חסידות · ברסלב · ספרים של תלמידים

# ספר אבי הנחל חלק ב

**ספריית אור ברסלב** · or-breslev.co.il

# ספר אבי הנחל חלק ב

מקור הטקסט: אור ברסלב

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ספר-אבי-הנחל-חלק-ב/
הקובץ נוצר ב־15 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

# תוכן העניינים


**אב"י הנחל חלק ב'** ..... 6
א. ..... 6
ב. ..... 9
ג. ..... 11
ד. ..... 13
ה. ..... 16
ו. ..... 17
ז. ..... 20
ח. ..... 21
ט. ..... 23
י. ..... 25
יא. ..... 27
יב. ..... 28
יג. ..... 30
יד. ..... 32
טו. ..... 35
טז. ..... 36
יז. ..... 37
יח. ..... 40
יט. ..... 42
כ. ..... 43
כא. ..... 45
כב. ..... 47
כג. ..... 49
כד. ..... 50
כה. ..... 55
כו. ..... 58
כז. ..... 60
כח. ..... 62
כט. ..... 63
ל. ..... 64
לא. ..... 67
לב. ..... 71
לג. ..... 73
לד. ..... 76
לה. ..... 80
לו. ..... 81
לז. ..... 82
לח. ..... 83
לט. ..... 84
מ. ..... 86
מא. ..... 90
מב. ..... 90
מג. ..... 91
מד. ..... 93
מה. ..... 96
מו. ..... 98
מז. ..... 99
מח. ..... 100
מט. ..... 101
נ. ..... 101
נא. ..... 101
נב. ..... 102
נג. ..... 103
נד. ..... 103
נה. ..... 103
נו. ..... 104
נז. ..... 105
נח. ..... 105
נט. ..... 106
ס. ..... 106
סא. ..... 106

סב. ..... 107
סג. ..... 107
סד. ..... 107
סה. ..... 108
סו. ..... 108
סז. ..... 109
סח. ..... 109
סט. ..... 110
ע. ..... 110
עא. ..... 110
עב. ..... 111
עג. ..... 111
עד. ..... 111
עה. ..... 112
עו. ..... 112
עז. ..... 112
עח. ..... 114
עט. ..... 114
פ. ..... 114
פא. ..... 115
פב. ..... 115
פג. ..... 115
פד. ..... 116
פה. ..... 116
פו. ..... 117
פז. ..... 117
פח. ..... 117
פט. ..... 118
צ. ..... 118
צב. ..... 119
צג. ..... 119
צד. ..... 119
צה. ..... 120
צו. ..... 120
צז. ..... 120
צח. ..... 121
צט. ..... 121
ק. ..... 122
קא. ..... 122
קב. ..... 123
קג. ..... 125
קד. ..... 126
קה. ..... 126
קו. ..... 127
קז. ..... 127
קח. ..... 127
קט. ..... 128
קיא. ..... 129
קיב. ..... 130
קיג. ..... 130
קיד. ..... 130
קטו. ..... 131
קטז. ..... 131
קיז. ..... 132
קיח. ..... 132
קיט. ..... 132
קכ. ..... 133
קכא. ..... 134
קכב. ..... 134
קכג. ..... 134
קכד. ..... 134
קכה. ..... 135
קכו. ..... 135
קכז. ..... 135

קכח. . . . . 135
קכט. . . . . 136
קל. . . . . 136
קלא. . . . . 136
קלב. . . . . 137
קלג. . . . . 137
קלד. . . . . 137
קלה. . . . . 138
קלו. . . . . 138
קלז. . . . . 139
קלח. . . . . 140
קלט. . . . . 140
קמ. . . . . 140
קמא. . . . . 141
קמב. . . . . 142
קמג. . . . . 143
קמד. . . . . 144
קמה. . . . . 144

# אב"י הנחל חלק ב'

וְאֵלֶּה מוֹסִיף עַל הָרִאשׁוֹנִים, עוֹד מִכְתָּבִים וְכִתְבֵי יַד נְדִירִים,שֶׁנִּמְצְאוּ וְלוּקְטוּ מֵחָדָשׁ.

## א.

לְכְבוֹד יְדִידִי שִׂמְחַת לִבִּי, שָׁאֲזַר אֱזוֹר בְּמָתְנָיו לַחְגֹּר אֶת עַצְמוֹ בְּהַצַּדִּיק שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ לְהַמְשִׁיךְ כָּל הָעוֹלָם לַה' יִתְבָּרַךְ.

מֵאֲמְרוֹת רַבֵּנוּ זַצַ"ל:

לֶעָתִיד יִהְיֶה כָּל הָעוֹלָם אַנְשֵׁי בְּרֶסְלֶב.

הָאֵשׁ שֶׁלִּי תּוּקַד עַד בִּיאַת הַמָּשִׁיחַ.

אֲנִי אֵין לִי מַה לַּעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלָל, כִּי בִּשְׁבִילִי אֵינִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כְּלָל, רַק בָּאתִי לְהָעוֹלָם לְקָרֵב נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לַה' יִתְבָּרַךְ, לְהַמְשִׁיךְ לְהָאִיר אוֹרוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ עַל יִשְׂרָאֵל, לְקָרְבָם לַה' יִתְבָּרַךְ.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת יָכוֹל לְקַשֵּׁר וּלְהַמְשִׁיךְ כָּל הָעוֹלָם לַה' יִתְבָּרַךְ אֲפִלּוּ הָרְחוֹקִים מִן הַקְּדוּשָׁה מְאֹד מְאֹד.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת גִּלָּה דְּבָרִים הַמְחַיִּין אֶת כָּל הַנְּפָשׁוֹת מִקָּטָן וְעַד גָּדוֹל, מֵרוֹם כָּל דְּרָגִין עַד תַּכְלִית מַדְרֵגָה הַתַּחְתּוֹנָה. הַט אָזְנֶיךָ וּשְׁמַע, פְּקַח עֵינֶי שִׂכְלְךָ וּרְאֵה וְהָבֵן וְהַבֵּט הָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ. הָסֵר מִמְּךָ עִקְּשׁוּת לֵב, וְחָכְמוֹת שֶׁל הֶבֶל הַרְחֵק מִמְּךָ. חוּסָה עַל נַפְשְׁךָ וְהַטֵּה דַּעְתְּךָ אֶל הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי.

תַּרְגִּיל עַצְמְךָ לַעֲמֹד אֵצֶל הֶחָכָם הָאֱמֶת וּשְׁמַע וְהַאֲזֵן דְּבָרָיו.

אַל תִּתְעַצֵּל לְבַקֵּשׁ חָכְמָה מֵהֶחָכָם הָאֱמֶת שֶׁבְּדוֹרֵנוּ וְשֶׁבְּכָל הַדּוֹרוֹת, וּשְׁמַע וְהַאֲזֵן דְּבָרָיו הַנִּפְלָאִים וְכוּ'. יוֹמָם וָלַיְלָה זִכְרוֹ מִמְּךָ לֹא יָמוּשׁ וּתְשַׁוֵּהוּ תָּמִיד לְנֶגֶד עֵינֶיךָ, וְאַל תִּשְׁמַע דְּבָרִים שֶׁאֵין בָּהֶם תּוֹעֶלֶת.

אַל תִּפְרֹד מֵהַגְיוֹן חָכְמָה וּמוּסָר, וְהִתְאַבֵּק בֶּעָפָר רַגְלֵי חֲכָמִים אֲמִתִּיִּים וְתִתְחַכֵּם.

אַל תַּנִּיחַ דֶּרֶךְ הָאֱמֶת אַף-עַל-פִּי שֶׁמַּלְעִיגִים עָלֶיךָ, וְאַל תֵּבוֹשׁ לִדְבַר מִצְוָה.

אַל תִּתְרַשֵּׁל בְּמִצְוָה אִם בָּאָה לְיָדְךָ, וְתַעֲשֶׂינָה לְשֵׁם שָׁמַיִם בְּלִי אִחוּר.

אַל תֹּאמַר עַל מִצְוָה אֶעֱשֶׂה אוֹתָהּ לְמָחָר, פֶּן לֹא תִּפָּנֶה לַעֲשׂוֹתָהּ.

אַל תִּתְעַצֵּל לִהְיוֹת חָבֵר טוֹב לְיִרְאֵי ה' הָאֲמִתִּיִּים, הִתְחַבֵּר בְּחֶבְרָתָם, וּמֵחֶבְרַת פּוֹעֲלֵי שָׁקֶר הֵרָחֵק.

אַל תֵּרֵף יָדְךָ לִקְנוֹת לְךָ חָבֵר נֶאֱמָן, וּשְׁמֹר אוֹתוֹ וְאַל תְּאַבְּדֵהוּ.

פַּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶיךָ לְיַשֵּׁר אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת, וּמִדֶּרֶךְ שֶׁקֶר תִּבְרַח וְתִרְחַק.

מִדֶּרֶךְ שֶׁקֶר תִּרְחַק, וּרְדֹף אַחַר הַשָּׁלוֹם.

שִׂים בֵּין עֵינֶיךָ יוֹם הַמָּוֶת תָּמִיד, וּמַאֲכָלִים קְדוֹשִׁים שֶׁל הַצַּדִּיק לְזֶרֶךְ הָכֵן, שֶׁיִּהְיוּ מְזֻמָּנִים לְךָ לְיוֹם הַפְּרוּד.

קְבַע עִתִּים לַתּוֹרָה קֹדֶם הַשְׂכִּיבָה.

שְׂמַח בְּשִׂמְעֲךָ תוֹכַחַת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת כְּמוֹצֵא שָׁלָל רַב.

אַל תִּסְמֹךְ בִּלְבָבְךָ, וּשְׁמַע עֵצָה וְקַבֵּל מוּסָר, וְתִהְיֶה זָרִיז לַעֲשׂוֹת כָּל מַה שֶּׁמּוּטָל עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת.

אַל תֵּעָז מֵצַח שֶׁלֹּא לְקַבֵּל עָלֶיךָ עֹל הַצַּדִּיק וְחָכְמָתוֹ.

כָּל מַה שֶּׁהַשֶּׂקֶר מִתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר עַל-יְדֵי רִבּוּי נְכָלָיו וְעַרְמִימוּתוֹ בְּלִי שִׁעוּר וּמִסְפָּר, עַל-יְדֵי כָּל זֶה דַּיְקָא נִכָּר הָאֱמֶת, כִּי סוֹף כָּל סוֹף מִי שֶׁחָפֵץ בָּאֱמֶת רוֹאֶה הָאֱמֶת דַּיְקָא עַל-יְדֵי זֶה.

וְיוֹתֵר מִזֶּה מְבֹאָר הָעִנְיָן לְהֶחְכָּם הַמֵּבִין וְהֶחָפֵץ בָּאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ.

אֱמֶת וְשֶׂקֶר הֵם בְּחִינַת אוֹר וְחֹשֶׁךְ. עִקַּר בִּיאַת הָאָדָם לָזֶה הָעוֹלָם הוּא לְבָרֵר הָאֱמֶת מִן הַשֶּׂקֶר דַּיְקָא, כִּי זֶה עִקַּר שְׁלֵמוּת הָאֱמֶת כְּשֶׁמְּבָרְרִין אוֹתוֹ מִתּוֹךְ חֶשְׁכַת הַשֶּׂקֶר. סוֹף כָּל סוֹף יִתְגַּלֶּה הָאֱמֶת לְעֵין כֹּל עַד שֶׁכָּל חֶלְקַת הַכְּבוֹד יִהְיֶה אַצֶל הָאֱמֶת, כִּי "שִׂפַת אֱמֶת תִּכּוֹן לָעַד", וְאָז בְּוַדַּאי הַכֹּל יָרוּצוּ לַעֲבֹד אֶת ה' בֶּאֱמֶת וּלְהִתְקָרֵב לַצַּדִּיק הָאֱמֶת.

עִקַּר הִתְגַּלּוּת הָאֱמֶת, שֶׁיִּרְאוּ וְיֵדְעוּ מֵאוֹר הָאוֹרוֹת הֶחָדָשׁ שֶׁגִּלָּה חִדּוּשִׁים חֲדָשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים עַד אֵין חֵקֶר.

כָּל הַדְּבָרִים הֵם עַל הָאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁאָנוּ רוֹאִים בַּחוּשׁ שֶׁהַכֹּל גָּדֵל מִן הָאָרֶץ, וְכָל הַדְּבָרִים וְהַבְּרִיּוֹת הוֹלְכִים וּמוּנָחִים עַל הָאָרֶץ, וְאִי אֶפְשָׁר שֶׁיִּפָּסְקוּ וְיִתְרַחֲקוּ מֵהָאָרֶץ אִם לֹא עַל-יְדֵי כֹּחַ הַמַּכְרִיחַ, הֵינוּ שֶׁיֵּשׁ מִי שֶׁמַּכְרִיחַ הַדָּבָר וְנוֹטְלוֹ מִמְּקוֹמוֹ מֵהָאָרֶץ וּמַרְחִיקוֹ מִמֶּנָּה, וּכְפִי כֹּחַ הַמַּכְרִיחַ כֵּן נִתְרַחֵק הַדָּבָר מֵהָאָרֶץ. וְאַחַר-כָּךְ כְּשֶׁנִּפְסָק כֹּחַ הַמַּכְרִיחַ - חוֹזֵר הַדָּבָר לְהָאָרֶץ. כְּגוֹן אִם זוֹרֵק אָדָם דָּבָר לְמַעְלָה אָזַי עַל-יְדֵי כֹּחוֹ מַכְרִיחַ הַדָּבָר וּמַפְסִיקוֹ מֵהָאָרֶץ, וּכְפִי כֹּחוֹ כֵּן מַכְרִיחַ הַדָּבָר וְזוֹרְקוֹ לְמַעְלָה יוֹתֵר, וְאַחַר-כָּךְ כְּשֶׁנִּפְסָק כֹּחוֹ שֶׁהוּא כֹּחַ הַמַּכְרִיחַ, וְחוֹזֵר הַדָּבָר וְנוֹפֵל לָהָאָרֶץ, כִּי הָאָרֶץ יֵשׁ לָהּ כֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ וּמַמְשֶׁכֶת כָּל הַדְּבָרִים לְעַצְמָהּ. כִּי אִם לֹא הָיוּ יְכוֹלִים לְהִתְקַיֵּם עֲלֶיהָ, כִּי הָיָה רָאוּי לִפֹּל מִמֶּנָּה מֵחֲמַת שֶׁהִיא כַּדּוּרִית וְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם עוֹמְדִים סְבִיבָהּ כַּיָּדוּעַ, אַךְ שֶׁיֵּשׁ לָהּ כֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ כַּנַ"ל. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁנִּפְסָק כֹּחַ הַמַּכְרִיחַ חוֹזֵר הַדָּבָר וְנוֹפֵל לְמַטָּה לָהָאָרֶץ, וְכָל מַה שֶּׁמִּתְקָרֵב יוֹתֵר לְמַטָּה הוּא פּוֹרֵחַ וְנוֹפֵל לְמַטָּה בִּמְהִירוּת יוֹתֵר, וְזֶה מֵחֲמַת שֶׁמִּתְקָרֵב לְהַכֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ שֶׁל הָאָרֶץ, עַל-כֵּן נוֹפֵל בִּמְהִירוּת יוֹתֵר לְמַטָּה.

וְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת הוּא בְּחִינַת עָפָר וְכָל הַדְּבָרִים עוֹמְדִים עָלָיו, וְיֵשׁ לוֹ כֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ לְהַמְשִׁיךְ כָּל הַדְּבָרִים אֵלָיו, כִּי זֶה הַצַּדִּיק הוּא רַק יָחִיד בָּעוֹלָם שֶׁהוּא יְסוֹד עוֹלָם שֶׁכָּל הַדְּבָרִים

נִמְשָׁכִים מִמֶּנּוּ, כִּי זֶה הַצַּדִּיק הוּא עָנָו וְשָׁפָל וּמֵשִׂים עַצְמוֹ כְּעָפָר בִּבְחִינַת "וְאָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר" וְעַל-כֵּן הוּא יְסוֹד עוֹלָם, הַיְנוּ בְּחִינַת עָפָר שֶׁכָּל הַדְּבָרִים הֵם עָלָיו. וְהִנֵּה הָיָה רָאוּי שֶׁיִּמָּשְׁכוּ כָּל בְּנֵי-אָדָם לְזֶה הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת עָפָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ, אַךְ עַל-יְדֵי כֹּחַ הַמַּכְרִיחַ מַפְסִיקִין וּמַרְחִיקִין מִמֶּנּוּ, הַיְנוּ שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם בַּעֲלֵי מַחֲלֹקֶת שֶׁעַל-יְדֵי דִּבּוּרָם וּמַעֲשֵׂיהֶם, שֶׁהֵם מַרְבִּים בְּדִבְרֵי חָכְמוֹת שֶׁל הֶבֶל בְּכַמָּה מִינֵי לְשׁוֹנוֹת שֶׁל שֶׁקֶר וְעַרְמִימִיּוּת וּמִתְלַבְּשִׁים עַצְמָם בְּמִצְווֹת וַחֲסִידוּת כְּאִלּוּ הֵם רוֹצִים בְּתַקָּנָתוֹ, עַל-יְדֵי זֶה הֵם מוֹנְעִים וּמַפְסִיקִים בְּכַמָּה וְכַמָּה מִינֵי מְנִיעוֹת מִלְּהִתְקָרֵב לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת וּלְהַתּוֹרָה וּלְדֶרֶךְ הָאֱמֶת. וְאִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר עִנְיָם רִבּוּי דַּרְכֵי דִּבְרֵיהֶם הָרָעִים אֲשֶׁר בָּאִים בִּשְׁלִיחוּת הַבַּעַל-דָּבָר לְהַכְרִיחַ וְלִמְנֹעַ וּלְהַפְסִיק וּלְהַרְחִיק לְגַמְרֵי אֶת הַהוֹלֵךְ יָשָׁר מִלְּהִתְקָרֵב לַה' יִתְבָּרַךְ וְתוֹרָתוֹ, וּמִלְּהִיוֹת נִמְשָׁךְ אַחַר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת עָפָר. אוּלָם הַכֹּחַ הַמַּכְרִיחַ הַמַּפְסִיק הַזֶּה בְּהֶכְרֵחַ שֶׁיִּפָּסֵק וְיִתְבַּטֵּל, וְאָז בְּסוּר הַמַּכְרִיחַ, יָשׁוּב וְיִתְקָרֵב בִּמְהֵירוּת גָּדוֹל אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ לְהַמְשִׁיךְ אֲלֵקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְמַטָּה וּלְהַמְשִׁיךְ כָּל יִשְׂרָאֵל וְכָל הָעוֹלָם וְהָעוֹלָמוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ.

כֹּחַ הַמַּכְרִיחַ הַמַּפְסִיק הוּא בְּחִינַת בְּהֵמָה, הֶעְדֵּר הַדַּעַת. וְעִקַּר הַמְתָּקָתוֹ הוּא עַל-יְדֵי זֶה בְּעַצְמוֹ, שֶׁיֵּדַע הָאָדָם עַל כָּל פָּנִים שֶׁאֵין לוֹ שׁוּם דַּעַת וְיַעֲשֶׂה עַצְמוֹ כִּבְהֵמָה. כִּי עִקַּר כֹּחָם שֶׁל הַמּוֹנְעִים וְהַחוֹלְקִים שֶׁהֵם בְּחִינַת כֹּחַ הַמַּכְרִיחַ הוּא עַל-יְדֵי חָכְמוֹת שֶׁל הֶבֶל שֶׁהַכְּסִיל רוֹצֶה לְהִתְחַכֵּם, שֶׁנִּדְמִים בְּעֵינֵיהֶם כְּאִלּוּ הֵם חֲכָמִים גְּדוֹלִים וְיוֹדְעִים דְּרָכִים בַּעֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ וְרוֹצִים בְּחָכְמוֹת שֶׁל שֶׁקֶר לִמְנֹעַ מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת וּמִדֶּרֶךְ הָאֱמֶת. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שֶׁנִּזְכֶּה לֵידַע הָאֱמֶת, שֶׁאֵין לָנוּ שׁוּם דַּעַת - כִּבְהֵמָה, וּנְבַטֵּל עַצְמֵנוּ לְגַמְרֵי וְנַכִּיר שִׁפְלוּתֵנוּ בֶּאֱמֶת, אָז נִזְכֶּה לְהַכִּיר גְּדֻלַּת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וּלְהִתְקָרֵב וּלְהִמָּשֵׁךְ אֵלָיו עַל-יְדֵי כֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ.

וּכְפִי כֹּחַ הַמַּכְרִיחַ כֵּן מַרְחִיק מֵהַצַּדִּיק, וְאַחַר-כָּךְ כְּשֶׁיַּפְסִיק כֹּחַ הַמַּכְרִיחַ יַחֲזֹר וְיִמָּשֵׁךְ עַצְמוֹ הָאָדָם וְיִתְקָרֵב לְהַצַּדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת עָפָר בְּחִינַת מֹשֶׁה שֶׁהוּא עָנָו מִכֹּל, כִּי כְּשֶׁיַּפְסִיק כֹּחַ הַמַּכְרִיחַ יָשׁוּב לְהֶעָפָר, לְהַצַּדִּיק שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ. וְעַל-כֵּן יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁהֵם רְחוֹקִים מְאֹד מֵהַצַּדִּיק מֻחָמַת שֶׁהֵם עֲדַיִן בְּכֹחַ הַמַּכְרִיחַ הַמַּרְחִיק אוֹתָם, אֲבָל אַחַר-כָּךְ כְּשֶׁיִּפָּסֵק כֹּחַ הַמַּכְרִיחַ, יַחֲזְרוּ וְיִתְקָרְבוּ אֵלָיו, אֶל הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת עָפָר בְּחִינַת כֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ.

הַכֹּל נִבְרָא בִּשְׁבִיל הַצַּדִּיק, וְכָל הַחַיּוּת שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף הַכֹּל נִמְשָׁךְ רַק עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא עִקַּר וְשֹׁרֶשׁ הַכֹּל.

כָּל מַה שֶּׁהַחשֶׁךְ גָּדוֹל בְּיוֹתֵר צְרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ חֶסֶד גָּדוֹל בְּיוֹתֵר לְהַמְתִּיקוֹ וּלְבַטְּלוֹ, וְגֹדֶל הִתְגַּבְּרוּת הַחשֶׁךְ שֶׁל דּוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה אִי אֶפְשָׁר לְבַטֵּל רַק עַל-יְדֵי רִבּוּי הַחֶסֶד הַנִּמְשָׁךְ עַל-יְדֵי מַעְיַן הַחָכְמָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, כִּי כָּל הַחַיּוּת שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף הַכֹּל נִמְשָׁךְ רַק עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת דַּיְקָא שֶׁהוּא עִקַּר וְשֹׁרֶשׁ הַכֹּל.

הַצַּדִּיק שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִכֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ שֶׁבְּעָפָר, הֶעֱלָה אוֹתוֹ לִשְׁמֵי מָרוֹם כְּדֵי שֶׁיְּגַדֵּיל וְיַאְדִּיר בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָם שֵׁם הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר, הֶחָכָם הָאֱמֶת הַגִּבּוֹר וּבַעַל כֹּחַ גָּדוֹל שֶׁיְּכַבֵּשׁ כָּל הָעוֹלָם בִּלְי מִלְחָמָה כְּלָל, רַק עַל-יְדֵי גֹּדֶל יַם חָכְמָתוֹ הַנּוֹרָאָה שֶׁמְּגַלֶּה בַּקּוּלְמוּס שֶׁלּוֹ.

עִקַּר הִתְּשׁוּבָה עַל כָּל הַחֲטָאִים הוּא עֲנָוָה וְשִׁפְלוּת, לָשׁוּב מִגַּדְלוּת וּלְהַשְׁפִּיל עַצְמוֹ, שֶׁיִּשִּׁים עַצְמוֹ כֶּעָפָר לְדוּשׁ וְיִרְגִּישׁ שִׁפְלוּתוֹ וְרִחוּקוֹ מֵה' יִתְבָּרַךְ וְיִשַּׁבֵּר לִבּוֹ לִפְנֵי ה' יִתְבָּרַךְ שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מוֹחֵל לוֹ ה' יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹקִים לֹא תִבְזֶה". כִּי עַל-יְדֵי הָעֲנָוָה וְהַשִּׁפְלוּת וְעוֹשֶׂה עַצְמוֹ כְּאַיִן וּכְאֶפֶס, עַל-יְדֵי זֶה נִתְבַּטְּלִין כָּל הַדִּינִים שֶׁהֵם בְּחִינַת הַחֲטָאִים.

יְזָרֵז עַצְמוֹ לִבְרֹחַ וּלְדַבֵּק עַצְמוֹ בְּהַצַּדִּיק הַמֻּבְחָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ נִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ וּלְקָרֵב כָּל הָעוֹלָם לַה' יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה לְקַבֵּל הַכָּבוֹד וּלְהַעֲלוֹתוֹ רַק לְמֶלֶךְ הַכָּבוֹד, לַה' צְבָאוֹת שֶׁהוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד.

דְּרִישַׁת שָׁלוֹם לְבָבִית לוֹ וְהַנִּלְוִים אֵלָיו, וּבְרָכַת בְּרִיאוּת בַּגּוּף וָנֶפֶשׁ.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹסֶר

## ב.

לִבִּי יַקִּירִי, הַחֵס עַל הוֹד נַפְשׁוֹ הַיְקָרָה וְהַגְּבוֹהָה מְאֹד בְּשָׁרְשָׁהּ הָעֶלְיוֹן, לְנַקּוֹתָהּ וּלְצַחְצְחָהּ לְקַשְׁטָהּ וּלְיַפּוֹתָהּ, וְהֶעֱמִיק מַחֲשַׁבְתּוֹ וְהִלְהִיב אֶת לִבּוֹ וְשִׂכְלוֹ וְחָכְמָתוֹ לְהֵיטִיב אַחֲרִיתוֹ, וּפְנִימִיּוּת לִבּוֹ בּוֹעֵר וְלוֹהֵט כְּלַהַב אֵשׁ לְהִתְקַשֵּׁר וּלְהִתְדַּבֵּק בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁמְּחַזֵּק וּמְעוֹרֵר לְבָבֵנוּ, וּמֵאִיר בְּלִבֵּנוּ הֶאָרָה נִפְלָאָה כִּי עָדַיִן ה' אִתָּנוּ עִמָּנוּ וְאֶצְלֵנוּ וְקָרוֹב מְאֹד וְאֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל בְּשׁוּם אֹפֶן אֲפִלּוּ אֵיךְ שֶׁאֲנַחְנוּ, וּמֵקִיץ וּמְעוֹרֵר אוֹתָנוּ בְּכָל פַּעַם שֶׁלֹּא נִתְיָאֵשׁ בְּשׁוּם אֹפֶן בָּעוֹלָם כְּלָל.

כָּל זְמַן שֶׁמְּקָרֵב עַצְמוֹ לְהַצַּדִּיק, אֲזַי הַצַּדִּיק אוֹחֵז בְּיָדוֹ וּמוֹדִיעוֹ בְּכָל פַּעַם כִּי עָדַיִן ה' אִתּוֹ וְאָצְלוֹ וְכוּ' וּמֵקִיץ וּמְעוֹרֵר אוֹתוֹ בְּכָל פַּעַם שֶׁלֹּא יִתְיָאֵשׁ בְּשׁוּם אֹפֶן בָּעוֹלָם, בִּבְחִינַת "הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי עָפָר" וְכוּ'. וְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי קֵרוּבוֹ לְהַצַּדִּיק, כֵּן מְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ הָהֶאָרָה הַזֹּאת שֶׁלֹּא יִפֹּל וְלֹא יִתְרַחֵק לְעוֹלָם, אֲפִלּוּ אִם יַעֲבֹר עָלָיו מָה.

עַתָּה בַּגָּלוּת, בַּחֹשֶׁךְ הַמַּר הַזֶּה, כָּל תִּקְוָתֵנוּ וְכָל גְּאֻלָּתֵנוּ וּפְדוּת נַפְשֵׁנוּ שֶׁאָנוּ מְקַוִּים וְעוֹסְקִים לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ בְּכָל יוֹם, הַכֹּל הוּא בְּכֹחַ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַזֶּה שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה מָשִׁיחַ, וְהוּא גַּם עַתָּה בְּגָלוּתֵנוּ עִמָּנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמֵאִיר בָּנוּ כִּי עֲדַיִן ה' עִמָּנוּ, עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד בִּפְרָטִיּוּת אֵיךְ שֶׁהוּא. אֲבָל אָסוּר לְכָנוֹס בְּקֻשְׁיוֹת וְתֵרוּצִים, בִּפְרָט כָּל אֶחָד וְאֶחָד בִּתְחִלַּת הִתְקָרְבוּתוֹ וְכוּ', וְכָל זְמַן שֶׁהוּא אֶצְלוֹ בְּחִינַת הַתְחָלָה, כִּי אַחַר שֶׁחָזַר וְקִלְקֵל כְּפִי מַה שֶּׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ, עַל-כֵּן בְּוַדַּאי הוּא צָרִיךְ עַתָּה לַחֲזֹר וּלְהַתְחִיל מֵחָדָשׁ וְכוּ', כַּמְבֹאָר בְּדִבָּרֵינוּ הַרְבֵּה בָּזֶה. עַל-כֵּן כְּפִי מַדְרֵגָתוֹ הַשִּׁפְלָה בְּוַדַּאי אִי אֶפְשָׁר לוֹ לֵידַע כָּל זֶה, רַק שֶׁמְּאִירִין לוֹ בְּאֹפֶן שֶׁיּוּכַל לְהִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה כִּי עֲדַיִן ה' אִתּוֹ. אֲבָל חֲלִילָה שֶׁיִּכְנֹס בְּקֻשְׁיוֹת וְתֵרוּצִים שֶׁהֵם לְפִי בְּחִינָתוֹ לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן שֶׁאֵין הַזְּמַן מַסְפִּיק לְבָאֵר הַקֻּשְׁיוֹת וְהַתֵּרוּצִים שֶׁיֵּשׁ שָׁם. דַּע אָחִי, כִּי בֶּאֱמֶת עַל פִּי חָכְמוֹת בְּוַדַּאי אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׂיג אֶת ה' יִתְבָּרַךְ וְלֵידַע מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כְּלָל, כִּי יוּכַל לְתָעוֹת בְּחָכְמָתוֹ מְאֹד כְּמוֹ שֶׁתָּעוּ וְנָבוֹכוּ הַמְּחַקְּרִים וְהַפִּילוֹסוֹפִים עַד שֶׁבָּאוּ לְאֶפִּיקוֹרְסוּת גָּמוּר עַל-יְדֵי טָעוּת חָכְמָתָם הַנִּבוֹכָה, וְעַל-כֵּן הָעִקָּר הִיא הָאֱמוּנָה, לְצַמְצֵם אֶת הַמֹּחַ לִבְלִי לְהִתְגָּאוֹת לִהְיוֹת אִישׁ חָכָם בְּעֵינָיו שֶׁיִּרְצֶה לְהַשִּׂיג יוֹתֵר מִשֶּׂכְלוֹ, רַק יְצַמְצֵם מֹחוֹ וְיַשְׁפִּיל עַצְמוֹ כְּאֲוֹב וְתוֹלַעַת וְיִסְמֹךְ עַצְמוֹ עַל אֱמוּנָה, כִּי הָאֱמוּנָה הִיא הַפֶּתַח וְהַשַּׁעַר לִכְנֹס עַל-יְדֵהּ בְּהַשָּׂגַת אֱלֹקוּתוֹ.

אֱמוּנָה הִיא בְּחִינַת כְּלִי לְקַבֵּל אֶת אוֹר הַחָכְמָה בְּתוֹכָהּ, כִּי אוֹר ה' יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ כִּבְיָכוֹל אִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל מֵחָמַת רִבּוּי אוֹר, וְאִי אֶפְשָׁר לְקַבְּלוֹ כִּי אִם עַל-יְדֵי כַּמָּה וְכַמָּה כֵּלִים, וְעִקַּר כְּלַל כָּל הַכֵּלִים שֶׁל הַקְּדֻשָּׁה נַעֲשִׂין רַק עַל-יְדֵי אֱמוּנָה. כִּי עַל-יְדֵי אֱמוּנָה, שֶׁמַּאֲמִינִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִי שׁוּם חָכְמָה וְשֵׂכֶל, עַל-יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה כְּלִי. וּכְשֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת חָזָק וְתַקִּיף בֶּאֱמוּנָתוֹ אָז זוֹכֶה אַחַר-כָּךְ שֶׁיִּתְהַוֶּה מִבְּחִינַת הָאֱמוּנָה כְּלִי עַד שֶׁיְּקַבֵּל בְּתוֹכוֹ בְּחִינַת הָאוֹר עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְאֵיזֶה הַשָּׂגָה, וְהַכֹּל כְּפִי תֹּקֶף הָאֱמוּנָה שֶׁהָיָה לוֹ, וְהָעִקָּר הוּא אֱמוּנַת חֲכָמִים. כִּי מֵעֹצֶם גְּדֻלָּתוֹ וְרוֹמְמוּתוֹ יִתְבָּרַךְ אִי אֶפְשָׁר לִזְכּוֹת אֲפִלּוּ לִבְחִינַת אֱמוּנָה כִּי אִם עַל-יְדֵי הֶחָכָם וְהַצַּדִּיק הָאֱמִתִּי שֶׁזָּכָה עַל-יְדֵי יְגִיעָתוֹ וַעֲבוֹדָתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ הַשְׁלֵמָה לְהַשִּׂיג הַשָּׂגַת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְגַם מֵהַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים אִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל כִּי אִם עַל-יְדֵי אֱמוּנָה, דְּהַיְנוּ אֱמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁצְּרִיכִין לְהַאֲמִין בָּהֶם בֶּאֱמוּנָה לְבַד, כִּי גַּם אוֹר הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים רָחוֹק וְגָבוֹהַּ מֵאִתָּנוּ מְאֹד מְאֹד וְאֵין לָנוּ שׁוּם הַשָּׂגָה וּתְפִיסָה בָּהֶם, וְהֵם יְכוֹלִים לְהַמְשִׁיךְ לָנוּ מֵאוֹרוֹ וְטוּבוֹ יִתְבָּרַךְ לְהַכְנִיס בָּנוּ אֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה.

אִי אֶפְשָׁר לָנוּ לְהִתְקָרֵב לַהּ' יִתְבָּרַךְ כִּי אִם עַל-יְדֵי אֱמוּנָה לְבַד, כִּי צְרִיכִין כַּמָּה וְכַמָּה כֵּלִים דִּקְדֻשָּׁה לְקַבֵּל בְּתוֹכָם אֶת אוֹר הַקְּדֻשָּׁה, וְעִקַּר הַכֵּלִים נַעֲשִׂין עַל-יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים בִּבְחִינַת "וַיַּאֲמִינוּ בַּה' וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ", כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַאֲמִין בַּה' כִּי אִם כְּשֶׁמַּאֲמִינִים

בְּמִשֶּׁה עַבְדּוֹ, דְּהַיְנוּ בְּחִינַת אֱמוּנַת חֲכָמִים, וְזֶה עִקַּר הַחִלּוּק וְהַהֶבְדֵּל שֶׁבֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַכּוּ"ם, כִּי גַּם חַכְמֵי הָעַכּוּ"ם מַאֲמִינִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲבָל וְכוּ' כַּנַ"ל.

הַתָּם אֲפִלּוּ בְּעֵת דָּחֳקוֹ וְשִׁפְלוּתוֹ הָיָה מָלֵא שִׂמְחָה וְחֶדְוָה תָּמִיד, וְהָיָה מִסְתַּפֵּק בְּמַה שֶׁהָיָה לוֹ וְלֹא הָיָה חָסֵר לוֹ כְּלוּם לְעוֹלָם, וּלְבַסּוֹף זָכָה עַל-יְדֵי תְּמִימוּתוֹ וְצִדְקָתוֹ לַעֲלוֹת בְּמַעֲלוֹת גְּדוֹלוֹת וְרָמוֹת מְאֹד עַד שֶׁעָשָׂאוֹ הַמֶּלֶךְ מִינִיסְטֶעֶר עַל כָּל הַמִּינִיסְטֶעֶרִין, וְגַם נַעֲשָׂה חָכָם גָּדוֹל וּמְחֻכָּם מְאֹד, וְאַף-עַל-פִּי כֵן גַּם אָז לֹא עָזַב דַּרְכֵי הַתְּמִימוּת שֶׁלּוֹ, אֶבֶל אֵצֶל הֶחָכָם הָיָה כָּל זֶה לְהֶפֶךְ וְכוּ'.

כָּל עִקַּר תִּקּוּן הָעוֹלָם תְּלוּי בָּזֶה שֶׁיִּתְבַּטְּלוּ כָּל דַּרְכֵי הַחָכְמוֹת הָרָעוֹת וְהַמְשֻׁבָּשׁוֹת שֶׁמֵּהֶם נִמְשָׁכִים גַּם-כֵּן כָּל מִינֵי כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת, וּלְהִתְקַשֵּׁר בֶּאֱמֶת אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁעִקַּר שְׁלֵמוּת קְדֻשַּׁת הַיַּהֲדוּת תְּלוּי בָּזֶה.

צָרִיךְ הָאָדָם לְהִסְתַּכֵּל בֶּאֱמֶת וּלְהָבִין הֵיטֵב שֶׁבָּזֶה הָעוֹלָם אֵין שׁוּם תַּעֲנוּג שֶׁלֵּם כְּלָל, כִּי כָּל תַּעֲנוּגֵי זֶה הָעוֹלָם הֵם בִּבְחִינַת "וְאַחֲרִית שִׂמְחָה תוּגָה", כִּי אִי אֶפְשָׁר שֶׁיִּתְנַהֵג לְהָאָדָם הַכֹּל כִּרְצוֹנוֹ, עַל-כֵּן אִי אֶפְשָׁר לִחְיוֹת בָּזֶה הָעוֹלָם חַיִּים שֶׁיִּהְיוּ נִקְרָאִים חַיִּים כִּי אִם כְּשֶׁמִּסְתַּפֵּק בְּמַה שֶׁיֵּשׁ לוֹ וְשָׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ אֲפִלּוּ אִם אֵין לוֹ רַק לֶחֶם וּמַיִם בְּדַחַק וְיוֹדֵעַ כִּי אֵין שׁוּם צַעַר וְיִסּוּרִים בָּעוֹלָם כִּי אִם עֲוֹונוֹת שֶׁהֵם הַמַּשְׁאוֹי הַכָּבֵד מִכָּל הַמַּשָּׂאוֹת שֶׁל כָּל מִינֵי יִסּוּרִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן הוּא מְרֻצֶּה וְשָׂמֵחַ גַּם בְּחַיֵּי צַעַר וְכָל מְגֻמָּתוֹ רַק לַעֲמֹל בְּדִבְרֵי תּוֹרָה וְלִכְסֹף וּלְהִשְׁתּוֹקֵק לַה' יִתְבָּרַךְ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְהִכָּלֵל בּוֹ, וְזֶה הָאִישׁ יֵשׁ לוֹ חַיִּים אֲמִתִּיִּים וְאַשְׁרֵי לוֹ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא.

אוֹר הַצַּדִּיק גָּדוֹל מְאֹד אַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבֵּי רְבָבוֹת פְּעָמִים בְּלִי שִׁעוּר כְּנֶגֶד הָעוֹלָם, וּמַהֲרָאוּי הָיָה שֶׁלֹּא יוּכַל הָעוֹלָם לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אוֹר הַגָּדוֹל הַזֶּה מֵאַחַר שֶׁהָעוֹלָם קָטָן מְאֹד כְּנֶגֶד הָאוֹר הַגָּדוֹל הַזֶּה, אַךְ מֵחֲמַת שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד בְּסָמוּךְ לִפְנֵי הָעֵינַיִם, עַל-יְדֵי זֶה הָעוֹלָם חוֹצֵץ וְסוֹתֵם בִּפְנֵי הָעֵינַיִם מִלִּרְאוֹת אוֹר הַגָּדוֹל שֶׁל הַצַּדִּיק. אֶבֶל מִי שֶׁהוּא חָכָם מְעַט וּמַטֶּה עֵינָיו קְצָת מִן הָעוֹלָם, תֵּכֶף יוּכַל לְהָאִיר לוֹ אוֹר הַנִּפְלָא שֶׁל הַצַּדִּיק וְיִרְאֶה שֶׁכָּל הָעוֹלָם כְּאֶפֶס וְאַיִן כְּנֶגֶד אוֹר הַנִּפְלָא הַזֶּה, כִּי אֵין כֹּחַ בְּהָעוֹלָם הַקָּטָן הַזֶּה לַחֲצֹץ בִּפְנֵי הָאוֹר הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, כִּי אִם מֵחֲמַת שֶׁעוֹמֵד בְּסָמוּךְ לִפְנֵי הָעֵינַיִם.

הַמִּתְפַּלֵּל עָלָיו תָּמִיד בְּכָל לֵב וְדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמוֹ וְהַצָּלָחָתוֹ בָּזֶה וּבַבָּא.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹזֶרְעסֶר

## ג.

לִבִּי וּבְשָׂרִי וְכָל חַיּוּתִי, הַכּוֹסֵף וְשׁוֹקֵק לִשְׁמֹעַ דְּבַר ה' מֵהַמַּנְהִיג הֶחָכָם הָאֱמֶת הַמֻּבְחָר הַיָּחִיד שֶׁבְּכָל הַמַּנְהִיגִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁהָיוּ בָּעוֹלָם, מַנְהִיג דּוֹרֵנוּ וְכָל הַדּוֹרוֹת הַבָּאִים. דַּי לָנוּ

מַנְהִיג נֶאֱמָן וְרַחֲמָן שֶׁיָּכוֹל לְהַנְהִיג וּלְתַקֵּן אוֹתָנוּ וְכָל הָרְחוֹקִים לְגַמְרֵי, הַנִּדָּחִים וְהָאֲבוּדִים וְכָל הַגּוֹיִים, לְתַכְלִית תַּכְלִית הַמַּעֲלָה הָעֶלְיוֹנָה. אַשְׁרֵינוּ שֶׁאֲנַחְנוּ חַיִּים בַּזְּמַן הַזֶּה שֶׁנִּמְצָא בָּעוֹלָם אוֹר אֱמֶת חָדָשׁ נוֹרָא וְנִפְלָא כָּזֶה שֶׁעֲדַיִן לֹא הָיָה מִיּוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם.

בְּרוּדֶער הֶרְצִיגֶער, שְׁרֶעק זִיךְ נִיט (אָחִי לְבָבִי, אַל תִּתְבַּהֵל). לֹא יִתָּבַהֵל וְלֹא יִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, יֵשׁ כְּבָר עַכְשָׁו בָּעוֹלָם רַבִּי אֱמֶת כָּזֶה שֶׁיֵּשׁ אֶצְלוֹ חֲסָדִים נֶעֱלָמִים עַד אֵין קֵץ וְתַכְלִית שֶׁאֵינָם כָּלִים לְעוֹלָם וְשֶׁלֹּא נִתְגַּלּוּ מִימוֹת עוֹלָם, כִּי עֲדַיִן לֹא עָזַב חַסְדּוֹ מֵאִתָּנוּ, וְשֶׁהוּא יָכוֹל לְתַקֵּן הַכֹּל וְעַל-יְדוֹ נִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה וַאֲפִלּוּ עֲוונוֹת נִתְהַפְּכִין לִזְכִיּוֹת, וְהוּא קוֹרֵא וְצוֹעֵק אֲלֵינוּ "גִּיוָואלְד, זַייט אַיְיךְ נִיט מְיַאֵשׁ" (אֲהָהּ, אַל תְּיַאֲשׁוּ עַצְמְכֶם), אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל, "נָאט אִיז מִיט דִּיר, בַּייא דִּיר, לַייעְבִּין דִּיר" (ה' אִתְּךָ, אֲצִלְךָ, לְיַדְךָ).

וְהוּא יָכוֹל לְהַעֲלוֹת וּלְגַדֵּל אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בָּעוֹלָם עַד שֶׁאֲפִלּוּ מִי שֶׁהוּא מְלֻכְלָךְ מְאֹד וּמֻטְבָּל בְּשַׁחַת וּמֻטְבָּע בִּיוֵן מְצֵלָה וּמְלֻבָּשׁ בִּבְגָדִים צוֹאִים חַס וְשָׁלוֹם, גַּם הוּא יָכוֹל לְנַקּוֹת עַצְמוֹ וְלִרְחֹץ וּלְטַהֵר עַצְמוֹ בְּמַעְיְנוֹת עֲצוּמוֹתָיו וְתִקּוּנָיו הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל הַצַּדִּיק, שֶׁמְּטַהֲרִין וּמְנַקִּין מִכָּל הַלִּכְלוּכִים שֶׁנִּכְשַׁלְנוּ בָּהֶם עַד הֵנָּה, כְּדֵי שֶׁיּוּכְלוּ לָבוֹא נְקִיִּים וּטְהוֹרִים לְהֵיכַל הַמֶּלֶךְ וּלְקַבֵּל רֹב טוּב הַצָּפוּן שֶׁהֵם כָּל הָאוֹצָרוֹת מַתָּנַת חִנָּם אֲשֶׁר הֵכִין לָהֶם הַמֶּלֶךְ, אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לָהֶם.

אֵלּוּ הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים שֶׁיֵּשׁ לְכָל אָדָם כָּל זְמַן שֶׁלֹּא תִּקֵּן חֶטְאָיו וּבְפֶרַט מִי שֶׁנִּתְלַכְלֵךְ כְּמוֹ שֶׁנִּתְלַכְלֵךְ רַחֲמָנָא לִצְלָן, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מִתְעוֹרְרִין וּמִתְגַּבְּרִין עָלָיו הַמְּנִיעוֹת וְהַמְּסַכִּים בְּכָל פַּעַם וְהֵם מִשְׁתַּטְּחִים לְפָנָיו וּמַפְסִיקִין מְאֹד כְּמוֹ נָהָר מַמָּשׁ, וּמִשָּׁם בָּאִים כָּל הַנְּפִילוֹת וְהַהִתְרַחֲקוּת שֶׁל הַרְבֵּה בְּנֵי-אָדָם מֵה' יִתְבָּרַךְ, כִּי אֲפִלּוּ אִם מִתְעוֹרֵר לְפָעָמִים לָשׁוּב לַה' יִתְבָּרַךְ, תֵּכֶף מִשְׁתַּטְּחִים כְּנֶגְדּוֹ הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים וְאֵינָם מְנִיחִים אוֹתוֹ לְהִתְקָרֵב, וְכֵן בְּכָל פַּעַם. וְעַל זֶה צָעַק דָּוִד: "טָבַעְתִּי בִּיוֵן מְצוּלָה וְאֵין מָעֳמָד" וְכוּ', "הַצִּילֵנִי מִטִּיט וְאַל אֶטְבָּעָה" וְכוּ'. וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לִסְבֹּל יְגִיעוֹת גְּדוֹלוֹת עַד שֶׁיַּפְשִׁיט מֵעַצְמוֹ הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים וּלְהַלְבִּישׁ אֶת עַצְמוֹ בִּבְגָדִים נְקִיִּים. וּכְשֶׁהָרְחוֹקִים חוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה אֲזַי הֵם מַפְשִׁיטִים מֵעַצְמָם בְּגָדִים הַצּוֹאִים וּמַלְבִּישִׁים אֶת עַצְמָם בִּכְסוּת נְקִיָּה, וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּדֵּל כְּבוֹד ה' מְאֹד.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּגֹדֶל קְדֻשָּׁתוֹ מוֹרִיד אֶת עַצְמוֹ לְעֹמֶק הַנְּפִילוֹת שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וּמֵאִיר בְּלֵב כָּל אֶחָד שֶׁאֲפִלּוּ בְּתַכְלִית הַחֹשֶׁךְ הַגָּמוּר יִתְחַזֵּק גַּם-כֵּן בִּרְצוֹנוֹת חֲזָקִים וְכִסּוּפִים גְּדוֹלִים לָשׁוּב לַה' יִתְבָּרַךְ, וַאֲפִלּוּ הִתְעוֹרְרוּת כָּל שֶׁהוּא כְּחוּט הַשַּׂעֲרָה אֵינוֹ נֶאֱבָד לְעוֹלָם, כִּי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מַשְׁגִּיחַ עַל זֶה וּמְלַקֵּט וּמְקַבֵּץ וּמְאַסֵּף כָּל הָרְצוֹנוֹת הַטּוֹבִים וְהַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם וּבוֹנֶה מֵהֶם בְּנָיִנִים נִפְלָאִים.

הַצַּדִּיק מִשְׁתַּדֵּל לְמְצֹא בְּכָל הָרְחוֹקִים מְאֹד אֵיזֶה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת לְהַמְשִׁיךְ לָהֶם אוֹר קְדֻשַּׁת הַתּוֹרָה לְמְקוֹמָם, וְעַל-יְדֵי עֹצֶם עַנְוָתָנוּתוֹ וְחָכְמָתוֹ הָעֲמֻקָּה כְּשֶׁרוֹאֶה בָּהֶם אֵיזֶה נְקֻדָּה טוֹבָה כָּל שֶׁהִיא - אַף-עַל-פִּי שֶׁהֵם רְחוֹקִים מִקְּדֻשַּׁת הַתּוֹרָה מְאֹד, הוּא מוֹרִיד וּמַשְׁפִּיל עַצְמוֹ אֲלֵיהֶם לְמְקוֹמָם שֶׁהֵם שָׁם, לְעוֹרְרָם וּלְקָרְבָם לַה' יִתְבָּרַךְ. וְעַל-יְדֵי זֶה הוּא מְקָרֵב כָּל הָרְחוֹקִים מְאֹד לַה' יִתְבָּרַךְ.

הַצַּדִּיק מְעוֹרֵר רַחֲמֵי ה' יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּסְתַּכֵּל רַק עַל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל הָרַע שֶׁלָּנוּ כְּלָל, עַד שֶׁיִּכָּנוֹס בְּלִבֵּנוּ רַחֲמָיו הָעֲצוּמִים עַד שֶׁיִּהְיֶה נִמְשָׁךְ שִׂמְחָה עָלֵינוּ שֶׁעַל-יְדֵי זֶה עִקַּר תִּקּוּן הַתְּשׁוּבָה.

אֲפִלּוּ כְּשֶׁהָאָדָם נִתְרַחֵק מַה' יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שֶׁנִּתְרַחֵק, צָרִיךְ אִז דַּיְקָא לִזְכֹּר אֶת עַצְמוֹ אֶת כָּל הַטּוֹבוֹת הַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשָׂה ה' יִתְבָּרַךְ עִמּוֹ וְכוּ'. גַּם אִם נַעֲשָׂה עִמָּנוּ מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה בְּדוֹרוֹת אֵלּוּ הָאַחֲרוֹנִים, אַף-עַל-פִּי כֵן אַשְׁרֵינוּ אֲשֶׁר פָּקַח עֵינֵינוּ לִרְאוֹת אֱמִתַּת נְקֻדַּת הָאֱמֶת.

הַמַּזְכִּירְךָ תָּמִיד לְטוֹבָה.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹזֶרסְקִי

## ד.

לִבִּי יַקִּירִי, הַחַס עַל הוֹד נַפְשׁוֹ הָעֲדִינָה שֶׁנִּמְשְׁכָה מִמָּקוֹם קָדוֹשׁ גָּבוֹהַּ וְעֶלְיוֹן מְאֹד, לְקַשְׁטָהּ וּלְיַפּוֹתָהּ וּלְצַחְצָחָהּ מִצַּחְצָחוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת וְרָמוֹת וְנִשְׂגָּבוֹת מְאֹד שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁעַל-יָדוֹ תָּבוֹא הַגְּאֻלָּה לָנוּ לְכָל יִשְׂרָאֵל וּלְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, זַכָּאָה חוּלְקֵךְ בָּזֶה וּבַבָּא. שָׁלוֹם וְחַיִּים וְכָל טוּב.

דַּע אָחִי, כִּי לֹא עַל חִנָּם בָּחַר בְּךָ רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ הַנַּחַל נוֹבֵעַ לְקָרְבְךָ לַה' יִתְבָּרַךְ, כִּי גָּדֵל מַעֲלַת נִשְׁמָתְךָ גְּבוֹהָה מְאֹד. וְלָכֵן חֲזַק וֶאֱמַץ לְבָבְךָ אֲפִלּוּ אֵיךְ שֶׁהוּא, אֲפִלּוּ אֵיךְ שֶׁנִּפְלְנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ כָּל-כָּךְ מֵה' יִתְבָּרַךְ, וּשְׁמֹחַ תִּשְׂמַח בְּחֶלְקְךָ שֶׁזָּכִיתָ לִהְיוֹת בְּחֶלְקוֹ שֶׁל הַנַּחַל נוֹבֵעַ.

צָרִיךְ לִזְכֹּר הֵיטֵב גֹּדֶל מַעֲלַת אֲצִילוּת נַפְשׁוֹ הַיְקָרָה וּלְהַאֲמִין שֶׁנִּפְשׁוֹ בְּשָׁרְשָׁהּ הִיא גְּדוֹלָה וִיקָרָה וּגְבוֹהָה מְאֹד מְאֹד וְאַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבֵּי רְבָבוֹת עוֹלָמוֹת בְּלִי שִׁעוּר תְּלוּיִים בָּהּ, וְצָרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר בְּכָל עֹז לְרַחֵם עַל עַצְמוֹ לְבַל יְאַבֵּד אוֹצָרוֹת יְקָרוֹת וַחֲמוּדוֹת שֶׁבְּנַפְשׁוֹ, וּלְהַצִּילָהּ מִן הָעוֹשֵׁק וְהֵיכָלֵי הַתְּמוּרוֹת שֶׁמַּחֲלִיפִים וּמְקַלְקְלִים, וּלְהִתְנַהֵג בְּנִימוּס הַמַּלְכוּת דִּקְדֻשָּׁה שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֱמֶת שֶׁנֶּחֱלַף שֶׁהוּא הַמֶּלֶךְ עַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְדוֹר דּוֹר לָנֶצַח.

טוֹב לְהוֹדוֹת לַה' אֲשֶׁר תְּשׁוּקָתְךָ וְנָחָמָתְךָ הוּא אוֹר הָאֱמֶת הַמֵּאִיר לַכֹּל וְהוּא הַנֶּחָמָה שֶׁל הַכֹּל, וְעַל כָּל אֵלֶּה הָעִקָּר דְּעִקָּר הוּא גֹּדֶל כֹּחַ שֶׁל זָקֵן דִּקְדֻשָּׁה סָבָא דְּסָבִין שֶׁאָנוּ נִשְׁעָנִים עָלָיו. תְּהִלָּה לְאֵל יֵשׁ לָנוּ עַל מִי לִסְמֹךְ, חֲזַק וְחָזַק, כִּי ה' אִתְּךָ וְעִמְּךָ אַל תִּירָא וְאַל תֵּחַת, לַה' הַתִּקְוָה שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, ה' יוֹלִיכוֹ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וְהָאֱמֶת תָּמִיד.

צָרִיכִין לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׂ הַרְבֵּה אַחֲרֵי אֲבֵדוֹתָיו וְהָאֲבֵדוֹת עַל-פִּי רֹב בְּמָקוֹם מִדְבַּר שְׁמָמָה, בְּמָקוֹם תֹּוהוּ וָבוֹהוּ, וּצְרִיכִין לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ מְאֹד כְּשֶׁצְּרִיכִין לַעֲבֹר בְּמָקוֹמוֹת כָּאֵלּוּ לְבַקֵּשׂ אֲבֵדוֹת שֶׁנֶּאֶבְדוּ מִכַּמָּה וְכַמָּה שָׁנִים, וְקָשֶׁה לְהִמָּלֵט שֶׁבְּתוֹךְ הַחִפּוּשׂ לֹא יֹאבַד עוֹד יוֹתֵר. עַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה לָחוּס עַל נַפְשׁוֹ, כַּמָּה וְכַמָּה הִתְחַזְּקוּת הוּא צָרִיךְ לְבִלְתִּי לְיַאֵשׁ עַצְמוֹ מִן הַבַּקָּשָׁה וְהַחִפּוּשׂ לְעוֹלָם יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, אֲפִלּוּ אִם נִדְמֶה לוֹ שֶׁאוֹבֵד חַס וְשָׁלוֹם בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר, אַף-עַל-פִּי כֵן הוּא יַעֲשֶׂה אֶת שֶׁלּוֹ וְיַחֲפֵּשׂ יוֹתֵר עִם רָצוֹן וּתְשׁוּקָה וְנַעֲנוּעִים, וְאַף-עַל-פִּי שֶׁאֵינוֹ מוֹצֵא כְּלָל - צָרִיךְ לְהַאֲמִין שֶׁבְּוַדַּאי מוֹצֵא הַרְבֵּה עַל-יְדֵי הַבַּקָּשָׁה וְהַחִפּוּשׂ לְבַד, כִּי הַיְגִיעָה וְהַחִפּוּשׂ לְבַד אֲפִלּוּ כָּל זְמַן שֶׁאֵין מוֹצְאִין הוּא רֶוַח בְּלִי שִׁעוּר יוֹתֵר מִכָּל הוֹן דְּעָלְמָא, מִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאָנוּ בְּטוּחִים שֶׁבְּוַדַּאי נִזְכֶּה לִמְצֹא הַכֹּל סוֹף כָּל סוֹף אִם נִזְכֶּה לְהִתְחַזֵּק וּלְבַקֵּשׂ וּלְחַפֵּשׂ תָּמִיד.

צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהִשְׁתַּדֵּל לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׂ מְאֹד אֶת אֲבֵדוֹתָיו, הַנִּיצוֹצוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁנֶּאֶבְדוּ וְנִדְחוּ לְמָקוֹם שֶׁנֶּאֶבְדוּ וְנִדְחוּ עַל-יְדֵי הַתַּאֲוֹות רָעוֹת, וַה' יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו מְסַבֵּב סִבּוֹת בְּתַחְבּוּלוֹתָיו שֶׁעַל-יְדֵי כֹּחַ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וְהַכְּשֵׁרִים הַנִּלְוִים אֵלָיו שֶׁבְּכָל דּוֹר, שֶׁעַל-יְדֵיהֶם נִתְבָּרְרִים וְנִמְצָאִים בְּכָל עֵת אֲבֵדוֹת הַרְבֵּה מֵהָאֲבֵדוֹת הַנַּ"ל.

רַבֵּנוּ זַ"ל צָעַק בְּקוֹל עָמֹק וְחָזָק: "אַלְט טָאהָר מֶען נִיט זַיין" אָסוּר לִהְיוֹת זָקֵן, רַק לְהִתְחִיל בְּכָל פַּעַם מֵחָדָשׁ כְּאִלּוּ הַיּוֹם נוֹלַד, כִּי אֵין קֵץ לְהִתְגַּרוּת הַבַּעַל-דָּבָר שֶׁרוֹצֶה לְהַאֲבִיד וְלַעְקֹר אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי.

בְּכֹחַ הַצַּדִּיק יֵשׁ תִּקְוָה לְכָל הַנּוֹפְלִים וְאֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל, כִּי אַף-עַל-פִּי שֶׁנִּדְמֶה לוֹ שֶׁמִּירִידָה כָּזֹאת אִי אֶפְשָׁר לַעֲלוֹת חַס וְחָלִילָה, אַף-עַל-פִּי כֵן יֵשׁ חֶסֶד כָּזֶה אֵצֶל ה' יִתְבָּרַךְ שֶׁגַּם מִשָּׁם יְכוֹלִים לַעֲלוֹת. וְכֵן אֲפִלּוּ אִם חַס וְשָׁלוֹם נָפַל עוֹד כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים בְּלִי שִׁעוּר, אַף-עַל-פִּי כֵן כָּל תְּנוּעָה שֶׁהוּא רוֹצֶה לְנַשְּׂאוֹת עַצְמוֹ בְּכָל פַּעַם לַעֲלוֹת מִנְּפִילָתוֹ אֵינוֹ נֶאֱבָד לְעוֹלָם יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, כִּי ה' יִתְבָּרַךְ וְתוֹרָתוֹ הוּא אֵין סוֹף וְאֵין תַּכְלִית. וְעִקַּר הַהִתְחַזְּקוּת הוּא בְּכֹחַ הַצַּדִּיק הַזֶּה שֶׁהִשִּׂיג שֶׁכְּמוֹ שֶׁאֵין עֶלְיָה לְעוֹלָם לְפִי גְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ "כִּי גָבוֹהַּ מֵעַל גָּבוֹהַּ" וְכוּ' "וּגְבוֹהִים מֵעֲלֵיהֶם" וְכוּ', כְּמוֹ כֵן אֵין יְרִידָה שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לַעֲלוֹת מִשָּׁם, כִּי כָּל מַה שֶּׁהַצַּדִּיק עוֹלֶה לְמַדְרֵגָה גְּבוֹהָה יוֹתֵר הוּא מַשִּׂיג יוֹתֵר חַסְדֵי ה' שֶׁזֶּה עִקַּר גְּדֻלַּת ה' יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן הַצַּדִּיק שֶׁאֵינוֹ עוֹמֵד לְעוֹלָם, וְעוֹלֶה בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר וּמַשִּׂיג בְּכָל פַּעַם בְּיוֹתֵר גְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ, הַיְנוּ גֹּדֶל חַסְדָיו, עַל-יְדֵי זֶה זוֹכֶה לְהַשִּׂיג שֶׁאֵין שׁוּם יְרִידָה וּנְפִילָה בָּעוֹלָם וְאֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל, כִּי מַשִּׂיג בְּכָל פַּעַם חֲסָדִים כָּאֵלּוּ שֶׁהֵם עִקַּר גְּדֻלַּת הַבּוֹרֵא שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הַכֹּל יְכוֹלִין לַעֲלוֹת. עַל-כֵּן צְרִיכִים דַּיְקָא צַדִּיק הַגָּדוֹל בַּמַּעֲלָה מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל מַה שֶּׁהַחוֹלֶה גָּדוֹל בְּיוֹתֵר הוּא צָרִיךְ רוֹפֵא גָּדוֹל בְּיוֹתֵר, כִּי כָּל מַה שֶּׁהַצַּדִּיק גָּדוֹל

בְּיוֹתֵר הוּא יָכוֹל לְהַגְבִּיהַּ בְּיוֹתֵר אֲפִלּוּ הַנּוֹפְלִים מְאֹד, עַד שֶׁבְּכֹחַ הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל אֵין שׁוּם נְפִילָה וִירִידָה שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לַעֲלוֹת מִשָּׁם בְּכֹחוֹ אִם יִזְכֶּה לְהַאֲמִין וּלְהִתְקָרֵב אֵלָיו וּלְהַחֲזִיק בְּעֵץ הַחַיִּים הָעוֹלֶה עַד רוּם גָּבְהֵי מְרוֹמִים לְעֵילָא לְעֵילָא, בְּחִינַת רוּחוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ הַגָּדוֹל בַּמַּעֲלָה מְאֹד מְאֹד הַנִּקְרָא רַעְיָא מְהֵימְנָא.

ה' יִתְבָּרַךְ יִגְמֹר אֶת שֶׁלּוֹ בְּוַדַּאי וּלְעוֹלָם יָדוֹ עַל הָעֶלְיוֹנָה, וְכָל אֵלּוּ הִרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה שֶׁבָּאוּ לָאָדָם בִּימֵי חַיָּיו אֵינוֹ נֶאֱבָד שׁוּם אֶחָד מֵהֶם אַף-עַל-פִּי שֶׁאֵין זוֹכֶה עֲדַיִן לִתְשׁוּבָה כָּרָאוּי, וַאֲפִלּוּ אִם הַבַּעַל-דָּבָר מִתְגַּבֵּר עָלָיו אַחַר-כָּךְ בְּיוֹתֵר וְנוֹפֵל לְמַטָּה יוֹתֵר וְיוֹתֵר חַס וְשָׁלוֹם, אַף-עַל-פִּי כֵן כָּל מַה שֶּׁנִּתְעוֹרֵר לִפְעָמִים בְּאֵיזֶה הִתְעוֹרְרוּת מְעַט דְּמְעַט כְּחוּט הַשְּׂעָרָה - אֵינוֹ נֶאֱבָד לְעוֹלָם וְסוֹף כָּל סוֹף יִהְיֶה לוֹ תִּקּוּן עַל-יְדֵי זֶה, עַל-יְדֵי הִתְקַבְּצוּת הַהִרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה שֶׁהָיָה לוֹ לִפְעָמִים בִּימֵי חַיָּיו בְּכֹחַ הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל שֶׁמְּחַזֵּק וּמְחַיֶּה אֶת הַכֹּל, דְּרֵי מַעְלָה וְדֵרֵי מַטָּה, וּמְחַיֶּה כָּל אֵלּוּ שֶׁיָּרְדוּ לְמַטָּה מְאֹד וּמוֹדִיעָם כִּי "מְלוֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" שֶׁזֶּה בְּחִינַת "הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי עָפָר".

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַגָּדוֹל בַּמַּעֲלָה שֶׁזָּכָה לִשְׁמִירַת הַבְּרִית בְּתַכְלִית הַקְּדֻשָּׁה הָעֶלְיוֹנָה מְאֹד וְכָבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ וְעָמַד בְּנִסְיוֹנוֹת רַבִּים וְזָכָה לִהְיוֹת נָקִי מִן הַחֵטְא לְגַמְרֵי בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת עַד שֶׁאֵין בּוֹ שׁוּם נִדְנוּד פְּגָם כָּל שֶׁהוּא דַּק מִן הַדַּק אֲפִלּוּ כְּחוּט הַשְּׂעָרָה, כִּי זָכָה לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל אֶת הָרַע לְגַמְרֵי, הוּא יָכוֹל לְגַלּוֹת הַחֶסֶד חִנָּם הַנֶּעְלָם בְּכָל מָקוֹם וַאֲפִלּוּ בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת הָרְחוֹקִים מִקְּדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל, מִן הַתּוֹרָה.

הַבַּעַל-דָּבָר אוֹרֵב עַל הָאָדָם תָּמִיד וְהָעִקָּר עַל אַחֲרִיתוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת אַחֲרִית הַיָּמִים, בִּשְׁבִיל זֶה מִתְגָּרֶה עַצְמוֹ הַבַּעַל-דָּבָר בְּכָל אֶחָד מְאֹד בְּתַאֲווֹת וּכְפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת הַמִּתְפַּשֵּׁט עַכְשָׁו בָּעוֹלָם מַה שֶּׁלֹּא נִשְׁמַע כָּזֹאת מִימֵי קֶדֶם, וְגַם הָאֲנָשִׁים הַכְּשֵׁרִים קְצָת נִפְּלוּ מְאֹד, וְכָל זֶה מֵחֲמַת שֶׁכְּבָר סָמוּךְ אֶל הַסּוֹף וְאֶל גְּמַר תִּקּוּן הָעוֹלָם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ שֶׁיָּבוֹא בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ וְיִגְאָלֵנוּ גְּאֻלַּת עוֹלָם שֶׁאֵין אַחֲרֶיהָ גְּלוּת, עַל-כֵּן מֵנִיחַ עַצְמוֹ הַבַּעַל-דָּבָר לְאָרְכּוֹ וּלְרָחְבּוֹ עַל-יְדֵי הַמַּחֲלֹקֶת הַגָּדוֹל שֶׁעַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהִתְחַזֵּק מְאֹד עַד אֵין תַּכְלִית, וְאֵיךְ שֶׁהוּא אֵיךְ שֶׁהוּא - יִתְגַּבֵּר עַל כָּל פָּנִים בִּרְצוֹנוֹת טוֹבִים וַחֲזָקִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת יְכוֹלִים לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְכֵן יֹאמַר לְעַצְמוֹ כִּי אַף-עַל-פִּי כֵן אֲנִי רוֹצֶה הָאֱמֶת, כִּי הָרְצוֹן חָפְשִׁי תָּמִיד וְעַל-יָדוֹ עִקַּר הִתְגַּבְּרוּת הַמִּלְחָמָה. הַמְצַפֶּה לִרְאוֹתוֹ בְּשִׂמְחָה, יוֹסֵף ה' עָלָיִךְ הַרְבֵּה שָׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם וְיָרוּם קַרְנְךָ לְמַעְלָה מַעְלָה בְּהִתְקָרְבוּת אֶל הַנַּחַל נוֹבֵעַ.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶסֶר

**ה.**

חֶמְדַּת לִבִּי, אֲשֶׁר לְגֹדֶל גְּדֻלַּת אֲצִילוּת נִשְׁמָתוֹ הַגְּבוֹהָה מְאֹד זָכָה לִכְנוֹס בְּהֵיכַל הַחָכְמָה וְהַמַּדָּע שֶׁל הַנַּחַל נוֹבֵעַ שֶׁאֵינוֹ נִפְסָק לְדוֹר דּוֹר לָנֶצַח, לְהַשְׁקוֹת לְכָל יִשְׂרָאֵל אֶת מֵימֵי חָכְמָתוֹ הַמְטֻהָרִים מִכָּל הַטֻּמְאוֹת וּמַעֲלִים הַכֹּל מִכָּל הַיְרִידוֹת וְהַכְּפִירוֹת – לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה, לְתַכְלִית הָאֱמוּנָה בִּשְׁלֵמוּת, וּמֵאִיר וּמְגַלֶּה לְכָל הָעוֹלָם אוֹר הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, לָדַעַת וּלְהַכִּיר אֶת ה', שֶׁזֶּה עִקַּר הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה שֶׁאָנוּ מְחַכִּים לָהּ. שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרָכָה בְּחַיִּים טוֹבִים וַאֲרֻכִּים.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מְגַלֶּה וּמֵאִיר עֲצוּת עֲמֻקּוֹת גַּם בְּתוֹךְ עֹמֶק הַחֹשֶׁךְ שֶׁל הַמִּינוּת הַכְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת כְּדֵי שֶׁנּוּכַל לְהִתְקָרֵב לַה' יִתְבָּרַךְ, וּבוֹנֶה קוֹמָתָהּ שֶׁל הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה עַד שֶׁכָּל הָעוֹלָם יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כִּי ה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמַנְהִיג הַכֹּל בִּרְצוֹנוֹ.

עִקַּר הַגְּאֻלָּה הָאַחֲרוֹנָה שֶׁאָנוּ מְצַפִּים אֵלֶיהָ הוּא רַק עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּחִינַת מֹשֶׁה מָשִׁיחַ, שֶׁמַּמְשִׁיךְ אוֹר הַדַּעַת לְכָל אָדָם אֲפִלּוּ אִם עָבַר כָּל הָעֲבֵרוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה אֲלָפִים פְּעָמִים חַס וְשָׁלוֹם, לְיַדֵּעַ וּלְהַכִּיר וּלְהַאֲמִין בַּה' יִתְבָּרַךְ וְלִשׁוּב אֵלָיו וּלְתַקֵּן פְּגָם כָּל הָעַוֹנוֹת בִּשְׁלֵמוּת, אֲבָל הוּא נִתְעַלֵּם וְנִסְתָּר מְאֹד בְּכַמָּה הַסְתָּרוֹת שֶׁבְּתוֹךְ הַסְתָּרוֹת.

מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ יַמְשִׁיךְ וְיִגַּלֶּה בְּכָל הָעוֹלָם אוֹר הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּהִתְגַּלּוּת נִפְלָא וּבְשֵׂכֶל נִפְלָא וֶאֱמֶת בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יֵלְכוּ כֻּלָּם בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה וְיָשׁוּבוּ לַה' יִתְבָּרַךְ, וְאָפְלוּ כָּל הַמִּינִים וְכוֹפְרִים גְּמוּרִים שֶׁיֵּצְאוּ מִכְּלַל קְדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל לְגַמְרֵי יַחְזְרוּ לַה' יִתְבָּרַךְ וְיֵלְכוּ בְּחֻקּוֹתָיו לָנֶצַח.

כָּל תִּקּוּנֵנוּ הוּא רַק עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל הַפֶּלֶא הַיְחִידִי שֶׁיָּכוֹל לֵירֵד לְעֹמֶק הַנְּפִילָה וְהַיְרִידָה שֶׁל כָּל אֶחָד וּלְהַעֲלוֹתוֹ בְּחָכְמָתוֹ הַנִּפְלָאָה לְתַכְלִית תַּכְלִית הָעֲלִיָּה, וְאִם הָיוּ כָּל הָעוֹלָם מִתְבַּטְּלִים אֵלָיו בִּשְׁלֵמוּת אֲזַי כְּבָר הָיָה הַכֹּל מְתֻקָּן לְגַמְרֵי. אֲבָל לְדַאֲבוֹנֵנוּ לֹא דַּי שֶׁאֵינָם מִתְבַּטְּלִים אֵלָיו רַק אַדְרַבָּא הֵם חוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק וּמְדַבְּרִים חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים וְלֵיצָנוּת וְלָשׁוֹן הָרַע וּשְׁקָרִים עַל הַצַּדִּיק וּכְשֶׁרֵי אֱמֶת עַד אֲשֶׁר נִשְׁלַךְ הָאֱמֶת אַרְצָה וְעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשִׂים כָּל הַקְּלִקּוּלִים שֶׁל הָעוֹלָם וּמִזֶּה עִקַּר אֲרִיכַת הַגָּלוּת. וְעַתָּה כֹּל תִּקָּוותֵנוּ הוּא שֶׁיִּתְקַן הַכֹּל עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ שֶׁיִּגְלֶה אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בָּעוֹלָם וְעַל-יְדֵי זֶה יִתְקַן הַכֹּל וְיִתְבַּטֵּל הַמַּחֲלֹקֶת וְיִהְיֶה שָׁלוֹם נִפְלָא בָּעוֹלָם.

אִי אֶפְשָׁר לְהִתְקָרֵב לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת כִּי אִם עַל-יְדֵי שֶׁמְּבַטֵּל עַצְמוֹ וּכְבוֹדוֹ וּשְׁמוֹ נֶגֶד שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַבִּטּוּל, וְאָז יִזְכֶּה לְהִכָּלֵל בְּשֵׁם הַצַּדִּיק שֶׁיָּכוֹל לְקָרְבוֹ לַה' יִתְבָּרַךְ וּלְתוֹרָתוֹ. וּכְפִי מַה שֶּׁזּוֹכֶה הָאָדָם לְשִׁפְלוּת וַעֲנָוָה אֲמִתִּית, כְּמוֹ כֵן הוּא זוֹכֶה לְהִתְקָרֵב לְהַצַּדִּיק וְלִחְיוֹת חַיִּים טוֹבִים אֲמִתִּיִּים וַאֲרֻכִּים.

כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה לֵילֵךְ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת וְחָס עַל חַיָּיו הָאֲמִתִּיִּים בֶּאֱמֶת, אֲזַי הוּא צָרִיךְ לִהְיוֹת חָזָק וְגִבּוֹר חַיִל מְאֹד לַעֲמֹד כְּעַמּוּד בַּרְזֶל כְּנֶגֶד הַמּוֹנְעִים הַחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל, הָרוֹצִים לְהַרְחִיקוֹ מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיְּכוֹל לֵירֵד לְעֹמֶק הַנְּפִילָה וְהַיְרִידָה שֶׁל כָּל אֶחָד וּלְהַעֲלוֹתוֹ מִשָּׁם בְּחָכְמָתוֹ הַנִּפְלָאָה לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה.
יִשָּׂא בְּרָכָה מֵאֵת ה' לְכָתְבֵהוּ בְּסִפְרָן שֶׁל צַדִּיקִים לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרֻכִּים.
יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹסֶר

**1.**

בַּת עֵינִי וְלִבִּי, שֶׁהִשְׁקִיעַ כָּל כֹּחוֹ מֹחוֹ וְלִבּוֹ וְזָכָה לְדַבֵּק עַצְמוֹ בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ לֵירֵד לְמַטָּה לְמַטָּה לְעִמְקֵי עֲמָקִים, לִמְקוֹמוֹת הַנִּמּוּכִים וְהָרְחוֹקִים בְּיוֹתֵר, וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל כָּל הָרַע הַנֶּאֱחָז אֲפִלּוּ בְּהַמִּינִים וְכוֹפְרִים גְּמוּרִים שֶׁיְּצָאוּ מִכְּלַל קְדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל לְגַמְרֵי, וּמְחַפֵּשׂ וּמְלַקֵּט וּמְקַבֵּץ וּמְאַסֵּף כָּל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם וּמְחַזֵּק וּמְעוֹרֵר אוֹתָם שֶׁאֵיךְ שֶׁהֵם וּבְמָקוֹם שֶׁהֵם, אַף-עַל-פִּי כֵן עֲדַיִן יְחַפְּשׂוּ וִיבַקְּשׁוּ אֶת ה', עַד אֲשֶׁר בְּכֹחַ זֶה מַעֲלֶה אוֹתָם מִשְּׁמָד לְרָצוֹן אֶל הַקְּדֻשָּׁה הָעֶלְיוֹנָה וּמְהַפֵּךְ לָהֶם עֹצֶם הַיְרִידָה לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה. אַשְׁרֵינוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ, יְבָקַע כַּשַּׁחַר אוֹרֵךְ וַאֲרוּכָתְךָ מְהֵרָה תִּצְמָח", בְּרָכָה וְחַיִּים וְשָׁלוֹם עַד הָעוֹלָם, בְּנַחַת רוּחַ וְשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַד בְּלִי קֵץ.
שֹׂשׂ אָנֹכִי בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַד בְּלִי קֵץ בְּכָל הַדִּבּוּרִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁכְּתַבְתָּ, בְּרֹאותִי כְּתַב יָדְךָ הַיָּקָר לִי מְזֹהָב וּמִפָּז וְאֶת עַצְמְךָ תַּבְעֶרֶת לִבְּךָ אֶל הָאֱמֶת, אַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּכִיתָ לְשַׁבֵּר הַמְנִיעוֹת וְעִכּוּבִים וְכָתַבְתָּ לִי.
אָהוּבִי אָחִי נַפְשִׁי וּלְבָבִי, אֲנַחְנוּ מְחֻיָּבִים לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לֵה' יִתְבָּרַךְ תָּמִיד עַל גֹּדֶל הַחֶסֶד וְהַיְשׁוּעָה אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁסִּבֵּב בְּנִפְלְאוֹתָיו שֶׁזָּכִינוּ לִהְיוֹת בְּחֶלְקוֹ שֶׁל הַנַּחַל נוֹבֵעַ רַבִּנוּ אוֹר הֶחָדָשׁ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא וְהַנִּשְׂגָּב וְכוּ' וְכוּ' שֶׁעַל-יָדוֹ יִתָּקֵן כָּל הָעוֹלָם בִּשְׁלֵמוּת. וְצָרִיכִים אֲנַחְנוּ לְהִרְגִּיל עַצְמֵנוּ בְּכָל יוֹם לְהַעֲמִיק מַחֲשַׁבְתֵּנוּ בֶּאֱמֶת בְּעֹצֶם הַחֶסֶד וְהַיְשׁוּעָה הַנִּפְלָאָה וְהַנּוֹרָאָה הַזֹּאת אֲשֶׁר הִפְלִיא ה' יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ וְעִם כָּל יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹת עוֹלָם, וּלְהַרְחִיב לִבֵּנוּ לִפְתֹּחַ פִּינוּ וּלְפָרֵשׁ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבֵנוּ כְּבֵן הַמִּתְחַטֵּא לִפְנֵי אָבִיו מַמָּשׁ, כִּי אָנוּ רוֹאִים בְּעֵינֵינוּ בְּכָל עֵת שֶׁאָנוּ בָּנִים לַה' אֱלֹקֵינוּ מַמָּשׁ כִּי הוּא גּוֹמֵל עִמָּנוּ חֲסָדִים תָּמִיד בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים. אַשְׁרֵי אָזְנֵינוּ שֶׁזָּכִינוּ לִשְׁמֹעַ נוֹרָאוֹת כְּאֵלֶּה, וְאִם הָיִינוּ רוֹצִים לְהָבִיא תּוֹדָה עַל דִּבּוּר אֶחָד לֹא יַסְפִּיקוּ כָּל יָמֵינוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ וּלְפָאֵר וּלְרוֹמֵם וּלְהַדֵּר וּלְנַצֵּחַ לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס לְמִי שֶׁעָשָׂה לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל הַנִּסִּים הָאֵלּוּ, שֶׁזָּכִינוּ בַּדּוֹרוֹת הַלָּלוּ לִשְׁמֹעַ הִתְגַּלּוּת נִסְתָּרוֹת כָּאֵלֶּה אֲשֶׁר אֵין לָנוּ פֶּה וְכֵלִים לְסַפֵּר שֶׁבַח נוֹרָאוֹת גְּדוּלַת כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר מִתּוֹרָה אַחַת, מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן

שֶׁזָּכִינוּ גַּם זָכִינוּ לִשְׁמֹעַ כַּמָּה וְכַמָּה תּוֹרוֹת שִׂיחוֹת וּמַעֲשִׂיּוֹת נוֹרָאוֹת. כַּמָּה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לַמָּקוֹם עָלֵינוּ, אִלְמָלֵא לֹא אָתִינָא לְהַאי לְעָלְמָא אֶלָּא לְמִשְׁמַע דָּא דַּיֵּינוּ.

דַּע, שֶׁהָעִזִּי פָּנִים שֶׁבַּדּוֹר הַחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הֵם נִקְרָאִים כְּלָבִים מַמָּשׁ, בִּבְחִינַת "וְהַכְּלָבִים עַזֵּי נֶפֶשׁ", וְהֵם עוֹקְרִים אֶת נַפְשָׁם מִן הַקְּדֻשָּׁה וּמַכְנִיסִים עַצְמָם לִהְיוֹת נִקְרָאִים בְּשֵׁם כְּלָבִים מַמָּשׁ וְגָדוֹל עֲוֹנָם מִנְּשׂוֹא.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הוּא כְּלָלִיּוּת שֶׁל שִׁבְעָה רוֹעִים וְנִקְרָא רַעְיָא מְהֵימְנָא וְהוּא רוֹעֶה הָאֱמוּנָה לְתַקְּנָהּ וּלְהַשְׁלִימָהּ, וְעִקַּר אֱמוּנַת יִשְׂרָאֵל מַמָּשִׁיךְ הוּא לְהַדּוֹר. וְאִי אֶפְשָׁר לָבוֹא לְזֶה הַצַּדִּיק אֶלָּא עַל-יְדֵי עַזּוּת כְּמַאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל "הֱוֵי עַז כַּנָּמֵר", כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "נַהֲלֹתְךָ בְּעָזְּךָ אֶל נְוֵה קָדְשֶׁךָ", הֵינוּ עַל-יְדֵי עַזּוּת נִכְנָסִין לְתוֹךְ הַקְּדֻשָּׁה. כִּי יֵשׁ רוֹעִים שֶׁל הַסִּטְרָא אָחֳרָא וְהֵם מְפָרְסְמֵי הַדּוֹר שֶׁל שֶׁקֶר וְקוֹפִים, וְעִקַּר מַלְכוּתָם הוּא עַל-יְדֵי עַזּוּת וְהֵם כְּכָלְבִים בְּעַזּוּתָם בִּבְחִינַת "וְהַכְּלָבִים עַזֵּי נֶפֶשׁ הֵמָּה רוֹעִים" וְהֵן "פְּנֵי הַדּוֹר כִּפְנֵי הַכֶּלֶב", וְעַל-כֵּן כְּדֵי לְהַנָּצֵל מֵהֶם מִתַּחַת מֶמְשַׁלְתָּם אִי אֶפְשָׁר רַק עַל-יְדֵי עַזּוּת, לַעֲמֹד נֶגֶד עַזּוּתָם וְאָז נִכְנָס לְתוֹךְ הַקְּדֻשָּׁה.

עִקַּר הַגְּאֻלָּה הוּא עַל-יְדֵי בִּטּוּל דֵּעוֹת חַכְמֵי הַטֶּבַע, וְהִתְגַּלּוּת אוֹר הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

בַּחֹשֶׁךְ הַגָּדוֹל הַמַּר הַזֶּה אֲשֶׁר בִּזְמַנֵּנוּ אֵלֶּה שֶׁהוּא סוֹף הַגָּלוּת הָאַחֲרוֹן שֶׁהִתְגַּבְּרָה הַסִּטְרָא אָחֳרָא וְהַבַּעַל-דָּבָר מְאֹד, עִקַּר הַגָּלוּת הוּא רַק מֵחֲמַת שֶׁתּוֹלִין בַּטֶּבַע חַס וְשָׁלוֹם וְאָז הוּא בְּחִינַת לַיְלָה וְחֹשֶׁךְ, בְּחִינַת הִסְתַּלְקוּת הָאוֹר, כִּי עִקַּר הָאוֹר הוּא אוֹר ה' יִתְבָּרַךְ, הֵינוּ כְּשֶׁיּוֹדְעִים שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה עִקַּר הָאוֹר.

אֵלּוּ הַנְּפָשׁוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁנִּפְלוּ לְהַטָּעָיוֹת וְהַמְּבוּכוֹת שֶׁל חָכְמַת הַטֶּבַע, עִקַּר גְּמַר הַתִּקּוּן וְהָעֲלִיָּה שֶׁל אֵלּוּ הַנְּפָשׁוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הוּא עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק.

נִתְחַזֵּק וְנִתְאַזֵּר בְּזִרִיזוּת גָּדוֹל לְבָרֵחַ וְלָנוּס אֶל הַצַּדִּיק שֶׁבּוֹ תָּלוּי שְׁלֵמוּת תִּקּוּן נַפְשֵׁינוּ וְכָל תִּקְוַת יִשְׂרָאֵל. הַמַּאִיר בָּנוּ הָאָרַת הָרָצוֹן בְּתֹקֶף גָּדוֹל כָּל-כָּךְ עַד שֶׁיַּאִיר לְעוֹלָם וְלֹא יֶפְסַק בְּכָל מִינֵי חֹשֶׁךְ שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אָדָם כְּפִי מַה שֶּׁהוּא, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מַעֲלֶה מִבְּחִינַת שְׁמָד לְרָצוֹן.

עִקַּר הִתְגַּלּוּת הָרָצוֹן וְהַכְנָעַת מֹצַח הַנָּחָשׁ שֶׁהוּא שֹׂרֶשׁ חָכְמַת הַטֶּבַע, הוּא עַל יְדֵי הַצַּדִּיק. כְּשֶׁמִּתְחַבְּרִים יַחַד נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאַחְדּוּת וְשָׁלוֹם וְאַהֲבָה כְּאִישׁ אֶחָד בְּלִי שׁוּם פֵּרוּד עַל-יְדֵי אֵיזֶה שִׂנְאָה וּמַחֲלֹקֶת חַס וְשָׁלוֹם, עַל-יְדֵי זֶה יֵשׁ לָהֶם כֹּחַ בִּיּוֹתֵר לְקַבֵּל אוֹר הַשָּׂגַת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְנִכְלָלִים בְּדֵעָה אַחַת וְרָצוֹן חָזָק לַעֲשׂוֹת רְצוֹן ה' יִתְבָּרַךְ.

עִקַּר שְׁלֵמוּת הַתִּקּוּן הוּא עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיָּכוֹל לֵירֵד לְשָׁרֶשׁ נַפְשֵׁנוּ, לְעִמְקֵי עֲמָקִים, וּלְקַבֵּץ הַטּוֹב מִכָּל הָרְחוֹקִים מְאֹד וּלְהַעֲלוֹתָם אֶל הַקְּדֻשָּׁה הָעֶלְיוֹנָה.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מִשֶּׁה מָשִׁיחַ - אֲדוֹן כָּל הַנְּבִיאִים וְהַחֲכָמִים, שֶׁכָּל קִיּוּמֵנוּ עַתָּה עַל-יָדוֹ, מְתַקֵּן כָּל הָעוֹלָם וּמַמְשִׁיךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה וּמַחֲזִיר וּמַעֲלֶה הַכֹּל לְשָׁרְשׁוֹ שֶׁשָּׁם כֻּלּוֹ אֱמֶת. כִּי הוּא יוֹרֵד עַד תְּהוֹם לְהַעֲלוֹת הַכֹּל לְמַעְלָה, מִבֶּטֶן הָאֲדָמָה, מִתְּהוֹמוֹת תַּחְתִּיּוֹת, מִתַּכְלִית תַּכְלִית הָרִחוּק, מִתַּכְלִית הַגַּשְׁמִיּוּת דְגַשְׁמִיּוּת - עַד לְמַעְלָה מֵהַמָּקוֹם, עַד לְמַעְלָה לְמַעְלָה מִכָּל הָרוּחָנִיּוּת, שֶׁבִּשְׁבִיל זֶה נִבְרָא הָאָדָם, עַד שֶׁיֵּדְעוּ אֶת ה' וְיִתְּנוּ לוֹ כָּבוֹד הַמְּלוּכָה.

מִי שֶׁכְּוָנָתוֹ אֶל הָאֱמֶת וְחוֹגֵר עַצְמוֹ לְמִלְחָמָה בִּשְׁבִיל הָאֱמֶת הוּא מְנַצֵּחַ תָּמִיד.

אָסוּר לְיֵאָשׁ עַצְמוֹ, רַק לְחַפֵּשׂ אַחַר הַפַּלְטִין שֶׁל הָאֱמֶת הַקְּדוֹשָׁה בְּכָל עֵת, וְאַפְלוּ אִם נִדְמֶה לוֹ שֶׁכְּפִי מַה שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמַכְאוֹבָיו רָחוֹק מְאֹד שֶׁיַּשִּׂיג אֶת הַקְּדֻשָּׁה, אַף-עַל-פִּי כֵן יַעֲשֶׂה אֶת שֶׁלּוֹ וִיחַפֵּשׂ אַחֲרֶיהָ בְּכָל כֹּחוֹ. וַאֲפִלּוּ אִם נִדְמֶה לוֹ שֶׁגַּם אַחַר הַחִפּוּשׂ זֶה כַּמָּה וְכַמָּה שָׁנִים לֹא מָצָא עֲדַיִן וְלֹא הִשִּׂיג עֲדַיִן שׁוּם מַדְרֵגַת קְדֻשָּׁה כְּלָל, אַף-עַל-פִּי כֵן יְחַפֵּשׂ עוֹד וְלֹא יִיעַף וְלֹא יִגַּע לְעוֹלָם וְלֹא יִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם דָּבָר, עַד שֶׁאִם הָאָדָם חָזָק בְּזֶה בֶּאֱמֶת כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְאֵינוֹ שָׁב לְאָחוֹר וְאֵינוֹ זָז מִמְּקוֹמוֹ בְּשׁוּם אֹפֶן, ה' יִתְבָּרַךְ מְרַחֵם עָלָיו וְעוֹזֵר לוֹ לַעֲבֹר עַל הַכֹּל בְּשָׁלוֹם וּלְהוֹצִיא הַקְּדֻשָּׁה מֵהַקְּלִפּוֹת וְלִגְמֹר הַדָּבָר בִּשְׁלֵמוּת.

בַּדּוֹרוֹת הָאַחֲרוֹנִים הָאֵלֶּה שֶׁגָּבְרָה הַהַסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסְתָּרָה עַד אֵין קֵץ, עִקַּר הַתִּקּוּן הוּא עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל שֶׁיָּכוֹל לְעוֹרֵר הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל, וַאֲפִלּוּ בְּהַגְּרוּעִים הַמְּלֵאִים עֲבֵרוֹת - גַּם בָּהֶם מְחַפֵּשׂ הַצַּדִּיק וּמוֹצֵא בָּהֶם נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת עַד שֶׁמַּכְנִיס בָּהֶם שֶׁגַּם הֵם יִשְׂמְחוּ נַפְשׁוֹתֵיהֶם, וְעַל-יְדֵי זֶה הוּא מוֹצִיא אוֹתָם מֵעֲבֵרוֹת וּמִפְּגָמִים וּמַחֲזִיר אוֹתָם בִּתְשׁוּבָה.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת כָּל עִסְקוֹ לְקָרֵב כָּל הָעוֹלָם אֲפִלּוּ הָרְחוֹקִים מְאֹד לַה' יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי שֶׁהוּא זוֹכֶה לְהַכִּיר דַּרְכֵי רַחֲמָיו וְטוּבוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא מוֹדִיעַ זֹאת לַכֹּל שֶׁיֵּשׁ לְכֻלָּם תִּקְוָה לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כִּי עֲדַיִן רַחֲמָיו וְטוּבוֹ עֲלֵיהֶם. וּמִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְקָרֵב לַצַּדִּיק הַזֶּה שֶׁיֵּשׁ לוֹ זֶה הַכֹּחַ - בְּוַדַּאי יִזְכֶּה לְכָל טוּב לָנֶצַח, אַשְׁרֵי לוֹ, וַאֲפִלּוּ אִם קִלְקֵל וְנִתְרַחֵק מְאֹד מְאֹד, אַף-עַל-פִּי כֵן הַכֹּל בְּוַדַּאי עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, כִּי יֵשׁ לוֹ כֹּחַ לְתַקֵּן כָּל מִינֵי קִלְקוּלִים שֶׁבָּעוֹלָם וּלְהַחֲזִיר הַכֹּל בִּתְשׁוּבָה וּלְכַפֵּר כָּל הָעֲוונוֹת וְלַהֲפֹךְ כָּל הָעֲוונוֹת לִזְכֻיּוֹת, כִּי הוּא מַמְשִׁיךְ אוֹרוֹת עֶלְיוֹנִים כָּאֵלּוּ שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְקַן הַכֹּל.

הַנַּחַל נוֹבֵעַ הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל בַּמַּעֲלָה מְאֹד שֶׁהוּא חִדּוּשׁ שֶׁבַּחִדּוּשִׁים, חִדּוּשׁ נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד, בְּעֹצֶם עֲמִקּוּת חָכְמָתוֹ הָרָמָה מְאֹד בְּעֵין הַחַיִּים הָעוֹלֶה עַד רוּם גָּבְהֵי מְרוֹמִים לְעֵילָא

לְעֵילָא, יָכוֹל לְהָאִיר אֲפִלּוּ בְּהָרְחוֹק וְהַגָּרוּעַ מְאֹד הַשָּׁגַת אֱלֹקוּתוֹ, אֲפִלּוּ אִם נָפַל לְמָקוֹם שֶׁנָּפַל.
הַמַּעְתִּיק, הַמִּתְפַּלֵּל תָּמִיד בְּעַד שְׁלוֹמוֹ וְטוֹבָתוֹ הַנִּצְחִי.
יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹזֶעסֶר

**ז.**

לִידִיד לִבִּי, שֶׁזָּכָה לְהַבְחִין וּלְהָבִין וּלְהַכִּיר אֶת הָאֱמֶת הָאֱמִתִּי הַיְחִידִי בְּעוֹלָם שֶׁהוּא עִקַּר חִיּוּת וְקִיּוּם כָּל הַבְּרִיאָה וּמְמֻנּוּ תִּצְמַח הַגְּאֻלָּה לְעַם יִשְׂרָאֵל וּלְכָל הָעוֹלָם.
שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ בִּגְבוּרוֹת ה' וְנִפְלְאוֹתָיו הָעֲצוּמִים, שֶׁזָּכִיתָ לְרְאוֹת וּלְהַכִּיר וּלְהִתְדַּבֵּק בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת אוֹר הֶחָדָשׁ שֶׁגִּלָּה אוֹרוֹת חֲדָשׁוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין חֵקֶר, לְלַמֵּד דַּעַת אֲמִתִּי לְכָל אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם. כֵּן יוֹסִיף ה' חַסְדּוֹ לְהוֹשִׁיעֲךָ לָנֶצַח.
דַּע אָחִי, שֶׁמִּי שֶׁחוֹשֵׁק בֶּאֱמֶת אֶל הָאֱמֶת בְּוַדַּאי יִזְכֶּה לְהָבִין הָאֱמֶת, אַף-עַל-פִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ הַרְבֵּה קֻשְׁיוֹת וְעִקְמוּמִיּוּת וְכוּ'.
עִקַּר מִצְוַת נֵר חֲנֻכָּה הוּא לְהַדְלִיק וּלְהָאִיר אוֹר הָאֱמֶת בָּעוֹלָם, שֶׁיִּזְכּוּ הַכֹּל לֵידַע הֵיכָן הָאֱמֶת, וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְכַוֵּן בְּהַדְלָקַת נֵר חֲנֻכָּה שֶׁנִּזְכֶּה עַל-יְדֵי זֶה לְהַמְשִׁיךְ הָאָרַת הָאֱמֶת וְנִזְכֶּה לְהִתְקָרֵב לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא מֻבְחָר הָאֱמֶת שֶׁבֵּין הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים הַמֻּבְחָרִים יְחִידֵי הַדּוֹרוֹת, שֶׁמַּדְלִיק וּמֵאִיר וּמְבַטֵּל כָּל הַחֶשְׁכוֹת וְכָל אַהֲבוֹת הַנְּפוּלִין וּמְקַשֵּׁר לֵב כָּל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לַה' יִתְבָּרַךְ בְּאוֹר גָּדוֹל בְּכָל מִינֵי חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה וּמַצִּילָם מִשֶּׁטֶף מַיִם רַבִּים הַמִּתְגַּבְּרִים בְּכָל פַּעַם לְהַחֲרִיב אֶת הָעוֹלָם חַס וְשָׁלוֹם, וּמֵהָאָרָה הַזֹּאת נִדְלָק וּמֵאִיר נֵר חֲנֻכָּה הַקָּדוֹשׁ.
בַּחֲנֻכָּה מַמְשִׁיךְ כָּל אֶחָד בְּבֵיתוֹ קְדֻשַּׁת נְרוֹת הַמְּנוֹרָה שֶׁהֵם בְּחִינַת אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא מֹשֶׁה מָשִׁיחַ, שֶׁמַּדְלִיק וּמֵאִיר כָּל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאוֹר גָּדוֹל גַּם בְּכָל מִינֵי חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה, וּמַצִּילָם מִשֶּׁטֶף מֵימֵי הַמַּבּוּל שֶׁל כְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת שֶׁל שֶׁקֶר שֶׁמְּבִיאִים הָעוֹלָם לְתוֹהוּ וָבוֹהוּ חַס וְשָׁלוֹם.
אָנוּ צְרִיכִין לְכַוֵּן בְּהַדְלָקַת נֵר חֲנֻכָּה שֶׁנִּזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ אוֹרוֹ הַגָּדוֹל שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֵמוּת הַגְּאֻלָּה שֶׁתִּהְיֶה עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ.
ה' יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו נוֹהֵג בְּחַסְדּוֹ בְּכָל דּוֹר עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַגָּדוֹל הַמֻּבְחָר וַאֲנָשָׁיו הַכְּשֵׁרִים שֶׁבְּכָל דּוֹר, שֶׁיֵּשׁ לִפְעָמִים שֶׁחוֹטְפִין אֲנָשִׁים וּמוֹצִיאִים אוֹתָם מִמְּקוֹמוֹת רְחוֹקִים וּמְלֻכְלָכִים מְאֹד וּמְאִירִין בָּהֶם אוֹרוֹת גְּדוֹלִים בְּהֶאָרָה גְּדוֹלָה לְטַהֵר אוֹתָם וּלְקָרְבָם לַה' יִתְבָּרַךְ, וְאַף-עַל-פִּי שֶׁיֵּשׁ הַרְבֵּה שֶׁנּוֹפְלִים אַחַר-כָּךְ מִמַּדְרֵגָתָם רַחֲמָנָא לִיצְלָן, אַף-עַל-פִּי כֵן

הֵם מִשְׁתַּדְּלִין לְקָרֵב בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר, כִּי אַתָּה מָרוֹם לְעוֹלָם ה' וּלְעוֹלָם יָדְךָ עַל הָעֶלְיוֹנָה, עַד אֲשֶׁר סוֹף כָּל סוֹף יִתָּקֵן הַכֹּל בִּשְׁלֵמוּת.

ה' יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמָיו הַגְּדוֹלִים לְהִתְחַזֵּק בְּכָל כֹּחַ לִשְׁמֹר עַצְמֵנוּ מְאֹד מֵהַשֶּׁקֶר וְהַזֵּהֲמָא הַמְּשׁוֹטְטִים בְּעוֹלָם, שֶׁל אֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת, וַאֲפִלּוּ מֵהַטָּעוּתִים הַמְּשׁוֹטְטִים בֵּין הַיְרֵאִים וְהַמַּאֲמִינִים הָרְחוֹקִים מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת - מֵהָאֱמֶת הָאֲמִתִּי, צְרִיכִים גַּם-כֵּן לִשְׁמֹר עַצְמוֹ מְאֹד, וּבָזֶה יֵשׁ הַרְבֵּה לְדַבֵּר וְאִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר מֵחֲמַת כַּמָּה טְעָמִים.

הַצַּדִּיק מַמְשִׁיךְ עַל כָּל אֶחָד בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא הָאָרָה מִשֹּׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ שֶׁבַּתּוֹרָה לְהַחֲזִירוֹ לַמּוּטָב וּלְהוֹרוֹת לוֹ דֶּרֶךְ וְהִלּוּךְ אֵיךְ שֶׁיִּזְכֶּה לָצֵאת מֵהָרַע שֶׁלּוֹ וּלְהִתְקָרֵב לַה' יִתְבָּרַךְ, כִּי הַצַּדִּיק עוֹשֶׂה פְּתָחִים וּשְׁעָרִים חֲדָשִׁים וּפוֹתֵחַ הַשְּׁעָרִים הַיְשָׁנִים שֶׁנַּעֲשׂוּ עַל-יְדֵי הַצַּדִּיקִים הַקּוֹדְמִים לְהִתְקָרֵב עַל-יָדָם לַה' יִתְבָּרַךְ וּלְהַשִּׂיג אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עַד שֶׁגַּם כָּל הָרְחוֹקִים וְכוֹפְרִים גְּמוּרִים יִתְקָרְבוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

עַל-יְדֵי הַהִתְקָרְבוּת לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת זוֹכִים לִרְאוֹת הַפְּתָחִים אֵיךְ לָצֵאת מִכָּל מִינֵי חֹשֶׁךְ, וְעַל-יְדֵי זֶה חוֹזְרִים לַמּוּטָב.

הִתְקָרְבוּת לְהַצַּדִּיק הוּא תִּקּוּן גָּדוֹל בְּיוֹתֵר מִכָּל תִּקּוּנֵי הַתְּשׁוּבָה, כִּי עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק נִתָּקְנִים כָּל מִינֵי חֲטָאִים שֶׁבָּעוֹלָם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מֵהֶם זְכֻיּוֹת.

אֲשֶׁרֵי אָזְנֶיךָ וְעֵינֶיךָ וְלִבְּךָ הַשּׁוֹמְעִים וְהָרוֹאִים אֶת אוֹר הָאֱמֶת אוֹר הֶחָדָשׁ. הַמִּתְגַּעְגֵּעַ לְהִתְרָאוֹת בְּאַהֲבָה וְשִׂמְחָה בְּלֵב אֱמֶת

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶעסֶר

## ח.

לִכְבוֹד עֵינִי וְלִבִּי, הַשּׁוֹאֵב מִמֵּי הַחָכְמָה שֶׁל הַצַּדִּיק הֶחָכָם הָאֱמֶת לְרִוּוֹת צִמְאוֹן נַפְשׁוֹ הַיְקָרָה וּלְהַשְׁקוֹת בָּהֶם נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הַיְקָרִים הַמַּשְׁלָכִים וּמִתְגּוֹלְלִים בְּזֵהֲמַת הָרוּחַ שְׁטוּת וְטָעוּת שֶׁל הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת מֵימֵי הַמַּבּוּל הַמִּתְגַּבְּרִים לְהַחֲרִיב אֶת הָעוֹלָם, וְהַצַּדִּיק הוּא עִקַּר הָרְפוּאָה וְהַהַצָּלָה מִזֵּהֲמָתָם וְטֻמְאָתָם. שָׁלוֹם וְחַיִּים אֲרֻכִּים, חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים אֲמִתִּיִּים, חַיִּים נִצְחִיִּים.

בְּנִי יַקִּירִי, זְכֹר הֵיטֵב הֵיטֵב אֶת כָּל הַחֶסְדִים וְהַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמְּךָ ה' יִתְבָּרַךְ, כֵּן יוֹסִיף ה' עִמְּךָ אֶלֶף פְּעָמִים.

כָּל יִשְׁעוֹ וְכָל חֶפְצוֹ וְכָל מְגַמָּתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ זַצַ"ל, שֶׁנִּזְכֶּה לֵילֵךְ עִם דְּבָרָיו, הַיְנוּ לְקַיְּמָם כִּפְשׁוּטָם וּלְהָבִין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, וְלִמְצֹא לְעַצְמוֹ עֵצוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם תָּמִיד בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם בְּכָל עֵת וּזְמַן, בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה, בְּשָׁכְבּוֹ וּבְקוּמוֹ וּבְלֶכְתּוֹ בַּדֶּרֶךְ, בִּימֵי

נְעוּרָיו וּבִימֵי בַּחֲרוּתוֹ וּבִימֵי זִקְנוּתוֹ מִתְּחִלָּתוֹ וְעַד סוֹפוֹ, הֵן בֵּינוֹ לְבֵין עַצְמוֹ הֵן בְּהַנְהָגָתוֹ עִם בֵּיתוֹ וְאִשְׁתּוֹ וּבָנָיו.

בִּימֵי חֲנֻכָּה וּפוּרִים מֵאִיר הָאָרֶה נִפְלָאָה שֶׁהוּא הָאָרַת הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל שֶׁיָּכוֹל לְהָאִיר גַּם בְּהַנִּפְלִים מְאֹד וְהַחוֹלִים בְּיוֹתֵר.

בַּחֲנֻכָּה מַמְשִׁיךְ כָּל אֶחָד בְּבֵיתוֹ בְּחִינַת קְדֻשַּׁת נֵרוֹת הַמְּנוֹרָה שֶׁהֵם בְּחִינַת הָאָרַת תִּקֻּף הָרָצוֹן דִּקְדֻשָּׁה, שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּחִינַת מְשָׁה שֶׁמַּדְלִיק וּמֵאִיר כָּל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאוֹר גָּדוֹל בְּכָל מִינֵי חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה, וּמַצִּילָם מִשִּׁטָּף מַיִם רַבִּים שֶׁל כְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת מֵימֵי הַמַּבּוּל הַמִּתְגַּבְּרִים לְהַחֲרִיב אֶת הָעוֹלָם.

עִקַּר הָאוֹר שֶׁל כָּל הָאוֹרוֹת שֶׁבָּעוֹלָם נִמְשָׁךְ מֵהַצַּדִּיק הַגָּדוֹל שֶׁהוּא בְּחִינַת מָשִׁיחַ, שֶׁהוּא עוֹסֵק בְּכָל דּוֹר לְהַעֲלוֹת נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל מֵהֵיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת וְהַקְּלִפּוֹת, שֶׁעִקַּר הִתְגַּבְּרוּתָם עַל-יְדֵי עַצְבוּת. וְהַצַּדִּיק הַזֶּה מַמְשִׁיךְ הַשִּׂמְחָה מִמְּקוֹר הַשִּׂמְחָה גַּם עַל הַנְּפָשׁוֹת הַחֲלוּשׁוֹת וְהַיְרוּדוֹת בְּיוֹתֵר, שֶׁזֶּה בְּחִינַת הַדַּלְקַת נֵר חֲנֻכָּה לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים.

יְמֵי חֲנֻכָּה הֵם יְמֵי הוֹדָאָה, בְּחִינַת שַׁעֲשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא, וְאָז מַמְשִׁיכִין הַשִּׂמְחָה מִקֵּץ הָאַחֲרוֹן, מִבְּחִינַת שְׁלֵמוּת הַגְּאֻלָּה שֶׁתִּהְיֶה עַל-יְדֵי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ.

זְכֹר הֵיטֵב הֵיטֵב אֶת כָּל הַטּוֹבוֹת וְנִסִּים וְנִפְלָאוֹת שֶׁעָשָׂה ה' יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ בַּדּוֹר הַזֶּה בְּעֹצֶם שִׁפְלוּתֵנוּ, שֶׁזָּכִינוּ לֶאֱחֹז עַצְמֵנוּ בְּקִשְׁרֵי אַהֲבָה בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת אֲשֶׁר בְּאֵשׁ הַתּוֹרָה וְהַדַּעַת שֶׁמְּגַלֶּה בְּרִשְׁפֵּי אֵשׁ, בִּבְחִינַת "הֲלֹא כֹּה דְבָרִי כָּאֵשׁ", הוּא שׁוֹרֵף וּמְכַלֶּה כָּל הַחוֹחִים וְהַקּוֹצִים הַסּוֹבְבִים אֶת הַשּׁוֹשַׁנָּה הָעֶלְיוֹנָה שֶׁהֵם בְּחִינַת הָאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת שֶׁל נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר וְכָל הַכְּפִירוֹת וְהַקֻּשְׁיוֹת וְהַמְּבוּכוֹת שֶׁמַּכְנִיסִים הַכּוֹפְרִים עַל ה' יִתְבָּרַךְ וְעַל תּוֹרָתוֹ וְצַדִּיקָיו הָאֲמִתִּיִּים שֶׁמִּמֶּשֶׁם עִקַּר אֲרִיכַת הַגָּלוּת.

עִקַּר אֲרִיכַת הַגָּלוּת עַל-יְדֵי הַמַּחֲלֹקֶת וְשִׂנְאַת חִנָּם, כִּי הַמַּחֲלֹקֶת שֶׁחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת זֹאת הָיְתָה בְּעִכָּרְנוּ יוֹתֵר מִכָּל הֶעָווֹנוֹת. כִּי אַף-עַל-פִּי שֶׁיֵּשׁ הַרְבֵּה עֲווֹנוֹת, בִּפְרָט עַכְשָׁו כְּמוֹ שֶׁמְּצוּי בְּיָמֵינוּ אֵלֶּה בְּיוֹתֵר, ה' יִתְבָּרַךְ יַצִּיל לְהַבָּא, אַף-עַל-פִּי כֵן הַכֹּל הָיָה נִתָּקֵן עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁמֵּאִיר בְּיִשְׂרָאֵל דְּרָכִים קְדוֹשִׁים חֲדָשִׁים לְגַמְרֵי, לְהָשִׁיבָם מִדַּרְכֵיהֶם הָרָעִים וּלְתַקְּנָם כֻּלָּם. אַךְ הַבַּעַל-דָּבָר מִתְפַּשֵּׁט לְאָרְכּוֹ וּלְרָחְבּוֹ לְהַרְחִיק מְאֹד מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ הַזֶּה, וּמְשִׁתַּדֵּל בְּתַחְבּוּלוֹתָיו לִמְנֹעַ מִלְּהִתְקָרֵב לַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁבּוֹ תָּלוּי עִקַּר שְׁלֵמוּת תִּקּוּן נַפְשׁוֹ וְכָל תִּקְוַת יִשְׂרָאֵל. וְכָל מַה שֶּׁהָאָדָם גָּדוֹל בְּמַעֲלָה בְּיוֹתֵר וְיֵשׁ בּוֹ מַדְרֵגָה וּבְחִינָה גְּבוֹהָה יוֹתֵר, מִתְגַּבֵּר עָלָיו בְּיוֹתֵר לְמוֹנְעוֹ מִלְּהִתְקָרֵב לַצַּדִּיק, כִּי אִם הָיָה הוּא מִתְקָרֵב מִי יוֹדֵעַ מַה הָיָה נִצְמַח מִזֶּה טוֹבָה וְתִקּוּן לְכָלַל יִשְׂרָאֵל וּלְכָל הָעוֹלָמוֹת. בְּאַהֲבָה וַנַּעֲנוּעִים וּבִרְכַּת שָׁלוֹם וְחַיִּים אֲמִתִּיִּים.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹזֶעסֶר

**ט.**

לְכְבוֹד בַּת עֵינִי וְלִבִּי, שֶׁנָּתַן כָּל חִיּוּתוֹ וּמֹחוֹ וְלִבּוֹ לְהָבִין וּלְהַכִּיר הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי, וּלְקַשֵּׁר וּלְדַבֵּק עַצְמוֹ בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַגָּנוּז וְצָפוּן מֵעֵין כֹּל, שֶׁמַּעֲלֶה כָּל הַנְּפָשׁוֹת מִתַּכְלִית תַּכְלִית גַּשְׁמִיּוּת דְּגַשְׁמִיּוּת, מִבֶּטֶן שְׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת, לְעֵילָא וּלְעֵילָא מִכָּל הָרוּחָנִיּוּת, וּבְחָכְמָתוֹ מַכְנִיס הַכֹּל אֶל הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וּמֵגֵן עַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְדוֹר דּוֹר לְנֵצַח.

אָחִי חֲבִיבִי, זְכֹר הֵיטֵב הֵיטֵב אֶת כָּל הַטּוֹבוֹת וְהַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשָׂה ה' יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ בַּדּוֹר הַזֶּה בְּעִצָּם שִׁפְלוּתֵנוּ, שֶׁגַּם אֲנַחְנוּ זָכִינוּ לְהַמְּנוֹת עִם הַנְּפָשׁוֹת הָאוֹחֲזִים עַצְמָם בַּצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁעַל-יָדוֹ נִתְבַּטֵּל הַשֶּׁקֶר שֶׁל הַחִלּוּף, וְתַחֲזֹר הַמְּלוּכָה לִמְקוֹמָהּ בְּחִינַת "וְהָיְתָה לַה' הַמְּלוּכָה".

הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻכָּה הוּא בְּחִינַת הַמְשָׁכַת הַשְּׂגַת אֱלֹקוּת עַל-יְדֵי צִמְצוּם שֶׁמִּשָּׁם עִקַּר הַדְּלָקַת כָּל הָאוֹרוֹת וְהַנֵּרוֹת דִּקְדֻשָּׁה, וְזֶה שֶׁאָנוּ מַדְלִיקִין נֵר חֲנֻכָּה כָּל אֶחָד בְּבֵיתוֹ לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים, כִּי הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל מַמְשִׁיךְ תִּקּוּנִים נִפְלָאִים כָּאֵלֶּה עַד שֶׁמֵּאִיר בְּחִינַת הַשָּׂגַת אֱלֹקוּת עַל-יְדֵי הַצִּמְצוּמִים גַּם לְמַטָּה בְּדִיּוּטָא הַתַּחְתּוֹנָה מְאֹד שֶׁהוּא בְּחִינַת לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים שֶׁמֵּעוֹלָם לֹא יָרְדָה הַשְׁכִּינָה לְשָׁם, כִּי בִּגְדֶל כֹּחוֹ יָכוֹל לְהָאִיר אֲפִלּוּ בְּהֶרְחוֹקִים וְהַגְּרוּעִים מְאֹד - אִם הֵם רוֹצִים לְקַבֵּל, בִּבְחִינַת "כִּי אֲשֵׁב בַּחֹשֶׁךְ ה' אוֹר לִי".

עִקַּר מִצְוַת נֵר חֲנֻכָּה הוּא לְהַדְלִיק וּלְהָאִיר אֶת אוֹר הָאֱמֶת בָּעוֹלָם, שֶׁיִּזְכּוּ הַכֹּל לֵידַע הֵיכָן הָאֱמֶת בְּחִינַת "שְׁלַח אוֹרְךָ וַאֲמִתֶּךָ", וּלְבָרֵר נִשְׁמוֹתֵינוּ מִבְּחִינַת הַשֶּׁקֶר שֶׁל הֵיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַבִּלְבּוּלִים שֶׁל הָאָדָם, מַה שֶּׁמְּסַפֵּק עַל פִּי רֹב וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ הֵיכָן הָאֱמֶת מֻחֲמַת גֹּדֶל הִתְגַּבְּרוּת הַחִלּוּפִים וְהַתְּמוּרוֹת הָאוֹמְרִים לָרַע טוֹב וְלַטּוֹב רַע, עַד שֶׁחוֹלְקִין עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא מֻבְחָר נְקֻדַּת הָאֱמֶת שֶׁבֵּין הַצַּדִּיקִים. עִקַּר הַנֵּס שֶׁל חֲנֻכָּה שֶׁנִּכְנַע מַלְכוּת הָרְשָׁעָה שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵבֶד, זֹהֲמַת הַנָּחָשׁ, וְנִתְגַּבֵּר וְנִתְעַלֶּה מַלְכוּת דִּקְדֻשָּׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּחִינַת בֶּן הַמֶּלֶךְ בְּחִינַת אֱמֶת.

אִם אַתָּה קָטָן בְּעֵינֶיךָ וְנִדְמֶה לְךָ שֶׁאַתָּה רָחוֹק מְאֹד מֵה' יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי מַעֲשֶׂיךָ, אַדְרַבָּא, רְאוּי לְךָ לִשְׂמֹחַ עוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר, שֶׁאַף-עַל-פִּי כֵן זָכְנִי ה' יִתְבָּרַךְ לְהִשָּׁעֵן עַל צַדִּיק קָדוֹשׁ כָּזֶה אֲשֶׁר גִּלָּה נוֹרָאוֹת כָּאֵלֶּה.

הַסִּטְרָא אָחֳרָא מִתְקַנֵּאת מְאֹד בְּהַהִתְפָּאֲרוּת שֶׁה' יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאֵר בָּנוּ עַל-יְדֵי קִיּוּם הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹוֹת, וְעַל-כֵּן מִתְגַּבְּרִים בְּכָל דּוֹר לְבַטֵּל אֶת הַתּוֹרָה חַס וְשָׁלוֹם, לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתָךְ, בִּכְדֵי שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מִמֵּילָא יִתְבַּטֵּל הַהִתְפָּאֲרוּת הַנַּ"ל, רַק הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הָעוֹסֵק בְּכָל דּוֹר לְקָרֵב אֶת יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּלְהַגְדִּיל וּלְהוֹסִיף בְּכָל פַּעַם אוֹר הַהִתְפָּאֲרוּת הַזֹּאת,

הוּא עוֹמֵד כְּנֶגֶד הַסִּטְרָא אָחֳרָא לְהַכְנִיעַ אוֹתָהּ, וְעַל-יְדֵי הִתְגַּלּוּת הַהִתְפָּאֲרוּת נִדְלָקִין וּמְאִירִין כָּל הַנֵּרוֹת וְהָאוֹרוֹת הָעֶלְיוֹנִים וּמִשָּׁם אָנוּ מַמְשִׁיכִין אוֹר הַנֵּר שֶׁל חֲנֻכָּה. וּמֵחֲמַת שֶׁעִקַּר הַהִתְפָּאֲרוּת שֶׁל ה' יִתְבָּרַךְ הוּא עַל-יְדֵי הִתְקָרְבוּת הָרְחוֹקִים, שֶׁמַּתְחִילִים לְהִתְחַנֵּךְ בַּעֲבוֹדַת ה', עַל-כֵּן נִקְרָא חֲנֻכָּה דַּיְקָא, מִלְּשׁוֹן חִנּוּךְ.

אֲפִלּוּ בְּתַכְלִית הַזִּקְנָה צְרִיכִים לִהְיוֹת עֲדַיִן יָנִיק לְגַמְרֵי כְּאִלּוּ לֹא הִתְחִיל עֲדַיִן לִחְיוֹת כְּלָל. אֲפִלּוּ אִם עָבַר הָאָדָם מַה שֶּׁעָבַר, אֲפִלּוּ אִם עָבַר עַל כָּל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ אֲלָפִים פְּעָמִים רַחֲמָנָא לִיצְלָן, אַף-עַל-פִּי כֵן אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל, וְצָרִיךְ לְהַתְחִיל בְּכָל פַּעַם מֵחָדָשׁ לְהִתְחַזֵּק לְשׁוּב לַה' יִתְבָּרַךְ וְלִשְׁמֹחַ, כִּי זֶהוּ עִקַּר גְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ כְּשֶׁהָרְחוֹקִים מְאֹד מִתְקָרְבִים אֵלָיו וּמוֹדִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ וּמִתְחַזְּקִים בֶּאֱמוּנָה. וְעִקַּר בְּרִיאַת שָׁמַיִם וָאָרֶץ הָיוּ רַק בִּשְׁבִיל זֶה, שֶׁיַּתְחִיל הָאָדָם בְּכָל פַּעַם מֵרֵאשִׁית כְּאִלּוּ נוֹלָד הַיּוֹם וּכְאִלּוּ הַיּוֹם הוּא רֵאשִׁית הַתְחָלָתוֹ, שֶׁזֶּה בְּחִינַת "בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים וְכוּ'", בְּרֵאשִׁית דַּיְקָא, בִּשְׁבִיל רֵאשִׁית הַנַּ"ל. וְכֵן עַד עַתָּה ה' יִתְבָּרַךְ מְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית וְהַכֹּל רַק בִּשְׁבִיל זֶה, בִּשְׁבִיל הַהִתְחַדְּשׁוּת הַנַּ"ל, שֶׁכָּל אֶחָד כְּפִי מַדְרֵגָתוֹ יַתְחִיל בְּכָל יוֹם מֵחָדָשׁ לִכְנוֹס בַּעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא דַּיְקָא צָרִיךְ לִשְׁמֹחַ בְּמִעַט דְּמִעַט הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עֲדַיִן.

הַכְּלָל וְהָעִקָּר הוּא הַהִתְחַזְּקוּת. לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד אַף אִם הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא, לְהַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁאֵין שׁוּם יְרִידָה שֶׁבָּעוֹלָם כִּי בְּכָל מָקוֹם אֲפִלּוּ בְּתַכְלִית תַּכְלִית הַיְרִידָה וְהַנְּפִילָה שֶׁאֵין לְמַטָּה מִמֶּנָּה יְכוֹלִים לִמְצֹא אֶת ה' יִתְבָּרַךְ. וְאֲפִלּוּ כְּשֶׁנּוֹפֵל לִשְׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת, אַף-עַל-פִּי כֵן צָרִיךְ לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד וְלִבְלִי לְיָאֵשׁ עַצְמוֹ לְעוֹלָם, כִּי גַּם שָׁם ה' יִתְבָּרַךְ נִמְצָא, בְּחִינַת "וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל הִנָּךְ". וְזֶה עִקַּר הַכְּלָל וְהַיְסוֹד בַּעֲבוֹדַת ה' שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ, לִבְלִי לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ לְעוֹלָם אַף אִם יַעֲבֹר עָלָיו מַה שֶּׁיַּעֲבֹר.

כְּשֶׁהָאָדָם בִּבְחִינַת יְרִידָה בִּבְחִינַת נְפִיק, שֶׁיָּצָא מִגְּבוּל הַקְּדֻשָּׁה לְגַמְרֵי, אָז דַּיְקָא נֶעֱלָם וְנִסְתָּר שָׁם קְדֻשָּׁה גְּבוֹהָה מְאֹד, וּכְשֶׁזּוֹכֶה אָז לְבַקֵּשׁ אֶת ה' יִתְבָּרַךְ וּלְמוֹצְאוֹ שָׁם, אֲזַי זוֹכֶה אָז דַּיְקָא לִבְחִינַת קְדֻשָּׁה גְּבוֹהָה מְאֹד שֶׁשּׁוֹמֵר וּמֵגֵן תָּמִיד עַל הָאָדָם בְּכָל עֵת סַכָּנָה שֶׁצְּרִיכִים שְׁמִירָה.

כְּשֶׁהוֹלְכִים בַּמִּדְבָּר בִּמְקוֹמוֹת הַחִיצוֹנִים וּמְחַפְּשִׂים וּמוֹצְאִים שָׁם אֶת ה' יִתְבָּרַךְ, אָז דַּיְקָא ה' יִתְבָּרַךְ חוֹפֵף וְסוֹכֵךְ עַל הָאָדָם לְשָׁמְרוֹ וּלְהַצִּילוֹ לְבַל יִפֹּל שָׁם חַס וְשָׁלוֹם, וְעוֹזֵר אוֹתוֹ שֶׁיּוּכַל לְהַכְנִיעַ שָׁם הַסִּטְרָא אָחֳרָא וּלְבָרֵר מִשָּׁם דַּיְקָא אֶת הַקְּדֻשָּׁה וְזוֹכֶה לַעֲלִיָּה גְּדוֹלָה מְאֹד, בְּחִינַת יְרִידָה תַּכְלִית הָעֲלִיָּה.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת יָכוֹל לְהַחֲזִיר לַמּוּטָב אֲפִלּוּ פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁאֵין בָּהֶם לֹא תּוֹרָה וְלֹא מִצְוֹת, וּלְהָקִים וּלְהַעֲלוֹת כֻּלָּם מִנְּפִילָתָם אֶל הַקְּדֻשָּׁה וּלְקַשֵּׁר אוֹתָם אֶל ה' יִתְבָּרַךְ וְתוֹרָתוֹ.

הַזּוֹכְרוֹ תָּמִיד בְּלִי שׁוּם הֶפְסֵק, הַכּוֹסֵף וּמִתְגַּעְגֵּעַ לְהִתְרָאוֹת בְּאַהֲבָה וְשִׂמְחָה בְּלֵב אֱמֶת,
דּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמוֹ וּמַעְתִּיר בְּעַד שְׁלוֹמוֹ וִישׁוּעָתוֹ וְהַצְלָחָתוֹ לָנֶצַח.
יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹיְעסֶר

.ו

לְכָבוֹד מַחֲמַד עֵינַי, שֶׁהִתְנוֹצֵץ בְּלִבּוֹ רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה לְהָבִין הָאֱמֶת הַקַּיָּם לָנֶצַח לְהַחֲזִיר הַכֹּל לְמוּטָב, וְכָל תִּקּוּן הָעוֹלָם בִּשְׁלֵמוּת תָּלוּי בּוֹ. חֲתִימָה טוֹבָה לְחַיִּים וְלִבְרָכָה וּלְשָׁלוֹם עַד אֵין קֵץ.
הַתְּרוּמָה שֶׁשָּׁלַחְתָּ לִי קִבַּלְתִּי בְּמוֹעֲדוֹ וּבִזְמַנּוֹ וְנָתַתִּי לִצְדָקָה עֲבוּרְךָ וְהִתְפַּלַּלְתִּי לַה' יִתְבָּרַךְ שֶׁיַּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ שֶׁהָלַכְתָּ בִּמְסִירַת נֶפֶשׁ עֲבוּר טוֹבַת יִשְׂרָאֵל. יְשַׁלֵּם ה' פָּעֳלְךָ הַטּוֹב חַיִּים בְּרִיאִים חַיִּים חֲדָשִׁים עַד הָעוֹלָם, בָּרוּךְ הַגּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים בָּרוּךְ הַטּוֹב וְהַמֵּיטִיב בָּרוּךְ רוֹפֵא חוֹלִים, אֲבָרֶךְ אֶת ה' אֲשֶׁר שָׂם נַפְשְׁךָ בַּחַיִּים וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֶיךָ. ה' יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ שֶׁכָּל כַּוָּנָתִי וְגַם כַּוָּנָתְךָ בְּעִנְיַן הַקֶּשֶׁר וְהָעֵסֶק שֶׁלָּנוּ הוּא רַק לְשֵׁם ה' בֶּאֱמֶת, שֶׁנִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל הַתַּכְלִית הַטּוֹב שֶׁרוֹצֶה רַבֵּנוּ זַ"ל לַהֲבִיאֵנוּ אֵלָיו עַד שֶׁנִּזְכֶּה לְשַׁבֵּר כָּל הַמְּנִיעוֹת לַחֲזוֹת בְּנֹעַם ה'.
הֲרֵינִי בָּזֶה מוּכָן לְמַלֹּאת עִמָּם תְּשׁוּקָתְךָ לִשְׁמֹעַ דִּבְרֵי אֱמֶת הַנּוֹבְעִים מֵהַנַּחַל נוֹבֵעַ שֶׁמַּבִּיא לִידֵי מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה הֵימֶנּוּ.
עַל-יְדֵי צְדָקָה וָחֶסֶד מַכְנִיעִין חָכְמוֹת חִיצוֹנִיוֹת וְזוֹכִין לְהַשָּׂגַת אֱלֹקוּת.
עַל-יְדֵי צְדָקָה זוֹכֶה לְהַכְנִיעַ הַגּוּף לְגַבֵּי הַנֶּפֶשׁ, הַחֹמֶר לְגַבֵּי הַצּוּרָה, הַסִּכְלוּת לְגַבֵּי הַשֵּׂכֶל, וְיוֹצֵא מֵחֹשֶׁךְ לְאוֹר, מִמָּוֶת לְחַיִּים, מִבְּהֵמָה לְאָדָם, וְנִתְבַּטְּלִין חָכְמוֹת חִיצוֹנִיוֹת וְכָל הַחָכְמוֹת שֶׁל הֶבֶל וְשֶׁקֶר לְגַבֵּי חָכְמוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהִיא הָחָכְמָה הָאֲמִתִּית, וְנִתְבַּטֵּל הַשִּׂכְחָה וְזוֹכֶה לְזִכָּרוֹן וּמְבַטֵּל הַדִּין וְהַחֹשֶׁךְ, וּמַמְשִׁיךְ חֲסָדִים בָּעוֹלָם.
הַצְּדָקָה שֶׁנּוֹתְנִים לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים גְּדוֹלָה וִיקָרָה מְאֹד, וְאֵין עֲבֵרָה יְכוֹלָה לְכַבּוֹתָהּ.
צְדָקָה מַצִּילָה מֵהֶרְהוּרֵי נְאוּף בְּחִינַת סְטָרָא דְּמוֹתָא.
צְדָקָה הִיא תִּקּוּן לִפְגַם הַבְּרִית.
צְדָקָה לַעֲנִיִּים הֲגוּנִים הוּא תִּקּוּן גָּדוֹל מְאֹד לִפְגַם הַבְּרִית.
צְדָקָה מַצִּיל מֵעֲבֵרוֹת.
עַל-יְדֵי צְדָקָה נִמְשָׁךְ דַּעַת.
צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה לוֹ רַחֲמָנוּת הַרְבֵּה לַעֲשׂוֹת חֶסֶד, וְעַל-יְדֵי זֶה מְעוֹרֵר לְמַעְלָה כָּל הַי"ג מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים, וְעַל-יְדֵי זֶה מַכְנִיעַ וּמְבַטֵּל הַמַּחֲבָלִים שֶׁנַּעֲשׂוּ עַל-יְדֵי עֲוֹונוֹתָיו, כִּי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מוֹחֵל עֲוֹונוֹתָיו עַל-יְדֵי זֶה וּמַעֲבִירָם רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן.

עַל-יְדֵי צְדָקָה לְצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים וְלַעֲנִיִּים הַגּוּנִים, עַל-יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין גֵּרִים וּבַעֲלֵי-תְּשׁוּבָה, וְעַל-יְדֵי זֶה מַשְׁלִימִין הַשֵּׂכֶל וְזוֹכִין לִרְאוֹת אוֹר הַצַּדִּיק, וְעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְיִרְאָה וְאַהֲבָה. עַל-יְדֵי צְדָקָה נִתְרוֹמֵם הַמּוֹחִין.

הָאֱמֶת עֵד לְעַצְמוֹ, וּבְוַדַּאי הֶחָפֵץ בֶּאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ וּמְבַטֵּל כְּבוֹד עַצְמוֹ לְגַמְרֵי וְאֵינוֹ רוֹצֶה לְהַטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ אָז יָכוֹל לֵידַע וּלְהָבִין הָאֱמֶת הֵיטֵב.

הֶחָפֵץ בֶּאֱמֶת מוֹסְרִין לוֹ מַלְאָךְ שֶׁל אֱמֶת וְאָז זוֹכֶה לֵידַע הָאֱמֶת.

יִשְׂרָאֵל עַם קָדוֹשׁ, צְרִיכִין מַנְהִיג אֲמִתִּי שֶׁיִּהְיֶה לוֹ רַחֲמָנוּת גָּדוֹל עֲלֵיהֶם, וְעִקַּר הָרַחֲמָנוּת הוּא לְהָאִיר בָּהֶם הַדַּעַת וּלְהוֹצִיאָם מֵעֲוונוֹת הַבָּאִים עַל-יְדֵי הָרוּחַ שְׁטוּת, כִּי זֶה עִקַּר הָרַחֲמָנוּת. וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁהַנְּשָׁמָה מִסְתַּלֶּקֶת לְמַעְלָה לְמַעְלָה עִקַּר שְׁלֵמוּתָהּ שֶׁתִּהְיֶה לְמַטָּה גַּם-כֵּן, וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל לְהַשְׁאִיר דַּעְתּוֹ אַחֲרָיו בָּעוֹלָם הַזֶּה שֶׁיָּאִיר בָּהֶם דַּעְתּוֹ, וְצָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה לוֹ בְּחִינַת כֹּל, שֶׁיּוּכַל לְהָאִיר הָאָרַת הַדַּעַת בְּדָרֵי מַעְלָה וְדָרֵי מַטָּה. כִּי צָרִיךְ לְהַרְאוֹת לְהַגְּדוֹלִים, בְּחִינַת דָּרֵי מַעְלָה, שֶׁעֲדַיִן אֵינָם יוֹדְעִים כְּלָל בִּידִיעָתוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּחִינַת 'אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ', וּלְהֵפֶךְ, לְדָרֵי מַטָּה שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּנֵי-אָדָם הַשּׁוֹכְנִים בְּשֶׁפֶל הַמַּדְרֵגָה הַתַּחְתּוֹנָה, בְּתַכְלִית הַהַסְתָּרָה מְאֹד חַס וְשָׁלוֹם, צְרִיכִין לְעוֹרְרָם וּלְהָקִיצָם שֶׁלֹּא יִתְיָאֲשׁוּ חַס וְשָׁלוֹם וּלְגַלּוֹת לָהֶם כִּי ה' יִתְבָּרַךְ בְּכָל מָקוֹם עִמָּם וְאֶצְלָם וְקָרוֹב לָהֶם מְאֹד, כִּי גַּם שָׁם נִמְצָא ה' יִתְבָּרַךְ כִּי מִלֹּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

עִקַּר שִׂמְחָתוֹ וְתַעֲנוּגָיו יִתְבָּרַךְ, כְּשֶׁמַּחֲזִירִין בִּתְשׁוּבָה אֶת הָרְחוֹקִים מְאֹד, וְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת עוֹסֵק בְּזֶה תָּמִיד לְעוֹרֵר בְּנֵי-אָדָם מִשְׁנָתָם וּלְהַחֲזִירָם בִּתְשׁוּבָה. וּבְיוֹתֵר עוֹסֵק בְּתִקּוּן זֶה לְאַחַר הִסְתַּלְקוּתוֹ, לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ הַשֵּׂכֶל הָעֶלְיוֹן הֶעָמֹק וְהַגָּבוֹהַּ מְאֹד שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיָּכוֹל לְרַפְּאוֹת הַחוֹלֶה וְהָרָחוֹק בְּיוֹתֵר.

ה' יִתְבָּרַךְ הִקְדִּים רְפוּאָה לַמַּכָּה, וּלְמִחְיָה שָׁלַח אֱלֹקִים לְפָנֵינוּ אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַגָּדוֹל בְּמַעֲלָה מְאֹד שֶׁעַל-יְדוֹ כָּל הַחִיּוּת וְהַקִּיּוּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל עַכְשָׁו.

דַּע אָחִי, שֶׁכָּל דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל הֵם מַעְיְנֵי הַיְשׁוּעָה, כְּמוֹ מַעְיָן שֶׁאֵינוֹ נִפְסָק לְעוֹלָם, כֵּן דְּבָרָיו חַיִּים וְקַיָּמִים נֶחְמָדִים וְנֶאֱמָנִים לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים וְעֵצוֹתָיו וִישׁוּעוֹתָיו אֵינָם כָּלִים לְעוֹלָם, וְתָמִיד תּוּכַל לְחַזֵּק עַצְמְךָ בִּדְבָרָיו הַנּוֹרָאִים אֵיךְ שֶׁהוּא, כִּי הוּא מֵאִיר בָּנוּ גְּדֻלַּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ וַחֲסָדָיו וְרַחֲמָיו הַגְּדוֹלִים וְהַמְרֻבִּים אֲשֶׁר בָּהֶם נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה מִכָּל הַמְקוֹמוֹת שֶׁאָנַחְנוּ שָׁם. וְאַדְרַבָּה, כָּל מַה שֶּׁאֲנִי יוֹדֵעַ מִגְּרִיעוּתִי יוֹתֵר, גְּדֻלָּה וְשִׂגְבָה הַשִּׂמְחָה בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר, שֶׁגְּרוּעַ כָּזֶה יֵדַע מִקְּדֻשָּׁה כָּזֹאת מִנְּעִימוּת כָּזֶה מִנִּפְלָאוֹת כָּאֵלֶּה, כִּי לֹא דָּבָר רֵיק הוּא מַה שֶּׁה' יִתְבָּרַךְ הִפְלִיא עִמָּנוּ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, מַה שֶּׁאִי אֶפְשָׁר לְשַׁעֵר וּלְבָאֵר, כִּי מְאֹד עָמֹק עָמֹק הָעֵסֶק הַזֶּה, וּבָזֶה אֲנִי רוֹאֶה חַסְדּוֹ וִישׁוּעָתוֹ

גַּם עָלַי בְּעֹצֶם פְּחִיתוּתִי, כִּי הֲלֹא הָיָה יָכוֹל לִהְיוֹת לְפִי גְּרִיעוּתִי שֶׁגַּם אָנֹכִי הָיִיתִי חַס וְשָׁלוֹם עוֹסֵק לִקְרֹעַ וּלְבַזּוֹת סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְעַתָּה אֲנִי עוֹסֵק לִלְמֹד אוֹתָם וְלֵידַע מִנְּעִימוּת כָּזֹאת הַמְחַיֶּה גַּם אוֹתִי בְּכָל מָקוֹם אֲשֶׁר אֲנִי שָׁם. וּבְדֶרֶךְ זֶה יְכוֹלִים לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ וּלְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל עֵת אֲפִלּוּ אִם יַעֲבֹר עָלָיו מָה חַס וְשָׁלוֹם.

ה' יִתְבָּרַךְ יַעֲלֶה וִירוֹמֵם מַזְלְךָ וְהַצְלָחָתְךָ לְמַעְלָה לְמַעְלָה בָּזֶה וּבַבָּא. הַמְּזַכִּירְךָ תָּמִיד לְטוֹבָה.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹסֶר

## יא.

בַּת עֵינִי וְלִבִּי, הֶחָפֵץ בָּאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ וְחָכָם וּמֵבִין הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי הֵיכָן שׁוֹרֵה, וְנָשָׂא אֶת לִבּוֹ וּמֹחוֹ אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַבָּרוּר וְזַךְ וַצַח, וְסִלֵּק מֵעָצְמוֹ כָּל חָכְמָתוֹ וְשִׂכְלוֹ נֶגֶד אוֹר הַצַּדִּיק הֶחָכָם הָאֱמֶת אֲשֶׁר לְפָנָיו וְאַחֲרָיו לֹא קָם כָּמוֹהוּ, שֶׁיְּעוֹסֵק לְתַקֵּן כָּל הָעוֹלָם בִּשְׁלֵמוּת, וּבְעֹצֶם גְּדֻלַּת חָכְמָתוֹ מְבַעֵר וּמְבַטֵּל לְגַמְרֵי כָּל מִינֵי טָעֲיוֹת וּמְבוּכוֹת וּכְפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת שֶׁל שֶׁקֶר וּמֵאִיר וּמַכְנִיס אוֹר הָאֱמֶת בָּעוֹלָם, וּמְהַפֵּךְ רְשָׁעִים גְּמוּרִים לְצַדִּיקִים גְּמוּרִים.

הַיּוֹם הַשִּׁגְתִּי בְּרִכַּת לְבָבְךָ הַחַם בְּצֵרוּף צ"ק עַל סַךְ מֵאָה ל"י, רֹב תּוֹדוֹת וּתְשׁוּאוֹת חֵן חֵן לְךָ מְקֹרֶב לֵב עָמֹק. יִשְׂמַח לִבִּי וְתָגֵל נַפְשִׁי בִּישׁוּעַת ה' שֶׁעָשָׂה עִם נַפְשְׁךָ פִּלְאֵי פְּלָאוֹת כְּאֵלֶּה, שֶׁנִּתְקַשְּׁרָתְ בְּקִשְׁרֵי קְשָׁרִים בְּאַהֲבָה עַזָּה וַעֲצוּמָה בְּלִי קֵץ וּגְבוּל אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וַאֲנָשָׁיו הַכְּשֵׁרִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁבַּדּוֹר, שֶׁזֶּהוּ עִקַּר חִיּוּתֵנוּ וְתִקְוָתֵנוּ בַּדּוֹר הַזֶּה.

הַצַּדָּקָה הִיא מִצְוָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד וְהִיא שְׁקוּלָה כְּכָל הַתּוֹרָה וּכְכָל הַמִּצְוֹוֹת, וְעַל-יָדָהּ כֹּל נְהִירוּ וְכָל שְׁלֵימוּ וְכָל חִידּוּ אִשְׁתַּכַּח (ועל-ידה נשלמים כל האורות וכל השלמות וכל השמחה), וְנִמְתָּקִין כָּל הַדִּינִים וְנִתְבַּטְּלִין וְנִמְשָׁכִין חֲסָדִים גְּדוֹלִים בְּחִינַת צְדָקָה וָחֶסֶד.

הַצַּדִּיק וְהַצְּדָקָה יִפְרְשׂוּ כַּנְפֵיהֶם עָלֶיךָ לְהַצִּילְךָ מִכָּל רַע, חֵן חֵן וְרֹב תּוֹדוֹת וּבְרָכוֹת.

כַּמָּה וְכַמָּה צָרִיךְ זֶה הָאָדָם הֶעָלוּב לְסִבֹּל בָּזֶה הָעוֹלָם כָּל יְמֵי חַיָּיו, אֵין רֵעַ בְּלִי פֶּגַע. כַּמָּה וְכַמָּה מִינֵי יִסּוּרִים וְדַחֲקוּת וּדְאָגוֹת רַבּוֹת שׁוֹנוֹת בְּלִי שִׁעוּר עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד בְּכָל יוֹם, וְכֵן מִתְנַהֵג מֵעוֹלָם, כִּי אָדָם לֶעָמָל יוּלַד קְצַר יָמִים וּשְׂבַע רֹגֶז. אַךְ צְרִיכִין לְהַאֲמִין וּמְעַט יְכוֹלִים לִרְאוֹת כִּי מִדָּה טוֹבָה מֻרְבֶּה, כִּי אֵין שִׁעוּר לְהַשְׁנוּיִים הַנַּעֲשִׂים בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁנָה וּבְכָל חֹדֶשׁ וּבְכָל עֵת, וַה' יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה גְּדוֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עֲצוּמוֹת עַד אֵין מִסְפָּר בְּכָל יוֹם וָיוֹם בְּלִי שִׁעוּר וְעֵרֶךְ.

כָּל אָדָם אֲפִלּוּ אִם עָבַר כָּל עֲבֵרוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה חַס וְשָׁלוֹם, הוּא גַּם-כֵּן יָכוֹל לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ קְדֻשַּׁת אוֹר הַדַּעַת לֵידַע וּלְהַכִּיר וּלְהַאֲמִין בַּה' יִתְבָּרַךְ וְלָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּלְתַקֵּן פְּגַם כָּל הָעֲוֹונוֹת בִּשְׁלֵמוּת, כִּי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מֵגֵן גַּם עַתָּה עַל כָּל חוֹטֵא חַס וְשָׁלוֹם.

תַּאֲמִין וְתֵדַע בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל מָקוֹם, שֶׁיֵּשׁ לָנוּ כֹּחַ עֲדַיִן אֵיךְ שֶׁהוּא לְהִתְגַּבֵּר עַל מַה שֶּׁצָּרִיךְ בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם וְהַמָּקוֹם דַּיְקָא. יֵשׁ יְמֵי הַיַּלְדוּת וְהַבַּחֲרוּת, יְמֵי עֲלִיָּה וִימֵי עֲמִידָה שֶׁהֵם יְמֵי הַזִּקְנָה וְהַשֵּׂיבָה, וּבְהֶכְרֵחַ שֶׁיַּעֲבֹר עַל הָאָדָם בְּכָל יְמֵי חַיָּיו הָרְבֵּה הָרְבֵּה מִינֵי עִתִּים שׁוֹנִים, עִתִּים לְטוֹבָה עִתִּים לְרָעָה, פְּעָמִים הוּא בִּבְחִינַת עֲלִיָּה וּפְעָמִים הוּא בִּבְחִינַת יְרִידָה, וְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת מַמְשִׁיךְ אוֹרוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ עַל יִשְׂרָאֵל וּמֵאִיר בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד שֶׁיּוּכַל לְהִתְחַזֵּק וְלִשָּׂאֵר עַל עָמְדוֹ בְּכָל הַזְּמַנִּים וְהָעִתִּים הָעוֹבְרִים עָלָיו בְּאֹפֶן שֶׁלֹּא יִפֹּל וְלֹא יִתְרַחֵק מֵה' יִתְבָּרַךְ לְעוֹלָם. וּמִי שֶׁאוֹחֵז אֶת עַצְמוֹ בְּכֹחַ הַצַּדִּיק - אֵין שׁוּם מֵיצַר שֶׁיִּרְחִיקוֹ מֵה' יִתְבָּרַךְ, כִּי מִכֻּלָּם יְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַמַּעְתִּיר וּמִתְפַּלֵּל תָּמִיד עַל שְׁלוֹמוֹ וְהַצְלָחָתוֹ

יִשְׂרָאֵל אוֹדֶעסָר

## יב.

לִבִּי וּבְשָׂרִי, שֶׁזָּכָה לִהְיוֹת עֶבֶד נֶאֱמָן אֵצֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁמְּגַלֶּה אֶלְקוּתוֹ עַיִן בְּעַיִן לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, וְשׁוֹאֵב מֵימֵי חָכְמָתוֹ לְרַוּוֹת צִמְאוֹנוֹ וְלִבּוֹ כּוֹסֵף וּבוֹעֵר כְּגַחֶלֵי אֵשׁ לְהַשְׁקוֹת בָּהֶם נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הַמִּתְגּוֹלְלִים בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת וְאֵין אִישׁ מְאַסֵּף אוֹתָם הַבַּיְתָה, כִּי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הוּא עִקַּר הָרְפוּאָה וְהַהַצָּלָה מִכָּל מִינֵי הַחִצִּים וְסַמִּים אַרְסִיִּים שֶׁל הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת.

צָרִיךְ כָּל אָדָם לְרַחֵם מְאֹד עַל בְּשַׂר הַגּוּף, לְהַרְאוֹת לוֹ מִכָּל הֶאָרָה וּמִכָּל הַשְׁגָּה שֶׁהַנְּשָׁמָה מַשֶּׂגֶת, שֶׁהַגּוּף גַּם-כֵּן יֵדַע מִזֹּאת הַהַשָּׂגָה, בִּבְחִינַת "וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלָּם", מִבְּשָׂרְךָ דַּיְקָא, שֶׁלֹּא תַּעֲלִים עֵינֶיךָ מִלְּרַחֵם עַל בְּשָׂרְךָ, הַיְנוּ בְּשַׂר גּוּפְךָ, כִּי צְרִיכִים לְרַחֵם מְאֹד עַל הַגּוּף לְרָאוֹת לְזַכְּכוֹ כְּדֵי שֶׁיּוּכַל לְהוֹדִיעַ לוֹ מִכָּל הֶהָאָרוֹת וְהַהַשָּׂגוֹת שֶׁהַנְּשָׁמָה מַשֶּׂגֶת, כִּי הַנְּשָׁמָה שֶׁל כָּל אָדָם הִיא רוֹאָה וּמַשֶּׂגֶת תָּמִיד דְּבָרִים עֶלְיוֹנִים מְאֹד, אֲבָל הַגּוּף אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵהֶם. עַל-כֵּן צָרִיךְ כָּל אָדָם לְרַחֵם מְאֹד עַל בְּשַׂר הַגּוּף, לְרָאוֹת לְזַכֵּךְ הַגּוּף, עַד שֶׁתּוּכַל הַנְּשָׁמָה לְהוֹדִיעַ לוֹ מִכָּל מַה שֶּׁהִיא רוֹאָה וּמַשֶּׂגֶת תָּמִיד עַד שֶׁגּוּפוֹ יִרְאֶה וְיֶחֱזֶה הַשָּׂגוֹת עֶלְיוֹנוֹת שֶׁהַנְּשָׁמָה מַשֶּׂגֶת תָּמִיד. וְזֶה בְּחִינַת "מִבְּשָׂרִי אֶחֱזֶה אֱלוֹק", מִבְּשָׂרִי דַּיְקָא, הַיְנוּ עַל-יְדֵי בְּשַׂר הַגּוּף, אֶחֱזֶה אֱלוֹק, הַיְנוּ הַשָּׂגוֹת אֱלֹקוּת, הַיְנוּ שֶׁהָאָדָם בְּגוּפוֹ יִרְאֶה וְיֶחֱזֶה הַשָּׂגוֹת עֶלְיוֹנוֹת שֶׁהַנְּשָׁמָה מַשֶּׂגֶת תָּמִיד. אֲבָל כְּשֶׁיֵּשׁ לַגּוּף עֲזוּת, בְּחִינַת "וְהַכְּלָבִים עַזֵּי נָפֶשׁ" שֶׁהוּא עַז וְחָזָק בְּהַתַּאֲווֹת, אֵין הַנְּשָׁמָה יְכוֹלָה לִסְמֹךְ עַצְמָהּ וּלְהִתְקָרֵב לְהַגּוּף לְהוֹדִיעַ לוֹ מֵהַהַשָּׂגוֹת שֶׁלָּהּ. וְצָרִיךְ לִזֶּה עֲזוּת דִּקְדֻשָּׁה, הַיְנוּ קוֹלוֹת דִּקְדֻשָּׁה. וְכָל הַקּוֹלוֹת, הֵן שֶׁל צְעָקָה הֵן שֶׁל אֲנָחָה הֵן קוֹל שׁוֹפָר הֵן קוֹל זְמָרָה, הֵם בְּחִינַת עֲזוּת, בִּבְחִינַת "הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֹז". וְזֶה בְּחִינַת "מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי", עַצְמִי הִיא הַנְּשָׁמָה שֶׁהִיא עֶצֶם הָאָדָם, כִּי

עִקַּר עַצְמִיּוּת הָאָדָם מַה שֶּׁנִּקְרָא אֵצֶל הָאָדָם 'אֲנִי', הוּא הַנְּשָׁמָה שֶׁהוּא עֶצֶם הַקַּיָּם לָעַד, אֲבָל מֵחֲמַת עֲזוּת הַגּוּף בְּתַאֲוֹתָיו אֲזַי הַנְּשָׁמָה שֶׁהִיא עֶצֶם הָאָדָם רְחוֹקָה מִבְּשָׂרוֹ וְגוּפוֹ, וְעַל-יְדֵי קוֹל אֲנָחָה שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲזוּת דִּקְדֻשָּׁה, עַל-יְדֵי זֶה נִשְׁבָּר עֲזוּת גּוּפוֹ וְאָז מִתְקָרֶבֶת וּמִתְדַּבֶּקֶת הָעֶצֶם לְהַבָּשָׂר, הַיְנוּ הַנְּשָׁמָה לְהַגּוּף, וְזֶה "מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי". וְכֵן בְּכָלְלִיּוּת בְּנֵי-אָדָם יֵשׁ בְּחִינַת עֶצֶם וּבָשָׂר, הַיְנוּ שֶׁהֶחָכָם הָאֱמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנְּשָׁמָה לְהָעָם שֶׁהֵם לְמַטָּה מִמֶּנּוּ, וְהָעָם הֵם נֶגְדּוֹ בְּחִינַת בָּשָׂר. וּכְשֶׁהֵם בָּשָׂר כְּמוֹ בָּשָׂר הַגּוּף בְּעֶצֶם הָאָדָם, הֵם שׁוֹמְעִים הַקּוֹל אֲנָחָה, הַיְנוּ קוֹלוֹ שֶׁל הֶחָכָם, וְשׁוֹבֶרֶת גּוּפָם בִּבְחִינַת "אֲנָחָה שׁוֹבֶרֶת גּוּפוֹ שֶׁל אָדָם", וְעַל-יְדֵי זֶה יוּכַל לִסְמֹךְ לְהִתְקָרֵב אֲלֵיהֶם שֶׁהֵם בְּחִינַת בָּשָׂר, בִּבְחִינַת "מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי". אַךְ כְּשֶׁאֵינָם בִּבְחִינַת בָּשָׂר, אֵינָם שׁוֹמְעִים כְּלָל קוֹל הָאֲנָחָה הַנִּזְכָּר לְעֵיל, וַאֲפִלּוּ אִם שׁוֹמְעִים קוֹלוֹ, אֵינָם שׁוֹמְעִים הַקּוֹל בְּעַצְמוֹ כִּי אִם קוֹל הֲבָרָה. כִּי כְּשֶׁנִּתְעוֹרֵר קוֹל דִּקְדֻשָּׁה נִתְעוֹרֵר כְּנֶגְדּוֹ קוֹל דְּסִטְרָא אָחֳרָא וְהוּא קוֹל הֲבָרָה שֶׁנִּתְעוֹרְרִים הָעֲוֹנוֹת וְצוֹעֲקִים בְּקִטְרוּגָם, חַס וְשָׁלוֹם. כִּי מִגֹּדֶל רְחוּקוֹ אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ רַק קוֹל הֲבָרָה וְאֵינוֹ זוֹכֶה לְשַׁבֵּר עֲזוּת גּוּפוֹ עַל-יְדֵי זֶה, וְכֵן אֵין נִשְׁבָּר עֲזוּת הָעָם עַל-יְדֵי קוֹל אֲנָחָה וְתוֹכָחָה שֶׁל הֶחָכָם הָאֱמֶת כִּי אֵין שׁוֹמְעִין כִּי אִם קוֹל הֲבָרָה.

וְלָבוֹא לִבְחִינַת בָּשָׂר הוּא עַל-יְדֵי הַשִּׁמּוּשׁ, עַל-יְדֵי שֶׁמְּשַׁמֵּשׁ אֶת הֶחָכָם נַעֲשֶׂה בְּחִינַת בָּשָׂר לְהֶחָכָם, וְכֵן עַל-יְדֵי שֶׁמְּשַׁמֵּשׁ הַגּוּף לְהַנְּשָׁמָה בַּעֲשִׂיַּת מִצְווֹת מַעֲשִׂיּוֹת נַעֲשֶׂה הַגּוּף בְּחִינַת בָּשָׂר לְהַנְּשָׁמָה, וּכְשֶׁהַבָּשָׂר בַּבְּחִינָה הַזֹּאת אֲזַי זוֹכִין לָבוֹא לֶאֱמוּנָה שֶׁהוּא כְּלָלִיּוּת הַקְּדֻשָּׁה שֶׁמְּקַבְּלִין מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהִתְקָרֵב אֵלָיו כִּי אִם עַל-יְדֵי עֲזוּת דִּקְדֻשָּׁה שֶׁהִיא בְּחִינַת כָּל הַקּוֹלוֹת דִּקְדֻשָּׁה שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מְשַׁבְּרִים עֲזוּת דְּסִטְרָא אָחֳרָא שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲזוּת הַגּוּף בְּתַאֲוֹתָיו, וְזוֹכִין לְהִתְקָרֵב וּלְהִדָּבֵק אֵלָיו וְעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לֶאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.

בִּזְכוּת שִׁמּוּשׁ הַצַּדִּיק אָדָם נִצּוֹל מִמִּיתָה.

קִרְבַת הַצַּדִּיק טוֹב בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא.

כְּשֶׁהַצַּדִּיק אוֹמֵר אֵיזֶה דִּבּוּר, כָּל זְמַן שֶׁהַדִּבּוּר לֹא נִתְקַיֵּם, שֶׁעֲדַיִן לֹא בָּא זְמַנּוֹ, הַדִּבּוּר חָקוּק בְּעוֹלָם הָעֶלְיוֹן אֲבָל אֵין מֵאִיר בִּבְהִירוּת, וּכְשֶׁמַּגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁמִּתְקַיֵּם אֲזַי הַדִּבּוּר מַתְחִיל לְהָאִיר בִּבְהִירוּת.

טוֹב לְבַלּוֹת זְמַן רַב בִּשְׂבִיל שָׁעָה אַחַת שֶׁיִּתְקָרֵב לַצַּדִּיק.

דִּבְרֵי הַצַּדִּיק הֶחָכָם חֲבִיבִים מִדִּבְרֵי תּוֹרָה וּמִדִּבְרֵי נְבִיאִים וְצָרִיךְ לִשְׁמֹעַ וּלְצַיֵּת אוֹתוֹ אַף-עַל-פִּי שֶׁאֵין מַרְאֶה לְךָ שׁוּם מוֹפֵת.

מַהוּת הָאָדָם נִכָּר עַל-יְדֵי הִתְקָרְבוּתוֹ, כְּשֶׁרוֹאִין לְמִי הוּא מִקָּרֵב.

לִפְעָמִים עַל-יְדֵי נַחַת רוּחַ אֶחָד וּמַעַט שֶׁעוֹשִׂים לְהַצַּדִּיק עַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְעוֹלָם הַבָּא.

מִי שֶׁרוֹצֶה לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לְהַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נוֹתֵן לוֹ כֹּחַ לְזֶה.
כָּל הַגְּבִיּוֹת שֶׁאֲמוּת הָעוֹלָם גּוֹבִין מִיִּשְׂרָאֵל אֵין זֶה אֶלָּא בִּשְׁבִיל הַפְּגָם שֶׁפָּגְמוּ בִּכְבוֹד הַצַּדִּיק.
מַה שֶּׁדּוֹבְרִים וְחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק הוּא כָּבוֹד גָּדוֹל לְהַצַּדִּיק.
הַצַּדִּיק הוּא מְלַמֵּד אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּתוֹרָתוֹ אֵיךְ יִתְנַהֵג עִמָּנוּ.
הַשָּׂבַח שֶׁמְּשַׁבְּחִין אֶת הַצַּדִּיק, כְּאִלּוּ מְשַׁבְּחִין אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.
בִּיאַת הַמָּשִׁיחַ תְּלוּיָ בְּקִרְבַת הַצַּדִּיק.
עַל-יְדֵי שֶׁבַח שֶׁמְּשַׁבְּחִין אֶת הַצַּדִּיק מַפִּילִים אֶת הַחוֹלְקִים נְפִילָה גְּדוֹלָה.
מִי שֶׁמֵּבִיא דּוֹרוֹן לְהַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לוֹ נַחַת רוּחַ וּמְבַטֵּל אֶת הָרוּחַ רָעָה שֶׁשּׁוֹרָה עַל הָאָדָם.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמוֹ וִישׁוּעָתוֹ בְּכָל עֵת בְּכָל לֵב בֶּאֱמֶת.
יִשְׂרָאֵל דִּב אוֹדֶעסֶר

## יג.

לְיַקִּירִי וַחֲבִיבִי, הַחוֹשֵׁק וְחוֹמֵד וְכוֹסֵף לִדְרֹשׁ לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ, לָתוּר וְלַחְתֹּר וְלִמְצֹא תַּעֲלוּמַת וְהַחְתָּרַת הַמַּיִם עֲמֻקִּים הַמְחַיִּים וּמְקַשְּׁרִים נַפְשׁוֹתֵינוּ וּנְפָשׁוֹת כָּל יִשְׂרָאֵל לְשָׁרְשָׁם, וּמְרַפְּאִים כָּל תַּחֲלוּאֵי הָרָעוֹת וְהַמָּרוֹת שֶׁלָּנוּ וְשֶׁל הַדּוֹר הַזֶּה וְשֶׁל הַדּוֹרוֹת הַבָּאִים לָנֶצַח, שֶׁאֵין לָהֶם רְפוּאָה רַק עַל-יְדֵי הַמַּיִם חַיִּים אֵלּוּ שֶׁנִּתְגַּלּוּ מֵחָדָשׁ בָּעוֹלָם שֶׁהֵם כָּל נֶחָמָתֵנוּ וְתִקְוָתֵנוּ וְכָל חַיּוּתֵנוּ לְדוֹר דּוֹר לָנֶצַח.
יֵשׁ שֶׁמְּשַׁקְּעִים כָּל-כָּךְ בְּתַאֲוֹותֵיהֶם עַד שֶׁעוֹשִׂין מַעֲשֶׂה בְּהֵמָה מַמָּשׁ, וְאַף-עַל-פִּי כֵן הֵם רוֹצִים לְהִתְחַכֵּם וְהֵם חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְנֶגֶד פְּנֵיהֶם נִבוֹנִים, וְרוֹצִים לַחֲקֹר חֲקִירוֹת בִּידִיעַת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי חָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת חַס וְשָׁלוֹם. גַּם בֵּין הַכְּשֵׁרִים קְצָת שֶׁעֲדַיִן לֹא יָצְאוּ בִּשְׁלֵמוּת מִמַּעֲשֶׂה בְּהֵמָה נִמְשָׁךְ וְנִשְׁתַּלְשֵׁל פְּגָם וְטָעוּת זֶה, עַד אֲשֶׁר בְּרִבּוּי זֶהֱמַת תַּאֲוֹותֵיהֶם רוֹצִים לְהַמְצִיא חֲדָשׁוֹת וְאוֹמְרִים דֵּעוֹת זָרוֹת וְחָכְמוֹת שֶׁל שֶׁקֶר בְּדַרְכֵי עֲבוֹדַת ה'.
צְרִיכִים יְגִיעוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָרֵר וּלְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִזֻּהֲמַת הַנָּחָשׁ, מֵעֲצַת רְשָׁעִים הַמַּסְתִּירִים הָאֱמֶת בְּחָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת שֶׁל חַכְמֵי הַטֶּבַע, וְלִזְכּוֹת לְתַכְלִית הָאַרַת הָאֱמֶת וְהָאֱמוּנָה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת, לְדַעַת אֲמִתַּת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.
אֲנַחְנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְזֻהָרִים מִלְּקַבֵּל עֵצוֹת מֵהַמַּנְהִיגִים מְפֻרְסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר שֶׁהֵם בְּחִינַת מְנַחֲשִׁים וְקוֹסְמִים שֶׁמַּסְרִיחִים וּמְבַלְבְּלִים אֶת הַמֹּחַ, וְשֶׁעַל-יָדָם נִפְגָּמֶת כָּל הַתּוֹרָה, רַק

לִהְיוֹת תָּמִים עִם ה' וּלְקַבֵּל כָּל הָעֲצוֹת מֵהֶחָכָם הָאֱמֶת וְתַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים, כִּי עִקַּר שְׁלֵמוּת הַתּוֹרָה הוּא עַל-יְדֵי הֶחָכָם הָאֱמֶת.

זֶה צְרִיכִין לֵידַע, שֶׁבִּשְׁבִיל לִזְכּוֹת לְעֵצָה אֲמִתִּית שֶׁעַל-יָדָהּ יִזְכֶּה לְהַצְלִיחַ לָנֶצַח, צְרִיכִין לְיַשֵּׁב עַצְמוֹ הַרְבֵּה וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן הַרְבֵּה הַרְבֵּה לַה' יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּזְכֶּה לְעֵצוֹת שְׁלֵמוֹת שֶׁיִּזְכֶּה עַל-יְדֵם לְאַחֲרִית טוֹב.

עִקַּר תִּקּוּן הָעֵצָה הוּא כְּשֶׁגּוֹמְרִין עִם הָעֵצָה מַה שֶּׁצְּרִיכִין. כִּי מַה שֶּׁבָּא עַל עֵצָה בַּמִּלְחָמָה וּמַצְלִיחַ עַל-יָדָהּ לְפִי שָׁעָה וְאַחַר-כָּךְ נִתְהַפֵּךְ הַגַּלְגַּל וְנוֹפֵל, עַל-יְדֵי זֶה בְּוַדַּאי אֵין זוֹ עֵצָה טוֹבָה. וְעִקַּר הָעֵצָה הַטּוֹבָה הִיא כְּשֶׁזּוֹכֶה עַל-יָדָהּ לְאַחֲרִית טוֹב. וְעַל-כֵּן כָּל עֵצוֹת הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת הֵם עֵצוֹת נִבְעָרוֹת עֵצוֹת הֲפוּכוֹת מִן הָאֱמֶת, כִּי אַף-עַל-פִּי שֶׁמַּצְלִיחִים עַל-יָדָהּ לְפִי שָׁעָה וּמוֹשְׁלִים עַל יִשְׂרָאֵל, אֲבָל אַחֲרִיתָם עֲדֵי אוֹבֵד וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר "ה' הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים", בְּחִינַת "עוּצוּ עֵצָה וְתוּפָר" וְכוּ'. כִּי הֵם מִתְיַעֲצִים בְּכָל פַּעַם לְכַלּוֹת יִשְׂרָאֵל לְגַמְרֵי חַס וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "עַל עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וְיִתְיַעֲצוּ עַל צְפוּנֶיךָ. אָמְרוּ לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא יִזָּכֵר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד", אֲבָל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַצִּילֵנוּ מִיָּדָם וְלֹא יַנִּיחֵם לִגְמֹר עֲצָתָם.

עִקַּר הַיְשׁוּעָה הוּא שְׁלֵמוּת הָעֵצָה, כְּשֶׁה' יִתְבָּרַךְ מֵאִיר עֵינֵי הָאָדָם וְנוֹתֵן לוֹ עֵצָה אֵיךְ לְהִנָּצֵל מִמַּה שֶּׁצָּרִיךְ לְהִנָּצֵל בַּגּוּף וָנֶפֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ", וְכֵן בְּסִפְרֵי קַבָּלָה נִקְרָאִים הָעֵצוֹת יְשׁוּעוֹת.

דַּע, כִּי כָּל עִקַּר הַגְּאֻלָּה תְּלוּיָה רַק בָּזֶה שֶׁיִּתְגַּלֶּה וְיִזְרַח אוֹר רַבֵּנוּ וּלְהָרִים אֶת דֶּגֶל רַבֵּנוּ בָּעוֹלָם, שֶׁיִּתְוַדַּע לַכֹּל שֶׁבְּהִתְקָרְבוּת אֵלָיו זַ"ל מְאִירִים כָּל הָאוֹרוֹת אֲשֶׁר צְרִיכִים לְהָאִיר עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ.

עַל-יְדֵי הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל הַצַּדִּיק זוֹכִין לְעֵצוֹת שְׁלֵמוֹת, שֶׁכָּל אֶחָד יָכוֹל לָתֵת עֵצָה לְנַפְשׁוֹ בְּכָל מָקוֹם אֲשֶׁר הוּא שָׁם.

כְּבָר דִּבַּרְתִּי עִמְּךָ הַרְבֵּה בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ מֵהַנַּחַל נוֹבֵעַ וְכֵן כָּל סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים לְפָנֶיךָ, מִי יִתֵּן שֶׁתַּעֲסֹק בָּהֶם תָּמִיד וְתֵלֵךְ בִּדְרָכָיו הַקְּדוֹשִׁים בְּכָל עֵת, וְאָנוּ צְרִיכִים לוֹמַר אֲלָפִים אֲלָפִים פְּעָמִים אַשְׁרֵינוּ עַל כָּל תּוֹרָה וְתוֹרָה וְעַל כָּל חִדּוּשׁ וְחִדּוּשׁ שֶׁזָּכִינוּ לְקַבֵּל מִפִּיהוּ, לוּלֵא תּוֹרָתוֹ שַׁעֲשׁוּעֵינוּ - לֹא הָיִינוּ יְכוֹלִים לְהִתְקַיֵּם עַתָּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים הָאֵלֶּה בְּצוֹק הָעִתִּים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר בָּאוּ מַיִם עַד נָפֶשׁ לְכָל אֶחָד, וּתְהִלָּה לָאֵל בְּחַסְדּוֹ הַגָּדוֹל הַפְלִיא לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ לְגַלּוֹת תּוֹרוֹת כְּאֵלֶּה וְעֵצוֹת עֲמֻקוֹת כְּאֵלֶּה עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר בִּדְרָכִים נִפְלָאִים מְאֹד, בְּדֶרֶךְ תְּמִימוּת וּפְשִׁיטוּת גְּמוּר הַשָּׁוִים לְכָל נֶפֶשׁ, וְאַף-עַל-פִּי כֵן הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִמַּעְיְנֵי הַיְשׁוּעָה מִמַּיִם עֲמֻקִּים עֵצָה וְכוּ', עֲמֻקִּים עֲמֻקִּים מְאֹד מְאֹד אֲשֶׁר אָפְלוּ מִי שֶׁבָּא בְּמַעֲמַקֵּי מַיִם

וְשִׁבֹּלֶת שְׁטָפַתְהוּ יָכוֹל לִמְצֹא גַּם שָׁם אֶת ה' יִתְבָּרַךְ וּלְהִתְקָרֵב אֵלָיו מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא, וּלְמַעַן ה' לְבַל יִתְיַשְּׁנוּ בְּעֵינֶיךָ חַס וְשָׁלוֹם חַס וְשָׁלוֹם דְּבָרֵינוּ, כִּי הֵם מִתְחַדְּשִׁים בְּכָל יוֹם. אַשְׁרֵי הַמַּשִּׂים לֵב לָהֶם "מִיר הָאבִּין זִיךְ מֶער נִיט מְחַיֶּה צוּזַיין נָאר מִיט דֶעם וָואס מִיר וַוייסִין פּוּן אָזוֹי אַ אֶמֶתֶען רַבִּי זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ" (אֵין לָנוּ עוֹד בַּמֶּה לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמֵנוּ כִּי אִם בַּמֶּה שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי כֶּזֶה אֲמִתִּי זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ) וְעַל כֹּחוֹ אָנוּ נִשְׁעָנִים כִּי לְעוֹלָם לֹא נֵבוֹשׁ. וְתֵדַע מֵחָדָשׁ כִּי זָכִינוּ לִהְיוֹת מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וּבְחַסְדּוֹ הַנִּפְלָא נַפְשֵׁינוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים מֵהַעֲלָמַת וְהַסְתָּרַת נְקֻדַּת הָאֱמֶת הַמֵּאִיר עַתָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, מִכָּל שֶׁכֵּן בָּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי מֵעֹצֶם חֶשְׁכַת הַמַּעֲשִׂים וּכְסִילוּת הַשֵּׂכֶל נֶחֱשַׁךְ הָאוֹר וְנֶעֱלַם מְאֹד עַד שֶׁרַבִּים לֹא דַּי שֶׁאֵינָם נֶהֱנִים מְאוֹרוֹ הַגָּדוֹל אַף גַּם הֵם חוֹלְקִים וּמִתְנַגְּדִים עָלָיו מְאֹד, וַאֲנִי מַזְהִירְךָ וּמְזָרְזְךָ שֶׁתִּזְכֹּר זֹאת בְּכָל יוֹם וְיוֹם הֵיטֵב הֵיטֵב בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. בָּרוּךְ ה' אֲשֶׁר עֲזָרוּנוּ עַד הֵנָּה רַחֲמָיו לִהְיוֹת נִקְרָא עַל שְׁמוֹ הַגָּדוֹל, כֵּן יוֹסִיף חַסְדּוֹ עִמָּנוּ בָּזֶה וּבַבָּא לִהְיוֹת נִכְלָל עִמּוֹ וְנַפְשֵׁנוּ תִּהְיֶה נִכְלֶלֶת לָנֶצַח בְּתוֹךְ כְּלָל כָּל הַנְּפָשׁוֹת הַנִּקְרָאִים עַל שְׁמוֹ זַ"ל.

אוֹהֲבְךָ הַנֶּאֱמָן, הַמַּעְתִּיר בַּעַדְךָ תָּמִיד.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹסֶר

## יד.

לְכְבוֹד חֶמְדַּת לִבִּי הַשּׁוֹמֵעַ לַעֲצַת הַצַּדִּיק הֶחָבִיב עָלָיו הַמּוֹרֶה לוֹ דֶּרֶךְ יְשָׁרָה, וְהִטָּה כָּל רְצוֹנוֹ לַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם כְּכָל אֲשֶׁר יַגִּיד לוֹ. שָׁלוֹם רַב.

עִקַּר קֵץ הַגְּאֻלָּה תְּלוּי בְּעִצּוֹת עֲמֻקּוֹת וּגְדוֹלוֹת בְּיוֹתֵר שֶׁל הֶחָכָם הָאֱמֶת, שֶׁהֵן עֲמֻקּוֹת מְאֹד מְאֹד וְאִי אֶפְשָׁר לַעֲמֹד עֲלֵיהֶן שׁוּם נָבִיא וְחוֹזֶה, רַק הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.

עִקַּר הָעֵצָה צְרִיכִין בְּעֵת הַחֹשֶׁךְ בְּעֵת שֶׁאֵין יוֹדְעִין לָתֵת עֵצָה לְנַפְשׁוֹ, אָז צְרִיכִין לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מֵה' יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּתַּקְּנוּהוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנָיו, דְּהַיְנוּ שֶׁלֹּא תִּהְיֶה עֵצָתוֹ חֲלוּקָה לִשְׁתַּיִם, אִם לַעֲשׂוֹת כָּךְ אוֹ לְהֵפֶךְ, רַק יִזְכֶּה לַאֲמִתִּיּוּת הָעֵצָה אֵיךְ יִתְנַהֵג. שֶׁיִּזְכֶּה לְדְחוֹת חֶשְׁכַת הָעֵצָה, חֲלוּקַת הָעֵצָה, דְּהַיְנוּ הֶחֵלֶק שֶׁל הָעֵצָה שֶׁאֵינוֹ אֱמֶת שֶׁהוּא מַחֲשִׁיךְ הָעֵצָה הָאֲמִתִּית, וְיִתְגַּלֶּה וְיָאִיר לוֹ הָאֱמֶת (שֶׁיִּהְיֶה נִדְחֶה צַד הָעֵצָה שֶׁל שֶׁקֶר, וְיֵדַע הַצַּד הָאֱמֶת שֶׁל הָעֵצָה אֵיךְ יִתְנַהֵג).

חֶשְׁכַת לַיְלָה הוּא בְּחִינַת חֶשְׁכַת הָעֵצָה, וְאוֹר יוֹם זֶה בְּחִינַת מְגִלָּה עֲמֻקּוֹת מֵינִי חֹשֶׁךְ, בְּחִינַת הִתְגַּלּוּת עֲמֻקּוּת הָעֵצָה, כִּי עִקַּר הָעֵצָה צְרִיכִין בְּעֵת הַחֹשֶׁךְ בְּעֵת שֶׁאֵין יוֹדְעִים לָתֵת עֵצָה לְנַפְשׁוֹ, אָז צְרִיכִין לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מֵה' יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּתַּקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנָיו.

כָּל מַה שֶּׁהַמַּדְרֵגָה נְמוּכָה בְּיוֹתֵר וְכָל מַה שֶּׁנּוֹפְלִים בִּמְקוֹמוֹת רְחוֹקִים יוֹתֵר, שָׁם צְרִיכִים עֲצוּמוֹת עֲמֻקּוֹת יוֹתֵר וּגְדוֹלוֹת יוֹתֵר לָצֵאת מִשָּׁם, כְּדֵי שֶׁיָּשׁוּבוּ מִמְּקוֹמוֹת מְגֻנִּים כָּאֵלֶּה.

מִי שֶׁרוֹצֶה לָחוּס עַל עַצְמוֹ בֶּאֱמֶת צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מְאֹד בְּתַחֲנוּנִים רַבִּים אֶת ה' יִתְבָּרַךְ וְאֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיְּשִׁימוּ לִבָּם הֵיטֵב עַל מַה שֶּׁנַּעֲשֶׂה עִמּוֹ בְּאֹפֶן שֶׁיִּתְּנוּ לוֹ עֵצָה אֲמִתִּית וְנִצְחִית שֶׁיְּצִלִיחַ עַל-יָדָהּ לַנֵּצַח בֶּאֱמֶת, עַד שֶׁיִּזְכֶּה בְּכָל פַּעַם לְעֵצָה שְׁלֵמָה הַנִּמְשֶׁכֶת מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁיּוּכַל לַעֲמֹד עַל-יָדָהּ כְּנֶגֶד כָּל מיני עֵצוֹת מְקֻלְקָלוֹת שֶׁהַבַּעַל-דָּבָר מְסַבֵּב בְּלִבּוֹ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת.

זֶה עִקַּר תִּקּוּן הַתְּשׁוּבָה, שֶׁיִּתְגַּבֵּר לְשׁוּב לַה' יִתְבָּרַךְ מִכָּל מָקוֹם אֲשֶׁר הוּא שָׁם אֲפִלּוּ אִם נִדְמֶה לוֹ שֶׁנִּתְעָה מְאֹד מְאֹד בַּעֲוֹנוֹתָיו הָרַבִּים, כִּי אֵין מָקוֹם בָּעוֹלָם שֶׁאֵין שָׁם עֵצָה וְתִקָּוה לְצֵאת מִשָּׁם, רַק שֶׁנֶּעְלַם מִמֶּנּוּ הָעֵצָה עַל-יְדֵי קִלְקוּלָיו הָרַבִּים, אֲבָל עַל-יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים בְּהַצַּדִּיק הַגָּדוֹל יֵשׁ עֵצָה בְּכָל מָקוֹם שֶׁבָּעוֹלָם.

הָעִקָּר הוּא תִּקּוּן אֱמוּנַת חֲכָמִים אֲמִתִּיִּים שֶׁעָצָתָם בְּחִינַת מַיִם עֲמֻקִּים עֵצָה בְּלֵב אִישׁ, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְקַלְקֵל אוֹתָם בְּשׁוּם אֹפֶן כִּי הֵם עוֹמְדִים כְּנֶגֶד כָּל מיני קִלְקוּל הָעֵצָה שֶׁל כָּל אֶחָד, כִּי מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתָיו, כִּי עֲצָתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק הִיא עֲצַת ה' אֲשֶׁר לְעוֹלָם תַּעֲמֹד "כִּי אַתָּה מָרוֹם לְעוֹלָם ה'".

דַּע אָחִי, זֶה עִקַּר נִפְלְאוֹת מַעֲשֵׂה הַצַּדִּיק, כִּי נוֹרָא הוּא, כִּי יוֹדֵעַ וּמְחַזֵּק כָּל אָדָם כְּפִי מַה שֶּׁהוּא בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּעֵצוֹת עֲמֻקּוֹת אֱמִתִּיּוֹת שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְקַלְקֵל אוֹתָם בְּשׁוּם אֹפֶן שֶׁבָּעוֹלָם, שֶׁהֵם מְכֻוָּנִים מַמָּשׁ כְּפִי קִלְקוּל הָעֵצָה שֶׁרוֹצֶה הַשָּׂטָן לְהִתְגַּבֵּר עָלָיו בְּתַחְבּוּלוֹתָיו וְעַרְמִימִיּוּתוֹ.

הָעִקָּר הוּא לְקַבֵּל עֵצוֹת מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּאֹפֶן שֶׁיּוּכַל לַעֲמֹד עַל-יָדָם בְּכָל פַּעַם כְּנֶגֶד קִלְקוּל וּבִלְבּוּל הָעֵצוֹת שֶׁל הַסִּטְרָא אָחֳרָא שֶׁמִּתְגַּבֵּר בְּעַרְמִימִיּוּתוֹ, וְלָשׁוּב וּלְהִתְחַזֵּק לִשְׁאֹר עַל עָמְדּוֹ, לְחַזֵּק עַצְמוֹ בְּהַצַּדִּיק שֶׁעַל-יָדוֹ עִקַּר הָעֵצָה הַשְּׁלֵמָה.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מַמְשִׁיךְ עֵצוֹת עֲמֻקּוֹת כָּאֵלֶּה לְכָל הַמַּדְרֵגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת מְאֹד בָּעוֹלָם, עַד שֶׁיַּחֲזִיר הַכֹּל בִּתְשׁוּבָה עַל-יָדָם.

עִקַּר הַהִתְגָּרוּת שֶׁל הַבַּעַל-דָּבָר הוּא לְהַעְלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְאֵין לָנוּ שׁוּם עֵצָה וְתַחְבּוּלָה - רַק שֶׁנִּתְגַּבֵּר וְנִתְאַמֵּץ בְּכָל כֹּחֵנוּ לָנוּס וְלִפְרֹחַ לְהַצַּדִּיק שֶׁדּוֹלֶה וּמַגֶּלֶה הָעֵצוֹת הָעֲמֻקּוֹת שֶׁעֲלֵיהֶם גְּדֵלָה הָאֱמוּנָה.

אֲנַחְנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֻזְהָרִים מִלְּקַבֵּל עֵצוֹת מֵהַמְנַחֲשִׁים וְהַקּוֹסְמִים שֶׁהֵם הַמְפֻרְסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר, רַק לִהְיוֹת תְּמִים עִם ה' וּלְקַבֵּל כָּל הָעֵצוֹת מֵהֶחָכָם הָאֱמֶת נַחַל נוֹבֵעַ.

עַל-יְדֵי שֶׁאַתָּה נוֹטֵל עֵצָה מֵהַצַּדִּיק עַל-יְדֵי זֶה תִּזְכֶּה לִתְשׁוּעָה.

כְּשֶׁאַתָּה עוֹזֵר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹעִיל לְךָ עֵצָה.
הַהוֹלֵךְ אַחַר עֵצַת אִשְׁתּוֹ נוֹפֵל בְּגֵיהִנֹּם.
כְּשֶׁרוֹאִים שֶׁהָעוֹלָם מְעַזִּין פְּנֵיהֶם כְּנֶגֶד הַצַּדִּיק יֵדְעוּ שֶׁבְּוַדַּאי מִלְחָמוֹת גְּדוֹלוֹת יִתְעוֹרְרוּ עַל מְדִינָה זֹאת.
עִקַּר הַתִּקּוּן וְהָעֵצָה הוּא אֱמֶת.
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁם הַבֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים, שָׁם עִקַּר תִּקּוּן הָעֵצָה.
עִקַּר הַתִּקּוּן שֶׁל הָעֵצָה הוּא עַל-יְדֵי הַהִתְחַבְּרוּת וְהַשָּׁלוֹם וְהָאַהֲבָה, וְעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לִשְׁלֵמוּת הָעֵצָה שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלֶּה עֵצוֹת עֲמֻקוֹת שֶׁל הַצַּדִּיק שֶׁנִּמְשָׁכִים עַד הָרַגְלִין לְכָל הַמַּדְרֵגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת מְאֹד, וְעַל-יְדֵי זֶה יָשׁוּבוּ יִשְׂרָאֵל לַה' יִתְבָּרַךְ.
עִקַּר הַתִּקּוּן הוּא עַל-יְדֵי הַשָּׁלוֹם שֶׁהוּא תִּקּוּן הַמַּחֲלֹקֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת תִּקּוּן פְּגַם אֱמוּנַת חֲכָמִים.
מִי שֶׁרוֹצֶה בֶּאֱמֶת לַחְשֹׁב עַל תַּכְלִיתוֹ הַנִּצְחִי שֶׁלֹּא יֹאבַד בְּחַטָּאָיו וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה עִמּוֹ, אֵין לוֹ תַּחְבּוּלָה וְעֵצָה - רַק עַל-יְדֵי חָכָם הָאֱמֶת שֶׁיּוֹדֵעַ עֵצוֹת עֲמֻקוֹת לְהוֹצִיאוֹ.
עִקַּר קֵץ הַגְּאֻלָּה הָאַחֲרוֹנָה שֶׁאֵין אַחֲרִיתָהּ גְּלוּת תְּלוּי בְּעֵצוֹת עֲמֻקוֹת שֶׁל הַנַּחַל נוֹבֵעַ שֶׁהֵם עֲמֻקִים מְאֹד מְאֹד, שֶׁיִּתְגַּלּוּ עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ שֶׁנִּקְרָא פֶּלֶא יוֹעֵץ, שֶׁעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר "ה' צְבָאוֹת יָעַץ וּמִי יָפֵר", שֶׁעַל-יָדוֹ יָבוֹא הַקֵּץ.
בְּוַדַּאי מִי שֶׁאֵינוֹ חָפֵץ כְּלָל לָשׁוּב לַה' וְאֵינוֹ מִתְעוֹרֵר כְּלָל לַחְשֹׁב עַל אַחֲרִיתוֹ וְתַכְלִיתוֹ הַנִּצְחִי, בְּוַדַּאי לֹא יוֹעִילוּ לוֹ שׁוּם עֵצָה וְתַחְבּוּלָה. אֲבָל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ מֹחַ בְּקִדְקָדּוֹ וּמֵשִׂים אֶל לִבּוֹ קְצָת מַה שֶּׁעָשָׂה וְנַעֲשָׂה בָּעוֹלָם וְאֵיךְ הוּא חוֹלֵף וְעוֹבֵר בְּיָגוֹן וַאֲנָחָה וְצַעַר וְכַעַס וּמַכְאוֹבוֹת וְכוּ' וְסוֹפוֹ לֶעָפָר יָשׁוּב, וּמַה יַּעֲשֶׂה לְיוֹם פְּקֻדָּה וְכוּ', רַק שֶׁנִּדְמֶה לוֹ שֶׁאִי אֶפְשָׁר לוֹ עוֹד לָשׁוּב כִּי יִצְרוֹ תְּקָפוֹ וְהַמְּנִיעוֹת מֵהַפְּרָנְסָה וּמֵהַחוֹלְקִים וְהַמַּלְעִיגִים וּמֵאִשְׁתּוֹ וּבָנָיו וְכוּ' רַבּוּ מְאֹד מְאֹד - אֲלֵיהֶם תִּטּוֹף מִלָּתִי, אֲלֵיהֶם דְּבָרֵינוּ, וְעִמָּהֶם אָנוּ עוֹסְקִים לְדַבֵּר בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים, שֶׁעִקַּר הָעֵצָה הִיא שֶׁיַּאֲמִין שֶׁהַבַּקָּשָׁה וְהַחִפּוּשׂ בְּעִצְמוֹ יָקָר מְאֹד מְאֹד אֵצֶל ה' יִתְבָּרַךְ, דְּהַיְנוּ מַה שֶּׁרוֹאֶה בְּעַצְמוֹ גֹּדֶל רְחוּקוֹ שֶׁנִּתְרַחֵק כָּל-כָּךְ מִקְּדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל לְמָקוֹמוֹת הָרְחוֹקִים הַנִּקְרָאִים מְקוֹמוֹת הַמְּטֻנָּפִים, שֶׁשָּׁם כִּבְיָכוֹל אִי אֶפְשָׁר לִמְצֹא כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ בִּבְחִינַת "וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא אֶתֵּן", אֲבָל אַף-עַל-פִּי כֵן הוּא שׁוֹאֵל וּמְבַקֵּשׁ וּמְחַפֵּשׂ אַיֵּה מָקוֹם כְּבוֹדוֹ, וְעַל-יְדֵי זֶה הוּא עוֹלֶה בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה.
זֶה עִקַּר הָעֵצָה הָאֱמִתִּית, שֶׁיּוֹדֶה עַל חֶטְאוֹ וְלֹא יֵבוֹשׁ וְיִבַקֵּשׁ תָּמִיד מֵה' יִתְבָּרַךְ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים שֶׁיִּמְחֹל לוֹ וְיִתַּקְּנֵהוּ בְּעֵצָה טוֹבָה אֵיךְ לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

ה' יְרַחֵם עָלֶיךָ וְיִכְנְסוּ דִּבְרֵי הַצַּדִּיק בְּאָזְנֶךָ וּבְלִבְּךָ הֵיטֵב הֵיטֵב כִּי שְׁמִיעָה בְּלִבָּא תַּלְיָא (הַשְׁמִיעָה תְּלוּיָה בַּלֵּב), וְתָשִׂים לִבְּךָ הֵיטֵב הֵיטֵב מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה עִמָּנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְיִתֵּן לָנוּ עֵצָה כָּרְאוּי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּאֹפֶן שֶׁנּוּכַל לְהַצִּיל עַצְמֵנוּ מִמַּה שֶּׁצָּרִיךְ לְהִנָּצֵל שֶׁלֹּא תֹּאבַד תִּקְוָתֵנוּ חֲלִילָה.

הַמַּעְתִּיר לִשְׁלוֹמוֹ וְטוֹבָתוֹ בֶּאֱמֶת

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹזֶרסֶר

## טו.

לְכְבוֹד עַצְמִי וּבְשָׂרִי, אֲשֶׁר חָנַן אוֹתוֹ ה' וְנָתַן לוֹ לֵב חָכָם וּמֵבִין לְהָבִין וּלְהַכִּיר הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי הַיְחִידִי בָּעוֹלָם הַגָּנוּז וְצָפוּן וְנֶעְלָם מֵעֵין כֹּל, שֶׁמּוֹרִיד עַצְמוֹ לְמַטָּה לְמַטָּה עַד הַתְּהוֹם וּמַעֲלֶה כָּל הָעוֹלָם, כָּל הַנְּפָשׁוֹת. מֵעִמְקֵי תְּהוֹמוֹת תַּחְתִּיּוֹת, מִתַּכְלִית תַּכְלִית הָרְחוּק, מִתַּכְלִית הַגַּשְׁמִיּוּת דְּגַשְׁמִיּוּת, עַד לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם. מִבֶּטֶן שְׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת - לְמַעְלָה מִכָּל הָרוּחָנִיּוּת.

אִם אָמְנָם כָּעֵת אֵין דַּעְתִּי צְלוּלָה וְאֵין עִמִּי דְּבָרִים מֻחָמָת הַיִּסּוּרִים הָעֲצוּמִים הַקָּשִׁים הָעוֹבְרִים עָלַי, לֹא עָלֶיךָ, אַךְ מֵעֹצֶם תְּשׁוּקָתְךָ וְכִסּוּפֶיךָ הַטּוֹבִים לְהִתְקָרֵב וּלְהִתְקַשֵּׁר לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת בִּשְׁבִיל שֶׁיְּקָרֵב אוֹתְךָ לַה' יִתְבָּרַךְ וּלְתוֹרָתוֹ, כִּי הוּא עָנְיָן גָּדוֹל וְעָצוּם וְנִשְׂגָּב, אֲנִי נִכְסָף וּמִשְׁתּוֹקֵק מְאֹד מְאֹד לְמַלְאוֹת רְצוֹנְךָ לִכְתֹּב לְךָ דִּבּוּרִים אֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן זַרְזְתִּי עַצְמִי לְמַלְאוֹת רְצוֹנְךָ וְלִכְתֹּב לְךָ דִּבּוּרִים אֲמִתִּיִּים, דִּבְרֵי אֱמֶת נִפְלָאִים וּתְמִימִים.

לֹא דָּבָר קָטָן הוּא מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי עַתָּה כִּי הוּא נִפְלָאוֹת נוֹרָאוֹת, עֵינַי מְצַפּוֹת בְּכָל עֵת לְהִתְקַשֵּׁר אִתְּךָ, בְּטַח בַּה' כִּי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ. יְהִי ה' עִמְּךָ וְיַחֲזֵק אֶת לְבָבְךָ שֶׁתּוֹסִיף בְּכָל יוֹם לַחֲקֹק בְּלִבְּךָ אוֹר הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁמֵּאִיר עַכְשָׁו בָּעוֹלָם, כִּי חוּץ מִזֶּה הַכֹּל הֶבֶל. הִזָּהֵר לְזָכֹר בְּכָל עֵת שֶׁיֵּשׁ לָנוּ כְּתַפַּיִם רְחָבִים לִסְמֹךְ עֲלֵיהֶם, כִּי מָה הָיִינוּ עוֹשִׂים אִם לֹא הָיָה לָנוּ כֹּחַ כָּזֶה וְעֵצוֹת כָּאֵלּוּ, הָיָה בִּלְתִּי אֶפְשָׁרִי לִסְבֹּל מְרִירוּתָא דְּעָלְמָא מַר מְמָוֶת שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַמְתִּיקוֹ כִּי אִם עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת. מַה נָּשִׁיב לַה' אֲשֶׁר אָנוּ זוֹכִים לֵידַע מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת יְסוֹד הָעוֹלָם שֶׁהוּא מַמְתִּיק הַמְּרִירוּת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וּבְוַדַּאי הַחוֹסִים בְּצִלּוֹ וּמִתְקָרְבִים אֵלָיו - נִמְתָּק מֵהֶם הַמְּרִירוּת הָרִבֵּה יוֹתֵר. אַשְׁרֵינוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ שֶׁזָּכִינוּ לָזֶה, וּבָזֶה תָּגִיל וְתָשִׂישׂ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת.

מַה מְּאֹד עָצְמוּ נִפְלְאוֹתָיו יִתְבָּרַךְ שְׁדַּיְקָא עַתָּה, בְּרִבּוּי חֶשְׁכַת אֲפֵלָתֵנוּ, אָנוּ רוֹאִים צְמִיחַת קֶרֶן יְשׁוּעָה, וְהָיָה כִּי יְבַצַּע ה' אֶת כָּל מַעֲשֵׂהוּ, נִסֵּפֶר תְּהִלּוֹת ה' וֶעֱזוּזוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּנוּ לְחַיּוֹתֵנוּ לָנֶצַח. אֲנִי מְצַפֶּה בְּכָל עֵת לִישׁוּעָתְךָ הַגְּדוֹלָה וּבְהֶכְרֵחַ שֶׁיֵּעָבֹר כַּמָּה מִינֵי מְנִיעוֹת וְיִסּוּרִים עַל כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה לִיגַע וּלְהָרִיחַ בְּרֵיחַ דִּבְרֵי סִפְרֵי הַצַּדִּיק.

צָרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ מֵהַצַּדִּיק חָכְמָה וְהִתְבּוֹנְנוּת גָּדוֹל עַד שֶׁיִּזְכֶּה לִשְׁאֹר עַל עָמְדוֹ תָּמִיד כָּל יְמֵי חַיָּיו וְלֹא יַנִּיחַ לְהַפִּיל אֶת עַצְמוֹ לְעוֹלָם, כִּי אַף-עַל-פִּי שֶׁהָעִקָּר הוּא תְּמִימוּת וּפְשִׁיטוּת גָּמוּר, אַף-עַל-פִּי כֵן זֶה הַתְּמִימוּת הָאֲמִתִּי אִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל כִּי אִם עַל-יְדֵי שֶׁיִּשְׁקֹד הַרְבֵּה הַרְבֵּה עַל דַּלְתֵי הַבַּיִת מִדְרָשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא חָכָם וְנָבוֹן גָּדוֹל.

כְּשֶׁרוֹאֶה אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ עַקְמוּמִיּוּת בְּלִבּוֹ, בִּפְרָט כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ עַקְמוּמִיּוּת הַרְבֵּה בְּלִבּוֹ, אָז הוּא צָרִיךְ לָשִׂים עַצְמוֹ כִּבְהֵמָה לְסַלֵּק דַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי כְּאִלּוּ אֵין לוֹ שׂוּם דַּעַת כְּלָל וְיִסְמֹךְ רַק עַל אֱמוּנָה וְיֵלֵךְ רַק בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת לְבַד, וְאָז זוֹכֶה אַחַר-כָּךְ לְדַעַת גָּדוֹל מְאֹד וּלְפַשֵּׁט עַקְמוּמִיּוּת שֶׁבְּלִבּוֹ.

ה' יְשַׁמַּח נַפְשֵׁךְ וִיחַזֵּק רַגְלֵךְ שֵׁילְכוּ בְּדַרְכֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, יֵלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ יָרוּצוּ לַעֲבוֹדַת ה' וְלֹא יִגְעוּ. הַמִּתְפַּלֵּל תָּמִיד לִשְׁלוֹמוֹ וְהַצְלָחָתוֹ בָּזֶה וּבָבָא.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹזֶרסָר

## טז.

לִכְבוֹד לִבִּי וּבְשָׂרִי, אֲשֶׁר תִּפְאַרְתּוֹ וְשִׂבְחוֹ הוֹלֵךְ וְגָדֵל מִיּוֹם לְיוֹם וְאוֹמְרִים "אֵין נָבוֹן וְחָכָם כָּמוֹהוּ", עַל אֲשֶׁר שָׂם אֶת לִבּוֹ וְכָל חַיּוּתוֹ לָבוֹא לְמַטְמוֹן הָאֱמֶת, וְכָל תַּאֲוָתוֹ וּתְשׁוּקָתוֹ לְהַכְנִיס הָאֱמֶת הַזֶּה בָּעוֹלָם, שֶׁהוּא עִקַּר שְׁלֵמוּת הַגְּאֻלָּה. מִמְּךָ תְּאִיר אוֹר הָאֱמֶת לְכָל הָאָרֶץ וּתְשַׁלֵּם נָדָרֶיךָ לַה' בְּחַיֶּיךָ. בָּרְכָה וְחַיִּים וְשָׁלוֹם.

אָחִי יַקִּירִי, כְּתַבְתִּי כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים מִגֹּדֶל הַהִתְקַשְּׁרוּת וְהָאַהֲבָה הָאֲמִתִּית אֲשֶׁר עָשָׂה ה' בֵּינִי וּבֵינְךָ, לִבִּי קָרוֹב אֵלֶיךָ מְאֹד וְנִמְשָׁךְ אַחֲרֶיךָ בְּתַשׁוּקָה גְּדוֹלָה וְנַעֲגוּעִים נִמְרָצִים עַד שֶׁאֲנִי רוֹאֶה אוֹתְךָ תָּמִיד, כִּי מֵחֲמַת הָאַהֲבָה הַחֲזָקָה הַנִּפְלָאָה אֵינִי יָכוֹל לְנַתֵּק עַצְמִי מִמְּךָ וְלִפְרֹד מַחֲשַׁבְתִּי מֵאִתְּךָ, כִּי בֶּאֱמֶת לֹא נִמְצָא בְּכָל הָעוֹלָם אֲנָשִׁים אַחִים אוֹהֲבִים נֶאֱמָנִים אֲמִתִּיִּים כְּמוֹתֵנוּ. מֵאֵת ה' הָיְתָה זֹאת מִן הַשָּׁמַיִם, וַאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לִשְׁמֹר עַצְמֵנוּ מְאֹד שֶׁלֹּא תִּפָּגֵם הָאַהֲבָה חַס וְשָׁלוֹם אֲפִלּוּ כְּחוּט הַשַּׂעֲרָה, כִּי רָאוּי לָנוּ לֶאֱהֹב עַצְמֵנוּ בְּיֶתֶר שְׂאֵת וְיֶתֶר עֹז, מֵחֲמַת שֶׁזָּכִינוּ לֵידַע מֵאוֹר אֱמֶת נוֹרָא כָּזֶה יוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם, וְיֵשׁ לָנוּ חֵלֶק בְּפִרְסוּם וְהִתְגַּלּוּת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בָּעוֹלָם, וְיִתְּנוּ לוֹ כֶּתֶר מְלוּכָה.

אֲנִי מְחַבֵּק אוֹתְךָ תָּמִיד בְּאִמְרֵי פִּי בִּתְפִלּוֹת וּתְחִנּוֹת חֲמוֹת מִתּוֹךְ חֲמִימוּת וְעַמְקוּת נִשְׁמָתִי שֶׁיִּתֵּן לְךָ ה' חַיִּים טוֹבִים וַאֲרֻכִּים וְיַעֲלֶה נֵר הַצְלָחָתְךָ לְעֵילָא וּלְעֵילָא בְּכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה, וְהָעִקָּר שֶׁתְּקַשֵּׁר עַצְמְךָ בֶּאֱמֶת לְרֹאשׁ מֻבְחָר הָאֱמֶת.

הַצַּדִּיק בְּחִינַת מֹשֶׁה מַאִיר בְּכָל יִשְׂרָאֵל וַאֲפִלּוּ בְּהַיְרוּדִים וְהָרְחוֹקִים מְאֹד כִּי "מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" וְכוּ', וּמְחַזְּקֵם תָּמִיד עַד שֶׁמְּזַכֵּם. אַשְׁרֵי שֶׁיֹּאחֵז בּוֹ בֶּאֱמֶת.

אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הוּא פּוֹרֵחַ וְצוֹמֵחַ וְגָדֵל תָּמִיד בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וְאֵינוֹ עוֹמֵד כְּלָל עַל מַדְרֵגָה אַחַת, רַק הוּא צָץ וּפוֹרֵחַ וְעוֹלֶה מִדַּרְגָּה לְדַרְגָּה, וַיּוֹצֵא פֶּרַח וַיָּצֵץ צִיץ וְכוּ', עַד שֶׁסּוֹף סוֹף יִגְמֹר אֶת שֶׁלּוֹ וְיִתְגַּלֶּה הָאֱמֶת בִּשְׁלֵמוּת לְעֵינֵי כָל בָּאֵי עוֹלָם עַד שֶׁכֻּלָּם יֵדְעוּ אֶת ה', וְיִקַּיֵם "וְיֵדַע כָּל פָּעוּל כִּי אַתָּה פְּעַלְתּוֹ". עִקַּר שְׁלֵמוּת הִתְגַּלּוּת אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת יִהְיֶה נִגְמַר עַל-יְדֵי מָלֵךְ הַמְּשִׁיחַ שֶׁיּוֹצִיא אֶת כֻּלָּם מֵעֲוונוֹת הַנִּמְשָׁכִים מֵהַשֶּׁקֶר וְיבַטֵּל כֹּחַ יֵצֶר הָרַע שֶׁיְּנִיקָתוֹ מֵהַשֶּׁקֶר, וְיוֹצִיא אֶת כֻּלָּם מִשְּׁטוּת וְטָעוּת שֶׁל חָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וּכְפִירוֹת הַנִּמְשָׁכִים וְיוֹנְקִים מֵאֱמונוֹת שֶׁל שֶׁקֶר וְהֶבֶל, וְעַל-יְדֵי זֶה יָשׁוּבוּ יִשְׂרָאֵל לַה' יִתְבָּרַךְ וְתָבוֹא הַגְּאֻלָּה הָאַחֲרוֹנָה הַשְּׁלֵמָה שֶׁאֵין אַחֲרֶיהָ גָּלוּת.

אוֹהַבְךָ, הַמְצַפֶּה תָּמִיד לִישׁוּעָתְךָ בָּזֶה וּבַבָּא.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶסֶר

## יז.

יַקִּירִי חֲבִיבִי, הֶחָשׁוּב וְחָבִיב בְּעֵינֵי ה' כְּבֶן יָחִיד בֶּן יַקִּיר, עַל שֶׁנָּתַן דַּעְתּוֹ וְלִבּוֹ לְהָבִין וּלְהַכִּיר הָאֱמֶת הָאֱמִתִּי הַיָּחִיד בָּעוֹלָם הַקַּיָּם לָנֶצַח וּמָגֵן עַל יִשְׂרָאֵל לְדוֹר דּוֹר, הַמַּעֲלֶה כָּל הַנְּפָשׁוֹת מֵעִמְקֵי עִמְקֵי הַיְרִידָה מִבֶּטֶן שְׁאוֹל, וּמְמַלֵּא כָּל הָעוֹלָם אוֹר הַדַּעַת וּבוֹנֶה בְּנָיִנִים נִפְלָאִים לְהַכְנִיס בָּהֶם כָּל הַנִּדָּחִים וְהָאוֹבְדִים הַמִּתְגּוֹלְלִים בַּחוּצוֹת בְּתוֹךְ שֶׁטֶף הַמַּיִם הַזְּדוֹנִים, וּמַחֲזִירָם לַה' יִתְבָּרַךְ, שֶׁכֻּלָּם יֵדְעוּ אֶת ה' וְיַעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ בְּלֵב שָׁלֵם. בַּעַל הָרַחֲמִים יְחַזֵּק כֹּחֲךָ וּבְרִיאוּתְךָ וְיוֹסִיף לְךָ וּבֵיתְךָ חַיִּים וַאֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים.

יַקִּירִי חֲבִיבִי, אֵין אַתָּה יוֹצֵא מִמַּחֲשַׁבְתִּי וְתָמִיד אֲנִי מִתְגַּעְגֵּעַ לִישׁוּעָתְךָ וְהַצְלָחָתְךָ הָאֲמִתִּית, וְתָמִיד אֲנִי מְעוֹרֵר רַחֲמִים מִבַּעַל הָרַחֲמִים שֶׁיָּחוּס עָלֶיךָ וְיִשַּׂמַח נַפְשְׁךָ בִּישׁוּעָתוֹ עַד שֶׁיִּתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

נָא אָחִי, זְכוֹר אַל תִּשְׁכַּח בְּכָל עֵת עֹצֶם הַחֲסָדִים וְהָרַחֲמִים הַנִּפְלָאִים שֶׁחָמַל עָלֵינוּ ה' יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר לֹא יַסְפִּיקוּ כָּל יָמֵינוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל עַל זֶה שֶׁכָּל תְּשׁוּקָתֵנוּ וְנֶחָמָתֵנוּ הוּא אוֹר הַצַּדִּיק הַמֵּאִיר לַכֹּל וְהַנֶּחָמָה שֶׁל הַכֹּל.

אֲנִי רוֹאֶה שֶׁדִּבַּרְתִּי מֵרַבֵּנוּ ז"ל מוֹעִילִים לְךָ הַרְבֵּה וּמְחַיִּין וּמְשִׁיבִין נַפְשְׁךָ מְאֹד, עַל-כֵּן אֶזֹר נָא כְּגִבּוֹר חֶלְצֶיךָ אָחִי חֲבִיבִי, וַחֲגֹר בְּעֹז מָתְנֶיךָ וּבְטַח בְּכֹחוֹ שֶׁל זְקַן דְּקְדֻשָּׁה, זְקַן שֶׁבַּזְּקֵנִים, כִּי הוּא הוֹלֵךְ לְפָנֵינוּ בְּכָל עֵת בָּזֶה וּבַבָּא. לְמַעַן ה' בְּרוּדֶעך הָאלְט זִיךְ, לָאז דִּיךְ נִיט אַף (אָחִי, אֶחוֹז עַצְמְךָ, אַל תִּתֵּן לְעַצְמְךָ לִפֹּל) תְּהִלָּה לָאֵל יֵשׁ לְךָ עַל מִי לְהִשָּׁעֵן בְּחַסְדּוֹ הַגָּדוֹל יִתְבָּרַךְ.

אֲפִלּוּ בְּתוֹךְ מָעוֹף צוּקָה וְצָרָה אֲנִי מְחַיֶּה עַצְמִי רַק בָּזֶה, בְּהַחֶסֶד הַנִּפְלָא שֶׁעָשָׂה ה' יִתְבָּרַךְ עִמְּךָ שֶׁאֵינְךָ מִתְנַגֵּד חַס וְשָׁלוֹם, וְהִקְדִּים לְךָ וּלְכֻלָּנוּ לְנַפְשֵׁנוּ הָאֲנוּשָׁה מְאֹד רְפוּאָה גְּדוֹלָה

לָנֵצַח, מַה שֶּׁזָּכִינוּ לֵידַע מֵאוֹר כָּזֶה וּמִתּוֹרוֹת וְשִׂיחוֹת קְדוֹשׁוֹת וְנוֹרָאוֹת כָּאֵלֶּה. וְאַף-עַל-פִּי שֶׁאֲנִי כְּמוֹ שֶׁאֲנִי, אַף-עַל-פִּי כֵן חַסְדּוֹ גָּבַר עָלַי כָּל-כָּךְ שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ זַ"ל וְאֵינִי מִתְנַגֵּד עָלָיו וְגַם אֲנִי זוֹכֶה לִהְיוֹת נִכְלָל וְנִמְנֶה בֵּין אֲנָשָׁיו הַיְקָרִים בִּפְרָט בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי הַקִּבּוּץ שֶׁלָּנוּ יָקָר מְאֹד מְאֹד בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי עִם כֻּלָּם ה' יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאֵר הַרְבֵּה, וְגַם עִמְּךָ בְּוַדַּאי ה' יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאֵר הַרְבֵּה, בְּתוֹךְ כְּלָלִיּוּת הַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ.

אֲנִי צָרִיךְ לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק אוֹתְךָ בְּכָל כֹּחִי בְּדִבְרֵי אֱמֶת כְּדֵי שֶׁתִּזְכֶּה לְהַכְנִיס רֹאשְׁךָ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּתוֹךְ הַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק.

עִקַּר הַתִּקּוּן שֶׁזּוֹכִין בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא עַל-יְדֵי שֶׁמְּצָטָרְפִין אֶל הַקִּבּוּץ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַנִּפְלָא שֶׁהוּא עִקַּר הָרוֹעֶה הָאֲמִתִּי שֶׁבּוֹ כְּלוּלִים כָּל הָרוֹעִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁהָיוּ בְּכָל הַדּוֹרוֹת, הָעוֹסֵק תָּמִיד לְקַבֵּץ אֶת יִשְׂרָאֵל כְּרוֹעֶה עֶדְרוֹ וְהוּא רַחֲמָן אֲמִתִּי שֶׁמְּקַבֵּץ אֶת נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם הָרְשָׁעִים גְּמוּרִים הָרְחוֹקִים מְאֹד מְאֹד מֵה' יִתְבָּרַךְ, לְהַשִּׁיבָם אֶל הַקְּדֻשָּׁה, וּמֵאִיר בְּלֵב כָּל אֶחָד בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא שֶׁיִּתְחַזֵּק אֵיךְ שֶׁהוּא לָשׁוּב מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת רָעִים שֶׁרוֹצִים לִדְחוֹתוֹ לְשָׁם וּלְהַצִּילוֹ מֵעֲוונוֹת, וּלְהַכְנִיס בּוֹ קִיּוּם הַתּוֹרָה כָּל יְמֵי חַיָּיו בְּכָל מַה שֶּׁיַּעֲבֹר עָלָיו, שֶׁזֶּהוּ עִקַּר הָרַחֲמָנוּת עַל יִשְׂרָאֵל.

כָּל הַנִּלְוִים לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַיּוֹשֵׁב עַל הַמִּשְׁפָּט בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, בְּוַדַּאי יַעֲלֶה אוֹתָם הַצַּדִּיק אֶל הַדַּעַת דִּקְדֻשָּׁה לְחַיֵּי עוֹלָם, אֲפִלּוּ אִם יֵשׁ בָּהֶם פְּגָמִים וְקִלְקוּלִים רַבִּים חַס וְשָׁלוֹם, עִם כָּל זֶה מֵאַחַר שֶׁמִּתְנַעֲנְעִים וְחוֹתְרִים לָשׁוּב אֶל ה' יִתְבָּרַךְ וּלְהִתְקָרֵב אֶל הָאֱמֶת וּדְבֵקִים וּמִתְקָרְבִים לַצַּדִּיק הָאֱמֶת, עַל-כֵּן גַּם הֵם בִּכְלַל צַדִּיקִים, כִּי הַדְּבוּק לַטָּהוֹר טָהוֹר. כִּי עִקַּר עֶסֶק הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הוּא לְקָרֵב הָרְחוֹקִים וּרְשָׁעִים גְּמוּרִים בִּפְרָט בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ, עַל-כֵּן עִקַּר סְמִיכָתֵנוּ הוּא רַק עַל הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל הַיּוֹדֵעַ לַעֲסֹק בָּזֶה כָּרָאוּי.

עִקַּר זְמַן הָאֲסֵפָה וְהַקִּבּוּץ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הוּא בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁמִּתְקַבְּצִים וּבָאִים אֶצְלוֹ בְּכְדֵי לְהִכָּלֵל בְּכְלַל הַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁעוֹסְקִין בְּהַלִּמּוּד הַקָּדוֹשׁ שֶׁל אֱמוּנָה, שֶׁזֶּה עִקַּר יְסוֹד קִיּוּם כָּל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ.

צְרִיכִים לְהָכִין עַצְמֵנוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ הָאֵים וְהַנּוֹרָא מְאֹד. יְמֵי אֱלוּל כְּבָר הִתְחִילוּ, הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים הַקְּדוֹשִׁים מְמַשְׁמְשִׁים לָבוֹא, וּצְרִיכִים לְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשָׂיו וְלִדְרֹשׁ וְלַחְתֹּר דֶּרֶךְ לִתְשׁוּבָה כָּל אֶחָד מִמְּקוֹם אֲשֶׁר הוּא שָׁם. וְהָעִקָּר, צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּרָצוֹנוֹת וְכִסּוּפִים טוֹבִים בְּהִתְחַזְּקוּת גָּדוֹל וּבְעַקְשָׁנוּת גָּדוֹל בְּהָרָצוֹן וּלְהַאֲמִין בְּעַצְמוֹ שֶׁעֲדַיִן הַטּוֹב שֶׁבּוֹ חָזָק מְאֹד מְאֹד, וְאַף-עַל-פִּי שֶׁפָּגַמְנוּ כְּמוֹ שֶׁפָּגַמְנוּ, אַף-עַל-פִּי כֵן מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לִשְׁטֹף אֶת הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁזָּכִינוּ לַחֲטֹף בָּזֶה הַצֵּל עוֹבֵר, כִּי הַכֹּל גָּנוּז וְצָפוּן חָתוּם וּמְשֻׁמָּר אֵצֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וּבְכֹחוֹ הַגָּדוֹל עֲדַיִן יֵשׁ לָנוּ תִּקְוָה לְכָל טוֹב אֲמִתִּי.

צָרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל לֵילֵךְ וְלָבוֹא עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶל הַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל כְּשֵׁרִים וְיִרְאִים אֲמִתִּיִּים הַמְקֻשָּׁרִים אֶל הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל הָאֱמִתִּי שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה שֶׁבּוֹ תָּלוּי הַגְּאֻלָּה הָאַחֲרוֹנָה, שֶׁיֵּשׁ כֹּחַ בְּקוֹלוֹ לְעוֹרֵר וּלְהַחֲזִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם לְמוּטָב בִּתְשׁוּבָה.

כָּל יְמֵי חַיָּיו צָרִיךְ לָשִׂים לִבּוֹ הֵיטֵב לְהָרְמָזִים שֶׁיִּתְחַזֵּק לִשְׁאֹר קָבוּעַ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּתוֹךְ הַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק וְלֹא יַפְרִיד עַצְמוֹ מֵהֶם לְעוֹלָם כָּל יְמֵי חַיָּיו, כִּי כָּל זְמַן שֶׁהוּא בְּתוֹךְ כְּלָל הַקִּבּוּץ שֶׁמְקַבֵּץ הָרוּעָה הָאֱמִתִּי - יֵשׁ לוֹ תִּקְוָה לְעוֹלָם.

אָחִי חֲבִיבִי, יַקִּירִי אֲהוּבִי, לִבִּי וּבְשָׂרִי, אַל תִּשְׁמַע לְשׁוּם דְּחִיָּה שֶׁבָּעוֹלָם שֶׁרוֹצִים לְהַפְרִידְךָ מֵהַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, רַק תְּחַזֵּק יָדְךָ בַּה' וְתַעֲמֹד עַל רַגְלֶיךָ בְּכָל עֹז וְתֹאחַז עַצְמְךָ בְּכָל כֹּחֲךָ וְתַשְׁלִיךְ נַפְשְׁךָ מִנֶּגֶד בְּהַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְהַעִקָּר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי כָּל חַיֶּיךָ תְּלוּיִ בָּזֶה וְעַל-יְדֵי זֶה לֹא תִּמּוֹט לְעוֹלָם.

רֹב בְּנֵי הָאָדָם שֶׁאֵינָם גִּבּוֹרֵי כֹּחַ כָּרָאוּי קָשֶׁה לָהֶם מְאֹד לְשׁוּב בִּתְשׁוּבָה, כִּי מֵאַחַר שֶׁכְּבָר הִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם יִצְרָם וְלֹא הִתְגַּבְּרוּ לִכְבֹּשׁ אוֹתוֹ, עַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁכְּבָר נִלְכְּדוּ בְּמַה שֶׁנִּלְכְּדוּ, בְּוַדַּאי קָשֶׁה לָהֶם לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה, וּבִפְרָט שֶׁיֵּשׁ שֶׁיֵּרְדוּ וְנָפְלוּ וְנִתְרַחֲקוּ מְאֹד עַד שֶׁלִּבָּם בִּבְחִינַת "לִבִּי סְחַרְחַר", שֶׁהַקְּלִפָּה שֶׁנִּדְבַּק בָּהֶם בַּעֲוֹנוֹתֵיהֶם מְעַקֶּמֶת וּמְסַבֶּבֶת הַלֵּב בְּעִקּוּמִים וְסִבּוּבִים וּבִלְבּוּלִים הַרְבֵּה. עַל-כֵּן עֲצָתָם וְתִקּוּנָם לְבַלּוֹת יָמָיו לִדְרשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ אַחַר הָרַבִּי הָאֱמִתִּי וְחָבֵר אֲמִתִּי שֶׁיּוֹרֵהוּ וְיַלְמְדֵהוּ מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא דְּרָכִים וְעֵצוֹת אֲמִתִּיּוֹת עֵצוֹת עֲמֻקּוֹת אֵיךְ לְהִתְקָרֵב לַה' יִתְבָּרַךְ מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא, מִכָּל מְקוֹמוֹת הַמְּטֻנָּפִים שֶׁנָּפְלוּ. וְהָעִקָּר דֶּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה, שֶׁאַף-עַל-פִּי שֶׁנָּפְלוּ לַמְּקוֹמוֹת הַמְּטֻנָּפִים שֶׁשָּׁם נֶעֱלָם כְּבוֹדוֹ מְאֹד, אַף-עַל-פִּי כֵן יְחַפְּשׂוּ וִיבַקְּשׁוּ אֶת ה' יִתְבָּרַךְ תָּמִיד וְיִשְׁאֲלוּ וְיִדְרְשׁוּ בְּכָל עֵת "אַיֵּה מָקוֹם כְּבוֹדוֹ" וְכוּ', בִּבְחִינַת "וּבִקַּשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ וּמָצָאתָ" וְכוּ', מִשָּׁם דַּיְקָא, מִכָּל מָקוֹם שֶׁיָּרַד וְנָפַל לְשָׁם, אֲפִלּוּ לִבְחִינַת מְקוֹמוֹת הַמְּטֻנָּפִים, מִשָּׁם דַּיְקָא צְרִיכִין לְבַקֵּשׁ בְּכָל לְבָבוֹ וּבְכָל נַפְשׁוֹ אֶת ה' יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי זֶה בְּוַדַּאי סוֹף כָּל סוֹף יִזְכּוּ לִמְצֹא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְתִתְהַפֵּךְ הַיְרִידָה הַגְּדוֹלָה לַעֲלִיָּה, בִּבְחִינַת יְרִידָה תַּכְלִית הָעֲלִיָּה.

חֲזַק וַחֲזַק וְשַׂמַּח נַפְשְׁךָ בְּכָל עֵת בְּמַה שֶׁאַתָּה חָפֵץ לִהְיוֹת נִמְנֶה עִמָּנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הָאֵ֫ל וְהַנּוֹרָא מְאֹד, הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה. גְּמַר חֲתִימָה טוֹבָה וְחַיִּים אֲרֻכִּים בִּבְרִיאוּת וּבְרָכָה וְכָל טוּב.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶסָר

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זַכֵּנוּ לִהְיוֹת בִּכְלַל הַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁמִּתְקַבְּצִין בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁאָז עִקַּר זְמַן הַקִּבּוּץ, וְנִזְכֶּה עַל-יְדֵי זֶה לְהַתְחִיל לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה וּלְשַׁבֵּר אֶת לִבֵּנוּ וּלְהַכְנִיעַ אֶת עַצְמֵנוּ בֶּאֱמֶת לִפְנֵי ה' יִתְבָּרַךְ וְלָשׁוּב עַל כָּל הַחֲטָאִים

וְהָעֲוונוֹת וְהַפְּשָׁעִים שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשׁוֹגֵג וּבְמֵזִיד. רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יוֹדֵעַ הָרַחֲמָנוּת שֶׁעָלַי אֲשֶׁר בָּאתִי בַּיָּמִים וַעֲדַיִן לֹא הִתְחַלְתִּי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בֶּאֱמֶת אֲפִלּוּ בְּיָמִים נוֹרָאִים יְמֵי הַתְּשׁוּבָה.

תְּפִלָּה, מִתּוֹךְ הַשְׁמָטוֹת לַסֵּפֶר 'לִקּוּטֵי תְּפִלּוֹת', שֶׁנִּמְצְאוּ בִּכְתַב יָדוֹ שֶׁל רַב מֶעְנְדִיל מִטְּשֶׁעְרוֹנוֹבִיץ.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מָלֵא רַחֲמִים, זַכֵּנוּ לִשְׁמֹעַ קוֹל שׁוֹפָר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ מִתּוֹקְעִים הֲגוּנִים וִירֵאִים וַחֲרֵדִים לִדְבַר ה'. וְקוֹל הַשּׁוֹפָר הַקָּדוֹשׁ יִפְגַּע בְּהַמּוֹחִין שֶׁלָּנוּ, וְהַקּוֹל הַזֶּה יִהְיֶה בְּחִינַת רְעָמִים, עַד שֶׁעַל-יְדֵי זֶה תִּפֹּל עָלֵינוּ אֵימָה וּפַחַד גָּדוֹל מִפַּחַד ה' וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ, וְנִזְכֶּה שֶׁיִּתְפַּשֵּׁט עַל-יְדֵי זֶה כָּל מִינֵי עַקְמוּמִיּוּת שֶׁבִּלְבָּבֵנוּ, וְנִזְכֶּה לְיַשְׁרוּת לֵב וּלְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה דְּקְדֻשָּׁה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר "וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה", וְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב "אַשְׁרֵי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה, ה' בְּאוֹר פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן, בְּשִׁמְךָ יָגִילוּן כָּל הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ". וְעַל-יְדֵי שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפָר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה מֵאֵישׁ יָרֵא וְחָרֵד תִּשְׁמָרֵנוּ וְתַצִּילֵנוּ בְּכָל הַשָּׁנָה מִכָּל מִינֵי פְּחָדִים וּמִכָּל מִינֵי הַזֶּקוֹת הַבָּאִים לִפְעָמִים עַל-יְדֵי בְּרָקִים וּרְעָמִים חַס וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר "בְּקוֹלוֹת וּבְרָקִים עֲלֵיהֶם נִגְלֵיתָ וּבְקוֹל שׁוֹפָר עֲלֵיהֶם הוֹפַעְתָּ".

## יח.

לְכְבוֹד בַּת עֵינִי וְלִבִּי, שֶׁהִשְׁקִיעַ אֶת כָּל כֹּחוֹ וְכָל נַפְשׁוֹ לִפְרֹחַ וְלִשּׂוּט וּלְעוֹפֵף בְּתוֹךְ מֵימֵי הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַנּוֹשֵׂא אוֹתָנוּ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאוֹמֵן אֶת הַיּוֹנֵק, וּמַצִּיל אוֹתָנוּ מִכָּל הַחִצִּים שֶׁהֵם הַטָּעוּתִים וְהַמְבוּכוֹת שֶׁל כְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת כָּזְבִיוֹת, וּמְגַלֶּה וּמֵאִיר עָלֵינוּ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בִּשְׁלֵמוּת בְּדַעַת גָּדוֹל וְנִפְלָא וּמְגַלֶּה לָנוּ הַשָּׂגוֹת אֱלֹקוּת וְעַל-יְדֵי זֶה בָּאִים גַּם הָרְחוֹקִים מְאֹד מְאֹד וּמִתְקָרְבִים לַה' .

גְּבוּלֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יְכוֹלִים לְהִתְפַּשֵּׁט, וְיֵמָתַח וְיִתְרַחֵב וְיִתְגַּדֵּל הָרִבֵּה מְאֹד עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת יֵשׁ לוֹ כֹּחַ לְהַרְחִיב וּלְגַדֵּל גְּבוּלֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּהְיוּ נִמְתָּחִין וְנִתְרַחֲבִים לְאֹרֶךְ וּלְרֹחַב הַרְבֵּה מְאֹד בִּבְחִינַת "הַרְחִיבִי מְקוֹם אָהֳלֵךְ וִירִיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ יַטּוּ אַל תַּחְשֹׂכִי", "כִּי יָמִין וּשְׂמֹאל תִּפְרוֹצִי", "וּפָרַצְתְּ יָמָּה וְקֵדְמָה וְצָפוֹנָה וְנֶגְבָּה", בְּחִינַת נַחֲלָה בְּלִי מְצָרִים וּגְבוּלִים, כִּי בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת מֻמְשָׁלְתּוֹ וְהַכֹּל שֶׁלָּנוּ, כִּי הַצַּדִּיק מְהַפֵּךְ כָּל מְקוֹמוֹת הַחִיצוֹנִים וְהָרְחוֹקִים מְאֹד אֶל הַקְּדֻשָּׁה.

הָרַבִּי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מִסְתַּכֵּל בְּכָל עֵת בְּצַעַר גָּדוֹל בְּכָל מָקוֹם שֶׁנִּפַּלְנוּ לְשָׁם כְּדֵי לְהַעֲלוֹתֵנוּ מִשָּׁם וּלְתַקְּנֵנוּ.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, אוֹר הָאוֹרוֹת הֶחָדָשׁ, צַח הַצַּחְצָחוֹת, פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים שֶׁל הַשָּׂגוֹת אֱלֹקוּתוֹ עַד שֶׁמְּגַלֶּה אֱלֹקוּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל בְּרוּאֵי עוֹלָם אֲפִלּוּ לְהָרְחוֹקִים מְאֹד מְאֹד, שֶׁזֶּה עִקַּר גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁגַּם הָרְחוֹקִים מְאֹד מְאֹד וַאֲפִלּוּ הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת יֵדְעוּ שֶׁיֵּשׁ אֱלֹקִים שַׁלִּיט וּמוֹשֵׁל.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַגָּדוֹל בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד יֵשׁ לוֹ כֹּחַ לְרַפְּאוֹת חוֹלִים מְדֻכָּאִים כָּמוֹנוּ הַיּוֹם בַּדּוֹרוֹת הַלָּלוּ, וְצָרִיכִים לְהַכְנִיעַ אֶת עַצְמֵנוּ כְּאַסְקוּפָּה הַנִּדְרֶסֶת וְנִרְפֶּסֶת לְבַקֵּשׁ בְּכָל תַּמְצִית כֹּחוֹ אֶת הַצַּדִּיק הַמַּנְהִיג הָאֱמֶת, וּלְנַדֵּד שֵׁנָה מֵעֵינָיו וּמֵעַפְעַפָּיו תְּנוּמָה, לְשׁוֹטֵט לְבַקֵּשׁ וּלְהַרְבּוֹת בִּתְפִלָּה וְתַחֲנוּנִים שֶׁיְּזַכֶּה לִמְצֹא אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַזֶּה שֶׁיְּכוֹל לְרַפְּאוֹתוֹ וּלְהַכְנִיס בּוֹ הַשָּׂגוֹת אֱלֹקוּת כְּדֵי לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹ מִנִּי שַׁחַת.

כָּל מִי שֶׁחָס עַל נַפְשׁוֹ צָרִיךְ לְצָעֹק מְאֹד שֶׁיְּזַכֶּה גַּם עַתָּה לִמְצֹא רַבִּי וּמַנְהִיג אֱמִתִּי שֶׁיּוּכַל לְהַכְנִיס בּוֹ יְדִיעַת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יִתְמַלְּאוּ כָּל הַחֶסְרוֹנוֹת וְיִתְבַּטְּלוּ כָּל הַצָּרוֹת וְיִתָּקֵן הַכֹּל.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מְחַיֶּה אוֹתָנוּ וּמְעוֹרֵר אוֹתָנוּ לִתְשׁוּבָה, וּמְגַלֶּה וּמֵאִיר לָנוּ אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ גַּם בְּתַקֻּף הִתְגַּבְּרוּת הַחֹשֶׁךְ הַמַּר שֶׁל עַכְשָׁו, כְּמוֹ שֶׁאָמַר "אֵיךְ הָאב אוֹיס גִּיפִּירְט אוּן וֶועל אוֹיס פִּירְן" (כְּבָר גָּמַרְתִּי וְאֶגְמֹר).

הָעִקָּר שֶׁתְּחַזֵּק עַצְמְךָ בֶּאֱמוּנַת הַהַשְׁגָּחָה וּבִטָּחוֹן בַּה' יִתְבָּרַךְ בְּכָל הָעִנְיָנִים, וּלְהִסְתַּכֵּל תָּמִיד עַל הַהַרְחָבוֹת וְהַטּוֹבוֹת שֶׁעוֹשֶׂה ה' עִמָּכֶם בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, וּלְהַרְחִיק מִגְּבוּלְךָ הָעַצְבוּת וְהַדְּאָגוֹת בְּכָל מִינֵי הַרְחָקוֹת לְבָלִי לְהִסְתַּכֵּל עַל הַחֶסְרוֹנוֹת, כִּי חֶסְרוֹנוֹת וּמְרִירוּת עוֹבְרִים עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם וְאֵינָם יוֹדְעִים בַּמֶּה לְהַחֲיוֹת עַצְמָם וְחַיֵּיהֶם אֵינָם חַיִּים כְּלָל, כִּי הָעֲשִׁירוּת וְהַתַּאֲווֹת שֶׁל זֶה הָעוֹלָם הֵם מָרִים מְאֹד, מָרִים מָוֶת וּמְמָרְרִים חַיֵּי בַּעֲלֵיהֶם, אֲבָל אֱמוּנָה וּבִטָּחוֹן אֱמִתִּי הֵם מְבַטְּלִים אֶת הַמְּרִירוּת וּמַמְשִׁיכִים חַיֵּי מְנוּחָה וְחַיֵּי שַׁלְוָה תָּמִיד.

הָעוֹלָם מָלֵא צְעָקוֹת וּגְנִיחוֹת וַאֲנָחוֹת גְּדוֹלוֹת וּמָרוֹת בְּלִי שִׁעוּר וְכֻלָּם צוֹעֲקִים "מָמוֹן", וְכָל אֶחָד וְאֶחָד צוֹעֵק בְּקוֹלוֹת מְשֻׁנּוֹת כְּאִלּוּ לוֹ חָסֵר יוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם, עַד שֶׁכְּמְעַט יוֹצֵאת נַפְשָׁם מֵעֹמֶק מְרִירוּתָם, וְאֵין לָהֶם בְּמַה לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמָם. וְעִקַּר הַחַיּוּת וְהַהַמְתָּקָה הוּא הַצַּדִּיק יְסוֹד עוֹלָם הַמְמַתֵּק בְּכָל עֵת בְּכָל דּוֹר מְרִירוּתָא דְּעָלְמָא, וּבְוַדַּאי כָּל אֶחָד כְּפִי קִרְבּוֹ לְהַצַּדִּיק וּכְפִי אֱמוּנָתוֹ בּוֹ - כְּמוֹ כֵן נִמְתָּק מְרִירוּתוֹ יוֹתֵר.

אִם הָיוּ לוֹקְחִים בַּעַל תַּאֲוַת מָמוֹן שֶׁמְּמוֹנוֹ חָבִיב עָלָיו וְחָס עָלָיו יוֹתֵר מִגּוּפוֹ וְהָיוּ מַרְאִין לְפָנָיו הַנִּגּוּן שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, הָיָה נִתְבַּטֵּל אֶצְלוֹ כָּל תַּאֲוָתוֹ אֶל הַמָּמוֹן.

עַל-יְדֵי הָרוּחַ נְבוּאָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת זוֹכִין לֶאֱמוּנַת חִדּוּשׁ הָעוֹלָם.

עִקַּר קִיּוּם הָעוֹלָם שֶׁלֹּא יִתְמוֹגֵג וְלֹא יֵחָרֵב וְלֹא יִהְיֶה תוֹהוּ וָבוֹהוּ שֶׁהֵם כְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת כָּזְבִיוֹת, זֶה תָּלוּי רַק בְּרוּחַ נִבוּאָה וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁעַל-יָדוֹ נִתְבָּרֵר הַמְּדַמֶּה וְזוֹכִין לֶאֱמוּנַת חִדּוּשׁ הָעוֹלָם, כִּי הוּא עִקַּר יְסוֹד הָעוֹלָם וְקִיּוּמוֹ.

צְרִיכִים לְחַפֵּשׂ מְאֹד וּלְהִתְפַּלֵּל לַה' יִתְבָּרַךְ הַרְבֵּה מְאֹד שֶׁיִּזְכֶּה לְהִתְקָרֵב לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיֵּשׁ לוֹ רוּחַ נְבוּאָה כְּדֵי שֶׁיִּתְבָּרֵר הַמְּדַמֶּה שֶׁלּוֹ כְּדֵי שֶׁיִּזְכֶּה לֶאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, וְאָז זוֹכִין לֶאֱמוּנַת חִדּוּשׁ הָעוֹלָם, לְהַאֲמִין שֶׁה' יִתְבָּרַךְ בָּרָא אֶת הָעוֹלָם יֵשׁ מֵאַיִן הַמַּחְלָט שֶׁזֶּה אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׂיג בְּשׂוּם שֵׂכֶל כִּי אִם עַל-יְדֵי אֱמוּנָה לְבַד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמוֹ וּמְבָרְכוֹ בְּחַיִּים טוֹבִים, חַיִּים שֶׁל אֱמֶת וֶאֱמוּנָה בְּרוּרָה טְהוֹרָה וּקְדוֹשָׁה, חַיִּים שֶׁל שִׂמְחָה אֲמִתִּית. בְּיָמֶיךָ תִּוָּשֵׁעַ יְהוּדָה וְיִרוּשָׁלַיִם וְעִיר הָאֱלֹקִים עַל תִּלָּהּ בְּנוּיָה.

יִשְׂרָאֵל דּב אוֹזֶר

## יט.

לְכְבוֹד מַחְמַד עֵינַי עַצְמִי וּבְשָׂרִי הַמּוֹשֵׁךְ עַצְמוֹ אֶל הַצַּדִּיק שֶׁהוּא הַלֵּב שֶׁל הָעוֹלָם, וְשֶׁחִדֵּד אֶת אָזְנָיו לִשְׁמֹעַ נִפְלָאוֹת נוֹרָאוֹת הַשִּׁיר וְהַנִּגּוּן מִכָּל הָעֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁעַל-יָדוֹ שׁוֹרֵף וּמְבַעֵר וּמְכַלֶּה שֹׂרֶשׁ זֶהֱמַת הַשֶּׁקֶר שֶׁל הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כָּזְבִיוֹת, וְעַל-יְדֵי זֶה רוֹפֵא אֶת הַבַּת מַלְכָּה שֶׁהִיא כְּלָלִיּוּת נְפָשׁוֹת יִשְׂרָאֵל. לֶעָתִיד בְּעֵת קֵץ הָאַחֲרוֹן יָבוֹא הַמָּשִׁיחַ לִגְאֹל אֶת יִשְׂרָאֵל וְיוֹרֵר וְינַנֵּן אֶת זֶה הַנִּגּוּן הַנּוֹרָא בָּעוֹלָם וְעַל-יָדוֹ יִגָּלֶה לְעֵין כֹּל אֱלֹקוּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ וּמֶמְשַׁלְתּוֹ, וְיִגְאַל אֶת יִשְׂרָאֵל וְיִתַּקֵּן כָּל הָעוֹלָם וְיִקָּרֵב כֻּלָּם לַה' יִתְבָּרַךְ וְתוֹרָתוֹ.

אָחִי יַקִּירִי, יָדַעְתִּי כִּי אַהֲבָתְךָ שְׁלֵמָה עִמִּי, וְכֵן אָנֹכִי אֵינִי זָז מֵחַבְּבוֹ וְנַפְשִׁי קְשׁוּרָה בְּנַפְשְׁךָ בְּכָל עֵת בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְרִית אַהֲבָתֵנוּ וּשְׁלוֹמֵנוּ לֹא תּוּפַר לְעוֹלָם.

יָדַעְתִּי כִּי נַפְשְׁךָ כָּלְתָה לִדְבָרַי, עַל-כֵּן שִׂים לִבְּךָ וּזְכֹר הֵיטֵב אֶת כָּל הַשִּׂיחוֹת וְהַדִּבּוּרִים שֶׁנִּדְבָּרְנוּ בֵּינֵינוּ מִסּוֹד גְּדֻלַּת נוֹרָאוֹת הַצַּדִּיק הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן שֶׁהוּא חַיֵּינוּ וְתִקְוָתֵנוּ. אַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּכִיתָ לְמַה שֶּׁזָּכִיתָ, לֵידַע מִנִּפְלָאוֹת נוֹרָאוֹת הַצַּדִּיק הַנִּשְׂגָּב מְאֹד הַמּוֹלִיךְ אוֹתָנוּ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת, וְהָעִקָּר, שֶׁתִּתְחַזֵּק בְּכָל עֹז לְקַיֵּם מַה שֶּׁכָּבָר דִּבַּרְנוּ בַּאֲרִיכוּת.

בַּדּוֹרוֹת הַלָּלוּ, שֶׁנִּפְלְנוּ לְמַטָּה נְפִילָה עֲמֻקָּה מְאֹד מְאֹד עַד עִמְקֵי תְּהוֹמוֹת עֲמֻקִּים מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁהִגִּיעָנוּ שֶׁיִּתְעַר הַשִּׁיר שֶׁל חֶסֶד שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא מְקוֹר הַחַיּוּת וְהַחַיִּים שֶׁל כָּל הָעוֹלָם וְיִשְׂרָאֵל.

ה' עִזּוּז וְגִבּוֹר יִהְיֶה מָעֻזְּךָ וְיחַזֵּק לְבָבְךָ בְּכָל עֹז וְתַעֲצוּמוֹת לְדַלֵּג וְלִקְפֹּץ עַל הַכֹּל, כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ עַל רֹאשְׁךָ הֶאָרָה מֵהַנִּגּוּן וְהַשִּׁיר שֶׁל פְּלָאוֹת לְמַעְלָה מִן הַטֶּבַע שֶׁל הַצַּדִּיק

הָאֱמֶת שֶׁיִּתְעַר לֶעָתִיד עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּעֵת הַקֵּץ הָאַחֲרוֹן, שֶׁעַל-יָדוֹ יוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מֵעֲוונוֹת וְיבִיאֵם לְהַשָּׁגוֹת אֱלָקוּת שֶׁזֶּה עִקַּר הַתַּכְלִית, עִקַּר שַׁעֲשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא.

זֶהֲמַת קְלִפַּת הָמָן עֲמָלֵק, שֶׁהוּא מִדַּת הַגַּאוּת, וּמִשָּׁם נִמְשָׁךְ מִדַּת הַגַּאוּת שֶׁבָּעוֹלָם, הוּא מִתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר לְהַרְחִיק מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת וְרוֹצֶה לְהַפְרִיד בֵּין נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל וּבֵין הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מַכְנִיעַ וּמְבַטֵּל בְּתַכְלִית הַבִּטּוּל שֹׁרֶשׁ הָרָע וְהַקְלִפָּה הַחֲזָקָה וְקָשָׁה מְאֹד בְּחִינַת הָמָן עֲמָלֵק שֶׁהוּא הַכְּפִירוּת וֶאֱמוּנוֹת כָּזְבִיוֹת, שֶׁמְּבִיאִים אֶת הָעוֹלָם לְתוֹהוּ וּבוֹהוּ, חַס וְחָלִילָה, חַס וְשָׁלוֹם.

אֲנַן יָתְמֵי דְיָתְמֵי, אֲנוּ צְרִיכִין לְהִתְגּוֹלֵל בֶּרֶפֶשׁ וְטִיט וְלִרְחשׁ עַל הָאָרֶץ בֵּין נְחָשִׁים וְעַקְרַבִּים עַד שֶׁנִּזְכֶּה לִשְׁאֹב מֵרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק הַמְגֻלֶּה וּמְגַדֵּל הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בָּעוֹלָם.

ה' הַטּוֹב יִפְדֶּה אוֹתְךָ מִכָּל רָע וַיַמְשִׁיךְ עָלֶיךָ בְּרָכָה וְחֶסֶד וְשָׁלוֹם רַב, יִבְקַע כַּשַּׁחַר שְׁלוֹמוֹ, וַאֲרוּכָתוֹ מְהֵרָה תִּצְמַח, וּבְוַדַּאי הַכֹּל לְטוֹבָה אֲפִלּוּ כָּל מַה שֶׁנַּעֲשָׂה בַּדּוֹרוֹת הַלָּלוּ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים הָאֵלֶּה שֶׁיִּשְׂרָאֵל נְתוּנִים בְּצָרָה גְּדוֹלָה בִּכְלָלִיּוּת וּבִפְרָטִיּוּת, וְכָל חַיּוּתֵנוּ הוּא עַל חֶסֶדָיו הַמְּרֻבִּים "חַסְדֵי ה' כִּי לֹא תַמְנוּ" וְכוּ'. כִּי בְּחִינַת עֲמָלֵק הִתְגַּבֵּר בְּתֹקֶף גָּדוֹל לְכַלּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל וְאִי אֶפְשָׁר לַעֲמֹד כְּנֶגְדּוֹ כִּי אִם בְּכֹחַ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁכָּל עִסְקוֹ לְהַעֲלוֹת מִשְׁמָד לְרָצוֹן, הַיְנוּ לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל הַדֵּעוֹת הָרָעוֹת וְהַכְּפִירוֹת שֶׁל חַכְמֵי הַטֶּבַע שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁמָד מַמָּשׁ, וּלְהָאִיר אֱמוּנַת הָרָצוֹן בָּעוֹלָם, לֵידַע שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג בִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִי חִיּוּב הַטֶּבַע כְּלָל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמוֹ וְהַצְלָחָתוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לָנֶצַח.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶעסָּר

## כ.

לִבִּי יַקִּירִי, הַחַס עַל אֲצִילוּת נַפְשׁוֹ הָעֲדִינָה שֶׁנֶּחְצְבָה וְנִמְשְׁכָה מִמָּקוֹם קָדוֹשׁ וְעֶלְיוֹן מְאֹד, לְקַשְׁטָהּ וּלְיַפּוֹתָהּ וּלְצַחְצְחָהּ בְּהַצַּחְצָחוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת וְרָמוֹת וּגְבוֹהוֹת מְאֹד, וְהַלְהִיב אֶת לִבּוֹ בְּהִתְלַהֲבוּת גָּדוֹל כְּלַהַב אֵשׁ לְקַשֵּׁר וּלְדַבֵּק עַצְמוֹ בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁעַל-יָדוֹ תָּבוֹא הַגְּאֻלָּה לְיִשְׂרָאֵל וּלְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. זַכָּאָה חוּלְקֵךְ בָּזֶה וּבַבָּא.

כָּל עִקַּר יְצִיאַת מִצְרַיִם וּמַתַּן תּוֹרָה וְכָל הָאוֹתוֹת וְהַמּוֹפְתִים הַנּוֹרָאִים אֲשֶׁר עָשָׂה ה' יִתְבָּרַךְ עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ מִיּוֹם יְצִיאַת מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, הַכֹּל בִּשְׁבִיל לְפָרְסֵם אֱלֻקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, לֵידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהַוְדִּיעַ שֶׁהוּא הַשַּׁלִּיט, הוּא הַיּוֹצֵר, הוּא הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה שְׁמוֹ לָנֶצַח, שֶׁנִּזְכֶּה לֶאֱמוּנָה שְׁלֵמָה בֶּאֱמֶת בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא עִקָּרָן שֶׁל כָּל הַצַּדִּיקֵי אֱמֶת.

שֹׁרֶשׁ כָּל הַבְּרִיאָה הוּא הַכָּבוֹד, כִּי כָּל מַה שֶּׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ לֹא בְּרָאוֹ אֶלָּא לִכְבוֹדוֹ, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁבָּא כָּבוֹד חָדָשׁ לָאָדָם צָרִיךְ לְהִזָּהֵר וּלְהַעֲלוֹתוֹ לַה' צְבָאוֹת שֶׁהוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד וּלְמַעַן הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיִּהְיֶה לוֹ כָּל הַכָּבוֹד וְהַגְּדֻלָּה, שֶׁיָּבוֹאוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לְכַבְּדוֹ וּלְהִתְקָרֵב אֵלָיו כְּדֵי שֶׁיּוּכַל לְהַדְרִיךְ אֶת יִשְׂרָאֵל בַּדֶּרֶךְ הַקְּדוֹשָׁה וּלְהָאִיר הַדַּעַת בָּעוֹלָם, שֶׁיֵּדְעוּ כֻּלָּם אֶת ה', וְזֶה עִקַּר שְׁלֵמוּת וְתִקּוּן הַכָּבוֹד, וּבָזֶה תְּלוּי עִקַּר הַגְּאֻלָּה - לְעוֹרְרָם וּלְהַמְשִׁיכָם לַה' יִתְבָּרַךְ.

עִקַּר עֲלִיַּת הַכָּבוֹד הוּא עַל-יְדֵי שֶׁמְּקָרְבִין גֵּרִים וּבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה, אֶת מִי שֶׁרָאוּי לְקָרֵב. לְפִי הַכָּבוֹד שֶׁמְּכַבֵּד אֶת הַצַּדִּיק כֵּן עוֹלֶה הַכָּבוֹד לְשָׁרְשׁוֹ, וְעִקַּר הַדָּבָר שֶׁיְּכַבֵּד יִרְאֵי ה' בְּלֵב שָׁלֵם.

צָרִיךְ לְהִתְיָרֵא וְלִפְחֹד מִן הַכָּבוֹד כִּי כָּבוֹד הוּא סַכָּנָה גְּדוֹלָה סַכָּנַת נְפָשׁוֹת, עַל-כֵּן כְּשֶׁמַּגִּיעַ כָּבוֹד לְהָאָדָם צָרִיךְ לְזָהֵר מְאֹד לְקַבְּלוֹ כָּרָאוּי בִּשְׁבִיל ה' יִתְבָּרַךְ לְבַד, כִּי אִם חַס וְשָׁלוֹם יִפְּגֹם בְּהַכָּבוֹד כְּחוּט הַשַּׂעֲרָה וְלֹא יְקַבְּלוֹ כָּרָאוּי יוּכַל לְהִסְתַּלֵּק חַס וְשָׁלוֹם עַל-יְדֵי זֶה.

צָרִיךְ כָּל אָדָם לְמַעֵט בִּכְבוֹד עַצְמוֹ וּלְהַרְבּוֹת בִּכְבוֹד הַמָּקוֹם, וְלֹא יִהְיֶה רוֹדֵף אַחַר הַכָּבוֹד רַק יִבְרַח מִן הַכָּבוֹד, וַאֲזַי הוּא זוֹכֶה לְכָבוֹד אֱלֹקִי.

כְּשֶׁאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בָּא לוֹ כָּבוֹד חָדָשׁ אֲזַי צָרִיךְ לְהִתְאַזֵּר בְּעֹז בְּכֹחַ וּגְבוּרָה כְּגִבּוֹר חַיִל חָזָק וֶאֱמַץ לַעֲמֹד בָּזֶה, לְבִלְי לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַכָּבוֹד לְצָרְכוֹ וְלַהֲנָאַת עַצְמוֹ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה הַכָּבוֹד אֶצְלוֹ כְּעֶבֶד לְמַלְאוֹת תַּאֲוָתוֹ, וְלֹא יִקַּח לְעַצְמוֹ כְּלָל מִן הַכָּבוֹד, רַק לְהַעֲלוֹת כָּל הַכָּבוֹד כֻּלּוֹ שֶׁיֵּשׁ לוֹ לְשָׁרְשׁוֹ, לַה' יִתְבָּרַךְ בִּבְחִינַת "וְהָיְתָה לַה' הַמְלוּכָה", וּלְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁמְּקָרֵב כָּל הָרְחוֹקִים בְּיוֹתֵר לַה' יִתְבָּרַךְ, כְּדֵי שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הַכָּבוֹד שֶׁיֵּשׁ לוֹ יִתְגַּדֵּל וְיִתְעַלֶּה כְּבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ וּכְבוֹד הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.

שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ בִּישׁוּעַת ה' וְחָסְדָיו הֶעֱצוּמִים שֶׁנָּתַתָּ אֶת נַפְשִׁךְ לְקַשֵּׁר וּלְדַבֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּאוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, אוֹר הֶחָדָשׁ שֶׁגִּלָּה חֲדָשׁוֹת נִפְלָאוֹת וְנוֹרָאוֹת עַד אֵין חֵקֶר שֶׁלֹּא נִתְגַּלּוּ מֵעוֹלָם, לְהַחֲיוֹתֵנוּ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה בְּתַכְלִית הַחֹשֶׁךְ הַגָּמוּר, בְּתַכְלִית תַּכְלִית שִׁפְלוּתֵנוּ אֲשֶׁר יָרַדְנוּ פְּלָאִים, בְּסוֹף הַגָּלוּת הָאַחֲרוֹן שֶׁל כָּל הַנִּסּוֹגִים אָחוֹר מֵה' יִתְבָּרַךְ וְתוֹרָתוֹ עַל-יְדֵי כְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת. כִּי אוֹרוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מֵאִיר מִקְצֵה וְעַד קָצֵה בְּלִי גְּבוּל כְּלָל, כִּי בְּכָל מָקוֹם אֲפִלּוּ בַּאֲוִיר הַטָּמֵא מְאֹד מֵאִיר הָאֱמֶת שֶׁלּוֹ לָצֵאת מִשָּׁם.

עַתָּה, עַתָּה הִגִּיעַ הָעֵת שֶׁתִּתְחַזֵּק לְבָבְךָ הַחַם וּתְחַדֵּד וְתַעֲמִיק דַּעְתְּךָ וּמַחֲשַׁבְתְּךָ לַחְשֹׁב וְלַחְשֹׁק לְרַחֵם עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמָנוּת הָאֲמִתִּי, לְהוֹדִיעַ וּלְפָרְסֵם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת שֵׁם הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַנִּמְצָא עַכְשָׁו בָּעוֹלָם, שֶׁבָּזֶה תְּלוּי כָּל עִקַּר גְּאֻלָּתֵנוּ, כִּי הוּא עוֹסֵק לְהַחֲזִיר

כָּל הָעוֹלָם לַמּוּטָב וּמַמְשִׁיךְ שָׁלוֹם נִפְלָא אֲפִלּוּ עִם אֻמּוֹת הָעוֹלָם עַד שֶׁעַל-יְדֵי רִבּוּי הַשָּׁלוֹם יִתְהַפְּכוּ כֻּלָּם לֶאֱמוּנַת יִשְׂרָאֵל וְיִכָּנִיעוּ עַצְמָם אֵלֵינוּ מֵרְצוֹנָם.

שִׂים לִבְּךָ הֵיטֵב לְכָל דִּבּוּר וְדִבּוּר מִדִּבְרֵי הַצַּדִּיק שֶׁכָּל הַתּוֹרָה וְכָל תִּקּוּן הָעוֹלָמוֹת תָּלוּי בּוֹ. מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ יְמָשִׁיךְ בָּעוֹלָם הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּהִתְגַּלּוּת נִפְלָא וּבְשֵׂכֶל נִפְלָא וֶאֱמֶת בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יֵלְכוּ כֻּלָּם בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה וְיָשׁוּבוּ לַה' יִתְבָּרַךְ, אֲפִלּוּ הָרְחוֹקִים בְּתַכְלִית הָרִחוּק.

הַמִּתְפַּלֵּל תָּמִיד לִשְׁלוֹמוֹ וְהַצְלָחָתוֹ לְאוֹרֶךְ יָמִים.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶעסֶר

## כא.

לְכְבוֹד עֲטֶרֶת רֹאשִׁי, הֶחָבִיב בְּעֵינֵי ה' כְּאִשָּׁה לְבַעְלָהּ, בְּגָלַל גֹּדֶל תֹּקֶף תַּאֲוָתוֹ שֶׁמִּתְאַוֶּה בְּכָל לִבּוֹ אֶל הַמַּנְהִיג הֶחָכָם הָאֱמֶת הַמַּשְׁפִּיל גֵּאִים וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים וּמְאַסֵּף וּמְקַבֵּץ כָּל הָאוֹבְדִים וְהַנִּדָּחִים וּמַחֲזִירָם לַה' וּלְתוֹרָתוֹ, שֶׁכֻּלָּם יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ אֶת ה' וְיִתְּנוּ לוֹ כֶּתֶר מְלוּכָה. יְהִי ה' מָגֵן בַּעֲדְךָ בְּגִין הַצַּדִּיק שֶׁמַּמְשִׁיךְ עָלֶיךָ חֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים חֲדָשִׁים לְנַמְרֵי, לְהַאֲרִיךְ יָמֶיךָ וּשְׁנוֹתֶיךָ בְּלִי שׁוּם מַחְסוֹר.

בְּגֹדֶל עַנְוָתָנוּתְךָ בָּטַחְתִּי לָבוֹא וּלְדַבֵּר לְפָנֶיךָ אֶת אֲשֶׁר יָשִׂים ה' תַּחַת הַקּוּלְמוּס.

עַל-יְדֵי שֶׁנִּזְהָר וְשׁוֹמֵר כְּבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּהְיֶה בִּשְׁלֵמוּת, שֶׁהוּא "נִבְזֶה בְּעֵינָיו נִמְאָס", וּכְבוֹדוֹ לְאַיִן נֶגֶד כְּבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי זֶה זוֹכֶה לְדִבּוּרִים שֶׁל הַצַּדִּיק שֶׁהֵם מְאִירִים לוֹ לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְעַל-יְדֵי זֶה זוֹכֶה לְתִבּוּנוֹת הַתּוֹרָה לְעָמְקָהּ.

בְּעִנְיַן הָעֲנָוָה יֵשׁ מִשְׁקָל גָּדוֹל וְדַק מְאֹד, כִּי צְרִיכִין לִהְיוֹת עָנָו בְּתַכְלִית הָעֲנָוָה, לִהְיוֹת אַיִן מַמָּשׁ בְּלִי שׁוּם טָעוּת וּפְנִיָּה כְּלָל, וְאַף-עַל-פִּי כֵן יִהְיֶה גִּבּוֹר חָזָק וְאַמִּיץ מְאֹד וְלִבְלִי לְהַנִּיחַ לְהַפִּיל אֶת עַצְמוֹ בְּשׁוּם דָּבָר וְכוּ', וּצְרִיכִין לְהִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה לַה' יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא בְּרַחֲמָיו יוֹרֵהוּ הָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ.

אֵין זֶה דֶּרֶךְ הָעֲנָוָה הָאֲמִתִּית לְהַחֲזִיק עַצְמוֹ לְרָשָׁע גָּמוּר חַס וְשָׁלוֹם וּלְהַקְטִין מַעֲלַת נַפְשׁוֹ הַקְּדוֹשָׁה, רַק אַדְרַבָּה, צָרִיךְ לְהַגְבִּיהַּ לִבּוֹ וְדַעְתּוֹ בְּדַרְכֵי ה', לוֹמַר בְּנַפְשׁוֹ שֶׁאֵין נָאֶה לוֹ לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים כָּאֵלֶּה, מַעֲשֵׂי בְּהֵמָה, כִּי נַפְשׁוֹ גְּבוֹהָה מְאֹד.

צְרִיכִים לְחַפֵּשׂ וּלְמְצֹא בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל זְכוּת וְטוֹב.

תְּהִלִּים פְּרָקִים: עז', צה', קה'.

מִי שֶׁשּׁוֹמֵעַ חֶרְפָּתוֹ וְשׁוֹתֵק עַל-יְדֵי זֶה נִתְבַּטֵּל מִמֶּנּוּ רַבּוֹת רָעוֹת שֶׁהָיוּ רְאוּיִין לָבוֹא עָלָיו. כְּשֶׁאָדָם בָּא לְאֵיזֶה נִסָּיוֹן יֵדַע כְּשֶׁיַּעֲמֹד בְּזֶה הַנִּסָּיוֹן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַעֲשֶׂה לוֹ נֵס.

לִפְעָמִים עַל-יְדֵי שִׁפְלוּת שֶׁאָדָם מַשְׁפִּיל אֶת עַצְמוֹ אוֹ אֲחֵרִים מַשְׁפִּילִין אוֹתוֹ, עַל-יְדֵי זֶה מְבַטְּלִין מֵעָלָיו גְּזֵרַת מִיתָה.

עַל-יְדֵי עֲנָוָה לֹא יִהְיֶה לְךָ פַּחַד.

עַל-יְדֵי אֱמֶת יִזְכֶּה לַעֲנָוָה.

עַל-יְדֵי עֲנָוָה תִּפָּלְתְךָ נִשְׁמַעַת וּכְמוֹ הִקְרִיב כָּל הַקָּרְבָּנוֹת.

עַל-יְדֵי עֲנָוָה מוֹסִיפִין לוֹ גְּדֻלָּה עַל גְּדֻלָּתוֹ.

עַל יְדֵי עֲנָוָה בָּא כָּבוֹד.

עַל-יְדֵי עֲנָוָה מַאֲרִיךְ יָמִים.

עַל-יְדֵי עֲנָוָה אֵין מְדַקְדְּקִין אַחַר מַעֲשָׂיו.

עַל-יְדֵי עֲנָוָה נִתְבַּטֵּל פַּחַד הָאוֹיְבִים.

עַל-יְדֵי עֲנָוָה נִתְבַּטֵּל הַמַּחֲלֹקֶת וְהַיְסוּרִין.

עַל-יְדֵי עֲנָוָה הַכֹּל עִמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

עַל-יְדֵי עֲנָוָה בָּא חֵן.

עַל-יְדֵי עֲנָוָה נִתְגַּדֵּל, גַּם אֵינוֹ נוֹפֵל מִמַּדְרֵגָתוֹ.

עַל-יְדֵי עֲנָוָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא זוֹכֵר אוֹתוֹ.

עַל-יְדֵי עֲנָוָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לוֹ תַּאֲוָתוֹ.

אֵין הָעוֹלָם מִתְקַיְּם אֶלָּא עַל מִי שֶׁמַּשִּׁים עַצְמוֹ כְּאַיִן.

קוֹלוֹת גְּדוֹלוֹת שֶׁל שְׂבָחִים אָנכִי שׁוֹמֵעַ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת עַל שֶׁזּוֹכֶה לְקַדֵּשׁ אֶת ה' לְעֵינֵי כָּל הָעוֹלָם בְּכָל פַּעַם בְּכָל נְסִיעוֹתָיו וּפְגִישׁוֹתָיו. וְדַע וְהַאֲמֵן, כִּי בִּיאַת נִשְׁמָתְךָ לְזֶה הָעוֹלָם הָיְתָה רַק כְּדֵי לְפָאֵר וּלְפָרְסֵם בָּעוֹלָם אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁבּוֹ תָּלוּי הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה, שֶׁמַּכְנִיעַ וּמְבַטֵּל הַדַּעַת שֶׁל חֲכְמֵי הַטֶּבַע שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ כָּל הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת, וּמְגַלֶּה וּמֵאִיר הַדַּעַת הַקָּדוֹשׁ שֶׁל אֱמוּנַת הַהַשְׁגָּחָה לְמַעְלָה מִן הַטֶּבַע וּבוֹנֶה קוֹמָתָהּ שֶׁל הָאֱמוּנָה עַד שֶׁיִּשְׁלִים שִׁעוּר קוֹמָתָהּ בִּשְׁלֵמוּת, שֶׁכָּל בָּאֵי עוֹלָם יִרְאוּ וְיֵדְעוּ אֶת ה', כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים הַשָּׁלִיט וּמוֹשֵׁל וּמַנְהִיג הַכֹּל כִּרְצוֹנוֹ, שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָתוֹ לְבַד.

גַּם הָעִקָּר מַה שֶּׁזָּכִיתָ לִהְיוֹת וְכוּ'... הוּא רַק לְטוֹבַת הָעוֹלָם, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה לְךָ כֹּחַ בְּיוֹתֵר לְשַׁמֵּשׁ אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְדוֹר דּוֹר הַחַי וְקַיָּם לָנֶצַח, לְגַלּוֹת וּלְהוֹדִיעַ גֹּדֶל נִפְלְאוֹת כֹּחוֹ הַנּוֹרָא וְחָכְמָתוֹ הַנּוֹרָאָה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יָבוֹא הָעוֹלָם לִידֵי תִּקּוּנוֹ בִּשְׁלֵמוּת. אָחִי יַקִּירִי, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לִשְׁמֹר עַצְמֵנוּ מְאֹד מִקִּלְקוּל הָאַהֲבָה וּמִפְּרוּד לְבָבוֹת חַס וְשָׁלוֹם, רַק לְהוֹסִיף וּלְהַרְבּוֹת אַהֲבָה וְאַחְדוּת זֶה לָזֶה כְּגוּף אֶחָד, שֶׁנּוּכַל לְהִתְחַבֵּר וּלְהִצְטָרֵף יַחַד תָּמִיד כְּדֵי שֶׁעַל-יָדֵינוּ יִתְגַּדֵּל וְיִתְרַבֶּה מְאֹד מְאֹד עַד אֵין מִסְפָּר בְּנֵינֵי הַבָּתִּים הַנִּפְלָאִים שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, עַד שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל יִתְקַבְּצוּ וְיִתְאַסְפוּ יַחַד לְכִנּוֹס בָּהֶם, וַאֲפִלּוּ הַשּׁוֹכְבִים בַּחוּץ

יִתְקַבְּצוּ, וַאֲפִלּוּ אֻמּוֹת הָעוֹלָם יִתְקַבְּצוּ וְיִכָּנְסוּ לְתוֹךְ הַבָּתִּים שֶׁלּוֹ, שֶׁבָּזֶה תִּלּוּי כָּל הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה שֶׁאֵין אַחֲרִיהָ גָּלוּת.

בָּרוּךְ הַטּוֹב וְהַמֵּיטִיב בָּרוּךְ רוֹפֵא חוֹלִים, אוֹדֶה ה' בְּכָל לִבִּי, אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַה' עַל כָּל הַטּוּב אֲשֶׁר גָּמַל עִמְּךָ אֲשֶׁר שָׂם נַפְשְׁךָ בַּחַיִּים וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֶיךָ.

לִבִּי יַקִּירִי, עֵינַי וְלִבִּי פְּרוּשׁוֹת לַה' בְּכָל עֵת בִּתְפִלָּה וְתַחֲנוּנִים שֶׁיְּחָנֶּנְךָ בְּחֵן וְחֶסֶד וְתַשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ בְּכָל דֶּרֶךְ בָּזֶה וּבַבָּא, וִימַהֵר וְיָחִישׁ יְשׁוּעָתְךָ וּרְפוּאָתְךָ בִּשְׁלֵמוּת, וְיַצְלִיחַ דַּרְכְּךָ וְיַגְדִּיל שְׁלוֹמְךָ וּשְׁלוֹם בֵּיתְךָ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרֻכִּים בְּרִיאִים וְרַעֲנַנִּים.

אוֹהֲבְךָ הַנֶּאֱמָן הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ וּמִתְפַּלֵּל תָּמִיד עַל בְּרִיאוּתְךָ וְהַצְלָחָתְךָ בְּגוּף וָנֶפֶשׁ לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶסָר

## כב.

יַקִּירִי חֲבִיבִי גַּעְגּוּעַי, הַמִּתְאַבֵּק בַּעֲפַר רַגְלֵי הַצַּדִּיק לֶהֱנוֹת מִנֹּעַם זִיוּוֹ, וּלְדַשֵּׁן נַפְשׁוֹ בְּצַחֲצָחוֹת אוֹר תּוֹרָתוֹ לְשָׁאֹב מִשָּׁם חַיִּים נִצְחִיִּים. ה' יַאֲרִיךְ שְׁנוֹתָיו בְּרֹב טוּב אֲמִתִּי וְנִצְחִי.

דַּע אָחִי, כִּי לֹא עַל חִנָּם בָּחַר בְּךָ ה' לְקָרְבְךָ מִקְּדֶם לְרַבֵּנוּ הַנּוֹרָא נַחַל נוֹבֵעַ, וּלְהוֹדִיעֲךָ מְסוֹד נוֹרָאוֹת גְּדֻלָּתוֹ הַסָּתוּם וְחָתוּם מִכָּל הָעוֹלָמוֹת מֵעֵין כֹּל, אֶלָּא לְגַדֵּל מַעֲלַת נִשְׁמָתְךָ הַגְּבוֹהָה מְאֹד. וְלָכֵן חֲזַק וֶאֱמַץ לְבָבְךָ וְשַׂמַּח תִּשְׂמַח תָּמִיד בְּשִׂמְחָה שֶׁאֵין לָהּ קֵץ שֶׁזָּכִיתָ לִהְיוֹת בְּחֶלְקוֹ. הִזָּהֵר לְשַׂמֵּחַ נַפְשְׁךָ בָּזֶה שֶׁאַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁמַּאִיר אוֹר כָּזֶה בָּעוֹלָם שֶׁמַּמְתִּיק וּמְתַקֵּן הַכֹּל וְעַל-יְדוֹ יֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵנוּ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ זַ"ל קֹדֶם הִסְתַּלְקוּתוֹ: "אֲז אִיךְ גֵייע פָּאר אַייךְ וואס הָאט אִיהר צוּ זַאגִין" (הֵיוֹת וַאֲנִי הוֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם, מַה יֵּשׁ לָכֶם לִדְאֹג).

תִּרְאֶה לְשַׂמֵּחַ נַפְשְׁךָ מְאֹד בְּכָל יוֹם בְּמַה שֶׁזָּכִיתָ לֵידַע מֵאוֹר הָאֱמֶת כָּזֶה, אִלְמָלֵא לֹא אֲתִינָא לְעָלְמָא אֶלָּא לִשְׁמֹעַ דִּבּוּר אֶחָד - דַּיֵּינוּ, מִכָּל שֶׁכֵּן כָּל תּוֹרָה וְתוֹרָה וְכָל מַעֲשֶׂה וּמַעֲשֶׂה אֲשֶׁר עַל-יָדוֹ יִגְמֹר ה' יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ כִּרְצוֹנוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר: "גָּמַרְתִּי וְאֶגְמֹר נִצַּחְתִּי וַאֲנַצֵּחַ", עַד אֲשֶׁר נָשׁוּב כֻּלָּנוּ אֶל ה' יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת כִּי הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה כִּי גָּדוֹל ה' וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר.

תִּזְכֹּר הֵיטֵב הֵיטֵב בְּכָל יוֹם וָיוֹם מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה עִמָּנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁבָּאנוּ לְזֶה הָעוֹלָם בְּזֶה הַזְּמַן שֶׁיִּתְגַּלֶּה בּוֹ חִדּוּשׁ שֶׁבַּחִדּוּשִׁים כָּזֶה שֶׁלֹּא הָיָה מֵעוֹלָם, וַאֲנַחְנוּ נִקְרָאִים עַל שְׁמוֹ זַ"ל, נִבְזִים וּדְווּיִים בֵּין יִשְׂרָאֵל עַם קָדוֹשׁ בְּעַצְמָן כָּל-כָּךְ כָּל-כָּךְ.

כְּבָר דִּבַּרְתִּי עִמְּךָ דִּבְרֵי אֱמֶת הַרְבֵּה בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ, וּמֵהֶם תּוּכַל לְהָבִין דְּבָרִים הַרְבֵּה בְּפֵרוּשׁ וּבְרֶמֶז, וְכֵן כְּבָר שָׁמַעְתָּ וְרָאִיתָ בִּסְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים וּבְמֶה שֶׁחִדַּשְׁנוּ בָּהֶם הַרְבֵּה, אַךְ הִתְגַּרוּת הַבַּעַל-דָּבָר אֵין לְשַׁעֵר. אֲבָל כָּל תִּקְוָתֵנוּ עַל כֹּחוֹ שֶׁל זָקֵן דְּקְדֻשָּׁה שֶׁעוֹלֶה עַל הַכֹּל וְאִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר בָּזֶה וְכוּ', חֲזַק וֶאֱמַץ וְשַׂמַּח נַפְשְׁךָ בְּכָל יוֹם מֻחְדָּשׁ עִם מַה שֶּׁזְּכִינוּ,

שֶׁבְּרָאנוּ לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים בְּכָל הַבְּחִינוֹת, כִּי מִגְדָּל הָרַעַשׁ וְהַמְּנִיעוֹת לִגַּע בָּנוּ מְבִינִים כַּמָּה וְכַמָּה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לָמָקוֹם עָלֵינוּ שֶׁנִּצַּלְנוּ מֵהִתְנַגְּדוּת וְלֵיצָנוּת שֶׁלָּהֶם. אִלּוּ קֵרְבָנוּ אֵלָיו וְלִבְלִי לְהִתְנַגֵּד עַל אוֹר כְּזֶה וכו' וְלֹא קִבַּלְנוּ שׂוּם חִדּוּשׁ מִמֶּנּוּ - דַּיֵּינוּ. וְעַל כָּל חִדּוּשׁ וְדִבּוּר וְשִׂיחָה שֶׁקִּבַּלְנוּ מִמֶּנּוּ צְרִיכִים לוֹמַר אִלְמָלֵא לֹא אָתִינָן לְעָלְמָא אֶלָּא לִשְׁמַע דָּא - דַּיֵּינוּ. עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה וכו' וְכוּ'. הִזָּהֵר לְשַׁמֵּחַ נַפְשְׁךָ בַּמֶּה שֶׁאַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁמְּאִיר אוֹר כְּזֶה בָּעוֹלָם וְהוּא נֶעֱלָם וְנִסְתָּר כָּל-כָּךְ מִכֻּלָּם וְלָנוּ מִתְנוֹצֵץ בְּחַסְדּוֹ, וְעַל כָּל פָּנִים אֵין אָנוּ מִתְנַגְּדִים וְכוּ'.

אַשְׁרֵינוּ אֲלָפִים וּרְבָבוֹת פְּעָמִים עַד אֵין מִסְפָּר שֶׁזָּכִינוּ לֵידַע מֵאוֹר קָדוֹשׁ נוֹרָא כָּזֶה, מִתּוֹרוֹת וְשִׂיחוֹת וּמַעֲשִׂיּוֹת נוֹרָאוֹת הַמְחַיִּין וְהַמְּשִׁיבִין אֶת כָּל הַנְּפָשׁוֹת בְּשִׁבְעָה מְשִׁיבֵי טַעַם, וּבְוַדַּאי תּוּכַל לְהַחֲיוֹת עַצְמְךָ בָּהֶם תָּמִיד אֲפִלּוּ בְּכָל מִינֵי צָרוֹת הַנֶּפֶשׁ.

דַּע, כִּי כָּל עִקַּר גְּאֻלַּת נַפְשֵׁנוּ בִּפְרָטִיּוּת וּגְאֻלַּת כְּלָלִיּוּת נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, תָּלוּי אַךְ וְרַק בָּזֶה שֶׁיִּתְגַּלֶּה וְיִזְרַח אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּכָל הָאָרֶץ, וּלְהָרִים אֶת דֶּגֶל הַצַּדִּיק בָּעוֹלָם, עַד שֶׁיִּתְוַדַּע לְכֻלָּם שֶׁעַל-יְדֵי הִתְקָרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בֶּאֱמֶת מְאִירִים עַל הָאָדָם כָּל הָאוֹרוֹת הַנִּפְלָאוֹת אֲשֶׁר עֲתִידִים לְהָאִיר עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ.

עַכְשָׁו, בְּסוֹף הַגָּלוּת, שֶׁאָנוּ נְעִים וְנָדִים וּמְטֻלְטָלִים בְּחֶשְׁכַּת אֲפֵלָתֵנוּ, עִקַּר חִיּוּתֵנוּ וְתִקְוָתֵנוּ וְעִקַּר קִיּוּמֵנוּ הוּא רַק עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק שֶׁהוּא הָרוֹעֶה שֶׁלָּנוּ הָאֱמִתִּי שֶׁמְּחַיֶּה וּמְתַקֵּן וּמְקָרֵב כָּל הָרְחוֹקִים וְהַנִּדָּחִים שֶׁבָּעוֹלָם, שֶׁכֻּלָּם יָשׁוּבוּ לַה' יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת וַיַּעֲמְדוּ עַל עָמְדָם, שֶׁלֹּא יִפְּלוּ בְּדַעְתָּם מִכָּל מַה שֶׁעָבַר עֲלֵיהֶם יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, רַק יַתְחִילוּ בְּכָל פַּעַם מֵחָדָשׁ וִיחַיּוּ אֶת עַצְמָם בְּהַחֶסֶד חִנָּם שֶׁהִמְשִׁיךְ הַצַּדִּיק בָּעוֹלָם.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מוֹדִיעַ וּמְגַלֶּה אֲלִקוּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, אֲפִלּוּ לְהָרְחוֹקִים וְהָעוֹבְדֵי כוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת, שֶׁיֵּדְעוּ כֻּלָּם גְּדֻלַּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ, שֶׁיֵּשׁ אֱלֹקִים שַׁלִּיט וּמוֹשֵׁל וְיִתְקָרְבוּ אֵלָיו.

עִקַּר תִּקּוּן הַתְּשׁוּבָה, שֶׁיִּתְגַּבֵּר לָשׁוּב לַה' יִתְבָּרַךְ מִכָּל מָקוֹם אֲשֶׁר הוּא שָׁם אֲפִלּוּ אִם נִדְמֶה לוֹ שֶׁנִּתְעָה מְאֹד מְאֹד בַּעֲוֹנוֹתָיו הָרַבִּים, כִּי אֵין מָקוֹם בָּעוֹלָם שֶׁאֵין שָׁם עֵצָה וְתִקָּוָה לָצֵאת מִשָּׁם, רַק שֶׁנֶּעְלָם מִמֶּנּוּ הָעֵצָה עַל-יְדֵי קִלְקוּלָיו הָרַבִּים, אֲבָל עַל-יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים בְּהַצַּדִּיק הַגָּדוֹל יֵשׁ עֵצָה בְּכָל מָקוֹם שֶׁבָּעוֹלָם. גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי ה', גְּדוֹלִים חַסְדֵי ה' מַה שֶׁהִפְלִיא עִמָּנוּ בְּדוֹרוֹתֵינוּ, לוּלֵא ה' שֶׁהָיָה לָנוּ שֶׁשָּׁלַח לָנוּ מוֹשִׁיעַ וְרַב אֱמֶת כְּזֶה - כְּבָר אֲבָדְנוּ בְּעֲנִיֵּנוּ. חַסְדְּךָ גָּדוֹל עָלֵינוּ וְהִצַּלְתָּ נַפְשֵׁנוּ מִשְּׁאוֹל וכו'.

חֲשֹׁב דְּרָכֶיךָ וְתָשׁוּב רַגְלֶיךָ אֶל דִּבְרֵי הַצַּדִּיק הַנִּלְקָחִים מִמָּקוֹם שֶׁנִּלְקָחִים דְּלִית מַחֲשָׁבָה תְּפִיסָא תַּמָּן, הַמְחַזֵּק וּמְקַיֵּם וּמֵשִׁיב אֶת כָּל הַנְּפָשׁוֹת אֲפִלּוּ הַיְרוּדִים מְאֹד מְאֹד בְּתַכְלִית

הַיְרִידָה בְּכַמָּה מִינֵי לְשׁוֹנוֹת עֲמֻקִּים וּתְמִימִים, הֻפַּךְ בָּהֶם וְהֻפַּךְ בָּהֶם וְסִיב וּבְלֵה בָּהֶם וּמֵהֶם לֹא תָזוּעַ, שֶׁאֵין לְךָ מִדָּה טוֹבָה מֵהֶם.

מִי שֶׁזָּכָה לְהִתְקָרֵב לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּוַדַּאי צָרִיךְ לִשְׁמֹחַ מְאֹד כָּל יָמָיו לְעוֹלָם, כִּי בְּכֹחוֹ עֲדַיִן יֵשׁ לָנוּ תִּקְוָה לְכָל הַטּוֹבוֹת וּלְכָל הַיְשׁוּעוֹת וְלִמְחִילַת עֲוֹונוֹת.

רְצוֹנְךָ הֶחָזָק וּתְשׁוּקָתְךָ הַגְּדוֹלָה, הַכֹּל נִרְשָׁם לְמַעְלָה לְטוֹבָה, וְלֵית רַעוּתָא טָבָא דְּאִיתָאֲבִיד (וְאֵין רָצוֹן טוֹב נֶאֱבָד). בָּזֶה יָגִיל וְיָשִׂישׂ לִבִּי, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁיֵּשׁ עוֹד תִּקְוָה לְהַשִּׂיג דֶּרֶךְ הַחַיִּים, דֶּרֶךְ הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי, וַה' יַצְלִיחַ דַּרְכֵּנוּ בְּהַצְלָחָה הָאֲמִתִּית וְהַנִּצְחִית בָּזֶה וּבָבָא לָנֶצַח.

בְּדִרישַׁת שָׁלוֹם לְבָבִי מֵעֲמָקָא דְּלִבָּא וּבְתוֹדוֹת וּבְרָכוֹת רַבּוֹת.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶעסָּר

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן בְּלֵב הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה וּבְלֵב כָּל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים לְבַל יַסְתִּירוּ פְּנֵיהֶם מִמֶּנִּי, וְיַעַמְדוּ בַּעֲדִי לְמִלִּיצֵי יֹשֶׁר לְהַפֵּךְ בִּזְכוּתִי וּלְבַקֵּשׁ וְלִמְצֹא בִּי נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וַיְמַלִּיצוּ טוֹב בַּעֲדִי שֶׁתִּתְקָרְבֵנִי אֵלֶיךָ בְּרַחֲמִים. וְתִתֵּן בִּי לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה תְּחַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי, שֶׁאֶזְכֶּה לְהִתְעוֹרֵר מֵעַתָּה בֶּאֱמֶת לְשׁוּב אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם. אֵי שָׁמַיִם הַפְגִּינוּ בַּעֲדִי, כָּל בַּעֲלֵי רַחֲמִים וְחֶמְלָה חִמְלוּ עָלַי, כָּל שׁוֹכְנֵי עָפָר הַעְתִּירוּ בְּעַד מֻטְבָּע בִּיוֵן מְצוּלָה וְאֵין מָעֳמָד כָּמוֹנִי.

## כג.

לְכָבוֹד חֲמָדַת לִבִּי וַעֲטֶרֶת רֹאשִׁי, הַנּוֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ אֶל הַחָכְמָה הַנּוֹרָאָה, אֶל הַמַּעֲשִׂיּוֹת וְהַתּוֹרוֹת וְהַתְּפִלּוֹת שֶׁל הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה שֶׁהִבְטִיחַ לָנוּ שֶׁעַל-יָדוֹ לֹא תִּשְׁתַּכַּח הַתּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל. יְבָרֶכְךָ ה' מִצִּיּוֹן בְּשָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרָכָה בְּחַיִּים טוֹבִים, אֲרֻכִּים, בְּרִיאִים וּנְעִימִים.

אֲנִי כּוֹתֵב לְךָ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס, אֲנִי כּוֹתֵב וְעֵינַי זוֹלְגוֹת דְּמָעוֹת מִתּוֹךְ רֹב שִׂמְחָה שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְחַבֵּר וּלְהִתְקַשֵּׁר בְּהַנַּחַל נוֹבֵעַ. בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ זֶה נִכְתְּבוּ רֹב הַמִּכְתָּבִים וְיֶשְׁנָם כַּמָּה עִנְיָנִים נִפְלָאִים שֶׁהֵם טוֹבָה גְּדוֹלָה לְכָלַל יִשְׂרָאֵל.

אֲדַבֵּר כָּל שְׁנוֹתַי עַל מְרִירַת נַפְשִׁי שֶׁאֲנִי מְקֻלְקָל כָּל-כָּךְ וְרָחוֹק מִקְדֻּשַּׁת הַתּוֹרָה כָּל-כָּךְ וְנָפַלְתִּי לִמְקוֹמוֹת מְגֻנִּים וּסְרוּחִים כָּל-כָּךְ, וְאַף-עַל-פִּי כֵן נַפְשִׁי תְּגִיל בַּה' תָּשִׂישׂ בִּישׁוּעָתוֹ וְחַסְדּוֹ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִמַּחֲלוֹקוֹת וְהִתְנַגְּדוּת עַל הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי, הַצַּדִּיק הָאֱמֶת נַחַל נוֹבֵעַ אֲשֶׁר עַל-יָדוֹ יֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵנוּ וּבְכֹחוֹ הַגָּדוֹל הוּא מְמַתֵּק כָּל הַמְּרִירוּת וּמְתַקֵּן הַכֹּל, וְיכוֹלִים לְדַלֵּג וּלְקַפֵּץ עַל הַכֹּל וּלְרַקֵּד בְּשִׂמְחָה בְּכָל

יוֹם, מַלְאֲכֵי צְבָאוֹת יִדְּדוּן יְדִדוּן. וְרַבֵּנוּ זַ"ל אָמַר לִפְנֵי הִסְתַּלְקוּתוֹ הַנּוֹרָאָה: "כְּשֶׁאֲנִי הוֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם, מַה יֵּשׁ לָכֶם לְדַאֹג".

חִיל וְחַלְחָלָה וּרְעָדָה אֲחָזַתְנִי וְנִדְכֵּיתִי עַד מְאֹד מֵרֹב צַעַר וּכְאֵב לִבִּי הַמַּר וְהַמָּרוֹר בְּיִסּוּרִים קָשִׁים וַעֲצוּמִים, בִּרְאוֹתִי כִּי אַחֲרֵי כָּל הַטּוֹבוֹת וְהַנִּפְלָאוֹת הַנּוֹרָאוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה ה' עִמָּנוּ בְּגֹדֶל חַסְדּוֹ וְחֶמְלָתוֹ עָלֵינוּ, חָדַר לְתוֹךְ תְּחוּמֵנוּ רוּחַ סְעָרָה וְעָנָן גָּדוֹל שֶׁהוּא הוּא הַשָּׂטָן הַמְקַטְרֵג שַׂר הַטַּבָּחִים, שֶׁחוֹתֵר וְאוֹרֵב לִטְבֹּחַ וְלִשְׁחֹט אֶת הָאָדָם מִשְּׁנֵי הָעוֹלָמוֹת חַס וְשָׁלוֹם, וְרוֹצֶה לְהַפְרִיד בֵּין הַדְּבֵקִים בְּהָאֱמֶת הָאֲמִתִּי, בְּהַמַּנְהִיג הָאֱמֶת נַחַל נוֹבֵעַ, וּלְקַלְקֵל וּלְבַטֵּל חַס וְשָׁלוֹם קֶשֶׁר חָזָק וְנִצְחִי כְּזֶה שֶׁאֵין כָּמוֹהוּ בָּעוֹלָם, שֶׁכֻּלָּם מִשְׁתָּאִים וּמִשְׁתּוֹמְמִים עַל דְּבַר פֶּלֶא כָּזֶה. וַאֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים וְהִתְעוֹרְרוּת גָּדוֹל שֶׁנִּזְכֶּה לְהִנָּצֵל מִמֶּנּוּ וְלַעֲמֹד עַל נַפְשֵׁנוּ וְלִלְחֹם עִם הַשָּׂטָן בְּכָל כֹּחֵנוּ לְהַכְנִיעוֹ לְשַׁבְּרוֹ וּלְבַטְּלוֹ וּלְחַדֵּשׁ וּלְחַזֵּק הַקֶּשֶׁר הַבְּרִית שֶׁבֵּינֵינוּ בְּיֶתֶר שְׂאֵת וְיֶתֶר עֹז. מִי יִתֵּן עֵינִי מְקוֹר דִּמְעָה וְאֶבְכֶּה תָּמִיד בְּקוֹל יְלָלָה עַל עֲוֹונוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ הָרַבִּים שֶׁגָּרְמוּ גֹּדֶל הַצָּרָה הַמָּרָה הַזֹּאת הַנּוֹגַעַ לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל עַד שֶׁיִּתְהַפְּכוּ עֲוֹונוֹתֵינוּ לְזְכֻיּוֹת וְהַהִתְרַחֲקוּת יִהְיֶה תַּכְלִית הַהִתְקָרְבוּת וְהַחֹשֶׁךְ יִהְיֶה סְבִּיבַת הָאוֹר, וַה' יִהְיֶה בְּעֶזְרֵנוּ שֶׁנִּזְכֶּה מֵחָדָשׁ לְהִתְאַחֵז וּלְהִתְאַחֵד יַחַד בְּאַהֲבָה בְּלֵב שָׁלֵם בְּהַמַּנְהִיג הָאֱמֶת נַחַל נוֹבֵעַ.

עַבְדְּךָ וְאוֹהֲבְךָ אַהֲבַת אֱמֶת, הַמִּתְפַּלֵּל בְּעַד שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ תָּמִיד בָּזֶה וּבַבָּא, בְּבִרְכַּת שָׁנָה טוֹבָה וּמְאֻשָּׁרָה.

יִשְׂרָאֵל בֶּער אוֹדִיסָר

## כד.

לִכְבוֹד חֶמְדַּת לִבִּי, שֶׁזָּכָה לְקַשֵּׁר עַצְמוֹ אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמִתִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ לֵירֵד לְמַטָּה לְמַטָּה לְעִמְקֵי עֲמָקִים לַמְּקוֹמוֹת הַנִּמּוּכִים וְהָרְחוֹקִים בְּיוֹתֵר, וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל כָּל הָרַע הַנֶּאֱחָז אֲפִלּוּ בְּהַמִּינִים וְכוֹפְרִים גְּמוּרִים שֶׁנָּפְלוּ לְעִמְקֵי עִמְקֵי הַתְּהוֹם תַּחְתִּיּוֹת, וּלְהוֹצִיאָם מִשָּׁם וּלְהַעֲלוֹתָם אֶל הַקְּדֻשָּׁה וְלַהֲפֹךְ לָהֶם כָּל הַיְרִידוֹת לְתַכְלִית הָעֲלִיּוֹת. וְכֵן הוּא מְבָרֵר וּמְלַקֵּט וּמְקַבֵּץ כָּל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם וּמַכְנִיס בָּהֶם הִרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה וּמְחַזֵּק וּמְעוֹרֵר אוֹתָם שֶׁאֵיךְ שֶׁהֵם וּבְמָקוֹם שֶׁהֵם, אַף-עַל-פִּי כֵן עֲדַיִן יְחַפְּשׂוּ וִיבַקְּשׁוּ אֶת ה' יִתְבָּרַךְ עַד אֲשֶׁר בְּכֹחַ זֶה יַהֲפֹךְ לָהֶם כָּל הַיְרִידוֹת לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה.

כִּצֵּל יָמֵינוּ עַל הָאָרֶץ, וְהַיּוֹם קָצֵר וְהַמְּלָאכָה מְרֻבָּה וְאִם לֹא עַכְשָׁו אֵימָתַי.

צָרִיךְ הָאָדָם כָּל יְמֵי חַיָּיו לַחְשֹׁב עַל עַצְמוֹ בְּכָל יוֹם וְלִזְכֹּר הֵיטֵב בְּכָל יוֹם וְיוֹם שֶׁיָּמָיו מְנוּיִים וּסְפוּרִים וּקְצוּבִים בְּמִסְפָּר וּבְחֶשְׁבּוֹן כְּדֵי שֶׁיִּזְדָּרֵז וְיִמַּהֵר מְאֹד לְהִמָּלֵט עַל נַפְשׁוֹ, אֲבָל הַבַּעַל-דָּבָר מִתְגַּבֵּר כְּנֶגְדּוֹ וְרוֹצֶה לִסְתֹּר יְמֵי סְפִירָתוֹ, לוֹמַר לוֹ, מַה לְּךָ וּמַה בָּצַע

שֶׁתִּסְפֹּר אֶת יָמֶיךָ בְּכָל עֵת וְתַחְשֹׁב עַל אַחֲרִיתְךָ בְּכָל יוֹם מֵאַחַר שֶׁאַתָּה רוֹאֶה שֶׁעַם כָּל זֶה אֵינוֹ עוֹלֶה בְּיָדְךָ לִהְיוֹת כִּרְצוֹן ה' יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת. אֲבָל אִם מַשְׂכִּיל עַל הָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ, יֹאמַר וְיָשִׁיב אֶל לִבּוֹ, וְכִי מִשּׁוּם הָא אֶחָדַל לְגַמְרֵי חַס וְשָׁלוֹם לְסִפֹּר אֶת יָמַי, הֲלֹא אַף-עַל-פִּי כֵן יָבוֹא קִצִּי וְאֶהְיֶה מֻכְרָח לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן מִכָּל יוֹם וָיוֹם, עַל-כֵּן אַף אִם יַעֲבֹר עָלַי מָה, אֲנִי עַל מִשְׁמַרְתִּי אֶעֱמֹד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְצַפּוֹת וּלְהַמְתִּין לִישׁוּעַת ה' וּבְתוֹךְ כָּךְ אֶחֱטֹף טוֹב כָּל מַה שֶּׁאוּכַל בְּכָל יוֹם וָיוֹם מְעַט אוֹ הַרְבֵּה. וּכְשֶׁיִּהְיֶה חָזָק וְאַמִּיץ בְּדֶרֶךְ זֶה, שֶׁיִּמְנֶה וְיִסְפֹּר אֶת יָמָיו אַף-עַל-פִּי שֶׁנִּדְמֶה לוֹ שֶׁאֵינוֹ יוֹצֵא חוֹבַת הַיּוֹם, וַאֲפִלּוּ אִם הָאֱמֶת הוּא כָּךְ, אַף-עַל-פִּי כֵן לֹא יִסְתֹּר סְפִירָתוֹ בְּשִׁבְיל זֶה, כִּי-אַף-עַל פִּי כֵן יֹאמַר יָמַי מְנוּיִים וּסְפוּרִים וְעַל-כֵּן אֲנִי מְחֻיָּב לְשׁוּם כָּל לִבִּי וּמַגַּמָּתִי וְתִקְוָתִי לְהַמְתִּין וּלְצַפּוֹת לִישׁוּעַת ה', כִּי מִי שֶׁהוּא שׁוֹמֵר וְנוֹצֵר וּמַמְתִּין לִישׁוּעַת ה' בְּוַדַּאי יֵשׁ לוֹ יוֹם, כִּי סוֹף כָּל סוֹף יַגִּיעַ הַיּוֹם שֶׁהוּא מְצַפֶּה שֶׁיִּזְכֶּה לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת.

הָאָדָם צָרִיךְ לָשׂוּם אֶל לִבּוֹ בְּכָל יוֹם שֶׁהַיּוֹם יִפְנֶה וְהַשֶּׁמֶשׁ יָבוֹא וְיִפְנֶה, וְכֵן כָּל יָמָיו הֵם כְּצֵל עוֹבֵר, וּבִפְרָט כְּשֶׁרוֹאֶה וּמֵבִין בְּעַצְמוֹ מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה עִמּוֹ וְרוֹאֶה שֶׁהַדַּעַת שֶׁהוּא בְּחִינַת אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ מִסְתַּלֵּק מִמֶּנּוּ עַל-יְדֵי רִבּוּי עֲוֹונוֹתָיו וְכוּ', בְּטֶרֶם יִפְנֶה הַיּוֹם עַד אֲשֶׁר לֹא תֶחֱשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ כְּשֶׁהַיּוֹם מַתְחִיל לַעֲרֹב וּלְהִסְתַּלֵּק, צָרִיךְ לְמַהֵר וּלְזָרֵז עַצְמוֹ בְּתַכְלִית הַזְּרִיזוּת לָשׁוּב לַה' יִתְבָּרַךְ.

צְרִיכִים לְקַבֵּעַ בַּלֵּב הֵיטֵב זְכִרוֹן יוֹם הַמִּיתָה וְיוֹם הַקְּבוּרָה שֶׁמּוּכָנִים וְעוֹמְדִים לָזֶה בְּכָל עֵת וָרֶגַע, וְכָל הַיָּמִים שֶׁל הָאָדָם מְנוּיִים וּסְפוּרִים וּקְצוּבִים בְּמִסְפָּר אֲצֶל ה' יִתְבָּרַךְ, וְכָל שָׁעָה שֶׁיִּתְבַּטֵּל בְּקִנְיַת הַסְּחוֹרָה הַטּוֹבָה הִיא אֲבֵדָה הַנִּצְחִית, אֲבֵדָה שֶׁאֵינָהּ חוֹזֶרֶת, אֲבֵדָה וְהֶפְסֵד רֵוחַ נִפְלָא וְנוֹרָא "עַיִן לֹא רָאָתָה" וְכוּ' שֶׁהָיָה מַרְוִיחַ בְּהַשָּׁעוֹת הָאֵלֶּה.

כָּל מִי שֶׁחָס עַל נַפְשׁוֹ וְרוֹצֶה לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה, צָרִיךְ שֶׁיְּזָרֵז עַצְמוֹ לִבְרֹחַ אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיָּכוֹל לְתַקְּנוֹ וּלְהָשִׁיבוֹ.

אַף-עַל-פִּי שֶׁבֶּאֱמֶת צָרִיךְ אָדָם לְזָרֵז וּלְמַהֵר מְאֹד מְאֹד לְהִמָּלֵט עַל נַפְשׁוֹ, כִּי צָרִיךְ לֵידַע שֶׁכָּל יָמָיו מְנוּיִים וּסְפוּרִים וּקְצוּבִים בְּמִסְפָּר וּבְחֶשְׁבּוֹן וְיִצְטָרֵךְ לִיתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן מִכָּל יוֹם וּמִכָּל שָׁעָה. וְעַל-כֵּן בְּוַדַּאי צָרִיךְ הָאָדָם לִהְיוֹת זָרִיז גָּדוֹל בְּכָל יוֹם וָיוֹם לְהִתְגַּבֵּר לְהִתְקָרֵב לַה' יִתְבָּרַךְ, לָשׁוּב לַה' יִתְבָּרַךְ כְּכָל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדוֹ בְּכֹחוֹ לַעֲשׂוֹת, וּבִפְרָט מִי שֶׁכְּבָר נִכְשַׁל וְנִלְכַּד בְּמַה שֶׁנִּלְכַּד רַחֲמָנָא לִיצְלָן, אַף-עַל-פִּי כֵן אִי אֶפְשָׁר לְדַחֹק אֶת הַשָּׁעָה וְצָרִיךְ לִזָּהֵר בְּנַפְשׁוֹ שֶׁלֹּא יִגְרֹם לוֹ הַזְּרִיזוּת חוּץ מֵהַמִּדָּה הֲרִיסָה לְגַמְרֵי חַס וְשָׁלוֹם, וּצְרִיכִין לְהַמְתִּין וּלְהַמְתִּין הַרְבֵּה לִישׁוּעַת ה' בִּשְׁלֵמוּת עַד יַשְׁקִיף וְיֵרֶא ה' מִשָּׁמַיִם אַף אִם עוֹבֵר עָלָיו מַה שֶּׁעוֹבֵר. אֲבָל אַף-עַל-פִּי כֵן גַּם בְּתוֹךְ זְמַן הַהַמְתָּנָה וְהַשְׁהִיָּה אָסוּר לִשְׁכֹּחַ וּלְהָסִיחַ הַדַּעַת

מִזֶּה, רַק לְיַחֵל וּלְקַוּוֹת וּלְצַפּוֹת וְלִסְפֹּר הַיָּמִים, וְלִכְסֹף וּלְהִשְׁתּוֹקֵק בְּכָל עֵת מָתַי יִזְכֶּה לְיוֹם יְשׁוּעַת נַפְשׁוֹ בִּשְׁלֵמוּת, כְּמוֹ מִי שֶׁמִּתְגַּעְגֵּעַ וְחוֹשֵׁק לְאֵיזֶה דָּבָר אֲזַי הַדֶּרֶךְ שֶׁסּוֹפֵר הַיָּמִים עַד שֶׁיַּשִּׂיג תְּשׁוּקָתוֹ, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ בְּחִינַת קְדֻשַּׁת הַתּוֹרָה. אֲבָל לֹא כָּל אָדָם זוֹכֶה לָזֶה, לִהְיוֹת חָזָק בְּדַעְתּוֹ כָּל-כָּךְ וּלְהַמְתִּין וּלְצַפּוֹת לִישׁוּעַת ה'.

אִי אֶפְשָׁר לִקְפֹּץ בְּפַעַם אֶחָד אֶל הַקְּדֻשָּׁה בִּשְׁלֵמוּת, כִּי צָרִיךְ לְהַמְתִּין הַרְבֵּה כָּל אֶחָד כְּפִי עָנְיָנוֹ עַד שֶׁיִּזְכֶּה לָשׁוּב לַה' יִתְבָּרַךְ כָּרָאוּי. אֲבָל מִי שֶׁחָפֵץ לָחוּס עַל חַיָּיו הָאֲמִתִּיִּים בֶּאֱמֶת, צָרִיךְ לְקַוּוֹת וְלִשְׁמֹר וּלְצַפּוֹת לַה' תָּמִיד בְּקַוּוי אַחַר קַוּוי בְּלִי שִׁעוּר "כִּי עִם ה' הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְּדוּת", כִּי יֵשׁ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כַּמָּה מִינֵי פְּדוּת שֶׁבְּוַדַּאי יִפְדֶּה אוֹתָנוּ מִכָּל עֲוֹונוֹתֵינוּ, רַק שֶׁצְּרִיכִין לְקַוּוֹת וְלִשְׁמֹר וּלְצַפּוֹת קַוּוי אַחַר קַוּוי בְּלִי שִׁעוּר עַד יַשְׁקִיף וְיֵרֶא ה' מִשָּׁמַיִם.

אַף-עַל-פִּי שֶׁצְּרִיךְ הָאָדָם לִזָּהֵר מְאֹד בְּכָל יוֹם וָיוֹם לָצֵאת חוֹבַת הַיּוֹם בְּכָל מַה דְּאֶפְשָׁר, כִּי צָרִיךְ לֵידַע שֶׁכָּל יָמָיו מְנוּיִים וּסְפוּרִים וְיִצְטָרֵךְ לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן מִכָּל יוֹם וּמִכָּל שָׁעָה וְאֵין לוֹ בְּעוֹלָמוֹ כִּי אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתָהּ הַשָּׁעָה, וְעַל-כֵּן בְּוַדַּאי צָרִיךְ הָאָדָם לִהְיוֹת זָרִיז גָּדוֹל בְּכָל יוֹם וָיוֹם לְהִתְחַזֵּק לְהִתְקָרֵב לַה' יִתְבָּרַךְ כְּכָל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדוֹ בְּכֹחוֹ לַעֲשׂוֹת, אַף-עַל-פִּי כֵן צָרִיךְ לִזָּהֵר בְּנַפְשׁוֹ שֶׁלֹּא יִגְרֹם לוֹ הַזְּרִיזוּת חוּץ מֵהַמִּדָּה הֲרִיסָה לְגַמְרֵי חַס וְשָׁלוֹם. כִּי זֶה כְּלָל גָּדוֹל, שֶׁבְּכָל דָּבָר וּבְכָל מִדָּה יֵשׁ בּוֹ טוֹב וְרָע, וְהַבַּעַל-דָּבָר אוֹרֵב עַל הָאָדָם תָּמִיד לְלוֹכְדוֹ בְּמִצּוּדָתוֹ חַס וְשָׁלוֹם בְּכָל מִינֵי תַּחְבּוּלוֹת וְעַרְמִימִיּוּת שֶׁבָּעוֹלָם מַה שֶּׁאֵין הַפֶּה יָכוֹל לְדַבֵּר וְהַלֵּב לַחְשֹׁב. עַל-כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לְהִסְתַּכֵּל הֵיטֵב עַל דְּרָכָיו בְּכָל עֵת בִּכְדֵי שֶׁלֹּא יִלָּכֵד בְּרֶשֶׁת הַבַּעַל-דָּבָר חַס וְשָׁלוֹם, הַיְנוּ, כִּי בְּוַדַּאי בִּתְחִלָּה מִתְגַּבֵּר הַבַּעַל-דָּבָר לְמָנֹעַ אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי מִדֶּרֶךְ הַחַיִּים וּלְהַטּוֹתוֹ אֶל דַּרְכֵי מָוֶת לְגַמְרֵי חַס וְשָׁלוֹם, אַךְ כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁהָאָדָם מִתְעוֹרֵר קְצָת וְרוֹצֶה לָשׁוּב אֶל ה' וְכוּ', אָז הוּא מִתְפַּשֵּׁט כְּנֶגְדּוֹ וּמוֹנְעוֹ בְּכַמָּה מְנִיעוֹת וַחֲלִישׁוּת וּבִלְבּוּלִים בְּלִי שִׁעוּר.

קֹדֶם קַבָּלַת הַתּוֹרָה הִזְהִירוּ אֶת יִשְׂרָאֵל "פֶּן יֶהֱרְסוּ לַעֲלוֹת אֶל ה'", כִּי צְרִיכִין לְתַקֵּן הַצְּמָצוּם שֶׁל הַמֹּחִין שֶׁלֹּא יֵצְאוּ הַמֹּחַ חוּץ לִגְבוּל הַקְּדֻשָּׁה, שֶׁלֹּא יַחְשֹׁב מַחֲשָׁבוֹת רָעוֹת וְחָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת שֶׁל הֶבֶל וְכָל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת שֶׁהֵם חוּץ לִגְבוּל הַקְּדֻשָּׁה, וְגַם בַּקְּדֻשָּׁה לֹא יֵצֵא הַמֹּחַ חוּץ לַגְּבוּל, בְּחִינַת "בַּמַּפְלָא מִמְּךָ אַל תִּדְרֹשׁ".

עִקַּר נִצָּחוֹן הַמִּלְחָמָה הָאֲרֻכָּה שֶׁצְּרִיךְ כָּל אָדָם לִלְחֹם בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא עַל-יְדֵי הַדַּעַת הַקָּדוֹשׁ שֶׁמֵּאִיר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת גַּם אַחַר הִסְתַּלְקוּתוֹ בְּכָל הַדּוֹרוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הוּא מַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל מֵעֲוונוֹת, וְעִקַּר הַדַּעַת הַזֶּה אִי אֶפְשָׁר לְהָאִיר בָּהֶם כִּי אִם עַל-יְדֵי רְמָזִים.

צְרִיכִין לִשְׁמֹר אֶת הַזִּכָּרוֹן בְּכָל יוֹם דַּיְקָא וְלֹא לְדָחוֹת מִיּוֹם לְחֲבֵרוֹ חַס וְשָׁלוֹם, כִּי זֶה עִקַּר שְׁלֵמוּת הַזִּכָּרוֹן לְהַזְכִּיר עַצְמוֹ בְּכָל יוֹם דַּיְקָא בְּעָלְמָא דְּאָתֵי, כִּי בְּכָל יוֹם יֵשׁ בּוֹ רְמָזִים

מְיֻחָדִים לְהִתְקָרֵב לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְרָמְזִים הַמְלֻבָּשִׁים בְּמַחֲשָׁבָה דִּבּוּר וּמַעֲשֶׂה שֶׁבְּאוֹתוֹ הַיּוֹם דַּיְקָא.

אֵין יוֹם דּוֹמֶה לַחֲבֵרוֹ וּבְכָל יוֹם יִצְרוֹ שֶׁל אָדָם מִתְחַדֵּשׁ עָלָיו, אֲבָל מִדָּה טוֹבָה מְרֻבָּה כִּי "חַסְדֵי ה' כִּי לֹא תָמְנוּ" וְכוּ' וְהֵם מִתְחַדְּשִׁים בְּכָל בֹּקֶר, וְעַל-יְדֵי זֶה ה' יִתְבָּרַךְ לֹא יַעֲזֹבֵנוּ בְּיָדוֹ. עַל-כֵּן צְרִיכִין בְּכָל יוֹם מֻחְדָּשׁ לְהִתְחַזֵּק וּלְקַוּוֹת וּלְחַכּוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ שֶׁיַּעֲזֹרוֹ וְיוֹשִׁיעוֹ מֻחְדָּשׁ מַמָּשׁ בְּכָל עִנְיְנֵי הַתְּלָאוֹת וְהַמְּצוּקוֹת וְהַבִּלְבּוּלִים וְהַמְּנִיעוֹת וְכוּ' הָעוֹבְרִין עַל כָּל הָאָדָם, אַף שֶׁנִּדְמֶה לוֹ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת שֶׁעֵת כָּזֶה עוֹד לֹא עָבַר עָלָיו, וְלִפְעָמִים הוּא אֱמֶת קְצָת אֲבָל אֵין לוֹ דַּעַת לְהָבִין שֶׁהַחֲסָדִים הַמִּתְחַדְּשִׁים עַתָּה הֵם מְרֻבִּים יוֹתֵר, "אִם אֲמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי חַסְדְּךָ ה' יִסְעָדֵנִי".

אַף-עַל-פִּי שֶׁצְּרִיכִין לִבְכּוֹת הַרְבֵּה לִפְנֵי ה' יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם עַל נַפְשׁוֹ שֶׁיִּגְאָלֶנָּה מְהֵרָה מִתַּאֲוֹת עוֹלָם הַזֶּה וַהֲבָלָיו, אַף-עַל-פִּי כֵן כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁמִּתְמַהְמֵהַּ הַדָּבָר הַרְבֵּה צָרִיךְ לְהַמְתִּין וּלְהוֹחִיל הַרְבֵּה זְמַנִּים אֲחַר זְמַנִּים לִישׁוּעַת ה', אוּלַי יֵרֵא ה' בְּעֵנְיֵנוּ. וְאַף-עַל-פִּי שֶׁבֶּאֱמֶת הַמְּנִיעָה מִצִּדֵּנוּ, מֵחֲמַת שֶׁאֵין אָנוּ הֲגוּנִים בְּמַעֲשֵׂינוּ כָּרָאוּי, וַאֲפִלּוּ אִם הָאָדָם הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא, אַף-עַל-פִּי כֵן כָּל זְמַן שֶׁתּוֹלֶה עֵינָיו לַמָּרוֹם וְשׁוֹמֵר וּמַמְתִּין וּמְצַפֶּה לִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ לוֹ תִּקְוָה שֶׁעַל-יְדֵי זֶה בְּעַצְמוֹ יָחוּס וְיַחְמֹל עָלָיו ה' יִתְבָּרַךְ וִיקָרְבֵהוּ לַעֲבוֹדָתוֹ בֶּאֱמֶת וְיִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק יְסוֹד עוֹלָם שֶׁבּוֹ תְּלוּי הַכֹּל וְעַל-יָדוֹ עִקַּר קִיּוּם הָאָרֶץ. 'לִקּוּטֵי תְּפִלּוֹת', רְצוֹן וְכִסּוּפִים: לא, סו, ק, קג, חֵלֶק ב': ד, ז.

צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהַטּוֹת לִבּוֹ לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל ה' הַקּוֹרֵא בְּקוֹל גָּדוֹל בְּלֵב הָאָדָם בְּכָל יוֹם וְיוֹם וּבְכָל עֵת שֶׁיָּשׁוּב אֵלָיו, וְעַל כָּל פָּנִים יִהְיוּ לוֹ רְצוֹנוֹת חֲזָקִים וְכִסּוּפִים גְּדוֹלִים לַה' יִתְבָּרַךְ שֶׁזֶּה יָקָר מְאֹד.

צְרִיכִים לִהְיוֹת עַקְשָׁן גָּדוֹל בְּהָרְצוֹן וְהִשְׁתּוֹקְקוּת וְהַכְּסוּפִים, לַחְפֹּץ וּלְהִשְׁתּוֹקֵק בִּרְצוֹן חָזָק תָּמִיד לַה' יִתְבָּרַךְ וּלְתוֹרָתוֹ, יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה וְיַעֲבֹר עָלַי מָה, אַף-עַל-פִּי כֵן אֲנִי חָפֵץ בֶּאֱמֶת לֶאֱמֹתוֹ שֶׁהוּא ה' יִתְבָּרַךְ וְתוֹרָתוֹ שֶׁהוּא עֶצֶם הָאֱמֶת.

אֲפִלּוּ מִי שֶׁהוּא רָחוֹק לְגַמְרֵי מֵה' יִתְבָּרַךְ, אַף-עַל-פִּי כֵן צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק וּלְהַמְתִּין וּלְצַפּוֹת לִישׁוּעָתוֹ וּלְהַחֲיוֹת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ כָּךְ בְּכָל מַה שֶׁיּוּכַל, בִּפְרָט בִּרְצוֹן וְכִסּוּפִין וְהִשְׁתּוֹקְקוּת לַה' יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶּה הָעִקָּר.

תִּזְכֹּר הֵיטֵב הֵיטֵב חַסְדֵי ה' וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּנוּ כִּי אֵין אָנוּ יוֹדְעִים עַד הֵיכָן צְרִיכִין לְהִתְחַזֵּק, כְּמוֹ שֶׁצָּעַק רַבֵּנוּ זַ"ל בְּקוֹל עָמֹק וְחָזָק מְאֹד "גִּיוָואלְד זַייט אַיְיךְ נִיט מְיָאֵשׁ, קֵיין יֵאוּשׁ אִיז נָאהר נִיט פָּאר הַאְנְדִין" (אֲהָהּ, אַל תִּתְיָאֲשׁוּ, אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל).

הַצָּרָה הַגְּדוֹלָה מֵהַכֹּל הִיא מַה שֶּׁיֵּשׁ שֶׁנִּפְלוּ בְּדַעְתָּם מְאֹד בְּיֵאוּשׁ גָּמוּר עַד שֶׁאִי אֶפְשָׁר לָהֶם עוֹד לַחֲשֹׁב עַל הַתַּכְלִית, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַגְבִּיהֶם מִכַּמָּה טְעָמִים, וְהָעִקָּר מֵחֲמַת הַמַּחֲלֹקֶת הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָלֵינוּ וְכוּ', שֶׁמֵּחֲמַת זֶה אֵינָם יְכוֹלִים לְקַבֵּל וְלִינֹק מִצּוּף דְּבַשׁ תּוֹרָתוֹ הַנּוֹרָאָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁמְּחַיֶּה וּמֵשִׁיב כָּל הַנְּפָשׁוֹת הַנְּפוּלוֹת.

דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל יוֹרְדִים עַד עִמְקֵי תְּהוֹם לְהַעֲלוֹת נְפָשׁוֹת מִבְּאֵר שַׁחַת, וְעוֹלֶה מַעְלָה מִשָּׁמֵי הַשָּׁמַיִם. מִי יַעֲרֹךְ שִׁבְחָם מִי יְסַפֵּר נוֹרָאוֹת גְּדֻלָּתָם, אֵין דֻּגְמָתָם.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מַכְנִיס אֶל הַקְּדֻשָּׁה גַּם אֶת כָּל הַנְּפָשׁוֹת הָרְחוֹקִים לְגַמְרֵי, שֶׁהָיוּ מֻשְׁלָכִים בַּחוּץ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת.

יֵשׁ הַרְבֵּה רְחוֹקִים שָׁזוֹכִים עַל-יְדֵי כֹּחַ הַצַּדִּיק לְהִתְעוֹרֵר בְּאֵיזֶה הִתְעוֹרְרוּת עַד שֶׁמַּתְחִילִין לְהִתְקָרֵב אֵלָיו, וַאֲזַי הַצַּדִּיק מֵאִיר בְּהָרְחוֹקִים שֶׁאֵיךְ שֶׁהֵם עֲדַיִן - יְחַפְּשׂוּ וִיבַקְּשׂוּ אֶת ה' יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי זֶה הוּא מַעֲלֶה אוֹתָם מֵעִמְקֵי עִמְקֵי הַקְּלִפּוֹת בִּבְחִינַת יְרִידָה תַּכְלִית הָעֲלִיָּה, וְהַכֹּל בְּכֹחוֹ וּבְכֹחַ תּוֹרָתוֹ וְעֵצוֹתָיו וּרְמָזָיו הַקְּדוֹשִׁים הָעֲמֻקִים וְנִשְׂגָּבִים מְאֹד מְאֹד עַד אֵין סוֹף וְתַכְלִית, וְאַשְׁרֵי שֶׁיֹּאחֲזוּ בּוֹ.

הַמַּחֲלֹקֶת שֶׁיֵּשׁ עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת זֶה עִקַּר בְּחִינַת מִלְחֶמֶת עֲמָלֵק, וְעִקַּר הַתִּקּוּן לָזֶה לְהִתְנַהֵג בְּתָמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת וּבֶאֱמֶת, וְלִזְעֹק מְאֹד לַה' יִתְבָּרַךְ שֶׁיּוֹרֵהוּ הָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ וְכוּ'. וְהֶחְפֵּץ בָּאֱמֶת מוֹסְרִין לוֹ מַלְאָךְ שֶׁל אֱמֶת וְאָז זוֹכֶה לֵידַע הָאֱמֶת.

הַצַּדִּיק מַפִּיל וּמְבַטֵּל אֶת הַגַּאוּת שֶׁל הַשַּׂקְרָנִים הַחוֹלְקִים, שֶׁהוּא הוּא בְּחִינַת קְלִפַּת הָמָן עֲמָלֵק.

עִקַּר הִתְרַחֲקוּת יִשְׂרָאֵל מֵאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם וְעִקַּר כְּלַל כָּל הַפְּגָמִים וְכָל הַחֻרְבָּנוֹת וַאֲרִיכַת הַגָּלוּת, הַכֹּל עַל-יְדֵי הַהַעֲלָמָה הַגְּדוֹלָה שֶׁנִּתְעַלֵּם אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת הָרֹאשׁ בֵּית שֶׁבַּשְּׁבִילוֹ הָיְתָה כָּל הַבְּרִיאָה כֻּלָּהּ וְעַל-יָדוֹ קִיּוּם כָּל הַבְּרִיאָה, וְעַל-יָדוֹ יִהְיֶה עִקַּר גְּמַר הַתִּקּוּן וְהַגְּאֻלָּה הָאֲחֲרוֹנָה בִּשְׁלֵמוּת.

הַמְצַפֶּה לִרְאוֹת בְּטוּבָתְךָ הָאֱמֶתִי.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶעסָּר

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, בַּעַל הָרַחֲמִים בַּעַל הַחֶמְלָה וְהַחֲנִינָה, רַחֵם עָלַי וְתֵן לִי עֵצָה שְׁלֵמָה שֶׁאָזְכֶּה לְקַיְּמָהּ בְּאֹפֶן שֶׁאַתְחִיל מֵעַתָּה לְהָכִין עַצְמִי עַל הַדֶּרֶךְ הָרָחוֹק שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לֵילֵךְ בּוֹ בְּלִי סָפֵק שֶׁהוּא דֶּרֶךְ כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֵין אִישׁ נִמְלָט מִמֶּנּוּ וְהַדֶּרֶךְ רָחוֹק וּמְסֻכָּן מְאֹד וַעֲדַיִן לֹא הִתְחַלְתִּי לְהָכִין אֶת עַצְמִי. אוֹי מָה אֶעֱשֶׂה, לֹא דַּי שֶׁאֵין לִי צֵדָה לְדֶרֶךְ רָחוֹק וְנוֹרָא וּמְאֵיִם כָּזֶה, אַף גַּם אֲנִי בַּעַל חוֹב גָּדוֹל בְּאוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ, חוֹבוֹת רַבִּים וַעֲצוּמִים מְאֹד, וְהַנּוֹגְשִׂים אֲצִים שָׁם וְעוֹמְדִים מוּכָנִים בְּכָל עֵת לִתְבֹּעַ וְלִנְגֹּשׁ אוֹתִי, וְעַל כָּל הַמַּעֲשֶׂה שָׁם אֶצְטָרֵךְ לִתֵּן דִּין

וְחֶשְׁבּוֹן, עַל כָּל עֵת וְרֶגַע, עַל כָּל דָּבָר קָטָן וְגָדוֹל, עַל כָּל מַחֲשָׁבָה דִּבּוּר וּמַעֲשֶׂה. אוֹי מָה אֶעֱשֶׂה, מִי יַעֲמֹד בַּעֲדִי וּמִי יָקוּם בְּפָנַי, אוֹי אוֹי, מָה אֹמַר וּמָה אֲדַבֵּר מָה אֶעֱשֶׂה כִּי יִקֹּם אֵל מָה אָשִׁיבֶנּוּ. וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ מָלֵא רַחֲמִים שֶׁתִּהְיֶה בְּעֶזְרִי וְתוֹשִׁיעֵנִי שֶׁאָזְכֶּה מֵעַתָּה עַל כָּל פָּנִים לְהֵיטִיב אֶת מַעֲשַׂי וְלָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת וּלְהִתְקָרֵב אֵלֶיךָ בְּהִתְקָרְבוּת גָּדוֹל בֶּאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ עַד שֶׁאֶזְכֶּה בְּעֵת שֶׁיַּגִּיעַ קִצִּי וּזְמַנִּי לְהִפָּטֵר מִן הָעוֹלָם לְהָשִׁיב נַפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי אֵלֶיךָ בְּקֶדֶשָׁה וּבְטָהֳרָה גְּדוֹלָה בְּלִי שׁוּם סִיג וּפְגָם, וַאֲתַקֵּן בְּחַיַּי כָּל אֲשֶׁר פָּגַמְתִּי וְשִׁחַתְתִּי בַּעֲוֹונוֹתַי הָרַבִּים וּבִפְשָׁעַי הָעֲצוּמִים. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ ה' צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

## כה.

עַצְמִי וּבְשָׂרִי, שֶׁיֵּשׁ לוֹ כְּנָפַיִם חֲזָקִים לִפְרֹחַ וְלָשׁוּט בְּתוֹךְ מֵימֵי הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְחִדֵּד אֶת אָזְנָיו לִשְׁמֹעַ נִפְלָאוֹת נוֹרָאוֹת הַשִּׁיר וְהַנִּגּוּן שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁעַל-יָדוֹ הוּא רוֹפֵא אֶת הַבַּת מַלְכָּה, הֵינוּ כְּלָלִיּוּת נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְגֻלֶּה וּמַצִּיל מִכָּל הַחִצִּים דְּסִטְרָא אָחֳרָא שֶׁל הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת כְּשֵׁרִיּוֹן, וּמְגַלֶּה לְכָל אֶחָד דַּעַת גָּדוֹל וְנִפְלָא בְּגָדְלַת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ.

כְּשֶׁהָאָדָם רוֹאֶה גֹּדֶל רְחוּקוֹ, שֶׁרָחוֹק מְאֹד מְאֹד מֵה' יִתְבָּרַךְ וּמַעֲשָׂיו מְכֹעָרִין מְאֹד, אָזַי הַבַּעַל-דָּבָר רוֹצֶה לְהַפִּילוֹ בְּדַעְתּוֹ לְגַמְרֵי, שֶׁמַּזְכִּיר אוֹתוֹ מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא רִבּוּי עֲוונוֹתָיו וּפְשָׁעָיו הָעֲצוּמִים וְאֵיךְ הוּא מָלֵא פְּגָמִים וְקִלְקוּלִים בְּכָל עֵת וְאֵיךְ שֶׁנִּתְרַחֵק כָּל-כָּךְ מֵה' יִתְבָּרַךְ עַד שֶׁנִּדְמֶה לוֹ שֶׁאֲפַס תִּקְוָה, וּמַרְאֶה לוֹ בְּכָל פַּעַם כְּאִלּוּ אָפַס תִּקְוָה חַס וְשָׁלוֹם, וְעַל-כֵּן מוֹנֵעַ אֶת עַצְמוֹ מִלַּחְתֹּר עוֹד חֲתִירוֹת לָשׁוּב לַה' יִתְבָּרַךְ חַס וְשָׁלוֹם. וְכָל זֶה מַעֲשֶׂה הַבַּעַל-דָּבָר, כִּי אֵין זֶה דֶּרֶךְ עֲנָוָה כְּלָל, רַק הַבַּעַל-דָּבָר שֶׁמִּתְנַכֵּל עָלָיו לְהַפִּילוֹ לְגַמְרֵי חַס וְשָׁלוֹם, וּמִגֹּדֶל הַחֹשֶׁךְ קָשֶׁה לוֹ מְאֹד לִמְצֹא בְּעַצְמוֹ הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁבּוֹ לְהַחֲיוֹת עַצְמוֹ, וְעַל-כֵּן צְרִיכִין יְגִיעָה גְּדוֹלָה וַעֲצוּמָה לְבָרֵר הַטּוֹב, דְּהַיְנוּ לְהַזְכִּיר אֶת עַצְמוֹ בְּכָל נְקֻדָּה וּנְקֻדָּה טוֹבָה שֶׁמּוֹצֵא בְּעַצְמוֹ מִקְּדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל, בִּפְרָט לְהַזְכִּיר אֶת עַצְמוֹ הֲלֹא אַף-עַל-פִּי כֵן אֲנִי מְזֻרָע יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא עָשָׂנִי גּוֹי וְכוּ', וַאֲנִי עוֹשֶׂה לִפְעָמִים אֵיזֶה מִצְוָה, וְאִם הִיא כְּמוֹ שֶׁהִיא, הֲלֹא עַל כָּל פָּנִים יֵשׁ בָּהּ אֵיזֶה נְקֻדָּה טוֹבָה, אֲשֶׁר נְקֻדָּה אַחַת שֶׁל מִצְוָה קַלָּה שֶׁל הַקַּל שֶׁבַּקַּלִּים אֵין כָּל הָעוֹלָם כְּדַאי לָהּ, וְאָז זוֹכֶה לִשְׁמֹחַ תָּמִיד וּמִתְקָרֵב לַה' יִתְבָּרַךְ.

הַטּוֹב שֶׁלָּנוּ עַתָּה בָּעִתִּים הַלָּלוּ בַּחֹשֶׁךְ הַזֶּה הוּא מַמָּשׁ כְּתַרְנְגוֹל הַמְנֻקָּר בָּאַשְׁפָּה, שֶׁמִּתּוֹךְ הָאַשְׁפָּה הוּא מוֹצִיא אֵיזֶה חֲצִי גַּרְעִין שֶׁל שְׂעוֹרִים אוֹ חִטִּים וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה, וְחוֹזֵר וּמְחַפֵּשׂ כָּל הַיּוֹם עַד שֶׁמּוֹצֵא בְּכָל פַּעַם אֵיזֶה חֵלֶק מִפֵּרוּר לֶחֶם הַמּוּטָל בָּאַשְׁפָּה וּבָזֶה מְחַיֶּה עַצְמוֹ. וַה' יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים מְבַקֵּשׁ מִיִּשְׂרָאֵל עִם קְרוֹבוֹ שֶׁעַל כָּל פָּנִים יְחַיֶּה עַצְמוֹ בְּמְעַט

הַטּוֹב שֶׁהוּא, רַק כְּתַרְגְּמוֹל הַמְנַקֵּר בָּאַשְׁפָּה, שֶׁגַּם זֶה יָקָר בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ וְהוּא מְצָרְפוֹ לְחֶשְׁבּוֹן גָּדוֹל.

הַיֵּצֶר הָרַע מְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם בְּכָל פַּעַם לִשְׁטוּתָיו וַהֲבָלָיו כְּאִלּוּ הֵם חֲדָשִׁים עַכְשָׁו, וְעֵצוֹת הַתּוֹרָה הַנִּפְלָאִים הוּא רוֹצֶה שֶׁיִּתְיַשְּׁנוּ כְּאִלּוּ הֵם יְשָׁנִים חַס וְשָׁלוֹם, וּבֶאֱמֶת הוּא לְהֵפֶךְ, כִּי הַתַּאֲוֹוֹת וְהַשְּׁטוּתִים וְהַבִּלְבּוּלִים הֵם יְשָׁנִים מִכְּבָר, כִּי אֵין כָּל חָדָשׁ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ, אֲבָל לְמַעְלָה מֵהַשֶּׁמֶשׁ שֶׁהוּא הַתּוֹרָה, שָׁם יֵשׁ חֲדָשׁוֹת לְגַמְרֵי בְּכָל עֵת, כִּי עֵצוֹת הַתּוֹרָה עֲמֻקִּים מְאֹד וְהֵם מִתְחַדְּשִׁים בְּכָל פַּעַם. וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְהִתְחַזֵּק מֻחְדָּשׁ בְּכָל פַּעַם, וּבְכָל יוֹם וָיוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כַּחֲדָשִׁים, וְכָל זֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.

הֲרֵינִי מְסִיתוֹ וּמְזָרְזוֹ וּמְחַזְּקוֹ לְהִתְגַּבֵּר וּלְהִתְקָרֵב וּלְהִתְקַשֵּׁר לְאוֹר הַצַּדִּיק וּלְקַבֵּל דְּבָרָיו הַחַיִּים וְקַיָּמִים לָעַד טֶרֶם שֶׁיִּפְרַח הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים.

כַּמָּה וְכַמָּה מַרְחִיק גַּשְׁמִיּוּת הָאָדָם וְהָעוֹלָם מִקְּדֻשּׁוֹת נוֹרָאוֹת כָּאֵלּוּ, אוּלַם עִם כָּל זֶה עָלֵינוּ לִשְׁמֹחַ וְלִרְקֹד בְּלֵב שָׁלֵם בְּשִׂמְחָה רַבָּה שֶׁזָּכִינוּ לֵידַע מִזֶּה שֶׁאֵינוֹ זוֹכֵר כְּלוּם וְהוּא זָקֵן וְיָנִיק. מַה גָּדְלוּ חַסְדֵי ה' שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ בְּדוֹרוֹת אֵלֶּה עַל-יְדֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ, שֶׁמַּמְשִׁיךְ תִּקּוּנִים נוֹרָאִים כָּאֵלֶּה לְרַפְּאוֹת אֶת כָּל הַנְּפָשׁוֹת, כִּי הוּא עוֹסֵק בְּתִקּוּן כָּל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל. בְּוַדַּאי רָאוּי לוֹ לִשְׁמֹחַ כָּל יָמָיו בְּכָל עֵת וְרֶגַע כְּשֶׁיְּזַכִּיר אֶת עַצְמוֹ בְּכָל הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה ה' יִתְבָּרַךְ עִמּוֹ עַל-יְדֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ. תִּזְכֹּר וְתֵדַע וְתַאֲמִין בְּגֹדֶל כֹּחוֹ שֶׁל הַזִּקּוּק דִּקְדֻשָּׁה סָבַא דְּסָבִין עַתִּיק דְּעַתִּיקִין שֶׁמַּמְשִׁיךְ חֲסָדִים נִפְלָאִים חֲדָשִׁים בְּכָל עֵת.

זְכֹר הֵיטֵב כָּל מַה שֶּׁדִּבַּרְנוּ, שֶׁצְּרִיכִים לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ בְּכָל נְקֻדָּה וּנְקֻדָּה טוֹבָה, וּבְיוֹתֵר בְּמַה שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקָרֵב לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת וְהִצִּילָנוּ מֵהִתְנַגְּדוּת עַל עֶצֶם הָאֱמֶת וְכוּ', כִּי הַכֹּל אֵינָם דְּבָרִים בְּעָלְמָא. וְתַאֲמִין וְתִבְטַח שֶׁכְּמוֹ שֶׁהֵחֵל ה' יִתְבָּרַךְ לְהַרְאוֹת חַסְדּוֹ עִמְּךָ, כֵּן יִגְמֹר בַּעֲדָךְ, וּבְיָמֶיךָ תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם וְיָאִיר אוֹר הַצַּדִּיק בְּכָל הָעוֹלָם.

חוֹב מוּטָל עָלֶיךָ לְהַרְגִּיל עַצְמְךָ לְהַרְבּוֹת בְּשִׂמְחָה בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא. אַתָּה צָרִיךְ לְהַרְגִּיל עַצְמְךָ לְהַרְבּוֹת בְּשִׂמְחָה מְאֹד בְּכָל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁלְּךָ, וְכֻלָּם יְקָרִים מְאֹד מְאֹד אֵצֶל ה' יִתְבָּרַךְ וְאַתָּה יָכוֹל לְהַחֲיוֹת עַצְמְךָ בָּהֶם תָּמִיד.

הָעִקָּר הוּא שֶׁצָּרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ שִׂמְחָה עַל עַצְמוֹ לִשְׂמֹחַ כָּל יָמָיו בְּכָל עֵת וְרֶגַע וְכוּ', כִּי רָאוּי לָנוּ לָגִיל וְלָשׂוּשׂ בְּחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הָעִקָּר לְהִתְחַזֵּק בִּתְפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְלִבְלִי לִפֹּל מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, רַק לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל עֵת תָּמִיד, כִּי בְּכֹחַ הַנַּחַל נוֹבֵעַ יִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה וּזְדוֹנוֹת יִתְהַפְּכוּ לִזְכֻיּוֹת. וְהִזָּהֵר וְהִזָּהֵר לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד וְאַל תַּנִּיחַ הָעַצְבוּת לְתוֹךְ לִבְּךָ בְּשׁוּם אֹפֶן, וְהָעִקָּר עַל-יְדֵי שֶׁלֹּא עָשָׂנִי גּוֹי.

עִקַּר הָרְפוּאָה הוּא עַל-יְדֵי הַשִּׂמְחָה, כִּי שִׂמְחָה צְרִיכִין מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף. שֶׁתֵּכֶף כְּשֶׁאָדָם רוֹצֶה לָשׁוּב הוּא עֲבֵרָה גְּדוֹלָה כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ עַצְבוּת וּמָרָה שְׁחוֹרָה חַס וְשָׁלוֹם, וְצָרִיךְ לְשַׂמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת בְּמַה שֶּׁלֹּא עָשָׂנִי גּוֹי וְכוּ', וְהָעִקָּר לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ אַחַר הָרַבִּי הָאֲמִתִּי וְחָבֵר אֲמִתִּי שֶׁיּוֹרֵהוּ וִילַמְּדֵהוּ דְּרָכִים וְעֵצוֹת אֲמִתִּיּוֹת, עֵצוֹת עֲמֻקוֹת דַּרְכֵי הַתְּשׁוּבָה אֵיךְ לְהִתְקָרֵב לַה' יִתְבָּרַךְ, וְאָז בְּוַדַּאי יִזְכֶּה לְאַחֲרִית טוֹב.

הַשִּׂמְחָה הִיא רְפוּאָה גְּדוֹלָה לְכָל מִינֵי חוֹלָאֹת בַּגּוּף וּבַנֶּפֶשׁ.

עַל-יְדֵי עַצְבוּת אָדָם נֶחֱלָשׁ.

מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ עַצְבוּת יִתֵּן מַתָּנָה לַצַּדִּיק תָּדִיר.

עַל-יְדֵי עַצְבוּת נִתְבַּזֶּה.

מִי שֶׁאֵין לוֹ עַצְבוּת וְהוּא תָּמִיד בְּשִׂמְחָה בְּוַדַּאי יִתְנַשֵּׂא.

עַל-יְדֵי עַצְבוּת בָּא בְּזָיוֹן.

קָרְבַת הַצַּדִּיק מְשַׂמֵּחַ אֶת הַלֵּב.

כְּשֶׁאָדָם מִתְאַוֶּה לִדְבָרִים שֶׁהֵם נֶגְדִּיִּים לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל-יְדֵי זֶה בָּא לוֹ אֲנָחָה.

מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ עַצְבוּת מֵבִיא עַל עַצְמוֹ יִסּוּרִין.

עַל-יְדֵי קַלְקוּל הַשִּׂמְחָה בָּא חֲלָאִים עָלָיו.

אַשְׁרֶיךָ אָחִי יַקִּירִי, שֶׁבְּתוֹךְ מְרִירוּת צַעֲקָתְךָ אַתָּה מַזְכִּיר עַצְמְךָ בַּנּוֹרָאוֹת שֶׁלֹּא נִשְׁמְעוּ מֵעוֹלָם, וּבְמֶה שֶׁאַתָּה מְחַיֶּה עַצְמְךָ בְּהַכֹּחַ שֶׁל הַזָּקֵן שֶׁיָּכוֹל לְהוֹצִיא כָּל הַחִצִּים אֲפִלּוּ לְאַחַר שֶׁנִּזְרְקוּ וְכוּ', וּבְכֹחַ שֶׁל הָעֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה וְכוּ', הֵן בְּאֵלֶּה חָפַצְתִּי, כִּי זֶה כָּל יִשְׁעוֹ וְכָל חֶפְצוֹ שֶׁדְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים יִכָּנְסוּ אֶל הַלֵּב כְּחִצִּים בְּיַד גִּבּוֹר, לְהַחֲיוֹת עַצְמוֹ בָּהֶם מִתּוֹךְ עֹמֶק הַחֶשֶׁךְ וַאֲפֵלָה, לַהֲפֹךְ הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה. תְּהִלָּה לְאֵל יֵשׁ וְיֵשׁ לָנוּ עַל מִי לִסְמֹךְ יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה כִּי חַסְדּוֹ גָּבַר עָלֵינוּ מְאֹד, מַה שֶּׁזָּכִינוּ לְהִנָּצֵל מִלַּחֲלֹק עָלָיו חַס וְשָׁלוֹם. מֵעַתָּה תִּהְיֶה רָגִיל לִשְׁקֹד עַל הַסְּפָרִים שֶׁהֶעֱבַרְתִּי לְךָ וּבִכְּרָט בְּסִפְרֵי 'לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת', וְתִסְתַּכֵּל בָּהֶם בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת, וְלַה' הַתִּקְוָה שֶׁיּוֹעִילוּ לְךָ הַרְבֵּה. כְּבָר דִּבַּרְנוּ וְסִפַּרְנוּ הַרְבֵּה מִגֹּדֶל כֹּחוֹ שֶׁל הַזָּקֵן דְּקְדֻשָּׁה שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ אָמַר שֶׁאֲפִלּוּ אִם הָיָה עוֹבֵר עֲבֵרָה הַגְּדוֹלָה שֶׁבַּתּוֹרָה לֹא הָיָה נוֹפֵל כְּלָל וְהָיָה אַחַר-כָּךְ אִישׁ כָּשֵׁר כְּבַתְּחִלָּה, רַק אַחַר-כָּךְ הָיָה עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה. מַה יָּקָר חַסְדְּךָ ה' שֶׁשָּׁמַעְנוּ הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל זֶה שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ בְּיָדָיו לְרַפְּאוֹת הַבַּת מַלְכָּה וּלְהוֹצִיא מְמֶּנָּה כָּל הַחִצִּים וְכוּ' וְכָל רְפוּאָתָהּ הוּא שִׂמְחָה שֶׁבָּא עַל-יָדוֹ, עַל-יְדֵי עֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה, אַשְׁרֶיךָ שֶׁאֵין אַתָּה מִתְנַגֵּד עַל פֶּלֶא כָּזֶה וְכוּ'.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת יֵשׁ לוֹ כֹּחַ בְּיָדָיו לְהוֹצִיא כָּל הָעֲשָׂרָה מִינֵי חִצִּים שֶׁנִּזְרְקוּ מֵעֲשֶׂר כִּתְרִין דִּמְסָאֲבוּתָא שֶׁהֵם שְׁטוּת הַכְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת שֶׁל שֶׁקֶר, וּלְרַפֵּא בִּשְׁלֵמוּת בַּעֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה.

אִם תִּעַיֵּן בְּעֵין הַשֵּׂכֶל הָאֱמֶת בְּנִפְלָאוֹת נוֹרָאוֹת גְּדוֹלוֹת הַמַּעֲשִׂיּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת, תַּעֲמֹד מַרְעִיד וּמִשְׁתּוֹמֵם מִגְּדֻלַּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ וּמִגְּדֻלַּת הַצַּדִּיק הָאֲמִתִּי הַזָּקֵן שֶׁבַּזְּקֵנִים הַגָּדוֹל בַּמַּעֲלָה עֶלְיוֹנָה עַל כָּל בְּחִירֵי הַצַּדִּיקִים, שֶׁהִתְפָּאֵר שֶׁהוּא זָקֵן מְאֹד וַעֲדַיִן הוּא יָנִיק מְאֹד וְלֹא הִתְחִיל עֲדַיִן לְחָיוֹת כְּלָל וְכוּ'.

אָחִי יַקִּירִי, תִּתְחַזֵּק הַרְבֵּה לְשַׂמֵּחַ נַפְשְׁךָ בְּכָל עֵת בְּבִטָּחוֹן חָזָק בַּה' יִתְבָּרַךְ כִּי עִם ה' הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְּדוּת. נָא וְנָא לְבִלְתִּי לִשְׁכֹּחַ אֶת הַנִּפְלָאוֹת הַנּוֹרָאוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה ה' עִמָּנוּ בְּיָמֵינוּ אֵלֶּה שֶׁזָּכִינוּ לֵידַע מִסּוֹד גְּדֻלַּת רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הָעוֹסֵק בְּתִקּוּנֵנוּ וְתִקּוּן כָּל הָעוֹלָם, אוֹר הֶחָדָשׁ הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן שֶׁיָּכוֹל לְהוֹצִיא כָּל הָעֲשָׂרָה מִינֵי חִצִּים וּלְרַפְּאוֹת הַכֹּל.

אַשְׁרֶיךָ אָחִי, שֶׁזָּכִיתָ לֵידַע מִבַּעַל הַנִּפְלָאוֹת אֲשֶׁר כָּל דְּבָרָיו וּדְרָכָיו הַתְּמִימִים וְהָעֲמֻקִּים כֻּלָּם נִפְלָאִים פְּלָאֵי פְּלָאוֹת עַד אֵין חֵקֶר, הַמְחַיִּים אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת כֻּלָּם לְדוֹר דּוֹר. ה' יַמְשִׁיךְ עָלֶיךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, חַיִּים אֲרֻכִּים טוֹבִים וּבְרִיאִים, וְיָרִיק לְךָ בְּרָכָה מִמְּקוֹר הַבְּרָכוֹת וְהַיְשׁוּעוֹת, וְחָכְמָה וּבִינָה מִמְּקוֹר הַחָכְמָה וְהַבְּרָכָה. בִּידִידוּת וְאַהֲבָה נֶאֱמָנָה לָנֶצַח מִמְּקוֹר הַחָכְמָה.

יִשְׂרָאֵל אוֹדֶעסָר

## כו.

עַצְמִי וּבְשָׂרִי, שֶׁהִקְדִּישׁ אֶת כָּל חַיָּיו וְאֶת לִבּוֹ הָרָחָב וְכִשְׁרוֹנוֹתָיו הַבְּרוּכִים, וְחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת עֲמֻקּוֹת וְתַחְבּוּלוֹת עֲצוּמוֹת לְגַדֵּל וּלְהַדֵּר וּלְפָרְסֵם אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַיָּחִיד בָּעוֹלָם הָעוֹלֶה לְעֵילָא וּלְעֵילָא עַל כָּל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים הַמֻּבְחָרִים יְחִידֵי הַדּוֹרוֹת, שֶׁהוּא מַחֲסֶה וּמָגֵן לָנוּ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת לְדוֹרוֹת עוֹלָם לָנֶצַח, אֲפִלּוּ בְּתוֹךְ כָּל מֵינֵי חֹשֶׁךְ חַשְׁכוּת וְהַהִתְרַחֲקוּת הָעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֱלֶּה הָאַחֲרוֹנִים. אַשְׁרֶיךָ אָחִי, אַשְׁרֶיךָ אֲלָפִים פְּעָמִים שֶׁפְּנִימִיּוּת לִבְּךָ מֵבִין וּמַרְגִּישׁ הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי הַמֵּאִיר עַכְשָׁו בָּעוֹלָם.

יֵשׁ בְּלִבִּי הַרְבֵּה לְכָתֹב לְךָ, רַק מַחֲמַת רֹב עֲיֵפוּת וַחֲלִישַׁת נַפְשִׁי מֵהַתְּלָאוֹת הַמָּרוֹת אֲשֶׁר סָבְבוּנִי מִכָּל הַצְּדָדִים לֹא עָלֶיךָ, אֵין לִי דַּעַת וְאֵין לִי דִּבּוּרִים וְלֹא אוּכַל לִכְתֹּב כִּלְבָבִי, אַךְ לְמַעַן נֹעַם אַהֲבָתְךָ הַתְּקוּעַ בְּעֹמֶק לִבִּי לֹא יָכְלְתִּי לְהִתְאַפֵּק מִלִּכְתֹּב, וְכָתַבְתִּי עַל כָּל פָּנִים בְּכָל כֹּחִי. כִּי ה' יוֹדֵעַ וְעֵד, וְגַם לְבָבְךָ יוֹדֵעַ וּמַרְגִּישׁ הֵיטֵב שֶׁנַּפְשְׁךָ קְשׁוּרָה בְּנַפְשִׁי תָּמִיד, וְאֵינִי מֵסִיחַ דַּעְתִּי מִמְּךָ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת תָּמִיד.

ה' יִתְבָּרַךְ וַאֲנִי וְאַתָּה יוֹדְעִים פְּנִימִיּוּת שְׁאִיפוֹת נַפְשְׁךָ וְיִשְׂרוּת לִבְּךָ הַטּוֹב הַכּוֹסֵף וּמְשְׁתּוֹקֵק וּמִתְגַּעְגֵּעַ בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ לְבַטֵּל וּלְסַלֵּק מִלִּבְּךָ וְדַעַת עַצְמְךָ לְגַמְרֵי בְּתַכְלִית הַבִּטּוּל, וּלְהַמְשִׁיךְ עָלֶיךָ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אוֹר הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּחִינַת מֹשֶׁה מָשִׁיחַ הָעוֹסֵק לְתַקֵּן נַפְשֵׁנוּ וּמְגֻלֶּה אֱלֹקוּתוֹ וְאַחְדוּתוֹ וּמֶמְשַׁלְתּוֹ יִתְבָּרַךְ לְעֵין כֹּל. וּבַעֲבוּר זֶה גָּבְרָה אַהֲבָתִי אֵלֶיךָ אַהֲבַת אֱמֶת בְּלִי גְּבוּל, אַהֲבָה אֲמִתִּית כְּזֹאת שֶׁאֵין דֻּגְמָתָהּ בָּעוֹלָם, כִּי בֶּאֱמֶת אֵינְךָ זֶן מִלִּבִּי וּמִמַּחְשַׁבְתִּי אֲפִלּוּ שָׁעָה אַחַת, וְתָמִיד בְּכָל עֵת אֲנִי מִתְגַּעְגֵּעַ בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ לִישׁוּעַת נַפְשְׁךָ בְּזִכּוּת וְכֹחַ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא עִקַּר הַגְּאֻלָּה וְהַיְשׁוּעָה.

פְּנִימִיּוּת לְבָבְךָ וּלְבָבִי יוֹדְעִים וּמַרְגִּישִׁים הַזְּכִיָּה אֲשֶׁר זָכִינוּ לְהִתְקַשֵּׁר לְאוֹר הָאוֹרוֹת צַח הַצַּחְצָחוֹת בְּחִיר מִבְּחִירֵי צַדִּיקַיָּא נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, אֲשֶׁר בְּמַעְיְנוֹת חָכְמַת תּוֹרָתוֹ מֵאִיר בָּנוּ אֱמוּנָה אֲמִתִּית דְּאֲמִתִּית קְדוּשָׁה וְיִשָּׂרָה שֶׁהִיא מְקוֹר הַחָכְמָה שֶׁעַל-יָדָהּ בָּאִים לְהַשָּׂגוֹת אֱלֹקוּת. לָכֵן הִנְנִי מְסִיתוֹ לְטוֹב, וְלַחְשֹׁב מַחֲשָׁבוֹת עֲמֻקוֹת בְּרָצוֹן חָזָק לְהִתְגַּבֵּר לַהֲגוֹת בְּסִפְרָיו תָּמִיד בְּכָל יוֹם, לִרְאוֹת וְלִשְׁמֹעַ הָאוֹרוֹת הַחֲדָשׁוֹת שֶׁבָּהֶם עַד שֶׁיִּכָּנֵס הָרֵיחוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת מֵהַדִּבּוּרִים הַקְּדוֹשִׁים בְּלִבֵּנוּ לְקִיּוּם וּלְמַעֲשֶׂה, כִּי הַבַּעַל-דָּבָר אוֹרֵב עַל הָאָדָם תָּמִיד וְהָעִקָּר עַל אַחֲרִיתוֹ בִּפְרָט עַתָּה בַּדּוֹרוֹת הַלָּלוּ, וְאִי אֶפְשָׁר לְדַלֵּג וְלִקְפֹּץ עַל הַגֵּיהִנֹּם שֶׁהוּא זֶה הָעוֹלָם כִּי אִם עַל-יְדֵי כֹּחַ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וְעֻצּוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת הָעֲמֻקוֹת וְהַתְּמִימוֹת וְהַפְּשׁוּטוֹת מְאֹד לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל מָקוֹם וּבְכָל זְמַן יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה.

יֵשׁ לָנוּ אָב זָקֵן, זָקֵן שְׁבִּזְקֵנִים, אֲשֶׁר כֹּחוֹ גָּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד עַד אֵין סוֹף וְאֵין תַּכְלִית, וְאֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, וְאֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה יְתַקֵּן אוֹתְךָ רַבֵּנוּ זַ"ל בְּתִקּוּן נִפְלָא, רַק חֲזַק וֶאֱמַץ לְקַיֵּם דְּבָרָיו וּתְכָרִיחַ עַצְמְךָ הַרְבֵּה לִלְמֹד סִפְרָיו בְּכָל יוֹם מְעַט אוֹ הַרְבֵּה, עַל כָּל פָּנִים לֹא יַעֲבֹר עָלֶיךָ שׁוּם יוֹם בְּלִי לִמּוּד סִפְרָיו וַאֲנִי מְקַוֶּה שֶׁאַחֲרִיתְךָ יִשְׂגֶּה מְאֹד, וְהָעִקָּר - שֶׁלֹּא תִּהְיֶה הַתַּכְלִית הַקְּרִיאָה לְבַד.

עַיִן עַל נַפְשְׁךָ וְהִשְׁתַּדֵּל בְּכָל כֹּחֶךָ לִרְדֹּף אַחֲרֵי דַּעַת הַצַּדִּיק וּלְהַשִּׂיגוֹ, בְּוַדַּאי יִהְיֶה לְטוֹבָה אֲמִתִּית וְנִצְחִית כָּל רֶגַע וְרֶגַע שֶׁתִּתְלַמֵּד בְּסִפְרָיו הַקְּדוֹשִׁים. ה' יָאִיר עֵינֵינוּ וְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּכָּנְסוּ דִּבְרֵי הַצַּדִּיק בְּלִבֵּנוּ, כִּי הֵם דְּבָרִים נִפְלָאִים מְאֹד מְאֹד אֲשֶׁר אֵין לְשַׁעֵר.

עִקַּר יְסוֹד תִּקּוּן הָעֵצָה שֶׁעַל-יָדוֹ יָבוֹא הַקֵּץ הוּא אַחְדוּת וְאַהֲבָה וְשָׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּתְקַבְּצוּ בַּחֲבִיבוּתָא יַחַד אֶל הַנַּחַל נוֹבֵעַ, וּכְפִי הַשָּׁלוֹם וְהָאַחְדוּת - כְּמוֹ כֵן יִזְכּוּ לִשְׁלֵמוּת הָעֵצָה.

כְּשֶׁיִּשְׂרָאֵל בְּאַחְדוּת הָאֻמּוֹת מִתְפַּחֲדִים מֵהֶם.

פַּחַד בָּא עַל-יְדֵי חֲנָפָה.

כְּשֶׁשּׁוֹכְחִים אֶת ה' יִתְבָּרַךְ וְאֵינָם נִשְׁעָנִים עָלָיו עַל-יְדֵי זֶה מִתְפַּחֲדִים מֵאֻמּוֹת.

בַּלַּיְלָה שֶׁיֵּשׁ לְךָ פַּחַד בְּשָׁעַת שֵׁנָה אַל תֵּלֵךְ בַּדֶּרֶךְ בַּיּוֹם.
עַל-יְדֵי אַהֲבָה שֶׁיֵּשׁ בֵּין נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּל אֶחָד אוֹהֵב אֶת חֲבֵרוֹ כְּנַפְשׁוֹ, עַל-יְדֵי זֶה נִכְלָלִים יַחַד בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא הַשֵּׂכֶל הַכּוֹלֵל, חָכְמָה עִלָּאָה, שֶׁעַל-יָדוֹ שׁוֹרֶשׁ הַמְתָּקַת כָּל הַצְּמְצוּמִים וְהַדִּינִים.
אֲבַקֵּשׁ סְלִיחָתְךָ עַל שֶׁלֹּא כָּתַבְתִּי לְךָ כָּל-כָּךְ זְמַן כִּי הָיִיתִי חוֹלֶה עַל שַׁפַּעַת חֲזָקָה וְסָבַלְתִּי כְּאֵבִים גְּדוֹלִים בְּלִבִּי וּבַקֵּיבָה וּבְכָל הַגּוּף. אֲנִי חֲלוּשׁ כֹּחַ וְסוֹבֵל מִכַּמָּה מַחֲלוֹת לֹא עֲלֵיכֶם, וַה' יִתְבָּרַךְ בְּעֶזְרִי וְנָתַן לַיָּעֵף כֹּחַ לְעָבְדוֹ בְּכָל לְבָבִי וּבְכָל נַפְשִׁי שֶׁזֵּהוּ כָּל חַיּוּתִי וּמְנַמְּתִי כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר אֲנִי חַי.
הַגּוּפִים רְחוֹקִים וְהַנְּפָשׁוֹת קְרוֹבִים וַאֲנַחְנוּ קְשׁוּרִים יַחַד בְּשׁוֹרֶשׁ נַפְשֵׁינוּ בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְזֶה כָּל תִּקְוָתֵנוּ לָנֶצַח. יְהִי ה' עִמָּנוּ שֶׁנִּזְכֶּה מַעֲתָּה לְהִתְאַחֵז וּלְהִתְאַחֵד יַחַד בֶּאֱמֶת בְּאַהֲבָה כָּל חַיֵּינוּ וְלָעַד וְלָנֶצַח נְצָחִים, וּלְהַכְנִיס בְּלִבֵּנוּ תּוֹרָתוֹ שֶׁל הַנַּחַל נוֹבֵעַ שֶׁזֶּה כָּל עִקַּר תִּקְוָתֵנוּ וְתִקְווּן נַפְשֵׁנוּ וְתִקְווּן כָּל הָעוֹלָם.
יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹזֶרְסָר

## כז.

אֲהוּבִי יַקִּירִי, הַזּוֹכֵר גְּדֻלַּת מַעֲלַת נַפְשׁוֹ, שֶׁבְּעֶצֶם שָׁרְשׁוֹ הוּא בָּא מִמָּקוֹם קָדוֹשׁ וְעֶלְיוֹן מְאֹד, וּמֵחֲמַת זֶה הִכְנִיס כָּל מֹחוֹ וְלִבּוֹ בְּתוֹךְ מַעְיַן הַחָכְמָה, בְּיִם הָחָכְמָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל נִפְלָאוֹת נוֹרָאוֹת הִתְגַּלּוּת חָכְמָתוֹ וְתוֹרָתוֹ הַגְּנוּזָה, וְשֶׁעַל-יָדוֹ נִכְנָסִין לַה' יִתְבָּרַךְ וּמַכִּירִין אוֹתוֹ.
הֵד קוֹל הַסֵּפֶר הַיָּקָר 'אֲבִי הַנַּחַל' בּוֹקֵעַ רְקִיעִים וְנִשְׁמָע בָּעוֹלָם כְּמוֹ קוֹל רְעָמִים. הוּא רָשׁוּם עָמֹק עָמֹק בְּלֵב אַלְפֵי בְּחִירֵי חֶמֶד יְקָרִים מֻפְלָגִים בְּתוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, הֵם קוֹרְאִים בּוֹ בְּהִתְעוֹרְרוּת וְהִתְלַהֲבוּת כְּלַהַב אֵשׁ, וַאֲפִלּוּ קַנָּאִים גְּדוֹלִים מְפָאֲרִים וּמַפְלִיאִים אוֹתוֹ מְאֹד בְּלִי שִׁעוּר וְהֵם שָׂשִׂים וּשְׂמֵחִים וְאוֹמְרִים אַשְׁרֵינוּ אַשְׁרֵינוּ שֶׁיֵּשׁ לָנוּ אוֹהֵב נֶאֱמָן וְרַחֲמָן כָּזֶה הַכּוֹסֵף וְחוֹמֵד וְרוֹצֶה לְשַׁדֵּךְ אֶת יִשְׂרָאֵל עִם הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַנַּחַל נוֹבֵעַ שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ לְהַחֲזִיר כָּל בָּאֵי עוֹלָם לַה' יִתְבָּרַךְ וּלְתַקֵּן כֻּלָּם בִּשְׁלֵמוּת אֵיךְ שֶׁהֵם אֵיךְ שֶׁהֵם. הַשִּׁדְכָן הַזֶּה בִּשְׁלֵמוּת יִהְיֶה הַמֶּלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שֶׁהוּא יְשַׁדֵּךְ וְיַקְשֵׁר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל עִם ה' יִתְבָּרַךְ בְּקֶשֶׁר חָזָק וְאַמִּיץ בַּל יִמּוֹט לְעוֹלָם, וּבְכֹחַ זֶה יִמָּלֵא כָּל הָאָרֶץ, כָּל יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל, דֵּעָה אֶת ה'. בְּדוֹרוֹת הַבָּאִים, גַּם אַחֲרֵי בִּיאַת הַמָּשִׁיחַ, יְדַבְּרוּ הָרַבֵּה מִסֵּפֶר זֶה וְיִסַּפְּרוּ עַל הַקֶּשֶׁר הַנִּשְׁגָּב אֲשֶׁר שָׁם ה' בֵּינֵינוּ שֶׁהוּא זְכוּת הָרַבִּים לְדוֹרוֹת עוֹלָם.
נָא בְּנִי חֲבִיבִי כְּנַפְשִׁי, זְכֹר הֵיטֵב אֶת כָּל הַדְּבָרִים וְהַסִּבּוֹת וְהַחֲסָדִים שֶׁרָאִיתָ בְּעֵינֶיךָ בְּעִנְיַן הִתְגַּלּוּת גְּדֻלַּת הַצַּדִּיק אוֹר הֶחָדָשׁ. חֲזַק וֶאֱמַץ בְּכָל כֹּחוֹתֶיךָ לִבְחֹר לְךָ אֵיזֶה עֵת

בְּכָל יוֹם לְעַיֵּן הֵיטֵב בְּכָל פַּעַם בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ הַנּוֹרָא זַ"ל וּלְהִשְׁתַּדֵּל לַעֲסֹק בְּכָל עֹז בְּעִנְיָנָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְאִם לֹא עַכְשָׁו אֵימָתַי, כִּי הַזְּמַן הוֹלֵךְ וְהוֹמֶה וְיָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר וְלֹא יִשָּׁאֵר לְךָ רַק מַה שֶּׁתַּחְטֹף אֱמֶת בְּלִבְּךָ. וְאִם אָמְנָם הָאֱמֶת מֻשָּׂלָךְ אַרְצָה, אַל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם. חֲזַק וֶאֱמַץ לְשַׁמֵּחַ נַפְשְׁךָ בְּכָל מַה דְּאֶפְשָׁר וּבְטַח בַּה' כִּי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ וְרַחֲמֵי ה' יִתְבָּרַךְ מַגִּיעִים גַּם עָלֶיךָ בְּכָל עֵת. ה' יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה נִפְלָאוֹת חֲדָשׁוֹת, פְּלָאֵי פְּלָאוֹת בְּכָל עֵת, וְיֵשׁ צַדִּיק נוֹרָא שֶׁעַל-יָדוֹ נִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה. וְאִם אֵין אַתָּה יָכוֹל לְהָבִין זֹאת עַל כָּל פָּנִים תַּאֲמִין בָּזֶה, וּמְעַט אַתָּה יוֹדֵעַ וְהַשְׁאֵר תַּאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהוּא לָנוּ זְכוּת וִישׁוּעָה רַבָּה לָנֶצַח מַה שֶּׁזְּכִינוּ לִהְיוֹת בְּחֶלְקוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ הַנּוֹרָא וְהַנִּשְׂגָּב מְאֹד מְאֹד וְכוּ'. וּבָרוּךְ אֱלֹקֵינוּ שֶׁהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים הַחוֹלְקִים עַל נְקֻדַּת הָאֱמֶת כָּזֶה, זֹאת נֶחָמָתֵנוּ בְּעָנְיֵנוּ, זֹאת שִׂמְחָתֵנוּ, וּבָזֶה יֵשׁ לְךָ בְּמַה לְשַׂמֵּחַ נַפְשְׁךָ בְּכָל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ. וּכְבָר הִבְטִיחָנוּ בַּלַּיְלָה קֹדֶם הִסְתַּלְקוּתוֹ הַנּוֹרָא שֶׁהוּא הוֹלֵךְ לְפָנֵינוּ וְאֵין לָנוּ לְדָאֹג. שִׂים לִבְּךָ הֵיטֵב וְתִסְתַּכֵּל וְתִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב הֵיטֵב בְּכָל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל כִּי הֵם כְּמוֹ אִגֶּרֶת הַנִּכְתָּב לַחֲבֵרוֹ וְתַלְמִידוֹ. אֲנִי מְקַוֶּה לִכְתֹּב לְךָ בְּכָל פַּעַם דִּבְרֵי אֱמֶת, מַה שֶּׁיְּזַמִּין ה' בְּיָדִי, כִּי כָּל דְּבָרֵי נוֹבְעִים מֵרַבֵּנוּ זַ"ל הַקָּדוֹשׁ.

דַּע אָחִי, שֶׁאֲנַחְנוּ רוֹאִים בְּעֵינֵינוּ שֶׁכְּבָר הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁקֻּצַּף גָּדוֹל יִקְצֹף ה' עַל שׂוֹנְאֵינוּ הָרוֹצִים לְהַשְׁמִידֵנוּ וְעוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, וְיֵעָשֶׂה בָּהֶם נְקָמוֹת גְּדוֹלוֹת לְאַבֵּד זִכְרָם מִן הָאָרֶץ.

בְּכֹחַ הַצַּדִּיק עָתִידִים יִשְׂרָאֵל לִהְיוֹת לְמַעְלָה מִכָּל הָאֻמּוֹת וּלְהַכְנִיעַ כֻּלָּם תַּחַת רַגְלֵינוּ וְיִתְּנוּ הַדִּין וְהַמִּשְׁפָּט עַל כָּל הָאֻמּוֹת כְּפִי מַה שֶּׁאָנוּ רוֹצִים, וְלִשְׁפֹּט אוֹתָם וְלָדוּן אוֹתָם כִּרְצוֹנֵנוּ. יָבוֹא עֵת שֶׁיִּתְגַּלֶּה וְיָאִיר אוֹר הַדַּעַת הָאֲמִתִּי שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת גַּם בְּכָל הַגּוֹיִים וְהָעַמִּים, וְיִקָּהֲלוּ וְיִתְקַבְּצוּ כֻּלָּם אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת לִשְׁמֹעַ דְּבַר ה', וְאָז כֻּלָּם יֵדְעוּ אֶת ה' וְיִקְרְאוּ כֻּלָּם בְּשֵׁם ה'.

עֲטֶרֶת חֵן וְכָבוֹד וּגְדֻלָּה וְנִצָּחוֹן יִתֵּן ה' לְצַדִּ"ק הַהוֹלְכִים בְּתָמִים בְּכָל לֵב בָּאֵשׁ וּבַמַּיִם וּמוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם וְאֶת בֵּיתָם עַל עַם יִשְׂרָאֵל וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר ה' יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאֵר בָּהֶם וְאוֹהֵב אוֹתָם בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר שֶׁלָּהֶם וּמַצִּילָם וְעוֹשֶׂה בִּשְׁבִילָם נִסִּים. הַרְאֵם ה' חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן לָהֶם לְהַצִּילָם מִיַּד אוֹיְבֵיהֶם.

כָּל הַנִּסִּים וְהַמּוֹפְתִים הַנּוֹרָאִים שֶׁעָשָׂה ה' עִמָּנוּ בְּשֵׁשֶׁת הַיָּמִים בְּמִצְרַיִם וְיַרְדֵּן וְסוּרְיָה וְרוּסְיָא וְכוּ', הַכֹּל הָיָה בִּזְכוּתוֹ וּמַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים.

אָסִיּם בִּבְרָכַת שָׁנָה טוֹבָה, שְׁנַת שָׁלוֹם יְשׁוּעָה וּגְאֻלָּה בְּדְרִישַׁת שָׁלוֹם לְבָבִית.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֵיסֶר

כִּי הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן וְשׂוֹנְאֶיךָ נָשְׂאוּ רֹאשׁ, נוֹעֲצוּ לֵב יַחְדָּו עַל עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וְיִתְעַצְּמוּ עָלֶיךָ לְהַשְׁמִידֵנוּ, אָמְרוּ לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִן הָאָרֶץ וְלֹא יִזָּכֵר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד. לָמָּה ה' תִּזְנַח נַפְשֵׁנוּ תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ, סַבּוּנִי כַּמַּיִם, הִקִּיפוּ עָלַי יַחַד, עַמְּךָ ה' יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ, לֹא יִטֹּשׁ ה' עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב, יְהִי ה' לָנוּ לְמִשְׂגָּב וְכוּ', אַל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ לְעֶזְרָתֵנוּ חוּשָׁה, יֵבוֹשׁוּ יִכָּלְמוּ שׂוֹטְנֵי נַפְשֵׁנוּ יֵעָטוּ חֶרְפָּה וּכְלִימָה מְבַקְשֵׁי רָעָתֵנוּ וְכוּ'. עֲשֵׂה לָהֶם כְּקִשׁ לִפְנֵי רוּחַ, כְּלֶהָבָה תְּלַהֵט הָרִים, כֵּן תִּרְדְּפֵם בְּסַעֲרֶךָ וּבְגִבְורָתְךָ תְּבַהֲלֵם, מַלֵּא פְּנֵיהֶם קָלוֹן וְיֵבוֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ וְיֹאבְדוּ מְהֵרָה עֲדֵי עַד, וְיַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל הַגּוֹיִים כִּי אַתָּה ה' לְבַדְּךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ.

עַד מָתַי ה' יְחָרְפוּ לָנוּ צָרֵינוּ וּמְנָאֲצֵינוּ אוֹיְבֵינוּ, לָמָּה ה' זָנַחְתָּ צֹאן מַרְעִיתֶךָ, קוּמָה ה' רִיבָה רִיבֵנוּ וְכָל קַרְנֵי שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל הָרוֹצִים לְכַלּוֹתֵנוּ וּלְהַשְׁמְדֵנוּ תְּגַדֵּעַ, וּתְרוֹמֵם קַרְנֵי יִשְׂרָאֵל. תְּשַׁלַּח בָּם חֲרוֹן אַפֶּךָ עֶבְרָה וְזַעַם וְצָרָה וְכוּ' תְּאַבֵּד מִפָּנֵינוּ צָרֵינוּ, יִכָּלוּ וְלֹא יָקוּמוּ לְעוֹלָם, הָשֵׁב לִשְׁכֶנֵינוּ חֶרְפָּתָם אֲשֶׁר חֵרְפוּ אוֹתָנוּ, חֶרְפַּת עוֹלָם תִּתֵּן לָהֶם, שִׁפְךָ חֲמָתְךָ עַל הַגּוֹיִים אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךָ עַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ. אַל תִּזְכֹּר לָנוּ עֲוֹונוֹתֵינוּ מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי בָצְרָה גְּדוֹלָה אֲנָחְנוּ, הָשֵׁב לִשְׁכֶנֵינוּ אֶל חֵיקָם חֶרְפָּתָם אֲשֶׁר חֵרְפוּ אוֹתָנוּ כִּי אֲנַחְנוּ עַמְּךָ אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַתָּ לָנוּ אֶת תּוֹרָתְךָ. ה', אַל דְּמִי לָךְ, אַל תֶּחֱרַשׁ וְאַל תִּשְׁקֹט, עוֹרְרָה לְפָנֵינוּ אֶת גְּבוּרָתְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַנְךָ וּלְמַעַן הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים וּבִפְרָט לְמַעַן אוֹהֲבְךָ הַנַּחַל נוֹבֵעַ, הָאֵר לָנוּ פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה מְהֵרָה. הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה וּפְקוֹד אוֹתָנוּ, וְנוֹדֶה לְךָ לְעוֹלָם לְדוֹר וָדוֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. דּוֹרוֹת אַחֲרוֹנִים יְסַפְּרוּ תְּהִלּוֹת ה' וֶעָזוּזוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּנוּ לְעֵינֵי כָּל הָעַמִּים.

## כח.

עֲטֶרֶת רֹאשִׁי שֶׁעֲטֶרֶת הָאֱמֶת עָטַר לְרֹאשׁוֹ וְכָרַת עִמּוֹ בְּרִית עוֹלָם בַּל יִנָּתֵק. אֲשֶׁר נַפְשׁוֹ בּוֹעֶרֶת וְלוֹהֶטֶת כְּשַׁלְהֶבֶת לִשְׁתּוֹת מֵימֵי הַחָכְמָה שֶׁל הַמַּנְהִיג הָאֱמֶת מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ, שֶׁהוּא חִיּוּתֵנוּ וְתִקְוָתֵנוּ לְדוֹר דּוֹר, נַחַל נוֹבֵעַ, לְהַשְׁקוֹת אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל מֵימֵי חָכְמָתוֹ שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יִהְיֶה תִּקּוּן הָעוֹלָם בִּשְׁלֵמוּת, וּבְוַדַּאי יָבוֹא הַיּוֹם אֲשֶׁר יִתְגַּלֶּה אוֹרוֹ הַגָּנוּז עַל כָּל הָעוֹלָם וַאֲפִלּוּ כָּל הָאֻמּוֹת יִתְקְנוּ עַל-יָדוֹ וְיֵדְעוּ אֶת ה' וְיַקְבְּלוּ עֹל מַלְכוּתוֹ עֲלֵיהֶם וְיֹאמְרוּ ה' מֶלֶךְ הָעוֹלָם, וְיִהְיֶה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ.

לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ לַה' בְּתוֹדָה וְזִמְרָה, בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וְחֶדְוָה רַבָּה וַעֲצוּמָה, עַל גֹּדֶל נוֹרָאוֹת חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו הָעֲצוּמִים שֶׁהִפְלִיא וְשֶׁעָשָׂה עִמָּדִי, אֲשֶׁר נָתַן לִי עֲטֶרֶת חֵן שֶׁל אֱמֶת וְאַהֲבַת אֱמֶת וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים בְּלִבּוֹ הַחַם, וְנָתַן נַפְשׁוֹ בַּעֲדִי לַעֲמֹד בְּעֶזְרִי וְלִלְחֹם בְּחֵרוּף נֶפֶשׁ מִלְחָמָה חֲזָקָה וְקָשָׁה, שֶׁיִּהְיֶה לִי בֵּית מִקְדָּשׁ לַעֲבֹד בּוֹ עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ תּוֹרָה וּתְפִלָּה

וְהִתְבּוֹדְדוּת וְשִׂיחָה בֵּינִי לְבֵין קוֹנִי. בְּוַדַּאי יֵשׁ לוֹ חֵלֶק גָּדוֹל בְּכָל הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁאֲנִי זוֹכֶה לַעֲסֹק בַּבַּיִת הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה. אִלּוּלֵא לֹא בָּאתָ לְעָלְמָא אֶלָּא בִּשְׁבִיל זֶה - דַּי. מִי יוּכַל לְמַלֵּל וּלְבָאֵר גֹּדֶל הַפְלָגַת עֵרֶךְ מִצְוָה נְעִימָה וְנֶחְמָדָה כָּזֹאת הָעֲצוּמָה בְּלִי שִׁעוּר וְעֵרֶךְ, וּמִי יוּכַל לְשַׁעֵר מַה שֶּׁנַּעֲשֶׂה מִזֶּה שַׁעֲשׁוּעִים נוֹרָאִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. אֲנִי מוֹדֶה לְכְבוֹד מַעֲלָתוֹ הָרָם מֵעֲמָקָא דְּלִיבָּאי עַל זֶה, וְעַל כָּל הַטּוֹבוֹת וְהַחֲסָדִים שֶׁגּוֹמֵל עִמִּי בְּכָל כֹּחוֹ בְּכָל פַּעַם וּבְכָל עֵת. יְשַׁלֵּם ה' פָּעֳלוֹ הַטּוֹב, וְכֵן יוֹסִיף וְיוֹסִיף לְהַגְדִּיל טוּבָתוֹ עִמִּי וְעִם כָּל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לְרַחֵם עֲלֵיהֶם לְהוֹדִיעָן מְסוֹד גְּדֻלַּת נוֹרָאוֹת הַנַּחַל נוֹבֵעַ שֶׁהוּא כָּל עִקַּר חִיּוּתָם וְתִקְוָתָם וְתִקּוּנָם, וְרַק הוּא יָכוֹל לְתַקְּנָם וּלְהַעֲלוֹתָם כֻּלָּם מִכָּל הַיְרִידוֹת וְהַחֲשֵׁכוֹת שֶׁבָּעוֹלָם וּלְתַקְּנָם בִּשְׁלֵמוּת, שֶׁיֵּדְעוּ כֻּלָּם אֶת ה', אֲפִלּוּ אֻמּוֹת הָעוֹלָם, וּלְעָבְדוֹ בֶּאֱמֶת בְּכָל לְבָבָם.

אוֹהֲבוֹ הַנֶּאֱמָן, הַזּוֹכְרוֹ וּמַזְכִּירוֹ תָּמִיד לִפְנֵי ה' לִבְרָכָה וְשָׁלוֹם וְחַיִּים אֵין קֵץ.

יִשְׂרָאֵל בָּע�ר אוֹדִיסָר

## כט.

לְכְבוֹד יַקִּירִי וַחֲבִיבִי כְּנַפְשִׁי, ה' יִשְׁמְרֵהוּ וִיחַיֵּהוּ חַיִּים אֲרֻכִּים בְּכָל טוּב אֲמִתִּי וְנִצְחִי.

עִקַּר הַתִּקּוּן הוּא עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיּוֹדֵעַ שָׁרְשֵׁי כָּל הַנְּפָשׁוֹת וְיוֹדֵעַ אֵיךְ לַעֲסֹק עִם כָּל אֶחָד בְּחַיָּיו וּבְמוֹתוֹ, אֵיךְ לְתַקְּנוֹ וּלְהָבִיאוֹ לְהַשָּׂגוֹת אֱלֹקוּת שֶׁזֶּה עִקַּר הַתַּכְלִית עִקַּר שֶׁעֲשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא, עַל-כֵּן הָעִקַּר כְּשֶׁזּוֹכִין לְהִתְקָרֵב אֵלָיו בְּחַיִּים חַיּוּתוֹ.

עִקַּר תִּקּוּן הָאָדָם בְּחַיָּיו וּלְאַחַר מִיתָתוֹ הוּא רַק עַל-יְדֵי שֶׁאוֹחֵז עַצְמוֹ בְּהַצַּדִּיק, וּלְעִתִּיד יֵשְׁבוּ כָּל יִשְׂרָאֵל בְּאָהֳלֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וַאֲנָשָׁיו הָאֲמִתִּיִּים וְיִתְקָרְבוּ אֲלֵיהֶם, שֶׁזֶּה עִקַּר תִּקּוּן הָאָדָם.

אַשְׁרֵינוּ אַשְׁרֵינוּ אֲלָפִים וּרְבָבוֹת פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר שֶׁבָּאנוּ לָזֶה הָעוֹלָם בְּזֶה הַזְּמַן שֶׁיֵּשׁ לָנוּ אוֹר חָדָשׁ כָּזֶה, אוֹר הָאוֹרוֹת חִדּוּשׁ שֶׁבַּחִדּוּשִׁים כָּזֶה וְכוּ', שֶׁגִּלָּה תּוֹרוֹת שִׂיחוֹת וּמַעֲשִׂיּוֹת נוֹרָאוֹת כָּאֵלֶּה אֲשֶׁר אֵין דֻּגְמָתָם. אַשְׁרֵי אָדָם אֲשֶׁר יֶהֱגֶה בָּכָל יוֹם בְּתוֹרוֹתָיו וּתְפִלּוֹתָיו.

ה' יִהְיֶה בְּעֶזְרֵנוּ לְבַלּוֹת יָמֵינוּ בְּאֵלּוּ הַתּוֹרוֹת וְהַתְּפִלּוֹת הַנּוֹרָאוֹת אֲשֶׁר כְּמוֹהֶם לֹא הָיָה בָּעוֹלָם, שֶׁיְּכוֹלִים לְהַחֲיוֹת כָּל הַחוֹלִים וְהַחֲלוּשִׁים בָּחֳלִי הַנֶּפֶשׁ מְאֹד, וּלְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מֵעֲוֹונוֹת, שֶׁזֶּהוּ עִקַּר הָרַחֲמָנוּת עַל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אֵין נָאֶה לָהֶם שׁוּם עָוֹון כְּלָל לְפִי רוּחָנִיּוּתָם וְדַקּוּתָם. בְּאַהֲבָה רַבָּה וְאַהֲבַת עוֹלָם.

הַמַּעְתִּיר תָּמִיד בְּעַד יְשׁוּעָתוֹ וְהַצְלָחָתוֹ בָּזֶה וּבַבָּא.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶסָר

## ל.

נַפְשִׁי וְלִבִּי הַנְּעִים, הַשּׁוֹאֵב מַיִם חַיִּים מֵהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה שֶׁהוּא עִקַּר הָרְפוּאָה וְהַהַצָּלָה לְהַנְּפָשׁוֹת מִכָּל הַחִצִּים וְסִמִּים אַרְסִיִּים שֶׁל מִינוּת וֶאֱמוּנוֹת שֶׁל שֶׁקֶר וְכָזָב, וְלִבּוֹ בּוֹעֵר בְּקִרְבּוֹ וְנִכְסָף וּמִשְׁתּוֹקֵק לְהַשְׁקוֹת בָּהֶם נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה שָׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם וְנִתְבַּטֵּל הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת מִלֵּב יִשְׂרָאֵל.

רָאוּי לָנוּ לְהָבִין כִּי לֹא דָּבָר רֵיק הוּא מַה שֶּׁזָּכִינוּ בַּדּוֹר הַזֶּה לְאוֹר כָּזֶה.

עָלֵינוּ לְהַזְכִּיר עַצְמֵנוּ בְּכָל פַּעַם אֶת כָּל הַחֶסְדִים וְהַטּוֹבוֹת הַנִּפְלָאוֹת אֲשֶׁר הִפְלִיא ה' לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, וְחַיָּבִים אֲנַחְנוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַה' תָּמִיד שֶׁזִּכִּינוּ לִישָׁא וְלִתֵּן בִּדְבָרִים כָּאֵלֶּה הָעוֹמְדִים בְּרוֹם רוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם עַד אֵין סוֹף הַמְחַיִּים אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּדוֹר הַחשֶׁךְ הַזֶּה, בַּדּוֹר הַיָּתוֹם הַזֶּה, בְּשֶׁפֶל מַצָּבֵנוּ כָּזֶה.

כָּל הָעֲרֵבוּבְיָא שֶׁבָּעוֹלָם שֶׁאֵין יוֹדְעִים הֵיכָן הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, הוּא מֻחֲמַת שֶׁמִּתְרַבֶּה וּמִתְגַּדֵּל הַשֶּׁקֶר בָּעוֹלָם עַד שֶׁמַּכְנִיס דֵּעוֹת זָרוֹת וּכְפִירוֹת הַרְבֵּה בָּעוֹלָם, וּמֵקִים מֵהֶם אֲנָשִׁים שֶׁאוֹמְרִים שֶׁרוֹצִים בְּתַקָּנַת יִשְׂרָאֵל.

עִקַּר הַתִּקּוּן לְמַחֲלֶקֶת שֵׁשׁ עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וַאֲנָשָׁיו בְּכָל דּוֹר וָדוֹר שֶׁזֶּה עִקַּר בְּחִינַת מַלְחֶמֶת עֲמָלֵק, עִקַּר הַתִּקּוּן לָזֶה הוּא לְהִתְנַהֵג בִּתְמִימוּת וּבְפָשִׁיטוּת וּבֶאֱמֶת, וְלִזְעֹק מְאֹד לַה' יִתְבָּרַךְ שֶׁיּוֹרֵהוּ הָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ. וְהֶחָפֵץ בֶּאֱמֶת מוֹסְרִין לוֹ מַלְאָךְ שֶׁל אֱמֶת עִם הַצַּדִּיק שֶׁהוּא מֻבְחָר הָאֱמֶת שֶׁבֵּין הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים הַמֻּבְחָרִים יְחִידֵי הַדּוֹרוֹת שֶׁגִּלָּה אֱמֶת כָּזֶה בָּעוֹלָם שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְקַלְקְלוֹ בְּשׁוּם אֹפֶן.

הָעִקָּר הוּא לְעוֹרֵר הָעָם שֶׁיִּשּׁוּבוּ עַל פְּגַם הַמַּחֲלֶקֶת שֶׁעַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת נַחַל נוֹבֵעַ, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְרַחֲקִים מִכָּל הַתּוֹרָה וְנִפְגָּמֶת כָּל הַתּוֹרָה.

עִקַּר שְׁלֵמוּת קִיּוּם הַתּוֹרָה הוּא עַל-יְדֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ.

אֵין לָנוּ שׁוּם נֶחָמָה עַל הַגָּלוּת וְהַחשֶׁךְ שֶׁעוֹבֵר עָלֵינוּ כִּי אִם בִּזְכוּת וְכֹחַ תּוֹרָתוֹ וְשִׂיחָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה, "זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ וְכוּ'". גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי ה' אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּנוּ בַּדּוֹר הַזֶּה, שֶׁזִּכִּינוּ לִהְיוֹת בְּחֶלְקוֹ הַקָּדוֹשׁ, לִבְלִי לְהִתְנַגֵּד עָלָיו חַס וְשָׁלוֹם. חָלִילָה לָנוּ מִלִּשְׁכֹּחַ חֲסָדָיו הַנֶּאֱמָנִים שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, עֲצוּמוֹת עֲמֻקּוֹת וְנִפְלָאוֹת כְּאֵלֶּה, הִתְגַּלּוּת הַתּוֹרָה כָּזֶה, אַשְׁרֵי הָאָזְנַיִם הַשּׁוֹמְעוֹת מִזֶּה, כִּי לֹא נִשְׁמַע כָּזֹאת מֵעוֹלָם וכו'.

כָּל הַמַּחֲלֶקֶת שֶׁחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, הַכֹּל הוּא עַל-יְדֵי גַּאוּת שֶׁל הַמַּנְהִיגִים הַמְפֻרְסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר, וְעַל-יְדֵי זֶה הֵם מַרְחִיקִים נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל מִלְּהִתְקָרֵב לַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִטְלָה הַמַּלְכוּת וְהַמֶּמְשָׁלָה מִיִּשְׂרָאֵל וְנִתְּנָה לָעַכּוּ"ם וְהָרְשָׁעִים שֶׁמְּקַבְּלִים

הַמַּלְכוּת וּמוֹשְׁלִים עָלֵינוּ חַס וְשָׁלוֹם. כָּל זֶה נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַמַּחֲלֹקֶת עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁעַל-יְדֵי זֶה פּוֹגְמִים בִּכְבוֹדוֹ שֶׁעַל-יְדֵי זֶה עִקַּר הַגָּלוּת. אֲבָל ה' לֹא יַעַזְבֵנוּ בְּיָדָם, אַדְרַבָּא עַל-יְדֵי זֶה דַּיְקָא מַכְנִיעַ אוֹתָם לְגַמְרֵי וּמוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מֵרְשׁוּתָם, כִּי כָּל מַה שֶּׁהַקְלִפָּה קָשָׁה וַחֲזָקָה בְּיוֹתֵר - בְּהֶכְרֵחַ שֶׁתֵּרֵד הַקְּדֻשָּׁה הַגְּבוֹהָה לְשָׁם יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְתִהְיֶה שָׁם בַּגָּלוּת יוֹתֵר, עַד שֶׁתִּתְגַּבֵּר בְּגֹדֶל כֹּחַהּ עַל-יְדֵי זֶה דַּיְקָא וְתַכְנִיעַ אוֹתָהּ וְתַשְׁפִּילָהּ, כְּמוֹ שֶׁהַפִּילָה אֶסְתֵּר אֶת הָמָן הָרָשָׁע וְסִיעָתוֹ דַּיְקָא עַל-יְדֵי זֶה שֶׁנִּלְקְחָה לְבֵית אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ, שֶׁזֶּה בְּחִינַת "עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בָּאָדָם לְרַע לוֹ".

עִקַּר הִתְגַּבְּרוּת הַיֵּצֶר הָרַע הוּא עַל-יְדֵי מַחֲלֹקֶת, וְזֶה עִקַּר עִסְקָם וְהִשְׁתַּדְּלוּתָם שֶׁל הַשֵּׂדִין יְהוּדָאִין, לְבַלְבֵּל וּלְעַקֵּם לֵב יִשְׂרָאֵל, לְהַרְבּוֹת מַחֲלֹקֶת, וּלְהִתְלַבֵּשׁ עַצְמָן בְּמִצְווֹת הַרְבֵּה שֶׁלָּהֶם, שֶׁמַּכְנִיסִין בְּלֵב כָּל הַנּוֹטֶה אַחֲרֵיהֶם, שֶׁחֲבֵרוֹ נָטָה מֵהָאֱמֶת וְשֶׁהוּא שׁוֹנֵא לוֹ וְעַל-כֵּן מִצְוָה גְּדוֹלָה לְהָדְפוֹ וּלְרָדְפוֹ עַד הַנֶּפֶשׁ, וְכֵיוֹצֵא בְּאֵלּוּ הַטָּעָיוֹת וְהַסְּבָרוֹת הַמְזֻיָּפוֹת שֶׁלָּהֶם. וְהָעִקָּר מִתְגַּבְּרִין עַצְמָן הַשֵּׂדִין יְהוּדָאִין, הַלּוֹמְדִים וְתַלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁאֵינָם שְׁלֵמִים, עַד שֶׁנִּתְעַקֵּם לִבָּם עַל הַכְּשֵׁרִים הָאֲמִתִּיִּים וּמַתִּירִים וּמְצַוִּים לְהָדְפָם וּלְרָדְפָם, כִּי חוֹתְרִים לִמְצֹא בָּהֶם חֶרְוֹנוֹת וּפְגָמִים וְכוּ' עַד שֶׁנַּעֲשָׂה אָצְלָם מִצְוָה לְרָדְפָם חִנָּם, וְזֶה "לְמִי מְדָנִים לְמִי שִׂיחַ", רָאשֵׁי תֵּבוֹת חָכָם שֵׂד יְהוּדִי, שֶׁמְּמֻנוּ כָּל הַמְּדָנִים וְהָרִיב וְהַמַּחֲלֹקֶת.

כְּשֶׁאָדָם נוֹפֵל לְמָקוֹם שֶׁנּוֹפֵל, אֲפִלּוּ אִם נוֹפֵל לִדְבָרִים מְגֻנִּים מְאֹד שֶׁהֵם בְּחִינַת מְקוֹמוֹת הַמְּטֻנָּפִים, וַאֲפִלּוּ מִי שֶׁנּוֹפֵל חַס וְשָׁלוֹם לִסְפֵקוֹת וְהִרְהוּרִים וּמְהַרְהֵר אַחַר ה' יִתְבָּרַךְ, אַף-עַל-פִּי כֵן אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל. אַף-עַל-פִּי שֶׁנִּדְמֶה לוֹ שֶׁבִּמְקוֹמוֹ אֵין נִמְצָא שָׁם ה' יִתְבָּרַךְ כְּלָל חַס וְשָׁלוֹם, מֻחֲמַת שֶׁנָּפַל לִמְקוֹמוֹת מְטֻנָּפִים כָּאֵלּוּ רַחֲמָנָא לִיצְלָן, אַף-עַל-פִּי כֵן יְחַזֵּק וְיִתְאַמֵּץ וְיִתְגַּבֵּר מְאֹד לִדְרֹשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ אַחַר כְּבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ. וּכְשֶׁשּׁוֹאֵל וְדוֹרֵשׁ וּמְבַקֵּשׁ אַחַר כְּבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ, וּמִצְטַעֵר וּמִתְגַּעְגֵּעַ וְצוֹעֵק לַה' יִתְבָּרַךְ וְנִכְסָף לַחֲזֹר אֵלָיו, אַף-עַל-פִּי שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ שׁוּם דֶּרֶךְ וְנָתִיב וְעֵצָה וְתַחְבּוּלָה אֵיךְ אֶפְשָׁר לַעֲלוֹת וְלַחֲזֹר מִמְּקוֹמוֹת כְּאֵלּוּ הָרְחוֹקִים מֵה' יִתְבָּרַךְ כָּל-כָּךְ, אַף-עַל-פִּי כֵן עַל-יְדֵי הַבַּקָּשָׁה וְהַחִפּוּשׂ בְּעַצְמוֹ שֶׁמְּחַפֵּשׂ וּמְבַקֵּשׁ אֶת ה' יִתְבָּרַךְ אֵיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ, עַל-יְדֵי זֶה בְּעַצְמוֹ עוֹלֶה בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה בִּבְחִינַת יְרִידָה תַּכְלִית הָעֲלִיָּה, וְזֶהוּ בְּעַצְמוֹ תְּשׁוּבָתוֹ וְתִקּוּנוֹ. כִּי עַל-יְדֵי הַיְרִידָה שֶׁיֵּשׁ לוֹ, עַל-יְדֵי זֶה הוּא מְחַפֵּשׂ וּמְבַקֵּשׁ אֵיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ, וְעַל-יְדֵי זֶה כְּשֶׁזּוֹכֶה לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ הֵיטֵב, אָז זוֹכֶה לַעֲלוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה לִבְחִינַת 'אַיֵּה', שֶׁהוּא שֹׁרֶשׁ הַכֹּל וּמַמְשִׁיךְ מִשָּׁם חַיּוּת חָדָשׁ. וְכָל זֶה בְּכֹחוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, כִּי לוּלֵא כֹּחוֹ הַגָּדוֹל לֹא הָיָה לָנוּ כֹּחַ אֲפִלּוּ לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ כְּלָל, וְחַס וְשָׁלוֹם הָיִינוּ נִטְבָּעִין.

כְּבָר הוֹדִיעַ הַצַּדִּיק שֶׁאֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם, כִּי ה' יִתְבָּרַךְ מָלֵא רַחֲמִים וְחָפֵץ בִּתְשׁוּבָתָן שֶׁל כָּל הָרְשָׁעִים תָּמִיד וְהוּא חוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת לְבַל יִדַּח מִמֶּנּוּ נִדָּח, וְעַל-כֵּן כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי מַעֲשָׂיו שֶׁעָשָׂה וְיָרַד וְנִתְעָה לְמָקוֹם שֶׁיָּרַד וְנִתְעָה, אָזַי ה' יִתְבָּרַךְ מְצַמְצֵם עַצְמוֹ וּמְרַמֵּז לוֹ רְמָזִים כְּפִי הֲרָאוּי לוֹ עַכְשָׁו בִּמְקוֹמוֹ וּשְׁעָתוֹ, וּמִי שֶׁאֵין לוֹ שֵׂכֶל לְהַעֲמִיק בָּזֶה בְּדִעְתּוֹ צָרִיךְ עַל כָּל פָּנִים לְהַאֲמִין בָּזֶה בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה וַאֲזַי יוּכַל לִזְכֹּר אֶת ה' בְּכָל מָקוֹם וּבְכָל זְמַן וּבְכָל הַמַּדְרֵגוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, לְמַעְלָה אוֹ לְמַטָּה חַס וְשָׁלוֹם, כִּי ה' יִתְבָּרַךְ מְצַמְצֵם עַצְמוֹ בְּכָל יוֹם בְּכָל מָקוֹם וּמְרַמֵּז רְמָזִים וְכוּ'.

הַצַּדִּיק הַכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ וַאֲפִלּוּ בְּמַה שֶׁהוּתַּר לוֹ הוּא אוֹחֵז אֶת תַּאֲוָתוֹ בְּיָדוֹ. בְּוַדַּאי זֶה אֵין מֵת, אֶלָּא תָּמִיד חַי אֲפִלּוּ לְאַחַר מִיתָה, וְאֵין חִלּוּק אֶצְלוֹ בֵּין מִיתָה לְחַיִּים, כִּי תָּמִיד הוּא עוֹבֵד ה'.

כָּל אֶחָד עַל-יְדֵי חֲטָאָיו גּוֹרֵם לְהִסְתַּלְּקוּת אוֹר אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁעַל-יְדֵי זֶה אֵין יְכוֹלִים לֵידַע מֵה' יִתְבָּרַךְ חַס וְשָׁלוֹם, וְעִקַּר הַתִּקּוּן שֶׁלָּנוּ וְשֶׁל חֲטָאֵי כָּל הַדּוֹרוֹת הוּא עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת אֲשֶׁר הוּא סוֹתֵם עֵינָיו מֵחֵיזוּ דְּהָאי עָלְמָא לְגַמְרֵי וְאֵין לוֹ שׁוּם הִסְתַּכְּלוּת כְּלָל בָּזֶה הָעוֹלָם. וְלֹא רַק זֹאת, אֶלָּא שֶׁהוּא גַּם מְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ כָּל הָעִנּוּיִים וְכָל הַיִּסּוּרִים קָשִׁים בְּשִׁבְיל ה' יִתְבָּרַךְ וּבִשְׁבִיל תִּקּוּן נְפָשׁוֹת יִשְׂרָאֵל עַד שֶׁזּוֹכֶה לְבַטֵּל עַצְמוֹ אֶל הַתַּכְלִית בְּתַכְלִית הַבִּטּוּל בְּמַדְרֵגָה גְּבוֹהָה מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁזּוֹכֶה לְהַמְשִׁיךְ תִּקּוּנִים מִשָּׁם לְגַלּוֹת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְעֵין כָּל, עַד שֶׁיְּעוֹרֵר בִּתְשׁוּבָה גַּם אֶת כָּל הָרְחוֹקִים מְאֹד מְאֹד. וְעִקַּר נִפְלְאוֹת עֲבוֹדָתוֹ הַקְּדֻשָּׁה הַנִּפְלָאָה וְהַנּוֹרָאָה מְאֹד שֶׁל רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ הוּא בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ מִפִּיו הַקָּדוֹשׁ שֶׁאָמַר שֶׁכָּל עִנְיָנוֹ וְעִסְקוֹ הוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

עִקַּר כְּבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ הוּא כְּשֶׁהָרְחוֹקִים בְּיוֹתֵר מְקָרְבִים אֶת עַצְמָם לַה' יִתְבָּרַךְ כִּי אָז נִתְיַקֵּר וְנִתְגַּדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד. גַּם אֵין לְאָדָם לוֹמַר אֵיךְ אֲנִי יָכוֹל לְהִתְקָרֵב לַה' יִתְבָּרַךְ וַאֲנִי רָחוֹק כָּל-כָּךְ עַל-יְדֵי רִבּוּי מַעֲשַׂי הָרָעִים, כִּי אַדְרַבָּא, כָּל מַה שֶּׁהוּא רָחוֹק בְּיוֹתֵר יִתְגַּדֵּל עַל-יָדוֹ כְּבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר כְּשֶׁיִּשְׁתַּדֵּל לָשׁוּב וּלְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי זֶה עִקַּר כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ.

עִקַּר שִׂמְחָתוֹ וְתַעֲנוּגָיו יִתְבָּרַךְ כְּשֶׁמַּחֲזִירִים בִּתְשׁוּבָה אֶת הָרְחוֹקִים מְאֹד, וְעִקַּר הִתְקָרְבוּת הָרְחוֹקִים הוּא עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וְתַלְמִידָיו שֶׁעוֹסְקִים בָּזֶה תָּמִיד, לְעוֹרֵר בְּנֵי-אָדָם מִשְּׁנָתָם וּלְהַחֲזִירָם בִּתְשׁוּבָה. וּבְיוֹתֵר עוֹסֵק בְּתִקּוּן זֶה לְאַחַר הִסְתַּלְּקוּתוֹ.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּרַחֲמָיו הוּא מְקָרֵב כָּל הָרְחוֹקִים, גַּם מְרַחֲקִים כְּמוֹנוּ הַיּוֹם, לְהַעֲלוֹתָם אֶל הַקְּדֻשָּׁה לַה' יִתְבָּרַךְ וּמְגַלֶּה אֱלֹקוּתוֹ עַיִן בְּעַיִן לְכָל בָּאֵי עוֹלָם.

הַמִּתְפַּלֵּל תָּמִיד בְּכָל יוֹם בְּעַד שְׁלוֹמוֹ וְטוֹבָתוֹ בְּכָל לֵב בְּמְסִירוּת נֶפֶשׁ, דּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמוֹ וּשְׁלוֹם הַנִּלְוִים אֵלָיו.
יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹזֶעסֶר

## לא.

לְכָבוֹד עֵינִי וְלִבִּי, הַמְעַדֵּן וּמְעַנֵּג אֶת נַפְשׁוֹ בְּאוֹרוֹת הַצַּחְצָחוֹת הַחֲדָשׁוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת וְנוֹרָאוֹת מְאֹד בְּמַעֲלָה שֶׁאֵין לְמַעְלָה מֵהֶם, הַמְחַיִּם וּמְרַפְּאִים אֶת גּוּפוֹ וְנַפְשׁוֹ וּמְטַהֲרִים מֵאֲבִי אָבוֹת הַטֻּמְאָה שֶׁל הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת שֶׁל הַשַּׁקְרָנִים בַּעֲלֵי כָּבוֹד וְגַאֲוָה, וְרוֹדְפִים אַחַר כָּבוֹד עַצְמָן, וְלוֹחֲמִים בְּעַזּוּת מֵצַח לְהַרְחִיק וּלְהַפְרִיד אֶת יִשְׂרָאֵל מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת הָרוֹעֶה הָאֲמִתִּי שֶׁהוּא עִקַּר מְקוֹר וְשֹׁרֶשׁ חַיּוּתָם לְדוֹרֵי דּוֹרוֹת לָנֶצַח, וְעַל-יְדֵי זֶה הֵם מְעַכְּבִים וְגוֹרְמִים כָּל הַכְּפִירוֹת וְכָל הַצָּרוֹת וְהַחֻרְבָּנוֹת שֶׁבָּא עַל יִשְׂרָאֵל, אֲבָל סוֹף כָּל סוֹף יִגְמֹר הַצַּדִּיק אֶת שֶׁלּוֹ מַה שֶּׁהִתְחִיל לְתַקֵּן הָעוֹלָם בִּשְׁלֵמוּת, כְּמוֹ שֶׁהִבְטִיחַ וְאָמַר: "הַאֲנִי לֹא גָמַרְתִּי? גָּמַרְתִּי וְאֶגְמֹר נִצַּחְתִּי וַאֲנַצַּח".
דִּבּוּרֵי לְשׁוֹן הָרָע שֶׁעַל-יְדָם נִתְרַבֶּה מַחֲלֹקֶת וְשִׂנְאָה וְקִנְטוּר בָּעוֹלָם, הֵם בְּחִינַת רוּחַ סְעָרָה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְבַּלְבֵּל הָאֲוִיר וְאִי אֶפְשָׁר לְהַשְׁמִיעַ קוֹל דִּבּוּר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַהוֹלֵךְ לְפַנֵּינוּ לְתוּר לָנוּ דֶּרֶךְ כְּבוּשָׁה לְשׁוּב לַה' יִתְבָּרַךְ אֲפִלּוּ מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת הָרְחוֹקִים מְאֹד מֵהַתּוֹרָה.
וְשָׁלוֹם הוּא בְּחִינַת אֲוִיר הַנֹּחַ וְהַזֹּךְ, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִשְׁמַע דִּבּוּר הַצַּדִּיק לְמֵרָחוֹק בְּכָל הָעוֹלָם עַד שֶׁיִּפָּרַח הַדִּבּוּר הַקָּדוֹשׁ לְהַטּוֹב הַכָּבוּשׁ בֵּין הַסִּטְרָא אָחֳרָא כְּמוֹ חֵץ מֵהַקֶּשֶׁת, עַד שֶׁיִּשְׁמַע הַטּוֹב וְיִפָּלַח חֵץ כְּבֵדוֹ שֶׁל הַסִּטְרָא אָחֳרָא וְיֵצֵא הַטּוֹב מִשָּׁם בְּשָׁלוֹם.
אַנְשֵׁי ה' אַנְשֵׁי הַכָּבוֹד, כֻּלָּם גְּדוֹלִים, כֻּלָּם בְּרוּרִים, כֻּלָּם קְדוֹשִׁים וְכֻלָּם עוֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם בִּקְדֻשָּׁה וְטָהֳרָה, וְכֻלָּם עֲנָוִים כֶּעָפָר וָאֵפֶר מַמָּשׁ.
"אֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח", מֵאוֹתָם הַכְּשֵׁרִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁמּוּנָחִים עַד הָאָרֶץ, מֵהֶם דַּיְקָא יִצְמַח הָאֱמֶת לְכָל בָּאֵי עוֹלָם.
הַכְּשֵׁרִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁבַּדּוֹר הַמְקֹרָבִים לַצַּדִּיק הָאֱמֶת וְהוֹלְכִים בִּדְרָכָיו, הֵם שְׁפֵלִים קְטַנִּים וְנִבְזִים בְּעֵינֵי עַצְמָם כְּתוֹלַעַת מַמָּשׁ, בִּבְחִינַת "וְאָנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי עָם", בְּחִינַת "כָּל רוֹאַי יַלְעִיגוּ לִי" וְכוּ', וְאַף-עַל-פִּי כֵן הֵן עַזִּים וַחֲזָקִים בְּדַעְתָּם מְאֹד מְאֹד כְּעַמּוּד בַּרְזֶל וּכְחוֹמַת נְחֹשֶׁת כְּנֶגֶד הַחוֹלְקִים הַשַּׁקְרָנִים וְעַזֵּי פָּנִים הַחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וַאֲנָשָׁיו בְּנַאֲוָה וּבוּז, הָרוֹצִים לְהַעְלִים וּלְהַסְתִּיר אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מֵעֵינֵי יִשְׂרָאֵל וְרוֹצִים לִמְנֹעַ מִלְּהִתְקָרֵב אֶל הָאֱמֶת. כִּי צְרִיכִים שֶׁלֹּא לִשְׁמֹעַ כְּלָל לְשׁוּם בִּלְבּוּל וְלֵיצָנוּת שֶׁלָּהֶם וְלִבְלִי לְהִתְבַּיֵּשׁ מֵהֶם כְּלָל, וּמִי שֶׁפּוֹגֵם בָּזֶה וְאֵין לוֹ עַזּוּת דִּקְדֻשָּׁה וְאֵינוֹ עַז כַּנָּמֵר נֶגֶד הַחוֹלְקִים הַמַּלְעִיגִים וּמוֹנְעִים מִלְּהִתְקָרֵב אֶל הָאֱמֶת, שֶׁעִקַּר הַתַּקִּיפוּת שֶׁלָּהֶם הוּא עַל-יְדֵי

עַזּוּת וְשֶׁקֶר, עַל-יְדֵי זֶה אֵינוֹ זוֹכֶה לְהִתְקָרֵב לְמַנְהִיג הָאֱמֶת וְאֵינוֹ זוֹכֶה לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ הַשְׁגוֹת אֱלֹקוּת, וְנִפְגָּמָה אֶצְלוֹ הָאֱמוּנָה עַד שֶׁבָּא לִידֵי כְּפִירָה גְּמוּרָה חַס וְשָׁלוֹם.

כְּשֶׁמְּדַבְּרִין לָשׁוֹן הָרַע עַל הַצַּדִּיק וְהַנִּלְוִים אֵלָיו חַס וְשָׁלוֹם, עַל-יְדֵי זֶה מַפְרִידִין בֵּין כְּלַל יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּחִינַת נְקֻדָּה הַתַּחְתּוֹנָה, וּבֵין הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת נְקֻדָּה הָעֶלְיוֹנָה, שֶׁיָּכוֹל לְקָרֵב הַכֹּל לַה' יִתְבָּרַךְ, אֲפִלּוּ אֶת הָרְחוֹקִים בְּיוֹתֵר, וְזֶה בְּחִינַת "נִרְגָּן מַפְרִיד אַלּוּף" וְעָנְשׁוֹ גָּדוֹל מְאֹד.

לִפְעָמִים יָכוֹל הָאָדָם לִפֹּל חַס וְשָׁלוֹם עַל-יְדֵי הָאֱמֶת דַּיְקָא, כִּי יוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ שֶׁבֶּאֱמֶת קִלְקֵל וּפָגַם הַרְבֵּה וְגַם עַתָּה הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא, וְעַל-כֵּן מְסִיתוֹ הַבַּעַל-דָּבָר בְּהָאֱמֶת שֶׁלּוֹ לִדְחוֹתוֹ לְגַמְרֵי חַס וְשָׁלוֹם. אֲבָל כְּבָר גִּלָּה לָנוּ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ אֵינוֹ כֵּן, כִּי אֲפִלּוּ בְּשְׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת סְמוּכִין לַה' יִתְבָּרַךְ וְאֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם, וְאַף-עַל-פִּי שֶׁבְּוַדַּאי צְרִיכִין לִשְׁמֹר עַצְמוֹ מִן הַחֵטְא וַאֲפִלּוּ מִפְּגָם כָּל שֶׁהוּא, אַף-עַל-פִּי כֵן אֲפִלּוּ אִם נִכְשַׁל כְּמוֹ שֶׁנִּכְשַׁל אֲפִלּוּ אֲלָפִים וּרְבָבוֹת פְּעָמִים, אַף-עַל-פִּי כֵן בְּכָל עֵת וְרֶגַע חַסְדֵי ה' לֹא תַּמְנוּ וְכוּ' וְיכוֹלִים בְּכָל עֵת לְקָרֵב עַצְמוֹ לַה' יִתְבָּרַךְ מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא "כִּי גָּדוֹל ה' מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר" וְיֵשׁ עִנְיָן שֶׁיִּתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, וְזֶה עִקַּר הָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ. גַּם כָּל הַמַּחֲלֹקֶת עַל הַצַּדִּיק, הֵן הַמַּחֲלֹקֶת שֶׁל הַנִּקְרָאִים חֲסִידִים וּכְשֵׁרִים, וּבִפְרָט הַמַּחֲלֹקֶת שֶׁל כִּתּוֹת הַמְּחַקְּרִים הַנּוֹטִים לְדַרְכֵי הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת, הַכֹּל הוּא עַל-יְדֵי הָאֱמֶת שֶׁלָּהֶם, כִּי הָאֱמֶת נַעֲשָׂה עֲדָרִים עֲדָרִים וְכָל אֶחָד אוֹמֵר שֶׁאֶצְלוֹ הָאֱמֶת, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁמַּבִּיט לִפְעָמִים בְּסִפְרֵיהֶם שֶׁל הַמְּחַקְּרִים יִרְאֶה שֶׁהַדִּבּוּר "אֱמֶת" אֵינוֹ זֶז מִפִּיהֶם וְצוֹעֲקִים רַק "אֱמֶת". אוֹי לָהֶם וּלְהָאֱמֶת הַמְּזֻיָּף שֶׁלָּהֶם! וְעַל-כֵּן צָרִיךְ הָאֱמֶת בְּעַצְמוֹ שְׁמִירָה, וְהַכֹּל בְּכֹחַ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וְתַלְמִידָיו שֶׁהֵם בְּחִינַת יְהוֹשֻׁעַ שֶׁעַל-יָדָם עִקַּר הַכְנָסַת קִיּוּם הַתּוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל וְעַל-יָדָם הַמְּשֻׁכַת דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה.

כָּל עִקַּר הַגָּלוּת שֶׁנִּמְשָׁךְ וְנִתְאָרֵךְ הוּא רַק מֵחֲמַת הַמַּחֲלֹקֶת וְשִׂנְאַת חִנָּם שֶׁעַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וַאֲנָשָׁיו, שֶׁזֶּה גָּרוּעַ מִכָּל הָעֲבֵרוֹת. וְעִצָּם וְתַקָּף הַהִתְגַּבְּרוּת הַזֶּה גָּדוֹל וְנִשְׂגָּב כָּל-כָּךְ בְּלִי שִׁעוּר וָעֵרֶךְ, עַד שֶׁגַּם הַצַּדִּיקִים וְהַכְּשֵׁרִים אֲשֶׁר הִטּוּ שִׁכְמָם לִסְבֹּל עֹל תּוֹרָה וּשְׁבִירַת תַּאֲווֹת, גַּם בָּהֶם נָפְלָה שַׁלְהֶבֶת הַקִּנְאָה וְהַמַּחֲלֹקֶת וְקִבְּלַת לְשׁוֹן הָרַע וְשִׂנְאַת חִנָּם. וְזֶה הַדָּבָר הָיָה בְּעָכְרֵנוּ לְהַרְחִיק מֵהָאֱמֶת יוֹתֵר מֵהַכֹּל, וַעֲדַיִן הַשָּׂטָן מְרַקֵּד בֵּינָן לְהַגְדִּיל הַמַּחֲלֹקֶת וְהַפֵּרוּד. וְנִלְכְּדוּ כָּל-כָּךְ, עַד שֶׁלֹּא יוּכְלוּ הֶמּוֹן יְרִיעוֹת לְבָאֵר עִנְיָן זֶה.

כָּל עִקַּר הַמַּחֲלֹקֶת וְהַקְּטָגּוֹרְיָא הַגְּדוֹלָה שֶׁעַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הוּא מֵחֲמַת זֶה שֶׁרַבֵּנוּ הַגָּדוֹל זַצַ"ל עוֹסֵק לְהַחֲיוֹת מֵתִים וּפְגָרִים מַמָּשׁ שֶׁנִּפְלוּ בְּדַעְתָּם מֵרִבּוּי עֲוונוֹתֵיהֶם הָעֲצוּמִים,

וּבְכֹחוֹ הַגָּדוֹל הוּא עוֹסֵק בְּתִקּוּנָם וּבְהַצָּלָתָם. אֲבָל מַה לָּנוּ בָּזֶה, יֵלֵךְ כָּל אֶחָד בְּדַרְכּוֹ, וַאֲנַחְנוּ בְּחַסְדּוֹ הַגָּדוֹל וְהַנִּפְלָא נָקֵיִם "אֲחַזְתִּיו וְלֹא אַרְפֶּנּוּ" עַד וְכוֹ'.

עַל-יְדֵי כָּל מִינֵי פְּגַם הַבְּרִית קֹדֶשׁ בָּאִים לִידֵי כְּפִירוֹת גְּדוֹלוֹת וְלֶאֱמוּנוֹת כָּזְבִיּוֹת, כִּי מִי שֶׁפּוֹגֵם בְּחֵטְא זֶה, עַל-יְדֵי זֶה נִפְגַּם דַּיְקְנוֹ, וְנִשְׁבַּר וְנִתְקַלְקֵל הָאֱמוּנָה מֵחֲמַת פְּגַם הַבְּרִית, פְּגַם טִיפֵּי הַמֹּחַ וְהַדַּעַת, וּמֵחֲמַת זֶה בָּאִים לִידֵי כְּפִירוֹת בַּה' יִתְבָּרַךְ וּבְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת וְנִדְמֶה לָהֶם שֶׁהֵם חֲכָמִים גְּדוֹלִים וְאֵינָם רוֹצִים לְהַשְׁלִיךְ שִׂכְלָם הֶעָכוּר וְהַפָּגוּם הַמְלֻכְלָךְ בְּזֶהֲמַת תַּאֲוַת נְאוּף, וּמַקְשִׁים חַס וְשָׁלוֹם עַל ה' יִתְבָּרַךְ אוֹ עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וְהַכְּשֵׁרִים הָאֲמִתִּיִּים, וְכָל זֶה מֵחֲמַת פְּגַם הַבְּרִית, וּמִזֶּה בָּאִים כָּל הָאֶפִּיקוֹרְסִים וְהַכּוֹפְרִים וְכֵן כָּל הַחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְכָל מִי שֶׁרוֹצֶה לְחוּס עַל נַפְשׁוֹ לְהַצִּיל נַפְשׁוֹ מִן הַשְּׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת וּמִתַּחְתָּיו עִקַּר תִּקּוּנוֹ שֶׁיַּשְׁלִיךְ וְיסַלֵּק שִׂכְלוֹ לְגַמְרֵי כְּאִלּוּ אֵין לוֹ שׂוּם שֵׂכֶל וְדַעַת כְּלָל וְיִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה בַּה' יִתְבָּרַךְ וּבְצַדִּיק הָאֱמֶת בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוּת בְּלִי חָכְמוֹת כְּלָל, וְאָז בְּוַדַּאי יִזְכֶּה לְתַקֵּן כָּל פְּגָמָיו וְיִזְכֶּה לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

יֵשׁ כַּמָּה בְּנֵי-אָדָם שֶׁמְּשֻׁקָּעִים כָּל-כָּךְ בְּתַאֲווֹתֵיהֶם כַּאֲשֶׁר הֵם יוֹדְעִים בְּעַצְמָן, אֲשֶׁר בְּרִבּוּי זֶהֲמַת תַּאֲווֹתֵיהֶם הֵם גְּרוּעִים מִבְּהֵמוֹת וְעוֹשִׂים מַעֲשֶׂה בְּהֵמָה מַמָּשׁ, וְאַף-עַל-פִּי כֵן הֵם חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְנֶגֶד פְּנֵיהֶם נְבוֹנִים וְכוּ', וְרוֹצִים לַחֲקֹר חֲקִירוֹת בִּידִיעַת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי חָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת. גַּם בֵּין הַכְּשֵׁרִים קָצַת יֵשׁ מְפֻרְסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר שֶׁעֲדַיִן לֹא יָצְאוּ לְגַמְרֵי כְּלָל מִמַּעֲשֶׂה בְּהֵמָה וְאַף-עַל-פִּי כֵן הֵם חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְרוֹצִים לְהַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם וְאֶת יִשְׂרָאֵל בְּדֵעוֹת זָרוֹת וְחָכְמוֹת שֶׁל שְׁטוּת הֶבֶל וְשֶׁקֶר, וּמִתְלַבְּשִׁים עַצְמָם בְּמִצְווֹת וּמְעַקְּמִים לֵב הָרַבֵּה מִיִּשְׂרָאֵל וּמְרַחֲקִים אוֹתָם מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְקוֹרִין אֶת הַכְּשֵׁרִים וְהַיְרֵאִים אֲמִתִּיִּים שֶׁבְּדוֹר בְּשֵׁם כְּסִילִים וּפְתָאִים וְכוּ'. וּבֶאֱמֶת כֻּלָּם הֵמָּה מֵהֶבֶל יַחַד מֻחֲמַת שֶׁמְּהַפְּכִין הָאֱמֶת וְעוֹשִׂים מַעֲשֶׂה בְּהֵמָה וְאַף-עַל-פִּי כֵן רוֹצִים לֵידַע חָכְמוֹת וְהַמְצָאוֹת, וְעַל-יְדֵי זֶה אֵין יְכוֹלִים לְקַבֵּל הַמֹּחַ וְהַדַּעַת הָאֲמִתִּי עַד שֶׁנִּתְעִים וּנְבוֹכִים בְּחָכְמוֹת שֶׁל שְׁטוּת וְהֶבֶל.

עַל-יְדֵי מַחֲלֹקֶת עַל הַצַּדִּיק שׁוֹכְחִין אֶת הַתּוֹרָה.

אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַה' עַל שֶׁאַתָּה עוֹמֵד בְּעֶזְרִי, שֶׁזָּכִיתָ גַּם הַפַּעַם לְהַצִּילֵנִי מִיַּד הַמּוֹפְתִי הַיְרוּשַׁלְמִי חוּסֵיינִי הָמָן עָמֶלֵק, רוֹצֵחַ אַכְזָרִי, שָׁפֵל שֶׁבַּשְּׁפֵלִים בְּתַכְלִית הַשִּׁפְלוּת, הַיָּדוּעַ וּמְפֻרְסָם בְּשֵׁם... שֶׁעָמַד עָלַי לְרָצְחֵנִי וּלְהַשְׁמִידֵנִי, וַה' לֹא עֲזָבָנִי בְּיָדוֹ, וְנָתַן בְּלִבְּךָ רַחֲמִים לְרַחֵם עָלַי, לְהַצִּילֵנִי מִתַּחַת יָדוֹ הַטְּמֵאָה וְהַמְזֻהֶמֶת.

שָׁנָה רָעָה וַאֲרוּרָה בְּכָל הַקְּלָלוֹת וְהָחֳרָמוֹת וּמַכּוֹת וּמַחֲלוֹת רָעוֹת וּמָרוֹת לְכָל הָרְשָׁעִים הַגְּרוּעִים מִכָּל הָרְשָׁעִים הַנִּמְצָאִים בָּעוֹלָם וְרוֹצְחִים הַשְּׁפֵלִים וַאֲרוּרִים, שֶׁחוֹלְקִים

וְחוֹטְאִים וּמַחֲטִיאִים, שֶׁמְּבַזִּים וּמְחָרְפִים וּמְבַיְּשִׁים בָּרַבִּים וּמְחַלְּלִים שֵׁם ה' יִתְבָּרַךְ וְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת וַאֲנָשָׁיו הָאֲמִתִּיִּים, וּמְדַבְּרִים לָשׁוֹן הָרָע וְשֶׁם רָע שֶׁל שֶׁקֶר גָּמוּר עַל צַדִּיקִים יְרֵאִים וּכְשֵׁרִים אֲמִתִּיִּים. וְהָעִקָּר הָרָשָׁע הַגָּדוֹל שֶׁבָּהֶם שֶׁהוּא... שֶׁאֵין עוֹד רָשָׁע טָמֵא מִתֹּעֶב וְשָׁפֵל כָּמוֹהוּ, אִישׁ דָּמִים וּמִרְמָה, שַׁקְרָן רַמַּאי וְצַבּוּעַ, חוֹנֵף וְגוֹנֵב דַּעַת, מְנָאֵף וְכוֹפֵר וְכוּ', וְרוֹצֶה לְהִתְגַּדֵּל וּלְהִשְׁתָּרֵר וְלִמְלֹךְ כְּמוֹ הָמָן הָרָשָׁע. וְהָרָשָׁע הַמְטֻנָּף הַזֶּה הוּא אָבִי אֲבוֹת הַטֻּמְאָה, וְכָל מִי שֶׁנּוֹגֵעַ בּוֹ הוּא גַּם-כֵּן אָבִי אֲבוֹת הַטֻּמְאָה, וּבְוַדַּאי לֹא יָקוּמוּ בִּתְחִיַּת הַמֵּתִים. יַכֶּרֶת ה' מְהֵרָה כָּל שִׁפְתֵי שֶׁקֶר שֶׁל הָרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים, מְחַלְּלֵי שֵׁם ה' הַחוֹטְאִים וּמַחֲטִיאִים הָאֱלֶּה, יִמְחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים וְיִמַּח שְׁמָם וְזִכְרָם מִן הָעוֹלָם לְעוֹלָם וָעֶד.

הַחוֹטְאִים הָאֱלֶּה הָרְשָׁעִים אֲבִי אֲבוֹת הַטֻּמְאָה יִמַּח שְׁמָם וְזִכְרָם מְהֵרָה, בְּוַדַּאי לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא מוֹעִיל לָהֶם שׁוּם תְּשׁוּבָה וְאֵין לָהֶם כַּפָּרָה עוֹלָמִית. כַּמָּה וְכַמָּה מֵהֶם כְּבָר קִבְּלוּ קְצָת עָנְשָׁם, מֵאֶחָד לָקַח ה' אֶת אֵשֶׁת נְעוּרָיו בְּפֶתַע פִּתְאוֹם, הִיא הָיְתָה בְּרִיאָה וּשְׁלֵמָה בְּלִי שׁוּם מַחֲלָה וְלֹא הָיָה לָהּ שׁוּם מַחֲלָה מֵעוֹלָם, פִּתְאוֹם הִרְגִּישָׁה בְּרַע וְנִפְלָה לְמִשְׁכָּב וְתֵכֶף וּמִיָּד נִפְטְרָה בְּאֵיזֶה יוֹם וְהִשְׁאִירָה הַרְבֵּה יְתוֹמִים, יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר. וְעוֹד אֶחָד, נִפְטַר פִּתְאוֹם בְּאֶמְצַע הָרְחוֹב וְלֹא הָיָה לוֹ שׁוּם מַחֲלָה מֵעוֹלָם, כַּיָּדוּעַ לַכֹּל. עוֹד שְׁנֵי אֲנָשִׁים נִפְטְרוּ פִּתְאוֹם עַל עָווֹן זֶה גַּם-כֵּן, וְכֵן הָיוּ אֲנָשִׁים שֶׁנֶּעֶנְשׁוּ וְנִפְטְרוּ אַחֲרֵי שֶׁסָּבְלוּ מְאֹד מְאֹד מִמַּחֲלוֹת. אֲנִי בָּטוּחַ בְּגֹדֶל כֹּחַ הַצַּדִּיק זַצַ"ל, שֶׁכָּל הָרְשָׁעִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם אֵיזֶה חֵלֶק בָּזֶה, בַּעֲוֹן שֶׁקֶר הַזֶּה, בְּעִנְיַן הַשֶּׁקֶר הַזֶּה, בֶּעָוֹן הַגָּדוֹל הַזֶּה הַגָּדוֹל מִכֹּל, יִהְיֶה סוֹפָם רַע וּמָר כְּקֹרַח וַעֲדָתוֹ, כִּי ה' יִתְבָּרַךְ מַקְפִּיד עַל כְּבוֹדָן שֶׁל צַדִּיקִים יוֹתֵר מֵעַל לְכְבוֹדוֹ, וְיֵבוֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד לְעֵין כֹּל.

שָׁנָה רָעָה וּמְרוֹרָה וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִּקְוָה וְלֹא תְּקוּמָה וְלֹא שׁוּם תַּקָּנָה לְנֶצַח נְצָחִים. וְכָל הַכּוֹפְרִים מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ, וַהֲדָרָם וּמַלְכוּת זָדוֹן מְהֵרָה תְּעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וּתְכַלֵּם וְתַשְׁפִּילֵם וְתַכְנִיעֵם וּתְבָעֲרֵם מִן הָעוֹלָם בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה ה' שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים, אָמֵן.

יַכֶּרֶת ה' מְהֵרָה שִׁפְתֵי שֶׁקֶר שֶׁל רְשָׁעִים אֵלּוּ, הַשַּׁקְרָנִים רַמַּאִים וּצְבוּעִים וְחוֹנְפִים וְכוֹפְרִים הָאֵלּוּ שֶׁהֵם קִלְפַּת הָמָן עֲמָלֵק, יִמַּח שְׁמָם וְזִכְרָם לְדוֹר דּוֹר לָנֶצַח. הֵם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם יִמְחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים מְהֵרָה. יְמַהֵר ה' לְשַׁלֵּם לָהֶם אֶת גְּמוּלָם וְיִתֵּן לָהֶם מְהֵרָה עָנְשָׁם הַקָּשֶׁה וְהַמַּר כְּמוֹ שֶׁמַּגִּיעַ לָהֶם, לְמַעַן כְּבוֹד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל יִתְבָּרַךְ, לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יֵשׁ אֱלֹקִים שַׁלִּיט בָּאָרֶץ, וְעַל-יְדֵי זֶה יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ כְּבוֹד ה' בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

אֲנִי מְקַוֶּה וּמְיַחֵל לַה', כִּי כְּבָר הִגִּיעַ זְמַן מַפָּלָתָם שֶׁל הָרְשָׁעִים הָלָלוּ, לְהַכְרִית שְׁמָם מֵאָרֶץ וְזִכְרָם מִן הָעוֹלָם, לְהַשְׁמִידָם עָדֵי עַד מִשְּׁנֵי עוֹלָמוֹת. כִּי אַתָּה מָרוֹם לְעוֹלָם ה', וּלְעוֹלָם יָדְךָ עַל הָעֶלְיוֹנָה.

אֲסַיֵּם וְאֹמַר שָׁלוֹם מֵעֹמֶק הַלֵּב.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶעסֶר

## לב.

לִכְבוֹד בַּת עֵינִי וְלִבִּי, אֲשֶׁר מֹחוֹ וְלִבּוֹ נִמְשָׁךְ אַחֲרֵי הַבֶּעטְלֶר הַנּוֹרָא שֶׁיֵּשׁ לוֹ כְּתַפַּיִם רְחָבִים וְנוֹשֵׂא אוֹתָנוּ מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁנִּפָּלְנוּ אֶל בְּחִינַת לְמַעְלָה מֵהַמָּקוֹם. אַשְׁרֶיךָ שֶׁנִּצַּלְתָּ מֵרְשָׁתוֹת וּמִכְמוֹרוֹת של חָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וּמִינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת שֶׁל הַבַּעֲלֵי כְּבוֹד וְגַאֲוָה הַלּוֹחֲמִים בְּעַזּוּת מֵצַח כְּנֶגֶד הַצַּדִּיק הָאֱמִתִּי מוֹשִׁיעָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְדוֹרֵי דּוֹרוֹת לָנֶצַח שֶׁהִבְטִיחַ וְאָמַר: "גָּמַרְתִּי וְאֶגְמֹר, נִצַּחְתִּי וַאֲנַצַּח", וְסוֹף כָּל סוֹף יִתַּקֵּן כָּל הָעוֹלָם בִּשְׁלֵמוּת וְיִקַּבְּלוּ כֻּלָּם אֶת עֹל מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עֲלֵיהֶם וְיִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם לְעוֹלָם בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן.

ה' יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ כִּבְיָכוֹל מְצַמְצֵם עַצְמוֹ מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תַּכְלִית וּמְרַמֵּז לוֹ רְמָזִים כְּפִי הָרְאוּי לוֹ בְּמְקוֹמוֹ וּשְׁעָתוֹ לְהִתְקָרֵב אֵלָיו. וּמִכָּל זֶה יוּכַל לְהָבִין רְמָזִים לְבַל יְבַהֲלוּהוּ רַעְיוֹנָיו מִכָּל הַדְּבָרִים שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, רַק מִכֻּלָּם יִזְכֹּר בַּה' יִתְבָּרַךְ מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא אֵיךְ שֶׁהוּא, כִּי גַּם בְּשִׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת יְכוֹלִים לְהִיוֹת סְמוּךְ לַה' יִתְבָּרַךְ בְּכֹחַ הַצַּדִּיק. וַאֲנִי עֵינַי צוֹפִיּוֹת וּמְיַחֲלוֹת לַה' שֶׁיַּצְמִיחַ עַל-יְדֵי זֶה יְשׁוּעָתְךָ וְטוּבָתְךָ הַנִּצְחִית בְּתוֹךְ כְּלַל יִשְׂרָאֵל.

אַף-עַל-פִּי שֶׁאָנוּ בְּעַצְמֵנוּ חַיָּבִים, אַף-עַל-פִּי כֵן חַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ גָּדוֹל מְאֹד עַד אֵין חֵקֶר וְאֵין מִסְפָּר וּבְחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ לֹא יַעַזְבֵנוּ, וּמַה גָּדְלוּ חַסְדֵי ה' שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ בַּדּוֹר הַזֶּה עַל-יְדֵי הָאִישׁ תְּבוּנוֹת הָאֱמִתִּי שֶׁהִמְשִׁיךְ תִּקּוּנִים נוֹרָאִים כָּאֵלֶּה לְהַחֲיוֹת כָּל הַנְּפָשׁוֹת הַנְּפוּלוֹת אֲשֶׁר רַבּוּ כְּמוֹ רַבּוּ בְּדוֹרוֹת אֵלֶּה, אַךְ אוֹי לָהֶם לְהַחוֹלְקִים וְהַמִּתְנַגְּדִים עַל הָעוֹסֵק בְּתִקּוּן נַפְשָׁם בְּכָל עֵת, וְאַף-עַל-פִּי שֶׁהֵם חוֹלְקִים כְּמוֹ שֶׁחוֹלְקִים וּמִתְלוֹצְצִים כְּמוֹ שֶׁמִּתְלוֹצְצִים, אַף-עַל-פִּי כֵן הוּא עוֹסֵק בְּתִקּוּנָם מֵרָחוֹק, כִּי הַמַּעְיָן דְּנָפִיק מִשָּׁקֶה וּמַרְוֶה אֶת הָאָרֶץ גַּם בְּמָקוֹם שֶׁהוֹלֵךְ מִתַּחַת לָאָרֶץ בַּמַּעֲמַקִּים. וּמַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ שֶׁזָּכִינוּ בְּחַסְדֵי ה' וִישׁוּעָתוֹ הַנִּפְלָאָה לֵידַע בֶּאֱמֶת מֵהָעוֹסֵק בְּתִקּוּנֵנוּ לָנֶצַח בְּכָל דּוֹר.

אַחֲרֵי אֲשֶׁר ה' יִתְבָּרַךְ בַּחֲסָדָיו פָּקַח עֵינֵינוּ וְהוֹדִיעָנוּ קְצָת אֲמִתַּת גְּדֻלָּתוֹ, וְהֵיטִיב עִמָּנוּ כָּל-כָּךְ לְהַשְׁמִיעֵנוּ כָּאֵלֶּה וְכָאֵלֶּה חִדּוּשֵׁי תּוֹרָה אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמְעוּ מֵעוֹלָם הַמְחַיִּין אֶת כָּל הַנְּפָשׁוֹת מִגָּדוֹל וְעַד קָטֹן, בְּוַדַּאי בִּשְׁבִיל תְּנוּעָה קַלָּה לְהִתְקָרֵב אֶל הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִכָּל שֶׁכֵּן לִלְמֹד סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים וּלְקַיֵּם אֵיזֶה דִּבּוּר אֲמִתִּי מִדְּבָרָיו, בְּוַדַּאי בִּשְׁבִיל נְקֻדָּה אַחַת כְּדַאי וּכְדַאי לִסְבֹּל הַכֹּל וּלְשַׁבֵּר כָּל הַמְנִיעוֹת שֶׁבָּעוֹלָם בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה. עַל-כֵּן, יְחַזֵּק לְבָבוֹ בְּכָל

עֹז וְתַעֲצוּמוֹת וְיִמְסֹר נַפְשׁוֹ לְשַׁבֵּר כָּל הַמְנִיעוֹת וְיָמִית עַצְמוֹ בִּשְׁבִיל שֶׁיִּתְקָרֵב וְיִהְיֶה דָּבוּק בְּאוֹהֶל הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל שֶׁיָּכוֹל לְתַקֵּן וּלְרַפְּאוֹת הַכֹּל בְּגַדֶּל הָאָרַת שִׂכְלוֹ, כִּי בְּכֹחַ הַצַּדִּיק יְכוֹלִים לְדַלֵּג וְלִקְפֹּץ עַל כָּל מִינֵי מְנִיעוֹת וְעִכּוּבִים שֶׁמְּעַכְּבִים מִלְּהִתְקָרֵב לַה' יִתְבָּרַךְ.

הָעֲלִילוֹת וְהַתּוֹאֲנוֹת שֶׁהַבַּעַל-דָּבָר מוֹצֵא לְכָל אָדָם לְפָרֵשׁ מֵאַחֲרֵי הַמָּקוֹם חַס וְשָׁלוֹם רַבּוּ מִסְפֹּר כִּי אֵין מִסְפָּר, וּלְכָל אֶחָד מוֹצֵא עֲלִילוֹת מְיֻחָדוֹת, רֻבָּם עַל-יְדֵי טִרְדַּת הַפַּרְנָסָה וְהַמָּמוֹן וּמְנִיעוֹת הַמּוֹנְעִים וְכוּ'.

כָּל אָדָם שֶׁרוֹצֶה לָצֵאת מִטָּמְאָתוֹ וְזֹהֲמָתוֹ צָרִיךְ לֵילֵךְ בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה, לַחְשֹׁב תָּמִיד שֶׁהוּא רַק יְחִידִי בָּעוֹלָם וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב וּמְבַלְבֵּל וְכוּ', וּכְמוֹ שֶׁמּוּבָא בְּהַמַּעֲשֶׂה שֶׁל הֶחָכָם וְהַתֹּם (סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִשָּׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת, מַעֲשֶׂה ט'), מְבֹאָר שָׁם שֶׁהַתֹּם הָיָה רַצְעָן וְכוּ' וְלֹא הָיָה יָכוֹל הַמְלָאכָה כָּרָאוּי, וְהַנַּעַל שֶׁלּוֹ שֶׁגָּמַר בְּכַמָּה יָמִים בִּיגִיעָה גְּדוֹלָה הָיָה מָלֵא חֶסְרוֹנוֹת וְהָיָה בִּשְׁלִשָּׁה קְצָווֹת וְכוּ' וְהוּא הָיָה מִתְפָּאֵר בּוֹ מְאֹד, כַּמָּה נָאֶה וְיָפֶה הַמִּנְעָל הַזֶּה, כַּמָּה מָתוֹק, כַּמָּה מָתוֹק כַּמָּה סֻכָּר הַמִּנְעָל הַזֶּה, וָואס פָּאר הַזִּיס, וָואס פָּאר סוּכֶּרְדִּיק שִׂיחָאלִי דָּאס אִיז וְכוּ', וְהָיְתָה שׁוֹאֶלֶת לוֹ אִשְׁתּוֹ אִם כֵּן מַדּוּעַ וּמִפְּנֵי מָה שְׁאֵרֵי בַּעֲלֵי מְלָאכוֹת נוֹטְלִים שִׁלְשָׁה זְהוּבִים בְּעַד זוּג מִנְעָלִים וְאַתָּה אֵינְךָ לוֹקֵחַ כִּי אִם זְהוּב וְחֵצִי? הֵשִׁיב לָהּ, מַה לִּי בָּזֶה זֶה מַעֲשֶׂה שֶׁלּוֹ וְזֶה מַעֲשֶׂה שֶׁלִּי, דָּאס אִיז יֶענֶעמְס מַעֲשֶׂה אוּן דָּאס אִיז מַיִן מַעֲשֶׂה, וְהֶבֵן.

הַרְבֵּה עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת צְרִיכִין לַעֲבֹר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מַה שֶּׁאִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר בִּכְתָב, בִּפְרָט מִי שֶׁכְּבָר נִכְשַׁל כְּמוֹ שֶׁנִּכְשַׁל, עַל-כֵּן אִם רוֹצֶה לְחוּס עַל חַיָּיו לְהֵיטִיב אַחֲרִיתוֹ צָרִיךְ לֵילֵךְ עַל יָדָיו וְרַגְלָיו לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת וְתַלְמִידָיו וְתַלְמִידֵי תַּלְמִידָיו וְכוּ'.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הוּא עִקַּר מְקוֹר הַחַיּוּת וְהַקִּיּוּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְהָעוֹלָם, וַאֲפִלּוּ מִי שֶׁיָּרַד כְּמוֹ שֶׁיָּרַד וְנִתְעֶה בְּתַאֲווֹתָיו וּמִדּוֹתָיו כְּמוֹ שֶׁנִּתְעָה חַס וְשָׁלוֹם, אֵין שׁוּם מְקֻלְקָל וּפָגוּם וְחוֹטֵא בָּעוֹלָם שֶׁלֹּא יִמְצָא תִּקְוָה וְתִקּוּן לָנֶצַח עַל-יְדֵי הִתְקָרְבוּת לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת בֶּאֱמֶת לֶאֱמִתּוֹ.

הַצַּדִּיק הָאֱמִתִּי יָכוֹל לֵירֵד לְמַטָּה מַטָּה לְעִמְקֵי עֲמָקִים לַמְּקוֹמוֹת הַנְּמוּכִים וְהָרְחוֹקִים בְּיוֹתֵר וּלְקַבֵּץ הַטּוֹב מִכָּל הָרְחוֹקִים מְאֹד וּלְהַעֲלוֹתָם אֶל הַקְּדֻשָּׁה בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה.

אֲפִלּוּ כָּל אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא, אֲפִלּוּ הָרְחוֹקִים מְאֹד מְאֹד, גַּם לְשָׁם מַגִּיעַ הַתִּקּוּן, דַּיְקָא מֵחֲמַת שֶׁיָּרַד לַמְּקוֹמוֹת נְמוּכִים וּרְחוֹקִים מְאֹד, וְכָל מַה שֶּׁיָּרַד וְנִתְרַחֵק בְּיוֹתֵר - כְּשֶׁזּוֹכִין לְהִתְגַּבֵּר בְּכֹחַ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת לַעֲלוֹת מִשָּׁם נִתְקָנִים כֵּלִים נִפְלָאִים יוֹתֵר לְקַבֵּל אוֹר חָדָשׁ נִפְלָא וְנוֹרָא בְּיוֹתֵר, כִּי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַגָּדוֹל הַנּוֹרָא שֶׁלֹּא טָעַם טַעַם שׁוּם חֵטְא חַס וְשָׁלוֹם מֵעוֹלָם כְּלָל וּכְלָל הוּא יוֹרֵד בְּכַוָּנָה לַמְּקוֹמוֹת הָרְחוֹקִים וּנְמוּכִים מְאֹד מְאֹד

בִּשְׁבִיל לְהַעֲלוֹת הַנְּפָשׁוֹת מִשָּׁם לְהַחֲזִירָם בִּתְשׁוּבָה, וּבְכֹחַ זֶה הַצַּדִּיק יֵשׁ תִּקְוָה לְכָל מִי שֶׁיֹּאחֵז בּוֹ שֶׁיַּעֲלֶה מֵעִמָּק יְרִידָתוֹ לַעֲלִיָּה גְּדוֹלָה וְכוּ'.

זְכֹר הֵיטֵב מַה שָּׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל קֹדֶם הִסְתַּלְקוּתוֹ הַקָּדוֹשׁ: "אָז אִיךְ גֵיי פָּאר אַייךְ וָואס הָאט אִיהְר צוּ זָארְגִין" (הֱיוֹת וַאֲנִי הוֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם מַה יֵּשׁ לָכֶם לִדְאֹג), וְאַף-עַל-פִּי שֶׁאֲנִי מְקֻלְקָל כָּל-כָּךְ אַף-עַל-פִּי כֵן אֵינִי מִתְנַגֵּד עַל זֶה, שֶׁזֶּה כָּל הָאָדָם וְשֶׁכָּל תִּקְוָתוֹ וְתִקּוּנוֹ עַל-יָדוֹ. אֵלֶּה בָּרֶכֶב וְאֵלֶּה בַּסּוּסִים וְכוּ', וְנַפְשֵׁנוּ תְּגִיל בַּה' תְּשִׁישׁ בִּישׁוּעָתוֹ, נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִמַּחֲלֹקֶת כָּזֶה עַל נְקֻדַּת הָאֱמֶת.

אוֹהֲבוֹ הַקָּשׁוּר בְּלִבּוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד, הַמַּעְתִּיר לִשְׁלוֹמוֹ וְטוֹבָתוֹ בֶּאֱמֶת
יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶעסָר

## לג.

חֶמְדַּת לִבִּי, הַחוֹדֵר אֶל עֹמֶק יַם הַחָכְמָה שֶׁל הַצַּדִּיק הַבַּעַל תְּפִלָּה הָעוֹסֵק בְּתִקּוּנֵנוּ וּבְתִקּוּן כָּל הָעוֹלָם וּמַעֲלֶה אוֹתָנוּ מִכָּל הַמִּינוּת וְהַכְּפִירוֹת, לֶאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, וּמְהַפֵּךְ מִשְׁמַד לְרָצוֹן הָעֶלְיוֹן.

בְּרוּדֶער, הַאלְט זִיךְ, לָאז דִיךְ נִיט אָפּ, מָאךְ זִיךְ פְּרִישׁ (אָחִי, אֶחֱז עַצְמֶךָ, אַל תִּתֵּן לְעַצְמְךָ לִפֹּל וּתְחַדֵּשׁ עַצְמֶךָ) כְּאִלּוּ הַיּוֹם נוֹלַדְתָּ. חֲזַק וֶאֱמַץ וְתִשְׂמַח וְתָגִיל וּבְטַח בְּכֹחוֹ שֶׁל זָקֵן דִּקְדֵּשָׁה זָקֵן שֶׁבַּזְּקֵנִים, כִּי הוּא הוֹלֵךְ לְפָנֵינוּ תָּמִיד בְּכָל עֵת לָנֶצַח בָּזֶה וּבַבָּא. וְאִם אָמְנָם כְּבָר נִלְכַּדְנוּ כְּמוֹ שֶׁנִּלְכַּדְנוּ וְנִכְשַׁלְנוּ כְּמוֹ שֶׁנִּכְשַׁלְנוּ, אַף-עַל-פִּי שֶׁאָנוּ בְּעַצְמֵנוּ חַיָּבִים, אַף-עַל-פִּי כֵן אַשְׁרֵינוּ אַשְׁרֵינוּ אֲלָפִים וּרְבָבוֹת פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר שֶׁזָּכִינוּ לְמַה שֶׁזָּכִינוּ, שֶׁבָּאנוּ לָזֶה הָעוֹלָם בָּזֶה הַזְּמַן שֶׁיֵּשׁ לָנוּ בָּעוֹלָם אוֹר חָדָשׁ כָּזֶה, אוֹר הָאוֹרוֹת כָּזֶה וְכוּ', חִדּוּשׁ שֶׁבַּחִדּוּשִׁים כָּזֶה וְכוּ', תּוֹרוֹת שִׂיחוֹת וּמַעֲשִׂיּוֹת נוֹרָאוֹת כְּאֵלֶּה אֲשֶׁר אֵין דֻּגְמָתָם, וְאֵין לָנוּ פֶּה וְכֵלִים לְשַׁבֵּחַ נוֹרָאוֹת גְּדֻלָּתָם וּלְבָאֵר קְצָת מִן הַקְּצָת וְחֵלֶק מִן הַחֵלֶק שֶׁל אֶלֶף אַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבֵּי רְבָבוֹת גֹּדֶל מַעֲלַת נִפְלְאוֹתָיו וְעַד לְהֵיכָן הַדְּבָרִים מַגִּיעִים בְּרוּם גָּבְהֵי מְרוֹמִים וְכוּ', אַךְ גַּם בְּפַשְׁטוּת הֵם מְחַיִּין אֶת כָּל הַנְּפָשׁוֹת בְּחַיֵּי עוֹלָם בְּכָל עֵת לְדוֹר דּוֹר לָנֶצַח. הֲפוֹךְ בָּהֶם וַהֲפוֹךְ בָּהֶם בְּכָל תּוֹרָה וּבְכָל שִׂיחָה, בְּוַדַּאי תּוּכַל לְהַחֲיוֹת וּלְשַׂמֵּחַ עַצְמְךָ תָּמִיד וּלְהַחֲיוֹת גַּם אֲחֵרִים.

אָהוּבִי אָחִי, לִבִּי וְחֵיוּתִי, אַחֲרֵי אֲשֶׁר עֵינֶיךָ רוֹאוֹת אֶת מַעֲשֵׂי ה' הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר עָשָׂה עִמְּךָ גְּדוֹלוֹת וְנוֹרָאוֹת לְאֵין שִׁעוּר, שֶׁזָּכִיתָ בְּגֹדֶל רַחֲמָנוּת וַחֲנִינוּת מֵהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ לִשְׁמֹעַ וְלִטְעֹם וּלְהָבִין וּלְהַכְנִיס בְּעֹמֶק לִבְּךָ הַחֹם דִּבְרֵי אֱמֶת נִפְלָאִים כָּאֵלֶּה הַמְּאִירִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְאַף-עַל-פִּי כֵן הֵם גְּנוּזִים וּצְפוּנִים כָּל-כָּךְ מֵעֵינֵי הָעוֹלָם. חְלִילָה לְךָ לַחְדֹּל מִלְּהוֹדִיעַ וּלְפָרְסֵם בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת עַד לֵב הַשָּׁמַיִם אֱמִתַּת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,

וּלְהַלְהִיב וּלְחַמֵּם לְבָבָם בְּתַבְעֶרֶת אֵשׁ הַקֹּדֶשׁ שֶׁלּוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה לָנֶצַח עַד שֶׁכֻּלָּם יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ נִפְלְאוֹת גְּבוּרַת כֹּחוֹ וְתָקְפּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁרַק הוּא דַּיְקָא עִקַּר מְקוֹר וְשֹׁרֶשׁ חַיּוּתָם וְתִקְוָתָם וְגוֹאֲלָם לְדוֹרֵי דּוֹרוֹת לָנֶצַח.

כָּל עוֹד נַפְשְׁךָ בְּךָ, כָּל זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְּקִרְבְּךָ, אַתָּה מְחֻיָּב לְהָאִיר וּלְהוֹדִיעַ גֹּדֶל מַעֲלַת אֱמִתַּת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לְהַלְהִיב וּלְחַמֵּם לֵבָב יִשְׂרָאֵל בְּתַבְעֶרֶת אֵשׁ הַקֹּדֶשׁ שֶׁלּוֹ, עַד אֲשֶׁר יִתְחַמֵּם לִבָּם בַּחֲמִימוּת וְהִתְלַהֲבוּת גָּדוֹל לָשׁוּב לַה' יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת.

הַצַּדִּיק בְּעַצְמוֹ אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׂיגוֹ כִּי אֵין בּוֹ שׁוּם תְּפִיסָה, רַק עַל-יְדֵי אֲנָשָׁיו יְכוֹלִין לְהָבִין עֹצֶם נוֹרָאוֹת גְּדֻלָּתוֹ, כִּי עַל-יְדֵי שֶׁרוֹאִין שֶׁאֲנָשָׁיו הֵם אַנְשֵׁי מַעֲשֶׂה וְהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ ה' בֶּאֱמֶת, עַל-יְדֵי זֶה יְכוֹלִין לְהָבִין עֹצֶם גְּדֻלַּת הַצַּדִּיק.

אֲפִלּוּ מִי שֶׁהוּא לַמְּדָן וְחָכָם מֻפְלָג וַאֲפִלּוּ אִם יֵשׁ לוֹ מַעֲשִׂים טוֹבִים, אִי אֶפְשָׁר לְבוֹא אֶל הַתַּכְלִית הַנִּצְחִי כִּי אִם עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וְתַלְמִידָיו וְתַלְמִידֵי תַּלְמִידָיו תַּלְמִידֵיהֶם וְכוּ'.

לוּלֵא תַּלְמִידוֹ הַמֻּבְהָק מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ רַבִּי נָתָן זְכָרוֹנוֹ לִבְרָכָה, הָיָה הָאוֹר הֶחָדָשׁ הַפֶּלֶא הַזֶּה נֶעֱלָם וְנִגְנָז מִן הָעוֹלָם לְגַמְרֵי.

רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ אָמַר: "לְהִתְקָרֵב אֵלַי הוּא דָּבָר נִמְנָע וְקָשֶׁה וְכָבֵד מְאֹד. מִי שֶׁיִּתְקָרֵב לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמִי וַאֲפִלּוּ מִי שֶׁרַק יִגַּע בָּהֶם, בְּוַדַּאי יִהְיֶה אִישׁ כָּשֵׁר בֶּאֱמֶת, וְלֹא אִישׁ כָּשֵׁר בִּלְבַד כִּי אִם אֲפִלּוּ צַדִּיק גָּדוֹל מְאֹד יִהְיֶה מִי שֶׁיִּזְכֶּה לְהִתְקָרֵב לַאֲנָשַׁי שֶׁלִּי".

עִקַּר כְּבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ הוּא עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק שֶׁמְּקָרֵב כָּל הָרְחוֹקִים לַה' יִתְבָּרַךְ, כִּי זֶה עִקַּר הַגְּדֻלַּת כְּבוֹדוֹ בִּשְׁלֵמוּת.

עִנְיַן זֶה לְקָרֵב נְפָשׁוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ הוּא דָּבָר קָשֶׁה וְכָבֵד מְאֹד, אַךְ אַף-עַל-פִּי כֵן בְּהֶכְרֵחַ לַעֲסֹק בָּזֶה כִּי הוּא חִיּוּב עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לַעֲסֹק בָּזֶה כְּפִי מַדְרֵגָתוֹ, כִּי זֶה בְּחִינַת יְשׁוּב הָעוֹלָם, שֶׁיִּהְיֶה הָעוֹלָם מְיֻשָּׁב מִבְּנֵי-אָדָם שֶׁהֵם בְּנֵי דֵּעָה אֲמִתִּית, לָדַעַת אֶת ה' וּלְהוֹצִיאָם מֵעֲוֹנוֹת וְכוּ'. וְזֶה הָעֵסֶק יָקֵר וְחָשׁוּב מְאֹד מְאֹד אֵצֶל ה' יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר מִכָּל הָעֲבוֹדוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי זֶה עִקַּר גְּדֻלָּתוֹ וּכְבוֹדוֹ שֶׁל ה' יִתְבָּרַךְ כְּשֶׁהָרְחוֹקִים בְּיוֹתֵר נִתְקָרְבִים אֵלָיו.

אֲבָל מִי הוּא זֶה שֶׁיֵּדַע אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בָּזֶה, אֶת מִי לְקָרֵב וְאֶת מִי שֶׁלֹּא לְקָרֵב. עַל-כֵּן צְרִיכִים לָזֶה תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים הַרְבֵּה, וְגַם זֶה קָשֶׁה לְקַיֵּם כָּרְאוּי כִּי מִי יוֹדֵעַ לְסַדֵּר תְּפִלָּתוֹ כָּרְאוּי, בִּפְרָט עַל עֵסֶק גָּדוֹל כָּזֶה שֶׁבּוֹ תְּלוּיִים כָּל הָעוֹלָמוֹת. עַל-כֵּן עִסְקֵנוּ בָּזֶה הוּא רַק עַל-יְדֵי כֹּחַ הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁעַל-יָדוֹ דַּיְקָא מֵאִיר ה' יִתְבָּרַךְ אֶת עֵינֵי כָּל הַחֲפֵצִים, אֵיךְ לַעֲסֹק בָּעִנְיָן הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה לְקָרֵב נְפָשׁוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת שֶׁזֶּה מוּטָל עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הָרוֹצֶה לְהִתְקָרֵב לַה' יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת, שֶׁכְּמוֹ שֶׁחִיּוּב עָלָיו לְשׁוּב לַה' יִתְבָּרַךְ וּלְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ - כְּמוֹ כֵן הוּא חִיּוּב עָלָיו לְדַבֵּר עִם חֲבֵרָיו וּלְקָרְבָם אֶל הָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ וְיקַבְּלוּ דִּין

מִן דֵּין (זֶה מִזֶּה). אֲבָל אִי אֶפְשָׁר לַעֲסֹק בָּזֶה כִּי אִם עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק וְעַל-יָדוֹ יְכוֹלִין לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלָּתוֹ לִפְנֵי ה' יִתְבָּרַךְ שֶׁיּוֹשִׁיעוֹ לֵידַע בֶּאֱמֶת אֵיךְ לִנְהֹג בַּבְּנָיָן הַזֶּה, אֵיךְ לְגָרֵשׁ הָרַע מֵעַצְמוֹ וּמֵהַנְּפָשׁוֹת הַמִּתְקָרְבִים אֵלָיו.

מִי שֶׁרוֹצֶה לְקָרֵב רְשָׁעִים וּמְרֻחָקִים בְּיוֹתֵר לַה' יִתְבָּרַךְ יֵשׁ עָלָיו סַכָּנוֹת גְּדוֹלוֹת מְאֹד בְּלִי שִׁעוּר, וְצָרִיךְ לִזָּהֵר כַּמָּה תַּחְבּוּלוֹת בְּלִי שִׁעוּר עַד שֶׁיִּזְכֶּה לִפְעֹל פְּעֻלָּתוֹ בִּשְׁלֵמוּת.

אוֹתָן הָרְחוֹקִים וְהַגְּרוּעִים בְּיוֹתֵר שֶׁכְּבָר הִזְקִינוּ בִּרְשָׁעָתָם וְנִתְעַבּוּ וְנִתְנַשְּׁמוּ מְאֹד, אָסוּר לַעֲסֹק בְּתִקּוּנָם מִי שֶׁאֵין כֹּחוֹ חָזָק וְגָדוֹל בְּיוֹתֵר כִּי יוּכְלוּ לְהַזִּיק לוֹ מְאֹד, רַק הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא הָרַבִּי וְהַמַּנְהִיג הָאֱמֶת שֶׁל כָּל הַדּוֹרוֹת, שֶׁכֹּחוֹ אַבִּיר וְחָזָק מְאֹד מְאֹד יָכוֹל לְתַקְּנָם וּלְהַעֲלוֹתָם וּלְהָבִיאָם אֶל הַתַּכְלִית הַטּוֹב. כִּי זֶה הַצַּדִּיק מְקַשֵּׁר אֶת עַצְמוֹ אֶפְלוּ עִם הַפָּחוּת שֶׁבַּפְּחוּתִים וְהַקַּל שֶׁבַּקַּלִּים, וּמְלַקֵּט וּמְבָרֵר וּמַעֲלֶה וּמְקַבֵּץ הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם, מִכָּל אֶחָד, וּמוֹצֵא זְכוּת וְטוֹב אֲפִלּוּ בְּרָשָׁע גָּמוּר, כִּי יֵשׁ אֱלֹקוּת אֲפִלּוּ בִּדְיוֹטָא הַתַּחְתּוֹנָה, וְעַל-יְדֵי זֶה מַעֲלֶה הַכֹּל לְכַף זְכוּת בֶּאֱמֶת וּמְתַקְּנוֹ וּמַחֲזִירוֹ בִּתְשׁוּבָה.

עִקַּר עֵסֶק הַצַּדִּיק הָאֱמִתִּי הוּא לְקָרֵב הָרְחוֹקִים מְאֹד, עַל-כֵּן עִקַּר סְמִיכָתֵנוּ הוּא רַק עַל הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל הַיּוֹדֵעַ לַעֲסֹק בָּזֶה כָּרָאוּי.

אִי אֶפְשָׁר לֵידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהַגְדִּיל שֵׁם ה' כִּי אִם עַל יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.

עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק בָּאִים הָרְחוֹקִים מְאֹד וּמִתְקָרְבִים לַה' יִתְבָּרַךְ וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְרוֹמֵם וְנִתְעַלֶּה כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי זֶה עִקַּר כְּבוֹדוֹ - שֶׁהָרְחוֹקִים בְּיוֹתֵר יִתְקָרְבוּ אֵלָיו.

עַל-יְדֵי הַתּוֹרַת חֶסֶד שֶׁל הַצַּדִּיק הֶחָכָם הָאֱמֶת בָּאִים הָרְחוֹקִים מְאֹד וּמִתְקָרְבִים לַה' יִתְבָּרַךְ. הַחֲכָמִים בְּחָכְמוֹת חִיצוֹנִיוֹת, כָּל חָכְמָתָם הִיא רַק מֵחֻמַת תַּאֲוֹות וּמֵחֻמַת רִבּוּי תַּאֲוָתָם בְּכָל הַתַּאֲוֹות וּבִפְרָט בְּתַאֲוַת מָמוֹן, מֵחֻמַת זֶה אֵינָם רוֹצִים לְהוֹדוֹת עַל הָאֱמֶת עַל גֹּדֶל נִפְלְאוֹת אֲמִתַּת הַחָכְמָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת. וְכֵן הוּא בְּכָל הַחֲכָמִים וְאֶפְלוּ הַכְּשֵׁרִים קְצַת שֶׁלֹּא קִדְּשׁוּ אֶת עַצְמָן עֲדַיִן בִּשְׁלֵמוּת וְאֵינָם רוֹצִים לְהַכְנִיעַ עַצְמָן לֶחָכָם הָאֱמֶת, שֶׁכָּל סִבָּרוֹתֵיהֶם וְחָכְמוֹתֵיהֶם בְּעִנְיַן הַהִתְנַגְּדוּת וְהַמַּחֲלֹקֶת עַל צַדִּיק הָאֱמֶת, הַכֹּל נִמְשָׁךְ מֵחֻמַת תַּאֲוֹות, מֵחֻמַת שֶׁלֹּא זָכוּ עַצְמָם מִכָּל הַתַּאֲוֹות וּבִפְרָט מִתַּאֲוֹות מָמוֹן כָּבוֹד.

אָנוּ שׁוֹמְעִים וְרוֹאִים שֶׁהַכֹּל חֲפֵצִים וּמִתְגַּעְגְּעִים לְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל סָבָא, וּבִפְנִימִיּוּת לְבָבָם הַכֹּל צוֹעֲקִין בְּמַר נֶפֶשׁ מְאֹד עַל גֹּדֶל הִתְרַחֲקוּתָם מֵהַתַּכְלִית הַנִּצְחִי, אַךְ הֵם כְּצִפֳּרִים הָאֲחוּזוֹת בְּפַח, וְהַשֶּׁטֶף מַיִם רַבִּים שֶׁל כָּל הַתַּאֲוֹות וְהַמִּדּוֹת הָרָעוֹת וּבִפְרַט טִרְדַּת הַמָּמוֹן, הוֹלֵךְ וּמִתְגַּבֵּר בְּכָל עֵת, וְאִם נַתְחִיל לוֹמַר אִלּוּ וְכוּ' דַּיֵּנוּ דַּיֵּנוּ, לֹא יַסְפִּיקוּ כָּל יָמֵינוּ לְהוֹדוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ עַל אַחַת מִנִּי אֶלֶף אַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבֵּי רְבָבוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת וְכוּ' שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ

בְּיָמֵינוּ אֱלֹהֵי. מַה נְּדַבֵּר וְהוּא אָמַר וְעָשָׂה כְּחַסְדּוֹ כְּטוּבוֹ כְּרַחֲמָיו כְּנִפְלְאוֹתָיו, לֹא כַּחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ. אַשְׁרֵינוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ.
הַמַּזְכִּירוֹ לְטוֹב תָּמִיד וּמַעְתִּיר לִשְׁלוֹמוֹ וְהַצְלָחָתוֹ.
יִשְׂרָאֵל דּב אוֹרֶעסֶר

## לד.

לִבִּי יַקִּירִי, הַמִּתְיַחֵד וּמִתְעַנֵּג בְּהָאוֹרוֹת הַצַּחְצָחוֹת הַחֲדָשׁוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת בְּמַעֲלָה שֶׁאֵין לְמַעְלָה מֵהֶם הַמְּחַיִּים וּמְרַפְּאִים אֶת גּוּפוֹ וְנַפְשׁוֹ, וְזָכָה לְטַהֵר עַצְמוֹ מֵאֲבִי אָבוֹת הַטֻּמְאָה שֶׁל הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כָּזְבִיּוֹת שֶׁל הַשְּׁקָרְנִים הָרוֹדְפִים אַחַר כְּבוֹד עַצְמָן וְלוֹחֲמִים בְּעַזּוּת מֵצַח לְהַרְחִיק וּלְהַפְרִיד אֶת יִשְׂרָאֵל מֵהַצַּדִּיק הָרוֹעֶה הָאֱמֶתִי שֶׁהוּא עִקַּר מְקוֹר וְשֹׁרֶשׁ חַיּוּתָם, וְעַל-יְדֵי זֶה גּוֹרְמִים כָּל הַכְּפִירוֹת וְהַצָּרוֹת שֶׁבָּא עַל יִשְׂרָאֵל. אֲבָל סוֹף סוֹף יִגְמֹר הַצַּדִּיק אֶת שֶׁלּוֹ מַה שֶּׁהִתְחִיל לְתַקֵּן הָעוֹלָם בִּשְׁלֵמוּת, כְּמוֹ שֶׁהִבְטִיחַ וְאָמַר: "גָּמַרְתִּי וָאֶגְמֹר, נִצַּחְתִּי וַאֲנַצֵּחַ!"
ה' יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת לִבָּבִי וְיוֹדֵעַ כַּמָּה וְכַמָּה אֵשׁ אַהֲבָתְךָ תּוּקַד בְּלִבִּי תָּמִיד יוֹמָם וָלַיְלָה, וַאֲנִי חוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת וּמִתְפַּלֵּל וּמִתְחַנֵּן עַל עִקַּר תַּכְלִית טוֹבָתְךָ וִישׁוּעָתְךָ בַּזֶּה וּבַבָּא, וְעִקַּר הַיְשׁוּעָה הִיא שֶׁה' יָאִיר בְּלִבְּךָ אוֹר הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי שֶׁאַתָּה חָפֵץ בּוֹ וּמִשְׁתּוֹקֵק לוֹ כָּל-כָּךְ, וְתִזְכֶּה לְהָבִין הֵיטֵב דִּבְרֵי תּוֹרָתוֹ, עַד שֶׁתִּדְלֹג עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת. וְדַע, כִּי אֲנַחְנוּ תָּמִיד בְּיַחַד, כִּי הַגּוּפִים רְחוֹקִים אֲבָל הַנְּפָשׁוֹת קְרוֹבִים, כִּי אֲנַחְנוּ קְשׁוּרִים יַחַד בְּיִחוּדָא חָדָא בְּשֹׁרֶשׁ נִשְׁמַת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְזֶה כָּל תִּקְוָתֵנוּ וְתִקְוַת כָּל יִשְׂרָאֵל.
אִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר כָּל אֲשֶׁר בִּלְבָבִי בְּעִנְיַן הַקֶּשֶׁר אֲשֶׁר בֵּנֵינוּ, וְכָל זֶה כְּדֵי שֶׁתּוּכַל לְהוֹצִיא לַפֹּעַל תְּשׁוּקָתְךָ הַחֲזָקָה לְהוֹדִיעַ וּלְפָרְסֵם בָּעוֹלָם אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.
אִתְעָרוּתָא וְהִשְׁתּוֹקְקוּת אֶל הַטּוֹב הַטָּמוּן בְּעֻמְקֵי לִבְּךָ לָשׁוּב לַה' יִתְבָּרַךְ וְלִהְיוֹת כִּרְצוֹנוֹ, זֶה גָּרַם לְעוֹרֵר בְּלִבִּי תִּקֶּף אַהֲבָתִי הַנֶּאֱמָנָה אֵלֶיךָ, אַהֲבָה אֲמִתִּית כָּזֹאת שֶׁאֵין דֻּגְמָתָהּ בָּעוֹלָם. כִּי בֶּאֱמֶת אֵינְךָ זָז מִלִּבִּי וּמְמַחְשַׁבְתִּי וְתָמִיד בְּכָל עֵת אֲנִי מִתְגַּעְגֵּעַ לִישׁוּעָתְךָ וְהַצְלָחָתְךָ הָאֲמִתִּית, וְהָעִקָּר לְהָאִיר בְּלִבְּךָ אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא עִקַּר יְשׁוּעָתֵנוּ וְתִקְוָתֵנוּ וְתִקּוּן נַפְשֵׁנוּ וְתִקּוּן כָּל הָעוֹלָם לְדוֹר דּוֹר.
אִם אָמְנָם אָנוּ בַּדִּיוּטָא הַתַּחְתּוֹנָה בְּשֶׁפֶל הַמַּדְרֵגָה מְאֹד וְכוּ', אֲבָל הָרְפוּאוֹת שֶׁהַקְּדִים ה' יִתְבָּרַךְ בְּחַסְדּוֹ הֵם עוֹלִים עַל הַכֹּל, כִּי מֵעוֹלָם לֹא הָיוּ רְפוּאוֹת הַנֶּפֶשׁ כְּאֵלֶּה אֲפִלּוּ לְחוֹלִים אֲנוּשִׁים שֶׁבְּעוֹתִים הַלָּלוּ בְּעִקְבוֹת מְשִׁיחָא, וּדְבַר אֱלֹקֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם וּבְוַדַּאי יִגְמֹר לְטוֹבָה גַּם עִמְּךָ וְאַל יַעַזְבְךָ וְאַל יִטְּשְׁךָ, כִּי חַסְדֵי ה' לֹא תָמְנוּ וְלֹא כָלוּ רַחֲמָיו לְעוֹלָם.

בְּעֹצֶם חָשְׁכַת שִׁפְלוּתֵנוּ בַּדּוֹר הַיָּתוֹם הַזֶּה, בְּדִיּוֹטָא הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁאָנוּ מוּנָחִים כָּעֵת, וְגֹדֶל עֹמֶק תַּכְלִית הַיְרִידָה בַּכְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת כָּזְבִיוֹת שֶׁהֵם עֶצֶם קִלְפַּת עֲמָלֵק, אַף-עַל-פִּי כֵן סוֹף כָּל סוֹף יִתְגַּבֵּר כֹּחַ הַצַּדִּיק לְהַעֲלוֹת וּלְהוֹצִיא גַּם אֶת כָּל הַנִּפְשׁוֹת שֶׁנִּפְלוּ לְתוֹךְ הַזֻּהֲמוֹת וְהַטֻּמְאוֹת הָאֵלֶּה שֶׁהֵם הֵם עֶצֶם קִלְפַּת עֲמָלֵק, וְאַף-עַל-פִּי שֶׁמַּעֲצֶם הָאֶפִּיקוֹרְסוּת וְהַחשֶׁךְ וַאֲפֵלָה כְּמַעַט עַד אֵין תַּכְלִית אֲשֶׁר בְּיָמֵינוּ אֵלֶּה כְּמַעַט שֶׁלֹּא יֵדְעוּ עוֹד כְּלָל מַהוּ הָאֱמֶת, אֲבָל מִיָּד בְּהַגִּיעַ הָעֵת וְהַשָּׁעָה שֶׁיִּתְגַּלֶּה הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁלֹּא הָיָה עוֹד כָּמוֹהוּ מֵעוֹלָם, אָז יִגְמֹר הַכֹּל כִּרְצוֹנוֹ וְיָבִיא הַכֹּל אֶל הַתַּכְלִית הַטּוֹב הָאֲמִתִּי הַנִּצְחִי.

הַשֶּׁקֶר מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט עַכְשָׁו לָאָרֹךְ וְלִרְחַב מְאֹד בְּלִי שִׁעוּר לְהַטְעוֹת אֶת כָּל הָעוֹלָם חַס וְשָׁלוֹם מֵה' יִתְבָּרֵךְ וּמִתּוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה, וּכְבָר נִתְפַּסוּ רַבִּים וְנִלְכְּדוּ בְּמַה שֶׁנִּלְכְּדוּ עַל-יְדֵי הַשֶּׁקֶר, אֲבָל אַף-עַל-פִּי כֵן עֲדַיִן לֹא הִשְׁלִים הַשֶּׁקֶר לָבוֹא לְמַרְגּוֹעוֹ וּמְנוּחָתוֹ וְעַל-כֵּן הוּא מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט בְּכָל פַּעַם בִּשְׁקָרִים וְרַמָּאוּיוֹת חֲדָשׁוֹת בְּלִי שִׁעוּר, כְּמוֹ שֶׁאָנוּ רוֹאִין שֶׁכַּת הָאֶפִּיקוֹרְסִים וְהַמִּתְנַגְּדִים עַל נְקֻדַּת הָאֱמֶת חוֹתֵר תָּמִיד לִתְפֹּס הַכֹּל בְּכַמָּה וְכַמָּה מִינֵי פִּתּוּיִים וְהַסָּתוֹת וְדִבְרֵי חֲלַקְלַקּוֹת, כִּי קֹדֶם שֶׁבָּא הַשֶּׁקֶר לְתַכְלִית שְׁלֵמוּתוֹ אֵין לוֹ מַרְגּוֹעַ וּמָנוֹחַ וְעַל-כֵּן הוּא מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט בְּכָל פַּעַם בִּשְׁקָרִים וְרַמָּאוּת וְרַמָּאוּיוֹת חֲדָשׁוֹת בְּלִי שִׁעוּר וְהוּא חוֹתֵר תָּמִיד לִתְפֹּס הַכֹּל חַס וְשָׁלוֹם בִּשְׁקָרָיו בְּכַמָּה וְכַמָּה מִינֵי פִּתּוּיִים וְהַסָּתוֹת וְדִבְרֵי חֲלַקְלַקּוֹת עַד שִׁלֵּמוּתוֹ, אֲבָל עַל-יְדֵי הִתְפַּשְּׁטוּת הַשֶּׁקֶר בְּיוֹתֵר, כְּשֶׁיַּגִּיעַ הָעֵת וְהַזְּמַן שֶׁיִּתְפַּשֵּׁט הַשֶּׁקֶר כָּל-כָּךְ בִּמְלוֹאוֹ עַד שֶׁהוּא סָמוּךְ לְמַרְגּוֹעוֹ וּמְנוּחָתוֹ חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁכְּמַעַט יִטְעוּ הַכֹּל בִּשְׁקָרָיו וְנִכְלֵי הֲבָלָיו, אָז דַּיְקָא יִתְגַּלֶּה הָאֱמֶת וְיִתְקָרְבוּ כֻּלָּם לַה' יִתְבָּרֵךְ בֶּאֱמֶת "וּשְׁפַת אֱמֶת תִּכּוֹן לָעַד" וְכוּ'. כִּי דַּיְקָא עַל-יְדֵי רִבּוּי הַשֶּׁקֶר כָּל-כָּךְ מְאֹד מְאֹד יִתְהַפֵּךְ הַשֶּׁקֶר אֶל הָאֱמֶת, שֶׁיִּתְהַפְּכוּ כָּל הָעַמִּים אֶל הָאֱמֶת לִקְרֹא בְּשֵׁם ה', וְזֶהוּ "כִּי אָז אֶהֱפֹּךְ אֶל כָּל הָעַמִּים" וְכוּ'.

אַנְשֵׁי אֱמֶת שֶׁל הַצַּדִּיק הֵם אוֹהֲבִים זֶה לָזֶה בֶּאֱמֶת, וְהָעוֹלָם רָאוּי שֶׁיִּתְמְהוּ עַל הָאַהֲבָה שֶׁבֵּינֵינוּ אֲשֶׁר כָּל מֵימוֹת שֶׁבָּעוֹלָם לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹתָהּ.

בִּזְמַן שֶׁהַצַּדִּיק בָּעִיר הוּא הוֹדָהּ הוּא זִיוָהּ הוּא הֲדָרָהּ. יָצָא הַצַּדִּיק מִשָּׁם, פָּנָה הוֹדָהּ פָּנָה זִיוָהּ פָּנָה הֲדָרָהּ. נִפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִמַּחֲלֹקֶת עַל נְקֻדַּת הָאֱמֶת כָּזֶה הָעוֹלָה עַל הַכֹּל שֶׁלֹּא הָיָה כָּמוֹהוּ מֵעוֹלָם וְשֶׁכָּל תִּקְוָתֵנוּ וְתִקּוּנֵנוּ עַל-יָדוֹ.

רַבֵּנוּ זַ"ל אָמַר קֹדֶם הִסְתַּלְּקוּתוֹ הַקְּדוֹשָׁה: "אֲנִי אִיךְ גֵייע פָּאר אַייךְ וְואס הָאט אִיהר צוּ זַאגִין" (הֱיוֹת וַאֲנִי הוֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם, מַה יֵּשׁ לָכֶם לִדְאֹג), כַּמָּה וְכַמָּה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לַמָּקוֹם עָלֵינוּ שֶׁנִּצַּלְנוּ מֵהִתְנַגְּדוּת וְלֵיצָנוּת וְעִרְבּוּבְיָא כָּזֶה שֶׁל הַחוֹלְקִים וְהַתּוֹעִים.

אַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּכִיתָ לִבְרֹחַ וּלְהִמָּלֵט מִכְּפִירוֹת וְהִתְנַגְּדוּת וַחֲקִירוֹת וְקֻשְׁיוֹת עַל הַצַּדִּיק הֶחָכָם הָאֱמֶת, שֶׁכָּל זֶה נִמְשָׁךְ מֵהַבַּעֲלֵי כָּבוֹד וְגַאֲוָה הַצָּבוּעִים וְהַשַּׁקְרָנִים הַמַּחֲרִיבִים וּמְאַבְּדִים הָעוֹלָם לְגַמְרֵי, וּמְבִיאִין לִתְוֹהוּ וָבֹהוּ וְחשֶׁךְ וַאֲפֵלָה, חַס וְשָׁלוֹם. ה' יַצִּילֵנוּ מֵהֶם.

עִקַּר הַתִּקּוּן הוּא לְהַמְשִׁיךְ אוֹר הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק לְתוֹךְ הַלֵּב, כִּי כָּל זְמַן שֶׁלֹּא נִמְשַׁךְ אוֹר הַצַּדִּיק לְתוֹךְ הַלֵּב הֵיטֵב עַד שֶׁלֹּא נִשְׁכַּח אוֹתוֹ לְעוֹלָם אָזַי עֲדַיִן אֵין יוֹדְעִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כְּלָל, וְכָלְנוּ כַּצֹּאן תָּעִינוּ נְעִים וְנָדִים וּמְטֻלְטָלִים וְנִשְׁלַכְנוּ לִמְקוֹמוֹת הָרְחוֹקִים מִן הַקְּדֻשָּׁה מְאֹד עַד שֶׁהִגִּיעָנוּ לְהַקְּצָה וְהַסּוֹף שֶׁל יִשְׂרָאֵל וכו'. אוֹי וַאֲבוֹי, אוֹי מָה הָיָה לָנוּ בַּדּוֹר הַיְתוֹם הַזֶּה בַּדּוֹר הֶעָנִי הַזֶּה, אוֹי לָנוּ עַל שִׁבְרִים מָרִים כָּאֵלֶּה, אוֹי לָנוּ כִּי שׁוּדַּדְנוּ, לְהֵיכָן נֵלֵךְ לְהֵיכָן נִפָּנֶה לְעֶזְרָה, מִי יַעֲזֹר לָנוּ, מִי יַעֲמֹד בַּעֲדֵנוּ, מִי יַחְמֹל עָלֵינוּ, מִי יְתַקֵּן נַפְשֵׁנוּ, מִי יְעוֹרֵר אוֹתָנוּ מִשְּׁנָתֵנוּ לָשׁוּב לַה' יִתְבָּרֵךְ בֶּאֱמֶת. אֲבָל נֶגֶד כָּל זֶה חָמַל עָלֵינוּ ה' יִתְבָּרֵךְ וְשָׁלַח לָנוּ מְקוֹרֵם אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מַנְהִיג אֲמִתִּי שֶׁהוּא רַחֲמָן גָּדוֹל בֶּאֱמֶת וְיוֹדֵעַ אֵיךְ לְרַחֵם עַל כָּל אֶחָד.

עַכְשָׁו הִתְגַּבְּרוּת הַסִּטְרָא אָחֳרָא כָּל-כָּךְ עַד שֶׁאֵין כֹּחַ לְבַטְּלוֹ בְּשׁוּם דָּבָר כִּי אִם הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בְּעַצְמוֹ, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הַמַּנְהִיג הָאֱמֶת שֶׁבְּדוֹרֵנוּ וְשֶׁל כָּל הַדּוֹרוֹת הָעוֹמְדִים לָבוֹא, כִּי תֵּכֶף כְּשֶׁנִּתְגַּלֶּה הַצַּדִּיק - הוּא מַכְנִיעַ וּמְשַׁבֵּר וּמְבַטֵּל אֶת הַכְּפִירוֹת וּמְחַזֵּק וּמְבָרֵר לְיִשְׂרָאֵל אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה כְּפִי הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה שֶׁל עַכְשָׁו. וְאַף-עַל-פִּי שֶׁכְּבָר זָכוּ יִשְׂרָאֵל לֶאֱמוּנָה עַל-יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וְאַחַר כָּךְ עַל-יְדֵי הַצַּדִּיקִים וְהַנְּבִיאִים שֶׁהָיוּ בְּכָל דּוֹר שֶׁעַל-יְדֵם נִתְבָּרְרָה הָאֱמוּנָה בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, אַף-עַל-פִּי כֵן אָנוּ צְרִיכִים עַכְשָׁו בַּדּוֹר הַזֶּה לְהִתְקָרֵב לַצַּדִּיק הָאֱמֶת כְּדֵי שֶׁיְּבָרֵר לָנוּ הָאֱמוּנָה כְּפִי הָעֵת וְהַזְּמַן שֶׁל עַכְשָׁו, כִּי הָאֱמוּנָה צְרִיכִים לְבָרֵר בְּכָל יוֹם וְיוֹם מֵחָדָשׁ.

צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהִתְקָרֵב לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת דַּיְקָא, שֶׁמְּבָרֵר הָאֱמוּנָה בְּכָל עֵת כְּפִי הַבֵּרוּר שֶׁצְּרִיכִין בְּזֶה הַדּוֹר בְּכָל יוֹם וְיוֹם מֵחָדָשׁ, וְאֵין דַּי בְּהַסְּפָרִים שֶׁל הַנְּבִיאִים וְהַצַּדִּיקִים שֶׁיֵּשׁ מִכְּבָר, רַק צְרִיכִין לְהִתְקָרֵב אֵלָיו דַּיְקָא. אַךְ הַבַּעַל-דָּבָר מִתְגָּרֶה בְּזֶה הַצַּדִּיק מְאֹד וּמִתְגַּבֵּר בְּכָל דּוֹר וְדוֹר לְרַחֵק אֶת הָעוֹלָם מִזֶּה הַצַּדִּיק עַל-יְדֵי גֹּדֶל הַקֻּשְׁיוֹת וּמַחֲלֹקֶת שֶׁמַּרְבֶּה עָלָיו, אֲשֶׁר עַל-כֵּן צְרִיכִין לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ מְאֹד אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.

צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ מֵה' יִתְבָּרֵךְ מְאֹד וְלִטְרֹחַ וּלְהִתְיַגֵּעַ בְּכָל כֹּחוֹ לְהִתְקָרֵב לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת, כִּי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת יֵשׁ לוֹ רוּחַ נְבוּאָה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁעַל-יְדֵי זֶה עִקַּר בֵּרוּר הַמַּדָּמָה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה עִקַּר הָאֱמוּנָה - שֶׁתְּלוּיָה בְּבֵרוּר הַמַּדָּמָה. אֲבָל אֵין הַדָּבָר בָּא בְּנָקֵל לְהִתְקָרֵב לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת כִּי צְרִיכִין לְחַזֵּר אַחֲרָיו וּלְבַקְּשׁוֹ וּלְחַפְּשׂוֹ מְאֹד מְאֹד, כִּי כְּשֶׁמִּתְקָרֵב לַמַּנְהִיג שֶׁאֵינוֹ אֱמֶת אָזַי אַדְרַבָּא נִתְקַלְקֵל הַמַּדָּמָה יוֹתֵר וְיָכוֹל לָבוֹא לֶאֱמוּנוֹת כָּזְבִיּוֹת וְלִכְפִירוֹת.

כָּל עִקַּר הַנִּפְלָאוֹת וְהַיְרִידוֹת שֶׁל הָרְחוֹקִים מֵה' יִתְבָּרַךְ הַכֹּל עַל-יְדֵי בִּלְבּוּל הַמְדַמֶּה. וְכֵן לְהֵפֶךְ, עַל-יְדֵי בֵּרוּר וְתִקּוּן הַמְדַמֶּה עַל-יָדוֹ זוֹכִין לֶאֱמוּנָה שְׁלֵמָה וְלַעֲלוֹת עַל-יְדֵי זֶה אֶל פְּנִימִיּוּת הַשֵּׂכֶל וְהַדַּעַת שֶׁהוּא עֶצֶם הַנְּשָׁמָה וְעַל-יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לְרֹב טוּב הַצָּפוּן "עַיִן לֹא רָאֲתָה" וְכוּ'. עַל-יְדֵי הַהִתְקָרְבוּת לַצַּדִּיק הָאֱמֶת זוֹכִין לִשְׁלֵמוּת בֵּרוּר הַמְדַמֶּה וְתִקּוּן הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה.

עִקַּר הַתִּקּוּן הוּא עַל-יְדֵי הִתְקַשְּׁרוּת לַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת הָרֹאשׁ בַּיִת שֶׁהוּא שֹׂרֶשׁ וְחִיּוּת הַכֹּל, וּבְכֹחוֹ וּזְכוּתוֹ יָכוֹל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְהוֹצִיא וּלְבָרֵר הַנִּיצוֹצוֹת הַקְּדוֹשִׁים מֵעִמְקֵי הַקְּלִפּוֹת מִמְּקוֹמוֹת הַחִיצוֹנִים מֵהָרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת, בְּחִינַת "תִּשְׁתַּפְּכָנָה אַבְנֵי קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת", וּלְהַכְנִיסָם בְּתוֹךְ הַבַּיִת דְּקְדֻשָּׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת רְשׁוּת דִּקְדֻשָּׁה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת רֹאשׁ בַּיִת.

עִקַּר קַבָּלַת הַמֹּחִין וְהַדַּעַת שֶׁהוּא גֶּדֶר הָאָדָם וְעִקַּר בְּחִינַת קַבָּלַת הַתּוֹרָה, הוּא לִזְכּוֹת לְהִסְתַּכֵּל הֵיטֵב עַל אוֹר הַשֵּׂכֶל וְהַחָכְמָה שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר וּלְהִתְקָרֵב עַל-יְדֵי זֶה לַה' יִתְבָּרַךְ וּלְהַכִּיר אוֹתוֹ וּלְעָבְדוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבָּעוֹלָם, וּלְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל הַכְּסִילוּת וְהַבְּהֵמִיּוּת שֶׁל חָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וּפִילוֹסוֹפְיָא וּכְלָל כָּל הַתַּאֲווֹת וְהַמִּדּוֹת רָעוֹת שֶׁהֵם רוּחַ שְׁטוּת וְשִׁגָּעוֹן וּמַעֲשֶׂה בְּהֵמָה מַמָּשׁ הַנִּמְשָׁךְ מִבְּחִינַת מַלְכוּת הָרְשָׁעָה.

עִקַּר כָּל הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת שֶׁל חָכְמֵי הַטֶּבַע הוּא עַל-יְדֵי פְּגַם אֱמוּנַת חִדּוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁעַל-יְדֵי פְּגָם זֶה בָּאִים לְכָל מִינֵי טָעוּתִים, וְעִקַּר הַתִּקּוּן הוּא עַל-יְדֵי רִבּוּי כְּבוֹד ה' שֶׁנִּתְרַבֶּה עַל-יְדֵי קִבּוּץ כָּל הַנְּפָשׁוֹת אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁעַל-יָדוֹ זוֹכִין לֶאֱמוּנַת חִדּוּשׁ הָעוֹלָם, וּלְבַטֵּל וְלַעֲקֹר דֵּעוֹת חָכְמֵי הַטֶּבַע שֶׁכּוֹפְרִים בְּחִדּוּשׁ הָעוֹלָם.

עִקַּר שְׁלֵמוּת יִשְׂרָאֵל הוּא שֶׁיִּהְיוּ נִכְלָלִין כֻּלָּם יַחַד בְּתַכְלִית הָאַחְדוּת בַּצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא הַשֵּׂכֶל הַכּוֹלֵל הָעֶלְיוֹן שֶׁהוּא הָרֹאשׁ וְהֶחָכְמָה שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְהוּא מְנַשֵּׂא וּמְגַדֵּל רֹאשׁ וְשֵׂכֶל שֶׁל כָּל אֶחָד, וְנִכְלָלִין כֻּלָּם בְּשֵׂכֶל הַכּוֹלֵל הָעֶלְיוֹן וְעַל-יְדֵי זֶה נִמְתָּקִים כָּל הַדִּינִים שֶׁבָּעוֹלָם, אֵיךְ שֶׁנִּמְצָא אֵיזֶה דִּין וְצִמְצוּם - הַכֹּל נִמְתָּק עַל-יְדֵי זֶה, וְנִתְבַּטֵּל סִטְרָא דְּמוֹתָא. כִּי שָׁם, בַּשֵּׂכֶל הַכּוֹלֵל, בִּבְחִינַת קָדְשֵׁי קָדָשִׁים, שָׁם צִוָּה ה' אֶת הַבְּרָכָה.

פַּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶיךָ לְיַשֵּׁר אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת, וּרְדֹף אַחַר הַשָּׁלוֹם.

מִדֶּרֶךְ שֶׁקֶר תִּרְחַק, וּרְדֹף אַחַר הַשָּׁלוֹם.

עֵינַי זוֹלְגוֹת דְּמָעוֹת רוֹתְחוֹת עַל אֲשֶׁר בַּעֲוֹנוֹתַי הָרַבִּים שָׁלַח ה' עָלַי לְטוֹבָתִי יִסּוּרִים קָשִׁים וּכְאֵבִים גְּדוֹלִים בְּרַגְלַי וּמַעַי, לֹא עָלֶיךָ, וַאֲנִי שׁוֹכֵב בַּמִּטָּה וּבוֹכֶה לִפְנֵי ה' עַל בְּטוּל תּוֹרָה וּתְפִלָּה. גַּם אֵינִי זוֹכֶה לֵילֵךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְלִמְקֻוֶה כְּדַרְכִּי לְטָבֵל בַּמִּקְוֶה בְּכָל יוֹם. אֲבַקֶּשְׁךָ מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל עָלַי שֶׁיִּשְׁלַח לִי ה' רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַמְרַחֵם יְרַחֵם.

אַשְׁרֶיךָ אָחִי, אַשְׁרֶיךָ אֲלָפִים פְּעָמִים שֶׁפְּנִימִיּוּת לְבָבְךָ מֵבִין וּמַרְגִּישׁ הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי הַמֵּאִיר עַכְשָׁו בָּעוֹלָם. ה' יְחַזֵּק לְבָבְךָ וְיַגְדִּיל דַּעְתְּךָ לַחְשֹׁב וְלַחְשֹׁק לְרַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמָנוּת הָאֲמִתִּי לְהָאִיר עֵינֵיהֶם בְּאוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לִישׁוּעָה וְרַחֲמִים רַבִּים מְאֹד מְאֹד שֶׁנִּזְכֶּה לָצֵאת מִמְּצֻלּוֹת יָם אֲשֶׁר מִתְפַּשֵּׁט בַּדּוֹרוֹת הַלָּלוּ בְּסוֹף הַגָּלוּת הָאַחֲרוֹן. ה' יְרַחֵם שֶׁנִּזְכֶּה לְהוֹסִיף תָּמִיד אַהֲבָה עַל אַהֲבָתֵנוּ בְּלִי גְּבוּל.

שָׁלוֹם וְחַיִּים אֲרֻכִּים וְכָל טוּב, דּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמוֹ וְטוֹבָתוֹ בֶּאֱמֶת וְדוֹרֵשׁ שָׁלוֹם כָּל הַנִּלְוִים אֵלָיו.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹזֶר

לִקּוּטֵי תְּפִלּוֹת אוֹת מַנְהִיגוּת, חֵלֶק א': י"ח, כ"ב, מ"ח, ס"א, ס"ז. חֵלֶק ב': א', ה', ז', ח', ט"ז, כ"ד.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זַכֵּנוּ שֶׁיִּהְיֶה נִמְשָׁךְ שָׁלוֹם גָּדוֹל בָּעוֹלָם, וּתְבַטֵּל כָּל מִינֵי מַחֲלֹקֶת מִן הָעוֹלָם וּתְגַלֶּה אֶת הַכָּבוֹד דִּקְדֻשָּׁה מְגֻלּוּתוֹ, וְלֹא יִרְדְּפוּ אַחַר הַכָּבוֹד, רַק כָּל אֶחָד יִבְרַח מִן הַכָּבוֹד, וְיִכָּבֵד כָּל אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ בֶּאֱמֶת בְּאַהֲבָה וְאַחֲוָה וְשָׁלוֹם גָּדוֹל. וְנִזְכֶּה אֲנַחְנוּ וְכָל חֶבְרָתֵנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁוּוֹת דַּעְתֵּנוּ יַחַד, וְתִתֵּן לָנוּ לֵב אֶחָד וְדֶרֶךְ אֶחָד לְיִרְאָה אוֹתְךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ וְלָשׁוּב אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ, וְתַעְזֹר וְתָגֵן וְתוֹשִׁיעַ לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל.

## לה.

לִבִּי יַקִּירִי, הַחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת וְתַחְבּוּלוֹת וְעֵצוֹת אֵיךְ לְהַגְדִּיל וּלְפָרְסֵם בָּעוֹלָם שֵׁם הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל הָאֱמִתִּי בְּחִינַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, הַמְּשַׁבֵּר וּמַכְנִיעַ וּמְכַלֶּה וּמְבַטֵּל הָאֱמוּנוֹת הַכָּזְבִיּוֹת הַמַּחֲשִׁיכִים עֵינֵי הָעוֹלָם וּמַעֲלִימִים וּמַסְתִּירִים אֶת הַצַּדִּיק הָאֲמִתִּי וּמַפְרִידִים הָרַגְלַיִם מִן הָרֹאשׁ, הֵינוּ שֶׁעוֹשִׂים פֵּרוּד בֵּין כְּלַל יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּחִינַת רַגְלַיִם, וּבֵין הַצַּדִּיק שֶׁהוּא רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הָעוֹלָם מְחֻסַּר אֱמוּנָה, וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּבְּרוּ הַחָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְנִתְרַבּוּ סִפְרֵי מִינוּת וּכְפִירוֹת שֶׁמְּטִילִים שִׂנְאָה וְאֵיבָה בֵּין יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם. ה' יַאֲרִיךְ יָמָיו בְּטוֹב אֲמִתִּי וּבִנְעִימוּת אֲמִתִּי וְנִצְחִי.

בְּעֹצֶם שִׁפְלוּתֵנוּ בַּדּוֹר הַיָּתוֹם הַזֶּה, שֶׁגָּבְרָה הַהַסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסְתָּרָה עַד אֵין קֵץ, וְכֻלָּנוּ כַּצֹּאן תָּעִינוּ בֵּין דֻּבִּים וַאֲרָיוֹת וְחַיּוֹת רָעוֹת רַבִּים מְאֹד, וְנִשְׁלַכְנוּ לִמְקוֹמוֹת הָרְחוֹקִים מְאֹד, וַאֲנַחְנוּ הוֹלְכִים וּמִתְרַחֲקִים מֵהַקְּדֻשָּׁה, נָעִים וְנָדִים וּמְטֻלְטָלִים וְנִשְׁלַכְנוּ לִמְקוֹמוֹת הָרְחוֹקִים מִן הַקְּדֻשָּׁה מְאֹד, אֲבָל נֶגֶד כָּל זֶה חָמַל עָלֵינוּ ה' יִתְבָּרַךְ וְעָשָׂה עִמָּנוּ נִפְלָאוֹת וְנִסִּים גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים מְאֹד לְבַל נָמוּט לְעוֹלָם, וְשָׁלַח לָנוּ הַמַּנְהִיג הָאֱמֶת הַנֶּחָל נוֹבֵעַ מָקוֹר חָכְמָה שֶׁלֹּא הָיָה עוֹד כְּמוֹהוּ מֵעוֹלָם, לְהַצִּילֵנוּ וּלְאַמְּצֵנוּ עַל-יְדֵי הִתְגַּלּוּת הַתּוֹרוֹת הַנּוֹרָאוֹת שֶׁהִמְשִׁיךְ לָנוּ מִמָּקוֹם גָּבוֹהַּ וְעֶלְיוֹן וְנוֹרָא מְאֹד וְכוּ', שֶׁהֵם מַעְיְנֵי הַיְשׁוּעָה הָאֲמִתִּיִּים הַחֲדָשִׁים לְנֶמְרֵי אֲשֶׁר כְּמוֹהֶם עֲדַיִן לֹא הָיָה בָּעוֹלָם.

הַמַּעְתִּיר בַּעֲדְךָ וּמִתְפַּלֵּל תָּמִיד שֶׁתִּזְכֶּה לֵיהָנוֹת מֵאוֹר הָאֱמֶת הַגָּנוּז, לְחַיּוֹת חַיּוּת אֲמִתִּי וְנִצְחִי, שֶׁתִּזְכֶּה לִשְׁמֹעַ הֵיטֵב דִּבְרֵי אֱמֶת וְתָמִים הָעֲמֻקִּים מְאֹד הַנּוֹבְעִים מִמַּעְיָן נִשְׂגָּב וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹיֶעסֶר

## לו.

עֲטֶרֶת רֹאשִׁי אֲשֶׁר כֶּתֶר הָאֱמֶת עַל רֹאשׁוֹ, הַגָּדוֹל וְחָשׁוּב מְאֹד בְּעֵינֵי ה' וּבָחַר בּוֹ מִכָּל יִשְׂרָאֵל וְנָתַן לוֹ נִשְׁמָתָא קַדִּישָׁא וְחָכְמָה עִלָּאָה לְהָבִין בְּשִׂכְלוֹ הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי, וְכָרַת בְּרִית עוֹלָם עִם הָאֱמֶת, וְחָגַר עַצְמוֹ לַמִּלְחָמָה בִּשְׁבִיל הָאֱמֶת. בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה ה' פְּלָאוֹת גְּדוֹלוֹת וְסִבַּב סִבּוֹת רַבּוֹת עַד שֶׁנִּתְבַּסֵּס וְנִתְבַּסֵּם הָאַהֲבָה וְהַיִּחוּד הַקָּדוֹשׁ שֶׁלָּנוּ וְנוֹלַד לָנוּ בֵּן זָקֵנִים, בֵּן אֱמֶת, בֵּן פֶּלֶא, בֵּן פֶּה הַנִּקְרָא בְּשֵׁם קָדוֹשׁ 'אֲבִי הַנַּחַל', שֶׁהַכֹּל מִתְפַּלְּאִים מִשְׁתָּאִים וּמִשְׁתּוֹמְמִים עַל הַיֶּלֶד פֶּלֶא הַזֶּה, וְכֻלָּם מְקַבְּלִין אוֹתוֹ בְּאַנְפִּין נְהִירִין, בְּחִבָּה וְחֶדְוָה רַבָּה, כִּי הוּא זוֹרֵק עַל יִשְׂרָאֵל מֵימֵי אֱמֶת טְהוֹרִים זַכִּים וְצַחִים הַמְטַהֲרִים מִכָּל הַטֻּמְאוֹת וְהַזֻּהֲמוֹת, הֵיוֹצְאִים מֵהַנַּחַל נוֹבֵעַ הַמַּמְשִׁיךְ אֱמֶת בָּעוֹלָם וּמַשְׁפִּיל וּמְשַׁבֵּר וּמְבַטֵּל כָּל מִינֵי שֶׁקֶר וְטָעוּת וְשֶׁמְּמַנּוּ תִּצְמַח הַגְּאֻלָּה הָאֲרוֹנָה. ה' יְרַפְּאֵהוּ וְיִשְׁמְרֵהוּ מִכָּל רַע, מִכָּל מַחֲלָה לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים אָמֵן וְאָמֵן.

ה' הַיּוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הוּא יוֹדֵעַ כַּמָּה וְכַמָּה אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֵךְ, וְאֶת הַתְּפִלּוֹת וְהַבְּכִיּוֹת מֵעֲמְקָא דְלִבָּא אֲשֶׁר אֲנִי שׁוֹפֵךְ עָלֶיךָ לִפְנֵי בַּעַל הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת שֶׁיְּחוּס וְיִרַחֵם עָלֶיךָ וְיִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיִרְפָּאֵךְ וַיְבָרְיאֵךְ בִּשְׁלֵמוּת לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרֻכִּים, חַיִּים אֲמִתִּיִּים שֶׁל אֱמוּנָה וּתְשׁוּבָה בְּלֵב שָׁלֵם, בְּכֹחַ וּזְכוּת כָּל הַקְּדוֹשִׁים יְחִידֵי הַדּוֹרוֹת וּבְרֹאשָׁם הַמַּנְהִיג הָאֱמֶת שֶׁל דּוֹרוֹתֵינוּ וְשֶׁל כָּל הַדּוֹרוֹת הַבָּאִים, הוּא רַבֵּנוּ הַפֶּלֶא עֶלְיוֹן הַנּוֹרָא מְאֹד נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, רַבֵּנוּ נַ נַחְ נַחְמָ נַחְמָן מאומן.

אַל יִחַר אַפּוֹ בִּי שֶׁלֹּא כָּתַבְתִּי עַד הֵנָּה, כִּי זֶה זְמַן רַב שֶׁהִתְגַּבְּרוּ עָלַי מַחֲלוֹתַי וּכְאֵבַי בְּכָל הַגּוּף בְּמַעַי וְיָדַי וְרַגְלַי וְכוּ', לֹא עָלֶיךָ, וְכֹחִי הוֹלֵךְ וְחָלוֹשׁ מִיּוֹם אֶל יוֹם, וְהָיָה כִּי יַרְחִיב לִי ה' בְּחַסְדּוֹ הַגָּדוֹל וְהִנִּיחַ לִי מִמְּצוּקוֹתַי, יִהְיוּ עֵינַי וְלִבִּי תָּמִיד לְשַׁמְּחוֹ בְּהַאוֹצָרוֹת שֶׁגִּלָּה לָנוּ הַנַּחַל נוֹבֵעַ.

צָרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר בְּכָל הַכֹּחוֹת לְהַרְחִיק הָעַצְבוּת וְלִהְיוֹת אַךְ שָׂמֵחַ תָּמִיד בְּמַה שֶׁזָּכָה לֵידַע קְצָת מֵאוֹר הָאוֹרוֹת הַגָּנוּז וְנֶעְלָם כָּל-כָּךְ מִכָּל הָעוֹלָם וְשֶׁהוּא רְפוּאָה לְכָל מִינֵי חֳלָאוֹת, כִּי כָּל מִינֵי חֳלָאוֹת בָּאִין מֵעַצְבוּת וּמָרָה שְׁחוֹרָה.

זֶה עַכְשָׁו בְּעֵת עָרִיכַת מִכְתָּבִי הִגִּיעַ לִי מִכְתָּבוֹ בְּצֵרוּף תְּרוּמָה עַל סַךְ מֵאָה ל"י וְהָיָה לִי מִזֶּה שִׂמְחָה וְנַחַת עַל שֶׁזָּכָה לִהְיוֹת בְּעֶזְרִי לְתוֹמְכֵנִי, וְהִנְנִי נוֹתֵן לִכְבוֹד מַעֲלָתוֹ הָרָם

תְּשׁוּאוֹת חֵן וְרֹב תּוֹדוֹת מֵעָמְקָא דְּלִבָּאי. יְשַׁלֵּם ה' פָּעֳלוֹ הַטּוֹב וְיִתֵּן לוֹ רְפוּאָה וִישׁוּעָה בַּגּוּף וּבַנֶּפֶשׁ לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים וְיִזְכֶּה לִרְאוֹת הִתְגַּלּוּת הָאֱמֶת בָּעוֹלָם, שֶׁיַּכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל כִּי לַה' הַמְּלוּכָה וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה וְיַעֲשׂוּ כֻּלָּם אֲגֻדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם. דִּבְרֵי עַבְדְּךָ אוֹהַבְךָ אַהֲבַת אֱמֶת, הַמִּתְפַּלֵּל תָּמִיד בְּעַד שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ בָּזֶה וּבַבָּא, מְחַכֶּה וּמְצַפֶּה לְהִתְרָאוֹת בְּיוֹם עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ בְּשִׂמְחָה, בְּבִרְכַּת שָׁנָה טוֹבָה וּמְאֻשָּׁרָה.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹסֶר

## לז.

לְכְבוֹד לִבִּי וּבְשָׂרִי, שֶׁיֵּשׁ לוֹ נְשָׁמָה גְּבוֹהָה מְאֹד, וְהֶכְנִיס וְחִדֵּד חָכְמָתוֹ וְשִׂכְלוֹ לְהַשִּׂיג וּלְהָבִין מְתִיקוּת אוֹרוֹת הַצַּחְצָחוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת שֶׁהֵם עֲצוּת עֲמֻקּוֹת, עֲצוּת חֲדָשׁוֹת, שְׁלֵמוֹת יְשָׁרוֹת וּבְרוּרוֹת, שֶׁגִּלָּה הַצַּדִּיק הָרוֹעֶה הָאֱמִתִּי שֶׁמְּקַבֵּץ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל וּמַכְנִיעַ וּמְבַטֵּל הָרַע שֶׁלָּהֶם וּמְקָרְבָם לַה' יִתְבָּרַךְ.

אָחִי יַקִּירִי וַחֲבִיבִי, מַה מְּאֹד נֶהֱנֵיתִי מֵאֲשֶׁר כָּתַבְתָּ לִי אֲשֶׁר אַתָּה בְּשִׂמְחָה. אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִתְגַּבֵּר וּלְהִתְחַזֵּק בְּשִׂמְחָה בְּיוֹתֵר אֲשֶׁר זָכִינוּ לְהִנָּצֵל מִלִּהְיוֹת בִּכְלַל הַמִּתְנַגְּדִים אֶל נְקֻדַּת הָאֱמֶת כָּזֶה, בָּרוּךְ ה' אֲשֶׁר הִבְדִּילָנוּ מִן הַטּוֹעִים הָאֵלֶּה וְהֵאִיר לָנוּ הָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ. כֵּן יְהִי ה' עִמָּנוּ שֶׁנִּזְכֶּה לְקַיֵּם דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים וְלֵילֵךְ בִּדְרָכָיו וְעֵצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁהֵם עֲצוּת ה' אֲשֶׁר לְעוֹלָם יַעֲמֹדוּ.

קוֹלוֹת שֶׁל שִׂבְחִים אֲנִכִי שׁוֹמֵעַ עַל שֶׁזּוֹכֶה לְקַדֵּשׁ שֵׁם ה' לְעֵינֵי כָּל הָעוֹלָם בְּכָל נְסִיעוֹתָיו וּפְגִישׁוֹתָיו עִם גְּדוֹלֵי וְשָׂרֵי וּמַלְכֵי הָאֻמּוֹת. בִּיאַת נִשְׁמָתְךָ לָעוֹלָם הָיְתָה רַק לְהוֹדִיעַ וּלְפָרְסֵם אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא שֹׂרֶשׁ נִשְׁמַת מָשִׁיחַ בְּכָל הָעוֹלָם, וְהוּא מוֹשִׁיעָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת.

אֵינְךָ יוֹדֵעַ כַּמָּה גְּדוֹלָה מַעֲלַת נִשְׁמָתְךָ, אִם הָיִיתָ מַרְגִּישׁ וְיוֹדֵעַ גֹּדֶל עֵרֶךְ נִשְׁמָתְךָ הָיִיתָ פּוֹרֵחַ בָּאֲוִיר מִגֹּדֶל עֹצֶם הַשִּׂמְחָה. גַּם הָעִקָּר מַה שֶּׁזָּכִיתָ לִהְיוֹת וְכוּ'... הוּא רַק לְצֹרֶךְ זֶה, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה לְךָ כֹּחַ בְּיוֹתֵר לַעֲסֹק בָּעִנְיָן הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַזֶּה שֶׁאֵין לְמַעְלָה הֵימֶנּוּ, כִּי עַל-יְדֵי זֶה יִתְהַפְּכוּ כָּל בָּאֵי עוֹלָם מֵרַע לְטוֹב וְיָבוֹא הָעוֹלָם לִידֵי תִּקּוּנוֹ בִּשְׁלֵמוּת, וְכֻלָּם יִרְאוּ וְיֵדְעוּ שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחַת ה' יִתְבָּרַךְ לְבַד.

אַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּכִיתָ לִטְעֹם נֹעַם הָאֱמֶת הָאֱמִתִּי וּלְהִנָּצֵל מֵאֶרֶס הַטֻּמְאָה וְהַשֶּׁקֶר שֶׁשָּׁרְשָׁם כְּפִירוֹת וּמִינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת שֶׁל נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר הָרוֹדְפִים אַחֲרֵי כָּבוֹד וְגַאֲוָה וְלוֹחֲמִים בְּעַזּוּת מֵצַח לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר וּלְהַרְחִיק אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא מוֹשִׁיעָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְדוֹרֵי דּוֹרוֹת לַנֶּצַח, הוּא הָרוֹעֶה הָאֱמִתִּי שֶׁמְּקַבֵּץ כָּל הָרְשָׁעִים הָרְחוֹקִים וְהַנִּדָּחִים. וְאוֹי

וַאֲבוֹי לָהֶם, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הֵם עוֹקְרִים הָאֱמֶת וְאֶת עַצְמָם וְאֶת יִשְׂרָאֵל מִמְּקוֹר וְשֹׁרֶשׁ חִיּוּתָם, וְעַל-יְדֵי זֶה הֵם גּוֹרְמִים כָּל הַכְּפִירוֹת וְכָל הַצָּרוֹת שֶׁבָּאִים עַל יִשְׂרָאֵל. ה' יְרַחֵם עֲלֵיהֶם מֵעַתָּה שֶׁיִּבְרְחוּ מִן הַשֶּׁקֶר וְיָשׁוּבוּ אֶל הָאֱמֶת מְהֵרָה.

עִקַּר קִיּוּם הָעוֹלָם שֶׁלֹּא יִתְמוֹגֵג וְלֹא יֵחָרֵב וְלֹא יִהְיֶה תּוֹהוּ וָבוֹהוּ שֶׁהֵם כְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת, זֶה תָּלוּי רַק בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁמְּגַלֶּה וּמְבָרֵר בָּעוֹלָם אֱמוּנַת חִדּוּשׁ הָעוֹלָם.

ה' יְשַׂמַּח נַפְשׁוֹ בְּחַיִּים אֲרֻכִּים, בִּבְרִיאוּת וְהַצְלָחָה וְשָׁלוֹם כָּל יְמֵי חַיָּיו.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶסָר

## לח.

לְכְבוֹד מַחֲמַד עֵינַי, הַנּוֹתֵן אֶת נַפְשׁוֹ וּמֹחוֹ וְלִבּוֹ לִדְרוֹךְ בִּנְתִיבֵי הַחָכְמָה וְהַמַּדָּע שֶׁל הֶחָכָם הָאֱמֶת נַחַל נוֹבֵעַ שֶׁגִּבְלָה חָכְמָה חֲדָשָׁה עִלְּאָה דְּעִלְּאָה עַל כָּל עִלְּאִין לְהָאִיר עֵינֵי יִשְׂרָאֵל לִרְאוֹת הַפְּתָחִים אֵיךְ לָצֵאת מִן הַחֹשֶׁךְ וְהַשֶּׁקֶר וּמִשֶּׁטֶף מֵימֵי הַמַּבּוּל שֶׁל כְּפִירָה וֶאֱמוּנָה שֶׁל שְׁטוּת וְטָעוּת וְשָׁוְא וְשֶׁקֶר וְהֶבֶל שֶׁבַּהֶבֶל שֶׁל נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר עַזֵּי פָּנִים כִּכְלָבִים הַמַּחֲרִיבִים וּמְאַבְּדִים אֶת הָעוֹלָם.

מֵעֹצֶם אַהֲבָתִי וּתְשׁוּקָתִי הַחֲזָקָה לְגַלּוֹת וּלְהוֹדִיעַ וּלְהָאִיר בְּלֵב הֶחָפֵץ בְּרִפּוּאַת נַפְשׁוֹ בֶּאֱמֶת, שַׂמְתִּי אֶל לִבִּי לִכְתֹּב לְךָ גַּם בְּעֹצֶם רִבּוּי מְצוּקָתִי אֲשֶׁר אִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר. כָּעֵת אֵין דַּעְתִּי צְלוּלָה וְאֵין עִמִּי דְּבָרִים מֻחָמֶת הַיִּסּוּרִים הַקָּשִׁים הָעוֹבְרִים עָלַי, אַךְ מֵאַהֲבָתְךָ אֲשֶׁר בְּלִבִּי הִכְרַחְתִּי עַצְמִי לְדַבֵּר עִמְּךָ לְטוֹבָתְךָ הַנִּצְחִית, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁלִּבְּךָ בִּפְנִימִיּוּת נִכְסָף מְאֹד לְהִתְקָרֵב לַה' יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת רַק הַבְּלֵי הָעוֹלָם מַבְדִּילִים בֵּינֵינוּ וּבֵין הַדֶּרֶךְ הָאֱמֶת, וַאֲנִי צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מֵה' יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּשִּׂים מִלִּים בְּפִי בְּאֹפֶן שֶׁאֶפְעַל לְמַעַן יֵיטִיב לְךָ לָעַד.

ה' יִתְבָּרַךְ בְּרֹב מַצְפּוּנֵי סִתְרֵי דְּרָכָיו וְהַנְהָגוֹתָיו הַנַּעֲלָמִים מִכָּל רַעְיוֹן וּמִכָּל חֵקֶר, הִמְטִיר עַל הָאָרֶץ גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף וְזֶרֶם מַיִם שֶׁל כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת מֵאֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר פָּתַח בִּימֵי הָאֵלָּה, עַד אֲשֶׁר נִתְכַּסּוּ כָּל הֶהָרִים הַגְּבוֹהִים שֶׁהֵם הַנִּכְבָּדִים וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם, וְעַל כָּל זֶה בְּרֹב חָמְלָתוֹ הִקְדִּים רְפוּאָה לְמַחֲלָתֵנוּ וְשָׁלַח לָנוּ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂינוּ וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ, וְצִוָּה לוֹ לִבְנוֹת הַתֵּבָה שֶׁל הָאֱמֶת וְהָאֱמוּנָה אֲשֶׁר כָּל מִי שֶׁחָפֵץ בַּחַיִּים וְרוֹצֶה לְהִנָּצֵל מֵהַמַּבּוּל שֶׁל הָאֶפִּיקוֹרְסוּת, מֻחְבָּלוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ, בּוֹא יָבוֹא בַּחֲדָרָיו וְיִסָּגֵר בִּדְלָתוֹתָיו וְיֵחָסֶה בְּצִלּוֹ, בְּצֵל הַחָכְמָה וְהַדַּעַת. מִי יְהַלֵּל, מִי יְמַלֵּל עֹצֶם נִשְׂגְּבוֹת גְּבוּרוֹתָיו וְנוֹרָאוֹתָיו אֲשֶׁר הִפְלִיא בִּפְלָאֵי נִפְלְאוֹתָיו לְהַרְאוֹת וּלְגַלּוֹת בָּעוֹלָם הֲדַר תִּפְאֶרֶת הִתְגַּלּוּת תּוֹרוֹתָיו וּמַעֲשִׂיּוֹתָיו הַנּוֹרָאִים הַשְּׁתוּלִים וּנְטוּעִים בְּגַן ה' וְנִמְשָׁכִים וְנוֹבְעִים מִשָּׁרְשֵׁי הַתּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב וּבְעַל-פֶּה, וְנִלְקָחִים מִשְּׁדֵה הַחָכְמָה הָעֶלְיוֹנָה עִלְּאָה דְּעִלְּאָה דְּאוֹרַיְתָא נַפְקַת מִתַּמָּן, לְהָכִין וּלְהַזְמִין טֶרֶף וּמָזוֹן לְכָל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל,

מְזוֹנָא דְּנִשְׁמָתָא וְרוּחָא וְנַפְשָׁא, שֶׁיִּתְעַנְּגוּ וְיִתְעַדְּנוּ בִּנְעִימַת הַחָכְמָה וְהַתְּבוּנָה הָרוּחָנִיּוּת דְּרוּחָנִיּוּת הַנֶּאֱמָנִים וּמוֹעִילִים לָעַד, לְהַצְמִיחַ גְּאֻלָּתֵנוּ וּפְדוּת נַפְשֵׁנוּ.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מְטַהֵר אוֹתָנוּ מֵאֲבִי אָבוֹת הַטֻּמְאָה שֶׁל כְּפִירוֹת וּמִינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת שֶׁל הַצְּבוּעִים הַשַּׁקְרָנִים הָרוֹדְפִים אַחַר כָּבוֹד וְהִתְנַשְּׂאוּת וְחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּגֵאָוָה וָבוּז, וְלוֹחֲמִים בְּחֻצְפָּא וְעַזּוּת מֵצַח לְהַרְחִיק וּלְהַפְרִיד נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל מֵהַצַּדִּיק שֶׁהוּא עִקַּר מְקוֹר וְשֹׁרֶשׁ חַיּוּתָם וִישׁוּעָתָם, שֶׁזֶּהוּ עָוֹון פְּלִילִי מְאֹד יוֹתֵר מִכָּל עֲבֵרוֹת הַחֲמוּרוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה, כִּי עַל-יְדֵי זֶה הֵם גּוֹרְמִים כָּל הַכְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת וּמַשְׁחִירִים וּמְאַבְּדִים אֶת הָעוֹלָם, וְעַל יְדֵם כָּל הַצָּרוֹת וְהַחֻרְבָּנוֹת שֶׁבָּא עַל יִשְׂרָאֵל.

עִקַּר חֵטְא הָעֶגֶל שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת הוּא עַל-יְדֵי שֶׁפָּגְמוּ בְּכָבוֹד הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁדִּבְּרָיו חַיִּים וְקַיָּמִים לָעַד וּצְרִיכִים לְקַיֵּם דִּבְרֵי תּוֹרָתוֹ לָנֶצַח תָּמִיד, כִּי דְּבָרָיו הֵם דִּבְרֵי ה' מַמָּשׁ אֲשֶׁר הֵם קַיָּמִים לְעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וּדְבַר אֱלֹקֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם".

אֲנִי בּוֹטֵחַ וְסוֹמֵךְ עַצְמִי עַל מִדַּת טוּבְךָ הַגָּדוֹל לְבַקֵּשׁ חֲנִינָה וּמְחִילָה, סְלִיחָה וְכַפָּרָה, אוּלַי עָשִׂיתִי אֵיזֶה דָּבָר בִּשְׁגָגָה נֶגֶד רְצוֹנְךָ וְגָרַמְתִּי לְךָ צַעַר אוֹ שֶׁפָּגַמְתִּי חַס וְשָׁלוֹם בְּלִי דַּעַת בְּלִי כַּוָּנָה בִּכְבוֹדְךָ, חֶמְדַּת לִבִּי יִמְחֹל לִי עַל זֶה בְּלֵב שָׁלֵם.

בַּעַל הָרַחֲמִים יְשַׂמַּח וִירַפֵּא נַפְשְׁךָ וִיחַזֵּק כֹּחֲךָ וּבְרִיאוּתְךָ לְאֹרֶךְ יָמִים בְּגַשְׁמִיּוּת וְרוּחָנִיּוּת, וְיוֹסֵף לְךָ חַיִּים וַאֲרִיכַת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים לִרְאוֹת בְּטוּב ה' וְנֹעַם זִיוֹ.

יִשְׂרָאֵל דּוֹב אוֹזֶר

## לט.

לִכְבוֹד מַחְמַד עֵינַי וְלִבִּי, אֲשֶׁר עָשָׂה מַאֲמַצִּים כַּבִּירִים לִהְיוֹת רָשׁוּם בְּתוֹךְ בְּנֵי הֵיכַל הַמֶּלֶךְ הָאֱמֶת שֶׁמַּאִיר יְדִיעַת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל בָּאֵי עוֹלָם שֶׁזֶּהוּ כָּל עִקַּר יְסוֹד הַיַּהֲדוּת וְעוֹלֶה עַל כָּל הַמִּצְוֹות, וְאִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר וּלְסַפֵּר בְּשֶׁבַח מִצְוָה זוֹ כִּי אֵין לְךָ מִצְוָה מִכָּל מִצְוֹות הַתּוֹרָה כְּמוֹ מִצְוָה זוֹ שֶׁל הִתְדַּבְּקוּת וְהִתְקַשְּׁרוּת בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיָּכוֹל לְקָרֵב כָּל הָעוֹלָם לַה' יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּלִי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת אֵין יַהֲדוּת וְאֵין אֱמוּנָה וְקִיּוּם הַתּוֹרָה בֶּאֱמֶת.

הַבַּעַל-דָּבָר אוֹרֵב עַל הָאָדָם תָּמִיד וְהָעִקָּר עַל אַחֲרִיתוֹ וְסוֹפוֹ בִּפְרָט בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה, , וְאִי אֶפְשָׁר לְדַלֵּג וְלִקְפֹּץ עַל הַגֵּיהִנֹּם שֶׁהוּא זֶה הָעוֹלָם כִּי אִם עַל-יְדֵי כֹּחַ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וַעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת הָעֲמֻקוֹת וְהַתְּמִימוֹת וּפְשׁוּטוֹת מְאֹד לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל מָקוֹם וּבְכָל זְמַן וּבְכָל דֶּרֶךְ, יְהִיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, עַד שֶׁיִּכָּנְסוּ הָרֵיחוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת מֵהַדִּבּוּרִים הַקְּדוֹשִׁים בִּלְבָבֵנוּ לְקִיּוּם וּלְמַעֲשֶׂה.

עִקַּר הָאֲרַת הַדַּעַת בְּחִינַת מֹשֶׁה הוּא לְהַצִּיל וְלִשְׁמֹר וּלְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֵרוֹת הַבָּאִים עַל-יְדֵי רוּחַ שְׁטוּת, שֶׁזֶּה עִקַּר הָרַחֲמָנוּת עַל יִשְׂרָאֵל עִם קָדוֹשׁ לְמִי שֶׁיּוֹדֵעַ מֵהֵיכָן

יִשְׂרָאֵל לְקוּחִים, אֵיךְ הֵם רְחוֹקִים לְגַמְרֵי מֵעֲוונוֹת רַחֲמָנָא לִיצְלָן. וּלְהָאִיר בְּדִבְרֵי מַעְלָה וּבְדִבְרֵי מַטָּה, שֶׁמּוֹדִיעַ לְהַדְּרֵי מַטָּה שֶׁהֵם הַיְרוּדִים מְאֹד בַּדְּיוּטָא הַתַּחְתּוֹנָה מְאֹד מְאֹד בִּשְׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת וְכוּ', שֶׁגַּם שָׁם עֲדַיִן ה' אִתָּם וְאֶצְלָם כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וּמֵעוֹרְרָם וּמְקָיְצָם בִּבְחִינַת הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי עָפָר וְכוּ'. וְעַל-יְדֵי זֶה הוּא מֵאִיר בָּהֶם הַדַּעַת וּמְגָרֵשׁ מֵהֶם הָרוּחַ שְׁטוּת בְּכָל פַּעַם. כִּי בְּוַדַּאי הוּא מְלָאכָה גְּדוֹלָה וְאֲמָנוּת נִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְהָאִיר הַדַּעַת בָּאֲנָשִׁים כַּאֲלֶּה שֶׁנִּכְשְׁלוּ בַּעֲוונוֹת, בִּפְרָט שֶׁיֵּשׁ שֶׁנִּכְשְׁלוּ כְּמוֹ שֶׁנִּכְשְׁלוּ רַחֲמָנָא לִיצְלָן בְּמִזִּידִין גְּמוּרִים בַּעֲוונוֹת עֲצוּמִים. וְהַצַּדִּיק הוּא רַחֲמָן כָּזֶה שֶׁאֲפִלּוּ לָהֶם הוּא מֵאִיר בְּטוּבוֹ וְרַחֲמָיו הַדַּעַת הַקָּדוֹשׁ, כִּי בְּכֹחוֹ הַגָּדוֹל הוּא מוֹדִיעַ לָהֶם כִּי עֲדַיִן ה' אִתָּם, כִּי לֵית אֲתַר פָּנוּי מִינֵיהּ, וְעַל-יְדֵי זֶה בְּעַצְמוֹ הוּא מְגָרֵשׁ מֵהֶם הָרוּחַ שְׁטוּת בְּכָל פַּעַם. כִּי אֲפִלּוּ אִם הָאָדָם הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא, תֵּכֶף שֶׁמּוֹדִיעִים לוֹ כִּי גַּם שָׁם נִמְצָא ה' יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "הַשּׂוֹכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טֻמְאָתָם", כִּי אֲפִלּוּ בְּעֶשֶׂר כְּתָרִין דִּמְסָאֲבוּתָא נִמְצָא ה' יִתְבָּרַךְ, כִּי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ לְבָד כָּל חִיּוּתָם וְכוּ' - אֲזַי תֵּכֶף בּוֹרַח הָרוּחַ שְׁטוּת מִפָּנָיו, כִּי מִי הוּא זֶה עָרֵב אֶת לִבּוֹ לָגֶשֶׁת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. כִּי בְּתוֹךְ רוּחַ שְׁטוּת בְּעַצְמוֹ נֶעֱלָם חִיּוּת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא מְחַיֶּה אֶת כֻּלָּם, כִּי גַּם בְּכָל הַמַּדְרֵגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת מְאֹד מְאֹד שֶׁנִּפְלוּ לְשָׁם כָּל הַנִּכְשָׁלִים וְהַיְרוּדִים כַּנַּ"ל, גַּם שָׁם בְּתוֹךְ עֹמֶק וְחֹזֶק הַזֻּהֲמָא וְהָרוּחַ שְׁטוּת בְּעַצְמוֹ, נֶעֱלָם וְנִמְצָא ה' יִתְבָּרַךְ, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְעַל-יְדֵי זֶה מְגָרְשִׁין הָרוּחַ שְׁטוּת וְהַזֻּהֲמָא.

אַף-עַל-פִּי שֶׁהַמַּיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְּׁבְּרֵי יָם מִתְגַּבְּרִים עַל כָּל אָדָם כָּל-כָּךְ כָּל-כַּךְ, בְּחִינַת "כָּל מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ", אַף-עַל-פִּי כֵן מִכֻּלָּם אַדִּיר בַּמָּרוֹם ה' וּלְעוֹלָם יָדוֹ עַל הָעֶלְיוֹנָה וְהוּא יִגְמֹר הַכֹּל כִּרְצוֹנוֹ וְיָבִיא הַכֹּל אֶל הַתַּכְלִית הַטּוֹב הָאֲמִתִּי הַנִּצְחִי, כִּי כְּבָר הִקְדִּים וְנָתַן לְיִשְׂרָאֵל קְדֻשַּׁת אוֹר הַצַּדִּיק שֶׁעַל-יָדוֹ יִתְגַּלֶּה אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְעֵין כֹּל וְיִתַּקֵּן הַכֹּל.

כָּל מַה שֶּׁהַדִּין גָּדוֹל בְּיוֹתֵר צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ חֶסֶד גָּדוֹל בְּיוֹתֵר לְהַמְתִּיקוֹ וּלְבַטְּלוֹ, וְגֹדֶל הַדִּינִים וְהַחֹשֶׁךְ שֶׁל דּוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה אִי אֶפְשָׁר לְבַטֵּל כִּי אִם עַל-יְדֵי רִבּוּי הַחֶסֶד הַנִּמְשָׁךְ בְּכֹחַ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.

אִם רַק טוֹעֲמִין טוּב טַעַם וְדַעַת שֶׁל מַעְיְנוֹת חָכְמוֹת הַתּוֹרוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַנְּעִימוֹת מֵהַצַּדִּיק הֶחָכָם הָאֱמֶת, אֲזַי שׁוּב לֹא יִכְבֶּה נֵרוֹ אֲפִלּוּ בְּתוֹךְ כָּל מֵינֵי חֹשֶׁךְ וְהִתְרַחֲקוּת שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד.

אָחִי יַקִּירִי וַחֲבִיבִי, ה' יוֹדֵעַ אֶת לְבָבִי כִּי נִכְסֹף נִכְסַפְתִּי בְּכָל לִבִּי וְנַפְשִׁי לְטַיֵּל עִמְּךָ בְּגַן עֵדֶן שֶׁל הַצַּדִּיק יוֹם יוֹם אַךְ אֵין לִי כֹּחַ וְאֵין דַּעְתִּי גַּם צְלוּלָה מֵחֲמַת הַגַּלִּים הַקָּשִׁים וְהָעֲצוּמִים, הַהַרְפַּתְקָאוֹת וְהַתְּלָאוֹת הָעוֹבֵר עָלַי בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אֲבָל אַף-עַל-פִּי כֵן בְּכָל זֹאת אֵינֶנִּי מֵסִיחַ

דַּיְתִי מִמְּךָ וְאַתָּה צָמוּד תָּמִיד בְּעִמְקֵי לִבִּי וַאֲנִי חוֹשֵׁב וְשׁוֹקֵד לִישׁוּעָתְךָ הַנִּצְחִית כַּיָּדוּעַ לְךָ זֶה בְּבֵרוּר גָּמוּר.

אֵשׁ אַהֲבָתְךָ תּוּקַד בְּקִרְבִּי תָּמִיד וְאֵינֶנִּי יָכוֹל לְהָזִיז אַהֲבָתִי מֵאִתְּךָ אֲפִלּוּ שָׁעָה אַחַת. אַהֲבָתִי וְחַסְדִּי מֵאִתְּךָ לֹא יִתְקַלְקֵל וְלֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם כִּי הִיא רַק אֱמֶת, וֶאֱמֶת ה' לְעוֹלָם תָּמִיד, וְעַל-יָדָהּ יִתָּקְנוּ כָּל הַתִּקּוּנִים בִּשְׁלֵמוּת וְכָל הַזְּדוֹנוֹת יִתְהַפְּכוּ לִזְכֻיּוֹת בְּכֹחַ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַנַּחַל נוֹבֵעַ.

יֵשׁ בְּלִבִּי הַרְבֵּה לִכְתֹּב לְךָ, רַק מֻחֲמַת עֲיֵפוּת נַפְשִׁי לֹא אוּכַל לִכְתֹּב כִּלְבָבִי, וְגַם זֹאת כָּתַבְתִּי בְּכָל כֹּחִי לְמַעַן נֹעַם אַהֲבָתְךָ הַתָּקוּעַ בְּלִבִּי. זֹאת נָחַמְתִּי, אֲשֶׁר יָדַעְתִּי שֶׁמַּשְׁרֵשׁ בְּפָנִימִיּוּת לְבָבְךָ נְקֻדַּת אֱמֶת וְהָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בַּה' וּבְתוֹרָתוֹ וּבְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּחִיר מִבְּחִירֵי צַדִּיקֵיָּא שֶׁהוּא מַעְיַן כָּל הַיְשׁוּעוֹת, אֲשֶׁר נִבֵּא לְדוֹרוֹת לְכָל אֶחָד כָּל מַה שֶּׁיַּעֲבֹר עָלָיו, וּבִדְבָרָיו יְכוֹלִין לְהִתְנַחֵם וּלְהַחֲיוֹת אֶת נַפְשֵׁנוּ תָּמִיד, וְאֵין לְהַאֲרִיךְ לְנָבוֹן וְנִלְבָּב כָּמוֹהוּ.

הַכּוֹתֵב בַּעֲיֵפוּת גָּדוֹל וּמְצַפֶּה לִישׁוּעָה שְׁלֵמָה.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹזֶר

## מ.

מַחְמַד לִבִּי וְעֵינִי, הַשָּׁזוּר וְקָלוּעַ בְּחַבְלֵי עֲבוֹתוֹת אַהֲבָה אֶל הַצַּדִּיק שֶׁהוּא חִדּוּשׁ פֶּלֶא נוֹרָא כָּזֶה שֶׁלֹּא הָיָה וְלֹא יִהְיֶה כָּמוֹהוּ, שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ בְּקוֹל תּוֹרָתוֹ לְהַפֵּךְ כָּל הָעוֹלָם מֵרַע לְטוֹב לְהַעֲלוֹתָם וּלְתַקְּנָם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת, וְהוּא עִקַּר הַחִדּוּשׁ וְהַפֶּלֶא שֶׁל כָּל הַבְּרִיאָה, וְהוּא יִגְמֹר הַכֹּל כִּרְצוֹנוֹ לְהָבִיא הַכֹּל אֶל הַתַּכְלִית הַטּוֹב הָאֲמִתִּי.

אֲהוּבִי, אָחִי, נַפְשִׁי וְלִבִּי, מִתּוֹקֶף אַהֲבָתִי אֵלֶיךָ אַהֲבָה אֲמִתִּית שֶׁאֵין לָהּ גְּבוּל, אֵינְךָ זָז מִמַּחֲשַׁבְתִּי אֲפִלּוּ שָׁעָה אַחַת, וְתָמִיד אַתָּה נִשְׂרָשׁ בְּלִבִּי לְהַרְבּוֹת בִּתְפִלָּה וְתַחֲנוּנִים עַל יְשׁוּעַת נַפְשְׁךָ. לַאֲשֶׁר ה' יִתְבָּרֵךְ וַאֲנִי וְאַתָּה יוֹדְעִים פְּנִימִיּוּת לִבְּךָ הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר הַכּוֹסֵף וּמִשְׁתּוֹקֵק וּמִתְגַּעְגֵּעַ בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ לְבַטֵּל וּלְסַלֵּק מֹחוֹ וְחָכְמָתוֹ לְגַמְרֵי, וּלְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל רוּחַ חָכְמָה, רוּחַ נְבוּאָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַמְגַלֶּה אֲלֻקוּתוֹ וְאַחְדוּתוֹ וּמֶמְשַׁלְתּוֹ יִתְבָּרַךְ לְעֵין כָּל עַיִן בְּעַיִן.

אָחִי יַקִּירִי, עַד עַכְשָׁו הָיִיתִי מְצַפֶּה לְבִיאָתְךָ, וּמֵאֵלֶיךָ תָּבִין גֹּדֶל הַצַּעַר שֶׁהָיָה לִי עַל שֶׁלֹּא הִגַּעְתָּ, אַךְ בְּוַדַּאי הַכֹּל לְטוֹבָה. אִם אַף שֶׁמּוֹנְעִים אוֹתוֹ מִדְּבָרִים שֶׁבְּקְדֻשָּׁה וְגַם אֶפְשָׁר שֶׁאֵינוֹ מִתְגַּבֵּר כָּרָאוּי כְּנֶגֶד הַמְּנִיעוֹת, אַף-עַל-פִּי כֵן חָלִילָה לְךָ אָחִי מִלִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ מֻחֲמַת זֶה, כִּי דַּרְכֵי ה' נִשְׂגָּבִים מְאֹד מְאֹד, וּכְבָר הוֹדִיעַ לָנוּ הַצַּדִּיק בְּפֵרוּשׁ שֶׁאֲפִלּוּ כְּשֶׁאֵין מוֹצִיאִין מִכֹּחַ אֶל הַפּוֹעַל מַה שֶּׁחָפְצִים אֵיזֶה דָּבָר שֶׁבְּקְדֻשָּׁה, אַף-עַל-פִּי כֵן הָרְצוֹן בְּעַצְמוֹ טוֹב מְאֹד, וְהַלְוַאי שֶׁנֹּאחַז בָּזֶה, שֶׁיִּהְיֶה הָרְצוֹן עַל כָּל פָּנִים חָזָק מְאֹד לַה' יִתְבָּרַךְ וְתוֹרָתוֹ, כַּאֲשֶׁר כְּבָר

דִּבַּרְנוּ בָּזֶה הַרְבֵּה. וּתְהִלָּה לָאֵל רְצוֹנְךָ טוֹב וְחָזָק מְאֹד לְהִתְקָרֵב לְהַצַּדִּיק וְלָלֶכֶת בְּדַרְכֵי עֲצוֹתָיו.

ה' יוֹדֵעַ הָאֱמֶת, שֶׁקָּשֶׁה עָלַי מְאֹד עִנְיַן הַכְּתִיבָה, אוּלָם שַׂמְתִּי אֶת לִבִּי לִכְתֹּב, בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר הַלְּבָבוֹת הוֹלְכִים וְנִתְמַעֲטִים בְּעֹצֶם הַחֹשֶׁךְ הַזֶּה.

דַּע אָחִי, כִּי כָּל מַה שֶּׁהָיָה נַעֲשָׂה עִמָּנוּ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ וְכָל מַה שֶּׁנַּעֲשֶׂה בָּעוֹלָם, הַכֹּל מְרֻמָּז בְּתוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל, וְכָל מִי שֶׁיָּשִׂים אֶת לִבּוֹ לָזֶה יִשְׂתּוֹמֵם וְיִתְפַּלֵּא.

צָרִיךְ לָשִׂים לִבּוֹ לְהִתְבּוֹנֵן עַל דַּרְכֵי ה' וְהַנְּהָגוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת, חֲסָדִים נִפְלָאִים וְנוֹרָאִים עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁמּוֹדִיעַ וּמְגַלֶּה לָנוּ אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּחִדּוּשֵׁי תּוֹרָתוֹ שֶׁמְּחַדֵּשׁ בְּדָרָכִים נִפְלָאִים לְדוֹר דּוֹר.

אָסוּר לִהְיוֹת עָצֵל וּרְפֵה יָדַיִם, רַק לִהְיוֹת אִישׁ חַיִל וּמְזֹרָז וְחָזָק וְאַמִּיץ בְּדַעְתּוֹ, לִרְאוֹת וּלְהָבִין הָרְמָזִים שֶׁהַצַּדִּיק מְרַמֵּז בְּלִבֵּנוּ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת בִּרְמָזָיו הַקְּדוֹשִׁים, כִּי עֲדַיִן ה' אִתָּנוּ וְעִמָּנוּ וְאָצְלֵנוּ וְכוּ', וּמְחַזֵּק אוֹתָנוּ בְּהִתְחַזְּקוּת נִפְלָא בְּלִי שִׁעוּר שֶׁלֹּא נִירָא וְלֹא נֵחַת וְלֹא נִפְחַד כְּלָל, כִּי ה' אִתָּנוּ תָּמִיד בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֵינוּ, לֹא יִטֹּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל.

צָרִיךְ לְהַגְדִּיל הַשֵּׂכֶל וּלְהַעֲמִיק מַחֲשַׁבְתּוֹ וְלִהְיוֹת שִׂכְלוֹ שָׂט וּפוֹרֵחַ וּמְעוֹפֵף בְּתוֹךְ קְדֻשַּׁת הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק שֶׁהוּא עִקַּר הַתִּקּוּן.

עִקַּר קַבָּלַת הַמּוֹחִין וְהַדַּעַת שֶׁהוּא גֶּדֶר הָאָדָם, הוּא לִזְכּוֹת לְהִסְתַּכֵּל הֵיטֵב עַל אוֹר הַשֵּׂכֶל וְהַחָכְמָה שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר וּלְהִתְקָרֵב עַל-יְדֵי זֶה לַה' יִתְבָּרַךְ וּלְהַכִּיר אוֹתוֹ וּלְעָבְדוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבָּעוֹלָם, וּלְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל הַכְּסִילוּת וְהַבְּהֵמִיּוּת שֶׁל חָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וּפִילוֹסוֹפְיָא וּכְלָל כָּל הַתַּאֲוֹות וְהַמִּדּוֹת רָעוֹת שֶׁהֵם רוּחַ שְׁטוּת וְשִׁגָּעוֹן וּמַעֲשֶׂה בְּהֵמָה מַמָּשׁ הַנִּמְשָׁךְ מִבְּחִינַת מַלְכוּת הָרִשְׁעָה.

לִפְעָמִים מִתְנַכֵּל הַבַּעַל-דָּבָר וְהַסִּטְרָא אָחֳרָא וּמְעַקֵּם לִבּוֹ בִּבְחִינַת מֹחִין דְּקָטְנוּת וְרוֹצֶה לְרַחֲקוֹ עַל-יְדֵי זֶה מֵה' יִתְבָּרַךְ, דְּהַיְנוּ שֶׁאוֹמֵר בְּלִבּוֹ, וְכִי רָאוּי אֲנִי שֶׁיַּעֲשֶׂה ה' יִתְבָּרַךְ לִי נִסִּים כְּאֵלֶּה, הֲלֹא אֲנִי יוֹדֵעַ חֲטָאַי וּפְשָׁעַי הַמְרֻבִּים, וּמֵחֲמַת זֶה אֵינוֹ מַאֲמִין בְּדִבְרֵי הַצַּדִּיק הָרוֹצֶה לְגָאֳלוֹ וּלְהָשִׁיבוֹ בֶּאֱמֶת לַה' יִתְבָּרַךְ. כְּמוֹ שֶׁרָאִינוּ כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁנִּתְרַחֲקוּ עַל-יְדֵי זֶה, מֵחֲמַת שֶׁהֵם יוֹדְעִים לְכָלּוֹכָם וְטִנּוּפָם בַּעֲוֹנוֹת, רַחֲמָנָא לִיצְלַן, וְאֵינָם מַאֲמִינִים בְּכֹחַ הַצַּדִּיק שֶׁאֶפְשָׁר לְגָאֳלָם, וּבִפְרָט כְּשֶׁבָּא עֲלֵיהֶם יִסּוּרִים וּמְרִירוּת בְּגַשְׁמִיּוּת וְרוּחָנִיּוּת הֵם אוֹמְרִים בְּנַפְשָׁם, הֲלֹא אֲנִי רוֹאֶה שֶׁאֵין ה' יִתְבָּרַךְ רוֹצֶה לְקָרְבֵנִי, כִּי בְּוַדַּאי אִי אֶפְשָׁר לְקָרֵב פְּגוּם כָּמוֹנִי.

כְּשֶׁה' יִתְבָּרַךְ רוֹצֶה לְרַחֵם עַל הָאָדָם וּלְהוֹשִׁיעוֹ, עִקַּר יְשׁוּעָתוֹ עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמִתִּי הַגָּדוֹל בַּמַּעֲלָה מְאֹד שֶׁהוּא בְּחִינַת דָּוִד מָשִׁיחַ, שֶׁהוּא מַמְתִּיק כָּל הַמִּחִין דְּקַטְנוּת וְתַכְלִית קַטְנוּת דְּקַטְנוּת עַד קָצֶה הָאַחֲרוֹן עַד אֵין תַּכְלִית, הַכֹּל הוּא מַמְתִּיק בְּשָׁרְשׁוֹ הָעֶלְיוֹן הַגָּבוֹהַּ וְהַנּוֹרָא מְאֹד, מְשֹׁרֵשׁ הָעֶלְיוֹן שֶׁל כָּל הַמִּחִין שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אַיִן', שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִכָּל הַמִּחִין דְּגַדְלוּת וְקַטְנוּת שֶׁשָּׁם כְּלָא חָד וְהַכֹּל נִמְתָּק שָׁם. וְהַצַּדִּיק הַזֶּה דַּיְקָא הוּא יָכוֹל לַעְזֹר וּלְהוֹשִׁיעַ אֶת כָּל הַדַּלִּים וְהַשְּׁפָלִים שֶׁבָּעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "יָחֹס עַל דַּל וְאֶבְיוֹן וְנַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים יוֹשִׁיעַ". וְעִקַּר הָעֲנִיּוּת וְהַדַּלּוּת הוּא הָעֲנִיּוּת מִדַּעַת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְווֹת, שֶׁהוּא רָחוֹק מֵה' יִתְבָּרַךְ חַס וְשָׁלוֹם, וּכְשֶׁזֶּה הֶעָנִי בְּמַעֲשִׂים רוֹאֶה פְּחִיתוּתוֹ וְשִׁפְלוּתוֹ, בִּפְרָט כְּשֶׁמַּרְגִּישׁ חוֹבוֹתָיו שֶׁהוּא חַיָּב לַה' יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי עֲוונוֹתָיו וּפְשָׁעָיו הָרַבִּים, כְּשֶׁהוּא מַתְחִיל לְהִתְמַרְמֵר לִפְנֵי ה' יִתְבָּרַךְ בְּלֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּא מְאֹד וּמְפָרֵשׁ צָעֳרוֹ וְשִׂיחָתוֹ לִפְנֵי ה', בְּוַדַּאי תְּפִלָּתוֹ יְקָרָה וַחֲשׁוּבָה מְאֹד מְאֹד לִפְנֵי ה' יִתְבָּרַךְ וּפוֹתַחַת כָּל תַּרְעִין וְכוּ', אֲבָל אַף-עַל-פִּי כֵן עֲדַיִן אֵין לָהּ כֹּחַ לִפְעֹל פְּעֻלָּתָהּ בִּשְׁלֵמוּת מֵחֲמַת תִּקֻּף הַדִּינִים שֶׁהוּא בְּחִינַת מִחִין דְּקַטְנוּת, כִּי הוּא עָנִי מִן הַדַּעַת, וְעַל-כֵּן עִקַּר יְשׁוּעָתוֹ עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל הָאֱמִתִּי שֶׁהוּא בְּחִינַת מָשִׁיחַ שֶׁהוּא מְשַׁתֵּף עַצְמוֹ עִם אֵלּוּ הָעֲנִיִּים אַף-עַל-פִּי שֶׁפָּגְמוּ מְאֹד וְעָשׂוּ מַה שֶּׁעָשׂוּ, אַף-עַל-פִּי כֵן רַחֲמָיו מִתְגַּבְּרִים עֲלֵיהֶם וְהוּא מוֹרִיד עַצְמוֹ אֲלֵיהֶם וְעוֹשֶׂה עַצְמוֹ כְּמוֹתָם וְגָרוּעַ מֵהֶם, כִּי הוּא עָנָו מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וְאַף-עַל-פִּי כֵן אֵינוֹ נוֹפֵל לְמִחִין דְּקַטְנוּת חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת תַּכְלִית שְׁלֵמוּת הֲעָנָוָה שֶׁל בְּחִינַת מֹשֶׁה מָשִׁיחַ שֶׁאֵין אָנוּ יְכוֹלִים לְהָבִין זֹאת.

הַצַּדִּיק בְּתִקֻּף קְדֻשָּׁתוֹ וְחָכְמָתוֹ הַנִּשְׂגָּבָה וְהַנּוֹרָאָה, הוּא מְסַלֵּק הַכֹּל וּמִתְנַהֵג עַצְמוֹ בְּתָמִימוּת וּפְשִׁיטוּת.

אָסוּר לְיֵאָשׁ עַצְמוֹ, רַק לְחַפֵּשׂ אַחַר הַקְּדֻשָּׁה בְּכָל עֵת, וַאֲפִלּוּ אִם נִדְמֶה לוֹ שֶׁכְּפִי מַה שֶּׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ נִגְעֵי לִבּוֹ וּמַכְאוֹבָיו - רָחוֹק מְאֹד שֶׁיַּשִּׂיג אֶת הַקְּדֻשָּׁה, אַף-עַל-פִּי כֵן הוּא יַעֲשֶׂה אֶל שֶׁלּוֹ וְיַחֲפֵשׂ אַחֲרֶיהָ בְּכָל כֹּחוֹ. וַאֲפִלּוּ אִם נִדְמֶה לוֹ שֶׁגַּם אַחַר הַחִפּוּשׂ זֶה כַּמָּה וְכַמָּה שָׁנִים וְלֹא מָצָא עֲדַיִן וְלֹא הִשִּׂיג עֲדַיִן שׁוּם מַדְרֵגַת הַקְּדֻשָּׁה כְּלָל, אַף-עַל-פִּי כֵן יְחַפֵּשׂ עוֹד וְעוֹד, עַד שֶׁאִם הָאָדָם חָזָק בָּזֶה בֶּאֱמֶת כָּל יְמֵי חַיָּיו, ה' יִתְבָּרַךְ מְרַחֵם עָלָיו וּמְסַיֵּעַ וְעוֹזֵר לוֹ לְמַעְלָה מִדַּרְכּוֹ הַטֶּבַע וְשִׂכְלוֹ אֱנוֹשִׁי לְגַמְרֵי, עַד שֶׁזּוֹכֶה לְעָבֹר עַל הַכֹּל בְּשָׁלוֹם וְלִגְמֹר הַדָּבָר לְהוֹצִיא הַקְּדֻשָּׁה מֵהַקְּלִפָּה.

עִקַּר הַדֶּרֶךְ לַתְּשׁוּבָה הוּא לֵידַע וּלְהַאֲמִין שֶׁה' יִתְבָּרַךְ בְּכָל מָקוֹם וּבְכָל דַּרְגָּא אֲפִלּוּ בְּכָל הַטֻּמְאוֹת וְהַזֻּהֲמוֹת, בִּבְחִינַת "וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל הִנָּךְ", אֲפִלּוּ בְּתַכְלִית הַיְרִידָה וְהַהֲרְחָקָה

שֶׁאֵין יְרִידָה לְמַטָּה מִזּוֹ - גַּם עֲלֵיהֶם הִגִּיעַ רַחֲמָיו בַּדּוֹר הַזֶּה לְעוֹרְרָם וּלְהָקִיצָם לְתַמְכָם וּלְסַעֲדָם, לְהַחֲלִימָם וּלְרַפְּאוֹתָם לְהַחֲיוֹתָם וּלְשַׂמְּחָם.

הַצַּדִּיק יֵשׁ לוֹ כֹּחַ לְהוֹצִיא אֶת הָאָדָם מֵעֲבֵרוֹת, שֶׁאֲפִלּוּ מִי שֶׁנִּלְכַּד בְּמַה שֶׁנִּלְכַּד רַחֲמָנָא לִיצְלָן, יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, יְזַכֶּה לָצֵאת מִמַּעֲשָׂיו הָרָעִים עַל-יְדֵי גֹּדֶל כֹּחַ הַצַּדִּיק וְדִבּוּרָיו הַקְּדוֹשִׁים.

אֲפִלּוּ מִי שֶׁנִּתְרַחֵק לְקַצְוֵי אֶרֶץ וְיָם רְחוֹקִים וְיָצָא חוּץ לִתְחוּם וּגְבוּל קְדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל וְהַתּוֹרָה לְגַמְרֵי, אַף-עַל-פִּי כֵן תָּמִיד בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא, אִם יִרְצֶה יוּכַל לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ בְּהַחְדּוּשֵׁי תּוֹרָה הַנִּפְלָאִים שֶׁגִּלָּה לָנוּ הַנַּחַל נוֹבֵעַ.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת רֹאשׁ בַּיִת, הַבַּעַל הַבַּיִת שֶׁל הָעוֹלָם, אֵין לָנוּ שׁוּם תְּפִיסָה בּוֹ וְאֵין אָנוּ יְכוֹלִים לִינֹק מִמֶּנּוּ וְלִשְׁאֹב חַיּוּת מִמֹּחוֹ הַקָּדוֹשׁ כִּי אִם דֶּרֶךְ פִּתְחֵי פִּיו הַקָּדוֹשׁ שֶׁדַּרְכּוֹ שָׁם יוֹצֵא כְּטִפָּה מִן הַיָּם מִפְּנִימִיּוּת מֹחוֹ אֵלֵינוּ, לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת עַד שֶׁנִּזְכֶּה לִשְׁבֹּעַ מִטּוּבוֹ.

אַהֲבָתְךָ וּתְשׁוּקָתְךָ לִשְׁמֹעַ דִּבּוּרִים אֲמִתִּיִּים אִלְּצוּנִי לְמַלְּאוֹת רְצוֹנְךָ הַטּוֹב וּלְהַזְכִּירְךָ וּלְזָרְזְךָ שֶׁתִּזְכֹּר הֵיטֵב בְּכָל יוֹם תָּמִיד לְעַיֵּן בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים הַתְּמִימִים בְּכָל מִינֵי תְּמִימוּת, וְאַף-עַל-פִּי כֵן הֵם עֲמֻקִּים עֲמֻקִּים מְאֹד, מְלֵאִים חָכְמָה עֲמֻקָּה אֲמִתִּית, עֲמֻקּוּת לְפָנִים עַמְקוּת, עַד אֵין סוֹף וְאֵין תַּכְלִית, וְלָשׁוּם לֵב עֲלֵיהֶם. בְּוַדַּאי תִּמְצָא בָּהֶם כָּל מִינֵי מַטְעַמִּים הַמְשִׁיבִין אֶת הַנֶּפֶשׁ וְעֵצוֹת אֲמִתִּיּוֹת לְהַחֲיוֹת וּלְחַזֵּק כָּל אֶחָד לְפִי עֶרְכּוֹ, נְעָרִים גַּם זְקֵנִים, בְּרִיאִים וְחַלְּשִׁים, בְּכָל מִינֵי עֶזְרָה, הַכֹּל כַּאֲשֶׁר לְכָל יְכוֹלִים לִמְצֹא בָּהֶם, טוּב טַעַם וְדַעַת אֲמִתִּית בְּאֹפֶן שֶׁיּוּכַל כָּל אֶחָד בְּכָל עֵת לְדַלֵּג וְלִקְפֹּץ עַל כָּל הָעוֹמְדִים עָלָיו לְהַטְרִידוֹ מִשְּׁנֵי עוֹלָמוֹת חַס וְשָׁלוֹם, כִּי לֹא אֶחָד בִּלְבָד עוֹמֵד עַל כָּל אָדָם בְּכָל יוֹם לְכַלּוֹתוֹ לְגַמְרֵי חַס וְשָׁלוֹם כִּי אִם רַבִּים מְאֹד רַבִּים רַבִּים מִכָּל צַד.

חֲזַק וֶאֱמַץ יַקִּירִי חֲבִיבִי נַפְשִׁי וּלְבָבִי לְדַבֵּק עַצְמְךָ לַה' יִתְבָּרַךְ מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא בְּכָל מַה שֶּׁתּוּכַל, וְשִׂים לִבְּךָ הֵיטֵב לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל הָרְמָזִים שָׁה' יִתְבָּרַךְ מְרַמֵּז לְךָ בְּכָל עֵת לְהִתְקָרֵב אֵלָיו מִכָּל מָקוֹם וּבְכָל מָקוֹם שֶׁהוּא. דִּבְרֵי הַמְזָהִירְךָ וּמְזָרְזְךָ לְטוֹבָתְךָ הַנִּצְחִית.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶעסֶר

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם מָלֵךְ הַשָּׁלוֹם שָׁלוֹ, אַתָּה יוֹדֵעַ, אַשְׁרֵיהֶם הָרַגְלַיִם שֶׁהוֹלְכִים וְנוֹסְעִים לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת וּלְהַנְּלִוִים אֵלָיו, כִּי הַהֲלִיכָה הִיא בְּרַגְלַיִן וְעַל-יְדֵי זֶה מַגְבִּיהַּ בְּחִינַת רַגְלַיִן שֶׁהוּא בְּחִינַת זֶה הָעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה.

**מא.**

לִכְבוֹד עֵינִי וְלִבִּי, אֲשֶׁר אַהֲבָתוֹ וֶאֱמָנוּתוֹ לְעֻמָּם הָאֱמֶת שֶׁאֵין כְּמוֹהוּ מִקְצֵה הָעוֹלָם וְעַד קְצֵהוּ אֵינוֹ זְקוּק לְדִבּוּרִים, כִּי מַעֲשָׂיו וּפְעָלָיו הַנִּשְׂגָּבִים לְהַצְמִיחַ וּלְגַדֵּל אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּלֵב יִשְׂרָאֵל בָּעוֹלָם צוֹעֲקִים עַל-כָּךְ בְּקוֹל גָּדוֹל. אַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּכִיתָ לְכָךְ שֶׁנִּפְלְתָּ בְּגוֹרַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, הַפֶּלֶא הַנּוֹרָא הַזֶּה שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ פְּלָאִי פְּלָאוֹת גַּם עַכְשָׁו יוֹתֵר מִבְּחַיָּיו.

הִתְעוֹרְרוּת וְהִשְׁתּוֹקְקוּת לְבָבְךָ אֶל הָאֱמֶת הָאֱמֶת, זֶה גָּרַם לִי לְעוֹרֵר תִּקֶּף אַהֲבָתִי אֵלֶיךָ בְּלִי גְּבוּל, כִּי הִיא אַהֲבָה אֲמִתִּית, אַהֲבָה נְקִיָּה וּטְהוֹרָה בְּלִי פְּסֹלֶת וּפְנִיָּה שֶׁל כָּבוֹד וּמָמוֹן אוֹ שׁוּם דָּבָר מֵעִסְקֵי עוֹלָם הַזֶּה כְּלָל. תַּאֲמִין לִי, שֶׁאֵינְךָ זָן מִמַּחְשַׁבְתִּי וּמִלִּבִּי וְתָמִיד אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק וּמִתְגַּעְגֵּעַ אֵלֶיךָ וּמִתְפַּלֵּל עַל יְשׁוּעַת נַפְשְׁךָ שֶׁתִּזְכֶּה מְהֵרָה לְהַכְנִיס בְּלִבְּךָ אוֹר הַמְנַהִיג הָאֱמֶת, נַחַל נוֹבֵעַ, בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת מֻחְדָּשׁ כִּי זֶהוּ עִקַּר הַיְשׁוּעָה וְהָרְפוּאָה בְּנִשְׁמִיּוּת וְרוּחָנִיּוּת לָנֶצַח.

בְּבִרְכָה נֶאֱמָנָה וַעֲמֻקָּה לִרְפוּאָה וִישׁוּעָה שְׁלֵמָה, אוֹהֲבוֹ אַהֲבַת אֱמֶת זַכָּה וְצָחָה.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶסָר

**מב.**

עַצְמִי וּבְשָׂרִי, שֶׁחִדֵּד אֶת אָזְנָיו וּלְבָבוֹ לִשְׁמֹעַ נִפְלָאוֹת נוֹרָאוֹת הַשִּׁיר וְהַנִּגּוּן שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁעַל-יָדוֹ הוּא מוֹצִיא כָּל הַנְּפָשׁוֹת שֶׁנִּפְלוּ בְּטָעוּתִים וּמְבוּכוֹת וְקֻשְׁיוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת וּכְפִירוֹת גְּדוֹלוֹת, וּבְהַשִּׁיר וְהַנִּגּוּן הַזֶּה הוּא רוֹפֵא אוֹתָנוּ, אֶת הַבַּת מַלְכָּה, שֶׁהוּא כְּלָלִיּוּת נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת. מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ יְנַגֵּן זֶה הַנִּגּוּן לֶעָתִיד וְעַל-יָדוֹ יִגָּלֶה נִבּוּעַ אוֹר ה' לְכָל בָּאֵי עוֹלָם וְיִתְקַן כָּל הָעוֹלָם בִּשְׁלֵמוּת בְּתַכְלִית.

קִבַּלְתִּי אִגַּרְתְּךָ הַיָּקָר לִי מִכָּל הוֹן הַמְּלֵא דִּבּוּרִים קְדוֹשִׁים וְדִבְרֵי יְדִידוּת וְאַהֲבָה חֲזָקָה וַאֲמִתִּית, וַאֲקַוֶּה כִּי בְּקָרוֹב נִזְכֶּה לְהִתְרָאוֹת בְּשִׂמְחָה בְּשֶׁבֶת אַחִים גַּם יַחַד וּלְקַבֵּל דִּין מִן דִּין. זֶה עַכְשָׁו בְּעֵת עֲרִיכַת מִכְתְּבִי הִגִּיעַ לִי תִּרוּמָתוֹ מֵאָה ל"י וְהָיָה לִי מָזֶה שִׂמְחָה וְנַחַת גָּדוֹל עַל שֶׁזָּכָה לִהְיוֹת בְּעֶזְרִי לְתוֹמְכֵנִי. וְהִנְנִי נוֹתֵן לִכְבוֹד מַעֲלָתוֹ הָרָם תְּשׁוּאוֹת חֵן וְרֹב תּוֹדוֹת מֵעֲמָקָא דְּלִבָּאי, יְשַׁלֵּם ה' פְּעֻלּוֹ הַטּוֹב, רְפוּאָה וִישׁוּעָה בַּגּוּף וּבַנֶּפֶשׁ לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים, וְיִזְכֶּה לִרְאוֹת הִתְגַּלּוּת הָאֱמֶת בָּעוֹלָם, שֶׁיַּכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל כִּי לַה' הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִים, וַיַּעֲשׂוּ כֻּלָּם אֲגֻדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם.

אִי אֶפְשָׁר לְהִתְקָרֵב וְלָדַעַת מֵה' יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי שׁוּם חָכְמָה, כִּי אִם עַל-יְדֵי אֱמוּנָה שֶׁהוּא הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהִתְקָרֵב וְלָדַעַת מֵה' יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת.

מֶעַן מוּז דֶעְבִיווִין דָאס וָואסָר וָואס פּוּן דָארְט וָואקְסְט אֱמוּנָה (צְרִיכִין לַחְתֹּר הַמַּיִם שֶׁמֵּהֶם גְּדֵלָה הָאֱמוּנָה). הָאָדָם צָרִיךְ עֲצוֹת עֲמֻקּוֹת בְּכָל יוֹם, דְּהַיְנוּ לִצְעֹק מִמַּעֲמַקִּים מֵעֲמָקָא

דִּלְבָּא עַד אֲשֶׁר יַחְתֹּר וְיַמְשִׁיךְ עֲצוּת עֲמֻקוֹת הַמִּתְחַדְּשׁוֹת בְּכָל יוֹם וַעֵת בִּבְחִינַת "גּוֹלָה עֲמֻקוֹת מִנִּי חֹשֶׁךְ", שֶׁעַל-יָדָם נִמְשַׁךְ אֱמוּנָה.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יוֹדֵעַ כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עַל כָּל הָעוֹלָם בְּעִנְיַן הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁהוּא יְסוֹד הַכֹּל, וּבִפְרָט מַה שֶּׁעוֹבֵר עַל יִשְׂרָאֵל עַם קְדוֹשׁ שֶׁהֵם כֻּלָּם מַאֲמִינִים בְּנֵי מַאֲמִינִים, אַךְ אַף-עַל-פִּי כֵן יֵשׁ אֶלְפִּים וּרְבָבוֹת מַדְרֵגוֹת בְּעִנְיַן הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְכָל הַצָּרוֹת וְכָל הַגָּלֻיּוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל יִשְׂרָאֵל הַכֹּל עַל-יְדֵי פְּגַם הָאֱמוּנָה שֶׁהוּא יְסוֹד כָּל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ כַּאֲשֶׁר גִּלִּיתָ אָזְנֵנוּ עַל-יְדֵי חֲכָמֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים (וּבִפְרָט מַה שֶּׁעוֹבֵר עַתָּה עַל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצָא הַקֶּצֶף מֵאִתְּךָ וְנִגְזְרוּ כַּמָּה גְּזֵרוֹת רָעוֹת עַל יִשְׂרָאֵל), אוֹי לָנוּ עַל שִׁבְרֵנוּ, נַחְלָה מַכּוֹתֵינוּ, אוֹי מָה הָיָה לָנוּ, אוֹי מָה הָיָה לָנוּ, אוֹי מִי יַעֲמד בַּעֲדֵנוּ בְּעֵת צָרָה מָרָה כְזֹאת, אוֹי מַה נַּעֲשֶׂה לָנוּ, אוֹי אוֹי לְהֵיכָן נִבְרַח, לְהֵיכָן נָנוּס לֶעָזְרָה, וּבִפְרָט שֶׁנִּשְׁמַע שֶׁרוֹצִים לְהוֹצִיא עוֹד חַס וְשָׁלוֹם גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת מְאד רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְכֻלָּם כְּנֶגֶד דַּת יִשְׂרָאֵל, אוֹי אוֹי וַאֲבוֹי אוֹי וָמַר אוֹי וָמַר, וְכָל אֵלּוּ הַצָּרוֹת כֻּלָּם בָּאִים עַל-יְדֵי פְּגַם אֱמוּנָה.

אָחִי יַקִּירִי וַחֲבִיבִי כְּנַפְשִׁי, אֵין אַתָּה יוֹצֵא מִלִּבִּי וְאֵינִי מֵסִיחַ דַּעְתִּי מִמְּךָ בְּכָל עֵת, אָחִי חֲבִיבִי, דַּע וְהַאֲמֵן שֶׁאֲנִי מוּכָן לְהַקְרִיב אֶת חַיַּי עַל מִזְבַּח אַהֲבָתֵנוּ הָאֱמִתִּית עַד בְּלִי גְּבוּל. ה' יוֹדֵעַ אֶת לִבִּי, כִּי נִכְסֹף נִכְסַפְתִּי מְאד בְּכָל נַפְשִׁי לְטַיֵּל עִמְּךָ יוֹם יוֹם בְּגַן עֵדֶן שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַהוֹלֵךְ לְפָנֵינוּ תָּמִיד וְעוֹסֵק עִמָּנוּ בְּכָל דּוֹר לְתַקְּנֵנוּ וּלְקָרְבֵנוּ וּלְהַשִּׁיבֵנוּ לַה' יִתְבָּרַךְ וּלְתוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה בֶּאֱמֶת.

כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה וְחַיִּים וְשָׁלוֹם לְךָ וּלְבֵיתְךָ.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶעסָר

## מג.

לִכְבוֹד אִישׁ בְּרִיתִי לִבִּי וּבְשָׂרִי, הַשּׁוֹאֵב רוּחַ חָכְמָה הַיּוֹצֵא מִמֹּחַ הַפֶּלֶא הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֶׁל הַצַּדִּיק הֶחָכָם הָאֱמֶת בְּחִיר מִבְּחִירֵי צַדִּיקַיָּא אֲשֶׁר מִסּוֹף הָעוֹלָם וְעַד סוֹפוֹ לֹא קָם כָּמוֹהוּ, הַמְבָעֵר וּמְבַטֵּל הַשֶּׁקֶר וְרוּחַ שְׁטוּת וְטָעוּת שֶׁל הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת הַמִּתְגַּבְּרִים לְהַחֲרִיב אֶת הָעוֹלָם חַס וְשָׁלוֹם. יָסִיר ה' מִמְּךָ כָּל מִינֵי חֳלִי וְיָגוֹן וַאֲנָחָה, וְיַהֲפֹךְ הַיָּגוֹן וַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה, וְיִתֵּן לְךָ הַחַיִּים אֲרֻכִּים חַיִּים טוֹבִים שֶׁבִּרְכוּ בֶּעטֶלְיִרס אֶת הַזּוּג הַקָּדוֹשׁ, וּבְיָמֶיךָ תּוּשַׁע יְהוּדָא וִירוּשָׁלַיִם.

עִקַּר הַחִיּוּת הוּא הַחָכְמָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "הַחָכְמָה תְּחַיֶּה" וְכוּ', וְחִיּוּת דִּקְדֻשָּׁה בִּבְחִינַת חִיּוּת אָדָם הוּא בִּבְחִינַת חָכְמוֹת הַתּוֹרָה, וְחִיּוּת בְּהֵמוֹת וְכוּ' הֵם מִבְּחִינַת חָכְמַת הַטֶּבַע.

חָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת כְּנֶגֶד חָכְמַת הַתּוֹרָה הֵם בְּחִינַת בְּהֵמָה כְּנֶגֶד אָדָם, וְעַל-כֵּן יִשְׂרָאֵל הַדְּבוּקִים בַּתּוֹרָה קְרוּיִין אָדָם אֲבָל אֻמּוֹת הָעוֹלָם שֶׁעוֹסְקִין בְּחָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת שֶׁהוּא חָכְמַת הַטֶּבַע הֵם קְרוּיִין בְּהֵמָה.

כָּל הַחַיּוֹת וּבְהֵמוֹת וְעוֹפוֹת וְכַיּוֹצֵא, שֶׁאֵין לָהֶם דַּעַת אָדָם, כֻּלָּם הֵם בִּבְחִינַת חָכְמַת הַטֶּבַע שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּהֵמִיּוּת כְּסִילוּת. כִּי גֶּדֶר הָאָדָם הוּא הַדַּעַת שֶׁהוּא הַתּוֹרָה, כִּי רַק חָכְמַת הַתּוֹרָה הִיא חָכְמָה וְדַעַת אֲמִתִּי וְכָל שְׁאָר הַחָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת שֶׁל חַכְמֵי הַטֶּבַע כֻּלָּם הֵם כְּסִילוּת גָּמוּר בְּחִינַת בְּהֵמִיּוּת כְּנֶגֶד חָכְמוֹת הַתּוֹרָה.

צְרִיכִים לְהַכְנִיעַ רוּחַ הַבְּהֵמִיּוּת שֶׁהוּא בְּחִינַת חָכְמַת הַטֶּבַע, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּסִילוּת בְּחִינַת בְּהֵמָה שֶׁאֵין לָהּ דַּעַת כְּנֶגֶד חָכְמַת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא עִקַּר הַחָכְמָה הָאֲמִתִּית שֶׁהוּא בְּחִינַת אָדָם.

צָרִיךְ הָאָדָם לִזָּהֵר מְאֹד שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה בְּהֵמָה חַס וְשָׁלוֹם, כִּי הַדַּעַת שֶׁהוּא גֶּדֶר הָאָדָם הוּא בְּהֵפֶךְ מַמָּשׁ מִכָּל הַתַּאֲוֹוֹת וְכוּ' שֶׁהֵם בְּחִינַת כְּסִילוּת וּשְׁטוּת וְשִׁגָּעוֹן מַעֲשֶׂה בְּהֵמָה מַמָּשׁ. וּכְשֶׁזּוֹכֶה עַל-יְדֵי הַדַּעַת לְגָרֵשׁ הַתַּאֲוֹוֹת וּמִדּוֹת רָעוֹת הַבְּהֵמִיּוֹת אָז נִתְחַזֵּק וְנִתְרוֹמֵם שִׂכְלוֹ, וּכְפִי הַכְנָעַת הַתַּאֲוֹוֹת הַבְּהֵמִיּוֹת כֵּן נִתְרוֹמֵם שִׂכְלוֹ. וַאֲזַי, כְּשֶׁמַּגִּיעַ אֶל הַשֵּׂכֶל, אָז צָרִיךְ הוּא לֵידַע הָאֱמֶת שֶׁעֲדַיִן הוּא רָחוֹק מֵחָכְמָה, בִּבְחִינַת "אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה וְהִיא רְחוֹקָה מִמֶּנִּי", כִּי עִקַּר הַחָכְמָה שֶׁיַּשְׂכִּיל שֶׁרָחוֹק מִמֶּנּוּ הַחָכְמָה, וְאָז צָרִיךְ דַּיְקָא לַעֲשׂוֹת עַצְמוֹ כִּבְהֵמָה וּכְאִלּוּ אֵין בּוֹ שׁוּם דַּעַת כְּלָל כַּמְבֹאָר עַל פָּסוּק "אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹקִים חָכְמָה בַּהֵמָה" (בְּפָרָשַׁת וַיַּקְהֵל) שֶׁהוּא חָכְמָה גְּדוֹלָה לַעֲשׂוֹת עַצְמוֹ כִּבְהֵמָה. כִּי אִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל וּלְהַמְשִׁיךְ בְּשִׂלְמוּת הַדַּעַת וְהַמּוֹחִין הָאֲמִתִּיִּים כִּי אִם עַל-יְדֵי צִמְצוּם הַמּוֹחַ שֶׁזֶּה בְּחִינַת שֶׁמַּשִּׂים עַצְמוֹ כִּבְהֵמָה, שֶׁמְּמַצְמֵצ דַּעְתּוֹ כְּאִלּוּ אֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלָל, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל "אֵין הַתּוֹרָה מִתְקַיֶּמֶת אֶלָּא בְּמִי שֶׁמַּשִּׂים עַצְמוֹ כְּאֵינוֹ יוֹדֵעַ", וְאָז עַל-יְדֵי זֶה דַּיְקָא זוֹכֶה לְקַבֵּל אֶת הַשֵּׂכֶל וְהַמּוֹחַ בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה. וְגַם כְּשֶׁמְּקַבֵּל אֵיזֶה שֵׂכֶל וְדַעַת צָרִיךְ לֵידַע בְּכָל פַּעַם שֶׁעֲדַיִן אֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלָל, וְעַל-יְדֵי זֶה זוֹכֶה לְקַבֵּל מֹחַ וְדַעַת חָדָשׁ בְּכָל פַּעַם.

כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁיָּצָא מִפִּי רַבֵּנוּ זַ"ל עוֹלִים עַד אֵין סוֹף וְיוֹרְדִים עַד אֵין תַּכְלִית וְיוֹתֵר מִזֶּה. עוֹד נִזְכֶּה לֵידַע לָעָתִיד בְּעֵת שֶׁאֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמַח וְתִתְגַּלֶּה בָּעוֹלָם לְכָל הָעוֹלָם.

חֲזַק וֶאֱמַץ וְתִשְׂמַח וְתָגִיל וּבְטַח בְּכֹחוֹ שֶׁל זָקֵן דִּקְדֻשָּׁה, זָקֵן שֶׁבְּזָקֵנִים, כִּי הוּא הוֹלֵךְ לְפָנֵינוּ בְּכָל עֵת לָנֶצַח בָּזֶה וּבַבָּא.

חַיִּים אֲרֻכִּים וּבְרָכָה וְכָל טוּב.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶעסָר

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אָבִי אָבִי, חֶמְדַּת לִבָּבִי חַיּוּתִי וְתַעֲנוּגֵי הַנִּצְחִי, כָּל מִינֵי קִינּוֹת וְכָל מִינֵי בְּכִיּוֹת וּזְעָקוֹת גְּדוֹלוֹת וּמָרוֹת לֹא יַסְפִּיקוּ כְּלָל לְחֵטְא וַעֲבֵרָה אַחַת שֶׁהוּא מַר וּמָרוֹר לַנֶּפֶשׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי אֶפִלּוּ יוֹתֵר מִכָּל מִינֵי הֶרֶג וּמָוֶת וּמִכָּל מִינֵי גֵּיהִנֹּם שֶׁבָּעוֹלָם.

**מד.**

מַחְמַד עֵינִי וְלִבִּי, ה' עֻזּוּז וְגִבּוֹר יִהְיֶה מְעֻזְּךָ וִיחַזֵּק לְבָבְךָ בְּכָל עֹז וְתַעֲצוּמוֹת לִמְסֹר נַפְשְׁךָ וּלְדַלֵּג עַל הַכֹּל, כְּדֵי שֶׁתּוּכַל לְהַמְשִׁיךְ עַל מֹחֲךָ וְחָכְמָתְךָ וְדַעְתְּךָ הֶאָרָה מֵהַנְּגוּן וְהַשִּׁיר שֶׁל חֶסֶד שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיִּתְגַּלֶּה לֶעָתִיד בְּעֵת קֵץ הָאַחֲרוֹן עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ, שֶׁעַל-יָדוֹ יַהֲפֹךְ כָּל הָעוֹלָם מֵרַע לְטוֹב וִיגַלֶּה לְכֻלָּם אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הָעֵסֶק שֶׁל זֶה הָאָדָם הֶעָלוּב בְּזֶה הָעוֹלָם עָמֹק מְאֹד מְאֹד, עָמֹק עָמֹק מִי יִמְצָאֶנּוּ. יְמֵי חַיֵּינוּ הֵם הֶבֶל, וְהַזְּמַן הוֹלֵךְ וּמֵת בְּכָל רֶגַע וְרֶגַע כִּי הַשָּׁעָה וְהָרֶגַע שֶׁהָיָה לֹא יִהְיוּ עוֹד, וְהָאָדָם חוֹשֵׁב בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת מַה יֵּעָשֶׂה לְמָחָר וּלְאַחַר זְמַן, עַד שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נוֹפֵל לְעַבְדוּת גָּמוּר וּמְיַגֵּעַ וּמַטְרִיחַ אֶת עַצְמוֹ בִּיגִיעוֹת גְּדוֹלוֹת וַעֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת בִּשְׁבִיל עֲמַל הָעוֹלָם הַזֶּה אֲשֶׁר כָּל הַזְּמַן שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא הֶבֶל, כִּי הַזְּמַן רָץ וּפוֹרֵחַ מְאֹד בְּלִי שׁוּם קְבִיעוּת כְּלָל וּבְכָל רֶגַע הָאָדָם מֵת.

חֲזַק וְהִתְחַזֵּק וּזְכֹר אֶת בּוֹרְאֶךָ בְּכָל עֵת בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְלִדְבֹק בְּהַתַּכְלִית הָאֱמֶת כִּי הַכֹּל הֶבֶל הֲבָלִים הֶבֶל נִדָּף. רְאֵה כַּמָּה הִפְלִיא ה' יִתְבָּרַךְ חַסְדּוֹ הַגָּדוֹל עִמָּנוּ שֶׁהוֹדִיעָנוּ בְּרַחֲמָיו תּוֹרוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת וְנִשְׂגָּבוֹת כָּאֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמְעוּ מֵעוֹלָם, שֶׁהֵם רְפוּאוֹת נִפְלָאוֹת לְמַכּוֹתֵינוּ הָאֲנוּשׁוֹת כָּאֵלֶּה גַּם בְּאַחֲרִית הַיָּמִים הָאֵלּוּ.

צָרִיךְ לִזְכֹּר הֵיטֵב הֵיטֵב כָּל יְמֵי חַיָּיו בְּכָל יוֹם וְיוֹם גֹּדֶל חַסְדֵּי הַמָּקוֹם וְנִסִּים וְנִפְלָאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, שֶׁהוֹצִיאוֹ וְקֵרְבוֹ לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁמּוֹדִיעַ לוֹ כִּי עֲדַיִן ה' עִמּוֹ וְלֹא יַעֲזֹב אֶת חַסְדּוֹ מִמֶּנּוּ לָנֶצַח, וְאַף-עַל-פִּי שֶׁעוֹבֵר עָלָיו מַה שֶּׁעוֹבֵר, אַף-עַל-פִּי כֵן בְּוַדַּאי הַחֶסֶד וְהַטּוֹבָה שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ ה' יִתְבָּרַךְ בְּוַדַּאי אֵינוֹ לָרִיק חַס וְשָׁלוֹם, וְסוֹף כָּל סוֹף יִגְמֹר ה' יִתְבָּרַךְ אֶת שֶׁלּוֹ, וְיִזְכֶּה לְשׁוּב לִמְקוֹרוֹ לְהִתְקָרֵב לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ וְלִמְצֹא אֲבֵדוֹתָיו בִּשְׁלֵמוּת, כִּי דְּבַר אֱלֹקֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם.

חֲזַק וֶאֱמַץ וּבְטַח בַּה' כִּי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, כִּי ה' אִתְּךָ וְאֶצְלְךָ, אַל תִּירָא וְאַל תֵּחַת. אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְחַזֵּק עַצְמֵנוּ וְלָשִׂים לְבֵּנוּ הֵיטֵב לְכָל הַחֲסָדִים וְהַטּוֹבוֹת נִצְחִיּוֹת נִפְלָאוֹת וְנוֹרָאוֹת אֲשֶׁר גָּמַל עָלֵינוּ בְּרַחֲמָיו וְרֹב חֲסָדָיו עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה.

כָּל יָמֵינוּ פּוֹרְחִים וְהוֹלְכִים כְּצֵל עוֹבֵר וּכְעָנָן כָּלָה וְכוּ'. נָא בְּנֵי חֶמְדַּת לִבִּי, הִסְתַּכֵּל הֵיטֵב עַל תַּכְלִיתְךָ וְהַחֲזֵק בְּתוֹרַת ה' לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה, וְתִזְכֹּר הֵיטֵב אֶת כָּל הַדְּבָרִים שֶׁל קְדֻשַּׁת הַתּוֹרָה וּתְפִלָּה, נִגּוּנִים וְרִקּוּדִים בְּשִׂמְחָה בִּפְרָט בְּשַׁבָּת וְיוֹם

טוֹב שֶׁרָאִיתָ מִמֶּנִּי בְּבֵיתִי, וְאִם לֹא עַכְשָׁו אֵימָתַי, כִּי יָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר וְהַזְּמַן הוֹלֵךְ וְהוֹמֶה וְלֹא יִשָּׁאֵר לְךָ רַק מַה שֶּׁתַּחְטֹף בְּכָל יוֹם נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. אַל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, אָז תַּצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶיךָ וְאָז תַּשְׂכִּיל.

מִי שֶׁרוֹצֶה לָחוּשׁ עַל עַצְמוֹ כְּשֶׁרוֹאֶה עִצֶּם מְרִירַת נַפְשׁוֹ שֶׁהוּא כְּמוֹ תּוֹלֶעָה בַּמִּדְבָּר מַמָּשׁ בְּמָקוֹם תּוֹהוּ וָבוֹהוּ וְחֹשֶׁךְ, כַּאֲשֶׁר יָכוֹל כָּל אֶחָד לְהָבִין בְּעַצְמוֹ, כָּל זֶה אִי אֶפְשָׁר לְתַקֵּן כִּי אִם עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק יְסוֹד עוֹלָם בְּחִינַת מֹשֶׁה מָשִׁיחַ. חֲזַק וֶאֱמַץ בְּכָל כֹּחֲךָ לֶאֱחֹז עַצְמְךָ בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַנַּחַל נוֹבֵעַ שֶׁהוּא חַיֶּיךָ וְאוֹרֶךְ יָמֶיךָ בָּזֶה וּבַבָּא, מַה טּוֹב חֶלְקְךָ וּמַה נָּעִים גּוֹרָלְךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא.

קְלִפַּת הֶמָן עֲמָלֵק אוֹרֵב לַעֲקֹר אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי מִשְּׁנֵי עוֹלָמוֹת חַס וְשָׁלוֹם חַס וְשָׁלוֹם, וְכָל מִלְחַמְתּוֹ שֶׁל עֲמָלֵק יְמַח שְׁמוֹ הוּא שֶׁמַּנִּיחַ עַצְמוֹ לְאָרְכּוֹ וּלְרָחְבּוֹ בְּהִתְגַּבְּרוּת גָּדוֹל וּבְתַחְבּוּלוֹת עֲצוּמוֹת לְהַרְבּוֹת מַחֲלֹקֶת עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַגִּבּוֹר כֹּחַ מְאֹד, עַל-יְדֵי שֶׁמַּכְנִיס בַּלֵּב קֻשְׁיוֹת הַרְבֵּה עָלָיו, עַד שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְרַחֲקִין מִמֶּנּוּ וְזֶה גָּרוּעַ מִן הַכֹּל.

עִקַּר הַגְּאֻלָּה הָאַחֲרוֹנָה שֶׁאָנוּ מְקַוִּים וּמְצַפִּים אֵלֶיהָ הוּא רַק עַל-יְדֵי הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה מָשִׁיחַ שֶׁמַּמְשִׁיךְ הַדַּעַת בְּכָל דּוֹר וָדוֹר לְדוֹרוֹת עוֹלָם, אֲבָל הוּא נִתְעַלֵּם וְנִסְתָּר בְּכַמָּה הַסְתָּרוֹת שֶׁבְּתוֹךְ הַסְתָּרוֹת, וְאַף-עַל-פִּי שֶׁהַדַּעַת לִפְנֵי הָעֵינַיִם, אַף-עַל-פִּי כֵן אֵין רוֹאִים אוֹתוֹ מֵרֹבוּי הַהַסְתָּרוֹת וְהַהֶעְלֵמוֹת וְהָעִקָּר עַל-יְדֵי עִצֶּם הַמַּחֲלֹקֶת וְהַקְּטֶגּוֹרְיָא שֶׁעַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וַאֲנָשָׁיו הַכְּשֵׁרִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁבַּדּוֹר. כֵּיוָן כְּאֵב נֶגַע הַמִּסְפַּחַת הַזֹּאת שֶׁל רִבּוּי הַמַּחֲלֹקֶת וְקֻשְׁיוֹת וּמְבוּכוֹת שֶׁקָּשֶׁה עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וַאֲנָשָׁיו, שֶׁכָּל זֶה נִמְשָׁךְ מֵחֶסְרוֹן הַדַּעַת מֵחֲמַת קְלִקּוּלִים וּפְגָמִים וְכוּ' שֶׁל הַבְלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא הָרֹאשׁ בַּיִת הָאֱמִתִּי, אֵין לָנוּ שׁוּם תְּפִיסָה בּוֹ וְאֵין אָנוּ יְכוֹלִים לִינֹק וְלִשְׁאֹב חַיּוּת מִמֹּחוֹ הַקָּדוֹשׁ כִּי אִם דֶּרֶךְ פִּתְחֵי פִּיו הַקָּדוֹשׁ שֶׁדַּרְכּוֹ שָׁם הוּא מְגַלֶּה לָנוּ אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וּגְדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי הַחִדּוּשֵׁי תּוֹרָה שֶׁמְּגַלֶּה לָנוּ. כִּי הַצַּדִּיק הוּא מַמְשִׁיךְ וּמְגַלֶּה הַחִדּוּשִׁים שֶׁלּוֹ בְּשֵׂכֶל כָּזֶה עַד שֶׁיִּהְיוּ נִמְשָׁכִין לְכָל אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם בְּכָל מַדְרֵגָה שֶׁהוּא, בֵּין בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה בֵּין בְּתַכְלִית הַיְרִידָה חַס וְשָׁלוֹם, וְכֻלָּם יְכוֹלִים לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמָם בָּהֶם תָּמִיד אִם יִרְצוּ לְקַבְּלָם. וְכֵן אֶפְלּוּ אַחַר הִסְתַּלְקוּת הַצַּדִּיק אֲזַי גַּם-כֵּן עִקַּר נֶחָמָתֵנוּ וְתִקְוָתֵנוּ עַל-יְדֵי הַחִדּוּשֵׁי תּוֹרָה שֶׁהִשְׁאִיר לָנוּ, שֶׁבָּהֶם אָנוּ יְכוֹלִים לְהַחֲיוֹת עַצְמֵנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד, בְּכָל זְמַן וּבְכָל מָקוֹם וּבְכָל דְּרָגָא שֶׁבָּעוֹלָם, לְהַבְחִין וּלְהָבִין בַּהֲבָנָה בְּרוּרָה גְּמוּרָה הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי כְּדֵי לְהַשְׂלִים לְרַפֵּא וּלְתַקֵּן שִׁבְרֵי נַפְשׁוֹ וְנַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הַמִּתְגּוֹלְלִים וְטוֹבְעִים וּמְשַׁקְּעִים בְּתוֹךְ שֶׁטֶף מַיִם הַזֵּידוֹנִים שֶׁהֵם הַכְּפִירוֹת וּמִינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת שֶׁל שְׁטוּת וְהֶבֶל.

אַשְׁרֶיךָ, אֲשֶׁר בְּגֹדֶל רַחֲמָנוּת וַחֲנִינוּת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ נָפַלְתָּ בְּגוֹרַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁעוֹסֵק עִמְּךָ בְּדִרְכֵי פְּלָאוֹת גְּדוֹלוֹת וְנוֹרָאוֹת לְחַיּוֹתְךָ וּלְקָרְבְךָ לַה' יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת.

הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹוֹת הֵם אוֹר וְנֵר לָנוּ לְהָאִיר לָנוּ הַדֶּרֶךְ לְבַקֵּשׁ וְלִמְצֹא אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא בְּמַדְרֵגָה גְּבוֹהָה כָּל-כָּךְ עַד שֶׁהוּא זוֹכֶה לְקוֹל הַנִּגּוּן שֶׁיִּתְעָר לֶעָתִיד שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יֵשׁ לוֹ כֹּחַ לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר קוֹל תּוֹכַחְתּוֹ הוּא בְּחִינַת קוֹל הַנִּגּוּן שֶׁיִּתְעָר לֶעָתִיד עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ.

בַּשֶּׁבוּעַ שֶׁעָבְרָה קִבַּלְתִּי בְּשׁוֹרַת שְׁלוֹמְכֶם הַטּוֹב בְּצֵרוּף הַסַּךְ מֵאָה ל"י, וְהָיָה לִי לִמְשִׂיבַת נֶפֶשׁ שֶׁזָּכִיתָ לְמִצְוָה כְּזוֹ שֶׁאֵין לְהּ שִׁעוּר, אַךְ בֶּאֱמֶת ה' יוֹדֵעַ אֶת לִבִּי, כִּי עֲדַיִן אֵין שִׂמְחָתִי בִּשְׁלֵמוּת כִּי אוּלַי אַתָּה עוֹשֶׂה מַאֲמָץ יוֹתֵר מִכֹּחֶךָ. אֲנִי מִתְפַּלֵּל שֶׁתִּזְכֶּה לְקַיֵּם הַמִּצְוָה מֵעֹשֶׁר וְכָל טוּב וַה' יִתְבָּרַךְ יְרוֹמֵם מַזָּלְךָ וְקַרְנְךָ הַצַּלָּחָתְךָ לְמַעְלָה לְמַעְלָה בָּזֶה וּבַבָּא.

הַהִתְעוֹרְרוּת וְהִשְׁתּוֹקְקוּת אֶל עֻצֶּם הָאֱמֶת הַטָּמוּן וְצָפוּן בְּעִמְקֵי לִבְּךָ, זֶה גָּרַם לְעוֹרֵר בְּלִבִּי תִּקֶּף אַהֲבָתִי אֵלֶיךָ בְּלִי קֵץ וּגְבוּל, אַהֲבָה אֲמִתִּית כְּזֹאת שֶׁאֵין עוֹד דֻּגְמָתָהּ בָּעוֹלָם, אַהֲבָה נְקִיָּה וּטְהוֹרָה בְּלִי שׁוּם פְּנִיָּה שֶׁל כָּבוֹד וְלֹא שׁוּם דָּבָר שֶׁל עִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה כְּלָל. וּמֵעֻצֶּם הָאַהֲבָה אֵינְךָ זָז מִמַּחֲשַׁבְתִּי וּמִלִּבִּי אֲפִלּוּ שָׁעָה אַחַת וְתָמִיד אֲנִי מִשְׁתּוֹקֵק וּמִתְגַּעְגֵּעַ וּמִתְפַּלֵּל לִישׁוּעַת נַפְשְׁךָ, לְהַכְנִיס בְּלִבְּךָ אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁזֵּהוּ עִקַּר הַיְשׁוּעָה וְהָרְפוּאָה בַּגּוּף וּבַנֶּפֶשׁ בָּזֶה וּבַבָּא.

עִנְיַן הַקֶּשֶׁר שֶׁלָּנוּ הוּא פֶּלֶא נוֹרָא אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָם וְהַדּוֹר מִתְפַּלְּאִים וּתְמֵהִים וּמְסַפְּרִים מִזֶּה הַרְבֵּה, מַעֲשֶׂה זֹאת רְאוּ מָה רָם, מֵאֵת ה' הָיְתָה זֹאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ, אֲשֶׁר בְּכָל יְרוּשָׁלַיִם הַבִּירָה וּבְנֵי בְּרַק וְתֵל-אָבִיב וּבְנֵי כְּרַךְ טְבֶרְיָא מִתְפַּלְּאִים וּתְמֵהִים מְאֹד עַל זֶה.

כָּל כַּוָּנָתִי וְכָל מְגַמָּתִי מִן הַיּוֹם שֶׁנִּתְקַשַּׁרְנוּ יַחַד בְּאַהֲבַת אֱמֶת בְּהַצַּדִּיק, הָיוּ אַךְ וְרַק בִּשְׁבִיל לְגַדֵּל אוֹתְךָ לְגָדְלָה נִצְחִית לְזַכּוֹתְךָ לְחַיֵּי עוֹלָם. ה' יַאֲרִיךְ יְמֵי חַיֶּיךָ בְּזֶה הָעוֹלָם עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְכָל אֲשֶׁר אִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי צָרִיךְ לִזְכּוֹת, לְתִקְוַת חוּט זֹהַר הָאֵין סוֹף בְּדַעַת לְמַעְלָה מִדַּעַת עַד בְּלִי תַּכְלִית.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶסָר

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מָלֵא רַחֲמִים, חוּס וַחֲמֹל עָלַי וְהוֹשִׁיעֵנִי וְעָזְרֵנִי לְחַזֵּק אֶת לִבִּי שֶׁאַתְחִיל מֵעַתָּה לְהַרְגִּיל עַצְמִי לִהְיוֹת בָּעוֹלָם הַבָּא, שֶׁאַמְשִׁיךְ וְאַשְׁמִיט אֶת עַצְמִי מִהַתַּאֲוֹוֹת עוֹלָם הַזֶּה וַהֲבָלָיו, רַק אַרְגִּיל אֶת עַצְמִי כְּמוֹ בָּעוֹלָם הַבָּא שֶׁשָּׁם אֵין שׁוּם תַּאֲוָה מִתַּאֲוֹוֹת עוֹלָם הַזֶּה כְּלָל. כִּי כְּבָר כָּלוּ בְּיָגוֹן חַיַּי וְעָבְרוּ הָרְבֵּה מִשְּׁנוֹתַי וּכְבָר בָּאתִי בַּיָּמִים וִימֵי הַחֲלִיפוֹת הוֹלְכִים וּבָאִים וּבְכָל יוֹם וְיוֹם מִתְקָרְבִים לְיוֹם הַמִּיתָה וּבְהֶכְרַח לֵילֵךְ בְּדֶרֶךְ הַזֶּה בְּדֶרֶךְ כָּל הָאָרֶץ. זְכֵנִי שֶׁאַתְחִיל לְהִתְנַהֵג אֶת עַצְמִי בְּמִנְהָג הַמָּקוֹם הַהוּא שֶׁאֲנִי עָתִיד לֵילֵךְ לְשָׁם בְּלִי

סָפֵק, אִם קָרוֹב וְאִם רָחוֹק, אִם מְעַט וְאִם הַרְבֵּה אֶחָיֶה עוֹד, אֲבָל עַל כָּל פָּנִים הַכֹּל יַעֲבֹר כְּצֵל עוֹבֵר וַאֲנִי מֻכְרָח לֵילֵךְ לְשָׁם אֲשֶׁר שָׁם אֵין שׁוּם תַּאֲוָה וּמַדָּה רָעָה וְלֹא מִנְהָג מִמִּנְהֲגֵי עוֹלָם הַזֶּה וְלֹא שׁוּם כָּבוֹד וְהִתְנַשְּׂאוּת שֶׁל שֶׁקֶר, אֲשֶׁר שָׁם עַלְמָא דִּקְשׁוֹט, עוֹלָם הָאֱמֶת, אֵין מְלַוִּין לוֹ לָאָדָם לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא שׁוּם תַּאֲוָה וְכָבוֹד שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה, אַדְרַבָּא, אִי אֶפְשָׁר לִזְכּוֹת וּלְהַצְלִיחַ שָׁם כִּי אִם כְּשֶׁנִּקְיִים וְזַכִּים מִכָּל הַתַּאֲוֹות, בְּקִדֻּשָּׁה וּבְטָהֳרָה גְּדוֹלָה, וְכַמָּה אֲנִי רָחוֹק מִזֶּה. וְאִם כְּבָר עָבַר עָלַי מַה שֶּׁעָבַר וְעָשִׂיתִי מַה שֶּׁעָשִׂיתִי, זַכֵּנִי עַל כָּל פָּנִים מֵעַתָּה שֶׁאַתְחִיל לְחוּס וּלְרַחֵם עָלַי בְּרַחֲמָנוּת אֲמִתִּי וְאַתְחִיל לְהָכִין צְעָדַי וּפְעָמַי אֶל עַלְמָא דְּאָתֵי אֲשֶׁר אֲנִי מֻכְרָח לָבוֹא לְשָׁם בְּלִי סָפֵק, וְאִם אֶלֶף שָׁנִים אֶחְיֶה אֵינוֹ מַסְפִּיק לְהָכִין צֵידָה לְדֶרֶךְ רָחוֹק כָּל-כָּךְ אֲפִלּוּ אִם לֹא הָיִיתִי פּוֹגֵם כָּל יָמַי שׁוּם פְּגָם כְּלָל, מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁפָּגַמְתִּי כָּל-כָּךְ וַאֲנִי מָלֵא חֲטָאִים וַעֲוֹונוֹת וּפְשָׁעִים וְתַאֲוֹות רָעוֹת וּפְגָמִים גְּדוֹלִים וְקִלְקוּלִים הַרְבֵּה בְּלִי שִׁעוּר וְעֵרֶךְ וּמִסְפָּר. רַחֵם עָלַי וְזַכֵּנִי עַל כָּל פָּנִים מֵעַתָּה שֶׁאֶזְכֶּה לְרַחֵם עָלַי בָּאֱמֶת וַאֲתָּה תְּרַחֵם עָלַי מִן הַשָּׁמַיִם וְתַעֲזְרֵנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי בְּכָל רֶגַע, בְּאֹפֶן שֶׁלֹּא אֶשּׁוּב עוֹד לְכִסְלָה רַק אֶזְכֶּה לְהַתְחִיל מֵעַתָּה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמִי לִהְיוֹת בָּעוֹלָם הַבָּא, לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמִי לִהְיוֹת בְּלֹא אֲכִילָה וּשְׁתִיָּה וּמִשְׁגַּל וּשְׁאָר תַּאֲוֹות. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ ה' צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

## מה.

בָּרוּךְ ה', צוֹם גְּדַלְיָה.

לְכָבוֹד יְדִידִי שִׁמְחַת לִבִּי מַחְמַד עֵינִי הַשּׁוֹכֵן בְּלִבִּי תָּמִיד, שֶׁהִתְחַזֵּק לְקַבֵּל חָכְמָה וְאָזַר אֱזוֹר מָתְנָיו לַחֲגֹר עַצְמוֹ בְּיֵם הַחָכְמָה בֶּאֱמוּנָה בְּרוּרָה, וְחָפֵץ לִדְרֹךְ בִּנְתִיבֵי הַחָכְמָה שֶׁל הַנַּחַל נוֹבֵעַ אָב לְכָל הַחֲכָמִים (וְכָרַת עִמּוֹ בְּרִית בַּל יִנָּתֵק לְעוֹלָם) שֶׁיָּכוֹל לֵירֵד לְעֹמֶק הַנִּפְלָה וְהַיְרִידָה שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּמֵאִיר עֵינֵי יִשְׂרָאֵל אֵיךְ לָצֵאת מִשֶּׁטֶף מֵימֵי הַמַּבּוּל שֶׁל כְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת שֶׁל שְׁטוּת וְהֶבֶל וְשָׁוְא וְשֶׁקֶר, בַּעֲבוּר זֶה חָפֵץ בּוֹ ה' וְסִבֵּב סִבּוֹת נִפְלָאוֹת עַד שֶׁנִּתְבַּסֵּס וְנִתְבַּסֵּם הַחִבּוּר וְהַיִּחוּד שֶׁלָּנוּ אֲשֶׁר מִזֶּה נוֹלַד הַסֵּפֶר 'אֲבִי הַנַּחַל'. ה' יִרְפָּאֵהוּ בִּשְׁלֵמוּת וְיִשְׁמְרֵהוּ מִכָּל רַע וּמִכָּל מַחֲלָה וּכְאֵב, אָמֵן וְאָמֵן.

חֶמְדַּת לִבָּבִי, אֵיכָכָה תִּתְאַפֵּק, עוּרָה אַהֲבָתְךָ הַיְשָׁנָה אֲשֶׁר אֲהַבְתַּנִי בְּכָל חִבָּה וְאַחְוָה. מִן הַמֵּצַר וּמֵעֻמְקֵי עֲמָקִים רוּחִי וְנַפְשִׁי שׁוֹפְכִים מַיִם. הֲרִימוֹתִי קוֹלִי וְאֶקְרָא אֵלֶיךָ בְּקוֹל מַר, אֲהָהּ אֲהָהּ! לִבִּי נָמַס וְשָׁבוּר בְּקִרְבִּי וְכָל עַצְמוֹתַי צוֹעֲקִים וְרוֹעֲשִׁים בְּקִרְבִּי, אֲהָהּ אֲהָהּ! בְּלֵב מַר וְנָמֵס וְנִשְׁבָּר אֶבְכֶּה וְאֵאָנֵן עַל גֹּדֶל הַצָּרָה וְהַשֶּׁבֶר וְהַחֻרְבָּן הַקָּשֶׁה כְּחֻרְבַּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כִּי בַּעֲוֹונוֹתַי הָרַבִּים וְהָעֲצוּמִים הִצְלִיחַ מַעֲשֵׂה שָׂטָן לְשַׁבֵּר וּלְקַלְקֵל וּלְהַחֲרִיב חַס וְשָׁלוֹם אֶת הַהֵיכָל הַקָּדֹשׁ שֶׁנִּבְנָה עַל-יְדֵי הַקֶּשֶׁר הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשָׂה ה' בֵּינֵינוּ בְּנִפְלְאוֹתָיו הַנּוֹרָאוֹת,

שֶׁעַל-יָדוֹ נִתְגַּדֵּל וְנִתְקַדֵּשׁ וְנִתְעַלֶּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כְּבוֹד ה' וּכְבוֹד עַבְדּוֹ הַנֶּאֱמָן הַנּוֹרָא מְאֹד, מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹת עוֹלָם, גּוֹאֲלָם וּמוֹשִׁיעָם לְדוֹרֵי דּוֹרוֹת לָנֶצַח, הַנַּחַל נוֹבֵעַ, שֶׁעִקַּר הַגְּאֻלָּה הָאַחֲרוֹנָה שֶׁל עַכְשָׁו תָּלוּי בּוֹ, שֶׁיִּתְגַּלֶּה חָכְמָתוֹ בָּעוֹלָם, לָדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים.

קְלִפַּת עֲמָלֵק הוּא הַשּׁוֹנֵא הַגָּדוֹל שֶׁאֵינוֹ חָפֵץ בְּשָׁלוֹם, וְהוּא אוֹרֵב תָּמִיד לְקַלְקֵל הַשָּׁלוֹם וּלְעוֹרֵר מַחֲלֹקֶת בַּפְּרָט עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וַאֲנָשָׁיו הַכְּשֵׁרִים שֶׁעַל-יָדוֹ הָיוּ יְכוֹלִים כָּל הָעוֹלָם לְהִתְקֵן וְלָשׁוּב לַה' יִתְבָּרְךְ בִּשְׁלֵמוּת, אַךְ מֵחֲמַת הַמַּחֲלֹקֶת אֵינָם שׁוֹמְעִים דְּבָרָיו כְּלָל, וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁשּׁוֹמְעִים דְּבָרָיו אֵינָם נִכְנָסִים בְּלִבָּם כָּרָאוּי, רַק אַדְרַבָּא חוֹתְרִים לְסוֹתְרָם וְלִדְחוֹתָם מִלִּבָּם.

הַשֶּׁקֶר אֵינוֹ מִמַּדַּת יִשְׂרָאֵל כְּלָל אֶלָּא מִמִּדַּת עֵשָׂו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "וַיִּשְׁטֹם עֵשָׂו אֶת יַעֲקֹב", וּכְשֵׁם שֶׁמִּדַּת הַשֶּׁקֶר מְרֻעָה מְאֹד כִּי הוּא גּוֹרֵם צָרוֹת רַבּוֹת וְרָעוֹת וּכְפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת, כֵּן מִדַּת הָאֱמֶת מְשֻׁבַּחַת מְאֹד. עִקַּר הַגְּלוּת הוּא שֶׁקֶר וּמַחֲלֹקֶת, וְעִקַּר הַגְּאֻלָּה תָּלוּי בֶּאֱמֶת וְשָׁלוֹם.

עִקַּר הַשָּׁלוֹם הָאֱמִתִּי שֶׁהוּא רְפוּאַת הַגּוּף וּרְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ לָנֶצַח הוּא כְּשֶׁאֵין חוֹלְקִים עַל נְקֻדַּת הָאֱמֶת, אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁאָנוּ חוֹסִים בּוֹ לָנֶצַח, כִּי חוּץ מִזֶּה אֵין שׁוּם שָׁלוֹם בָּעוֹלָם. וְכֵן גְּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ שֶׁהַהֶכְרֵחַ לִסְבֹּל מְרִירוּת בִּשְׁבִיל הַשָּׁלוֹם הָאֱמִתִּי, וְאִם הַמְּרִירוּת נוֹגֵעַ עַד הַנֶּפֶשׁ וְכוּ', אֲבָל שָׁלוֹם וּרְפוּאָה וִישׁוּעוֹת נִפְלָאוֹת וְכָל הַבְּרָכוֹת וְכוּ' הַנִּמְשָׁכִין עַל-יְדֵי אִישׁ שָׁלֵם כָּזֶה - מַמְתִּיק וּמְתַקֵּן הַכֹּל וּבְכָל הָעוֹלָמוֹת.

עִקַּר הָאֱמוּנָה תְּלוּיָה בַּשָּׁלוֹם.

כְּשֶׁיֵּשׁ אֱמֶת יֵשׁ שָׁלוֹם.

מוּטָב לְקָרֵב אֶת עַצְמוֹ לַצַּדִּיק שֶׁהוּא רַחֲמָן.

טוֹב לְבַלּוֹת זְמַן רַב בִּשְׁבִיל שָׁעָה אַחַת שֶׁיִּתְקָרֵב לַצַּדִּיק.

יֵשׁ נָאָה דּוֹרֵשׁ וְאַף-עַל-פִּי כֵן אֵינוֹ מְכַוֵּן אֶל הָאֱמֶת.

עַל-יְדֵי מַחֲלֹקֶת עַל הַצַּדִּיק שׁוֹכְחִין אֶת הַתּוֹרָה.

הִתְקַשְּׁרוּת לַצַּדִּיק הוּא רְפוּאָה גְּדוֹלָה.

עֻזּוּז נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת גְּדֻלַּת כֹּחַ הַצַּדִּיק - זֶהוּ עִקַּר מֵהַדְּרָשִׁים הַנַּ"ל.

הַמִּתְפַּלֵּל עָלָיו תָּמִיד בְּכָל לֵב וְדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמוֹ וְהַצְלָחָתוֹ בָּזֶה וּבַבָּא.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶסָר

'לִקּוּטֵי תְּפִלּוֹת' אוֹת שָׁלוֹם: יד, כב, כז, לג, לט, מ, מא, מו, נז, סב, צד, צה, צו, קז, קט, חֵלֶק ב': מד.

**מו.**

לִבִּי יַקִּירִי, הַחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת וְתַחְבּוּלוֹת לְהַגְדִּיל לְפָאֵר וּלְפָרְסֵם אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּחוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ, הַמַּכְנִיעַ וּמְשַׁבֵּר וּמְבַטֵּל הָאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת שֶׁמַּעֲלִימִים וּמַסְתִּירִים אוֹר הַצַּדִּיק וּמַחְשִׁיכִים עֵינֵי הָעוֹלָם וּמַפְרִידִים אֶת הָרַגְלַיִם מִן הָרֹאשׁ, הַיְנוּ שֶׁעוֹשִׂים פֵּרוּד בֵּין כְּלָל יִשְׂרָאֵל בְּחִינַת רַגְלִין, וּבֵין הַצַּדִּיק שֶׁהוּא רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְעַל-יְדֵי זֶה הָעוֹלָם מְחֻסָּר אֱמוּנָה, וְעַל-יְדֵי זֶה וְנִתְגַּבְּרוּ הַחָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְנִתְרַבּוּ סְפָרֵי מִינוּת וּכְפִירוֹת שֶׁמְּטִילִים שִׂנְאָה וְאֵיבָה בֵּין יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם. שָׁלוֹם וְיֵשַׁע רַב.

בְּעֹצֶם שִׁפְלוּתֵנוּ בְּסוֹף הַגָּלוּת, בַּדּוֹר הַיָּתוֹם הַזֶּה, בְּגֹדֶל עֹמֶק תַּכְלִית תַּכְלִית הַיְרִידָה, בְּדֵעוֹת שְׁטוּת שֶׁל כְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת, וְכֻלָּנוּ כַּצֹּאן תֵּעִינוּ עַד שֶׁבָּאנוּ אֵצֶל הַקָּצֶה וְהַסּוֹף שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּשְׂרָאֵל עוֹמְדִים בְּמָקוֹם שֶׁגְּבוּל יִשְׂרָאֵל כַּלֶּה, שֶׁשָּׁם מְסַיֵּם קְדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל, שֶׁמִּשָּׁם וּלְהָלְאָה אֵין מִתְפַּשֵּׁט קְדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל, נֶגֶד זֶה חָמַל עָלֵינוּ ה' יִתְבָּרַךְ וְשָׁלַח לָנוּ מִקֶּדֶם אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה לְהַצִּילֵנוּ עַל-יְדֵי הִתְגַּלּוּת תּוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה שֶׁהִמְשִׁיךְ מִמָּקוֹם גְּבוֹהַּ וְעֶלְיוֹן וְנוֹרָא מְאֹד וְכוּ', שֶׁהֵם מַעְיְנֵי הִישׁוּעָה הָאֲמִתִּיִּים הַחֲדָשִׁים לְגַמְרֵי אֲשֶׁר כְּמוֹהֶם עֲדַיִן לֹא הָיוּ מֵעוֹלָם, וְעִקַּר וּגְמַר הַגְּאֻלָּה הָאֲחֲרוֹנָה תָּלוּי בָּזֶה, שֶׁיִּתְקַבְּצוּ וְיִשְׁמְעוּ כָּל יִשְׂרָאֵל יַחַד בְּאַחְדּוּת אֶחָד אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיּוֹדֵעַ בְּעַמְקוּת חָכְמָתוֹ לְקָרֵב נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל וְכָל הָעוֹלָם לַה' יִתְבָּרַךְ בְּכָל דּוֹר אֵיךְ שֶׁהֵם בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵם.

אָנוּ צְרִיכִים לִישׁוּעָה וְרַחֲמִים רַבִּים מְאֹד מְאֹד שֶׁנִּזְכֶּה לִהְיוֹת כִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת וְלָצֵאת מִמְּצֻלּוֹת יָם מִיֵּון מְצֻלָּה וְאֵין מָעֳמָד אֲשֶׁר מִתְפַּשֵּׁט בָּזֶה הָעוֹלָם בִּפְרָט בַּדּוֹרוֹת הַלָּלוּ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים בְּסוֹף הַגָּלוּת הָאַחֲרוֹן. זֹאת נָחַמְתִּי בְּעָנְיִי, זֶה חֶלְקִי מִכָּל עֲמָלִי, מַה שֶּׁכְּבָר הִכְנַסְתָּ בְּךָ מְעַט אוֹר כָּזֶה, אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת אוֹר הָאוֹרוֹת אוֹר צַח וּמְצֻחְצָח דְּלֹא אִית מָאן דְּקַיְימָא בֵּיהּ, אֲשֶׁרֵי הַחוֹסֶה בְּצִלּוֹ. עָלֵינוּ לְהַזְכִּיר עַצְמֵנוּ בְּכָל פַּעַם אֶת כָּל הַטּוּב אֲשֶׁר גָּמַל עִמָּנוּ שֶׁזִּכֵּינוּ לְהִסְתּוֹפֵף בְּצֵל קָדוֹשׁ וְנוֹרָא וְנִשְׂגָּב כָּזֶה.

כָּל עִקַּר הַקִּיּוּם וְהַמַּעֲמָד שֶׁלָּנוּ בְּעֹצֶם הִתְגַּבְּרוּת הַחֹשֶׁךְ אֲשֶׁר בִּימֵינוּ אֵלֶּה הוּא רַק עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, כִּי אֵין לְךָ לֵב אֶבֶן בָּעוֹלָם שֶׁלֹּא יִהְיֶה בִּיכָלְתּוֹ לְהוֹפְכוֹ לְלֵב בָּשָׂר, וְאֵין לְךָ נָבוֹךְ בָּעוֹלָם שֶׁלֹּא יִהְיֶה בִּיכָלְתּוֹ לַעֲקֹר מֵאִתּוֹ כָּל הַמְּבוּכוֹת וּלְהָפְכוֹ לְלֵב יָשָׁר, עַד שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף יִגְמֹר מַה שֶּׁחָפֵץ.

הָעִקָּר דְּעִקָּר הוּא גֹּדֶל כֹּחַ שֶׁל זָקֵן דִּקְדֻשָּׁה סָבָא דְּסָבִין שֶׁאָנוּ נִשְׁעָנִים עָלָיו. חֲזַק אָחִי חֲזַק, כִּי ה' אִתְּךָ עִמְּךָ וְאֶצְלְךָ. אַל תִּירָא וְאַל תֵּחַת.

יְהִי רָצוֹן כִּי יִתֵּן ה' שֶׁנִּזְכֶּה מְהֵרָה לִתְשׁוּבָה בֶּאֱמֶת. ה' יְרַחֵם עָלֵינוּ וְיוֹרֵנוּ הַדֶּרֶךְ הָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ מְהֵרָה, אָמֵן וְאָמֵן.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶעסָר

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵינוּ וֵאלֹקֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּחַבְּרֵנִי וּתְקָשְׁרֵנִי וּתְיַחֲדֵנִי וּתְאַמְּצֵנִי בַּחֲגוּרַת מָתְנֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁאֶזְכֶּה שֶׁיִּתַּקֵּן נַפְשִׁי, שֶׁאֶזְכֶּה עַל-יָדוֹ לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

**מז.**

לִבִּי יַקִּירִי, אֲשֶׁר חַם לִבּוֹ בְּקִרְבּוֹ, וּבוֹעֵר וְלוֹהֵט לְהִתְקַשֵּׁר וּלְהִתְדַּבֵּק בְּהַצַּדִּיק שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ לְקָרֵב כָּל הָעוֹלָם לַה' יִתְבָּרַךְ.

שְׁמַע וּתְחִי נַפְשְׁךָ וּלְבָבְךָ, הַט אָזְנֶיךָ וְלִבְּךָ מֻחְדָּשׁ בְּכָל עֵת אֶל דִּבְרֵי הַנִּפְלָאוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה ה' עִמָּנוּ, אֲשֶׁר שָׁלַח לָנוּ אֶת הַנַּחַל נוֹבֵעַ לְהַשְׁמִיעֵנוּ כָּאֵלֶּה וְכָאֵלֶּה חִדּוּשֵׁי תּוֹרָה אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמְעוּ מֵעוֹלָם. אוֹדֶה ה' מְאֹד בְּפִי אֲשֶׁר חִזְּקָנוּ וְאִמְּצָנוּ לְלַקֵּט סְגֻלּוֹת נִפְלָאוֹת וּרְפוּאוֹת יְקָרוֹת נִצְחִיּוֹת חַיֵּי נְפָשׁוֹת. הַמִּסְתַּכֵּל בָּהֶם בְּעֵין הָאֱמֶת יִרְאֶה בְּעַצְמוֹ אֶת יְקַר תִּפְאֶרֶת גְּדֻלָּתָם, וְהָאֱמֶת עֵד לְעַצְמוֹ.

כָּל דִּבְרֵי אֱמֶת שֶׁמִּתְיַגְּעִין לִמְצֹא בְּדִבְרֵי הַצַּדִּיק הֶחָכָם הָאֱמֶת, זוֹכִין לִמְצֹא בָּהֶם כָּל אֶחָד כְּפִי דַּעְתּוֹ.

כָּל דִּבְרֵי הַצַּדִּיק הֶחָכָם הָאֱמֶת הֵם נֶאֱמָרִים בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ בְּמַדְרֵגָה גְּבוֹהָה וְנִשְׂגָּבָה מְאֹד. אַשְׁרֵינוּ שֶׁאָנוּ זוֹכִים לֵידַע מִבַּעַל הַנִּפְלָאוֹת שֶׁהִנִּיחַ לָנוּ יְרֻשָּׁה טוֹבָה כָּזֹאת, הַשְׁאָרָה נִפְלָאָה וְנוֹרָאָה כָּזֹאת שֶׁרַק בָּזֶה אָנוּ מְנֻחָמִים עַצְמֵנוּ. ה' יִשְׁלַח לָנוּ אוֹרוֹ וַאֲמִתּוֹ וְיַנְחֻנוּ תָּמִיד בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת, וַיְזֻכֵּנוּ לִבְנוֹת לְעָבְדוֹ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ בֶּאֱמֶת, לֶאֱהֹב אֶת הַשָּׁלוֹם וְהָאֱמֶת.

מַה מְּאֹד עָצְמוּ נִפְלְאוֹתָיו יִתְבָּרַךְ שְׁדַּיְקָא עַתָּה, בְּרִבּוּי חֶשְׁכַת אֶפֶלָתֵנוּ, אָנוּ רוֹאִים צְמִיחַת קֶרֶן יְשׁוּעָה. וְהָיָה כִּי יִבְצַע ה' אֶת כָּל מַעֲשֵׂהוּ, נְסַפֵּר תְּהִלּוֹת ה' וְעֻזּוּזוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּנוּ לְחַיּוֹתֵנוּ לְנֵצַח.

עֲדַיִן ה' עִמָּנוּ וּמֵאִיר לָנוּ בְּרַחֲמָיו אוֹר גָּדוֹל מֵאוֹר הֶחָדָשׁ, אוֹר הַצַּדִּיק הַפֶּלֶא הַנּוֹרָא לְדוֹרוֹת עַד שֶׁגַּם אֲנַחְנוּ עַתָּה בְּתַקֻּף הַחֹשֶׁךְ שֶׁל הַתּוֹעִים, בְּתַקֻּף עֹצֶם חֶשְׁכַת אֶפֶלַת הַתְּהוֹם, אָנוּ זוֹכִין לְאוֹר נִפְלָא וְנוֹרָא שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ נוֹרָא כָּזֶה לְהָאִיר לְמַטָּה לְמַטָּה בְּתוֹךְ חֶשְׁכַת אֶפֶלָתֵנוּ, אֶפֶלַת הַתְּהוֹם. כִּי כָּל מַה שֶּׁהָאוֹר גָּבוֹהַּ יוֹתֵר - יָכוֹל לְהָאִיר לְמַטָּה לְמַטָּה יוֹתֵר.

דַּע, כִּי כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁיָּצָא מִפִּי רַבֵּנוּ זַ"ל עוֹלִים עַד אֵין סוֹף וְיוֹרְדִים עַד תְּהוֹם אֵין תַּכְלִית, לְהָרִים וּלְהַגְבִּיהַּ כָּל הָעוֹלָם לַה' יִתְבָּרַךְ, אֲפִלּוּ הָרְחוֹקִים שֶׁנִּתְרַחֲקוּ מִקְּדֻשַּׁת הַתּוֹרָה לְגַמְרֵי וְיָרְדוּ פְּלָאִים עַד שֶׁאֵין יְרִידָה לְמַטָּה מִמֶּנָּה, גַּם עֲלֵיהֶם הִגִּיעוּ רַחֲמָיו בַּדּוֹר הֶעָנִי הַזֶּה, לְעוֹרְרָם וְלַהֲקִיצָם וּלְהַעֲלוֹתָם לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה. אַשְׁרֵינוּ, אַשְׁרֵי אָזְנֵנוּ וְאַשְׁרֵי עֵינֵינוּ וְלִבֵּנוּ שֶׁרָאִינוּ וְשָׁמַעְנוּ וְהֵבַנּוּ כָּל זֶה. לְפִי הִתְנוֹצְצוּת מְעַט מֵהָאֱמֶת שֶׁבְּלִבְּךָ הָיָה רָאוּי לְךָ לְדַלֵּג עַל הָהָרִים וְלָרוּץ אֶל מְקוֹר הָאֱמֶת כָּזֶה, וְאִם הָיָה מֵעֵבֶר לְיָם הָיָה רָאוּי לְךָ לַעֲבֹר הַיָּם בִּשְׂבִילוֹ,

מִכָּל שֶׁכֵּן כִּי לֹא רְחוֹקָה מִמְּךָ הַדֶּרֶךְ, וְהִנֵּה יֵשׁ הַרְבֵּה לְדַבֵּר בָּזֶה אַךְ אֵין הַזְּמַן מַסְפִּיק. שׁוּם לִבְּךָ הֵיטֵב לְדִבְרֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת כִּי הָאֱמֶת הוּא אֶחָד, "וּשְׂפַת אֱמֶת תִּכּוֹן לָעַד".

צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק שֶׁלֹּא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ בְּשׁוּם אֹפֶן, כִּי כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לַעֲמֹד בַּנִּסָּיוֹן לִבְלִי לֵילֵךְ אַחַר תַּאֲוֹותָיו בְּהֶתֵּר אוֹ בְּאִסּוּר חַס וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ כֵן צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק לַעֲמֹד בַּנִּסָּיוֹן אִם כְּבָר נִכְשָׁל בְּמַה שֶׁנִּכְשָׁל חַס וְשָׁלוֹם, לְבַל יִפֹּל עַל-יְדֵי זֶה כְּלָל, כִּי כָּל הַנְּפִילוֹת שֶׁנּוֹפֵל הֵם רַק מַעֲשֵׂי בַעַל דְּבָר שֶׁרוֹצֶה לְלָכְדוֹ בְּרִשְׁתּוֹ חַס וְשָׁלוֹם, עַל-יְדֵי זֶה דַּיְקָא.

דַּרְכֵי הַתְּשׁוּבָה הוּא שֶׁמַּבְתִּיחָלָה מְקָרְבִים אוֹתוֹ מִלְּמַעְלָה וּמְעוֹרְרִים אֶת לִבּוֹ בְּהִתְעוֹרְרוּת נִפְלָא לְהִתְקָרֵב לַה' יִתְבָּרַךְ, וְאַחַר-כָּךְ מַרְחִיקִין אוֹתוֹ וְיֵשׁ לוֹ יְרִידָה וְנוֹפֵל לִמְקוֹמוֹת הָרְחוֹקִים, וְאָז צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מַה שֶּׁיּוּכַל וְלֹא יָנִיחַ עַצְמוֹ לִפֹּל לְגַמְרֵי חַס וְשָׁלוֹם, וַאֲזַי הַיְרִידָה הִיא תַּכְלִית הָעֲלִיָּה, כִּי זוֹכֶה לְהַעֲלוֹת דְּבָרִים אֲבוּדִים שֶׁמְּלֻבָּשִׁים שָׁם בְּמַדְרֵגוֹת הַנְּמוּכוֹת שֶׁנָּפַל לְשָׁם, וְזוֹכֶה לַחֲזֹר וְלַעֲלוֹת אֶל הַקְּדֻשָּׁה בְּמַעֲלָה יְתֵרָה.

גַּם בַּמְּקוֹמוֹת הַמְטֻנָּפִים יְכוֹלִים לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ אֶת ה' יִתְבָּרַךְ עַד שֶׁיַּהַפּוֹךְ הַיְרִידָה לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה.

הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל מְחַזֵּק נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל אֲפִלּוּ בְּתַכְלִית הַיְרִידָה וְהַקְּטָנוּת, וּמְחַיֶּה אוֹתָם וּמֵשִׁיב אֶת נַפְשָׁם בְּכָל מִינֵי רֵיחִין וּבוּסְמִין שֶׁל חִדּוּשֵׁי תּוֹרָתוֹ הַגְּבוֹהָה וְהַנִּפְלָאָה מְאֹד.

נֹעַם אֲהֲבָתְךָ תְּקוּעַ בְּלִבִּי כִּי יָדַעְתִּי אֲשֶׁר מֻשְׁרָשׁ בִּפְנִימִיּוּת לְבָבְךָ נְקֻדַּת אֱמוּנָה אֲמִתִּית בַּה' וּבְתוֹרָתוֹ וּבְהַצַּדִּיק בְּחִיר הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים מְקוֹר הַחָכְמָה וְהָאֱמוּנָה. מִי יִתֵּן שֶׁנִּזְכֶּה לַעֲסֹק כָּל יָמֵינוּ בִּדְבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, לִלְמֹד עַל מְנָת לְקַיֵּם דִּבְרֵיו הַקְּדוֹשִׁים וַעֲצוֹתָיו הָעֲמֻקוֹת מְאֹד מְאֹד, הַתְּמִימוֹת מְאֹד הַמְסֻגָּלִים לְכָל אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם בְּכָל דַּרְגָּא בַּעֲלִיָּה וּבִירִידָה. תַּבִּיט וְתִרְאֶה וְתָבִין נִפְלָאוֹת וְהִתְחַזְּקוּת נִפְלָא עַד אֵין קֵץ, כִּי כְּלָתָה עֵינַי לִישׁוּעָתְךָ וְחִפֵּץ אָנֹכִי לְהַטְעִימְךָ מִנֹּעַם קְדֻשַּׁת אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת אֲשֶׁר הוּא כָּל תִּקְוָתְךָ, אַף-עַל-פִּי שֶׁקָּשֶׁה עָלַי מְאֹד לְעֵת זִקְנָתִי. ה' יְחַזֵּק לְבָבְךָ לִשְׁקֹד עַל דֶּרֶךְ הַחַיִּים שֶׁהוּא הַדַּעַת הַצַּדִּיק, לִרְאוֹתְךָ נָטוּעַ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר הוּא כָּל תִּקְוָתְךָ - בְּגַן הַדַּעַת הָאֲמִתִּי, וּלְהַחֲיוֹתְךָ בְּחִיּוּת אֲמִתִּי שֶׁהוּא הִתְגַּלּוּת וְהִתְנוֹצְצוּת אֱלֹקוּת. ה' יָאִיר עֵינֶיךָ וְיִשַּׁמַח לִבְּךָ בִּישׁוּעָתוֹ וְטוּבוֹ לְאוֹרֶךְ יָמִים.

יִשְׂרָאֵל דּוֹב אוֹזֶרסֶר

## מח.

עֵינִי וְלִבִּי, הַמִּשְׁתּוֹקֵק וּמִתְנַעְגֵּעַ אַחַר הַבֶּעטְלֶר הַנּוֹרָא בַּעַל כְּתַפַּיִם רְחָבוֹת הַלּוֹחֵם מִלְחָמוֹתֵינוּ וְנוֹשֵׂא אוֹתָנוּ מִכָּל מְקוֹמוֹתֵינוּ לִבְחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם.

עָלֵינוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַה' בְּקוֹל רִנָּה וְתוֹדָה עַל גֹּדֶל הַחֶסֶד הַנִּפְלָא וְהַנּוֹרָא עַד אֵין סוֹף וְאֵין תַּכְלִית שֶׁעָשָׂה ה' יִתְבָּרַךְ עִמְּךָ וְעִם כָּל יִשְׂרָאֵל, לְקָרְבֵנוּ לְאוֹר קָדוֹשׁ וְנוֹרָא כָּזֶה שֶׁאִי אֶפְשָׁר

לְדַבֵּר בָּזֶה כְּלָל, שֶׁמְּקַבֵּץ כָּל הַנִּדָּחִים וַאֲבוּדִים כְּמוֹנוּ הַיּוֹם בַּדּוֹר הַחֹשֶׁךְ הַזֶּה וּמַכְנִיסָם בְּתוֹךְ הַקְּדֻשָּׁה הָעֶלְיוֹנָה עִלָּאָה דְּעִלָּאָה. אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ שֶׁזָּכִיתָ לָזֶה.

**מט.**

לַאֲהוּבִי אָחִי יַקִּירִי וַחֲבִיבִי, אֲשֶׁר ה' מִשְׁתַּעְשֵׁעַ בּוֹ וּמִתְפָּאֵר בּוֹ וְחִבְּבוֹ בַּחֲבִיבוּתָא סָגִיא, וְכָתַר מַלְכוּת חָכְמָה נִתַּן בְּרֹאשׁוֹ כְּדֵי שֶׁיְּרַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל וְיִשְׁתַּדֵּל בְּתַחְבּוּלוֹת גְּדוֹלוֹת רַבּוֹת וְיִגִיעוֹת עֲצוּמוֹת בְּכָל כֹּחוֹ שֶׁיְּשַׁדֵּךְ וִיחַבֵּר אֶת יִשְׂרָאֵל עִם הַמַּנְהִיג הֶחָכָם הָאֱמֶת נַחַל נוֹבֵעַ אוֹר הֶחָדָשׁ שֶׁהוּא יָכוֹל לְהוֹצִיאָם מֵהַיְרִידָה הָעֲמֻקָּה וְהַנּוֹרָאָה וּלְהַעֲלוֹתָם לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה הָעֶלְיוֹנָה, וּלְהָאִיר בְּלִבָּם אוֹר הָאֱלקוּת בְּהֶאָרָה וּבְהִתְגַּלּוּת גָּדוֹל וְנִשְׂגָּב שֶׁלֹּא הָיָה כָּזֹאת מֵעוֹלָם.

בְּסוֹף הַגָּלוּת הָאָרֹךְ הַמַּר הַזֶּה בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה, שֶׁהוּא סוֹף קֵץ הָאַחֲרוֹן אֲשֶׁר יָרְדְנוּ פְּלָאִים וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יָרַד וְנָפַל לְמָקוֹם שֶׁנָּפַל, כְּמוֹ שֶׁיּוֹדֵעַ כָּל אֶחָד בְּנַפְשׁוֹ, לוּלֵא ה' שֶׁהָיָה לָנוּ שֶׁהוּא מַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ גַּם עַכְשָׁו בְּתֹקֶף עֹמֶק נְפִילָתֵנוּ וְגָלוּתֵנוּ הָאֵרָה נִפְלָאָה הַנִּמְשֶׁכֶת בְּהֶעְלֵם גָּדוֹל מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא רוּחוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ, שֶׁהוּא עִקַּר תִּקּוּן הָעוֹלָם בְּסוֹף קֵץ הָאַחֲרוֹן, לוּלֵא זֹאת כְּבָר אָבַדְנוּ בְּעָנְיֵנוּ.

אֵין לָנוּ לְהִשָּׁעֵן עַתָּה בַּדּוֹר הַזֶּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים הָאֵלֶּה כִּי אִם עַל כֹּחוֹ שֶׁל זָקֵן שֶׁבַּזְּקֵנִים דִּקְדֻשָּׁה, אֲשֶׁר הֶאֱמִיק מְאֹד לַחְשֹׁב עַל אַחֲרִיתֵנוּ. לוּלֵא תּוֹרָתוֹ שֶׁעָשׂוּעֵנוּ - כְּמַעַט וְכוּ'.

**נ.**

לִבִּי יַקִּירִי, הַחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת וְתַחְבּוּלוֹת לְהוֹדִיעַ לְפַרְסֵם בָּעוֹלָם גְּדֶל כֹּחַ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַמֵּאִיר עֵינֵינוּ גַּם בְּמַחֲשַׁכִּים מְרוֹרִים שֶׁבְּדוֹר הַחֹשֶׁךְ הַזֶּה, וְהוּא עִקַּר נֶחָמָתֵנוּ וְכָל חַיּוּתֵנוּ וְתִקְוָתֵנוּ לְדוֹר דּוֹר.

עַתָּה, אַחֲרֵי אֲשֶׁר הֵאִיר ה' עֵינֵינוּ בְּמַחֲשַׁכִּים כָּאֵלֶּה לְחַיּוֹתֵנוּ כַּיּוֹם הַזֶּה בַּדּוֹרוֹת הַלָּלוּ, יֵשׁ לָנוּ עֵצָה גְּדוֹלָה וּבֵית מָנוֹס נִפְלָא, לָנוּס וְלִפְרֹחַ לְהַצַּדִּיק וְכוּ'. הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ וַאֲנִי וְאַתָּה יוֹדְעִים פְּנִימִיּוּת שְׁאִיפוֹת לִבְּךָ הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר, הַכּוֹסֵף וְחוֹשֵׁק וּמִתְגַּעְגֵּעַ לְבַטֵּל וּלְסַלֵּק מוֹחֲךָ בְּתַכְלִית הַבִּטּוּל, וּלְהַמְשִׁיךְ עָלֶיךָ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל רוּחַ חָכְמָה רוּחַ נְבוּאָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַיָּחִיד בָּעוֹלָם, הַיּוֹרֵד עַד עִמְקֵי תְּהוֹם לְהַעֲלוֹת נְפָשׁוֹת מִבְּאֵר שַׁחַת וּמַעֲלֶה אוֹתָם לְמַעְלָה מִשְּׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וּמֵאִיר וּמְגַלֶּה אֱלקוּתוֹ וְאַחְדוּתוֹ וּמֶמְשַׁלְתּוֹ לְעֵינֵי כָּל בָּאֵי עוֹלָם עַיִן בְּעַיִן. מִי יַעֲרֹךְ שִׁבְחוֹ, מִי יְסַפֵּר נוֹרָאוֹת גְּדֻלָּתוֹ, אֵין דֶּגְמָתוֹ!

**נא.**

נַפְשִׁי וְלִבִּי, אֲשֶׁר ה' שָׂמַח בּוֹ וּמִתְפָּאֵר בּוֹ וְנָתַן כֶּתֶר מַלְכוּת בְּרֹאשׁוֹ בִּשְׁבִיל שֶׁיְּרַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל וְיִשְׁתַּדֵּל בְּכָל כֹּחוֹ בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ לְשַׁדֵּךְ וּלְחַבֵּר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל עִם הַנַּחַל נוֹבֵעַ,

אוֹר הֶחָדָשׁ, הַפֶּלֶא הַנּוֹרָא שֶׁמּוֹרִיד עַצְמוֹ עַד עֹמְקֵי תְּהוֹם לְהַצִּיל וּלְהוֹצִיא כָּל הַנְּפָשׁוֹת מִשָּׁם, וּמַעֲלֶה אוֹתָם לְמַעְלָה מִשְּׁמֵי שָׁמַיִם. שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרָכָה בְּחַיִּים וּבְרָכָה וְשָׁלוֹם וּרְפוּאָה, אָמֵן.

עִקַּר הַתִּקּוּן, שֶׁבְּכָל מָקוֹם שֶׁנּוֹפְלִים לְשָׁם, אֲפִלּוּ לִמְקוֹמוֹת הָרְחוֹקִים מְאֹד, אַל יִתְיָאֵשׁ אֶת עַצְמוֹ, וְיַחֲפֹּשׂ וְיִדְרֹשׁ מִשָּׁם אַחַר כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ.

אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל, וּמִכָּל הַנְּפִילוֹת וְהַיְרִידוֹת יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְהַיְרִידָה תִּהְיֶה תַּכְלִית הָעֲלִיָּה, וְהַכֹּל בְּכֹחַ הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בַּעַל כֹּחַ גָּדוֹל שֶׁהוּא עוֹמֵד לְהַסְטְרָא אָחֳרָא בְּבֵית הַבְּלִיעָה שֶׁלָּהּ, וַאֲזַי לֹא דַּי שֶׁמְּקִיאָה הַסִּטְרָא אָחֳרָא כָּל מַה שֶּׁבָּלְעָה מִן הַקְּדֻשָּׁה, אַף גַּם עַצְמוּת חֵיּוּתָהּ הִיא מֻכְרַחַת לְהָקִיא. וְזֶה בְּחִינַת גֵּרִים שֶׁמִּתְגַּיְּרִים שֶׁהֵם הָיוּ בְּתִחְלָּה מֵעַצְמוּת הַסִּטְרָא אָחֳרָא וְעַכְשָׁו בְּכֹחַ הַצַּדִּיק חוֹזְרִים אֶל הַקְּדֻשָּׁה, וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְרַבֶּה כְּבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ נְבוּאָה שֶׁעַל-יָדָהּ נִתְבָּרֵר הַמְּדָמֶּה וְזוֹכִין לֶאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.

כָּל דִּבְרֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ יוֹרְדִים עַד עִמְקֵי תְּהוֹם לְהַעֲלוֹת כָּל הַנְּפָשׁוֹת מִשָּׁם, וּמַעֲלֶה אוֹתָם לְמַעְלָה לְמַעְלָה מִשְּׁמֵי הַשָּׁמַיִם. מִי יַעֲרֹךְ שִׁבְחָם מִי יְסַפֵּר נוֹרָאוֹת גְּדֻלָּתָם אֵין דֻּגְמָתָם.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם מָלֵא רַחֲמִים, חוּסָה עָלַי כִּרֹב רַחֲמֶיךָ, יֶהֱמוּ מֵעֶיךָ וְרַחֲמֶיךָ עָלַי, עַל פָּגוּם הָרוּס וְנִשְׁחַת כָּמוֹנִי, לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה כָּמוֹנִי, נִבְזֶה בְּעֵינָיו וְנִמְאָס כָּמוֹנִי, וְעַדַיִן אֲנִי רָחוֹק מֵהַתַּכְלִית מְאֹד מְאֹד וַעֲדַיִן לֹא יָצָאתִי מֵחוֹל אֶל הַקֹּדֶשׁ כִּמְלֹא הַחוּט, וְאַתָּה אֶת עַבְדְּךָ יָדַעְתָּ אֶת כָּל מַה שֶּׁעָבַר עָלַי וְכָל מַה שֶּׁעָבַרְתִּי עַד הֵנָּה. וְעַתָּה, אַחֲרֵי כָּל אֵלֶּה, עֲדַיִן אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמֶת שֶׁאֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל וְעַל זֶה אֲנִי סוֹמֵךְ עֲדַיִן בְּכֹחָם הַגָּדוֹל שֶׁל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים לַחְתֹּר חֲתִירוֹת עֲדַיִן אוּלַי אֶמְצָא פֶּתַח תִּקְוָה לָשׁוּב אֵלֶיךָ, לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמִי וּלְמַלֵּט אֶת נַפְשִׁי מִמַּה שֶּׁאֲנִי צָרִיךְ לְהִנָּצֵל וּלְהִמָּלֵט. אַל תַּעַזְבֵנִי ה' אֱלֹקַי, אַל תִּרְחַק מִמֶּנִּי, חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי ה' תְּשׁוּעָתִי.

## נב.

לִבִּי וּבְשָׂרִי, שֶׁנֶּחֱצַב מִמָּקוֹם גָּבוֹהַּ וְקָדוֹשׁ מְאֹד וְשׁוֹאֵב מֵימֵי חָכְמָתוֹ וְתוֹרָתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת לְרַוּוֹת צְמָאוֹן נַפְשׁוֹ, וּבוֹעֵר וְחוֹתֵר לְהַשְׁקוֹת בָּהֶם כָּל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הַיְקָרִים וַחֲמוּדִים מִפֶּה הַמַּשְׁלִכִים וּמִתְגּוֹלְלִים בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת, שֶׁזֶּהוּ עִקַּר הָרְפוּאָה וְהַהַצָּלָה מֵרוּחַ שְׁטוּת וְטָעוּת שֶׁל הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת שֶׁגּוֹרְמִים מַה שֶּׁגּוֹרְמִים, עַד שֶׁמְּבִיאִים אֶת הָעוֹלָם לְתוֹהוּ וָבוֹהוּ. שָׁלוֹם רַב.

כְּשֶׁאָדָם גּוֹלֶה וּמִטַּלְטֶל מִקְּדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל בִּמְקוֹמוֹת רְחוֹקִים מְאֹד מֵה' יִתְבָּרַךְ וְאֵין לוֹ מָנוֹחַ לְכַף רַגְלָיו, אֲזַי צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים, כִּי עַכְשָׁו עִקַּר הַתִּקּוּן הוּא רַק בְּכֹחַ

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁמַּאֲמִין בּוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׂכֶל הַכּוֹלֵל חָכְמָה עֶלְיוֹנָה, שֶׁעַל-יְדֵי שֶׁנִּכְלָלִין בּוֹ בֶּאֱמֶת נִמְתָּקִים כָּל הַגְּבוּלִים וְכָל הַצְּמְצוּמִים וְנִתָּקֵן הַכֹּל.

**נג.**

מַחֲמַד עֵינִי, אַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּכִיתָ לְהַשְׂרִישׂ בְּלֵב יִשְׂרָאֵל שֹׂרֶשׁ רֹאשׁ מֻבְחָר הָאֱמֶת, הַפֶּלֶא הַנּוֹרָא הָעֶלְיוֹן עַל כָּל פְּלָאוֹת הַבּוֹרֵא, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה.

כָּל מַה שֶּׁמִּתְרַחֲקִים מִקְּדֻשַּׁת קִיּוּם הַתּוֹרָה בְּיוֹתֵר - צְרִיכִים עֲצוּת עֲמֻקּוֹת וּגְדוֹלוֹת בְּיוֹתֵר שֶׁל הַנַּחַל נוֹבֵעַ כְּדֵי שֶׁיְּשׁוּבוּ מִמְּקוֹמוֹת מְגֻנִּים כָּאֵלֶּה, וּכְשֶׁזּוֹכִין לָזֶה מַעֲלָתָם יְקָרָה וְשָׂגְבָה מְאֹד אָצֶל ה' יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר מִצַּדִּיקִים גְּמוּרִים.

שִׂים לִבְּךָ הֵיטֵב לְכָל דִּבּוּר וְדִבּוּר מִדְּבָרֵינוּ. מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ יַמְשִׁיךְ וִיגַלֶּה בְּכָל הָעוֹלָם הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּהִתְגַּלּוּת נִפְלָא וּבְשֵׂכֶל נִפְלָא וֶאֱמֶת בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת כָּזֶה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יֵלְכוּ כֻּלָּם בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה וְיָשׁוּבוּ לַה' יִתְבָּרַךְ אֲפִלּוּ הָרְחוֹקִים בְּיוֹתֵר, וְכָל הַמִּינִים וְכוֹפְרִים יַחְזְרוּ לַה' יִתְבָּרַךְ וְיֵלְכוּ בְּתוֹרָתוֹ, אָמֵן וְאָמֵן.

**נד.**

לִבִּי וְחֵיּוּתִי, אֲשֶׁר מָצָא חֵן בְּעֵינֵי ה' וְנָתַן לוֹ לֵב חָכָם וּמֵבִין לְהָבִין וּלְהַכִּיר הָאֱמֶת הָאֱמִתִּי הַצַּח וְצָלוּל בְּלִי שׁוּם דִּפְי כְּלָל, שֶׁהוּא מְקוֹר רְפוּאָתֵנוּ וְחַיּוּתֵנוּ. ה' יִמְשׁוֹךְ עָלֶיךָ וְעַל בֵּיתְךָ יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרֻכִּים.

ה' יִתְבָּרַךְ הַקְּדִימִים רְפוּאָה לַמַּכָּה, וּלְמִחְיָה שָׁלַח אֱלֹקִים לְפָנֵינוּ אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַגָּדוֹל בְּמַעֲלָה מְאֹד, שֶׁעַל-יָדוֹ כָּל הַחִיּוּת וְהַקִּיּוּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל עַכְשָׁו.

**נה.**

לְכִבּוֹד עֲטֶרֶת רֹאשִׁי, שֶׁהֵעִיר אֶת רוּחוֹ וְהִבְעִיר אֶת לְבָבוֹ כְּאֵשׁ בּוֹעֶרֶת לְהַבְעִיר וּלְהַדְלִיק לְבָבוֹת יִשְׂרָאֵל לְמַלְכָּא עִלָּאָה דְּעִלָּאָה אוֹרוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ הַנַּחַל הַנּוֹבֵעַ, שֶׁהוּא לְבַדּוֹ דַּיְקָא כָּל עִקַּר שֹׂרֶשׁ הַחַיּוּת וְהַקִּיּוּם וְהַתִּקּוּן שֶׁלָּנוּ וְשֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת עֶלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.

הַהִתְקָרְבוּת לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת מֵבִיא אֶת הָאָדָם לִידֵי מַעֲשֶׂה וּלְקִיּוּם הַתּוֹרָה שֶׁזֶּה הָעִקָּר, כִּי לֹא הַמִּדְרָשׁ הוּא הָעִקָּר אֶלָּא הַמַּעֲשֶׂה, כִּי עִקַּר הַלִּמּוּד הוּא לִלְמֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וְכוּ', וּמֵחֲמַת שֶׁהַלִּמּוּד הַזֶּה לְהַכְנִיס קִיּוּם הַתּוֹרָה בָּעוֹלָם הוּא עָמוֹק מְאֹד מִי יִמְצָאֶנּוּ - לָזֶה צְרִיכִין לְלַקֵּט וּלְקַבֵּץ יַחַד כָּל דִּבְרֵי הַצַּדִּיק וְלֵילֵךְ בִּדְרָכָיו דַּיְקָא, וְלֹא עַל-פִּי חָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת חַס וְשָׁלוֹם, אֲפִלּוּ לֹא עַל פִּי דַּרְכֵי הַמּוּסָר שֶׁלָּהֶם, כִּי אֵין לָהֶם כֹּחַ לְהָבִיא אֶת הָאָדָם לְקִיּוּם הַתּוֹרָה, רַק גַּם לְהֵפֶךְ חַס וְשָׁלוֹם, כַּנִּרְאֶה בְּחוּשׁ.

דִּבּוּרֵי הַצַּדִּיק מְחַזְּקִים וּמְעוֹרְרִים וּמַלְהִיבִים אֶת לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְאֹד לְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוֹות כִּפְשׁוּטָן כַּדָּת וְכַדִּין כְּמוֹ שֶׁמָּסְרוּ לָנוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, שֶׁכָּל פֵּרוּשֵׁיהֶם וּבֵאוּרֵיהֶם הוּא מִשֹּׁרֶשׁ הַתּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב.

צְרִיכִים לְהִשְׁתַּדֵּל וּלְהִתְקָרֵב דַּיְקָא לְהַצַּדִּיק הַגָּדוֹל בַּמַּעֲלָה בְּיוֹתֵר שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ לֵירֵד לְמַטָּה מַטָּה בְּיוֹתֵר, לַמְּקוֹמוֹת הַנְּמוּכִים וְהָרְחוֹקִים מֵהַקְּדֻשָּׁה בְּיוֹתֵר, וּלְבַטֵּל כָּל הַקְּלִפּוֹת וְהַסִּטְרָא אָחֳרָא הַנֶּאֱחָזִין אֲפִלּוּ בְּהַמִּינִים וְכוֹפְרִים גְּמוּרִים וּלְהוֹצִיא כָּל הַנְּפָשׁוֹת שֶׁנָּפְלוּ לְשָׁם לְעִמְקֵי עִמְקֵי הַקְּלִפּוֹת בְּיוֹתֵר וּלְהַעֲלוֹתָם לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה.

**נו.**

לִבִּי יַקִּירִי, הַכּוֹסֵף וּבוֹעֵר כְּלַבַּת אֵשׁ אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַמְּחַזֵּק וּמְאַמֵּץ נֶפֶשׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי וּמְגַלֶּה כָּל הַטּוּב שֶׁנִּמְצָא בּוֹ עֲדַיִן גַּם בְּעִצָּם שִׁפְלוּתוֹ וְשַׁחְרוּתוֹ, בְּתוֹךְ עִמְקֵ הַחֹשֶׁךְ שֶׁל רִבּוּי הָרַע הַחוֹפֶה עָלָיו, וּמֵאִיר בּוֹ הִתְנוֹצְצוּת אֱלֹקוּת יִתְבָּרַךְ עַד שֶׁיִּזְכֶּה גַּם הַגְּרוּעַ שֶׁבַּגְּרוּעִים לִמְצֹא עֵצָה וְתַחְבּוּלָה וְדֶרֶךְ וּשְׁבִיל וְנָתִיב לְשׁוּב לַה' יִתְבָּרַךְ מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא, אַשְׁרֵי חֶלְקֵךְ. כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרֻכִּים.

כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁיָּצָא מִפִּי רַבֵּנוּ הַנּוֹרָא ז"ל, נַחַל נוֹבֵעַ, עוֹלִים עַד אֵין סוֹף וְיוֹרְדִים עַד אֵין תַּכְלִית לְהָרִים וּלְהַגְבִּיהַּ גַּם כָּל הָרְחוֹקִים שֶׁנִּתְרַחֲקוּ וְיָרְדוּ לְגַמְרֵי מֵהַתּוֹרָה עַד שֶׁאֵין יְרִידָה לְמַטָּה מִזּוֹ, גַּם עֲלֵיהֶם הִגִּיעוּ רַחֲמָיו בְּדִוּר הַזֶּה לְעוֹרְרָם וּלְהָקִיצָם וּלְשַׂמְּחָם. אַשְׁרֵינוּ, אַשְׁרֵי אָזְנֵינוּ וְאַשְׁרֵי עֵינֵינוּ וְלִבֵּנוּ שֶׁרָאִינוּ וְשָׁמַעְנוּ וְהֵבַנּוּ כָּל זֶה, כִּי עֲדַיִן יֵשׁ גַּם לָנוּ כָּל טוּב אֲמִתִּי וְנִצְחִי בָּזֶה וּבַבָּא.

"בַּה' חָסִיתִי אֵיךְ תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי נוּדִי הַרְכֶם צִפּוֹר, שְׁקַדְתִּי וָאֶהְיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל גָּג, כָּל הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבַי מְהוֹלָלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ, כִּי אֵפֶר כַּלֶּחֶם אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי בִּבְכִי מָסָכְתִּי, מִפְּנֵי זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נְשָׂאתַנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי", כִּי אֲנִי הוֹלֵךְ בָּעוֹלָם נָע וָנָד בָּאָרֶץ וְאֵין לִי שׁוּם מְנוּחָה וְהַשְׁקֵט, כִּי הָרוּחַ סְעָרָה הוֹלֵךְ וְסוֹעֵר וַאֲנִי מְבֻלְבָּל וּמְטֹרָף מְאֹד יוֹתֵר מִסְּפִינָה הַתּוֹעָה בְּלֵב יָם, אֶת מְרִירוּת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע טָעַמְתִּי וְנִתְעָרֵב בִּי מְאֹד הַטּוֹב וְהָרַע יַחַד וְאֵין לִי שׁוּם מְנוּחָה וְהַשְׁקֵט, לִפְעָמִים מִתְעוֹרֵר בִּי הַטּוֹב וּמַגִּיעַ לִי הִרְהוּר תְּשׁוּבָה וַאֲנִי מַתְחִיל לְהַרְגִּיל עַצְמִי בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וּלְכִסֵּא לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה בֶּאֱמֶת, אַךְ הוּא לְמִצָּעָר מְאֹד, וּבְתוֹךְ כָּךְ מִתְעוֹרֵר חַס וְשָׁלוֹם אֵשׁ הַתַּאֲוֹות וַאֲנִי הוֹלֵךְ וְתוֹעֶה, עוֹלֶה וְיוֹרֵד, יוֹרֵד וְעוֹלֶה, וְהַשְׁקֵט לֹא אוּכַל. אוֹי לִי מִיּצְרִי אוֹי לִי מִיּוֹצְרִי, כְּאֶבֶן הַנְּתוּן בְּתוֹךְ כַּף הַקֶּלַע כֵּן נַפְשִׁי מְטֹרֶפֶת בֵּיוָן מְצֻלּוֹת טִיט עֲכִירַת תַּאֲוֹות עוֹלָם הַזֶּה וַהֲבָלָיו, וּבֶאֱמֶת אֵין לִי שׁוּם מָשָׁל וְדִמְיוֹן לְכַנּוֹת וּלְהַדְמוֹת עַצְם הָרַחֲמָנוּת שֶׁעָלַי מִיּוֹם הֱיוֹתִי עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה, לֹא נַחְתִּי וְלֹא שָׁלַוְתִּי וְלֹא שָׁקַטְתִּי וְיָבוֹא רֹגֶז.

**נז.**
לְכְבוֹד מַחְמַד עֵינִי וְלִבִּי, אֲשֶׁר נִשְׂאוֹ ה' וְהֶעֱלָה אוֹתוֹ לִשְׁמֵי מְרוֹם כְּדֵי לְזַכּוֹתוֹ לְתַכְלִית הַמַּעֲלָה שֶׁאֵין לְמַעְלָה הֵימֶנָּה, שֶׁיְּנַשֵּׂא וְיִגְדַּיל וְיַאְדִּיר בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בְּכָל הָעוֹלְמוֹת אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק הַמֶּלֶךְ הָאֱמֶת הַחַי וְקַיָּם שֶׁיִּכְבּשׁ כָּל הָעוֹלָם בְּלִי מִלְחָמָה כְּלָל, רַק עַל-יְדֵי גֹּדֶל הַחָכְמָה הַנּוֹרָאָה שֶׁמְּגַלֶּה בַּקּוּלְמוּס שֶׁלּוֹ, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הוּא מַמְשִׁיךְ וּמֵאִיר אֱלֹקוּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל בָּאֵי עוֹלָם עַד שֶׁכָּל הָרְחוֹקִים וְאֻמּוֹת הָעוֹלָם יָבוֹאוּ וְיִתְגַּיְּרוּ וְיִתְּנוּ לַה' כָּתֵר מְלוּכָה, וְיַקְבִּלוּ עֹל מַלְכוּתוֹ עֲלֵיהֶם לְעָבְדוֹ שְׁכֶם אֶחָד.
אָנָּא, מֶלֶךְ רַחוּם וְחַנּוּן, זַכֵּנוּ לַעֲסֹק הַרְבֵּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וְנִזְכֶּה לִלְמֹד תּוֹרָה לִשְׁמָהּ, הַינוּ שֶׁיִּהְיֶה לִמּוּדֵנוּ רַק לְמַעַן נִזְכֶּה לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַּלְמוּד תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה. וְנִזְכֶּה שֶׁכָּל אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁיֵּצְאוּ מִפִּינוּ שֶׁהֵם בְּחִינַת נִיצוֹצֵי נְשָׁמוֹת - כֻּלָּם יָבוֹאוּ וְיֵכָּלְלוּ וְיִתְלַבְּשׁוּ בְּתוֹךְ הַתְּפִלּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת, וְיִתְחַדְּשׁוּ שָׁם לְטוֹבָה בִּבְחִינַת עִבּוּר, וְעַל-יְדֵי זֶה תֵּשָׁלֵם הָאֲרַת הַתְּפִלָּה בְּיוֹתֵר, כַּאֲשֶׁר הוֹדַעְתָּ לָנוּ עַל-יְדֵי חָכְמְךָ הַקְּדוֹשִׁים זַ"ל. וְנִזְכֶּה לְהִתְחַזֵּק מְאֹד בַּעֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה תָּמִיד, וְלִבְלִי לְיַאֵשׁ עַצְמֵנוּ חַס וְשָׁלוֹם מִצַּעֲקָה וּזְעָקָה וּתְפִלָּה לְעוֹלָם, רַק נִזְכֶּה לְהַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁאַף-עַל-פִּי שֶׁאָרַךְ עָלֵינוּ הַגָּלוּת כָּל-כָּךְ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל צוֹעֲקִים אֵלֶיךָ בְּכָל יוֹם וּמַרְבִּים בִּתְפִלּוֹת וּזְעָקוֹת שֶׁתַּאִיר פָּנֶיךָ אֵלֵינוּ וְתִבְנֶה לָנוּ אֶת בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְתַגְאֲלֵנוּ גְּאֻלַּת עוֹלָם, וְעַדַיִן לֹא נוֹשַׁעְנוּ, אַף-עַל-פִּי כֵן נֵדַע וְנַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה וַחֲזָקָה שֶׁאֵין שׁוּם תְּפִלָּה נֶאֱבֶדֶת וְהוֹלֶכֶת לָרִיק חַס וְשָׁלוֹם, רַק אַדְרַבָּא, כָּל תְּפִלּוֹתֵינוּ בְּוַדַּאי הַצַּדִּיקִים שֶׁבְּכָל דּוֹר וְדוֹר מַעֲלִין אוֹתָם וּמְקִימִין אוֹתָם וּבוֹנִין מֵהֶם קוֹמַת הַשְּׁכִינָה, כְּבִיכוֹל, עַד שֶׁיִּשְׁתַּלֵּם שִׁעוּר קוֹמָתָהּ, וְאָז יָבוֹא מָשִׁיחַ וְיִשְׁלִים אוֹתָהּ וְיָקִים אוֹתָהּ בִּשְׁלֵמוּת. וְהִנֵּנוּ מְקַשְּׁרִים אֶת כָּל תְּפִלּוֹתֵינוּ וְעֹסֶק הַתּוֹרָה שֶׁלָּנוּ לְכָל הַצַּדִּיקִים בְּדוֹרֵנוּ. (מִתּוֹךְ הַשְׁמָטוֹת לַסֵּפֶר 'לִקּוּטֵי תְּפִלּוֹת' מֵרַב מֶעְנְדִיל מִטְשֶׁעְרוֹנוֹבִיץ)

**נח.**
לְכְבוֹד אִישׁ בְּרִיתִי, שֶׁהוּא הַגֶּבֶר הַמְיֻחָד שֶׁזָּכָה לְהַקְרִיב אֶת חַיָּיו וּמוֹסֵר עַצְמוֹ לְמִיתָה עַל מִזְבֵּחַ הָאַהֲבָה וְהַגַּעְגּוּעִים וְהַהִתְקַשְּׁרוּת אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, אוֹר הֶחָדָשׁ הַצָּח וּמְצֻחְצָח שֶׁמְּמֻרָּק וּמְצֻחְצָח הָעֵינַיִם לִרְאוֹת הַפְּתָחִים אֵיךְ לְצֵאת מִכָּל מִינֵי חֹשֶׁךְ וְעַל-יְדֵי זֶה חוֹזְרִים לַמּוּטָב.
הַצַּדִּיק מַצִּיל נְפָשׁוֹת הָעֲשׁוּקוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת מִן הַחַיּוֹת רָעוֹת שֶׁלֹּא יִהְיוּ נִצּוֹדִים בָּהֶם חַס וְשָׁלוֹם כְּצִפֳּרִים הָאֲחוּזוֹת בַּפַּח וּכְדָגִים שֶׁנֶּאֱחָזִים בַּמְּצוּדָה, שֶׁהָיָה בִּלְתִּי אֶפְשָׁרִי לֵעָמֹד

כְּנֶגְדָּם, אֲבָל ה' יִתְבָּרַךְ גְּבוֹר עַל הַכֹּל וְעָשָׂה עִמָּנוּ נִסִּים וְנִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת וְנוֹרָאוֹת וְעָזַר וְהוֹשִׁיעַ לְהַצַּדִּיק לְהַכְנִיעַ קְלִפַּת הָמָן הָרָשָׁע וְכָל זֶרַע עֲמָלֵק, וּלְהַפִּיל אוֹתוֹ וְזַרְעוֹ.

**נט.**

לִבִּי יַקִּירִי, הָאוֹחֵז עַצְמוֹ בְּהַצַּדִּיק שֶׁהוּא עִקַּר הַחִדּוּשׁ וְהַפֶּלֶא שֶׁל כָּל הַבְּרִיאָה, שֶׁלֹּא הָיָה כְּמוֹתוֹ וְלֹא יִהְיוּ כְּמוֹהוּ, שֶׁיֵּשׁ לוֹ נִגּוּן וְשִׁיר שֶׁל חֶסֶד כָּזֶה שֶׁמַּקִּיץ וּמְעוֹרֵר כָּל הָעוֹלָם מִשְּׁנָתָם וּמְתַקֵּן הַכֹּל בְּתַכְלִית הַתִּקּוּן, וְיָכוֹל לַהֲפֹךְ כָּל הָעוֹלָם מֵרַע לְטוֹב וּלְקָרֵב כֻּלָּם לַה' יִתְבָּרַךְ וּלְתוֹרָתוֹ.

'לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת': אֶבֶן הָעֵזֶר, פְּרִיָּה וּרְבִיָּה הֲלָכָה ה'.

אֶבֶן הָעֵזֶר, אִישׁוּת הֲלָכָה ב'.

חֹשֶׁן מִשְׁפָּט חֵלֶק א, נִזְקֵי שְׁכֵנִים הֲלָכָה ד'.

חֹשֶׁן מִשְׁפָּט חֵלֶק א, שֻׁתָּפִים בַּקַּרְקַע הֲלָכָה ד'.

חֹשֶׁן מִשְׁפָּט חֵלֶק א, שְׁלוּחִין הֲלָכָה ה'.

**ס.**

עַצְמִי וּבְשָׂרִי, שֶׁדַּעְתּוֹ וּמֹחוֹ חֲזָקִים בְּהָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ וְיֵשׁ לוֹ לֵב חָזָק וְתַקִּיף לִלְבּשׁ רוּחַ גְּבוּרָה לְלָחֹם מִלְחֶמֶת ה', וְשֶׁעַל-יְדוֹ יִתְפָּרְסֵם תּוֹרַת רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ בָּעוֹלָם, לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי-אָדָם גְּדֻלַּת תּוֹרָתוֹ הַנּוֹרָאָה, לְקָרֵב עַל-יְדֵי זֶה אֲנָשִׁים רַבִּים לַה' יִתְבָּרַךְ וְרַבִּים מֵעֲמֵי הָאָרֶץ יִהְיוּ מִתְיַהֲדִים.

כְּשֶׁאוֹחֲזִין הַכֵּלִי מִלְחָמָה לְלָחֹם עִם הַמּוֹנְעִים אוֹתוֹ מִנְּקֻדַּת הָאֱמֶת, בָּזֶה בְּעַצְמוֹ כְּבָר נִצַּח הַרְבֵּה, כִּי כָּל עֻבְדָּא וּתְנוּעָה קַלָּה שֶׁהָאָדָם מִתְגַּבֵּר לַעֲשׂוֹת בִּשְׁבִיל הִתְקָרְבוּת לְצַדִּיק הוּא יָקָר מְאֹד בְּעֵינֵי ה' יִתְבָּרַךְ, וְתֵכֶף הוּא מְנַצֵּחַ הַרְבֵּה נִצָּחוֹן אֲמִתִּי וְנִצְחִי שֶׁיִּשָּׁאֵר קַיָּם לָנֶצַח, וּבְוַדַּאי אֵינָהּ נֶאֱבֶדֶת כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה וְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה בִּשְׁבִיל לְהִתְקָרֵב לְהַנַּחַל נוֹבֵעַ הַנּוֹרָא וְהַנִּשְׂגָּב, וְהַכֹּל נִזְכָּר לְךָ לְטוֹבָה. חֲזַק וַחֲזַק וּבְטַח בַּה' כִּי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ בְּכֹחַ הַצַּדִּיק הַמְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה. עֵינַי וְרַעְיוֹנַי כָּלוֹת תְּלוּיוֹת וְצוֹפִיוֹת לִישׁוּעָתְךָ בְּכָל עֵת תָּמִיד בְּכֹחַ הַתְּפִלּוֹת וְהַתְּחִנּוֹת שֶׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל בַּעֲדְךָ בְּכָל נַפְשִׁי וְרוּחִי.

**סא.**

אָחִי יַקִּירִי, אֲשֶׁר אַהֲבָתוֹ וֶאֱמֻנוּתוֹ הַחֲזָקָה אֶל עֶצֶם הָאֱמֶת שֶׁאֵין כָּמוֹהוּ מִקְצֵה הָעוֹלָם וְעַד קָצֵהוּ, וְעַל-כֵּן אֵינוֹ זָקוּק לְדִבּוּרִים, כִּי מַעֲשָׂיו וּפְעָלָיו הַנִּשְׂגָּבִים לְהַצְמִיחַ וּלְגַדֵּל אוֹר הַצַּדִּיק בָּעוֹלָם צוֹעֲקִים עַל-כָּךְ בְּקוֹל גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק.

אַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּכִיתָ לְכָךְ, אַשְׁרֶיךָ שֶׁנִּפַלְתָּ בְּגוֹרָל הַצַּדִּיק שֶׁהוּא עִקַּר הַפֶּלֶא הַנּוֹרָא הַזֶּה שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ פְּלָאוֹת נוֹרָאוֹת לְתִקּוּן נַפְשֵׁנוּ גַּם עַכְשָׁו בְּיוֹתֵר מִבְּחַיָּיו, חַסְדֵי ה' מֵאִתְּךָ לֹא יָמוּשׁוּ לְעוֹלָם.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶעסֶר

## סב.

לִבִּי יַקִּירִי, הַחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת וְתַחְבּוּלוֹת לָרוּץ וְלִפְרֹחַ בְּכָל כֹּחוֹ לְהַצַּדִּיק שֶׁהוּא כָּל נֶחְמָתֵנוּ וְכָל חַיּוּתֵנוּ וְתִקְוָתֵנוּ לְדוֹר דּוֹרִים, וּמֵאִיר עֵינֵינוּ גַּם בְּמַחֲשַׁכִּים מְרוֹרִים מָרִים כָּאֵלֶּה אֲשֶׁר בַּדּוֹר הֶעָנִי הַזֶּה, וְלוּלֵא זֹאת כְּבָר אָבַדְנוּ בְּעָנְיֵנוּ. יְצַוֶּה ה' אִתְּךָ אֶת הַבְּרָכָה וְהַחַיִּים עַד עוֹלָם.

כָּל אָדָם, יֵצֶר לִבּוֹ רַע מִנְּעוּרָיו.

בְּכָל מָקוֹם שֶׁהַסִּטְרָא אָחֳרָא מִתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר בְּוַדַּאי יֵשׁ שָׁם קְדֻשָּׁה טְמוּנָה וּצְפוּנָה וְנִסְתֶּרֶת, קְדֻשָּׁה גְּבוֹהָה מְאֹד מְאֹד, לְהַכְנִיעַ הַסִּטְרָא אָחֳרָא וְהַקְּלִפָּה הַהִיא.

## סג.

נַפְשִׁי וּלְבָבִי, הַכּוֹסֵף וּמִתְגַּעְגֵּעַ בְּפָנִימִיּוּת לִבּוֹ לְהִתְקַשֵּׁר בְּקִשָּׁרִים חֲזָקִים לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא הַמַּנְהִיג עַל כָּל הַמַּנְהִיגִים הָעוֹסֵק לְהָבִיא וּלְהַכְנִיס בְּלִבֵּנוּ הַשָּׂגוֹת אֱלֹקוּת, וְכָל עִקַּר הַקִּיּוּם וְהַמַּעֲמָד שֶׁלָּנוּ עַכְשָׁו בֵּיוָן מְצָלוֹת הַמְּבוּכוֹת וְהַטָּעָיוֹת, בְּעִצָּם הִתְגַּבְּרוּת הַחֹשֶׁךְ שֶׁל הַכְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת, הוּא רַק עַל-יְדֵי. כִּי אֵין לֵב אֶבֶן בָּעוֹלָם שֶׁלֹּא יִהְיֶה בִּיכָלְתּוֹ לְהוֹפְכוֹ לְלֵב בָּשָׂר, וְאֵין לֵב נָבוֹךְ בָּעוֹלָם שֶׁלֹּא יִהְיֶה בִּיכָלְתּוֹ לַעֲקֹר מֵאִתּוֹ כָּל הַמְּבוּכוֹת וּלְהָפְכוֹ לְלֵב יָשָׁר עַד שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף יִגְמֹר מַה שֶּׁחָפֵץ.

כָּל דָּבָר עָב וְגַשְׁמִי כְּשֶׁעוֹמֵד נֶגֶד דָּבָר רוּחָנִי עוֹשֶׂה צֵל.

דָּבָר הַמֻּגְבָּל אַף אִם הוּא גָּדוֹל כְּמוֹ שֶׁהוּא, וַאֲפִלּוּ דָּבָר גָּדוֹל נֶגֶד הַדָּבָר שֶׁאֵינוֹ מֻגְבָּל, הוּא כְּאַיִן וּכְאֶפֶס מַמָּשׁ נֶחְשָׁב (כְּנֶגֶד הַדָּבָר שֶׁאֵינוֹ מֻגְבָּל).

עִקַּר הַטָּהֳרָה מֵהַדָּמִים הָרָעִים שֶׁהֵם הַתַּאֲוֹת רָעוֹת זֶהֳמַת הַנָּחָשׁ הַנֶּאֱחָז בָּנוּ, הוּא עַל-יְדֵי שֶׁיִּסְבֹּל בְּזִיּוֹנוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים הַרְבֵּה וְיִדּוֹם וְיִשְׁתֹּק בִּשְׁבִיל שֶׁיִּזְכֶּה לִתְשׁוּבָה וּלְהִתְקָרֵב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בֶּאֱמֶת, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יַהֲפֹךְ דָּם לְדֹם, עַל-יְדֵי שֶׁמְּקַיֵּם דֹּם לַה' וְכוּ'.

## סד.

עֵינִי וְלִבִּי, הַמִּשְׁתּוֹקֵק וּמִתְגַּעְגֵּעַ אַחַר הַבַּעְטְלֶר הַנּוֹרָא בַּעַל כְּתֵפַיִם רְחָבוֹת הַלּוֹחֵם מִלְחָמוֹתֵינוּ וְנוֹשֵׂא אוֹתָנוּ מִכָּל מְקוֹמוֹתֵינוּ לִבְחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם.

הַתַּאֲוֹת רָעוֹת הֵם אוֹרְבִים עַל נֶפֶשׁ הָאָדָם תָּמִיד, וְכָל מַה שֶּׁהַנֶּפֶשׁ יְקָרָה וּגְדוֹלָה בְּיוֹתֵר - הֵם מִתְגַּבְּרִים עָלָיו בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְצָרִיךְ רַחֲמִים רַבִּים וְהִתְגַּבְּרוּת גָּדוֹל לְהִנָּצֵל מֵהֶם. הָרָשָׁע יוֹדֶה בְּעַצְמוֹ שֶׁרַע וּמַר דַּרְכּוֹ, אַךְ שֶׁקָּשֶׁה לוֹ לִפְרֹשׁ, כִּי הַהֶרְגֵּל עַל כָּל דָּבָר שִׁלְטוֹן.

**סה.**
לִבִּי יַקִּירִי, שֶׁהִבְעִיר וְהִלְהִיב אֶת לִבּוֹ כְּלַהַב אֵשׁ לַעֲלוֹת יַחַד עִם כְּלַל יִשְׂרָאֵל אֶל הַצַּדִּיק הַמַּנְהִיג הָאֱמֶת, נַחַל הַנּוֹבֵעַ רְפוּאוֹת חֲדָשׁוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת פְּלָאֵי פְּלָאוֹת עַד אֵין סוֹף שֶׁעֲדַיִן לֹא נִתְגַּלּוּ מִימוֹת עוֹלָם, שֶׁמּוֹעִילִים לַכֹּל, אֲפִלּוּ לְחוֹלִים אֲבוּדִים כְּמוֹנוּ הַיּוֹם בַּחשֶׁךְ הַמָּר הַזֶּה. בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וְחַיִּים.
הָאָדָם הַבַּר שֵׂכֶל כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁהַיֵּצֶר הָרַע וְהַתַּאֲווֹת מִתְגַּבְּרִים עָלָיו מְאֹד מְאֹד בְּיוֹתֵר וְנִדְמֶה לוֹ שֶׁקָּשֶׁה לְשַׁבְּרָם, צָרִיךְ לֵידַע וּלְהַאֲמִין שֶׁבְּוַדַּאי נַפְשׁוֹ בְּשָׁרְשָׁהּ הִיא גְּדוֹלָה וִיקָרָה וּגְבוֹהָה מְאֹד מְאֹד וְאַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבֵּי רְבָבוֹת עוֹלָמוֹת בְּלִי שִׁעוּר תְּלוּיִים בָּהּ, וְצָרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר לְרַחֵם עָלֶיהָ לְבַל יֵאָבֵד אוֹצָרוֹת וּסְגֻלּוֹת יְקָרוֹת מְאֹד הַתְּלוּיִים בְּנַפְשׁוֹ, וְיִתְגַּבֵּר בְּכָל עֹז לְהַצִּיל נַפְשׁוֹ מִן הָעשֶׁק, וְהָעִקָּר עַל-יְדֵי הִתְקָרְבוּת לַצַּדִּיק הָאֱמֶת.
הָסֵר כַּעַס מִלִּבְּךָ. – (להעביר למקום אחר).

**סו.**
לִבִּי יַקִּירִי, אֲשֶׁר נָשָׂא אֶת נַפְשׁוֹ וְרוּחוֹ, אֶת לִבּוֹ וְשִׂכְלוֹ אֶל הַצַּדִּיק, וְסִלֵּק כָּל חָכְמָתוֹ וְדַעְתּוֹ לְגַמְרֵי לְגַבֵּי הַצַּדִּיק אֲשֶׁר לְפָנָיו וְאַחֲרָיו לֹא קָם כָּמוֹהוּ, כְּאִלּוּ אֵין לוֹ שׁוּם שֵׂכֶל כְּלָל.
גּוּף וְנֶפֶשׁ זֶה בְּחִינַת חָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְחָכְמוֹת הַתּוֹרָה, כִּי חָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת חָכְמַת הַטֶּבַע הוּא בְּחִינַת גּוּף, בְּהֵמָה, כְּסִילוּת, כְּנֶגֶד חָכְמַת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת נֶפֶשׁ, בְּחִינַת אָדָם, בְּחִינַת דַּעַת אֱמִתִּי. וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהַכְנִיעַ הַגּוּף וְהַחֹמֶר לְגַבֵּי הַנֶּפֶשׁ, דְּהַיְנוּ לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל חָכְמַת הַטֶּבַע כְּנֶגֶד חָכְמַת הַתּוֹרָה, וּלְקַשֵּׁר הַכֹּל אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.
הָאָדָם, יֵשׁ לוֹ בְּכֹחוֹ לְבַטֵּל הַסִּטְרָא דְּמוֹתָא מֵעַצְמוֹ, לְהַכְנִיעַ הַגּוּף וְהַחֹמֶר שֶׁהוּא בְּחִינַת מִיתָה.
צְרִיכִין לְדַבֵּר הַרְבֵּה לִפְנֵי ה' יִתְבָּרַךְ עַד שֶׁיִּהְיֶה הַגּוּף בָּטֵל לְגַמְרֵי כְּאַיִן וּכְאֶפֶס.
קַבָּלַת תַּעֲנִית.
רִבּוֹן הָעוֹלָמִים, הֲרֵינִי לְפָנֶיךָ עַל תְּנַאי בְּתַעֲנִית נְדָבָה לְמָחָר מֵעֲלוֹת הַשַּׁחַר עַד אַחַר תְּפִלַּת עַרְבִית, וְאִם לֹא אוּכַל אוֹ לֹא אֶרְצֶה, כְּשֶׁאוֹמַר "מִזְמוֹר לְדָוִד ה' רוֹעִי לֹא אֶחְסָר" וְכוּ', אוּכַל לְהַפְסִיק וְלֹא יִהְיֶה בִּי שׁוּם עָוֹון. אֲבָל יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקַי וֵאלֹקֵי אֲבוֹתַי שֶׁתִּתֵּן בִּי כֹּחַ וּבְרִיאוּת וְאָזְכֶּה לְהִתְעַנּוֹת לְמָחָר וּתְקַבְּלֵהּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן, וּתְזַכֵּנִי לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְתַעֲנֶה עֲתִירָתִי וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתִי כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה. בָּרוּךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

**סז.**
לִבִּי יַקִּירִי, הַחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת וְתַחְבּוּלוֹת לְהוֹדִיעַ לְפָאֵר וּלְפָרְסֵם וּלְהָאִיר אוֹר הָאֱמֶת בָּעוֹלָם, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, אוֹר הָאוֹרוֹת, הַמֵּאִיר עֵינֵינוּ בְּאוֹר אֱלֹקוּתוֹ גַּם בַּמַּחֲשַׁכִּים הַמְּרוֹרִים שֶׁיֵּשׁ עַכְשָׁו בָּעוֹלָם.
הָאָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לְמָסֹר רוּחוֹ וְנַפְשׁוֹ עִם כָּל תְּנוּעוֹתָיו וְחַיּוּתוֹ לַה' יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה ה' יִתְבָּרַךְ מִתְגַּלְגֵּל עִמּוֹ בְּרַחֲמָיו וּמוֹדִיעוֹ מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁמַּצִּיל נַפְשׁוֹ מִיֵּצֶר הָרַע הָעוֹשֵׁק אֶת הַבְּרִיּוֹת, שֶׁרוֹצֶה לִגְזֹל וְלַעֲשֹׁק חַס וְשָׁלוֹם מִעַט הַטּוֹב שֶׁל נַפְשׁוֹ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עֲדַיִן, כִּי הוּא אוֹרֵב עַל נֶפֶשׁ הָאָדָם תָּמִיד, וְצָרִיךְ רַחֲמִים רַבִּים וְהִתְגַּבְּרוּת גָּדוֹל עַד שֶׁיִּמָּלֵט נַפְשׁוֹ מִיָּד שְׁאוֹל וְיָשׁוּב נַפְשׁוֹ לִמְקוֹמָהּ וּמְנוּחָתָהּ.

**סח.**
אָחִי יַקִּירִי, הֶחָפֵץ וּמְשְׁתּוֹקֵק וּמִתְגַּעְגֵּעַ וּמִשְׁתּוֹקֵק בְּכֹל כֹּחוֹ שֶׁיִּתְגַּלֶּה וְיִתְגַּדֵּל וְיִתְפַּשֵּׁט וְיִתְפָּרְסֵם בָּעוֹלָם גֹּדֶל נִפְלְאוֹת גְּדֻלַּת נוֹרָאוֹת שֵׁם הַצַּדִּיק הָאֱמֶת נַחַל נוֹבֵעַ שֶׁמְּהַפֵּךְ כָּל מְקוֹמוֹת הָרְחוֹקִים מְאֹד מֵה' יִתְבָּרַךְ וּמְגַלֶּה אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְחָכְמָתוֹ מַכְנִיס כָּל בָּאֵי עוֹלָם אֶל הַקְּדֻשָּׁה וַאֲפִלּוּ אֶת הָרְחוֹקִים לְגַמְרֵי בְּתַכְלִית הָרְחוּק - אֶל ה' יִתְבָּרַךְ, כָּל זְמַן שֶׁשֵּׁם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עֲלֵיהֶם עֲדַיִן.
צְרִיכִין לְהִתְחַזֵּק מְאֹד בְּתוֹרַת ה' וּלְקַיֵּם מִשְׁפְּטֵי הַתּוֹרָה בְּכָל הַשְּׁלֵמוּת וְלִשְׁמֹר עַצְמוֹ אֲפִלּוּ מִפְּגָם כָּלְשֶׁהוּ חַס וְשָׁלוֹם, רַק אֲפִלּוּ אִם חַס וְשָׁלוֹם פְּגָמָיו מְרֻבִּים מְאֹד רַחֲמָנָא לִיצְלָן, צְרִיכִין לְהִתְחַזֵּק בְּדַעְתּוֹ מְאֹד וּלְבַטֵּחַ בְּצִדְקוּת ה' וַחֲסָדָיו הַמְּרֻבִּים עַד אֵין סוֹף, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יוּכַל גַּם הוּא לְהִתְקָרֵב וְלָשׁוּב אֵלָיו בֶּאֱמֶת.
אוֹי לִי כִּי חַטָּאתִי, אוֹי מֶה עָשִׂיתִי, אוֹי לִי אֵיךְ לֹא חַסְתִּי עַל נַפְשִׁי הַיְקָרָה מְאֹד, אֵיךְ הָיִיתִי אַכְזָר עַל נַפְשִׁי יוֹתֵר מִכָּל מִינֵי רוֹצְחִים וְאַכְזָרִים שֶׁבָּעוֹלָם, וְאִלּוּ הָיוּ מִתְקַבְּצִים עָלַי יַחַד כָּל הָרוֹצְחִים וְהַגַּזְלָנִים וְהָאַכְזָרִים שֶׁבָּעוֹלָם, לֹא הָיוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת לִי בְּאֶלֶף שְׁנִים מַה שֶּׁאָנֹכִי עָשִׂיתִי לִי בְּעַצְמִי עַל-יְדֵי חֵטְא וּפְגָם אֶחָד שֶׁחָטָאתִי נֶגְדְּךָ, מִכָּל שֶׁכֵּן כִּי חָטָאתִי רַבּוּ מִסַּפֵּר. אוֹי אוֹי וַאֲבוֹי, אוֹי לִי וַי וְאַלְלַי, מִי יִתֵּן רֹאשִׁי מַיִם וְעֵינַי מְקוֹר דִּמְעָה וְאֶבְכֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה עַל חֲלָלַי, כִּי חִלַּלְתִּי אֶת קְדֻשָּׁתִי וְטָרַפְתִּי אֶת נַפְשִׁי בְּאַפִּי וְעִנִּיתִי אֶת נַפְשִׁי בְּכָל מִינֵי עִנּוּיִים מָרִים וְקָשִׁים שֶׁבָּעוֹלָם. הֲרֵינִי לְפָנֶיךָ מָלֵא רַחֲמִים, עֲשֵׂה עִמִּי פֶּלֶא לְחַיִּים לְבַל אֶהְיֶה כְּמֵת בְּחַיַּי חַס וְשָׁלוֹם, עֲשֵׂה מַה שֶּׁתַּעֲשֶׂה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים בְּאֹפֶן שֶׁאֶזְכֶּה לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת.

**סט.**
הַמַּטָּה לִבּוֹ לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל ה' הַקּוֹרֵא אוֹתוֹ בְּקוֹל גָּדוֹל בְּכָל יוֹם שֶׁיִּבָּרַח אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיָּכוֹל לְתַקֵּן הַכֹּל וּלְהָשִׁיבוֹ לַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁן שֶׁדָּרְכוּ בּוֹ אֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים.
מִי שֶׁחָפֵץ בֶּאֱמֶת לְרַחֵם עַל עַצְמוֹ וּלְהַתְחִיל בְּכָל פַּעַם לַחֲשֹׁב עַל תַּכְלִיתוֹ וְסוֹפוֹ לְהֵיטִיב אַחֲרִיתוֹ, עִקַּר תַּקָּנָתוֹ הוּא עַל-יְדֵי שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ בְּכָל יוֹם, לְדַבֵּר דִּבּוּרִים חַמִּים כְּנַחֲלֵי אֵשׁ בְּהִשְׁתּוֹקְקוּת וְנַעֲגוּעִים. וְעִקַּר תִּקּוּן הַדִּבּוּר הוּא עַל-יְדֵי שֻׂחָשִׂים וְשׂוֹתְקִים תְּחִלָּה, כְּאִלֵּם לֹא יִפְתַּח פִּיו, רַק מִשְׁתּוֹקְקִים בְּרָצוֹן חָזָק לַה' יִתְבָּרַךְ, וּמְרַחֲמִין עַל עַצְמוֹ בְּרַחֲמָנוּת גָּדוֹל כַּאֲשֶׁר כָּל אֶחָד יוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ גֹּדֶל הָרַחֲמָנוּת שֶׁעָלָיו בְּכָל עֵת, וְעַל-יְדֵי זֶה דַּיְקָא נִתְעוֹרְרִין רַחֲמֵי ה' יִתְבָּרַךְ עַד שֶׁמַּתְחִילִים לְצַפְצֵף וּלְדַבֵּר קְצָת, עַד שֶׁבְּרַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ הַמְרֻבִּים נִכְמַר לֵב הָעֶלְיוֹן עַד שֶׁמַּמְשִׁיךְ מִשָּׁם דִּבּוּרִים חַמִּים כְּנַחֲלֵי אֵשׁ, וְעַל-יְדֵי זֶה יוּכַל לִינֹק וּלְקַבֵּל מֵהַתּוֹרָה שֶׁמַּמְשִׁיךְ לָנוּ הַצַּדִּיק.
הַמַּשְׂכִּיל יָבִין בְּעַצְמוֹ לְפִי הָעֵת וְהַזְּמַן אֵיךְ לְרַחֵם עַל עַצְמוֹ בְּכָל עֵת, כִּי אָסוּר לִדְחֹק אֶת הַשָּׁעָה, וְאַף-עַל-פִּי כֵן צְרִיכִין לְמַהֵר לְהַמְלֵט עַל נַפְשׁוֹ.
יִשְׂרָאֵל דּוֹב אוֹדֶעסָר

**ע.**
יַקִּירִי הַטּוֹב, הָעוֹמֵד בְּרֹאשׁ הַמַּאֲמִינִים וְהַמְקֻשָּׁרִים בְּהַצַּדִּיק הָאֱמִתִּי הַשַּׁלִּיט וּמוֹשֵׁל עַל כָּל הַנְּפָשׁוֹת, וְשׁוֹפֵךְ עֲלֵיהֶם בְּכָל עֵת בְּכָל דּוֹר מֵימֵי חָכְמָתוֹ שֶׁהֵם רְפוּאוֹת וְתַחְבּוּשׁוֹת יְקָרוֹת וְנִפְלָאוֹת שֶׁלֹּא נִתְגַּלּוּ עֲדַיִן מֵעוֹלָם.
צָרִיךְ לְהַחֲיוֹת יָמָיו בְּכָל יוֹם וָיוֹם מִימֵי חַיָּיו. עַל-יְדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה זוֹכִין לַאֲרִיכוּת יָמִים, כִּי עַל-יְדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה קוֹרִין אֶת חַי הַחַיִּים יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כְּבָיְכוֹל, וּמַמְשִׁיכִין מִמֶּנּוּ חַיִּים וַאֲרִיכוּת יָמִים. וּצְרִיכִין לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה בַּפֶּה דַּוְקָא, לְהוֹצִיא דִּבְרֵי תוֹרָה מִפִּיו, וְאָז זוֹכִין לִקְרוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְהַמְשִׁיךְ מִמֶּנּוּ חַיִּים וַאֲרִיכוּת יָמִים.

**עא.**
לִכְבוֹד אֲהוּבִי חֲבִיבִי וִידִידִי הַנֶּחְמָד, שֶׁזָּכָה לְמַשָּׂרָה גְּבוֹהָה וְשֶׁזָּכָה לִהְיוֹת פָּקִיד בָּכִיר בְּמִשְׂרַד הָאוֹצָר שֶׁל הַצַּדִּיק הַחָכָם הָאֱמֶת, וְחוֹתֵר בִּיגִיעוֹת עֲצוּמוֹת וְתַחְבּוּלוֹת רַבּוֹת לְפַרְסֵם וּלְפָאֵר וּלְגַדֵּל וּלְכַבֵּד אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק, לְהוֹדִיעַ וּלְגַלּוֹת אוֹצָרוֹ הַטּוֹב לְכָל הָעוֹלָמוֹת, עַד שֶׁיֵּדְעוּ כֻּלָּם אֶת ה'.
אֲפִלּוּ מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֲסָקִים וְטִרְדּוֹת רַבּוֹת, אַף-עַל-פִּי כֵן אִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא יוּכַל לַחֲטֹף וְלִגְזֹל לְעַצְמוֹ אֵיזֶה שָׁעָה בְּיוֹם לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה. הָעִקָּר שֶׁתִּתְגַּבֵּר בְּכָל כֹּחֲךָ לַחֲטֹף וְלִגְזֹל לְעַצְמְךָ אֵיזֶה שָׁעָה בְּכָל יוֹם לַעֲסֹק בְּסִפְרֵי הַצַּדִּיק בְּתוֹךְ כָּל הָעֲסָקִים וְטִרְדּוֹת רַבּוֹת שֶׁיֵּשׁ לְךָ.

**עב.**
יַקִּירִי וַחֲבִיבִי הַמְצֻטְיָן בַּחֲרִיפוּת שִׂכְלוֹ הַיָּשָׁר, תַּעֲמִיק אֶת מַחֲשַׁבְתְּךָ בַּהֲבָנָה עֲמֻקָּה וְיִתֵּרָה בְּיוֹתֵר לְהֵיטִיב אַחֲרִיתְךָ בְּכֹחַ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.
עִקַּר הַנְּחָמָה וְהַתְּקָוָה הוּא הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק, וְזֶהוּ "נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי", כְּלוֹמַר שֶׁמַּזְהִיר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעַצְמָם שֶׁיְּנַחֲמוּ זֶה אֶת זֶה כְּאוֹמֵר אַתֶּם, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַמִּי, נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַצְמְכֶם זֶה אֶת זֶה, הֵינוּ שֶׁיַּעַסְקוּ בְּלִמּוּד הַדַּעַת הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הָרַבִּי הָאֱמֶת בְּחִינַת מֹשֶׁה, וְכָל אֶחָד יְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ וְיַכְנִיס בּוֹ הַדַּעַת הַקָּדוֹשׁ, וְזֶה עִקַּר הַנְּחָמָה וְהַתְּקָוָה.

**עג.**
מַחְמַד עֵינִי וְלִבִּי, אֲשֶׁר לְגַדֵּל גְּדֻלַּת רוֹמְמוּת נִשְׁמָתוֹ הַיְקָרָה זָכָה לִכְנֹס בְּהֵיכַל הַחָכְמָה וְהַמַּדָּע דִּקְדֻשָּׁה, וְזָכָה לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.
עַל-יְדֵי הִתְגַּלּוּת שָׁם הַצַּדִּיק בְּמִלִּים וּסְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים שֶׁהֵם נִגְלִים וּמְחַזְּקִים הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, נִתְבַּטֵּל מִמֵּילָא הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת שֶׁל סִפְרֵי הָאֶפִּיקוֹרְסִים הָרָעִים וְהַטְּמֵאִים בְּמִלִּים.
אֲנִי אֶפְתַּח לָכֶם שִׁבְילֵי הַשֵּׂכֶל בְּעִנְיַן הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה וְתִלְכוּ וּתְטַיְּלוּ בְּהַפְלְטִין שֶׁל הָאֱמוּנָה כְּדֶרֶךְ הַהוֹלֵךְ וּמְטַיֵּל בְּהֵיכָלוֹת וּבִנְיָנִים נָאִים נִפְלָאִים וְנוֹרָאִים מְאֹד, וְתֵכֶף כְּשֶׁנִּכְנָסִים בְּחֶדֶר אֶחָד וּמַתְחִילִים לְהִסְתַּכֵּל בּוֹ וּלְהִתְפַּלֵּא עַל נִפְלְאוֹת הַחִדּוּשִׁים אֲשֶׁר בּוֹ, בְּתוֹךְ כָּךְ רוֹאִים שֶׁנִּפְתָּח לוֹ פֶּתַח נִפְלָא לְחֶדֶר אַחֵר, וְכֵן מֵחֶדֶר זֶה לְחֶדֶר אַחֵר, וְכֵן מֵחֶדֶר לְחֶדֶר וּמֵחֶדֶר לַעֲלִיָּה, וְכֻלָּם פְּתוּחִים מִזֶּה לָזֶה בִּפְתָחִים וַחֲלוֹנוֹת וּמְקֻשָּׁרִים וּמְשֻׁלָּבִים זֶה בָּזֶה בְּסֵדֶר נִפְלָא וּבְחָכְמָה עֲמֻקָּה וּבְתַכְלִית הַיֹּפִי וְהַנּוֹי. אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְטַעֵם נִצַּח מְתִיקוּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה.

**עד.**
בָּבַת עֵינִי וְלִבִּי, שֶׁאָזַר אֵזוֹר מָתְנָיו לַחֲגֹר עַצְמוֹ לִכְנֹס בְּיִם הַחָכְמָה שֶׁל הַצַּדִּיק הֶחָכָם הָאֱמֶת הַפָּלֵא הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֶׁהוּא אָב לְכָל הַחָכָמִים וְהַנְּבִיאִים, אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמַע וְלֹא נִרְאָה כָּמוֹהוּ מִסּוֹף הָעוֹלָם וְעַד סוֹפוֹ, הַמַּחֲזִיר כָּל מִינֵי רַע לְטוֹב וּמְהַפֵּךְ רְשָׁעִים גְּמוּרִים לְצַדִּיקִים גְּמוּרִים וְהָעוֹלָם נַעֲשֶׂה מְיֻשָּׁב וּמְמֻלָּא מִבְּנֵי-אָדָם וּמִבַּעֲלֵי חָכְמָה וְדַעַת אֲמִתִּית, לָדַעַת וּלְהַכִּיר אֶת ה', שֶׁעִקַּר הַגְּאֻלָּה תְּלוּיָה בָּזֶה.
קִלְפַּת הָמָן עָמָלֵק עוֹמֵד בְּכָל דּוֹר וָדוֹר בְּכָל עֵת וּבְכָל יוֹם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְהַפִּילוֹ חַס וְשָׁלוֹם וּלְהַחֲלִישׁ דַּעְתּוֹ מְאֹד, וַה' יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ לוֹחֵם עִמּוֹ עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת אֲשֶׁר גַּם בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה מְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, וּמֵאִיר עֵינֵינוּ בְּחִדּוּשֵׁי תּוֹרוֹת כְּאֵלּוּ עַד שֶׁגַּם אֲנַחְנוּ

יְכוֹלִים לִמְצֹא וּלְהָבִין עִצָּם חַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִי שִׁעוּר, וַעֲדַיִן חֲבִיבוּתֵיהּ גַּבָּן, לִשְׁמֹר דֶּרֶךְ ה' וּלְהִתְעוֹרֵר וּלְהִתְקָרֵב לַה' יִתְבָּרַךְ מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא מִכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם בְּכָל עֵת.

**עה.**

יַקִּירִי חֲבִיבִי, שֶׁנָּתַן אֶת נַפְשׁוֹ וְהִשְׁקִיעַ כָּל כֹּחוֹ לָשׁוּט וּלְעוֹפֵף בְּמֵימֵי הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ לִירֵד לְמַטָּה לְמַטָּה לְעֻמְקֵי עֲמָקִים, לַמְּקוֹמוֹת הַנְּמוּכִים וְהָרְחוֹקִים בְּיוֹתֵר, וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל כָּל הַקְּלִפּוֹת וְהַסִּטְרָא אָחֳרָא הַנֶּאֱחָזִין אֲפִלּוּ בְּהַמִּינִים וְכוֹפְרִים גְּמוּרִים שֶׁנָּפְלוּ לְעֻמְקֵי עֻמְקֵי הַקְּלִפּוֹת, וּלְקַבֵּץ הַטּוֹב מִכֻּלָּם וּלְהוֹצִיאָם מִשָּׁם וּלְהַעֲלוֹתָם אֶל הַקְּדֻשָּׁה בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה.

מִי שֶׁכְּבָר נִתְרַחֵק עַל-יְדֵי עֲוֹונוֹתָיו בְּוַדַּאי קָשֶׁה לוֹ לָשׁוּב, וּבִפְרָט אִם כְּבָר חַס וְשָׁלוֹם הָרְבָּה לִפְשֹׁעַ, אֲזַי עִקַּר תִּקּוּנוֹ, אִם רוֹצֶה לָחוּס עַל עַצְמוֹ וּלְמַלֵּט נַפְשׁוֹ מִינֵי שַׁחַת, הוּא רַק עַל-יְדֵי הִתְקָרְבוּת לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְיִסְתַּכֵּל רַק עַל הָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ וְיִבְחַר רַק בָּאֱמֶת וְלֹא יַטֶּה אֶת עַצְמוֹ חַס וְשָׁלוֹם, וְעַל-יְדֵי הָאֱמֶת יִזְכֶּה לֵידַע שֶׁגַּם שָׁם בִּמְקוֹמוֹ מְאִירָה הַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי אֱמוּנַת הַהַשְׁגָּחָה יְכוֹלִין לָשׁוּב לַה' יִתְבָּרַךְ מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא, אֲפִלּוּ הַמִּתְגּוֹלְלִים וְטוֹבְעִים בְּתוֹךְ שֶׁטֶף מַיִם הַזֵּידוֹנִים שֶׁהֵם הַשִּׁטּוּתִים וְהַטָּעוּתִים שֶׁל כְּפִירוֹת וּמִינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת.

זֶה שֶׁבָּא כְּבָר לִמְקוֹמוֹת נְמוּכִים וּרְחוֹקִים מְאֹד וְנִפְרַד מֵה' יִתְבָּרַךְ, כְּשֶׁזּוֹכֶה אַחַר-כָּךְ לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לַה' יִתְבָּרַךְ אֲזַי חוֹזֵר וּמֵשִׁיב וּמַעֲלֶה הַכֹּל לַה' יִתְבָּרַךְ, כָּל הַמְּקוֹמוֹת, שֶׁזֶּה עִקַּר הַשְּׁלֵמוּת, וְעַל-כֵּן מַעֲלָתוֹ גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִצַּדִּיק גָּמוּר.

**עו.**

לְמַחֲמַד עֵינִי, שֶׁזָּכָה לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הָאֹרֶת הַשֵּׂכֶל שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הֶעָמֹק וְהַגָּבוֹהַ מְאֹד שֶׁיָּכוֹל לְהָאִיר גַּם בְּהַנּוֹפְלִים מְאֹד וְהָרְחוֹקִים בְּיוֹתֵר.

לִפְעָמִים הַשִּׂכְחָה הִיא טוֹבָה גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה דְּבָרִים שֶׁצְּרִיכִים לְשַׂכְחָם וּלְהַעֲבִירָם מִדַּעְתּוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְבַּלְבֵּל וְשֶׁלֹּא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ עַל-יְדֵי לַגְמֵרִי חַס וְשָׁלוֹם, וְזֶהוּ עֵצָה עֲמֻקָּה לְזָכֹר אֶת הַתּוֹרָה וּלְקַיְּמָהּ.

**עז.**

לִבִּי וּבְשָׂרִי, הַמּוּכָן לָבוֹא בָּאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי הָאָהוּב עָלָיו אַהֲבָה לְלֹא גְּבוּל בַּעֲבוּתוֹת אַהֲבָה בַּל יִנָּתֵק לְעוֹלָם, וְזָכָה לִהְיוֹת עֶבֶד נֶאֱמָן בְּבֵית גְּנָזָיו שֶׁל הַצַּדִּיק, הָאוֹצָר הָאֱמֶת, שֶׁמְּגַלֶּה אֲלֻקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, וְשׁוֹאֵב מֵימֵי תּוֹרָתוֹ וּרְמָזָיו לְרַוּוֹת צְמָאוֹן נַפְשׁוֹ וּלְהַשְׁקוֹת בָּהֶם נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הַיְקָרִים הַמְּשֻׁלְכִים וּמִתְגּוֹלְלִים בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת, שֶׁזֶּהוּ עִקַּר הָרְפוּאָה וְהַהַצָּלָה מִכָּל מִינֵי חִצִּים וְסַמִּים אַרְסִיִּים, מֵרוּחַ שְׁטוּת וְטָעוּת שֶׁל

הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת שֶׁמְּבִיאִים אֶת הָעוֹלָם לְתוֹהוּ וָבוֹהוּ. אַשְׁרֵי חֶלְקְךָ אֲצֶל הַצַּדִּיק שֶׁגִּלָּה אוֹרוֹת חֲדָשׁוֹת נִפְלָאוֹת וְנוֹרָאוֹת שֶׁמְּגַלִּים אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל בָּאֵי עוֹלָם.

צָרִיךְ לִשְׁמֹר בְּשֵׂר הַגּוּף שֶׁלֹּא לְקַלְקְלוֹ, שֶׁלֹּא לְקַלְקֵל צֶלֶם דְּמוּת הָאָדָם שֶׁכְּלוּל מִכָּל הָעוֹלָמוֹת וְיֵשׁ לוֹ כֹּחַ בְּכָל אֵבֶר וְאֵבֶר מֵרֹאשׁוֹ וְעַד רַגְלָיו וּבְכָל חֵלֶק מִבְּשַׂר גּוּפוֹ לְהַמְשִׁיךְ הָעוֹלָמוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל חֵלֶק מֵחֶלְקֵי גּוּפוֹ מְיֻחָד כְּנֶגֶד חֵלֶק מֵחֶלְקֵי עוֹלָם וּכְנֶגֶד כַּמָּה נְפָשׁוֹת, כִּי אֵין שׁוּם שְׂעָרָה בָּאָדָם וְכֵן אֵין בּוֹ שׁוּם גִּיד וְשׁוּם חֻתִּיכָה מֵחֶלְקֵי בְּשָׂרוֹ וְעוֹרוֹ שֶׁאֵין תְּלוּיִין בּוֹ כַּמָּה וְכַמָּה נְפָשׁוֹת וְעוֹלָמוֹת, וְיכוֹלִין לְהַחֲזִיר כָּל הָעוֹלָם לַה' יִתְבָּרַךְ כְּפִי מַה שֶּׁזּוֹכֶה לְהָאִיר הָאֱמֶת בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה בְּגוּפוֹ וְכוּ'.

כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ כֹּחַ לְהַחֲזִיר כָּל הָעוֹלָם בִּתְשׁוּבָה וּלְקַשֵּׁר וּלְהַעֲלוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא כָּלוּל מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, כִּי נִשְׁמָתוֹ מִן הָעֶלְיוֹנִים וְגוּפוֹ מִן הַתַּחְתּוֹנִים, וְעַל-יְדֵי הִתְקַשְּׁרוּת נַפְשׁוֹ בְּגוּפוֹ הוּא יָכוֹל לְקַשֵּׁר כָּל הָעוֹלָמוֹת לְקָרְבָּם לַה' יִתְבָּרַךְ. וּכְשֶׁנִּסְתַּלֵּק, וְנַפְשׁוֹ עוֹלָה לְמַעְלָה וְגוּפוֹ נִשְׁאָר לְמַטָּה בְּתוֹךְ הָאָרֶץ, זֶה בְּחִינַת קִלְקוּל הַשָּׁלוֹם שֶׁהָיָה בֵּין נִשְׁמָתוֹ וְגוּפוֹ בַּחַיִּים חַיּוּתוֹ, כִּי הִתְחַבְּרוּת הַנְּשָׁמָה וְהַגּוּף זֶה בְּחִינַת שָׁלוֹם, כִּי עִקַּר הַשָּׁלוֹם הוּא בֵּין שְׁנֵי הַפָּכִים, וְהַנְּשָׁמָה וְהַגּוּף הֵם שְׁנֵי הַפָּכִים, וּכְשֶׁהֵם מְקֻשָּׁרִים יַחַד בְּחַיִּים חַיּוּתָם זֶה בְּחִינַת שָׁלוֹם וּכְשֶׁנִּסְתַּלֵּק הַנְּשָׁמָה מֵהַגּוּף זֶה בְּחִינַת קִלְקוּל הַשָּׁלוֹם.

אֲבִי אָב הָרַחֲמָן, אָב הַחֶסֶד, הוֹשִׁיעֵנִי וְעָזְרֵנִי מְהֵרָה וַחֲמֹל עָלַי בְּחֶמְלָתְךָ הַגְּדוֹלָה וּבַחֲנִינוֹתֶיךָ הָאֲמִתִּיִּים, וְלַמְּדֵנִי וְהוֹרֵנִי בְּאֵיזֶה דֶּרֶךְ בְּאֵיזֶה אֹפֶן בְּאֵיזֶה זְכוּת בְּאֵיזֶה עֵצָה וְתַחְבּוּלָה אֲזֻכֶּה אֲנֹכִי גַּם-כֵּן לְהַשִּׂיג הַשָּׂגַת אֱלֹקוּתְךָ אֲשֶׁר לְכָךְ נוֹצַרְתִּי, כַּאֲשֶׁר אַתָּה יָדַעְתָּ כִּי לֹא נִבְרֵאתִי בָּעוֹלָם הַשָּׁפָל הַזֶּה אֶלָּא כְּדֵי לִרְדֹּף אַחַר הַתַּכְלִית הַטּוֹב הַזֶּה, לְהַשִּׂיג הַשָּׂגַת אֱלֹקוּתְךָ יִתְבָּרַךְ.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יָדַעְתָּ גֹּדֶל הִתְרַחֲקוּתִי מֵהַשָּׂגַת אֱלֹקוּת, כִּי לֹא דַּי שֶׁלֹּא נִזְהַרְתִּי לְקַיֵּם כָּל דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ וּמִצְוֹותֶיךָ אֲשֶׁר עַל-יָדָם זוֹכִין לְהַשִּׂיג אוֹתְךָ, אַף גַּם עָשִׂיתִי מַה שֶּׁעָשִׂיתִי וּפָגַמְתִּי מַה שֶּׁפָּגַמְתִּי וְקִלְקַלְתִּי מַה שֶּׁקִּלְקַלְתִּי וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי בִּשְׁאָט נֶפֶשׁ בְּזָדוֹן וּבְמֵעַל עַד אֲשֶׁר נִתְרַחַקְתִּי מִמְּךָ כְּמוֹ שֶׁנִּתְרַחַקְתִּי בְּתַכְלִית תַּכְלִית הָרְחוּק, כִּי עַל-יְדֵי כָּל חֵטְא וַעֲוֹון וּפְגָם קִלְקַלְתִּי צִנּוֹר וּשְׁבִיל וְנָתִיב שֶׁל הַחָכְמָה וְהַבִּינָה אֲשֶׁר עַל-יָדָם הָיִיתִי יָכוֹל לְהַשִּׂיג הַשָּׂגַת אֱלֹקוּתְךָ, עַד אֲשֶׁר בְּרֹב עֲוונוֹתַי הַמְרֻבִּים מְאֹד בְּלִי שִׁעוּר וְעֵרֶךְ וּמִסְפָּר וְכִבְדוּ מֵחוֹל יָמִים וְרַבּוּ מֵעָפָר הָאָרֶץ, עַל-יְדֵי זֶה קִלְקַלְתִּי וְהָרַסְתִּי וְהֶחֱרַבְתִּי כָּל מִינֵי צִנּוֹרוֹת וּשְׁבִילִים וּנְתִיבוֹת הַחָכְמָה הַקְּדוֹשָׁה וְהֶחֳרַבְתִּי הַדְּרָכִים אֲשֶׁר עַל-יָדָם מְשִׂיגִין אוֹתְךָ.

**עח.**
יְדִידִי כְּנַפְשִׁי הַמַּשְׂכִּיל וְהַנַּעֲרָץ, הַחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת וְתַחְבּוּלוֹת לְהַגְדִּיל וּלְפָרְסֵם אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּחוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ, הַמְשַׁבֵּר וּמַכְנִיעַ וּמַשְׁפִּיל וּמְבַטֵּל כָּל הַגַּאֲוָה וְהַמֶּמְשָׁלָה שֶׁל הַמַּנְהִיגִים הַמְפֻרְסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר הַמְדַבְּרִים לְשׁוֹן הָרַע עַל הַצַּדִּיק וְהַנִּלְוִים אֵלָיו וּמַסְתִּירִים וּמַעֲלִימִים אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וּמַפְרִידִים בֵּין כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וּבֵין הַצַּדִּיק, וְעַל-יְדֵי זֶה הָעוֹלָם מְחֻסַּר אֱמוּנָה וְנִתְרַבִּים כָּל סִפְרֵי הַמִּינִים וְהַמְחַקְרִים הַנּוֹטִים לְצַד מִינוּת וּכְפִירוֹת שֶׁמְּטִילִים שִׁנְאָה וְאֵיבָה בֵּין יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם.
כָּל הַטָּעוּתִים וְהַשְּׁקָרִים נִמְשָׁכִים מִבְּחִינַת קְלִפַּת עֲמָלֵק שֶׁהוּא עִקַּר בְּחִינַת הַשֶּׁקֶר וְהָרַע וְהַטֻּמְאָה וְהַשָּׁטָן וְהַיֵּצֶר הָרַע, וְהוּא שֹׂרֶשׁ הַהִטְעָאוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן נִצְטַוִּינוּ לִזְכֹּר מַעֲשֵׂה עֲמָלֵק וְלִמְחוֹת שְׁמוֹ וְזִכְרוֹ מִן הָעוֹלָם, כִּי זֶה עִקַּר הַנִּאָלָה הַשְּׁלֵמָה, הַגְּדֻלַּת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי בִּטּוּל הַשֶּׁקֶר וְהַטָּעוּת וְהִתְגַּלּוּת הָאֱמֶת בָּעוֹלָם.
אֲנַחְנוּ עַתָּה בַּדּוֹר הַזֶּה אֵצֶל הַקָּצָה וְהַסּוֹף שֶׁל יִשְׂרָאֵל, בְּמָקוֹם שֶׁגָּבוּל יִשְׂרָאֵל כָּלֶה, שֶׁשָּׁם מְסֵיּם קְדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל, שֶׁמִּשָּׁם וּלְהַלְאָה אֵין מִתְפַּשֵּׁט קְדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן צְרִיכִין שְׁמִירָה גְּדוֹלָה שֶׁלֹּא נִכָּשֵׁל חַס וְשָׁלוֹם. אֲבָל אַף-עַל-פִּי כֵן לֹא יוּכְלוּ לְהָזִיז אוֹתָנוּ חַס וְשָׁלוֹם מִקְּדֻשָּׁתֵנוּ כִּי אָנוּ תַּקִּיפִין בְּדַעְתֵּנוּ, וּבְדֵעָה בְּוַדַּאי לֹא יוּכְלוּ לְהָזִיז אוֹתָנוּ, לְבַלְבֵּל דַּעְתֵּנוּ בְּדֵעוֹת שְׁטוּת שֶׁלָּהֶם, כְּלָל כְּלָל לֹא. כִּי מִצַּד הַנִּשְׁמָה, הֵינוּ מִצַּד הַדַּעַת, בְּוַדַּאי אָנוּ תַּקִּיפִים וְלֹא יַזִּיקוּ לָנוּ כְּלָל, חַס וְשָׁלוֹם.

**עט.**
לִכְבוֹד לִבִּי וּבְשָׂרִי, אֲשֶׁר גָּזַר עָלָיו ה' מֵעֵת תְּחִלַּת הֲוָיָתוֹ בְּבֶטֶן אִמּוֹ שֶׁיִּרְים אֶת דֶּגֶל רַבֵּנוּ זַצַ"ל בָּעוֹלָם, וְיִפְתַּח עֵינֵיהֶם וְלִבָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְיוֹדִיעַ וְיַגֶּלֶה לְכָל הָעָם שֶׁבְּזֶה תְּלוּי כָּל עִקַּר גְּאֻלָּתֵנוּ וּפְדוּת נַפְשֵׁנוּ, וְכֻלָּם יִרְאוּ וְיָבִינוּ אֶת הָאֱמֶת הַמֵּאִיר עַכְשָׁו בָּעוֹלָם.
אִי אֶפְשָׁר לְהָאָדָם לְהָבִין שׁוּם דָּבָר כִּי מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתָיו יִתְבָּרַךְ.
הַכְּסִילִים וְהַבְּעָרִים אֵינָם יוֹדְעִים וּמְבִינִים עִנְיָן זֶה, מַה זֶּה עָשָׂה ה' "בִּפְרוֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד", לָמָּה לוֹ לְהַפְרִיחָם וּלְהַשְׁמִידָם עֲדֵי עַד. אֲבָל בֶּאֱמֶת יְשָׁרִים דַּרְכֵי ה' וְלֹא עַוְלָתָה בּוֹ, רַק שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְהָבִין זֹאת בְּשׁוּם שֵׂכֶל אֱנוֹשִׁי. חַזֵּק מָתְנַיִם וְאַמֵּץ כֹּחַ לַחֲזֹר אֶל קְדֻשַּׁת הַיַּהֲדוּת.

**פ.**
לַאֲהוּבִי אָחִי, לִבִּי וְנִשְׁמָתִי, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּחַ הוּא מִשְׁתַּעֲשֵׁעַ וּמִתְפָּאֵר בּוֹ וְנָתַן לוֹ וְכוּ'... בִּשְׂבִיל שֶׁיְּרֻחֵם עַל יִשְׂרָאֵל, לְעוֹרֵר וּלְהָלְהִיב לִבָּם כְּלַהַב אֵשׁ אֶל הַמַּנְהִיג וְהַמֶּלֶךְ הָאֱמֶת שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּדוֹרוֹת אֵלּוּ, הַנַּחַל נוֹבֵעַ, וְתִהְיֶה הַיְכֹלֶת בְּיָדוֹ לְהַמְשִׁיךְ כָּל נְפָשׁוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַנַּחַל

נוֹבֵעַ, וּלְהַפְלִיא וּלְהָאֲהִיב עַל יִשְׂרָאֵל נוֹרָאוֹת חָכְמָתוֹ, חָכְמָה הָעוֹלָה עַל כָּל הַחָכְמוֹת שֶׁל כָּל הַחֲכָמִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁהָיוּ מִיּוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם, כִּי רַק הוּא לְבַדּוֹ בְּכֹחוֹ הַנּוֹרָא מְאֹד מְאֹד יָכוֹל לְהוֹצִיא אוֹתָנוּ מִתּוֹךְ הַחשֶׁךְ וְהַיְרִידָה הָעֲמֻקָּה שֶׁל עַכְשָׁו וּלְהָאִיר עֵינֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁכֻּלָּם יִרְאוּ אוֹר ה' עַיִן בְּעַיִן שֶׁזֶּהוּ עִקַּר הַגְּאֻלָּה.

יְקַר בְּעֵינַי כָּל דְּבָרֶיךָ, אָגִילָה וְאֶשְׂמְחָה בָּהֶם מִכָּל הוֹן וּבָהֶם תְּשַׁעְשַׁע נַפְשִׁי, וְתָמִיד כָּל מַחְשְׁבוֹתַי וּתְשׁוּקָתִי אֵלֶיךָ וְלִישׁוּעָתְךָ תָּמִיד בְּכָל עֵת.

## פא.

נְעִימַת לִבִּי וְחַיּוּתִי, שֶׁנָּשָׂא אוֹתוֹ ה' וְהֶעֱלָהוּ לִשְׁמֵי מָרוֹם כְּדֵי לְזַכּוֹתוֹ לְמַעֲלָה עֶלְיוֹנָה שֶׁאֵין מַעֲלָה אַחֲרָיו, שֶׁיְּגַדֵּל וְיַקְדֵּשׁ בְּכָל הָעוֹלְמוֹת אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק הָרוֹעֶה נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אֲמִתִּי שֶׁמְּקַבֵּץ כָּל הַנִּדָּחִים וְהָאֲבוּדִים מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת שָׁתָּעוּ לְשָׁם וּמַכְנִיסָם תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה, וַאֲשֶׁר שְׂלָחוֹ ה' אֱלֹקִים לְהַחֲיוֹתֵנוּ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה יוֹתֵר מִבְּחַיָּיו, לְגָאֳלֵנוּ גְּאֻלַּת עוֹלָם שֶׁאֵין אַחֲרֶיהָ גְּלוּת. אַשְׁרֶיךָ אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אִתְּךָ גְּדוֹלוֹת וְנוֹרָאוֹת כָּאֵלֶּה, ה' יַאֲרִיךְ יָמֶיךָ וְיָאֵר בְּלִבְּךָ אוֹרוֹת הַצַּחְצָחוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת הַגְּנוּזוֹת, אוֹרַיְתָא דְּעַתִּיקָא סְתִימָאָה.

זְקֹף קוֹמָתְךָ וְאַמֵּץ יָדְךָ וְכֹחֲךָ לְהִתְגַּבֵּר כְּגִבּוֹר מִלְחָמָה, וְעוֹרְרָה אַהֲבָתְךָ הַיְשָׁנָה אֲשֶׁר הִיא לְמַעַן טוֹבָתְךָ וִישׁוּעָתְךָ הַנִּצְחִית וּלְמַעַן אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָא בְּלִבְּךָ, תַּעֲמֹד לִישׁוּעָתָם וּגְאֻלָּתָם מֵהַחשֶׁךְ הָאֵים וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה.

## פב.

יְדִיד לִבִּי, הַמּוֹשֵׁל בְּגַנְזֵי הַמַּדָּע וְהַחָכְמָה עִלָּאָה דְּעִלָּאָה עַל כָּל עִלָּאִין שֶׁגִּלָּה רַבֵּנוּ הַנַּחַל נוֹבֵעַ הֶחָכָם הָאֱמֶת אַב הַחֲכָמִים שֶׁהָיוּ וְשֶׁיִּהְיוּ, אֲשֶׁר בְּחָכְמָתוֹ הַנּוֹרָאָה יִכְבֹּשׁ כָּל הָעוֹלָם וְיוֹצִיאֵם מֵחשֶׁךְ לְאוֹר וְיָאִיר בְּלִבָּם אוֹר ה'.

אָחִי חֲבִיבִי, לִבִּי וְנִשְׁמָתִי, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נָתַן לוֹ וְכוּ'... כְּדֵי שֶׁיְּרַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל, לְהַמְשִׁיכָם אֶל הַמַּנְהִיג וְהַמֶּלֶךְ הָאֱמֶת הַנּוֹרָא שֶׁל דּוֹרוֹתֵינוּ הָאֵלֶּה, הַנַּחַל נוֹבֵעַ, הַשַּׁלִּיט בְּחָכְמַת ה' עַל כָּל בָּאֵי עוֹלָם, לְהוֹצִיאָם מֵהַחשֶׁךְ וְהַיְרִידָה הָעֲמֻקָּה וּלְהָאִיר בְּלִבָּם אוֹר ה', שֶׁכֻּלָּם יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ אֶת ה' עַיִן בְּעַיִן.

## פג.

לִכְבוֹד מַחְמַד עֵינִי, אֲשֶׁר לְגֹדֶל גְּדֻלַּת רוֹמְמוּת נִשְׁמָתוֹ זָכָה לִכְנֹס בְּשַׁעֲרֵי הַחָכְמָה וְהַמַּדָּע דְּקֻדֻּשָׁה וּלְחַפֵּשׂ וּלְמְצֹא הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא שֹׁרֶשׁ נִשְׁמַת מְשִׁיחַ, שֶׁמְּשַׁבֵּר וּמְבַטֵּל הַדַּעַת שֶׁל חָכְמַת הַטֶּבַע, וּמְגַלֶּה וּמֵאִיר הַדַּעַת שֶׁל אֱמוּנַת הַהַשְׁגָּחָה, לְמַעְלָה מִן הַטֶּבַע. שְׁלוֹמוֹת וּבְרָכוֹת רַבּוֹת לְאֹרֶךְ יָמִים.

שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ בִּישׁוּעַת ה' וַחֲסָדָיו הָעֲצוּמִים שֶׁנִּשָּׁאֵךְ ה', אוּלָם לֹא יָרוּם לְבָבוֹ מְאֹחָיו, וְיִזְכֶּה לַעֲבֹד עֲבוֹדָתוֹ וּלְהִתְנַהֵג בְּסַבְלָנוּת בְּיֹשֶׁר צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵישָׁרִים עִם הַבָּנָה וְהַנְהָגָה טוֹבָה יְשָׁרָה וְסַבְלָנוּת. בְּחַיָּיו תִּבָּנֶה צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם בַּגְּאֻלָּה הָאֲמִתִּית הַתְּלוּיָה רַק בְּהִתְגַּלּוּת אוֹר הַצַּדִּיק הַנִּסְתָּר וְהַנַּעֲלָם בְּתַכְלִית הָהַעֲלָמָה וְהַהֶסְתָּרָה.

## פד.

אָחִי יַקִּירִי, הַגּוֹדֶל וְצוֹמֵחַ מִמֵּימֵי הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק.

כְּשֶׁבָּא כָּבוֹד חָדָשׁ לְאָדָם צָרִיךְ לִזָּהֵר מְאֹד שֶׁלֹּא לִהְיוֹת רוֹדֵף אַחַר הַכָּבוֹד וְלֹא יְקַבֵּל הַכָּבוֹד וְלֹא יִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַכָּבוֹד לְצָרְכוֹ, לְצָרֵךְ עַצְמוֹ חַס וְשָׁלוֹם, רַק יִבְרַח מִכָּבוֹד עַצְמוֹ לְגַמְרֵי בְּתַכְלִית, כִּי עַל-יְדֵי שֶׁחָפֵץ בְּכָבוֹד עַצְמוֹ הוּא פּוֹגֵם בִּבְחִינַת "מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ", כִּי "אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוֹלִים לָדוּר בְּמָקוֹם אֶחָד". עַל-כֵּן יִשְׁתַּדֵּל בֶּאֱמֶת לְקַבֵּל הַכָּבוֹד רַק לְמַעַן כְּבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ, לְהַעֲלוֹתוֹ לְמֶלֶךְ הַכָּבוֹד.

אָנָּא ה', מָלֵא רַחֲמִים, רַחֵם עָלֵינוּ וְחוּס וַחֲמוֹל עַל יָמֵינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ וְתַשְׁמְרֵנוּ וְתַצִּילֵנוּ מֵהִתְמַנּוּת, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָנוּ שׁוּם תַּאֲוָה וְחֶמְדָּה לְשׁוּם הִתְמַנּוּת כְּלָל, לֹא הִתְמַנּוּת גָּדוֹל וְלֹא הִתְמַנּוּת קָטָן, רַק נִזְכֶּה לְעָבְדְךָ בֶּאֱמֶת בְּיִרְאָה וְאַהֲבָה בְּתָמִימוּת גָּדוֹל וּבְפִשְׁיטוּת לְמַעַנְךָ וּלְשִׁמְךָ לְבַד בְּלִי שׁוּם פְּנִיּוֹת וּמַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת כְּלָל, וְנִבְרַח מִן הַכָּבוֹד וְהַהִתְמַנּוּת בְּתַכְלִית וְנִתְרַחֵק מֵהַהִתְמַנּוּת עַד קְצֵה הָאַחֲרוֹן בֶּאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ. וּתְזַכֵּנוּ וְתַעְזְרֵנוּ וְתִתֵּן לָנוּ דַּעַת שֶׁנִּזְכֶּה לְאֶחָז עַצְמֵנוּ בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא שֹׂרֶשׁ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. אָנָּא מָלֵא רַחֲמִים, רַחֵם עַל כָּל יִשְׂרָאֵל.

## פה.

יַקִּירִי, הַחוֹתֵר בִּיגִיעוֹת עֲצוּמוֹת וְתַחְבּוּלוֹת רַבּוֹת לְהוֹדִיעַ וּלְגַלּוֹת אוֹצָרוֹ הַטּוֹב לְכָל הָעוֹלָמוֹת, עַד שֶׁיֵּדְעוּ כֻּלָּם אֶת ה'. חַיִּים וְשָׁלוֹם רַב.

הַדִּבּוּר הוּא קוֹלְמוּסוֹ הַלֵּב, וְכָל אֶחָד כְּפִי רְצוֹנוֹ שֶׁיֵּשׁ לוֹ, אִם לְטוֹב אִם לְהֵפֶךְ, כְּמוֹ כֵּן יְכוֹלִים לְהָבִין וְלִשְׁמֹעַ מִדִּבּוּרָיו אֶת הִתְגַּלּוּת הַנֶּפֶשׁ, שֶׁהוּא הָרָצוֹן.

דַּע אָחִי, כִּי גַּעְגּוּעֶיךָ וְכִסּוּפֶיךָ הָעֲצוּמִים אֶל הָאֱמֶת גָּרְמוּ לְךָ לְהִתְחַבֵּר בְּחִבּוּרָא חַדָּא בְּגוּפָא וְנִשְׁמָתָא עִם הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, וּבַעֲבוּר זֶה זָכִיתָ לִהְיוֹת וְכוּ'... וּבְכֹחוֹ וּבִזְכוּתוֹ הַנּוֹרָא הַגָּנוּז וְסָתוּם מִכָּל הָעוֹלָמוֹת שֶׁל הַנַּחַל נוֹבֵעַ, רַבֵּנוּ נַ נָחְ נַחְמָ נַחְמָן מֵאוּמָן אֲשֶׁר אַתָּה דָּבוּק בּוֹ בְּכָל לְבָבְךָ, עֲשֵׂה ה' עִמָּנוּ נִסִּים נִפְלָאִים וְנוֹרָאִים לְעֵינֵי כָּל הָעוֹלָם וְנִתְגַּדֵּל וְנִתְקַדֵּשׁ שֵׁם ה' בָּעוֹלָם. וְעַכְשָׁו אַתָּה זוֹכֶה וְעוֹמֵד לִנְסֹעַ וְלְהִפָּגֵשׁ וְכוּ'... עֲלֵה אֶל עָל וּפְרַח וּרְכַב וְהַצְלַח, יִהְיֶה ה' עִמְּךָ וְיָאֵר עָלֶיךָ הַחֵן וְהַיְפִי שֶׁל הַצַּדִּיק הַנַּחַל נוֹבֵעַ, וְיִתֵּן בְּפִיךָ דִּבּוּרֵי

חֵן וְיַעֲשׂוּ רֹשֶׁם בַּלֵּב לְקַבָּלָם, וְתִזְכֶּה לִפְעֹל בִּשְׁלֵמוּת טוֹבַת עַמֵּנוּ וְאַרְצֵנוּ כִּרְצוֹנְךָ כִּי זֶהוּ עִקַּר נְסִיעָתְךָ, וַה' יְבָרֶךְ צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ בְּחַיִּים וְשָׁלוֹם וְחֶסֶד וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים.

**פו.**

לִבִּי יַקִּירִי, הַחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת עֲמֻקוֹת וְתַחְבּוּלוֹת עֲצוּמוֹת וְהִקְדִּישׁ אֶת לְבָבוֹ הָרָחָב וְכִשְׁרוֹנוֹתָיו הַבְּרוּכִים לְגַדֵּל לְהַדֵּר וּלְפָרְסֵם אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁהוּא מַחֲסֶה וּמָגֵן לָנוּ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת לְדוֹרוֹת עוֹלָם לַנֵּצַח אֲפִלּוּ בְּתוֹךְ כָּל מִינֵי חֹשֶׁךְ וְהִתְרַחֲקוּת שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת.

דַּע אָחִי, כִּי גַּעְגּוּעֶיךָ וְכִסּוּפֶיךָ הַטּוֹבִים לְהֵיטִיב כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ וְלַעֲזֹר לְעַם יִשְׂרָאֵל, גָּרְמוּ שֶׁתִּזְכֶּה לֵידַע וּלְהִתְקָרֵב וּלְהִתְחַבֵּר לְהַנַּחַל נוֹבַע, וְרַק בַּעֲבוּר זֶה זָכִיתָ לִהְיוֹת וְכוּ'... ה' יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת לְבָבִי כִּי אֵשׁ אַהֲבָתְךָ תּוּקַד בְּלִבִּי עַד אֵין סוֹף, וְיוֹמָם וָלַיְלָה אֲנִי חוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת עָלֶיךָ עַל טוֹבָתְךָ וִישׁוּעָתְךָ הָאֱמִתִּי בַּזֶּה וּבַבָּא, וּמִתְפַּלֵּל וּמִתְחַנֵּן שֶׁיָּאִיר ה' בְּלִבְּךָ אוֹר הָאֱמֶת אוֹר הֶחָדָשׁ, פֶּלֶא הַפְּלָאוֹת, אוֹר הָאוֹרוֹת, הַנּוֹרָא וְנִשְׂגָּב מְאֹד, נַחַל נוֹבֵעַ, אֲשֶׁר אַתָּה חָפֵץ בּוֹ וּמִשְׁתּוֹקֵק וְחוֹמֵד בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ שֶׁיִּתְגַּלֶּה וְיִתְפָּרְסֵם בָּעוֹלָם, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יִתַּקֵּן כָּל הָעוֹלָם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת.

**פז.**

יְדִיד לִבִּי הַנָּעִים, הַגָּדֵל וְהַצּוֹמֵחַ מִבְּאֵרוֹת מַיִם חַיִּים מִמַּעְיְנֵי הַיְשׁוּעָה הַנּוֹבְעִים מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁמְּמָרֵק וּמְצַחְצֵחַ הָעֵינַיִם שֶׁל יִשְׂרָאֵל לִרְאוֹת הַפְּתָחִים אֵיךְ לָצֵאת מֵהֵיכָלוֹת הַשֶּׁקֶר וְהַטֻּמְאָה שֶׁל הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כָּזְבִיוֹת, וְלִכְנוֹס בְּהֵיכַל הַקֹּדֶשׁ שֶׁל הַחָכְמָה וְהַשֵּׂכֶל הָאֱמֶת, לְהַכִּיר גְּדֻלַּת הַבּוֹרֵא וּלְהִתְקָרֵב אֵלָיו בֶּאֱמֶת.

אָחִי חֲבִיבִי, חֶמְדַּת לִבִּי, הוֹד לִבִּי וְנַפְשִׁי, אֵינֶנִּי יָכוֹל לְהָזִיז אַהֲבָתִי וּתְשׁוּקָתִי וְנַעְגּוּעַי מֵאִתְּךָ אֲפִלּוּ שָׁעָה אַחַת כִּי תְּלוּי בָּזֶה דְּבָרִים עֶלְיוֹנִים נֶעֱלָמִים וְנוֹרָאִים מְאֹד שֶׁהֵם יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל.

גְּדֻל וּבְהִירוּת אוֹר נִשְׁמָתְךָ הַגְּבוֹהָה וְהֶעְלְיוֹנָה נִמְשָׁכָה מִמָּקוֹר עֶלְיוֹן לִפְדּוֹת וְלִגְאֹל אֶת יִשְׂרָאֵל.

**פח.**

עַצְמִי וּבְשָׂרִי, שֶׁהִקְדִּישׁ אֶת לְבָבוֹ הָרָחָב וְכִשְׁרוֹנוֹתָיו הַבְּרוּכִים וְאֶת כָּל חַיּוּתוֹ לְגַדֵּל וּלְהַדֵּר וּלְפָרְסֵם אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַיָּחִיד בָּעוֹלָם הָעוֹלֶה לְעֵילָא וּלְעֵילָא עַל כָּל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים הַמֻּבְחָרִים יְחִידֵי הַדּוֹרוֹת, שֶׁהוּא מַחֲסֶה וּמָגֵן לָנוּ לְדוֹרוֹת עוֹלָם אֲפִלּוּ בְּתוֹךְ כָּל מִינֵי חֹשֶׁךְ חַשְׁכוּת וְהִתְרַחֲקוּת הָעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה הָאַחֲרוֹנִים.

לְגַדֵּל הַהִתְקַשְׁרוּת וְהָאַהֲבָה הָאֱמִתִּית שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵינוּ, אֵיךְ אוּכַל לְנַתֵּק עַצְמִי מִמְּךָ וְלִפְרֹד מַחֲשַׁבְתִּי מֵאִתְּךָ וְלִשְׁכֹּחַ אוֹתְךָ חַס וְשָׁלוֹם, כִּי בְּנֵי אִישׁ אֶחָד אֲנַחְנוּ וּמְקֻשָּׁרִים יַחַד בְּשֹׁרֶשׁ מֻבְחָר הָאֱמֶת שֶׁהוּא עִקַּר חִיּוּתֵנוּ גְּאֻלָּתֵנוּ וּפְדוּת נַפְשֵׁנוּ.

## פט.

לִבִּי יַקִּירִי, הַמִּשְׁתּוֹקֵק לְשַׁבֵּחַ וּלְפָאֵר וּלְכַבֵּד וּלְגַדֵּל וּלְפָרְסֵם אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק.
מַאֵת ה' הָיְתָה זֹאת, לְכָתֹב לְךָ דִּבּוּרֵי אֱמֶת אֵלּוּ הַמְּחַיִּין גַּם אוֹתִי עַתָּה מְאֹד, אִם נָשִׂים לֵב לָהֶם תִּסְמַר שַׂעֲרוֹת בְּשָׂרֵנוּ. אָחִי חֲבִיבִי, חֶמְדַּת לִבָּבִי, הוֹד לִבִּי וְנַפְשִׁי, אַשְׁרֵי אָזְנֶיךָ וְאַשְׁרֵי עֵינֶיךָ וְלִבְּךָ שֶׁזָּכִיתָ לִרְאוֹת וְלִשְׁמֹעַ וּלְהָבִין כָּל זֶה, וְעָלֵינוּ הַחִיּוּב לְהִתְחַזֵּק לִדְרֹשׁ וְלָתוּר לְהִשְׁתּוֹקֵק וְלַחְתֹּר בְּהַסְתַּרוֹת עֲמֻקּוֹת כָּל-כָּךְ, וּלְקַשֵּׁר עַצְמֵנוּ לְהוֹצִיא לְאוֹר הָאֱמֶת לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל עִם תַּעֲלוּמַת וְהַסְתָּרַת אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַנַּחַל נוֹבֵעַ, הַנִּסְתָּר בְּהַסְתָּרוֹת עֲמֻקּוֹת כָּל-כָּךְ.
יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶעסֶר

## צ.

לִבִּי יַקִּירִי, הַמַּטָּה לִבּוֹ לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל ה' הַקּוֹרֵא אוֹתוֹ בְּקוֹל גָּדוֹל בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת שֶׁיְּזֻרַז עַצְמוֹ לִבְרֹחַ אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיְּכוֹל לְתַקְּנוֹ בִּשְׁלֵמוּת וְלַהֲשִׁיבוֹ לַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁן שֶׁדָּרְכוּ בָּהּ אֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים זַצַ"ל. שָׁלוֹם רַב.
חֲזַק וֶאֱמַץ, יַקִּירִי נַפְשִׁי וּלְבָבִי וְאַל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם, וְתַתְחִיל בְּכָל פַּעַם מֵחָדָשׁ בְּכָל מַה שֶּׁתּוּכַל, כִּי יֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתְךָ, וְאַל תִּשְׁכַּח כָּל גְּמוּלָיו, רַק בְּכָל שָׁעָה וְשָׁעָה תִּהְיֶה בְּעֵינֶיךָ כִּבְרִיָּה חֲדָשָׁה מַמָּשׁ. זֶה כַּמָּה שָׁנִים אֲשֶׁר כְּבָר גָּמַל ה' עִמְּךָ חֶסֶד וֶאֱמֶת נִצְחִי כָּזֶה שֶׁזָּכִיתָ לִהְיוֹת נִמְנֶה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בֵּין אַנְשֵׁי אֱמֶת שֶׁל הַצַּדִּיק הַמַּנְהִיג הָאֱמֶת, קַוֵּה קַוֵּיתִי לַה' שֶׁיּוֹסִיף חַסְדּוֹ עִמְּךָ וּלְהֵיטִיב אַחֲרִיתְךָ מֵרֵאשִׁיתְךָ, וּבְוַדַּאי גַּם הַשָּׁנָה תִּזְכֶּה לְהִשְׁתַּדֵּל לָבוֹא עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אָז תַּצְלִיחַ אֶת דַּרְכְּךָ וְאָז תַּשְׂכִּיל. אַשְׁרֵינוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ עַל כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁזָּכִינוּ לְקַבֵּל מִמַּעְיְנֵי הַיְשׁוּעָה הַיּוֹצְאִים וְנוֹבְעִים מֵהַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה הַמְטַהֲרִין מִכָּל הַטֻּמְאוֹת שֶׁבָּעוֹלָם.
@ צא.
שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרָכָה לִכְבוֹד בַּת עֵינִי וְלִבִּי, אֲשֶׁר נָשָׂא אֶת לִבּוֹ לְקַשֵּׁר וּלְדַבֵּק עַצְמוֹ בְּהֶחָכָם הָאֱמֶת אֲשֶׁר לְפָנָיו וּלְאַחֲרָיו לֹא קָם כָּמוֹהוּ, הַמְבַעֵר וּמְבַטֵּל כָּל מִינֵי טָעֲיוֹת וּמְבוּכוֹת שֶׁל כְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת וּמַכְנִיס הָאֱמֶת בָּעוֹלָם וּמֵאִיר יְדִיעַת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל בָּאֵי עוֹלָם. בַּעַל הַחֶסֶד וְהָרַחֲמִים יוֹלִיכְךָ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר אֶל נְקֻדַּת הָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ שֶׁהוּא הַמְּנוּחָה וְהַנַּחֲלָה בְּלִי קֵץ וְסוֹף.

כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה צְרִיכִים לְהָכִין אֶת עַצְמוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהוּא יוֹם הַדִּין.
שׁוֹשׁ תְּשִׂישׁ בְּחֶלְקְךָ הַטּוֹב שֶׁתִּהְיֶה לָאֵל כְּבָר זָכִיתָ לִטְעֹם מְעַט מִצּוּף דְּבָשׁ אֲמָרָיו הַנֶּעִימִים הַמְחַיִּין אֶת הַנֶּפֶשׁ לָנֶצַח, בָּרוּךְ ה' כִּי רַחֲמָיו לֹא כָּלִים. קַוֵּה לַה' וְיוֹשַׁע לְךָ בְּכָל עִנְיָנֶיךָ.

**צב.**
לְכְבוֹד מַחֲמַד עֵינִי, אֲשֶׁר נָתַן אֶת לִבּוֹ אֶל הַמַּעֲשִׂיּוֹת וְהַתּוֹרוֹת וְהַתְּפִלּוֹת שֶׁל הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה שֶׁהִבְטִיחַ לָנוּ שֶׁעַל-יָדוֹ לֹא תִּשְׁתַּכַּח הַתּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל. יְבָרֶכְךָ ה' מִצִּיּוֹן בְּשָׂנָה טוֹבָה וּמְבֹרָכָה וּמְאֻשָּׁרָה בְּחַיִּים טוֹבִים וַאֲרֻכִּים, וְיַעֲרֶה עָלֶיךָ רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה אֵיךְ לְמַלֵּט נַפְשְׁךָ מִן הַשָּׂטָן הַמְקַטְרֵג.
לִידִיד לִבִּי הַיָּקָר, אוֹדִיעֲךָ כִּי בָּרוּךְ ה' זָכִיתִי לִהְיוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בִּירוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בֵּין הַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ.
יִשְׂרָאֵל דּוֹב אוֹוֶעסֶר

**צג.**
עֵינִי וְלִבִּי, הָעוֹמֵד בְּרֹאשׁ הַמַּאֲמִינִים וְהַמְקֻשָּׁרִים בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַשַּׁלִּיט וּמוֹשֵׁל עַל כָּל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יָדֵי זֶה זָכָה לְהִשְׁמַר וּלְהִנָּצֵל מֵהִתְנַגְּדוּת וְקֻשְׁיוֹת וַחֲקִירוֹת עַל עֶצֶם הָאֱמֶת הַמֵּאִיר עַכְשָׁו בָּעוֹלָם וּלְהִנָּצֵל מֵרוּחַ שֶׁקֶר וְטֻמְאָה וּלְהִמָּלֵט מֵהַשֶּׁקֶר שֶׁל אֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת וּכְפִירוֹת.
אַשְׁרֶיךָ מַה טּוֹב חֶלְקְךָ וּמַה נָּעִים גּוֹרָלְךָ שֶׁזָּכִיתָ בְּגוֹדֶל רַחֲמָנוּת וַחֲנִינוֹת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ לִבְרֹחַ וּלְהִמָּלֵט מֵרוּחַ שֶׁקֶר וּשְׁטוּת וְשִׁגָּעוֹן שֶׁל הַמִּינוּת כְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת מֵימֵי הַמַּבּוּל הַמַּרְחִיקִים אֶת הָעוֹלָם מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וְעַל-יְדֵי זֶה מַחֲרִיבִים וּמְאַבְּדִים אֶת הָעוֹלָם לְגַמְרֵי וּמְבִיאִים וּמַחֲזִירִים הָעוֹלָם לְתוֹהוּ וָבוֹהוּ וְחשֶׁךְ וַאֲפֵלָה.

**צד.**
נַפְשִׁי וְלִבִּי הַנְּעִים, הַשּׁוֹאֵב אֲדִים וַאֲוִירִים מֵחָכְמַת הַצַּדִּיק הֶחָכָם הָאֱמֶת אֲשֶׁר מִסּוֹף הָעוֹלָם וְעַד סוֹפוֹ לֹא קָם כְּמוֹהוּ, כְּדֵי לְרַוּוֹת צְמָאוֹן נַפְשׁוֹ הָעֲדִינָה, וְחוֹתֵר בְּעֲצוּת וְתַחְבּוּלוֹת רַבּוֹת שֶׁיִּשְׁאֲבוּ מֵאֲדִים אֵלּוּ כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמִּתְגּוֹלְלִים בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת וּמַשְׁלְכִים בְּזוֹהֲמַת הָרוּחַ שְׁטוּת וְטָעוּת שֶׁל הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת שֶׁל שֶׁקֶר וְהֶבֶל הַמִּתְגַּבֵּר, שֶׁהֵם בְּחִינַת מֵימֵי הַמַּבּוּל הַמִּתְגַּבְּרִים לְהַחֲרִיב אֶת הָעוֹלָם. וְעִקַּר הָרְפוּאָה וְהַהַצָּלָה מִזֶּהֲמָתָם הִיא רַק עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.

דַּיְקָא עַכְשָׁו, בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֱלֶה, שֶׁהִתְגַּבֵּר כָּל-כָּךְ אֱבִי אֲבוֹת הַטֻּמְאָה שֶׁל כְּפִירוּת וּמִינוּת וֶאֱמוּנוֹת כָּזְבִיוֹת, עַד שֶׁהִגִּיעוּ יִשְׂרָאֵל לְתַכְלִית הַיְרִידָה וְהַהֶסְתָּרָה, אֲזַי תֵּכֶף לְעֶמַּת זֶה כְּבָר הִתְחִיל לִצְמֹחַ אוֹר הַצַּדִּיק.

**צה.**

עַצְמֵי וּבְשָׂרִי, הַקְּשׁוּרִים בְּקְשָׁרִים חֲזָקִים בְּהָאִילָן הַנִּפְלָא הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא מְאֹד שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַהוֹלֵךְ לְפָנֵינוּ וְעוֹמֵד לָנוּ לְמַחֲסֶה וּמָגֵן מִמִּינוּת וּכְפִירוֹת שֶׁל הַחַיּוֹת רָעוֹת הַדּוֹרְסִים וְטוֹרְפִים נְפָשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר, וּמְחַיֶּה וּמְחַזֵּק אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּכָל מֵינֵי רֵיחִין וּבוּסְמִין שֶׁל נוֹרָאוֹת חִדּוּשֵׁי תּוֹרָתוֹ הַגְּבוֹהָה וְהַנִּפְלָאָה מְאֹד וְכוּ' אֲפִלּוּ בְּתַכְלִית הַחשֶׁךְ וְהַהִתְרַחֲקוּת. כָּל הַחֲכָמִים לְהָרַע וְהַמְּחַקְּרִים כְּרוּכִים אַחַר כָּל הַתַּאֲוֹוֹת רָעוֹת וְכוּ', וּבְכָל זֹאת רוֹצִים לְהָבִין וּלְהִתְחַכֵּם בְּחָכְמוֹת וַחֲקִירוֹת שֶׁאֵין לָהֶם רְשׁוּת לְהִסְתַּכֵּל בָּהֶם.

**צו.**

לְכְבוֹד עֲטֶרֶת רֹאשִׁי וַעֲטֶרֶת הָאֱמֶת עָטַר לְרֹאשׁוֹ וְכָרַת עִמּוֹ בְּרִית עוֹלָם, אֲשֶׁר בּוֹ בָּחַר ה' מִכָּל יִשְׂרָאֵל וְהֵעִיר אֶת רוּחוֹ וְהִבְעִיר אֶת לִבּוֹ כְּאֵשׁ בּוֹעֶרֶת לְהַבְעִיר וּלְהַדְלִיק וּלְהַלְהִיב לְבָבוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַנַּחַל נוֹבֵעַ, שֶׁהוּא גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ יִשְׂרָאֵל בַּדּוֹר הַזֶּה וּלְדוֹרֵי דּוֹרוֹת.
ה' יִתְבָּרַךְ מִתְהַדֵּר וּמִתְפָּאֵר בּוֹ בְּכָל נְקֻדּוֹתָיו הַטּוֹבוֹת וְהָעִקָּר בְּהַנְּקֻדָּה הָעֶלְיוֹנָה, שֶׁמִּתְאַוֶּה בְּכָל לִבּוֹ לַחֲסוֹת תַּחַת כַּנְפֵי הַצַּדִּיק הֶחָכָם הַמַּנְהִיג הָאֱמֶת שֶׁהוּא עִקַּר חִיּוּתוֹ וְחַיּוּת וְשֹׁרֶשׁ כָּל הַבְּרִיאָה לְדוֹרוֹת.
עַל-יְדֵי הִתְקָרְבוּת לַצַּדִּיק הָאֱמֶת אָנוּ מְבַטְּלִין בָּזֶה דַּעַת הַכּוֹפְרִים וְהָאֶפִּיקוֹרְסִים שֶׁרוֹצִים לְהַשְׁוֹוֹת תּוֹרָתֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה כִּשְׁאָר לְמוּדֵי הַדָּתוֹת חַס וְשָׁלוֹם שֶׁהֵם רַק בַּשֵּׂכֶל הָאֱנוֹשִׁי, וְעַל-כֵּן אוֹמְרִים טְעָמִים שֶׁל הֶבֶל עַל מִצְוֹוֹת תּוֹרָתֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה כְּאִלּוּ כֻּלָּם עַל פִּי שֵׂכֶל אֱנוֹשִׁי חַס וְשָׁלוֹם, וְהֶבֶל יִפָּצֶה פִּיהֶם כִּי דָּתֵנוּ לֹא יְשִׁוָּה לְדָתֵיהֶם. כִּי תּוֹרָתֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה הִיא אַחְדוּת אֶחָד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר אֵין חֵקֶר לִתְבוּנָתוֹ, וּדְבָרָיו חַיִּים וְקַיָּמִים לָעַד וּמְחַיִּין כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּכָל עֵת וְרֶגַע, וְהֵם מִתְחַדְּשִׁים בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁמַּכְנִיס קִיּוּם הַתּוֹרָה שֶׁזֶּה הָעִקָּר.

**צז.**

מַחְמַד עֵינִי, הַחוֹשֵׁק וְלוֹהֵט לְהַלְהִיב אֶת לִבּוֹ וְאֶת לְבָבוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַמַּנְהִיג הָאֱמֶת, פֶּלֶא חָדָשׁ וְנוֹרָא מְאֹד, רָם וְעֶלְיוֹן עַל כָּל פְּלָאוֹת הַבּוֹרֵא, הַשּׁוֹפֵךְ עָלֵינוּ מֵימֵי חָכְמָתוֹ וּרְפוּאוֹתָיו הַחֲדָשִׁים פְּלָאֵי פְּלָאוֹת כְּדֵי לְטַהֲרֵנוּ מִטֻּמְאַת וְזֶהֲמַת שְׁנֵי קְלִפּוֹת הַחֲזָקוֹת וְהַמָּרוֹת שֶׁל אֶפִּיקוֹרְסוּת וֶאֱמוּנוֹת כָּזְבִיוֹת, שֶׁל שְׁטוּת וְטָעוּת וְהֶבֶל וְשֶׁקֶר גָּמוּר וַעֲבוֹדָה זָרָה, שֶׁמִּתְגַּבְּרִים בְּהִתְגַּבְּרוּת גָּדוֹל וְעָצוּם מְאֹד, הַמְּחַבְּלִים מַשְׁחִיתִים וּמַחֲרִיבִים הָעוֹלָם.

ה' יַצִּיל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מֵהֶם וּמִטֻּמְאָתָם, וְיִקַּיֵּם "אָז אֶהֱפֹּךְ אֶל כָּל הָעַמִּים שָׂפָה בְּרוּרָה, לִקְרֹא כֻּלָּם בְּשֵׁם ה'".

בְּחִינַת קְלִפַּת עֲמָלֵק רוֹצֶה לַהֲפֹךְ חָכְמַת הַתּוֹרָה לְחָכְמָתָם, וְדַרְכֵיהֶם הָרָעִים שֶׁהֵם הַחָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת מְבִיאִים לְאֶפִּיקוֹרְסוּת חַס וְשָׁלוֹם וּמַפְסִיקִים וּמַרְחִיקִים אֶת הָעוֹלָם מֵהַתּוֹרָה וּמֵהַצַּדִּיק שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ לְהַמְשִׁיךְ אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְמַטָּה וּלְהַמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם לְקָרְבָּם לַה' יִתְבָּרַךְ. וְאִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה כִּי אִם כְּשֶׁמִּתְרַחֲקִים מִדַּרְכֵיהֶם הָרָעִים בְּכָל מִינֵי הִתְרַחֲקוּת, כִּי הֵם מַפְסִיקִים וּמְעַכְּבִים וְאֵינָם מַנִּיחִים לְהִתְקָרֵב כְּלָל לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת. וְעִקַּר תִּקּוּנָם לְהַחֲזִירָם לְמוּטָב וּלְקָרְבָם לַה' יִתְבָּרַךְ הוּא רַק עַל-יְדֵי הַחֶסֶד שֶׁנִּתְגַּלָּה עַל-יְדֵי הַתּוֹכָחָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.

## צח.

עַצְמִי וּבְשָׂרִי, גִּבּוֹר חַיִל שֶׁיֵּשׁ לוֹ לֵב חָזָק וְתַקִּיף לִלְבּשׁ רוּחַ גְּבוּרָה לִלְחֹם מִלְחֶמֶת ה', לְהַכְנִיעַ וּלְכַלּוֹת שֹׂרֶשׁ וְזֶרַע הַשֶּׁקֶר שֶׁל הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת, וּלְהַעֲלוֹת וּלְפָרְסֵם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁעַל-יָדוֹ בָּאִים הָרְחוֹקִים מְאֹד מְאֹד וּמִתְקָרְבִים לַה' יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶּה עִקַּר כְּבוֹדוֹ, שֶׁהָרְחוֹקִים בְּיוֹתֵר יִתְקָרְבוּ אֵלָיו.

הַמְלִיצִים הַפּוֹשְׁעִים דַּרְכָּם לְדַבֵּר עַל-פִּי רֹב בִּלְשׁוֹן מְלִיצָה וְחִידָה שֶׁהוּא דָּבָר נִסְתָּר בְּחִינַת גֶּנֶבָה, כִּי הֵם גּוֹנְבֵי נְפָשׁוֹת יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי מְלִיצָתָם וּמוֹכְרִים וּמוֹסְרִים אוֹתָם לְרִשּׁוּת הַסִּטְרָא אָחֳרָא שֶׁהוּא קְלִפַּת עֲמָלֵק שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת.

## צט.

אָחִי יַקִּירִי, שֶׁהִטָּה דַּעְתּוֹ וְלִבּוֹ אֶל הָאֱמֶת הַזַּךְ הַצַּח וְהַמְצֻחְצָח, וּמְמַעֵט וּמְבַטֵּל כְּבוֹד עַצְמוֹ וּמַרְבֶּה בִּכְבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ, וּמוֹסֵר וְנוֹתֵן עַצְמוֹ לְמִיתָה עַל הָאַהֲבָה וְהַהִתְקַשְּׁרוּת אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מוֹשִׁיעָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁמְּמָרֵק וּמְצַחְצֵחַ עֵינֵיהֶם לִרְאוֹת הַפְּתָחִים אֵיךְ לְצֵאת מֵהֵיכָלוֹת הַטֻּמְאָה וְהַחשֶׁךְ שֶׁל הַמִּינוּת וּכְפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת שֶׁמַּחֲשִׁיכִים עֵינֵי יִשְׂרָאֵל וּמַעְלִימִים וּמַסְתִּירִים אוֹר הַצַּדִּיק שֶׁמְּגַלֶּה וּמוֹדִיעַ יְדִיעַת אֱלֹקוּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ לְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם, אֲפִלּוּ לְהָרְחוֹקִים וְהָעַכּוּ"ם, שֶׁכֻּלָּם יַכִּירוּ וְיִרְאוּ עַיִן בְּעַיִן שֶׁיֵּשׁ אֱלֹקִים שַׁלִּיט וּמוֹשֵׁל, וְיִתְגַּיְּרוּ וְיָשׁוּבוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. שָׁלוֹם וְחַיִּים וְכָל טוּב.

הָאֶפִּיקוֹרְסִים בְּחַלְקְלַקּוּת דִּבְרֵיהֶם הֵם כּוֹלְלִים אֱמוּנָתָנוּ הַקְּדוֹשָׁה וְהַטְּהוֹרָה עִם שְׁאָר אֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת שֶׁל שְׁטוּת וְהֶבֶל, וּמִתְגַּבְּרִים כְּנֶגֶד הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה עַל-יְדֵי הָאֱמֶת שֶׁלָּהֶם שֶׁהוּא שֶׁקֶר וּמְמִיתִים הָעוֹלָם עַל-יְדֵי חָכְמָתָם הָרָעָה. וְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת מַכְנִיעַ וּמְבַטֵּל הָאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת וְהַחָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְהַכְּפִירוּת וְהַפִּילוֹסוֹפְיָה וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת שֶׁל שְׁטוּת וְהֶבֶל שֶׁל חַכְמֵי הַטֶּבַע הָאוֹרְבִים לְהִתְפַּשֵּׁט מְאֹד בָּעוֹלָם, וּמַכְנִיס הָאֱמֶת בָּעוֹלָם, לְהִתְרַחֵק

מֵאֱמוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת וּמִכְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוּת וְכוֹ', וּמְגַלֶּה שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג רַק בִּרְצוֹן ה' יִתְבָּרַךְ, בְּלִי שׁוּם חִיּוּב הַטִּבְעִי כְּלָל.

**ק.**

עַצְמִי וּבְשָׂרִי, הַקְּשׁוּר וְדָבוּק בְּהָאִילָן הַקָּדוֹשׁ שֶׁיֵּשׁ לוֹ שִׁלְשָׁה שָׁרָשִׁים שֶׁהֵם אֱמוּנָה וְיִרְאָה וַעֲנָוָה, וֶאֱמֶת הוּא גּוּף הָאִילָן שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַהוֹלֵךְ לְפָנֵינוּ וְנוֹשֵׂא אוֹתָנוּ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאוֹמֵן אֶת הַיּוֹנֵק. אַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּכִיתָ לֵידַע מִבַּעַל הַנִּפְלָאוֹת שֶׁכָּל דְּבָרָיו הֵם נִפְלָאוֹת פְּלִאֵי פְּלָאוֹת עַד אֵין חֵקֶר, לְבַעֵר וּלְבַטֵּל הַחַיּוֹת רָעוֹת הַדּוֹרְסִים וְטוֹרְפִים אֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם הָאֱמוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת כְּפִירוֹת וּמִינוּת שֶׁל חֲכְמֵי הַטֶּבַע, וּמַמְשִׁיךְ וּמְקָרֵב כָּל הָעוֹלָם לַה' יִתְבָּרַךְ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר לָנֶצַח. ה' יָרִיק עָלֶיךָ בְּרָכוֹת וִישׁוּעוֹת נִפְלָאוֹת מֵהַצַּדִּיק שֶׁהוּא מְקוֹר הַבְּרָכוֹת וְהַיְשׁוּעוֹת.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הָעוֹסֵק לְתַקֵּן הָעוֹלָם, מַכְנִיעַ וּמְבַטֵּל זוֹהֲמַת הַשֶּׁקֶר וְהַטֻּמְאָה שֶׁל אֱמוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת וּמִינוּת וּכְפִירוֹת, וּמַכְנִיס חָכְמַת וְהַשְׂגַת אֱלֹקוּת וֶאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה הָאֲמִתִּית לְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם לְדוֹר דּוֹר.

**קא.**

לִבִּי וּבְשָׂרִי, הַשּׁוֹאֵב מֵימֵי דַּעַת הַתּוֹרָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁגִּלָּה אוֹרוֹת חֲדָשׁוֹת נִפְלָאוֹת נוֹרָאוֹת וְנִשְׂגָּבוֹת מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר אֵין לָשׁוֹן בָּעוֹלָם שֶׁיּוּכַל לְסַפֵּר תֹּקֶף רוֹם מַעֲלָתָם וְגָבְהָם וּקְדֻשָּׁתָם וְכֹחָם, שֶׁהֵם עִקַּר הָרְפוּאָה וְהַהַצָּלָה מִכָּל הָעֲשָׂרָה מִינֵי חִצִּים וְסַמִּים אַרְסִיִּים שֶׁל מִינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת, וְעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה שָׁלוֹם וּמַמְשִׁיכִים וּמְגַלִּים הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה לְכָל בָּאֵי עוֹלָם. אַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּכִיתָ לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמְךָ הָאָרָה מֵהַשִּׁיר שֶׁיִּתְעַר לֶעָתִיד שֶׁהוּא מְקוֹר כָּל הַשְּׂמָחוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין גֵּרִים וּבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה.

הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בַּעַל כֹּחַ גָּדוֹל שֶׁמַּכְנִיעַ קְלִפַּת עֲמָלֵק, הוּא בְּחִינַת מַטֶּה עֹז וְהַסִּטְרָא אָחֳרָא רוֹצָה לְבַלֵּעַ אוֹתוֹ, וַאֲזַי הוּא עוֹמֵד בְּבֵית הַבְּלִיעָה שֶׁלּוֹ בִּבְחִינַת "בְּצַוָּארוֹ יָלִין עֹז", הַיְנוּ הַצַּדִּיק הַבַּעַל כֹּחַ שֶׁהוּא בְּחִינַת מַטֶּה עֹז הוּא עוֹמֵד לוֹ בְּצַוָּארוֹ בְּבֵית הַבְּלִיעָה שֶׁלּוֹ, וַאֲזַי הוּא מֻכְרָח לִתֵּן הַקָּאוֹת. הַיְנוּ שֶׁהַסִּטְרָא אָחֳרָא מֻכְרָח לְהָקִיא וּלְהוֹצִיא כָּל הַקְּדֻשּׁוֹת שֶׁל הַדַּעַת וְהָרַחֲמָנוּת וְכָל מֵימֵי הַדַּעַת שֶׁבָּלַע מִן הַקְּדֻשָּׁה, בִּבְחִינַת "חַיִל בָּלַע וְיָקִיאֶנּוּ", וְלֹא דַּי שֶׁהוּא מֻקָּא וּמוֹצִיא כָּל הַקְּדֻשָּׁה וְהַתְּפִלּוֹת שֶׁבָּלַע, אַף גַּם הוּא מֻכְרָח לְהָקִיא וּלְהוֹצִיא עַצְמוּת הַחַיּוּת שֶׁלּוֹ מַמָּשׁ. וְזֶה בְּחִינַת גֵּרִים שֶׁמִּתְגַּיְּרִין, שֶׁהֵם הָיוּ תְּחִלָּה מֵעַצְמוּת הַסִּטְרָא אָחֳרָא מַמָּשׁ וְעַכְשָׁו חוֹזְרִים אֶל הַקְּדֻשָּׁה, כִּי הַסִּטְרָא אָחֳרָא מֻכְרָח לְהָקִיא וּלְהוֹצִיא עֶצֶם חַיּוּתוֹ מַמָּשׁ שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת גֵּרִים, כִּי כֹּחַ הַצַּדִּיק הוּא יוֹרֵד בְּקִרְבּוֹ מַמָּשׁ וְעַל-יָדוֹ הוּא מוֹצִיא

וּמֵקִיא עַצְמוּת חַיּוּתוֹ מַמָּשׁ מִקִּרְבּוֹ וּבִטְנוֹ, וְהוּא מְשַׁבֵּר רָאשֵׁי הַסִּטְרָא אָחֳרָא וְהַנָּחָשׁ שֶׁהָיְתָה יוֹנֶקֶת מִן הָרַחֲמָנוּת וְהַדַּעַת.

עַל-יְדֵי הַגֵּרִים שֶׁנַּעֲשִׂין עַל-יְדֵי כֹּחַ הַצַּדִּיק הַבַּעַל כֹּחַ, עַל-יְדֵי שֶׁהַסִּטְרָא אָחֳרָא מֻכְרַחַת לְהַחֲזִיר כָּל הַקְּדֻשָּׁה כָּל הַדַּעַת וְכָל הַנְּפָשׁוֹת שֶׁבָּלְעָה וְגַם עֲצְמוּת חַיּוּתָהּ, עַל-יְדֵי זֶה נִתְרַבֶּה וְנִתְגַּדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ בִּבְחִינַת "הָבוּ לַה' מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַה' כָּבוֹד וָעֹז", וְנַעֲשֶׂה רַעַשׁ וּפְרִסוּם, שֶׁנִּתְפָּרְסֵם כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי הַגֵּרִים. כִּי בִּתְחִלָּה כְּשֶׁהָיוּ אֵלּוּ הַנְּפָשׁוֹת נִבְלָעִים בֵּין הַסִּטְרָא אָחֳרָא בְּוַדַּאי הָיוּ רְחוֹקִים מְאֹד מֵה' יִתְבָּרַךְ, וְעַכְשָׁו כְּשֶׁהוֹצִיא אוֹתָם הַבַּעַל כֹּחַ מֵהַסִּטְרָא אָחֳרָא אָזַי הֵם מִתְקָרְבִים אֶל הַקְּדֻשָּׁה וְנִתְוַסְּפִים אֶל הַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק הָעוֹסְקִים בִּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת בְּכַוָּנָה, וְנַעֲשִׂים שְׁכֵנִים אֲלֵיהֶם, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מִתְרַבִּים הַבָּתִּים עַד אֵין חֵקֶר, עַד שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִכְנָסִין וְנִתְכַּנָּסִין לְתוֹךְ אֵלּוּ הַבָּתִּים כָּל שְׁאָר הַנְּפָשׁוֹת הַנִּדָּחִים הָרְחוֹקִים מְאֹד מְאֹד.

## קב.

נַפְשִׁי וְלִבִּי הַנָּעִים, הַשּׁוֹאֵב מֵימֵי הַתּוֹרָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, שֶׁגִּלָּה עֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה שֶׁהֵם עִקַּר הָרְפוּאָה וְהַהַצָּלָה מֵעֲשָׂרָה מִינֵי חִצִּים וְסַמִּים אַרְסִיִּים שֶׁל מִינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת, וְעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה שָׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם וְנִתְבַּטֵּל הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִּיקוֹרְסוּת מִלִּבָּם.

יֵשׁ שְׁנֵי מִינֵי אֶפִּיקוֹרְסוּת, יֵשׁ אֶפִּיקוֹרְסוּת שֶׁבָּא מֵחָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְעָלָיו נֶאֱמַר "וְדַע מַה שֶּׁתָּשִׁיב לָאֶפִּיקוֹרֶס", כִּי הָאֶפִּיקוֹרְסוּת הַזֹּאת יֵשׁ עָלֶיהָ תְּשׁוּבָה, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁנּוֹפֵל לָאֶפִּיקוֹרְסוּת הַזֹּאת אַף שֶׁבְּוַדַּאי צָרִיךְ לִבְרֹחַ וּלְהִמָּלֵט מִשָּׁם, אַךְ אַף-עַל-פִּי כֵן מִי שֶׁנּוֹפֵל לָאֶפִּיקוֹרְסוּת הַזֹּאת אַף שֶׁבְּוַדַּאי צָרִיךְ לִבְרֹחַ וּלְהִמָּלֵט מִשָּׁם, אַךְ אַף-עַל-פִּי כֵן מִי שֶׁנּוֹפֵל לְשָׁם אֶפְשָׁר לוֹ לִמְצֹא הַצָּלָה לָצֵאת מִשָּׁם כִּי יוּכַל לִמְצֹא שָׁם אֶת ה' יִתְבָּרַךְ אִם יְבַקְּשֶׁהוּ וְיִדְרְשֶׁהוּ שָׁם, כִּי יֵשׁ שָׁם חִיּוּת אֱלֹקוּת, הַיְנוּ שֶׁכֹּל מֵאוֹתִיּוֹת שֶׁנִּשְׁבְּרוּ וְנָפְלוּ לְשָׁם, וְעַל-כֵּן עַל הָאֶפִּיקוֹרְסוּת הַזֹּאת יֵשׁ עָלֶיהָ תְּשׁוּבָה. אֲבָל יֵשׁ עוֹד מִין אֶפִּיקוֹרְסוּת וְהֵם הַחָכְמוֹת שֶׁאֵינָם חָכְמוֹת אֶלָּא מֻחָמֶת שֶׁהֵם עֲמֻקִּים וְאֵינָם מַשִּׂיגִים אוֹתָם נִרְאִים כְּחָכְמוֹת, כְּמוֹ לְמָשָׁל כְּשֶׁאֶחָד אוֹמֵר סְבָרָא שֶׁקֶר בִּגְמָרָא פּוֹסְקִים תּוֹסְפוֹת וּמֻחָמֶת שֶׁאֵין לַמְדָן לְיַשֵּׁב הַקֻּשְׁיָא שֶׁבָּא עַל-יְדֵי סְבָרָא זוֹ, עַל-יְדֵי זֶה נִדְמֶה לוֹ שֶׁאָמַר סְבָרָא וְחָכְמָה גְּדוֹלָה אַף שֶׁבֶּאֱמֶת אֵינוֹ סְבָרָא כְּלָל. כֵּן יֵשׁ כַּמָּה מְבוּכוֹת וְקֻשְׁיוֹת אֵצֶל הַמְּחַקְּרִים שֶׁבֶּאֱמֶת אֵינָם שׁוּם חָכְמָה וְהַקֻּשְׁיוֹת בְּטֵלִים מֵעִקָּרָא, אַךְ מֻחָמֶת שֶׁאֵין בְּשִׂכֶל אֱנוֹשִׁי לְיַשְּׁבָם עַל-יְדֵי זֶה נִדְמִים לְחָכְמוֹת וְקֻשְׁיוֹת, וּבֶאֱמֶת אִי אֶפְשָׁר לְיַשֵּׁב אֵלּוּ הַקֻּשְׁיוֹת כִּי אֵלּוּ הַקֻּשְׁיוֹת שֶׁל אֶפִּיקוֹרְסוּת הַזֹּאת הֵם בָּאִים מִבְּחִינַת חֶלֶל הַפָּנוּי, אֲשֶׁר שָׁם בְּתוֹךְ הֶחָלָל הַפָּנוּי אֵין שׁוּם אֱלֹקוּת, כִּבְיָכוֹל, וְעַל-כֵּן אִי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אֹפֶן לִמְצֹא לָהֶם תְּשׁוּבָה, הַיְנוּ לִמְצֹא שָׁם אֶת ה' יִתְבָּרַךְ,

מֵחֲמַת שֶׁאֵין שֵׂכֶל וְאוֹתִיּוֹת לְיַשְׁבָם, כִּי אִלּוּ הָיָה מוֹצֵא שָׁם גַּם-כֵּן אֶת ה' יִתְבָּרַךְ - אִם כֵּן לֹא הָיָה פָּנוּי וְהָיָה הַכֹּל אֵין סוֹף. וְעַל-כֵּן עַל הָאֶפִּיקוֹרְסוּת הַזֹּאת נֶאֱמַר "כָּל בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן", כִּי אֵין שׁוּם תְּשׁוּבָה עַל הָאֶפִּיקוֹרְסוּת הַזֹּאת מֵאַחַר שֶׁבָּא מֵחֲלַל הַפָּנוּי שֶׁמִּשָּׁם צְמָצֵם דִּבּוּר אֱלֹקוּתוֹ כְּבָיְכוֹל, רַק אֵין שָׁם שֵׂכֶל וְאוֹתִיּוֹת לְיַשְׁבָם. וְעַל-כֵּן מִזֶּה הָאֶפִּיקוֹרְסוּת הַשְּׁנִית בְּוַדַּאי צָרִיךְ לִזָּהֵר יוֹתֵר וְיוֹתֵר לִבְרֹחַ וּלְהִמָּלֵט מִשָּׁם, לִבְלִי לְעַיֵּן וּלְהַבִּיט בְּדִבְרֵיהֶם כְּלָל, כִּי חַס וְשָׁלוֹם בְּוַדַּאי יִשְׁקַע שָׁם, כִּי עָלָיו נֶאֱמַר "כָּל בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן", כִּי אֵין עָלָיו שׁוּם תְּשׁוּבָה כַּנַ"ל. אַךְ הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה הוּא צָרִיךְ דַּוְקָא לְעַיֵּן בְּדִבְרֵי הָאֶפִּיקוֹרְסוּת הָאֵלּוּ, כִּי עַל-יְדֵי עִיּוּנוֹ שָׁם הוּא מַעֲלֶה מִשָּׁם כַּמָּה נִשְׁמוֹת שֶׁנִּפְלוּ וְנִשְׁקְעוּ בְּתוֹךְ הָאֶפִּיקוֹרְסוּת הַזֹּאת.

כַּאֲשֶׁר רָצָה ה' יִתְבָּרַךְ לִבְרֹא אֶת הָעוֹלָם לֹא הָיָה מָקוֹם לְבוֹרְאוֹ מֵחֲמַת שֶׁהָיָה הַכֹּל אֵין סוֹף, עַל-כֵּן צִמְצֵם אֶת הָאוֹר לְצַדְדִין וְעַל-יְדֵי הַצִּמְצוּם הַזֶּה נַעֲשָׂה חָלָל הַפָּנוּי וּבְתוֹךְ הֶחָלָל הַפָּנוּי הַזֶּה נִתְהַוּוּ הַיְמִים וְהַמִּדּוֹת שֶׁהֵם בְּרִיאַת הָעוֹלָם, וְזֶה הֶחָלָל הַפָּנוּי הָיָה מֻכְרָח לִבְרִיאַת הָעוֹלָם כִּי בִּלְתִּי הֶחָלָל הַפָּנוּי לֹא הָיָה שׁוּם מָקוֹם לִבְרִיאַת הָעוֹלָם, וְזֶה הַצִּמְצוּם שֶׁל הֶחָלָל הַפָּנוּי אִי אֶפְשָׁר לְהָבִין וּלְהַשִּׂיג כִּי צָרִיךְ לוֹמַר בּוֹ שְׁנֵי הֲפָכִים: יֵשׁ וְאַיִן, כִּי הֶחָלָל הַפָּנוּי הוּא עַל-יְדֵי הַצִּמְצוּם שֶׁכְּבָיְכוֹל צִמְצֵם אֱלֹקוּתוֹ מִשָּׁם וְאֵין שָׁם אֱלֹקוּת כְּבָיְכוֹל, כִּי אִם לֹא כֵּן אֵינוֹ פָּנוּי וְהַכֹּל אֵין סוֹף וְאֵין מָקוֹם לִבְרִיאַת הָעוֹלָם כְּלָל, אֲבָל בֶּאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ בְּוַדַּאי אַף-עַל-פִּי כֵן יֵשׁ בּוֹ גַּם-כֵּן אֱלֹקוּת כִּי בְּוַדַּאי אֵין שׁוּם דָּבָר בִּלְעֲדֵי חִיּוּתוֹ, וְעַל-כֵּן אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׂיג כְּלָל בְּחִינַת חָלָל הַפָּנוּי עַד לֶעָתִיד לָבוֹא.

מַעְיְנֵי חֲקִירוֹת וְקֻשְׁיוֹת, עַיֵּן לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת, אוֹרַח חַיִּים חֵלֶק א' עַמּוּד קי"ג אוֹת ל"ו.

וְזֶה הַלָּשׁוֹן: וּבֶאֱמֶת כָּל אֵלּוּ הַמַּכְשׁוֹלוֹת הַנִּמְצָאִים לְהַמְעַיְנִים בְּכַמָּה סְפָרִים הוּא מֵחֲמַת שֶׁנִּמְצָאִים כַּמָּה סְפָרִים שֶׁרוֹצִים לְיַשֵּׁב כַּמָּה קֻשְׁיוֹת עֲמֻקּוֹת בְּדַרְכֵי הַנְהָגוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וּבֶאֱמֶת הַתֵּרוּצִים אֵינָם כְּלוּם לַמֵּבִין מְעַט. עַל-כֵּן יְכוֹלִים לְהַכָּשֵׁל עַל-יְדֵי הַתֵּרוּצִים יוֹתֵר, אֲבָל בֶּאֱמֶת עַל כָּל הַקֻּשְׁיוֹת הָאֵלּוּ שֶׁבִּדְרָכֵי הַנְהָגוֹתָיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ' אֵין שׁוּם תֵּרוּץ בָּזֶה הָעוֹלָם, רַק לֶעָתִיד יִתְגַּלֶּה כָּל הַתֵּרוּצִים, אֲבָל בָּזֶה הָעוֹלָם אָסוּר לַחֲקֹר כְּלָל, רַק לִסְמֹךְ עַל אֱמוּנָה לְבַד, וּכְמוֹ שֶׁהֶאֱרִיךְ רַבֵּנוּ זַ"ל בָּזֶה הַרְבֵּה בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת. וְעַל-כֵּן רַבֵּנוּ זַ"ל בְּגָדֵל עֻמְקוּת חָכְמָתוֹ הָעוֹלָה עַל הַכֹּל אֵינוֹ מְיַשֵּׁב שׁוּם קֻשְׁיָא, רַק בְּגָדֵל חָכְמָתוֹ גִּלָּה לָנוּ תּוֹרוֹת נִפְלָאוֹת עֲמֻקּוֹת וּרְחָבוֹת, וְגִלָּה לָנוּ בָּהֶם וְהִסְבִּיר לָנוּ עַל-יְדָם שֶׁקֻּשְׁיוֹת כָּאֵלּוּ אִי אֶפְשָׁר לְיַשֵּׁב בְּשׁוּם אֹפֶן רַק לִסְמֹךְ עַל אֱמוּנָה. וְהִכְנִיס בָּנוּ דַּעַת לְהָבִין שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְיַשֵּׁב אֵלּוּ הַקֻּשְׁיוֹת, כִּי הוּא בְּגָדֵל עֹצֶם הַשְׂגָּתוֹ גִּלָּה לָנוּ מֵאַיִן וּמֵהֵיכָן נִמְשָׁכִין אֵלּוּ הַקֻּשְׁיוֹת שֶׁנִּמְשָׁכִין מִמָּקוֹם גָּבוֹהַּ כָּזֶה שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְיַשְׁבָן בָּזֶה הָעוֹלָם בָּזֶה הַגּוּף בְּשׁוּם אֹפֶן. כְּמוֹ בְּהַתּוֹרָה

עַל פְּרָקָא דְּבִיעָאָה דְּסִפְרָא דִּצְנִיעוּתָא (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן סִימָן כ"א) עַל מַאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל (בְּרָכוֹת י"ז): "לֶעָתִיד לָבוֹא צַדִּיקִים יוֹשְׁבִים וְעַטְרוֹתֵיהֶם בְּרָאשֵׁיהֶם", שֶׁגִּלָּה וּבֵאֵר לָנוּ שָׁם דֶּרֶךְ נִפְלָא וְהִסְבִּיר לָנוּ שָׁם שֶׁקְּשָׁיוֹת כְּאֵלּוּ שֶׁנִּבוֹכִין בָּהֶם נִמְשָׁכִין מִמַּשְׂכִּילִיִּים הַמַּקְיפִים, שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׂיגָם בְּזֶה הָעוֹלָם בְּשׁוּם אֹפֶן, וְאָמַר שָׁם תּוֹרָה נִפְלָאָה עַל זֶה בְּהִתְגַּלּוּת נִפְלָא. וְכֵן בְּהַתּוֹרָה 'בֹּא אֶל פַּרְעֹה' (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן סִימָן ס"ד), שֶׁגִּלָּה שָׁם שֶׁקְּשָׁיוֹת כְּאֵלּוּ נִמְשָׁכִין מִסּוֹד הַצִּמְצוּם שֶׁל הֶחָלָל הַפָּנוּי וְכוּ', שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׂיג זֹאת כִּי אִם לֶעָתִיד לָבוֹא. וְכֵן בְּהַתּוֹרָה "כִּי מְרַחֲמָם יְנַהֲגֵם" (בְּלִקּוּטֵי תִּנְיָנָא סִימָן ז') בֵּאֵר שָׁם שֶׁיֵּשׁ קֻשְׁיוֹת שֶׁהֵם נִמְשָׁכִין מִמַּקִּיפִים שֶׁהֵם לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן, שֶׁאֵין הַזְּמַן מַסְפִּיק לְבָאֵר הַקֻּשְׁיוֹת וְהַתֵּרוּצִים שֶׁיֵּשׁ שָׁם וְכוּ', עַיֵּן שָׁם בְּכָל אֵלּוּ הַמְּקוֹמוֹת וּבִשְׁאַר מְקוֹמוֹת כָּאֵלֶּה בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל. וְאִם בַּעַל שֵׂכֶל אֱמֶת אַתָּה, תִּרְאֶה וְתָבִין וְתַשְׂכִּיל מִן מוֹצֵא דָּבָר, מַה מְּאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתָיו וְהַשָּׂגוֹתָיו הָאֲמִתִּיּוֹת שֶׁהוּא הִשִּׂיג הָאֱמֶת שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְיַשֵּׁב אֵלּוּ הַקֻּשְׁיוֹת כְּלָל, רַק בְּחָכְמָתוֹ הָעֲמֻקָּה וְהַשָּׂגָתוֹ הָעֲצוּמָה גִּלָּה לָנוּ בְּדֶרֶךְ שֵׂכֶל נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד שֶׁאִי אֶפְשָׁר לָנוּ לְיַשֵּׁב כְּלָל, לְבַל נַהֲרֹס לַעֲלוֹת אֶל ה', לְרֻצּוֹת לַחֲקֹר בָּזֶה חַס וְשָׁלוֹם, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְיַשְּׁבָם כְּלָל, רַק לִסְמֹךְ עַל אֱמוּנָה לְבַד שֶׁהוּא יְסוֹד הַכֹּל. אֲבָל כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה לְיַשֵּׁב אֵיזֶה קֻשְׁיָא מֵאֵלּוּ הַקֻּשְׁיוֹת שֶׁל הַמְּחַקְּרִים, אֲפִלּוּ כְּשֶׁרוֹצֶה לְיַשְּׁבָם עַל-פִּי דַּרְכֵי הַקַּבָּלָה - אֵינוֹ עוֹלֶה בְּיָדוֹ שׁוּם תֵּרוּץ כְּלָל. וַאֲזַי יָכוֹל לִגְרֹם מְכְשׁוֹל יוֹתֵר חַס וְשָׁלוֹם לְהַמְעַיֵּן שֶׁיִּרְצֶה שֶׁיִּתְיַשֵּׁב אֶצְלוֹ הַדָּבָר. וּבֶאֱמֶת עֲדַיִן אֵינוֹ מְיֻשָּׁב כְּלָל, וּבְקַל יְכוֹלִין לְסְתֹּר הַתֵּרוּץ וְהַדְּרָא קֻשְׁיָא לְדוּכְתָּא בְּיֶתֶר עֹז. עַל-כֵּן צְרִיכִין לִבְלִי לְהַתְחִיל לְיַשֵּׁב קֻשְׁיוֹת כְּאֵלּוּ כִּי גָּבְהוּ מִדַּעְתֵּנוּ, כַּנִּזְכָּר לְעֵיל, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָה נ"ה) "כִּי לֹא מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דְּרָכֵיכֶם דְּרָכַי, כִּי גָּבְהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֶץ כֵּן גָּבְהוּ דְּרָכַי מִדְּרָכֵיכֶם וּמַחְשְׁבוֹתַי מִמַּחְשְׁבוֹתֵיכֶם". וְעַיֵּן עוֹד בְּמָקוֹם אַחֵר מִזֶּה (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת, בִּרְכוֹת הַשַּׁחַר ג', לו').

## קג.

מַחְמַד עֵינִי וְלִבִּי, ה' עֻזּוּז וְגִבּוֹר יְהֶיֶה מָעֻזְּךָ וְיַחֲזֵק אֶת לְבָבְךָ בְּכָל עֹז וְתַעֲצוּמוֹת לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמְךָ אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וְלִשְׁאֹב חָכְמָה וְדַעַת מֵהַנַּחַל נוֹבֵעַ שֶׁגִּלָּה נִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת חֲדָשׁוֹת לְגַמְרֵי, יְשׁוּעוֹת וְחֶסָדִים חֲדָשִׁים נִפְלָאִים וְנוֹרָאִים אֲשֶׁר לֹא נִתְגַּלּוּ מֵעוֹלָם, הַקּוֹרְאִים וּמַכְרִיזִים וּמְגַלִּים אֶלְקוּתוֹ בְּכָל דּוֹר לְכָל אֶחָד בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא.

עַל-יְדֵי אֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁכָּל הָעוֹלָמוֹת נִמְשָׁכִין וּמִתְנַהֲגִין וּמִתְקַיְּמִין רַק עַל-יְדֵי סְתִימָא דְּכָל סְתִימִין, שֶׁמַּאֲמִינִים שֶׁאֲפִלּוּ בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת הָרְחוֹקִים מֵהַקְּדֻשָּׁה מְאֹד הַנִּמְשָׁכִים מִבְּחִינַת חֶלֶל הַפָּנוּי גַּם שָׁם נֶעֱלָם חִיּוּת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכַאֲשֶׁר מְחַפְּשִׂין מְבַקְּשִׁין גַּם מִשָּׁם 'אַיֵּה מָקוֹם כְּבוֹדוֹ', עַל-יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה יִחוּד גָּדוֹל וְנִפְלָא בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וְנִתְחַבְּרִין וְנִתְיַחֲדִין כָּל

הָעוֹלָמוֹת בְּשׂרֹשׁ חַיּוּתָם, הֵינוּ בַּה' יִתְבָּרַךְ שְׁמְחֵיֵּה אֶת כֻּלָּם. וְעַל-כֵּן בֶּאֱמֶת אֲפִלּוּ מִי שֶׁלֹּא זָכָה לְהֵיטִיב מַעֲשָׂיו בִּשְׁלֵמוּת בְּחַיָּיו אֲבָל זָכָה עַל כָּל פָּנִים לְחַפֵּשׂ וְלִדְרֹשׁ תָּמִיד אַחֲרֵי ה' יִתְבָּרַךְ, הוּא גַּם-כֵּן טוֹבָה נִפְלָאָה וְנוֹרָאָה לְנַפְשׁוֹ וְגוּפוֹ, כִּי עַל-יְדֵי זֶה זוֹכֶה גַּם לְאַחַר מִיתָתוֹ לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ אֶת ה' יִתְבָּרַךְ וְלֹא יוּכְלוּ לְהַטְעוֹתוֹ עַל-יְדֵי עוֹלָם הַתּוֹהוּ, מֵאַחַר שֶׁגַּם שָׁם הוּא מְבַקֵּשׁ אֶת ה' יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן בְּקַל יוּכַל לְשׁוּב לִמְקוֹם מְנוּחָתוֹ, וְהַכֹּל בְּכֹחַ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁבִּטֵּל גּוּפוֹ בְּחַיָּיו וְזָכָה לַעֲלוֹת בְּחַיָּיו בְּעוֹדוֹ בְּגוּפוֹ לִבְחִינַת 'אַיֵּה', בְּחִינַת הַמַּאֲמָר סָתוּם דִּבְרֵאשִׁית, בְּתַכְלִית הַמַּעֲלָה לְעֵילָא לְעֵילָא וְכוּ' כְּדֵי שֶׁיְּמַשִּׁיךְ מִשָּׁם חַיּוּת חָדָשׁ וְנִפְלָא לְתַקֵּן כָּל הַנְּפָשׁוֹת כֻּלָּם.

## קד.

לְכְבוֹד עֲטֶרֶת רֹאשִׁי אֲשֶׁר עֲטֶרֶת הָאֱמֶת עָטַר לְרֹאשׁוֹ, וְהֵעִיר אֶת רוּחוֹ וְהִבְעִיר אֶת לְבָבוֹ לְהַבְעִיר וּלְהַדְלִיק לְבָבוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַנַּחַל נוֹבֵעַ, שֶׁרַק הוּא יָכוֹל לְהַעֲלוֹת הַכֹּל מִכָּל הַיְרִידוֹת וְהַחֲשֵׁכוֹת שֶׁבָּעוֹלָם וּלְתַקְּנָם.

אָח יָקָר, רְאֵה גַּם רְאֵה כַּמָּה הִפְלִיא ה' יִתְבָּרַךְ חַסְדּוֹ הַגָּדוֹל עִמְּךָ שֶׁנָּתַתָּ אֶת נַפְשְׁךָ וְהִשְׁקַעְתָּ כָּל מֹחֲךָ וְלִבְּךָ לְהַכִּיר וּלְהִתְדַּבֵּק בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא אוֹר הֶחָדָשׁ, שֶׁמְּגַלֶּה חֲדָשׁוֹת נִפְלָאוֹת וְנוֹרָאוֹת עַד אֵין חֵקֶר אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמְעוּ מֵעוֹלָם לְהַחֲיוֹתֵנוּ בָּהֶם אֲפִלּוּ בְּתַכְלִית הַחֹשֶׁךְ הַגָּמוּר שֶׁבְּאַחֲרִית הַיָּמִים הָאֵלּוּ שֶׁיִּשְׂרָאֵל תּוֹעִים עַכְשָׁו מְאֹד בְּהַטָּעָיוֹת שֶׁל כָּל הַנִּסְוֹגִים אָחוֹר מֵה' יִתְבָּרַךְ אַחֲרֵי הַהֶבֶל שֶׁל כְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת. אֵינְךָ יוֹדֵעַ אָחִי חֲבִיבִי עַד הֵיכָן מַגִּיעַ הַחֶסֶד הַנּוֹרָא הַזֶּה שֶׁזָּכִינוּ לְכָל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁהוּא גִּלָּה שֶׁהוּא כָּל תִּקְוָתֵנוּ וְכָל חִיּוּתֵנוּ וְחִיּוּת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם. נוֹדֶה לַה' בְּשֶׁכָּבְנוּ וּבְקוּמֵנוּ שֶׁזָּכִינוּ לִהְיוֹת בְּחֶלְקוֹ שֶׁל הַנַּחַל נוֹבֵעַ, ה' יַעֲזֹר לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל שֶׁהַצַּדִּיק יַעֲבִיר הַחֹשֶׁךְ מֵעֵינֵינוּ וְנִזְכֶּה לִרְאוֹת נִפְלָאוֹת הַחֶסֶד אֲשֶׁר הִפְלִיא עִמָּנוּ.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶעסֶר

## קה.

נַפְשִׁי וּלְבָבִי, הַכּוֹסֵף לִשְׁתּוֹת בַּצָּמָא אֶת דִּבְרֵי הָאֱמֶת, דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְיִרְאַת ה' הַנּוֹבְעִים מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה הַמּוֹצִיא אוֹתָנוּ מִכָּל הַטָּעוּתִים וּמְבוּכוֹת שֶׁל כְּפִירוֹת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת.

פְּנִימִיּוּת לְבָבְךָ וּלְבָבִי יוֹדְעִים וּמַרְגִּישִׁים קְצָת נְקֻדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה וְהַיְשָׁרָה, אֲשֶׁר זָכִינוּ לְהִתְקָרֵב לְאוֹר הָאוֹרוֹת בְּחִיר מִבְּחִירֵי צַדִּיקַיָּא מְקוֹר הַחָכְמָה.

לִבִּי אוֹמֵר לִי וֶאֱנִי בָּטוּחַ כִּי בִּפְנִימִיּוּת לִבּוֹ מַרְגִּישׁ אָדָם הַכָּאֵב שֶׁל הַצָּרָה הַזֹּאת מִן הַמֵּצַר וּמֵעִמְקֵי עֲמָקִים, וַאֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים בְּעֹצֶם הַצָּרָה שֶׁבַּדּוֹרוֹת הַלָּלוּ שֶׁמִּתְגַּבְּרִים

חַכְמֵי הַטֶּבַע וּמַרְבִּים סְפָרִים שֶׁל הֶבֶל וְאֶפִּיקוֹרְסוּת שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וּכְנֶגֶד הַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל-פֶּה וּמִתְלוֹצְצִים מִכָּל סִפְרֵי אֱמֶת, מִכָּל חָכְמַת הַתַּלְמוּד וְהַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ וְכוּ', וְרוֹצִים לַהֲפֹךְ מֵהֵפֶךְ אֶל הֵפֶךְ, לְהַשְׁכִּיחַ וּלְבַטֵּל הַתּוֹרָה. וְעִקַּר הַמְשָׁכַת הַיְשׁוּעָה הוּא עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא עִקָּרָן שֶׁל כָּל הַצַּדִּיקֵי אֱמֶת אֲשֶׁר סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים עוֹקְרִים דֵּעוֹתֵיהֶם הָרָעוֹת וְנִמְחִין מִלֵּב יִשְׂרָאֵל וּמֵאִירִין בְּיוֹתֵר אוֹר הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה עַל-יְדֵי רִבּוּי סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים וְתַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים.

## קו.

יַקִּירִי, הַחוֹתֵר וְחוֹפֵר בִּיגִיעוֹת גְּדוֹלוֹת בְּלִבָּבוֹ לִמְצֹא הַמַּיִם חַיִּים עֲמֻקִּים אֲשֶׁר חָפַר וּמָצָא הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, בְּאֵרוֹת מַיִם חַיִּים לְרַפְּאוֹת תַּחֲלוּאֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

בָּרוּךְ אֱלֹקֵינוּ שֶׁחָמַל עָלֵינוּ בַּדּוֹר הַחַלָּשׁ הַזֶּה, אֲשֶׁר עַל דּוֹרוֹתֵינוּ אֱלֹה נֶאֱמַר "וַתֵּרֶד פְּלָאִים אֵין עוֹזֵר לָהּ", כַּאֲשֶׁר אָנוּ רוֹאִים מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה בָּעוֹלָם, אֶת הַמַּעֲשֶׂה הָרַע הַנַּעֲשֶׂה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ בְּעִתִּים הַלָּלוּ. עָלֵינוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ לַה' יִתְבָּרַךְ תָּמִיד שֶׁחָמַל עָלֵינוּ וְנָתַן אוֹר קָדוֹשׁ וְחָדָשׁ נוֹרָא וְנִשְׂגָּב כָּזֶה שֶׁעֲשָׂה וְעוֹשֶׂה עִמָּנוּ נִסִּים נִפְלָאִים כָּאֵלֶּה. אַשְׁרֵינוּ שֶׁזָּכִינוּ לַחֲסוֹת וּלְהִסְתּוֹפֵף בְּצֵל כַּנְפֵי הַצַּדִּיק, לֹא יֵאָשְׁמוּ כָּל הַחוֹסִים בּוֹ. בְּוַדַּאי עֹצֶם אַהֲבָתְךָ וּתְשׁוּקָתְךָ הַחֲזָקָה אֶל הָאֱמֶת גָּרְמוּ לְךָ שֶׁתִּזְכֶּה לֵידַע מֵהַצַּדִּיק.

## קז.

אֲהוּבִי כְּנַפְשִׁי, שֶׁהִכְנִיס בְּלִבּוֹ וּמֹחוֹ זִיו נֹעַם מְתִיקוּת וַעֲרֵבוּת אוֹר הָאֱמֶת הַזֶּךְ שֶׁעַל-יָדוֹ נִכְנָסִין לַה' יִתְבָּרַךְ וּמַכִּירִים אוֹתוֹ. שָׁלוֹם וְחַיִּים אֲמִתִּיִּים.

עִקַּר הַתְּשׁוּבָה זוֹכִין עַל-יְדֵי אֱמֶת, גַּם עִקַּר הַהִתְעוֹרְרוּת וְהִתְחַזְּקוּת לִתְשׁוּבָה הוּא גַּם-כֵּן רַק עַל-יְדֵי אֱמֶת. חֲזַק בְּנִי וֶאֱמַץ בְּכָל כֹּחֲךָ לֵילֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וְהָאֱמֶת.

## קח.

לִבִּי יַקִּירִי, אֲשֶׁר אַהֲבָתוֹ וְנֶאֱמָנוּתוֹ לְהַצַּדִּיק שֶׁהוּא עֶצֶם הָאֱמֶת עֶצֶם הַטּוֹב שֶׁאֵין כְּמוֹהוּ מִקְצֵה הָעוֹלָם וְעַד קְצֵהוּ אֵינוֹ זָקוּק לְדִבּוּרִים, כִּי מַעֲשָׂיו וּפְעָלָיו הַכַּבִּירִים לְטוֹבַת יִשְׂרָאֵל לְזֹרַע לְהַצְמִיחַ וּלְהַזְרִיחַ בְּלִבָּם אוֹר הַצַּדִּיק צוֹעֲקִים עַל זֶה בְּקוֹל גָּדוֹל חוֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ עַד לֵב הַשָּׁמַיִם. אַשְׁרֶיךָ וְאַשְׁרֵי חֶלְקְךָ הַנָּעִים שֶׁזָּכִיתָ לְכָךְ.

הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הוּא מְקַיֵּם אֶת הָעוֹלָם וּמַמְשִׁיךְ אֱמוּנָה בָּעוֹלָם וּמוֹרֶה בְּדוֹרוֹת אֵלּוּ וּבְכָל הַדּוֹרוֹת הָעֲתִידִים לָבוֹא אֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ בָהּ, וּמְזַכֵּךְ וּמְבָרֵר אֶת הָעוֹלָם בְּכָל פַּעַם מֵהַסִּיגִים וְהַפְּסֹלֶת עַד שֶׁיִּגְמֹר הַבֵּרוּר בִּבְהִירוּת נִפְלָא בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת, כְּמוֹ שֶׁיִּהְיֶה לֶעָתִיד בֶּאֱמֶת בְּעֵת שֶׁיִּגָּלֶה ה' יִתְבָּרַךְ אֶת הַתּוֹרָה עַתִּיקָא סְתִימָאָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּעֵת

קֵץ הָאַחֲרוֹן עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה לֹא יָפֵרוּ וְלֹא יַעַבְרוּ עוֹד עַל הַתּוֹרָה לְעוֹלָם וְיִתָּקֵן הָעוֹלָם בִּשְׁלֵמוּת.
אֵין לָעוֹלָם שׁוּם תַּקָּנָה וְתִקָּוָה בְּשׁוּם פָּנִים כִּי אִם עַל-יְדֵי הַהִתְקָרְבוּת וְהַהִתְקַשְּׁרוּת לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת, אֲבָל הַשֵּׂקֶר מִתְגַּבֵּר וּמַחֲשִׁיךְ כָּל-כָּךְ עַד שֶׁאֵין רוֹאִין הָאֱמֶת כְּלָל כְּאִלּוּ לֹא הָיָה בָּעוֹלָם.

## קט.

לִבִּי יַקִּירִי, הַחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת וְעֵצוֹת וְתַחְבּוּלוֹת אֵיךְ לְהַגְדִּיל לְפָאֵר וּלְפָרְסֵם אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל הָאֱמִתִּי בְּחִינַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, הַמְכַלֶּה וּמַכְנִיעַ וּמְשַׁבֵּר וּמְבַטֵּל הָאֱמוּנוֹת כָּזְבִיּוֹת הַמַּחֲשִׁיכִים עֵינֵי הָעוֹלָם וּמַעֲלִימִים וּמַסְתִּירִים אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וּמַפְרִידִים אֶת הָרַגְלַיִם מִן הָרֹאשׁ, הַיְנוּ שֶׁעוֹשִׂים פֵּרוּד בֵּין כְּלָל יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּחִינַת רַגְלִין, וּבֵין הַצַּדִּיק שֶׁהוּא רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הָעוֹלָם מְחַסֵּר אֱמוּנָה, וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְרַבּוּ סִפְרֵי מִינוּת וּכְפִירוֹת שֶׁמְּטִילִים שִׂנְאָה וְאֵיבָה בֵּין יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם. שָׁלוֹם וְיֵשַׁע רַב.
רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מָלֵא רַחֲמִים, מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ, רַחֵם וְחוּס וַחֲמֹל עָלֵינוּ לְמַעַנְךָ וּלְמַעַן הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים הַגְּדוֹלִים, וְלִמְדֵנוּ וְהוֹרֵנוּ בְּכֹחַ וּזְכוּת הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל הַיָּחִיד בָּעוֹלָם שֶׁהוּא בְּבְחִינַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת פִּדְיוֹן, לְבַטֵּל כָּל הַגְּזֵרוֹת וְהַדִּינִים שֶׁנִּגְזְרוּ בְּכָל עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע בְּתֵּי דִּינֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים, וּתְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ הַגְּדוֹלִים וַחֲסָדֶיךָ הַמְרֻבִּים וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעַ וְתַעֲקֹר וּתְבַטֵּל כָּל הַכְּפִירוֹת מִכָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ וּבִפְרָט מִכָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵם, וּבְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תְּעוֹרֵר וְתַמְשִׁיךְ עֵת רָצוֹן בָּעוֹלָם תָּמִיד, וְתַהֲפֹךְ הַשִּׂמְחָה לְרָצוֹן בְּכֹחַ וּזְכוּת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּחִינַת מֹשֶׁה שֶׁהוּא עוֹמֵד בֵּין שִׂמְחָה לְרָצוֹן, אֲשֶׁר מָסַר נַפְשׁוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו לְבַטֵּל כָּל הַמִּינוּת וְהַכְּפִירוֹת מִן הָעוֹלָם וּלְהַעֲלוֹת מִשְׂמְחָה לְרָצוֹן, וְגַם עַתָּה אַחַר הִסְתַּלְקוּתוֹ עֲדַיִן הוּא עוֹסֵק בְּכָל דּוֹר וָדוֹר לַעֲשׂוֹת גֵּרִים וּבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה הַרְבֵּה בָּעוֹלָם לְהוֹצִיאָם מִשִּׂמְחָה וּכְפִירוֹת וּלְהַעֲלוֹתָם וּלְקַשְּׁרָם לְרָצוֹן הָעֶלְיוֹן וּלְהַמְשִׁיךְ אֱמוּנָה גְּדוֹלָה בָּעוֹלָם. אָנָּא ה', רַחֲמָן מָלֵא רַחֲמִים חַסְדְּךָ מָלֵא חֲסָדִים, חוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת לְבַל יִדַּח מִמְּךָ נִדָּח אֲשֶׁר מַחֲשָׁבוֹת לִבְּךָ לְכָל דּוֹר וָדוֹר, רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַנְךָ בְּכֹחוֹ וּזְכוּתוֹ הַגָּדוֹל וְחוּסָה עָלֵינוּ בְּעֵת צָרָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת אֲשֶׁר הַמִּינוּת וְהַכְּפִירוֹת מִתְפַּשְּׁטִים בָּעוֹלָם חַס וְשָׁלוֹם מְאֹד מְאֹד אֲשֶׁר אֵין דֶּרֶךְ לִנְטוֹת יָמִין וּשְׂמֹאל, וְכִמְעַט בְּכָל יוֹם נִתְפָּסִין כַּמָּה נְפָשׁוֹת בְּרֶשֶׁת הַכּוֹפְרִים הַמְחַנְּכִים נְעָרִים בְּלִמּוּדָם הָרַע לִלְמֹד חָכְמוֹת וּלְשׁוֹנוֹת וְכוּ', וְאֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשָּׁעֵן כִּי אִם עַל אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וְעַל כֹּחַ וּזְכוּת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וְכָל הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים הַגְּדוֹלִים שֶׁיּוֹדְעִים לְהַמְשִׁיךְ עֵת רָצוֹן וּלְהַמְתִּיק כָּל הַדִּינִים שֶׁבָּעוֹלָם וְלַהֲפֹךְ מִשִּׂמְחָה לְרָצוֹן.
יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ ה' צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹזֶעסֶר
קי.
לִבִּי יַקִּירִי, הַבּוֹעֵר וְלוֹהֵט בַּחֲמִימוּת לִבּוֹ אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַגִּבּוֹר וּבַעַל כֹּחַ גָּדוֹל שֶׁמַּכְנִיעַ וּמְכַלֶּה וּמְבַטֵּל תֹּקֶף הָרַע בְּשָׁרְשׁוֹ וּמְגַלֶּה וּמְבָרֵר הַטּוֹב שֶׁנִּסְתָּר שָׁם, וּמְהַפֵּךְ עֶצֶם הָרַע לְטוֹב גָּמוּר, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הוּא מְקֻרָב כָּל הָרְחוֹקִים מְאֹד לַה' יִתְבָּרַךְ. ה' יַאֲרִיךְ יָמֶיךָ וְיָאֵר בְּלִבָּבְךָ אוֹרוֹת הַצַּחְצָחוֹת דְּאוֹרַיְתָא דְּעַתִּיקָא סְתִימָאָה, אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ אֱלֹקִים לְפָנֵנוּ לְתַקֵּן הָעוֹלָם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת. יְהִי רָצוֹן שֶׁיִּתְפַּרְסֵם וְיִתְגַּלֶּה בָּעוֹלָם בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, אָז יִהְיֶה הָעוֹלָם חָדָשׁ לְגַמְרֵי.
הַצַּדִּיק הָאֱמֶת - כְּמוֹהוּ לֹא הָיָה בָּעוֹלָם.
כְּשֶׁרוֹאִין שֶׁהָעוֹלָם מְעִיזִין פְּנֵיהֶם כְּנֶגֶד הַצַּדִּיק, יֵדְעוּ שֶׁבְּוַדַּאי מִלְחָמוֹת גְּדוֹלוֹת יִתְעוֹרְרוּ עַל מְדִינָה זֹאת.
בַּלַּיְלָה שֶׁיֵּשׁ לְךָ פַּחַד בְּשִׁעַת שֵׁנָה אַל תֵּלֵךְ בַּדֶּרֶךְ בַּיּוֹם.
כְּשֶׁשּׁוֹכְחִין אֶת ה' יִתְבָּרַךְ וְאֵינָם נִשְׁעָנִים עָלָיו, עַל-יְדֵי זֶה מִתְפַּחֲדִים מֵהָאֻמּוֹת.
כְּשֶׁיִּשְׂרָאֵל בְּאַחְדוּת, הָאֻמּוֹת מִתְפַּחֲדִים מֵהֶם.
עַל-יְדֵי שֶׁאַתָּה נוֹטֵל עֵצָה מֵהַצַּדִּיק, עַל-יְדֵי זֶה תִּזְכֶּה לִתְשׁוּעָה.

## קיא.

אָחִי יַקִּירִי, הָחַס עַל עַצְמוֹ וְנָתַן אֶת נַפְשׁוֹ וְהִשְׁקִיעַ כָּל מֹחוֹ וְלִבּוֹ לְדַבֵּק עַצְמוֹ בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁעוֹסֵק תָּמִיד לְהַחֲזִיר כָּל הָעוֹלָם לְמוּטָב, אֲפִלּוּ הַמִּינִים וְכוֹפְרִים גְּמוּרִים וַאֲפִלּוּ אֻמּוֹת הָעוֹלָם, וּמַמְשִׁיךְ שָׁלוֹם נִפְלָא וְגָדוֹל בְּיוֹתֵר בָּעוֹלָם, עַד שֶׁעַל-יְדֵי רִבּוּי הַשָּׁלוֹם יָשׁוּבוּ וְיִתְהַפְּכוּ כֻּלָּם לֶאֱמוּנַת יִשְׂרָאֵל וְיַכְנִיעוּ עַצְמָם אֵלֵינוּ וַאֲנַחְנוּ נִשְׁלֹט בָּהֶם מֵרְצוֹנָם.
אָהוּבִי, אָחִי, שִׂמְחַת לִבִּי, עֵינַי תְּלוּיוֹת לַמָּרוֹם וּמְצַפּוֹת וּמְקַוּוֹת וּמְיַחֲלוֹת עַד שֶׁיִּפְתַּח ה' בְּרַחֲמָיו אֶת שִׂפְתַי לְפָרֵשׂ שִׂיחָתִי לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַצָּרוֹת וְהַתְּלָאוֹת הָעוֹבֵר עָלֵינוּ מִיַּד שׁוֹנְאֵינוּ, לְמַעֲנוֹ וּלְמַעַן נֶאֱמַן בֵּיתוֹ אֲשֶׁר אָנוּ סְמוּכִים עָלָיו יַעֲשֶׂה בְּרַחֲמָיו וְיַצִּיל אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִיָּדָם, וְיַעֲשֶׂה עִמָּנוּ חֲסָדִים נִפְלָאִים וִישׁוּעוֹת חֲדָשׁוֹת לְהַכְנִיעָם וּלְשַׁבְּרָם כְּחֶרֶס הַנִּשְׁבָּר וְנָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ.
ה' יִתְבָּרַךְ יְחַזֵּק לִבֵּנוּ לְבָטְחַ בַּה' וְלֹא יוּכְלוּ לְהַפְחִיד אוֹתָנוּ עוֹד בְּעֵת צָרָה הַזְּמַנִּית, כִּי ה' אִתָּנוּ וְהוֹדִיעַ לָנוּ עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁאֲפִלּוּ כְּמוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה, עֲדַיִן ה' עִמָּנוּ וְלֹא יִזְנַח אוֹתָנוּ לְעוֹלָם. בְּכָל יוֹם וָיוֹם עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵינוּ וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַצִּילֵנוּ מִיָּדָם. בְּטַח בַּה' כִּי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ לְעוֹלָם. בְּחַסְדּוֹ הַגָּדוֹל הִצִּילָנוּ עַד הֵנָּה, וּלְחַסְדּוֹ אָנוּ מְקַוִּים שֶׁיַּצִּילֵנוּ תָּמִיד. לַה' הַיְשׁוּעָה וְהַתִּקְוָה שֶׁיַּתְחִיל מֵעַתָּה לְהוֹשִׁיעֵנוּ יְשׁוּעָה שְׁלֵמָה.

## קיב.

לִבִּי וּבְשָׂרִי, אֲשֶׁר מָצָא חֵן בְּעֵינֶיךָ ה' וְנִשָּׂא אוֹתוֹ עַל כַּנְפֵי נֶשֶׁר וְנָתַן לוֹ לֵב חָכָם וּמֵבִין, לְהָבִין וְלִרְאוֹת עַיִן בְּעַיִן הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי אֲשֶׁר נָתַן ה' בְּרֹב רַחֲמָיו לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה, שֶׁהוּא מְקוֹר רְפוּאָתֵנוּ וְחַיּוּתֵנוּ, תִּקּוּנֵנוּ וְתִקְוָתֵנוּ.

אֵין מָקוֹם לָנוּס מֵהַפְּגָעִים וּמִכָּל הַחֶסְרוֹנוֹת כִּי אִם לַה' יִתְבָּרַךְ, אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הַתְּפִלָּה. חֲזַק בְּנִי וְחֲזַק, כִּי עֲדַיִן ה' עִמְּךָ וְחוֹשֵׁב עַל תִּקּוּנְךָ וּבְוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְתִהְיֶה רָגִיל מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַצַ"ל.

כָּל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים וְהָרָעוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם חַס וְשָׁלוֹם, אִם יִסְתַּכֵּל עַל הַתַּכְלִית בְּוַדַּאי אֵינָם רָעוֹת כְּלָל, רַק טוֹבוֹת גְּדוֹלוֹת, כִּי בְּוַדַּאי כָּל הַיִּסּוּרִים בָּאִים בְּכַוָּנָה מֵה' יִתְבָּרַךְ לְטוֹבָתוֹ, אִם לְהַזְכִּירוֹ שֶׁיָּשׁוּב בִּתְשׁוּבָה, אִם לְמָרֵק עֲוֹנוֹתָיו. וְאִם כֵּן כָּל הַיִּסּוּרִים הֵם טוֹבוֹת גְּדוֹלוֹת כִּי כַּוָּנַת ה' יִתְבָּרַךְ הוּא בְּוַדַּאי רַק לְטוֹבָה. נִמְצָא שֶׁבְּכָל הָרָעוֹת וְהַיִּסּוּרִים שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם חַס וְשָׁלוֹם, אִם יִסְתַּכֵּל עַל הַתַּכְלִית, הַיְנוּ כַּוָּנַת ה' יִתְבָּרַךְ, לֹא יִהְיֶה לוֹ יִסּוּרִים כְּלָל, רַק אַדְרַבָּא יִתְמַלֵּא שִׂמְחָה מִגֹּדֶל רֹב הַטּוֹבָה, כְּשֶׁמִּסְתַּכֵּל שֶׁיֵּשׁ תַּכְלִית בַּיִּסּוּרִים הַלָּלוּ. כִּי הַתַּכְלִית הוּא כֻּלּוֹ טוֹב כֻּלּוֹ אֶחָד, וּכְשֶׁיֵּשׁ לוֹ דַּעַת וּמִסְתַּכֵּל עַל הַתַּכְלִית אֵינוֹ מַרְגִּישׁ כְּלָל צַעַר הַיִּסּוּרִים.

ה' יוֹדֵעַ הָאֱמֶת, כִּי מֵעֵינַי תִּדְמַע דְּמָעוֹת עַל גֹּדֶל צַעֲרָךְ. ה' יִהְיֶה מָעֻזְּךָ לְדַלֵּג עַל הַכֹּל בְּשָׁלוֹם וְיִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

## קיג.

עַצְמִי וּבְשָׂרִי, הָאוֹחֵז בְּכָל כֹּחוֹ בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁעוֹסֵק עֲדַיִן עִמָּנוּ לְתַקְּנֵנוּ לָנֶצַח.

דַּע אָחִי, כִּי כָּל הַיִּסּוּרִים וְהַצָּרוֹת שֶׁשּׁוֹלֵחַ ה' יִתְבָּרַךְ עַל הָאָדָם חַס וְשָׁלוֹם, הַכֹּל הוּא רַק בִּכְדֵי לְשַׁבֵּר עֲזוּת הַגּוּף וּלְעוֹרְרוֹ בִּתְשׁוּבָה, בִּכְדֵי שֶׁתּוּכַל הַנְּשָׁמָה לְהִתְקָרֵב אֶל הַגּוּף וּלְהָאִיר לוֹ אוֹר הַצַּדִּיק שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ לְתַקֵּן הַכֹּל בִּשְׁלֵמוּת וּלְקָרֵב הַכֹּל לַה' יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת.

ה' יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם מְהֵרָה, שֶׁאָזְכֶּה לִכְתֹּב לְךָ דִּבְרֵי אֱמֶת שֶׁהֵם יְקָרִים וְנִפְלָאִים אֲשֶׁר אֵין עֵרוֹךְ אֲלֵיהֶם, שֶׁהֵם עֵצוֹת וּרְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף וְהַצְלָחוֹת נִצְחִיּוֹת לְכָל אֶחָד.

## קיד.

לִבִּי יַקִּירִי, אֲשֶׁר נִבְעָר לִבּוֹ כְּאֵשׁ בּוֹעֶרֶת בַּחֲמִימוּת וְהִתְלַהֲבוּת גָּדוֹל לְאֵין שִׁעוּר וָקֵץ לְהוֹדִיעַ וּלְפָרְסֵם בְּאַהֲבָה רַבָּה וּבְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת לְכָל יִשְׂרָאֵל מִסּוֹד נוֹרָאוֹת גְּדֻלַּת הַנַּחַל נוֹבֵעַ, שֶׁיֵּדְעוּ כֻּלָּם אֲשֶׁר רַק הוּא לְבַדּוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיאֵנוּ מֵהַחֹשֶׁךְ וְלִגְאֹל וְלִפְדּוֹת אוֹתָנוּ מִכָּל הָרָעוֹת וְהַחֲשֵׁכוֹת הָעוֹבֵר עָלֵינוּ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה שֶׁהוּא סוֹף וְקֵץ הַגָּלוּת.

לְמַשִּׁיב נֶפֶשׁ הָיָה לִי מִכְתָּבְךָ אֲשֶׁר קִבַּלְתִּי, וְכֵן הַמִּכְתָּב הַקּוֹדֶם. מַה מְּאֹד נָעִים לִי צוּף לְשׁוֹנְךָ הַצַּח לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת אֱמֶת מֵעִמָּק לִבְּךָ אֲשֶׁר בָּהֶם תְּשַׁעְשַׁע נַפְשִׁי, אָגִילָה וְאֶשְׂמְחָה בָּהֶם מִכָּל הוֹן יָקָר. זֶה לִי כַּמָּה שָׁנִים שֶׁאֲנִי חוֹלֶה לֹא עֲלֵיכֶם עַל שַׂפַּעַת וְסוֹבֵל מִכְּאֵב רֹאשׁ חָזָק, וּבָרוּךְ ה' הַיּוֹם הוּקַל לִי קְצָת בְּחַסְדֵי ה'.

צָרִיךְ שֶׁתִּגְדַּל אַהֲבָתֵנוּ בְּכָל פַּעַם, אַהֲבַת אֱמֶת, בְּיֶתֶר שְׂאֵת וְיֶתֶר עֹז. הַכּוֹתֵב בַּעֲיִפּוּת גָּדוֹל וּמְצַפֶּה לִישׁוּעָה שְׁלֵמָה.

יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶעסֶר

## קטו.

עַצְמִי וּבְשָׂרִי, הָאוֹחֵז עַצְמוֹ בְּקִשְׁרֵי אַהֲבָה בְּהַצַּדִּיק הַמַּמְשִׁיךְ עָלֵינוּ חֲסָדִים חֲדָשִׁים שֶׁלֹּא נִתְגַּלּוּ עֲדַיִן מֵעוֹלָם, וְשֶׁעַל-יָדוֹ נִתְגַּלָּה הָאֱמֶת בָּעוֹלָם.

שִׁיר אֲהָבִים, שִׁיר שֶׁל שֶׁבַח תְּהִלּוֹת, שִׁיר שֶׁל נִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת אֲשִׁירָה לְךָ עַל אֲשֶׁר הִפְלֵאתָ חַסְדְּךָ עִמָּדִי כָּל-כָּךְ וְטָרַחְתָּ וְיָגַעְתָּ יְגִיעוֹת עֲצוּמוֹת כָּל-כָּךְ עַד שֶׁעָזַרְךָ ה' לִבְנוֹת בִּשְׁבִילִי שְׁנֵי בָּתֵּי מִקְדָּשׁוֹת לַעֲבֹד בָּהֶם אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת בְּלֵב שָׁלֵם שֶׁזֶּה כָּל חַיּוּתִי וְנֶחָמָתִי. אֲנִי בָּטוּחַ שֶׁכָּל עֲבוֹדָתִי וְכָל דִּבּוּרֵי תּוֹרָה וּתְפִלָּה שֶׁאֲנִי זוֹכֶה לַעֲסֹק בְּהַבָּתִּים הַקְּדוֹשִׁים הַלָּלוּ הֵם בְּוַדַּאי כְּאִלּוּ אַתָּה בְּעַצְמְךָ עוֹשֶׂה זֹאת, וְזֶה יִשְׁאַר לְךָ לְעוֹלָם וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.

## קטז.

עַצְמִי וּבְשָׂרִי, שֶׁיֵּשׁ לוֹ לֵב חָזָק וְתַקִּיף לִלְבּשׁ רוּחַ גְּבוּרָה לִלְחֹם מִלְחֶמֶת ה', לְהַכְנִיעַ וּלְכַלּוֹת שֹׂרֶשׁ זֹהֲמַת הַשֶּׁקֶר שֶׁל הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת וּלְפָרְסֵם אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בָּעוֹלָם.

לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ לַה' בְּקוֹל עֶרֶב וְנָעִים בְּצָהֳלָה וּבְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וְחֶדְוָה רַבָּה וַעֲצוּמָה עַל גֹּדֶל נוֹרָאוֹת חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו וְנִסָּיו הָעֲצוּמִים שֶׁעָשָׂה עִמָּדִי, אֲשֶׁר נָתַן לִי עֲטֶרֶת חֵן שֶׁל אֱמֶת וְאַהֲבַת אֱמֶת וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים בְּלִבּוֹ הַחַם לַעֲמֹד בְּעֶזְרִי וְלִלְחֹם בַּעֲדִי בְּחִרוּף נֶפֶשׁ מִלְחָמָה חֲזָקָה וְקָשָׁה כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה לִי בֵּית מִקְדָּשׁ לַעֲבֹד בּוֹ עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת וְשִׂיחָה בֵּינִי לְבֵין קוֹנִי וּמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכוּ'. מִי יוּכַל לְמַלֵּל וּלְהַלֵּל גֹּדֶל הַפְלָאַת וְהַפְלָגַת עֶרֶךְ הַמְצִוָּה נְעִימָה וְנֶחְמָדָה הַזֹּאת הָעֲצוּמָה בְּלִי שִׁעוּר וְעֵרֶךְ, וּמִי יוּכַל לְשַׁעֵר מַה שֶּׁנַּעֲשֶׂה מִזֶּה שַׁעֲשׁוּעִים נוֹרָאִים וְנַחַת לַה' יִתְבָּרַךְ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. אִלְמָלֵא לֹא בָּאתָ לְעַלְמָא אֶלָּא בִּשְׁבִיל זֶה לְבַד - דַּי. מַה טּוֹב חֶלְקְךָ וּמַה נָּעִים גּוֹרָלְךָ בָּזֶה וּבַבָּא. אַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּכִיתָ לְכָךְ. הַדִּבּוּר הַפֶּלֶא הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה עָשָׂה רֹשֶׁם וְרַעַשׁ גָּדוֹל בְּכָל הָעִיר טְבֶרְיָא, בְּכָל הַיְשִׁיבוֹת וּבָתֵּי כְּנֵסִיוֹת מְדַבְּרִים וּמְפָאֲרִים הַדִּבּוּר הַפֶּלֶא הַזֶּה בְּלִי שִׁעוּר, וְכֻלָּם מְבָרְכִים אוֹתְךָ מֵעִמְקֵי לְבָבָם שֶׁתַּאֲרִיךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים וּבְרִיאִים וּמְתוּקִים.

**קיז.**
לְכְבוֹד עֲטֶרֶת רֹאשִׁי אֲשֶׁר עֲטֶרֶת הָאֱמֶת עִטַּר לְרֹאשׁוֹ וְהֵעִיר אֶת רוּחוֹ וְהִבְעִיר אֶת לִבּוֹ לְהַבְעִיר וּלְהַדְלִיק לְבָבוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַנַּחַל נוֹבֵעַ, שֶׁרַק הוּא יָכוֹל לְהַעֲלוֹת הַכֹּל מִכָּל הַיְרִידוֹת וְהַחֲשֵׁכוֹת שֶׁבָּעוֹלָם וּלְתַקְּנָם.
מַחֲמַת רִבּוּי וְעֹצֶם אַהֲבָתְךָ הַחֲזָקָה הַחֲזָקָה בְּעִמְקֵי לְבָבִי תָּמִיד, לֹא יָכֹלְתִּי לְהִתְאַפֵּק לַעֲשׂוֹת חוֹבָתִי הַמּוּטָל עָלַי וְכָתַבְתִּי בְּכָל כֹּחִי.
עִקַּר הַנְּפִילָה הַגְּדוֹלָה וְכָל הַנְּפִילוֹת שֶׁהֵם מְרִירוֹת הַחָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וּכְפִירוֹת שֶׁהִתְפַּשְּׁטוּ עַכְשָׁו כָּל-כָּךְ בַּעֲוֹונוֹתֵינוּ הָרַבִּים, הֵם עַל-יְדֵי רִבּוּי הַמַּחֲלֹקֶת שֶׁחוֹלְקִין עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.
וְעַל-כֵּן עִקַּר הַתִּקּוּן תָּלוּי עַל-יְדֵי שֶׁיִּתְחַבְּרוּ כָּל יִשְׂרָאֵל יַחַד בְּאַהֲבָה וְשָׁלוֹם, כִּי עַל-יְדֵי הָאַהֲבָה וְהַשָּׁלוֹם יֵשׁ לָהֶם כֵּלִים שְׁלֵמִים בְּיוֹתֵר לְקַבֵּל הָאָרַת הַשִּׁיר שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת יְסוֹד עוֹלָם שֶׁעַל-יָדוֹ זוֹכִין לְצֵאת מִיֵּן מְצֻלּוֹת תַּאֲווֹת עוֹלָם הַזֶּה וְזוֹכִין לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ הַחָכְמָה וְהַדַּעַת שֶׁמֵּאִיר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּבָנָיו וְתַלְמִידָיו.

**קיח.**
לִבִּי וּבְשָׂרִי, הַמּוּכָן לָבוֹא בָּאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי הָאָהוּב עָלָיו בַּעֲבוּתוֹת אַהֲבָה לְלֹא גְּבוּל בַּל יִנָּתֵק לְעוֹלָם, וְזָכָה לִהְיוֹת עֶבֶד נֶאֱמָן בְּבֵית אוֹצָרוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שַׂר הַשָּׁלוֹם, שֶׁמְּקַבֵּץ וּמַכְנִיס כָּל הָרְחוֹקִים וְהַנִּדָּחִים וּרְשָׁעִים גְּמוּרִים לַה' יִתְבָּרַךְ, וּמְגַלֶּה אֱלֹקוּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, וְיֵעָשׂוּ כֻּלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ. מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵךְ.
אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לִשְׁמֹר עַצְמֵנוּ מְאֹד מְאֹד מִקִּלְקוּל הָאַהֲבָה וּמִפְּרוּד לְבָבוֹת חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה אֵין יְכוֹלִין לְהִתְחַבֵּר וּלְהִצְטָרֵף יַחַד כְּאַחִים וְרֵעִים זֶה לָזֶה, רַק לְהוֹסִיף וּלְהוֹסִיף לְהַרְבּוֹת אַהֲבָה וְאַחְדוּת בֵּינֵינוּ כְּאַחִים וְרֵעִים אֲמִתִּיִּים זֶה לָזֶה, כְּדֵי שֶׁנּוּכַל לְהִתְחַבֵּר וּלְהִצְטָרֵף יַחַד תָּמִיד שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יִתְגַּדֵּל וְיִתְרַבֶּה מְאֹד מְאֹד בְּנֵינֵי הַבָּתִּים הַנִּפְלָאִים וְהַקְּדוֹשִׁים שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּלִי מִסְפָּר, עַד שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל וַאֲפִלּוּ הַשּׁוֹכְבִים בַּחוּץ יִתְקַבְּצוּ וְיִתְאַסְּפוּ יַחַד לְכִנּוֹס בָּהֶם, וַאֲפִלּוּ אֻמּוֹת הָעוֹלָם יִתְוַסְּפוּ עַל בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְשֶׁכָּל הִתְקָרְבוּת גְּאֻלַּת וִישׁוּעַת כָּל יִשְׂרָאֵל תָּלוּי בָּזֶה.

**קיט.**
לִבִּי וּבְשָׂרִי, שֶׁנִּחְצָב מִמָּקוֹם גָּבוֹהַּ וְקָדוֹשׁ מְאֹד וְזָכָה לִהְיוֹת עֶבֶד נֶאֱמָן אֵצֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וּמְקַבֵּל דִּבְרֵי אֱמֶת וְשָׂם אוֹתָם לְעֹמֶק לִבּוֹ וּמוּכָן לָבוֹא בָּאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל הִתְקַשְּׁרוּת אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי דַּאֲמִתִּי הָאָהוּב עָלָיו בַּעֲבוּתוֹת אַהֲבָה לְלֹא גְּבוּל בַּל יִנָּתֵק לְעוֹלָם. שָׁלוֹם וְחַיִּים אֲרֻכִּים.

כְּשֶׁמּוֹצֵא מוּם בְּיִשְׂרָאֵל וּמְקַטְרֵג עָלָיו, עַל-יְדֵי זֶה יוּכַל לְהַרְחִיקוֹ מִן הַקְּדֻשָּׁה.
כְּשֶׁלּוֹמֵד בֶּאֱמֶת בַּסְּפָרִים שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת צָרִיךְ לָשׂוּם לִבּוֹ וְעֵינָיו הֵיטֵב לְהָבִין נִפְלְאוֹת אוֹרָם הַצָּפוּן וְהַנִּפְלָא וְעֹצֶם הָעֲמָקוּת וְהַמְּתִיקוּת שֶׁנֶּעֱלָם וְנִסְתַּר בָּהֶם, וְזֶהוּ הָעִקָּר - לִזְכּוֹת וּלְהַרְגִּישׁ הַמְּתִיקוּת וְהַנְּעִימוּת, וְאָז יָכוֹל לִרְאוֹת חֲדָשׁוֹת וְנִפְלָאוֹת שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם, וְזֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי תִּקּוּן הַכָּבוֹד, שֶׁלֹּא יִקַּבֵּל שׁוּם כָּבוֹד לְעַצְמוֹ רַק כָּל הַכָּבוֹד יַעֲלֶה לַה' יִתְבָּרַךְ. גַּם יִזָּהֵר שֶׁלֹּא לְדַבֵּר עַל שׁוּם אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, רַק אַדְרַבָּא יִשְׁתַּדֵּל בְּכָל כֹּחוֹ לְמְצֹא זְכוּת וְטוֹב בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וַאֲפִלּוּ אִם נִדְמֶה חַס וְשָׁלוֹם לְרָשָׁע גָּמוּר יִשְׁתַּדֵּל לִמְצֹא בּוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁשָּׁם אֵינוֹ רָשָׁע, עַד שֶׁיִּהְיֶה כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יָפֶה וְנָאֶה בְּעֵינָיו. גַּם עַל-יְדֵי שֶׁמַּרְגִּישִׁים מְתִיקוּת דִּבְרֵי הַצַּדִּיק נִצּוֹלִין מִלְּהִיוֹת אַלְמָן.

## קכ.

לְכְבוֹד אָהוּב וְנֶחְמָד בְּעֵינֵי ה', אֲשֶׁר בּוֹ בָּחַר ה' וְהֵעִיר אֶת רוּחוֹ וְהִבְעִיר אֶת לְבָבוֹ כְּאֵשׁ בּוֹעֶרֶת לְהַבְעִיר וּלְהַדְלִיק לְבָבוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַנַּחַל נוֹבֵעַ שֶׁהוּא אוֹרוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ הַחַי גַּם עַכְשָׁו בְּדוֹרוֹתֵינוּ וּלְכָל הַדּוֹרוֹת הָעֲתִידִים לָבוֹא, לְהוֹצִיאָם מֵעִמְקֵי עִמְקֵי הַיְרִידָה וְהַחשֶׁךְ שֶׁל הַתְּהוֹם תַּחְתִּיוֹת, וּלְהַעֲלוֹתָם מַעְלָה מַעְלָה לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה, שֶׁיֵּדְעוּ כֻּלָּם אֶת ה' וּלְעָבְדוֹ שְׁכֶם אֶחָד.
אֲחִי יַקִּירִי, כְּבָר כָּתַבְתִּי כַּמָּה פְּעָמִים מִגֹּדֶל הַהִתְקַשְּׁרוּת וְהָאַהֲבָה הָאֲמִתִּית אֲשֶׁר עָשָׂה ה' בֵּינִי וּבֵינְךָ, לִבִּי קָרוֹב אֵלֶיךָ מְאֹד וְנִמְשָׁךְ אַחֲרֶיךָ בִּתְשׁוּקָה גְּדוֹלָה וְנַעֲגוּעִים נִמְרָצִים עַד שֶׁאֲנִי רוֹאֶה אוֹתְךָ תָּמִיד, כִּי מֵחֲמַת הָאַהֲבָה הַחֲזָקָה הַנִּפְלָאָה אֵינִי יָכוֹל לְנַתֵּק עַצְמִי מִמְּךָ וְלִפְרֹד מֵחֲשַׁבְתִּי מֵאִתְּךָ, כִּי בֶּאֱמֶת לֹא נִמְצָא בְּכָל הָעוֹלָם אֲנָשִׁים אֲחִים אוֹהֲבִים נֶאֱמָנִים אֲמִתִּיִּים כְּמוֹתֵנוּ. מֵאֵת ה' הָיְתָה זֹאת מִן הַשָּׁמַיִם. וַאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לִשְׁמֹר עַצְמֵנוּ מְאֹד שֶׁלֹּא תִּפָּגֵם הָאַהֲבָה חַס וְשָׁלוֹם אֲפִלּוּ כְּחוּט הַשַּׂעֲרָה, כִּי רָאוּי לָנוּ לֶאֱהֹב עַצְמֵנוּ בְּיֶתֶר שְׂאֵת וְיֶתֶר עֹז מֵחֲמַת שֶׁזָּכִינוּ לֵידַע מֵאוֹר אֱמֶת נוֹרָא כָּזֶה יוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם, וְיֵשׁ לָנוּ חֵלֶק בְּפִרְסוּם וְהִתְגַּלּוּת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בָּעוֹלָם, שֶׁמִּמֶּנּוּ תִּצְמַח הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה לְעַם יִשְׂרָאֵל וּלְכָל הָעוֹלָם, שֶׁכֻּלָּם יֵדְעוּ אֶת ה' וְיִתְּנוּ לוֹ כֶּתֶר מְלוּכָה.
אֲנִי מְחַבֵּק אוֹתְךָ תָּמִיד בְּאִמְרֵי פִּי בִּתְפִלּוֹת וּתְחִנּוֹת חֲמוֹת מִתּוֹךְ חֲמִימוּת וְעֻמְקוּת נִשְׁמָתִי, שֶׁיִּתֵּן לְךָ ה' חַיִּים טוֹבִים וַאֲרֻכִּים, וְיַעֲלֶה נֵר הַצַּלָּחָתְךָ לְעֵילָא וּלְעֵילָא בְּכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה, וְהָעִקָּר שֶׁתְּקַשֵּׁר עַצְמְךָ בֶּאֱמֶת לְרֹאשׁ מֻבְחָר הָאֱמֶת.
יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹזֶעסֶר

**קכא.**
לִבִּי יַקִּירִי, שֶׁזָּכָה לְהִתְאַמֵּץ וְלָבוֹא לְעֶזְרָה בְּרוּחַ נְדִיבָה וְלֶתֶת יָד נֶאֱמָנָה בַּהֲקָמַת בִּנְיָן חָדָשׁ וּמְפֹאָר לְבֵית הַמִּדְרָשׁ הַגָּדוֹל שֶׁל רַבֵּנוּ זַצַ"ל, שָׁלוֹם וְיֶשַׁע רַב.
הַיּוֹם יוֹם חֲמִשִּׁי בַּבֹּקֶר, שֶׁצְּרִיכִין לְהָכִין עַל שַׁבַּת קֹדֶשׁ, הִגִּיעַנִי מִכְתָּבוֹ הַנָּעִים וְחָמוּד לִי מִכָּל הוֹן בְּצֵרוּף צ'ק עַל סַךְ חֲמִשָּׁה ל"י. הָיָה לִי שִׂמְחָה וּמְשִׂיבַת נֶפֶשׁ שֶׁרְאִיתִי שֶׁזָּכָה לְמִצְוָה גְּדוֹלָה כָּזוֹ, וּבְיוֹתֵר גְּדֻלָּה שִׂמְחָתִי מִזֶּה שֶׁזָּכִיתִי לִשְׁמֹעַ מִשְּׁלוֹמוֹ. יוֹסִיף ה' עָלֶיךָ תָּמִיד בְּרָכָה וְחַיִּים וְשָׁלוֹם עַד הָעוֹלָם. יְשַׁלֵּם ה' פָּעֳלוֹ הַטּוֹב וּמַשְׂכֻּרְתּוֹ תִּהְיֶה שְׁלֵמָה מֵאֵת ה'. הִתְפַּלַּלְתִּי עֲבוּר נִשְׁמַת חוֹתְנוֹ זַ"ל, שֶׁיִּזְכֶּה לִפְנוֹת וְלִדְרֹשׁ בְּכָל כֹּחַ אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה, שֶׁיָּכוֹל לְתַקֵּן אוֹתוֹ בִּשְׁלֵמוּת.

**קכב.**
לשים פתיחה
יִשְׂמַח לִבִּי בְּקִרְבִּי וְיִתְעַנֵּג בְּתַעֲנוּגִים גְּדוֹלִים עַל בִּרְכָתְךָ הַנֶּאֱמָנָה וְעַל אַהֲבַת לִבְּךָ וְעַל גֹּדֶל חַסְדְּךָ שֶׁהוֹסַפְתָּ עָלַי כָּל-כָּךְ בְּהַסַּךְ 300 ל"י, תְּשׁוּאוֹת חֵן חֵן לָךְ. עֵינַי וְלִבִּי אֶל אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם נְשׂוּאוֹת בִּתְפִלָּה וּבַקָּשָׁה שֶׁיְּחָנְנְךָ וַיַּצְלִיחֲךָ וְיִשְׁמֹר וְיִנְצֹר וְיַצִּיל אוֹתְךָ וְאֶת בֵּיתְךָ מִכָּל מִינֵי חֲלָאִים וּגְזֵרוֹת קָשׁוֹת, וְיַבְרִיא וִירַפֵּא אֶתְכֶם בַּגּוּף וּבַנֶּפֶשׁ לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים וּבְרִיאִים.

**קכג.**
לְכְבוֹד בְּנֵי יַקִּירִי, הַמִּתְנַהֵג בְּחֶסֶד בַּעֲנָוָה וְאַהֲבָה עִם כָּל אָדָם.
בְּנֵי יַקִּירִי, תִּתֵּן שֶׁבַח וְהוֹדָיָה לַה' יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר עַד כֹּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ, וְאַהֲבָתוֹ חָקוּק בְּלִבִּי וְלֹא אוּכַל לִשְׁכְּחוֹ כְּלָל. הִצְטַעַרְנוּ מְאֹד עַל שֶׁעָשִׂיתָ מַאֲמָץ גָּדוֹל כָּזֶה שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִכֹּחֲךָ, עַכְשָׁו הָאֱמָא וְכֵן גַּם אֲנִי מְבַקְּשִׁים מִמְּךָ שֶׁלֹּא תִּשְׁלַח לָנוּ כֶּסֶף, עַד שֶׁיְּרַחֵם ה' וִיבָרֵךְ אוֹתְךָ וְיַרְחִיב אֶת גְּבוּלְךָ, וְנֵר הַצָּלָחָתְךָ יַעֲלֶה לְעֵילָא וּלְעֵילָא בְּגוּף וָנֶפֶשׁ.

**קכד.**
לִכְבוֹד יַקִּירִי חֶמְדַּת לִבִּי, הָעַסְקָן הַחֲרֵדִי וְרַב פְּעָלִים בְּתוֹרָה וְיִרְאַת ה' הַדָּגוּל בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת, הַנִּכְבָּד וְהַנָּעִים, הַנֶּחְמָד וְחָבִיב לַכֹּל, וּלְרַעְיָתוֹ הַנִּכְבָּדָה מְאֹד, אִשָּׁה יִרְאַת ה' הִיא תִּתְהַלָּל.
הֲרֵינִי שׁוֹלֵחַ לָכֶם בָּזֶה אֶת בִּרְכָתֵנוּ הַחַם וְהַלְבָבִי בְּשֶׁמֶן וּבְשֶׂם כָּל מִשְׁפַּחְתִּי, בִּרְכַּת 'מַזֶּל טוֹב' לְשִׂמְחַת כְּלוּלוֹת בִּתְכֶם הַנִּכְבָּדָה וְהַמְהֻלָּלָה. יְהִי רָצוֹן לִפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם שֶׁיִּהְיֶה זִוּוּגָם עוֹלֶה יָפֶה בַּגַּשְׁמִי וְרוּחָנִי, וְיִזְכּוּ לִבְנוֹת בַּיִת נֶאֱמָן לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת, בֵּית יִשְׂרָאֵל סָבָא,

לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים, וְיֵצְאוּ מֵהֶם דּוֹרוֹת יְשָׁרִים וּכְשֵׁרִים כִּרְצוֹנְכֶם הַטּוֹב, וְתִרְווּ רֹב עֹנֶג וְנַחַת מֵהֶם וּמִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם. אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.
ה' יְזַכֵּנוּ לִרְאוֹת בְּשִׂמְחַתְכֶם שִׂמְחַת עוֹלָם, שֶׁתִּזְכּוּ לֵילֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

**קכה.**
לְכָבוֹד לִבִּי וּבְשָׂרִי, שֶׁהִשְׁקִיעַ אֶת מְלוֹא כֹּחוֹ לְהִתְקָרֵב לְהַצַּדִּיק.
חַסְדֵי ה' אַזְכִּיר עַל כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר גְּמָלָנוּ בְּרֹב רַחֲמָיו, אֲשֶׁר הוֹסִיף שְׁנוֹת חַיִּים לְאִמָּא בְּדֶרֶךְ נֵס נִפְלָא, וּבָרוּךְ ה' מַצָּבָהּ הוֹלֵךְ וְטוֹב, כֵּן בְּרַחֲמָיו יוֹשִׁיעֵנוּ וְיִגְמֹר רְפוּאָתָהּ מִן הַשָּׁמַיִם לְאֹרֶךְ יָמִים.
הִיא נִמְצֵאת עֲדַיִן בַּבֵּית חוֹלִים לְכַמָּה יָמִים, וְכָל הַיְלָדִים מִתֵּל-אָבִיב וּטְבֶרְיָה מְבַקְּרִים אוֹתָהּ כְּמַעַט בְּכָל יוֹם בְּשִׂמְחַת לִבָּם.

**קכו.**
לְכָבוֹד עַצְמִי וּבְשָׂרִי, הַקְּשׁוּר בְּקִשָּׁרִים חֲזָקִים בְּהָאִילָן הַנִּפְלָא הַקָּדוֹשׁ וְנוֹרָא מְאֹד. שָׁלוֹם וְחַיִּים וִישׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת וְנִפְלָאוֹת.
אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר גֹּדֶל עֹצֶם שִׂמְחַת לִבִּי שֶׁקִּבַּלְתִּי מִמִּכְתָּבְךָ הַנָּעִים לִי, הַמָּתוֹק מִדְּבַשׁ לְפִי, וְזָכִיתִי לִשְׁמֹעַ מִשְׁלוֹמְכֶם כִּי טוֹב. יִתֵּן ה' גַּם לֶעָתִיד שֶׁאֲזַכֶּה לִשְׁמֹעַ תָּמִיד מִכֶּם אַךְ טוֹב וָחֶסֶד כָּל יְמֵי חַיַּי. גַּם הָיָה לִי רֹב עֹנֶג וְנַחַת רוּחַ בְּלִי שִׁעוּר שֶׁרָאִיתִי שֶׁיֵּשׁ לְךָ זְכוּת לְקַיֵּם הַמִּצְוָה הַמְיֻחֶדֶת שֶׁל עֶשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת כִּבּוּד אָב "לְמַעַן יַאֲרִיכוּן יָמֶיךָ".

**קכז.**
בָּבַת עֵינִי וְלִבִּי, אֶשֶׁר חַם לִבּוֹ בְּקִרְבּוֹ וּבוֹעֵר כָּאֵשׁ לְהַדְלִיק אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בָּעוֹלָם.
אָחִי יַקִּירִי, נַפְשִׁי וְלִבִּי, אַל תִּתְרַשֵּׁל בְּהַמִּצְוָה שֶׁשָּׁלַח ה' לְיָדְךָ וְתַעֲשֶׂנָּה לְשֵׁם שָׁמַיִם בְּלִי אִחוּר כְּלָל, וְתִהְיֶה זְרִיז לַעֲשׂוֹת כָּל מַה שֶּׁמּוּטָל עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת. אַל תֹּאמַר אֶעֱשֶׂה אוֹתָהּ לְמָחָר, שֶׁמָּא לֹא תִּפָּנֶה.

**קכח.**
שָׁלוֹם לְאָהוּבִי וַחֲבִיבִי כְּנַפְשִׁי הֶחָפֵץ בִּנְקֻדַּת הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי.
כָּלְתָה נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ לִרְאוֹת בְּשִׂבַע שִׂמְחוֹת אֶת פָּנֶיךָ הַמְּאִירִים וְהַנְּעִימִים, וְלִבִּי תָּמִיד עִמְּךָ וְאוֹחֵז בְּיָדְךָ לְהַכְנִיסְךָ בְּעֵת הַהִתְבּוֹדְדוּת וּשְׁפִיכַת לִבִּי לְפָנֵי ה' יִתְבָּרַךְ בִּתְחִנּוֹת וּבַקָּשׁוֹת וּצְעָקוֹת.
בָּאתִי כַּמָּה פְּעָמִים לְהֵיכָלוֹ הֶחָדָשׁ לְקַבֵּל פָּנָיו הַנָּעִים וְלֹא נָתְנוּ לִי בְּשׂוּם אֹפֶן.

## קכט.

אָחִי יַקִּירִי, הַגּוֹדֵל וְצוֹמֵחַ מִמֵּימֵי הַדַּעַת שֶׁל הַצַּדִּיק.
לִבִּי וּבְשָׂרִי הַיָּקָר, קִבַּלְתִּי מִכְתָּבְךָ הַנָּעִים וְהַשָּׂמֵחַ, תְּשׁוּאוֹת חֵן מֵעִמְקֵי לְבָבִי עַל כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁיָּצָא מִלִּבְּךָ הַכָּשֵׁר וְהַיָּשָׁר בֶּאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ.
אֶתְמוֹל הִתְקַשַּׁרְתִּי לִמְקוֹם עֲבוֹדָתְךָ, וְנֶאֱמַר לִי שֶׁכְּבָר עָבְרָתָ לְפֶנְסְיָה מִתְּחִלַּת הַחֹדֶשׁ. וְשָׂמַחְתִּי מְאֹד מֵהַבְּשׂוֹרָה טוֹבָה שֶׁכָּזוֹ בִּשְׁמְעִי זֹאת, כִּי עַכְשָׁו תִּהְיֶה בֶּן-חוֹרִין לַעֲבֹד ה' בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה.

## קל.

לִכְבוֹד יְדִידִי כְּנַפְשִׁי, אֲשֶׁר גְּבוּרָתוֹ הִפְלִיאָה פְּלָאִים לְהָאִיר בָּעוֹלָם נְתִיבוֹת גִּנְזֵי חָכְמָתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.
בְּיוֹם ח' כִּסְלֵו בָּאתָ לְפֹה עִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָא, הַמָּקוֹם הַקָּדוֹשׁ שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְחַבֵּר וּלְהִתְקַשֵּׁר אֶל הַנַּחַל נוֹבֵעַ בִּשְׁנַת תשי"ז ט"ו בִּשְׁבָט. הַקֶּשֶׁר אֲשֶׁר עָשָׂה ה' בֵּינֵינוּ וְכָל דִּבְרֵי הָאֱמֶת שֶׁשָּׁמַעְתָּ מִפִּי מִנֹּעַם סוֹד נוֹרָאוֹת גְּדֻלַּת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת - לֹא דָּבָר קָטָן הוּא, וּמִכֻּלָּם תּוּכַל לְהָבִין שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה גְּדוֹלָה עֲמֻקָּה וְנוֹרָאָה מַה שֶּׁאִי אֶפְשָׁר לְשַׁעֵר בַּמֹּחַ, וְאִם יֹאמַר הֶחָכָם לָדַעַת - לֹא יוּכַל לִמְצֹא. וּבָזֶה תָּגִיל וְתָשִׂישׂ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל מָקוֹם, כִּי עוֹד לֹא אָבְדָה תִּקְוָתֵנוּ בְּחַסְדֵי ה' וְחֶמְלָתוֹ הַגְּדוֹלָה.
חֲזַק וֶאֱמַץ בְּכָל הַדְּבָרִים שֶׁשָּׁמַעְתָּ מִכְּבָר, וְתִזְכֹּר בְּכָל פַּעַם עֹצֶם גְּדוֹלוֹת וְנוֹרָאוֹת כֹּחוֹ שֶׁל זָקֵן שֶׁבַּזְּקֵנִים דְּקֵדֻשָּׁה שֶׁאָנוּ חוֹסִים בּוֹ, שֶׁבְּעֹצֶם כֹּחוֹ בְּוַדַּאי יִתְקַן הַכֹּל בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ.
ה' יְחַזֵּק לִבְּךָ בְּרָצוֹן חָזָק וְכִסּוּפִים גְּדוֹלִים לִכְסֹף שֶׁיִּהְיֶה לְךָ חֵלֶק גָּדוֹל בְּעֵסֶק זְכוּת הָרַבִּים לְדוֹרוֹת.
יִשְׂרָאֵל דֹּב אוֹדֶעסֶר

## קלא.

הֶחָבִיב לִפְנֵי ה' כְּבֶן יָחִיד, כְּבֵן יָקִיר, וּמִתְפָּאֵר בּוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּכָל נְקֻדּוֹתָיו הַטּוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ, וְהָעִקָּר בְּהַנְּקֻדָּה הָעֶלְיוֹנָה הָעוֹלָה עַל הַכֹּל וְשׁוֹרֶשׁ הַכֹּל, שֶׁהִיא אַהֲבָתוֹ וְתַאֲוָתוֹ שֶׁמִּתְאַוֶּה בְּכָל לִבּוֹ אֶל הַמַּנְהִיג הֶחָכָם הָאֱמֶת שֶׁהוּא כָּל חִיּוּתוֹ וְחִיּוּת וְשׁוֹרֶשׁ כָּל הַבְּרִיאָה לְדוֹרוֹת עוֹלָם. ה' יְרַחֵם עַל עַמּוֹ וְיִשַּׁמַּח וִירַפֵּא נַפְשֶׁךָ, וְיַחֲזֵק כֹּחֲךָ וּבְרִיאוּתְךָ וְיוֹסִיף לְךָ חַיִּים וַאֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים, לִרְאוֹת בְּנֹעַם ה'.
אַשְׁרֶיךָ שֶׁאַתָּה זוֹכֶר מַעֲלַת נַפְשְׁךָ הַיְקָרָה לְרַחֵם עָלֶיהָ לַחֲסוֹת תַּחַת כַּנְפֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת. הָיָה לִי לְעֹנֶג וְשַׁעֲשׁוּעִים מִלַּהַט הַהִשְׁתּוֹקְקוּת וְהָאַהֲבָה הַחֲזָקָה שֶׁלְּךָ אֶל הַצַּדִּיק שֶׁעַל-יָדוֹ נִדְחָה וְנִתְבַּטֵּל הַחֹשֶׁךְ וְסִכְלוּת שֶׁל הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת.

**קלב.**
לְכְבוֹד יְקַר רוּחַ הֶחָרֵד לְאוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַמַּאִיר עָלֵינוּ אוֹר הִתְגַּלּוּת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ גַּם בְּמַחֲשַׁכִּים מָרִים וּמְרוֹרִים כָּאֵלֶּה אֲשֶׁר בְּדוֹר הַחשֹׁךְ הַזֶּה. שָׁלוֹם רַב.
בְּנִי יַקִּירִי, מַחֲמַד עֵינִי, שִׂים לִבְּךָ שׁוּב וְתִסְתַּכֵּל וְתִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב עַל גֹּדֶל חַסְדֵי ה' אֲשֶׁר גָּמַל עִמְּךָ עַד הֵנָּה. פְּקַח עֵינֶיךָ וְלִבְּךָ וְהַבֵּט בָּהֶם בֶּאֱמֶת וּבְתָמִימוּת וְתוּכַל לְהָבִין אֱמִתַּת דְּבָרֵנוּ, וְיַשֵּׁב דַּעְתְּךָ הֵיטֵב הֵיטֵב כִּי לֹא דָּבָר רֵיק הוּא, כִּי הוּא חַיֶּיךָ. כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁתִּשְׁמַע מֵאִתָּנוּ יִהְיֶה לְךָ לְטוֹבָה אֱמִתִּית. וְאִם הָאֱמֶת מֻשְׁלָךְ אַרְצָה וְאָסוּר לְגַלּוֹת דִּבּוּרִים כָּאֵלֶּה לְמִי שֶׁלִּבּוֹ חַלָּק מִזֶּה שֶׁלֹּא יַחֲלֹק יוֹתֵר, שִׂים לִבְּךָ הֵיטֵב לְהַדִּבּוּרִים וְיַשֵּׁב דַּעְתְּךָ הֵיטֵב. בַּעַל הָרַחֲמִים יוֹלִיכְךָ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וְיַשִּׁיבְךָ בְּכָל עֵת אֶל נְקֻדַּת הָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ.

**קלג.**
עֵינִי וְלִבִּי, אַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּכִיתָ לָזֶה, שֶׁהִצְלַחְתָּ מֵהִתְנַגְּדוּת וַחֲקִירוֹת וְקֻשְׁיוֹת עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, עֶצֶם הָאֱמֶת. זְכֹר זֹאת וְהִתְאוֹשֵׁשׁ וְהִתְחַזֵּק וְהֱיֵה לְאִישׁ חַיִל, כִּי לֹא דָּבָר רֵיק הוּא, וְאָנוּ מְחֻיָּבִים לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַה' יִתְבָּרַךְ שֶׁהִצִּילָנוּ מִטָּעוּת וּמְבוּכָה כָּזֹאת וְכוּ'. בְּיָמֶיךָ תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם.
לִהְיוֹת נוֹדָע לְדוֹרוֹת, כִּי בִּשְׁנַת תקצ"ה, בְּזֹאת הַשָּׁנָה הָיְתָה מַחֲלֹקֶת גְּדוֹלָה עַד לְמְאֹד וְהִתְחִילָה אַחֲרֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְנִמְשְׁכָה כָּל הַשָּׁנָה, וְגַם בִּשְׁנַת תקצ"ו גַּם-כֵּן לֹא נִשְׁקַט הַמַּחֲלֹקֶת עַד שְׁנַת תקצ"ח שֶׁמֵּתוּ בְּמִיתָה מְגֻנָּה וּמִיתָה מְשֻׁנָּה הַבַּעֲלֵי לָשׁוֹן הָרַע וּרְכִילוּת אֲשֶׁר דָּרְכוּ לְשׁוֹנָם "לִירוֹת בַּמִּסְתָּרִים תֹּם" וְכוּ', וּבֵינֵיהֶם הָיָה הַנָּגִיד מֹשֶׁה מִכְפַּר שֶׁעֶרְעוּעץ אֲשֶׁר שִׁלֵּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה.

**קלד.**
הַמְעַדֵּן וּמְעַנֵּג אֶת נַפְשׁוֹ בְּפִלְאֵי אוֹרוֹת הַצַּחְצָחוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת מְאֹד הַמְחַיִּים וּמְרַפְּאִים אֶת גּוּפוֹ וְנַפְשׁוֹ, וּמְטַהֲרִים מֵאֲבִי אָבוֹת הַטֻּמְאָה שֶׁל הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת שֶׁל הַשַּׁקְרָנִים בַּעֲלֵי כָּבוֹד וְגַאֲוָה הַלּוֹחֲמִים בְּעַזּוּת מֵצַח לְהַרְחִיק וּלְהַפְרִיד אֶת יִשְׂרָאֵל מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא עִקַּר מְקוֹר וְשֹׁרֶשׁ חִיּוּתָם לְדוֹרֵי דּוֹרוֹת לַנֵּצַח, וְעַל-יְדֵי זֶה הֵם מְעַכְּבִים אֶת הַגְּאֻלָּה וְגוֹרְמִים כָּל הַכְּפִירוֹת וְכָל הַצָּרוֹת וְהַחֻרְבָּנוֹת שֶׁבָּא עַל יִשְׂרָאֵל. אֲבָל הַצַּדִּיק בְּוַדַּאי יִגְמֹר הַכֹּל כִּרְצוֹנוֹ לְתַקֵּן הָעוֹלָם בִּשְׁלֵמוּת כְּמוֹ שֶׁהִבְטִיחַ וְאָמַר: "הַאֲנִי לֹא גָמַרְתִּי?! גָּמַרְתִּי וְאֶגְמֹר!"
ה' יִתְבָּרַךְ רָאָה שֶׁבָּעֲונוֹתֵינוּ הָרַבִּים מִתְגַּבְּרִים בְּכָל דּוֹר וְדוֹר הָעֵזִּי פָּנִים שֶׁבַּדּוֹר.
לְפִקְעָמִים צַדִּיק גָּדוֹל נִתְהַפֵּךְ לְאִישׁ אַחֵר מֻחְלָט שֶׁנֶּאֱחַז בּוֹ נִשְׁמַת אָדָם רָשָׁע וְעַל-יְדֵי זֶה נוֹפֵל לַעֲבֵרוֹת וּפְגָמִים חַס וְשָׁלוֹם, וְלִפְעָמִים נִתְעַבֵּר בְּרָשָׁע נִשְׁמָה קְדוֹשָׁה שֶׁעַל-יְדֵי זֶה

מִתְעוֹרֵר בִּתְשׁוּבָה, וְכָל אָדָם כְּפִי בְּחִירָתוֹ וּכְפִי כִּסּוּפָיו וְהִתְחַזְּקוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ בַּה' יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ כֵן ה' יִתְבָּרַךְ מִתְגַּלְגֵּל עִמּוֹ בְּרַחֲמָיו.

**קלה.**

לִבִּי יַקִּירִי, הַחוֹתֵר לִמְצֹא הַמַּיִם טְהוֹרִים שֶׁמְּטַהֲרִים מִטֻּמְאַת מֵת שֶׁהוּא מִינּוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת, וּמְגַדְּלִים אֱמוּנָה שְׁלֵמָה צָחָה וּבְרוּרָה, שֶׁעַל-יָדָהּ יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כֻּלָּם אֶת ה'.

עַל פִּי רֹב הַפּוֹגְמִים בִּבְרִית קֹדֶשׁ בָּאִים לִידֵי כְּפִירוֹת גְּדוֹלוֹת וְלֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת וּמִזֶּה בָּאִים כָּל הָאֶפִּיקוֹרְסִים וְהַכּוֹפְרִים, וְכֵן כָּל הַחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וַאֲנָשָׁיו הַכְּשֵׁרִים אֲמִתִּיִּים, שֶׁזֶּה גַּם-כֵּן בְּחִינַת כְּפִירוֹת, כִּי בֶּאֱמֶת הַכֹּל אֶחָד, כְּשֶׁמַּאֲמִינִים בְּהַצַּדִּיק מַאֲמִינִים בַּה' יִתְבָּרַךְ, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַאֲמִין בַּה' יִתְבָּרַךְ בְּלֹא אֱמוּנַת הַצַּדִּיק, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וַיַּאֲמִינוּ בַּה' וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ", כִּי הָא בְּהָא תַּלְיָא. וְכָל מִי שֶׁרוֹצֶה לָחוּס עַל נַפְשׁוֹ, לְהַצִּיל נַפְשׁוֹ מִן הַשְּׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת וּמִתַּחְתָּיו, עִקַּר תִּקּוּנוֹ שֶׁיִּשְׁלִיךְ בֶּאֱמֶת שִׂכְלוֹ לְגַמְרֵי כְּאִלּוּ אֵין לוֹ שׂוּם שֵׂכֶל וְדַעַת כְּלָל וְיִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה לְבַד בַּה' יִתְבָּרַךְ וּבַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוּת בְּלִי חָכְמוֹת כְּלָל וְאָז בְּוַדַּאי בְּלִי סָפֵק יִזְכֶּה לְתַקֵּן כָּל פְּגָמָיו, וְיִזְכֶּה לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה אָמֵן.

**קלו.**

בַּת עֵינִי וּלְבָבִי, שֶׁזְּכֵה בְּרַחֲמִים וְנִסִּים גְּדוֹלִים מֵאֵת ה' לְהַרְגִּישׁ וּלְהַאֲמִין בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַיָּחִיד בָּעוֹלָם שֶׁהוּא אַב הָרַחֲמִים וְהַחֲכָמִים וְרֹאשׁ לְכָל בְּחִירֵי צַדִּיקַיָּא יְחִידֵי הַדּוֹרוֹת, וְחוֹשֵׁב וְחוֹתֵר בִּמְסִירוּת בִּיגִיעוֹת עֲצוּמוֹת מְקֹרָב לֵב בּוֹעֵר וְלוֹהֵט כְּגַחֶלֶת אֵשׁ, לְגַדֵּל וּלְפָאֵר וּלְפָרְסֵם בְּכָל הָעוֹלָם אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא הַבַּעַל הַבַּיִת שֶׁל הָעוֹלָם, הוּא הַחֵן וְהַפְּאֵר וְהַהֲדוּר וְהַיְפִי שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, שֶׁכָּל עִקַּר הַגְּאֻלָּה שֶׁעֲתִיד לְהִתְגַּלּוֹת עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ לֶעָתִיד עַל-יָדוֹ, וְתִקּוּן הָעוֹלָם תָּלוּי בּוֹ.

עִקַּר הִתְגַּבְּרוּת הַשָּׂטָן, הוּא מֵחֲמַת שֶׁהֶעֱלִים מֵאִתָּנוּ אֶת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת.

"בְּרֵאשִׁית לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל" תּוֹרָה ס"ז לִקּוּטֵי תִּנְיָנָא, פִּרְסוּם שֵׁם הַצַּדִּיק, וְעַיֵּן בְּלִקּוּטֵי הֲלָכוֹת:

אֹרַח חַיִּים, ט' בְּאֵב וּשְׁאָר תַּעֲנִיּוֹת, הֲלָכָה ג'.

אֹרַח חַיִּים, לוּלָב וְאֶתְרוֹג הֲלָכָה א'.

אֹרַח חַיִּים, חֲנֻכָּה הֲלָכָה ד'.

חֹשֶׁן מִשְׁפָּט חֵלֶק א', חֲלוּקַת שֻׁתָּפִין, הֲלָכָה ה'.

חֹשֶׁן מִשְׁפָּט חֵלֶק א', מַצְרֻנוּת הֲלָכָה ד'.

חֹשֶׁן מִשְׁפָּט חֵלֶק א', מַתָּנָה הֲלָכָה ג'.

חשֶׁן מִשְׁפָּט חֵלֶק ב', נִזְקֵי מָמוֹן הֲלָכָה ג'.
יוֹרֶה דֵּעָה חֵלֶק א', בָּשָׂר וְחָלָב, הֲלָכָה ב'.
יוֹרֶה דֵּעָה חֵלֶק ב', מְזוּזָה הֲלָכָה ב'.

**קלז.**

לְכְבוֹד עֵינִי וְלִבִּי, הֶחָבִיב כְּבֵן לִפְנֵי ה' עַל גֹּדֶל חִבָּתוֹ לְיִשְׂרָאֵל, וְנָזַר עָלָיו וּבָחַר אוֹתוֹ מֵעֵת תְּחִלַּת הֱוָיָתוֹ בְּבֶטֶן אִמּוֹ לִהְיוֹת וְכוּ'... כְּדֵי שֶׁיִּפְתַּח עֵינֵיהֶם וְלִבָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּרְאוּ אֶת אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַגָּנוּז וְצָפוּן וְטָמוּן, הַמֵּאִיר בְּכָל הָעוֹלָמוֹת לְדוֹרוֹת עוֹלָם.
הַסִּטְרָא אָחֳרָא רוֹצֶה חַס וְשָׁלוֹם לְהַעְלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת אוֹר אֱלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְנֶמְרֵי.
כָּל עִקַּר קִנְאָתוֹ וְהִתְגָּרוּתוֹ שֶׁל קְלִפַּת עֲמָלֵק הוּא לְהַעְלִים וּלְהַסְתִּיר אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם ה'.
יֵשׁ מְאוֹרֵי אוֹר וְיֵשׁ מְאוֹרֵי אֵשׁ וְזֶה לְעֻמַּת זֶה, כְּשֶׁמִּתְגַּבְּרִין מְאוֹרֵי אוֹר אֲזַי נִכְנָעִין מְאוֹרֵי אֵשׁ, וְכֵן לְהֶפֶךְ חַס וְשָׁלוֹם, כְּשֶׁנִּסְתַּלְּקִין מְאוֹרֵי אוֹר אֲזַי מִתְגַּבְּרִין מְאוֹרֵי אֵשׁ חַס וְשָׁלוֹם, וְזֶה בְּחִינַת חָרְבַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וּמְאוֹרֵי אוֹר בְּחִינַת אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וּמְאוֹרֵי אֵשׁ בְּחִינַת מְפָרְסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר שֶׁאֵין בָּהֶם שֵׁם ה' כְּלָל.
דַּע אָחִי, כִּי יֵשׁ צַדִּיק אֱמִתִּי שֶׁהוּא הַהֲדוּר וְהַיְפִי וְהַפְּאֵר וְהַחֵן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וּכְשֶׁזֶּה הַצַּדִּיק שֶׁהוּא הַיְפִי וְהַפְּאֵר שֶׁל כָּל הָעוֹלָם נִתְפָּרְסֵם וְנִתְגַּדֵּל בָּעוֹלָם אֲזַי נִפְתָּחִים הָעֵינַיִם שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁכָּל מִי שֶׁנִּכְלָל בְּזֶה הַחֵן הָאֱמֶת שֶׁל זֶה הַצַּדִּיק שֶׁהוּא הַחֵן וְהַיְפִי שֶׁל הָעוֹלָם, דְּהַיְנוּ שֶׁמִּתְקָרֵב אֵלָיו וְנִכְלָל בּוֹ, נִפְתָּחִין עֵינָיו וְיָכוֹל לִרְאוֹת וּלְהִסְתַּכֵּל בְּעַצְמוֹ עַל כָּל הַמִּדּוֹת אֵיךְ הוּא אוֹחֵז בָּהֶם, וְגַם יָכוֹל לִרְאוֹת וּלְהִסְתַּכֵּל בְּגֶדֶלֶת ה' וּלְהִסְתַּכֵּל בָּעוֹלָם עַל-יְדֵי שֶׁנִּפְתְּחוּ עֵינָיו עַל-יְדֵי הִתְגַּלּוּת הַפְּאֵר שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת. וּכְשֶׁזֶּה הַצַּדִּיק נִתְגַּלֶּה וְנִתְגַּדֵּל וְנִתְפָּרְסֵם בָּעוֹלָם וְיֵשׁ לוֹ שֵׁם גָּדוֹל בָּעוֹלָם, אֲזַי נִתְגַּדֵּל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שֶּׁנִּתְגַּדֵּל יוֹתֵר שֵׁם הַצַּדִּיק - נִתְגַּדֵּל יוֹתֵר שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ כִּבְיָכוֹל. וּכְשֶׁנִּתְגַּלֶּה הַפְּאֵר וְהַיְפִי שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וְנִתְגַּדֵּל שְׁמוֹ, שֶׁזֶּה הַגְּדֻלַּת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ כִּבְיָכוֹל, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין הַמּוֹחִין וְכוֹחַ הָרְאוּת וְנִפְתָּחִין הָעֵינַיִם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְזֶה 'בְּרֵאשִׁית', אוֹתִיּוֹת רֹאשׁ בַּיִת, בְּחִינַת הַבַּעַל הַבַּיִת, כִּי זֶה הַצַּדִּיק הוּא הַבַּעַל הַבַּיִת שֶׁל הָעוֹלָם שֶׁהוּא מַשְׁגִּיחַ עַל הָעוֹלָם וּמְחַזֵּק בְּדַקֵּי הַבַּיִת כִּי תִּקּוּן הָעוֹלָם הוּא עַל-יְדֵי זֶה. וְזֶהוּ 'בְּרֵאשִׁית', אוֹתִיּוֹת רֵאשִׁית בַּיִת, לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, הַיְנוּ הַצַּדִּיק הַנִּ"ל שֶׁהוּא הַפְּאֵר שֶׁל הָעוֹלָם שֶׁעַל-יְדֵי נִפְתָּחִין עֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל. אֲבָל יֵשׁ חַס וְשָׁלוֹם לְהֶפֶךְ מַמָּשׁ, כְּשֶׁמִּתְגַּבְּרִים וְנִתְגַּדְּלִין הַמְפָרְסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְעַלֵּם שֵׁם ה' חַס וְשָׁלוֹם וְכוּ'.

הָעִקָּר הוּא הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁהוּא הַפֶּאֱר וְהַחֵן וְהַיֹּפִי שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, בְּחִינַת "יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל הָאָרֶץ".

## קלח.

לְכָבוֹד חֲמָדַת לִבִּי, הַמִּתְנַעְנֵעַ מְאֹד אַחַר הַבֶּעטֶלֶר הַנּוֹרָא בַּעַל כְּתֵפִים רְחָבִים הַנּוֹשֵׂא אוֹתָנוּ מִכָּל מָקוֹמוֹתֵינוּ לִבְחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם, וְנִצָּל מֵאֲבִי אֲבוֹת הַטֻּמְאָה שֶׁהִיא הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת שֶׁל הַשַּׁקְרָנִים הָרוֹדְפִים אַחַר כָּבוֹד וְנַאֲוָה, וְלוֹחֲמִים בְּעַזּוּת מֵצַח לְהַרְחִיק וּלְהַפְרִיד אֶת נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת הָרוֹעֶה הָאֱמִתִּי שֶׁהוּא מָקוֹר וְשֹׁרֶשׁ חַיּוּתָם וִישׁוּעָתָם לְדוֹרֵי דּוֹרוֹת לָנֵצַח, וְעַל-יְדֵי זֶה הֵם גּוֹרְמִים כָּל הַכְּפִירוֹת וְכָל הַצָּרוֹת שֶׁבָּא עַל יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶּהוּ עָוֹן פְּלִילִי מְאֹד יוֹתֵר מִכָּל עֲבֵרוֹת הַחֲמוּרוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. אֲבָל סוֹף סוֹף יִגְמֹר הַצַּדִּיק אֶת שֶׁלּוֹ, מַה שֶּׁהִתְחִיל לְתַקֵּן כָּל הָעוֹלָם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת כְּמוֹ שֶׁהִבְטִיחַ לָנוּ וְאָמַר: "גָּמַרְתִּי וָאֶגְמֹר, נִצַּחְתִּי וַאֲנַצֵּחַ". שָׁלוֹם, בְּרָכָה וְכָל טוּב.

אַשְׁרֶיךָ שֶׁקִּשַּׁרְתָּ אֶת לִבְּךָ לְהַצַּדִּיק וְנִצַּלְתָּ מֵאֲבִי אֲבוֹת הַטֻּמְאָה שֶׁל הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת שֶׁל הַשַּׁקְרָנִים וְעַזֵּי פָּנִים הָרוֹדְפִים אַחַר כָּבוֹד וְנַאֲוָה וְלוֹחֲמִים בְּעַזּוּת מֵצַח לְהַרְחִיק וּלְהַפְרִיד אֶת יִשְׂרָאֵל מִמָּקוֹר וְשֹׁרֶשׁ חַיּוּתָם שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָרוֹעֶה הָאֱמִתִּי שֶׁמְּקַבֵּץ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל וּמְקָרְבָם לַה' יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הֵם גּוֹרְמִים כָּל הַכְּפִירוֹת וְהַצָּרוֹת שֶׁבָּא עַל יִשְׂרָאֵל וּמְעַכְּבִים אֶת הַגְּאֻלָּה, וְכָל הַגְּזֵרוֹת הֵם הַגּוֹרְמִים וְהֵם גָּרְמוּ אֶת הַחֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה שֶׁל הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה וְעַל-יָדָם הִתְגַּבֵּר הַכְּפִירָה וְכָל הַגְּזֵרוֹת וְהַצָּרוֹת וְהַשּׁוֹאָה שֶׁל הִיטְלֶר עָמָלֵק יִמַּח שְׁמוֹ.

## קלט.

מַחְמַד עֵינִי וְלִבִּי הַנָּעִים, ה' עֻזּוּז וְגִבּוֹר יִהְיֶה מָעֻזְּךָ וְיַחֲזֵק לְבָבְךָ בְּכָל עֹז וְתַעֲצוּמוֹת לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמְךָ הֶאָרָה מֵהַשִּׁיר הָעֶלְיוֹן הֶחָדָשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁיִּתְעַר לָעַתִּיד עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ, שֶׁהוּא שֹׁרֶשׁ וְחַיּוּת הַכֹּל, וְהוּא מְקוֹר כָּל הַשְּׂמָחוֹת וְעַל-יָדוֹ נַעֲשִׂים גֵּרִים וּבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה.

הַנִּגּוּן וְהַשִּׁיר הָעֶלְיוֹן, 'לִקּוּטֵי תְּפִלּוֹת': מב, מט, נד, סד, קלח, חֵלֶק ב': ח.

מְשִׁיחַ, 'לִקּוּטֵי תְּפִלּוֹת': ב, ג, טו, טז, סו, פ, פא, קיב, קמב. חֵלֶק ב': א, ב, כו, מב.

## קמ.

יְדִיד לִבִּי הַנָּעִים, הַצּוֹמֵחַ מִמַּעְיְנֵי הַחָכְמָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, אוֹר חָדָשׁ וּמְצֻחְצָח שֶׁמְּמָרֵק וּמְצַחְצֵחַ הָעֵינַיִם לִרְאוֹת הַפְּתָחִים אֵיךְ לָצֵאת מֵהֵיכָלוֹת הַטֻּמְאָה וְהַשֶּׁקֶר שֶׁל הַמִּינוּת וֶאֱמוּנוֹת כְּזָבִיוֹת הַמַּחֲשִׁיכִים הָעֵינַיִם וּמַחֲרִיבִים הָעוֹלָם, וְלִכְנֹס בְּהֵיכַל הַחָכְמָה הָעֶלְיוֹנָה וְהַשֵּׂכֶל הָאֱמֶת.

מִי שֶׁרוֹצֶה לָחוּס עַל חַיָּיו הָאֲמִתִּיִּים בָּאֱמֶת אֲזַי הוּא צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל כֹּחַ לִשְׁמֹר עַצְמוֹ מְאֹד מֵהַשֶּׁקֶר וְהַזֵּהֲמָא הַמְּשׁוֹטְטִים בָּעוֹלָם, וְלִהְיוֹת חָזָק וְאַמִּיץ וְגִבּוֹר חַיִל מְאֹד לֹא לְהַכְנִיעַ אֶת עַצְמוֹ כְּנֶגֶד הַמּוֹנְעִים מִלְּהִתְקָרֵב לְהַצַּדִּיק, בִּפְרָט נֶגֶד הַבַּעֲלֵי גַּאֲוָה שֶׁהֵם בְּחִינַת הָמָן, שֶׁהֵם הַחֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם הָרוֹצִים לְהַרְחִיקֵנוּ מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וּמָרְדְּכַי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה".

**קמא.**

לִכְבוֹד מַחְמַד עֵינִי, אַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּכִיתָ לְהַאֲמִין בְּהַצַּדִּיק הָאֱמֶת אַב הַחָכְמִים וְרֹאשׁ מֲבָחֵר הָאֱמֶת מִבְּחִירֵי צַדִּיקַיָּא, הַסָּתוּם הַנִּסְתָּר וְהַנֶּעֱלָם בְּתַכְלִית הַהֶעֱלֵם, שֶׁמְּבַטֵּל שֹׁרֶשׁ הָרָע וְהַקְּלִפָּה הֲכִי חֲזָקָה עֲמֻקָּה וְקָשָׁה מְאֹד בְּחִינַת הָמָן עֲמָלֵק.

אֵין לְהַעֲרִיךְ לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גֹּדֶל הַשִּׂמְחָה וְעֹנֶג נַפְשִׁי וְהַחִיּוּת דִּקְדֻשָּׁה שֶׁקִּבַּלְתִּי מִמַּכְתָּבְךָ שֶׁהֵאִיר אֶת עֵינֵי דַּעְתִּי וּלְבָבִי בְּאוֹר נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד, גַּם עֲדַיִן חָקוּק בְּלִבִּי גֹּדֶל הַשִּׂמְחָה וְהָאַהֲבָה שֶׁל יוֹם הַפּוּרִים, בְּרֹאוֹתִי כִּי תְּהִלָּה לְאֵל אַהֲבַת אֱמֶת וְהָאַחְדּוּת שֶׁבֵּינֵינוּ הוּא בִּשְׁלֵמוּת וְלֹא נִפְגַּם כְּלָל. ה' יְרַחֵם שֶׁנִּזְכֶּה לְהוֹסִיף לְהִתְרָאוֹת תָּמִיד בְּאַהֲבָה אֲפִלּוּ מִמֶּרְחָק, וְלִשְׁמֹעַ דִּבְרֵי אֱמֶת וְלִשְׁתּוֹת מַיִם חַיִּים צוֹנְנִים הַנּוֹזְלִים מִמְּקוֹר הַחָכְמָה וְהַחֶסֶד הַמְּטַהֵר מִכָּל הַטֻּמְאוֹת.

בְּפוּרִים עוֹסְקִים לְהַכְנִיעַ הָרוּחַ סְעָרָה רוּחַ הַטֻּמְאָה הַנִּמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הָרַב דִּקְלִפָּה, וּלְהַגְבִּיר וּלְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת הָרוּחַ חַיִּים דִּקְדֻשָּׁה הַנִּמְשָׁךְ מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁעַל-יָדוֹ נִשְׁלָמִין כָּל הַחֶסְרוֹנוֹת וְנִתְכַּפְּרִים כָּל הָעֲוונוֹת.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מְחַיֵּה מֵתִים, רַחֵם עָלֵינוּ וְהַחֲיֵנוּ וְקַיְּמֵנוּ וְקַדְּשֵׁנוּ וְטַהֲרֵנוּ מִטֻּמְאַת מֵת שֶׁהוּא אֲבִי אָבוֹת הַטֻּמְאָה שֶׁהֵם הִרְהוּרֵי נאוּף שֶׁהִתְגַּבְּרוּ וְהִתְפַּשְּׁטוּ בָּעוֹלָם מְאֹד עַד אֲשֶׁר "טָבַעְנוּ בִּיוֵן מְצָלָה וְאֵין מָעָמָד בָּאנוּ בְּמַעֲמַקֵּי מַיִם וְשִׁבֹּלֶת שְׁטָפָתְנוּ". זַכֵּנוּ בְּכֹחַ קְדֻשַּׁת פּוּרִים שֶׁנִּזְכֶּה לְקַבֵּל וּלְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קְדֻשַּׁת הַפָּרָה אֲדֻמָּה תְּמִימָה שֶׁהִיא בְּחִינַת הָאָרַת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת לְטַהֲרֵנוּ בֶּאֱמֶת מִטֻּמְאַת מֵת, וְעָזְרֵנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְקַיֵּם הַמִּצְווֹת שֶׁל פּוּרִים בְּקְדֻשָּׁה וּבְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה כָּל-כָּךְ עַד שֶׁנִּזְכֶּה עַל-יְדֵי זֶה לִהְיוֹת נִזְהָרִים בֶּאֱמֶת מִמַּשֶּׁהוּ חָמֵץ בְּפֶסַח וּלְקַיֵּם כָּל הַמִּצְווֹת הַנּוֹרָאוֹת שֶׁל פֶּסַח בִּקְדֻשָּׁה גְּדוֹלָה וּבְשִׂמְחָה נוֹרָאָה וַעֲצוּמָה. וְאָזְכֶּה בְּכֹחַ הַצַּדִּיק הָאֱמֶת לְגָרֵשׁ וּלְבַטֵּל מִמֶּנִּי וּמִכָּל יִשְׂרָאֵל קְלִפַּת הָמָן עֲמָלֵק יִמַּח שְׁמוֹ, וּלְהַמְשִׁיךְ קְדֻשַּׁת הַנֵּס וְהַיְשׁוּעָה שֶׁל פּוּרִים. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ ה' צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

**קמב.**

אָחִי יְקִירִי נַפְשִׁי וְלִבִּי, שֶׁקִּשַּׁר עַצְמוֹ בְּאַהֲבָה עֲצוּמָה אֶל הַצַּדִּיק הַגִּבּוֹר וּבַעַל כֹּחַ גָּדוֹל הַמּוֹרִיד וּמַשְׁפִּיל עַצְמוֹ מְאֹד לְכָל הָרְחוֹקִים מְאֹד מְאֹד בְּעֹצֶם קִלְקוּלָם הַגָּדוֹל, לְכָל מָקוֹם אֲשֶׁר הֵם שָׁם, וּמְכַלֶּה וּמְבַטֵּל תֹּקֶף הָרַע שֶׁלָּהֶם בְּשָׁרְשׁוֹ וּמְגַלֶּה וּמְבָרֵר הַטּוֹב שֶׁנִּסְתָּר בָּהֶם, וּמְהַפֵּךְ עֶצֶם הָרַע לְטוֹב גָּמוּר וּמַחֲזִירָם לְמוּטָב וּמְקָרְבָם לַה' יִתְבָּרַךְ.

מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי הַיּוֹם וְהָיָה לִי לְנַחַת גָּדוֹל, וּלְעֵת עַתָּה צְרִיכִין לְבַקֵּשׁ מֵה' יִתְבָּרַךְ שֶׁיְּעוֹרְרֵנוּ לָצוּם תַּעֲנִית אֶסְתֵּר כָּרָאוּי וְלִצְעֹק וְלִזְעֹק וּלְהִתְפַּלֵּל כָּרָאוּי וְלִשְׁפֹּךְ לִבֵּנוּ כַּמַּיִם נוֹכַח פְּנֵי ה' עַד יִזְכֶּה שֶׁיְּעוֹרְרֵנוּ וְיַעֲזְרֵנוּ וְיוֹשִׁיעֵנוּ יְשׁוּעוֹת שְׁלֵמוֹת מְהֵרָה, עַד יִזְכֶּה לְקַבֵּל יְמֵי הַפּוּרִים בְּשִׂמְחָה רַבָּה כָּרָאוּי, וְאֵיךְ שֶׁהוּא תְּהִלָּה לָאֵל יֵשׁ לָנוּ בַּמֶּה לִשְׂמֹחַ יֵשׁ וְיֵשׁ תְּהִלָּה לָאֵל חַי, מַה שֶּׁהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים בְּכָל הַבְּחִינוֹת. בְּכָל יוֹם אֲבָרֶכְךָ עַל זֶה, מָלֵא רַחֲמִים. וַה' יִתְבָּרַךְ יְשַׂמַּח אוֹתְךָ וְאוֹתָנוּ בְּשִׂמְחַת פּוּרִים, נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת עוֹשֶׂה נִסִּים וְנִפְלָאוֹת בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, הָרֵב אֶת רִיבֵנוּ וְהַדָּן אֶת דִּינֵנוּ וְהַנּוֹקֵם אֶת נִקְמָתֵנוּ וְהַמְּשֻׁלָּם גְּמוּל לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ, רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתַעְזֹר לָנוּ בִּישׁוּעָתְךָ וְנִפְלְאוֹתֶיךָ הַנּוֹרָאוֹת שֶׁנִּזְכֶּה לְקַבֵּל וּלְקַיֵּם אֶת יְמֵי הַפּוּרִים הַקְּדוֹשִׁים כָּרָאוּי, שֶׁנִּזְכֶּה לְקַיֵּם כָּל הַמִּצְוֹוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הַנּוֹהֲגוֹת בְּפוּרִים בְּקִדֻּשָּׁה גְּדוֹלָה בְּשִׂמְחָה וּבְטוּב לֵבָב בְּגִילָה וְרִנָּה בְּדִיצָה וְחֶדְוָה רַבָּה וַעֲצוּמָה מְאֹד.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, כְּבָר גִּלִּיתָ אָזְנֵינוּ שֶׁכָּל הַנִּסִּים וְהַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ עִם אֲבוֹתֵינוּ כֻּלָּם נַעֲשִׂים וְנִתְגַּלִּים וּמְאִירִים בְּכָל דּוֹר וָדוֹר בְּכָל אָדָם וּבְכָל זְמַן, וְאָנוּ צְרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ קְדֻשַּׁת פּוּרִים וְכָל הַיָּמִים טוֹבִים וְהָאֲרַת הַנִּסִּים וְנִפְלָאוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ אָז בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּבְכָל אָדָם וְאָדָם בִּפְרָטִיּוּת, וּבְכֵן בָּאתִי לְפָנֶיךָ עוֹשֶׂה נִסִּים וְנִפְלָאוֹת בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּבְכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה, לַמְּדֵנִי וְהוֹרֵנִי וְחָנֵנִי וְזַכֵּנִי שֶׁאֶזְכֶּה לְשִׂמְחַת פּוּרִים בְּשִׁלְמוּת בֶּאֱמֶת, שֶׁאֶזְכֶּה לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד בְּכָל לֵב וָנֶפֶשׁ בִּימֵי הַפּוּרִים הַקְּדוֹשִׁים בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בְּשִׂמְחָה שֶׁאֵין לָהּ קֵץ עַד שֶׁאֶזְכֶּה עַל-יְדֵי הַשִּׂמְחָה וְהַקְּדֻשָּׁה שֶׁל פּוּרִים לְהַמְשִׁיךְ עָלַי אוֹר הַצַּדִּיק שֶׁמְּטַהֵר מִטֻּמְאַת מֵת. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ ה' צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵינוּ וֵאלֹקֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּבְכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, שֶׁנִּזְכֶּה לִשְׂמֹחַ מְאֹד בִּימֵי הַפּוּרִים בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וְחֶדְוָה רַבָּה וַעֲצוּמָה, וְנִזְכֶּה לְקַיֵּם מִצְוַת קְרִיאַת הַמְּגִלָּה בְּקִדֻּשָּׁה וּבְטָהֳרָה גְּדוֹלָה וּבְשִׂמְחָה רַבָּה וַעֲצוּמָה, וְנִזְכֶּה לְהִתְבּוֹנֵן גֹּדֶל עֹצֶם הַנֵּס הַנִּפְלָא וְהַיְשׁוּעָה הַנּוֹרָאָה וְהָעֲצוּמָה הַזֹּאת וּלְפַרְסוּמֵי נִסָּא בִּפְנֵי כָּל עַם וְעֵדָה, וְנִזְכֶּה לְקַיֵּם מִצְוַת מִשְׁלוֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים וּמִצְוַת סְעוּדַת פּוּרִים בְּשִׂמְחוּת גָּדוֹל וּבְשִׂמְחָה רַבָּה וַעֲצוּמָה, וְנִזְכֶּה לְקַיֵּם מִצְוַת הַשְׁכָּרוּת שֶׁל פּוּרִים. וְתַעֲזְרֵנוּ וְתִשְׁמְרֵנוּ

שֶׁלֹּא יַזִּיק לָנוּ הַשִּׁתְיָה וְהַשִּׁכְרוּת שֶׁל פּוּרִים כְּלָל לֹא בַּגּוּף וְלֹא בַּנֶּפֶשׁ, וְלֹא נַזִּיק שׁוּם אָדָם וְלֹא שׁוּם דָּבָר עַל-יְדֵי הַשִּׁכְרוּת, רַק נִזְכֶּה עַל-יְדֵי הַשִּׁכְרוּת שֶׁל פּוּרִים לָבוֹא לְתוֹךְ שִׂמְחָה גְּדוֹלָה וְחֶדְוָה רַבָּה וַעֲצוּמָה מְאֹד אֲשֶׁר אָז מֵאִיר הָאָרָה נִפְלָאָה וַעֲצוּמָה שֶׁהוּא הָאָרַת הַצַּדִּיק אֲשֶׁר אֵין דֻּגְמָתָהּ בְּכָל הַשָּׁנָה. וְאָזְכֶּה לִהְיוֹת שָׂמֵחַ בְּכָל לֵב וּלְשַׂמֵּחַ גַּם אֲחֵרִים, לְשַׂמֵּחַ כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ בְּשִׂמְחַת פּוּרִים בְּחֶדְוָה רַבָּה וַעֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד, נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתְךָ בְּשִׂמְחָה אֲמִתִּית בְּאֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה לְךָ לְנַחַת וּלְרָצוֹן. וּתְקַבֵּל שַׁעֲשׁוּעִים גְּדוֹלִים מִשְׂתִּיָּתֵנוּ וְשִׂמְחוֹתֵינוּ בְּפוּרִים הַקָּדוֹשׁ, וְנִזְכֶּה גַּם עַתָּה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה לְהַנֵּס הַגָּדוֹל וְהַיְשׁוּעָה הַנִּפְלָאָה שֶׁל פּוּרִים, לְהַכְנִיעַ וּלְגָרֵשׁ וְלַעֲקֹר וּלְבַטֵּל מֵאִתָּנוּ קְלִפַּת הָמָן עֲמָלֵק וְזֵהֲמָתוֹ הַגְּדוֹלָה וְלִמְחוֹת שְׁמוֹ וְזִכְרוֹ מִן הָעוֹלָם, וּלְטַהֵר עַצְמֵנוּ מִזֵּהֲמָתוֹ בְּקֶדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה גְּדוֹלָה וּלְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קְדֻשַּׁת מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר. וְנִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ שִׂמְחַת פּוּרִים עַל כָּל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ לִשְׂמֹחַ תָּמִיד בְּךָ בְּשִׂמְחָה וְחֶדְוָה רַבָּה בֶּאֱמֶת, וְעַל-יְדֵי זֶה נִזְכֶּה לִקְדֻשַּׁת וְטָהֳרַת הַפְּרָה אֲדֻמָּה וְלִקְדֻשַּׁת פֶּסַח בֶּאֱמֶת, וְנִזְכֶּה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְיִקַּיֵם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב "כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ בָּטָחְנוּ", יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ ה' צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

## קמג.

מַחְמַד לִבִּי וְעֵינִי, שֶׁנִּקְלַע וְנִשְׁזַר בְּרִשְׁפֵּי שַׁלְהֶבֶת הָאַהֲבָה אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת הָעוֹסֵק בְּכָל דּוֹר תָּמִיד לְגַיֵּר גֵּרִים וּלְקָרֵב כָּל הָרְחוֹקִים וּלְקַבֵּץ כָּל הַנִּדָּחִים לַה' יִתְבָּרַךְ בְּכֹחַ חָכְמָתוֹ וַעֲצוּתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַנּוֹרָאוֹת.

הַיּוֹם זָכִיתִי לְהִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרָה טוֹבָה, אֲשֶׁר קִיְּמָתָּ הַמִּצְוֹת שֶׁל חַג הַפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ בְּכַשְׁרוּת וְדִיצוֹת. ה' יְרַחֵם עָלֶיךָ וְיוֹשִׁיעֲךָ שֶׁתִּזְכֶּה לֵידַע מִכֹּחֲךָ הַגָּדוֹל לְאֵין שִׁעוּר, שֶׁיֵּשׁ לְךָ כֹּחַ לְהִתְעוֹרֵר וּלְהִתְגַּבֵּר מַעְתָּה לְקַיֵּם כָּל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת בֶּאֱמֶת וּבֶאֱמוּנָה שְׁלֵמָה כָּרָאוּי לְאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זַכֵּינִי לְקַבֵּל קְדֻשַּׁת חַג הַפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ בִּזְמַנּוֹ בִּשְׁלֵמוּת. וְתִשְׁמְרֵנוּ בְּכָל יְמֵי הַפֶּסַח הַקְּדוֹשִׁים מֵאִסּוּר אֲכִילַת חָמֵץ אֲפִלּוּ בְּמַשֶּׁהוּ, וּתְזַכֵּינִי לְקַיֵּם מִצְוַת אֲכִילַת מַצָּה בְּפֶסַח בִּקְדֻשָּׁה גְּדוֹלָה, וְעַל-יְדֵי זֶה נִזְכֶּה לְקַבֵּל הַמּוֹחִין הַקְּדוֹשִׁים הַמְאִירִים אָז. וּבְכֹחַ הַזֶּה תְּזַכֵּנוּ לִשְׁמֹר הַמּוֹחִין וְהַמַּחֲשָׁבָה שֶׁלִּי בִּקְדֻשָּׁה גְּדוֹלָה בְּכָל יְמֵי הַשָּׁנָה לְעוֹלָם, וְלֹא אֶתֵּן מָקוֹם לְשׁוּם מַחֲשָׁבָה חִיצוֹנָה כְּלָל לְבַטְּלָהּ, מִכָּל שֶׁכֵּן לְשׁוּם מַחֲשָׁבָה רָעָה וְהִרְהוּר רָע חַס וְשָׁלוֹם לְכָנֵס בְּמֹחִי וְדַעְתִּי אֲפִלּוּ כְּרֶגַע קַלָּה, וְלֹא אֶכָּנֵס עִם פִּתּוּיֵי יִצְרִי הָרָע בְּשׁוּם טוֹעַן וְנִטְעָן כְּלָל, רַק אֶזְכֶּה לְהִתְגַּבֵּר עַל יִצְרִי תָּמִיד וְלִגְבֹּר עַל כָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וּלְגָרְשָׁם וּלְהַרְחִיקָם מִמּוֹחִי וּלְבַטְּלָם בְּבִטּוּל גָּמוּר, בְּאֹפֶן שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם שׁוּם נְגִיעָה

וַאֲחִיזָה בְּמֹחִי וּמַחֲשַׁבְתִּי אֲפִלּוּ בְּמַשֵּׁהוּ. וְאֶזְכֶּה לִהְיוֹת בִּכְלַל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים דְּעָבְדִין מַצּוּתָא וּמְרִיבָה בְּסִטְרִין אָחֳרִין דְּלָא יִתְקָרְבוּ לְמִשְׁכְּנָא דִּקְדֻשָּׁה (מִתּוֹךְ הַשְׁמָטוֹת לַסֵּפֶר 'לִקּוּטֵי תְּפִלּוֹת' מֵרַב מֶעְנְדִיל מִטְשֶׁערוֹנוֹבִיץ) .

## קמד.

לִכְבוֹד רְחִימָא דְנַפְשָׁאי, הֶחָבִיב בְּעֵינֵי ה' כְּבֶן יָחִיד כְּבֶן יַקִּיר מִצַּד גֹּדֶל תִּקֻּף תַּאֲוָתוֹ שֶׁמִּתְאַוֶּה אֶל הַמַּנְהִיג הֶחָכָם שֶׁמְּקַבֵּץ כָּל הַנִּדָּחִים וּמַחֲזִירָם לַה' וּלְתוֹרָתוֹ. שָׁלוֹם וְכָל טוּב.
מְאֹד רַבִּים וּגְדוֹלִים מַעֲשָׂיו וּפְעָלָיו אֲשֶׁר הֵכִין בִּשְׁבִילֵנוּ לְהַחֲיוֹתֵנוּ כְּהַיּוֹם הַזֶּה, אֲשֶׁר פָּעַל וְהֵכִין לָנוּ וּלְכָל הַדּוֹרוֹת וְהִמְצִיא לָנוּ אוֹצָרוֹת שֶׁל אֱמוּנָה וְדַעַת לְבַל נְמוֹט לְעוֹלָם, עַד אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּא וְיִשְׁתּוֹמֵם יִבָּהֵל וְיֶחֱרַד כָּל מִי שֶׁרוֹאֶה הַמַּרְאֶה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, אוֹר הֶחָדָשׁ וְהַפֶּלֶא נוֹרָא הַזֶּה עַד אֵין סוֹף וְאֵין תַּכְלִית, הַמְחַיֶּה וּמְקַיֵּם אוֹתָנוּ עַל-יְדֵי חָכְמָתוֹ בַּדּוֹר הַזֶּה לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, בְּכָל דּוֹר וָדוֹר.
ה' יְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל שֶׁתִּתְהַפֵּךְ הַיְרִידָה לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה וְנִזְכֶּה לְהַדְפִּיס עוֹד סְפָרִים הַרְבֵּה, לְעוֹרֵר לְבָבוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַמַּנְהִיג הָאֱמֶת נַחַל נוֹבֵעַ.

## קמה.

לִכְבוֹד שִׂמְחַת לִבִּי, אֲשֶׁר שָׂזַר וְדָבַק עַצְמוֹ בֶּאֱמֶת לְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת, בַּעַל הַנִּפְלָאוֹת, פְּלִאִי פְּלָאוֹת עַד אֵין חֵקֶר, לְרַפְּאוֹת וּלְהַחֲיוֹת אוֹתָנוּ תָּמִיד בְּכָל עֵת בְּכָל דּוֹר, בְּזִכּוּתוֹ וְכֹחוֹ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא יַמְשִׁיךְ עָלֶיךָ ה' רְפוּאָה בִּשְׁלֵמוּת וְתִזְכֶּה לִרְאוֹת בְּתִפְאֶרֶת הִתְגַּלּוּת הָאֱמֶת הָאֲמִתִּי.
אֲהוּבִי אָחִי נַפְשִׁי וּלְבָבִי, אֲשֶׁר נֹעַם אַהֲבָתְךָ תָּקוּעַ וְקָבוּעַ בְּלִבִּי תָּמִיד בֶּאֱמֶת, בְּגֹדֶל עַנְוָתָנוּתְךָ בָּטַחְתִּי לִפְתֹּחַ פִּי וּלְדַבֵּר לְפָנֶיךָ דִּבְרֵי אֱמֶת שֶׁבְּלִבִּי. עָמַדְתִּי מֵרֹעַד וּמִשְׁתּוֹמֵם וְצִירִים וְחַבְלֵי לֵדָה אֲחָזוּנִי, מֵהַשְׁמוּעָה לֹא טוֹבָה שֶׁאַתָּה נִמְצָא בְּבֵית הַחוֹלִים, הוֹמֶה לִבִּי עַל צַעֲרְךָ וּכְאֵבְךָ. צַר לִי עָלֶיךָ אָחִי חֲבִיבִי כְּנַפְשִׁי. לִבִּי בָּטוּחַ בְּחַסְדֵי הַשֵּׁם וְנִפְלְאוֹתָיו, כִּי בְּוַדַּאי יְרַחֵם עָלֶיךָ וְעַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְיִרְפָּא אוֹתְךָ מְהֵרָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף. וְכֹחוֹ הַגָּדוֹל הַנִּשְׂגָּב וְהַנּוֹרָא שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה רַבְּנוּ נַ נַחְ נַחְמָן מֵאוּמַן, יַעֲמֹד לְךָ וּלְבֵיתְךָ לְמַחֲסֶה וּלְמָגֵן לָנֶצַח.
דַּע, כִּי הַיֶּלֶד פֶּלֶא שֶׁלָּנוּ 'אֲבִי הַנַּחַל' כִּבֵּר עוֹשֶׂה פְּעֻלּוֹת גְּדוֹלוֹת בָּעוֹלָם, וְעָתִיד לִהְיוֹת חָבִיב וְחָשׁוּב בַּדּוֹרוֹת הַבָּאִים אַחֲרֵינוּ. וְדַע, כִּי הַרְבֵּה מְקָרְבִים בַּחוּרֵי חֶמֶד חֲדָשִׁים הַמְצֻיָּנִים בְּתוֹרָה, וּגְדוֹלֵי תוֹרָה הֵכִי מְצֻיָּנִים, וְגַם אֲנָשִׁים רְחוֹקִים מְאֹד, נִתְקָרְבוּ לְרַבֵּנוּ זַ"ל בְּהִתְעוֹרְרוּת גָּדוֹל עַל-יְדֵי הַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ 'אֲבִי הַנַּחַל' הַקּוֹרֵא וּמַחֲרִיד מְגַלֶּה מִי הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים וְתוֹרָה יְקַשֵּׁר עַצְמוֹ אֶל הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה.

ה' יַאֲרִיךְ יָמֶיךָ וִיחַזֵּק לְבָבְךָ וַיַגְדִּיל דַּעְתְּךָ וְיעוֹרֶרְךָ בְּהִתְעוֹרְרוּת גָּדוֹל לַחֲשֹׁב וְלַחְשֹׁק לְרַחֵם עַל עַם יִשְׂרָאֵל בָּרַחֲמָנוּת הָאֲמִתִּי, לְהָאִיר עֵינֵיהֶם בְּאוֹר הָאוֹרוֹת הֶחָדָשׁ הַמַּאִיר עַכְשָׁו בָּעוֹלָם אֲשֶׁר לֹא הָיָה כָּמוֹהוּ מִימֵי קֶדֶם, וּלְהֵיטִיב מִטּוּבוֹ לְכָל הָעוֹלָם, שֶׁכֻּלָּם צְרִיכִים לֵיהָנוֹת מִתּוֹרָתוֹ אֲשֶׁר חַיּוּת וְתִקּוּן כָּל הָעוֹלָמוֹת תְּלוּיִים בּוֹ.

יִשְׂרָאֵל דּב אוֹדֶסָּר

מְחַבֵּר 'אִבֵּי הַנַּחַל'

תַּם וְנִשְׁלַם, שֶׁבַח לָאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם.

בָּרוּךְ הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ

וּלְאֵין אוֹנִים עָצְמָה יַרְבֶּה:

חזק חזק ונתחזק